

15. 09. 2015. godine

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Poštovani poslanici 25 saziva otvaram sjednicu četvrtog vanrednog zasijedanja u 2015. godini.

U januaru i u februaru smo bili vrijedni, tako da je ovo već 4. sjednica na zahtjev 49 poslanika.

Dnevni red ste dobili: **Predlog rezolucije o podršci integraciji Crne Gore u NATO.**

Stavljam dnevni red na glasanje.

Hvala vam.

Izvolite, kolega Daniloviću.

GORAN DANILOVIĆ:

Gospodine predsjedniče,

Dok ja tražim proceduru vi kažete da objavite rezultat, pa ja tražim proceduru da ne objavite rezultat.

Volio bih da nam pročitate dio Poslovnika, zakona, Ustava po kojemu glasamo o predlogu dnevnog reda na vanrednoj sjednici. Ovo ne govorim iz razloga što ovdje nemam precizan stav, nego hoću da zaštitim sebe za ubuduće. Makar jedno 10 puta smo se ovdje hvatali skoro u prenesenom smislu za vratove, može li da prođe predlog parlamentarne opozicije ako se glasa, ne može gotovo nikad.

Predlagač je grupa poslanika i o ovome, po onome koliko ja poznajem proceduru se ne glasa. Vi danas glasate o nečemu će imate većinu da bi sutra i na eventualno naš zahtjev o vanrednoj sjednici, takođe glasali i znamo kako će onda to proći. Taj institut vanrednog zasijedanja, ukoliko ispunjava prethodni uslov uopšte ne podrazumijeva da se izjašnjavamo o dnevnom redu. Dakle, mogli ste da otvorite sjednicu i da krene odmah sa dnevnim redom, odnosno sa tačkom dnevnog reda, predlagač je tu a mi ne moramo da se izjašnjavamo. I da bismo zaštitili svoje pravo u budućnosti, kao potencijalni predlagači akata u ime opozicije, mi se o ovome nećemo izjašnjavati, jer dovodimo sebe u poziciju da nikada ni jedan naš predlog ne može proći ako se o njemu izjašnjava parlamentarna većina. O ovome sam u minule dvije godine govorio makar deset puta. Hvala lijepo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Znači, Ustav član 90 - vanredno zasijedanje ne održava se nego saziva se. Imate pred sobom saziv, imate pred sobom saziv na jezičkom tumačenju, na zahtjev predsjednika Crne Gore, Vlade ili najmanje trećinu od ukupnog broja poslanika. Znači to je pravo za sazivanje.

U redovnim sjednicama saziva predsjednik Skupštine, to su te dvije razlike saziv i održavanje i to na jezičkom nivou i to ne bi trebalo biti sporno. Ajmo korak dalje da naučimo zajedno nešto, Parlament ne može da zasijeda bez svoje volje, znači ne može Parlament da sazove niko, da se održi Parlament bez volje Parlamenta. Ne može predsjednik države da sazove sjednicu pa da se Parlament drži po njegovoj volji, ne

može trećina poslanika da sazove sjednicu pa da se drži po njihovoj volji, ne može Vlada da sazove sjednicu da se drži po njihovoj volji. Parlament je narodna volja i Parlament zasijeda po njegovoj volji, a inicijativu mogu da podnesu tri poštovana subjekta. To je lekcija parlamentarizma.

Idemo dalje, dao sam ja pojašnjenje. Ne mogu, pitali ste me odgovorio sam. Da čujem.

GORAN DANILOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, ne moram vas da podsjećam da ste vi od onomad predsjedavali sjednicom parlamenta a da nije imala kvorum i da ste tako potvrdili izbor gospodina Vujanovića na Cetinju na svečanoj sjednici za navodnog predsjednika Crne Gore. Ja vas podsjećam da ne navodite primjere koji vama lično idu na štetu. Ja sam tada mislio da ste uradili dobru stvar, da ste uradili predstavu, ali to nijesam zaboravio.

Dakle, ovo što ste sad ispričali, narod, Skupština, volja naroda, takva volja nije bila, niti ste utvrdili kvoru, niti ste mogli održati sjednicu, a na toj sjednici neko ko za sebe tvrdi da je izabrani predsjednik Crne Gore je položio zakletvu. Da li je to sad mi samo pojasnite zakletva pred Parlamentom, pred vama lično ili pred grupom svojih prijatelja. Definitivno se to nije dogodilo i ja se nadam da će biti u skoroj budućnosti prilike da to i nadležne institucije utvrde da ste vi imali u vidu onoga trenutka kad ste predsjedavali sjednicom koja nije imala kvorum. Hvala lijepo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Član 97 Ustava, stav 3, Predsjednik Crne Gore ili prešednik Crne Gore, po meni stupa na dužnost danom polaganje zakletve pred poslanicima u Skupštini. On je pred poslanicima položio zakletvu, i nije bio potreban kvoru, jer da budem opet otvoren i da idem korak dalje opte, ne bismo mi mogli da dezavuišemo volju građana našom odlukom na direktnim izborima. Znači, na žalost, nijesam povrijedio Ustav.

Glasamo ponovo, kolega je prekinuo glasanje. Izvolite, dnevni red, 4 vanredno zasijedanje 2015. godine.

Hvala vam. Glasalo je 51 poslanika, 40 za, 11 protiv, nije bilo uzdržanih. Skupština je utvrdila dnevni red 4. vanrednog zasijedanja 2015. godine - ***Predlog rezolucije o podršci integraciji Crne Gore u NATO.***

Dogovor je da radimo dva dana.

U ime klubova po 10 minuta.

Predstavnici bez komentara, poslije toga pet minuta sa komentarima.

Lista prijavljenih je zaključena, osim završne riječi, takođe 10 minuta. Prijavljeni su 54 poslanika. Imaćemo živu dugu i što je vrlo važno, važnu raspravu.

Kolega Bojaniću, izvolite.

Nisu se davno videli pa su svi u proceduri.

MLADEN BOJANIĆ:

Poštovani predsjedniče, dakle, ja se pozivam na član 100 Poslovnika. S obzirom da je ovdje dozvoljena mogućnost da na zahtjev kluba poslanika određene rasprave traju kraće ili duže, ja tražim u ime kluba da ova rasprava traje duže, da se ne ograničavamo na dva dana, i da svaki poslanik u ovoj skupštini ima pravo na izlaganje po 10 minuta. Hoće li ga iskoristiti to je njegovo pravo. Smatram da se radi o jednoj

važnoj temi, dugoročno interesantnoj za Crnu Goru i smatram da apsolutno skraćenje rasprave na dva dana ne ide u prilog tezi koju čujemo od potpisnika rezolucije da je ovo sudbonosno pitanje za Crnu Goru, da je ovo pitanje, maltene života i smrti, tako da vidimo da li su ovdje stvarno viši državni interesi u pitanju ili jednostavno postoje neki lični partijski interesi, da vidimo da li je stvarno ova rezolucija, odnosno ulazak u NATO garant bezbjednosti, demokratije, ljudskih prava, ekonomskog razvoja itd. ili možda se čuju neki drugi argumenti koji ne idu u prilog tim tezama.

Mislim da imamo obavezu i prema ovoj skupštini i prema građanima Crne Gore, naročito da kada je ova tema već konačno došla u Parlament, da je obradimo sa svih strana i bez ikakve cenzure, bez namještenih intervjuja, dijaloga i raznih emisija, čujemo, od svakoga, naravno, ko hoće, viđenje i rezolucije i opšte ove teme. I ponavljam još jednom da molim da produžimo ovu raspravu, imamo dovoljno vremena, nismo ograničeni na dva dana, nema potrebe da žurimo i evo imamo i predstavnike Vlade što je dobro da čujemo od njih odgovore na mnoga pitanja koja ćemo uputiti prema njima, tako da nemojte nas ograničavati na po pet minuta. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Vi znate da smo oko toga dugo vodili raspravu na kolegijumu. Ovo je mjera bila kompromisa između želje da stvarno raspravljamo puna dva dana, već je sada 2/3 parlamentaraca u raspravi + ponovo završna riječ. Tema nije zatvorena na ovaj način, tema može biti ponovo otvorena do nove godine, i poslije nove godine kad dobijemo poziv tako da tema će biti živa do ratifikacija, to je negdje po dobroj procjeni 2017. u najboljem slučaju, vjerovatnije 2018. tako da će tema biti živa čitav taj period da je možemo iz svih uglova razmotriti. Hvala vam.

Vi imate klub koji je dosta velik, razmijem raznorodan, ali to je realnost, to je realnost, nismo ograničili broj prijavljivanja i oni su mogli da se završe sve do danas. Hvala vam.

Ajte da krenemo. Po dogovoru, a po dnevnom redu, čućemo predstavnika predlagača, a onda od većih ka manjim klubovima po 10 minuta. Izvolite.

Milutin Simović u ime predstavnika predlagača.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče Parlamenta.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi potpredsedniče Vlade, uvažena ministarko,

Pripremajući i predlažući Rezoluciju o podršci integraciji Crne Gore u NATO bilo je korisno i neophodno prisjetiti se i podsjetiti se rezolucija, deklaracija, izjava, odluka koje je ovaj dom usvajao u nedavnoj prošlosti. Usvajao u trenutcima kada se Crna Gora nalkazila na istorijskim raskršćima donoseći važne odluke i time postavljavajući jasne putokaze na putu prevazilaženja izazova pred kojima se naše društvo nalazilo, putokaze i odgovore na aktuelne trenutke i istovremeno trasirajući evropski i evroatlanski put naše države.

Podsjetimo se i danas Rezolucije o očuvanju mira, sloge i bezbjednosti marta 1999. Deklaracije o pridruživanju Evropskoj uniji juna 2005, Odluke o raspisivanju referenduma o državno pravnom statusu Crne Gore marta 2006, Deklaracije Nezavisne

Republike Crne Gore juna 2006, usvajanja Ustava Crne Gore oktobra 2007. i Rezolucije o neophodnosti ubrzanja procesa integracija Crne Gore u evropske i evroatlanske strukture oktobra 2008. Svi ovi akti su bili svojevrsni doprinos i zalag za mirnu građansku multietničku, multikonfesionalnu Crnu Goru, Crnu Goru u kojoj razvijamo demokratiju, unapređujemo vladavinu prava, gradimo efikasne državne institucije, ekonomski je razvijamo stvarajući uslove i pretpostavke za kvalitetniji i sigurniji život svih naših građana. Sa svim tim iskoracima i rezultatima Crna Gora se kandidovala da ostvari svoje istorijsko pravo i težnju, da postane sastavni dio napredne porodice zapadnih demokratija, porodice u kojoj danas živi evropska i evroatlantska zajednica.

Raniji akti, kao i ovaj predlog rezolucije, jasna su potvrda opredijeljenosti Crne Gore za pripadnost savremenom sistemu vrijednosti, vladavini prava, otvorenoj tržišnoj ekonomiji, razvoju demokratije, miru, toleranciji, dijalogu, unapređenju ljudskih prava, u najširem mogućem smislu. Donoseći važne odluke u ovom domu, postizali smo određene nivoe konsenzusa. I ranije, kao i danas postojale su političke razlike među nama, kao i kada smo obnavljali crnogorsku državnost, zahtjevnom većinom na demokratskom referendumu, bilo je i onih koji su i tada mislili drugačije. A danas u ovom domu svi kažemo da smo za evropski put Crne Gore i njen prosperitet i svi vidimo da je to njen pravi put, dakle, prije ili kasnije. I zbog toga, važno je i danas da ne živimo i ne sanjamo prošlost nego da radimo za budućnost.

Naše dosadašnje odluke, kao i ova današnja rezolucija putokazi su za budućnost Crne Gore. Ovo je završni putokaz Crnoj Gori kuda će, gdje će i s kim će. Dileme i protivljenje ovoj rezoluciji, žal su zbog važnih donesenih odluka i istovremeno pokušaji njihovog osporavanja i negiranja dosadašnjih tekovina od obnove nezavisnosti do ubrzanog evropskog puta Crne Gore. Najkraće, to je poziv da se već postavljeni putokazi okrenu ka prošlosti. I još jedan, ujedno posljednji pokušaj, pokušaj revizije značajnih državnih dostignuća izgrađenih većinskom voljom građana Crne Gore.

Rezultati koje smo ostvarili, često i zajedno, ostvareni su i u politički turbulentnim periodima i u tim prilikama različita mišljenja saopštavali smo u demokratskom dijalogu. Siguran sam da ćemo i ovaj put pokazati da je ovaj dom dom dijaloga, dom u kojem se razmjenjuju argumenti i saopštavaju činjenice, dom odgovorne riječi, tolerantne riječi, riječi razumijevanja i spremnosti da se čuje drugačije mišljenje. Uostalom kako i pripada predstavnicima naroda i kakva treba da bude riječ pred narodom, riječ koja treba da približava a ne udaljava. Naša današnja tema zahtijeva otvoreni dijalog lišen jednostranih interesa, oslobođen dnevno političkih nadgornjavanja, predrasuda i iracionalnih emocija. Dijalog kakav zaslužuje ovaj integracioni cilj Crne Gore koji će omogućiti ostvarenje dugoročne stabilnosti i visokih bezbjednosnih standarda, uslova za postizanje ekonomskog rasta i razvoja u dugom roku, što će za krajnji rezultat imati viši kvalitet života svih naših građana.

Imamo novu priliku da demonstriramo zrelost naše demokratije, pokazujući spremnost za postizanjem visokog nivoa konsenzusa o ovom važnom državnom pitanju, o integraciji Crne Gore u NATO. Uvažavajući upravo tu činjenicu da je članstvo u NATO interes Crne Gore i cjelog društva, Klub poslanika Demokratske partije socijalista pokrenuo je inicijativu za izradu i usvajanje ovog značajnog dokumenta. Smatrali smo da ovu rezoluciju ne treba da prisvaja bilo koja partija, ni vlast, ni opozicija, na što smo jasno ukazali i u samom tekstu dokumenta. Kao rezultat takvog pristupa u izradi konačnog predloga rezolucije, učestvovali su predstavnici pet

poslaničkih klubova i iz vlasti i iz opozicije. Zahtjev za zakazivanje vanredne sjednice potpisalo je 49 poslanika i poslanica iz šest poslaničkih klubova i iz vlasti i iz opozicije.

Usvajanjem rezolucije o podršci integracije Crne Gore u NATO pokazaćemo da želimo postati aktivan činilac trajnog osiguranja mira, stabilnosti i sigurnosti za Crnu Goru, da želimo Crnu Goru u stabilnom regionalnom okruženju, Crnu Goru koja može odgovoriti savremenim i budućim bezbjednosnim izazovima kakavi su organizovani kriminal, korupcija, terorizam, vjerski i nacionalni ekstremizam, sajber kriminal, Crnu Goru koja ravnopravno odlučuje čuvajući svoje interese. Pokazaćemo da razumijemo da je sigurnost najbolja infrastruktura modernog doba i da razumijemo da je NATO najkredibilnija organizacija u traženju odgovora na globalne prijetnje koje ne poznaju granice koje podjednako pogađaju i male i velike. Daćemo novi dokaz razumijevanju da je stabilnost ključna riječ odgovorne politike i preduslov razvoja, jednako i politička i ekonomska, a posebno bezbjednosna stabilnost.

Tokom posljednjih mjeseci sa više zvaničnih mjesta i sistema NATO-a imali smo prilike da čujemo da su nadležne institucije obavile veoma važan dio posla i da su ga obavile veoma kvalitetno. Istovremeno su date dragocjene preporuke i sugestije. Ti partnerski pogledi su pomagali da se koriguju određene subjektivnosti. U konačnom, vjerujemo i nadamo se da će u decembru Crna Gora dobiti pozivnicu da se nađe u društvu zemalja članica NATO-a.

Pred nama je završna realizacija obaveza, uglavnom fokusiranih na dvije agende. Jedna je program intenziviranih i fokusiranih razgovora utvrđen na samitu NATO-a u Habifu i druga je peti ciklus akcionog plana za članstvo. Zbog toga smo, između ostalog, u rezoluciji pozvali sve nadležne državne institucije, zakonodavne, izvršne i sudske vlasti da u okviru svojih nadležnosti, poštujući ustavna načela podjele vlasti, dodatno intenziviraju svoje aktivnosti u cilju kvalitetne i pune realizacije integracione agende, jačanju agende prava, snaženju reforme i bezbjednosnih službi i snaženju nezavisnosti institucija, što je unutrašnja potreba našeg društva i važan uslov ostvarivanja ovog ključnog državnog interesa. Siguran sam da će i ova rezolucija ostati trajno zapisana kao jedan od važnih dokumenata i da će predstavljati doprinos ostvarivanju ovog ključnog državnog cilja koji je garancija najvažnijih vrijednosti mira i bezbjednosti, teritorijalnog integriteta i suvereniteta, daljeg unapređenja vladavine prava i demokratije, zaštite ljudskih i manjinskih prava, unapređenja kvaliteta života svakog pojedinca i ukupnog društva, značajan korak u pravcu učvršćivanja regionalne stabilnosti i važan podsticaj za ubrzanje i završetak pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Sljedeći je kolega Nuhodžić, a da se pripremi kolega Medojević u ime Demokratskog fronta.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Uvaženi predsjedniče Skupštine, gospodo potpredsjednici, poštovani potpredsjedniče Vlade Markoviću, uvažena ministrica Pejanović-Đurišić,

Demokratska partija socijalista, uvažavajući bezbjednost građana, potrebu trajnog očuvanja suvereniteta i teritorijalnog integriteta i potrebu dodatnog podsticanja ekonomskog razvoja članstva u NATO tretira kao najvažniji državni interes Crne Gore.

Ja želim u svom izlaganju da govorim o dilemama koje se pojavljuju u javnom mjenju Crne Gore kada su u pitanju NATO integracije. Želim da o tim dilemama govorim sa argumentima iako su oni više puta iznošeni u javnom dijalogu, ali je činjenica da su još uvijek prisutne dileme koje je potrebno uvijek iznova obrazložiti, kako bi građani bili adekvatno informisani i formirali svoj stav o NATO integracijama zasnovan na činjenicama.

Prije svega želim da istaknem da sama činjenica da NATO omogućava svim članicama da države iskažu svoje nacionalne osobenosti i njeguju svoje razlike, NATO pruža jednaku sigurnost svim građanima, bez obzira na njihovo političko i drugo opredjeljenje. Treba ovaj proces da pozicionira iznad dnevno političkih nesuglasica i interesa. U pitanju je strateška odluka o budućnosti Crne Gore i svih njenih građana.

Nacionalna bezbjednost jedne države uvijek ima visoku cijenu. NATO za Crnu Goru znači primjenu sistema pametne odbrane, odnosno razvijanje samo specijalizovanih kapaciteta a sve ostalo će se nadomjestiti kolektivnim sistemom odbrane. To ujedno znači efikasnu strukturu crnogorske vojske i ostalih djelova sektora bezbjednosti. Takav pristup je racionalniji od razvijanja totalnog sistema odbrane za šta ne postoje adekvatni ni ljudski ni materijalni resursi. Članstvo u NATO znači uštedu u sektoru odbrane, što omogućava da se dodatna sredstva koriste za povećanje kvaliteta života.

Opšte je poznato da se u današnjem svijetu, nijedna država, ma koliko ona bila moćna i snažna ne može samostalno izboriti sa bezbjednosnim izazovima. Posebno nas iskustva malih država uče da je pripadnost kolektivnoj odbrani najbolji odgovor na brojne savremene bezbjednosne prijetnje. Iako zastupnici vojne neutralnosti govore da bi članstvo Crne Gore u NATO bilo veliko finansijsko opterećenje smatram da je neutralnost najskuplja opcija za države veličine resursa i mogućnosti kao što je Crna Gora. Uporedne analize odbrambenih budžeta to jasno pokazuju, države koje su neutralne razvijaju godinama kompletan sistem odbrane u koji dugoročno gledano ulažu mnogo više nego što bi ulagale da su dio kolektivnog sistema odbrane. Tačno je da ulazak u NATO pred države postavlja i određene finansijske zahtjeve ali su oni manji od onih koje bi država morala da uloži u slučaju izgradnje samostalnog odbrambenog sistema. Uzimajući u obzir iskustva država u okruženju za proces reforme, opremanje i izgradnje sistema odbrane u status vojne neutralnosti mora biti izdvojen daleko veći novac nego ako se radi o procesu integracija. Tako na primjer Slovenija koja je članica NATO-a troši za oružane snage 180 dolara po stanovniku, Austrija 250, Švajcarska 512 i Švedska 650 dolara. Dakle, cifre same po sebi govore.

Naglašavam da ukoliko bi gradili samostalni totalni koncept odbrane, Crna Gora bi morala da razvije sve vidove, rodove i službe Vojske, to znači da bi morala da ima tri puta veći broj vojnika, tj. oko 6.000 ljudi, s obzirom da bi morala da razvija artiljerijske i raketne jedinice, oklopne, mehanizovane jedinice, jedinice za transport i dr. Imajući u vidu ovo brojno stanje, oko 50% ljudstva bi bili vojnici po vojnoj obavezi na osluženju vojnog roka, odnosno oko 3.000 ljudi. S druge strane Crna Gora bi, kao članica, koristila kapacitete NATO-a i ne bi imala potrebu da kupuje avione, obučava pilote i razvija kapacitete za njihovo održavanje. Ukoliko ne bi koristila kapacitete NATO-a Crna Gora

bi morala imati najmanje 4-5 aviona, a kupovina jednog aviona bi koštala između 50 i 100 miliona eura, zavisno od namjene tipa i opreme. Redovni troškovi održavanja i obuke na godišnjem nivou bi iznosili oko 3,5 miliona. Istovremeno Crna Gora bi morala da za svoju ratnu mornaricu kupi i određeni broj brodova čija je prosječna cijena između 12 i 60 miliona eura, dok bi održavanje ovih brodova na godišnjem nivou koštalo između pet ili šest miliona eura. Izgradnja strukture i opremanje sredstvima koštalo bi Crnu Goru jedan godišnji budžet. Čak i bogate zemlje koje sebi finansijski mogu priuštiti neutralnost, poput Norveške ili Danske, ne razmišljaju o opciji da budu neutralne jer su izazovi za njihovu nacionalnu sigurnost toliko kompleksni da im se mogu suprostaviti samo saradnjom s drugima.

Takođe, vitalan cjelokupni infrastrukturni sistem države, snabdijevanje električnom energijom, telekomunikacije, informacioni sistemi, svakodnevno su pod prijetnjom sajber terorizma. Od ovih pitanja ni jedna država samostalno se ne može odbraniti. Imamo primjer država u kojima postoje ozbiljne inicijative da, prije svega iz ovog razloga traže priključenje NATO-a, a to su neutralne države Finska i Švedska. NATO je jedina organizacija koja ima razvijeni sistem zaštite od sajber terorizma.

Dalje, u pogledu geostrateškog položaja i istorijskog konteksta Crna Gora takođe nema razloga za neutralnost. Kad govorimo o neutralnim državama, treba poznavati razloge za njihovu neutralnost. Neutralan je veoma mali broj zemalja, a to su sve ekonomski jake zemlje što im omogućava da su neutralne. Ovi primjeri nisu pogodni za države sa istorijskim iskustvima i skromnim budžetskim mogućnostima, kao što je Crna Gora.

Kad govorimo o neutralnosti, potencira se i pitanje članarine u NATO. NATO je međunarodna organizacija za koju se, kao i za svaku drugu, plaća članarina. Članarina se određuje na osnovu veličine zemlje i bruto društvenog proizvoda. Za primjer može poslužiti Slovenija koja daje dva miliona i 300 hiljada za članarinu, što znači da ako se uzmu razlike u broju stanovnika i bruto društveni proizvod, učešće Crne Gore u dugoročnim programima NATO-a, članarina za Crnu Goru bi vjerovatno bila šest do sedam puta manja od članarine koju izdvaja Slovenija, negdje oko 350 hiljada eura.

Pored navedenog, vojne baze nisu standard, uslov ili obaveza za članstvo u NATO. Strane baze na teritoriji države članice NATO ostaju isključivo u dogovor, saglasnost ili želju zemlje domaćina. Takođe, potrebno je reći da je NATO međunarodna organizacija koja nema svoju vojsku, već njene vojne kapacitete čine kapaciteti država članica i to isključivo onih koje same odlučuju da svoje kapacitete stave na raspolaganje alijansi.

Cijenim važnim istaći da se članstvom u NATO ne gubi suverenitet, tj. ne podrazumijeva se prenošenje suvereniteta jer se u NATO -u sve odluke donose konsenzusom, bez obzira na uticaj, značaj, vojnu moć države članice. Dakle, nema preglasavanja. Ukoliko se jedna država ne složi ma koliko ona bila mala, odluka neće biti donešena. Iskustvo malih zemalja, kao što su Luksemburg i Island, potvrđuju da članstvo u NATO ojavača njihov suverenitet i međunarodnu poziciju.

Želim se osvrnuti na ekonomski aspekt. Svaki investitor radije će uložiti u zemlju koja je bezbjedna, uživa stabilnost i koja je članica u svijetu prepoznatljive međunarodne organizacije. To znači da bezbjednost u širem kontekstu možemo posmatrati kao ekonomski resurs što potvrđuju primjeri rasta i kvaliteta stranim investicijama u zemljama nakon ulaska u NATO. Pitanje bezbjednosti je od presudnog

značaja za razvoj turizma u svim zemljama, realnost je da turisti ne posjećuju zemlje koje smatraju nestabilnim, kao što je realnost da je u zemljama koje smatraju ne samo atraktivnim već i bezbjednim turizam u usponu.

Po meni, najubjedljiviji razlog za NATO integracije jeste region u kojem živimo sklon nestabilnostima gdje još uvijek postoje otvorena politička pitanja, kao i zaostaci iz prošlosti koji su doveli do ratova iz 90-tih. Za to su neophodne integracije u EU i NATO-u. Imajući u vidu da kolektivni sistem bezbjednosti predstavlja jedini garant za dugoročnu stabilnost regiona Balkana, pitanje NATO integracija trebamo sagledavati realno, bez predrasuda u kontekstu bolje budućnosti svih naših građana.

Naravno, trebamo i ljudski je imati emociju i poštovati poštovanje prema žrtvama bombardovanja iz 99-te godine. Izgubljeni život je veliki gubitak i tragedija ali i opomena da nam se to više ne bi dešavalo. Za očuvanje stabilnosti i bezbjednosti, ne samo u Crnoj Gori, već i u regionu i šire nema boljeg okvira od NATO-a koji bi to mogao garantovati. Podsjećam da region dijeli najbolje bezbjednosne rizike, organizovani kriminal, korupciju, nacionalizam, terorizam, vjerski ekstremizam. Pojam neprijatelja države danas dobija potpuno novi sadržaj. Prijetnje nisu više samo klasično vojnog karaktera. Neprijatelj nije više samo onaj koji u vojnom stroju kreće na državnu teritoriju, neprijatelj se više ne čeka samo na državnim granicama ili se uopšte tu ne čeka. On može biti, realne prilike pokazuju da tako i jeste, daleko od naših granica a da prijeti našoj bezbjednosti. Primjer za to u posljednje vrijeme je eskalacija sukoba na bliskom istoku koji su doveli do fenomena stranih boraca i terorizma koji su prijetnja za bezbjednost svih zemalja regiona uključujući i Crnu Goru. Odgovor na ovo pitanje ne može se naći samo u državnim okvirima. A pod okriljem NATO-a što se posebno odnosi na razmjenu bezbjednosnih informacija, svaka zemlja ima više mogućnosti da djeluje pravovremeno u sprečavanju ovih aktivnosti.

I na kraju, da zaključim, Rezolucija o integraciji Crne Gore u NATO korijen ima u strateškim ciljevima Crne Gore koji su formulisani nakon obnove nezavisnosti i predstavlja kontinuitet od 2006. godine, a njeno usvajanje u Skupštini pozitivno će doprinijeti procesu pristupanja alijansi.

Izvinjavam se zbog prekoračenja i zahvaljujem se na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam, kolega Nuhodžiću.

Kolega Medojeviću, izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Prvo bih želio da zahvalim kolegama iz kluba poslanika Demokratskog fronta koji, kao što znate, čine članice koje su većinski protiv učlanjenja Crne Gore u NATO i ja kao manjina u klubu poslanika Demokratskog fronta dobio sam tu privilegiju da u ime čitavog kluba Demokratskog fronta imam uvodnu riječ, tako da im se zahvaljujem. Demokratski front je demokratski savez političkih partija, svaka partija u Demokratskom frontu ima precizan stav - da li je za ili protiv učlanjenja Crne Gore u NATO i mislim da bi to današnja rasprava trebala i da pokaže. Izjašnjenja koja su vrlo precizna oko programskih sadržaja i primjedbe i sugestije koje svi imamo kada je u pitanju ovaj važan politički i istorijski proces.

Dakle, ono što ovdje želim da kažem da je Pokret za promjene uložio dodatni napor i napravio nekoliko amandmana koji idu u prilog da se iz svih uglova osvijetli i pogleda trenutna situacija u Crnoj Gori. Dakle, poštovani građani Crne Gore, glavni problem ove države svih 26 godina jeste nedostatak demokratskog legitimiteta. Ova skupština poslije dokaza afere "Snimak", poslije dokaza koji su aktivisti Demokratskog fronta pridobili u Beranama, poslije svih izbornih prevara, krađa, poslije konstatacija u Izvještaju Evropske komisije da se u Crnoj Gori izbiri krađu, da postoji izborna nepovjerenje, poslije činjenice da ova vlast ovdje, većina u parlamentu nije legitimna, poslije dokaza da barem desetak do 12 hiljada stranaca glasa za Demokratsku partiju socijalista, tako da barem četiri poslanika iz klupa DPS zastupaju birači iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Evropske unije, što je suprotno Ustavu i suprotno zakonu ove zemlje i to je ono što je ključni bezbjednosni problem Crne Gore. Dakle, za 26 godina mi nijesmo uspjeli da ispunimo osnovni cilj.

Dakle, vidjeli ste naš amandman govori o tome da se u NATO-u udružuju demokratske zemlje i Pokret za promjene jeste programski za uključenje Crne Gore u NATO, upravo zbog toga što je naša programska orijentacija da mi budemo dio evropskih civilizovanih naroda, a to Crna Gora u ovom trenutku može jedino ako se izbiri za prvi fundamentalni princip, a to je demokratija. Poštovanje individualnih ljudskih prava, izborne volje građana, fer i poštene izbore, to je ono što Crnu Goru razlikuje od osnovnih članica postkomunističkih zemalja koje su postale članice NATO-a. Dakle, u Crnoj Gori se izbiri krađu, u Crnoj Gori se ne poštuje izborna volja građana i to je ono što Pokret za promjene, a i nas koji se malo više i duže bavimo problemima tranzicije upućuje da tu borbu, tu bitku jedino možemo izvojevati ovdje u Crnoj Gori.

Poštovani građani, ja sam i ranije i u okviru Socijaldemokratske partije 1998. godine polemisaao s tezom prvo država pa demokratija, polemisaao sam i sa tezama ljudi tzv. crnogorskih nezavisnih intelektualaca koji su tada zdušno prihvatili da budu saveznici i da učestvuju, saučesnici u jednom zločinu nad osnovnim temeljnim principom svake organizovane države, a to je demokratija. Sada i oni vide da su pogriješili, sada i najtvrdokornije pristalice te teze, podržimo Đukanovića zbog države, tvrde da su pogriješili, da je upravo totalitarni karakter ovoga režima, sada izvor glavnih nestabilnosti u Crnoj Gori i da nam demokratiju u Crnoj Gori neće donijeti ni Evropska unija. I još jedna zabluda mi smo u Pokretu za promjene tvrdo vjerovali da će napretkom ka Evropskoj uniji doći do povećanja i poboljšanja stanja ljudskih prava i demokratije. Na žalost i to se pretvorilo u jednu dnevno političku igru lobista, interesa, stanje demokratije u Crnoj Gori poslije 10 godina evropskih integracija je gore nego na samom početku i to u osnovnoj karakteristici, a to je da li su izbori u Crnoj Gori fer i slobodni.

Da ne govorim o tome da ni pozivnica za NATO koja je neizvjesna i koja je trebala da bude preduslov ove rezolucije, znači pozivnica za NATO, još jednom da vam kažem, je neizvjesna. Ona je trebala da bude prije dokument nego ovo što ide, mi ovdje raspravljamo o rezoluciji. Ni NATO neće donijeti demokratiju u Crnoj Gori. Znači mi se, poštovani građani, moramo izboriti za slobodu i za demokratiju i kad imamo vlast koja nema osjećaja za nacionalne vrijednosti, koja nema osjećaja za interes države. Svaka normalna vlast koja se ne plaši promjena i koja misli o državi, danas bi u ovakvoj situaciji ozbiljno povelala dijalog sa opozicijom o formiranju prelazne vlade i

organizovanju prvih fer i poštenih izbora. Međutim, ova vlast već odavno nije u rukama Demokratske partije socijalista, već u rukama jedne kriminalne organizacije i mi ovih dana imamo činjenicu da se koriste vojni specijalizovani eksplozivi da se razaraju konkurentski karteli, da se likvidiraju pripadnici organizovanog kriminala i da imamo sve više likvidacija sa političkom pozadinom. Znači danas je Crna Gora duboko podijeljena zemlja, danas je Crna Gora nestabilna zemlja, izvor nestabilnosti je činjenica da je mafija preuzela vlast u državi, pojela Demokratsku partiju socijalista, vi ste samo formalno vlast, neformalno odluke se donose na drugim mjestima.

Ovakva vrsta nestabilnosti u Crnoj Gori koju imamo, problem sa slobodnim i fer i slobodnim izborima, činjenica da je predsjednik političkog savjeta vaše stranke, nedavno izabrani u stvari glavni vođa kriminalnog kartela u Budvi, a da su dva gradonačelnika optužena za tešku korupciju, da je Demokratska partija socijalista u ovom trenutku suočena sa potpunim unutrašnjim rasulom zbog toga što prvo pravilo tih organizacija jeste da šef organizacije mora da čuva svoje vojnike koji su lojalni. Vi ste pustili niz vodu Svetozara Marovića prvi put kao odanog i lojalnog vojnika koji je radio sve ono što rade drugi funkcioneri Demokratske partije socijalista pri vrhu Demokratske partije socijalista. A kolege, vi ovdje u Parlamentu i dosta dobar dio članova DPS-a sigurno nije uradio ništa nezakonito, ali vi morate da podržavate toliku korupciju koja se samo u Budvi mjeri 80 miliona eura. I zbog toga je situacija trenutno u Crnoj Gori da je glavni izvor nestabilnosti konflikt unutar DPS-ove vlasti i konflikt mafije DPS-a.

Prema tome, nema drugog rješenja, poštovani građani, već da se izborimo svi zajedno za osnovni princip demokratije u demokratskoj Crnoj Gori, na demokratski način, prvo kroz nacionalni konsenzus, kroz dogovor o metodima rješavanja otvorenog pitanja riješiće se i pitanje NATO. Za to mi mislimo da u ovakvoj situaciji bremenitij konfliktima, nestabilnostima, ratovima klanova, obračunima unutar vladajuće strukture, nije sazrelo vrijeme da se raspravlja o jednom ovako važnom dokumentu. Takođe mislimo da i otvorena pitanja kakva su pitanja položaja crkvi i vjerskih zajednica, nije dobra ideja da umjesto da stvarate uslove za mirno rješavanje, za konsenzus, za dogovor u naciji, u državi, oko važnih pitanja, vi stavljate na dnevni red pitanja koja dodatno dijele narod, koja svađaju narod i praktično dolivate ulje na vatru.

Nedemokratski režimi ne mogu riješiti nijedno od otvorenih pitanja države Crne Gore. Za to je važno i istorijski bitno da naučimo lekcije iz 98. godine, iz 2001. godine kada su konflikti unutar DPS-ovog kartela oko kontrole šverca cigareta, rezultirali likvidacijama čelnika službi državne bezbjednosti, savjetnika za nacionalnu bezbjednost predsjednika države i ni jedan od tih zločina nije rasvijetljen. Tada je DPS i SDP izgubio na izborima 2001. godine, jer ti sukobi unutar DPS-a oko kriminalno švercerskih poslova, razaraju suštinu funkcionisanja jedne partije zasnovane na interesima i zasnovane na međusobnom čuvanju. Danas je došao taj trenutak.

Za to pozivamo građane da se pridruže Demokratskom frontu u borbi za slobodnu demokratsku Crnu Goru. Vjerujte da je to najveći interes svih političkih struktura u Crnoj Gori da otmemo državu iz zaghrljaja mafije, da vratimo povjerenje u institucije sistema, to je nemoguće bez poštenih izbora. Svi znaju u Crnoj Gori, u Evropskoj uniji, u Sjedinjenim američkim državama, da ova vlast krade izbore, da je Skupština nelegitimna jer ne preslikava izbornu volju građana, da je Vlada nelegitimna. Danas imate konflikt u samoj Vladi, Vlada nema podršku u Parlamentu u važnim sistemskim zakonima. Dakle, zemlja je u dubokoj političkoj, bezbjednosnoj,

ekonomskoj, socijalnoj, moralnoj krizi i svaka partija, svaka vlast koja ozbiljno misli o svom narodu, svojoj državi, u ovako dubokoj krizi kada se čelni ljudi DPS-a međusobno optužuju sa Tužilaštvom, kome je život ugrožen, kome nije ugrožen, ko će biti sljedeći, o čemu se svih ovih dana pisalo u medijima, vjerujte potpuno neutralno, nepristrasno, kao neko ko nije političar, nego ko se bavi analizom situacije u Crnoj Gori, jasno je da postoje svi uslovi da se organizuje prelazna vlada i da se raspišu prvi fer i poštenu izbori.

Prema tome, ovih dana operativci službe, udbe, pazite, zamislite izjavu - vi se hvalite da ste sproveli reformu u udbi. Poslije 28 godina šef udbe je tehničko lice koje je posao počeo u komunizmu. Nađite mi još jednog šefa obavještajne službe u zemljama NATO-a da je bio operativac u komunističkoj službi državne bezbjednosti. Nema. Znači, nisu napravljene reforme da se odvoji služba da postane državna a ne partijska. Pogledajte međusobne optužbe šefova uprava za organizovani kriminal, potpredsjednika vlada, Vrhovnog državnog tužioca. Samo pročitajte naslove, kao što rade ozbiljni analitičari u Evropi, u Vašingtonu, pa ćete vidjeti da je zemlja duboko nestabilna, da je izvor nestabilnosti jedan totalitarni režim i ovih dana služba i njeni agenti, saradnici, idu po Crnoj Gori, po terenu i prepadaju narod, pokušavaju da odbiju ljude od protesta. Ali ljudi, narod je nezadaovoljan, teško se živi i gledaju kako se bahate pripadnici ove elite, njihova djeca troše milione, voze skupo auto preko 100 hiljada eura, a oni nemaju da opreme svoju djecu u školu.

Nezadovoljni narod će doći na proteste i džaba ova politička udbaška podmetačina u novinama koju koristite. Znači, mi smo ti koji smo opozicione strukture koje su spremne da otpočnemo borbu koju nismo napravili 89. godine kao i svi civilizovani narodi koji su sada, i države koje su sada članice NATO. Mi smo jedina država kandidat za NATO koja nikad nije promijenila vlast, nađite mi drugu.

Prema tome, poštovani građani, ja se izvinjavam na prekoračenju, mi smo dali amandmane, mislimo da je politička kriza u zemlji duboka, da odgovorna vlast treba da radi na rješavanju krize i na eliminaciji uzroka krize. Ako ne kradete izbore, evo da formiramo prelaznu vladu, čega se plašite. Ako ste sigurni u podršku građana, ajmo da organizujemo referendum isti dan za NATO kad su i vanredni izbori, na proljeće, s prelaznom vladom pa da vidimo ko ima podršku i političku za vladanje u Crnoj Gori i podršku projektu učlanjenja Crne Gore u NATO. Prije toga treba da dobijete pozivnicu, a prema mojim informacijama teško da će neko dati pozivnicu kad pročita naslove šta vi jedni drugima govorite u Vladi, u vladajućoj koaliciji i u relacijama sa Tužilaštvom oko stanja pravne države, korupcije i kriminala u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam, kolega Medojeviću.

Kolega Mladen Bojanić, pa da se pripremim i ja. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvaženi predstavnici Vlade,

Ja ću govoriti, u ime kluba, ali naravno, znate svi da je ovaj klub raznorodan, da imamo različitih mišljenja unutar kluba, tako da u svakom slučaju hvala kolegama što su mi omogućili da ja imam uvodno izlaganje od 10 minuta, a svako će, naravno biti u

prilici da izloži svoje lične stavove po ovom pitanju ili struktura partijskih koje predstavljaju.

Ja samo, s obzirom da je jedan, da kažem na početku, s obzirom da je jedan od razloga kako je rečeno da se prebrojavamo u Skupštini, negdje ovako za ove evidentičare da kažem na početku da, što se tiče ovog kluba, rezolucije podržaće je, koliko ja znam samo jedan od 10 poslanika, tako da 90% članova kluba nezavisnih poslanika evidentičari upišite da su protiv ove rezolucije.

Sad ću govoriti svoj lični stav, naravno znate da ne pripadam nijednoj političkoj partiji, tako da imam puno pravo kao poslanik i obavezu da iznosim svoje lične stavove po mnogim pitanjima, naročito po ovom. Ono što ja smatram što je ova rezolucija danas tu, za to što je pod broj 1. da se probude, pojačaju, kako god hoćete, nove podjele u Crnoj Gori, da se gurnu sa strane razne afere koje imamo, a ne možemo ih 10 minuta malo bi bilo da ih samo nabrajam od KAP-a, Telekoma, Limenke, Košljuna, Podkošljuna, itd. sve to treba gurnuti u stranu, jer bože moj, imamo strateški državni interes.

Takođe, jedan od razloga ove rezolucije je održavanje koalicije na vlasti na aparatima. Da bi se našlo jedno vezivno tkivo da bi se ova vlast održala i naravno da se otvori prostor i nekim novim strukturama u parlamentu i van parlamenta da bi se priključio vlasti. Ono što takođe, to je u unutrašnjem planu, prema spoljnom vidim da je ovo jednostavno u susret te neizvjesne odluke da li ćemo dobiti pozivnicu jedna od glavnih faktora koji treba da ispuniko od glavnih uslova je većinska podrška građana Crne Gore. Potpuno ste svjesni da toga nema u Crnoj Gori i treba da usvajanjem velikom većinom u Skupštini pokažete privid da postoji i većinska volja građana u Crnoj Gori. Tu ću da izrazim jednu sumnju, naravno dokaze nemam, govoriću kako kaže Patrijarh Pavle - blagim riječima i čvrstim argumentima, tako da ću se zadržati samo na sumnji da postoje neka kompromitujuća dokumenta u vlasništvu tih stranih odnosno zemalja članica NATO pakta, koja govore jako, da kažem imaju neke dokaze, moguće da imaju, evo zadržaću se na prezumpciji nevinosti, da postoje neki dokazi protiv nekih od lidera ove vlasti i da naravno ovim bezpogovornimi izvršavanjem naloga se sačuvaju i ostanu uvijek u fijokama i da nikad ne ugledaju svjetlost dana. Vratiću se na to kad budem došao konkretan slučaj da vam kažem. Zašto ovo govorim? Ne govorim na pamet.

Takođe, mnogo puta smo čuli iz opozicije iskrene i kakve god opozicije da je negdje taj ulazak u NATO nešto što garancija da ćemo imati mogućnost minimum vlast, naprotiv, ja sam potpuno drugog uvjerenja, mislim da ova pozivnica i eventualno, ako bude upućena, i eventualno učlanjenje u NATO nam u stvari samo učevršćuje ovu nedemokratsku vlast. Tu dilemu nemam. Reći ću vam kasnije zašto.

E sad bi dalje išao direktno na Rezoluciju, odnosno Rezolucija sama po sebi ništa nam novo nije donijela, ponavlja se kao matrica ona kampanja koja je negdje od početka NATO-a od 50-tih godina tamo negdje krenula ista priča da će članstvo u NATO da nam donese bezbjednost, demokratiju, ljudska prava, vladavinu prava i da će da nam ekonomski prosperitet da nam donese. Pa ćemo redom da pričamo o svim tim argumentima. Ja sa moje strane viđenja, mojeg ugla, dovešću, odnosno dovodim u sumnju svih tih pet, kako vi kažete, stvari koje će da nam garantuje NATO. Naravno, ovo su višeslojni interesi po pitanju prilaska uopšte teme NATO-a, jer na jednoj strani i

te kako su različiti interesi političkih elita i vojnih u bilo kojoj državi i građana. Mene interesuje ovaj dio građanski.

Ja znam da je vama svima dobro i svima će biti dobro u NATO-u i vojnim i političkim elitama iz koje god zemlje prišli, kakva god da je demokratija njima će biti dobro. Mene interesuje, ja gledam svo vrijeme, hoću da vidim kako je građanima. Takođe, vrlo jasno razdvajam administraciju svih tih država, na čelu sa Pentagonom, i vojnu i državnu, kako god hoćete, od mišljenja, odnosno građana tih država, jako su različita, jako su različita mišljenja građana u odnosu na administraciju Američku. I takođe, ja mislim da treba pohvaliti, svakako, cijenim te vrijednosti, unutrašnje i demokratsko uređenje država članica NATO-a, ali imam veoma kritičan odnos prema njihovoj spoljnoj politici, imam vlijda na to pravo.

Dakle, prva stvar je bezbjednost. Rekli ste da je bezbjednost nešto što će da nam garantuje pozivnica, odnosno dalje učlanjenje u NATO pakt. Ja bih postavio pitanje, naravno, postoji unutrašnja bezbjednost, postoji i spoljna. Što se tiče pozivnice učlanjenju u NATO bojim se da bi to samo izazvalo unutrašnju nestabilnost i to bi bilo pitanje nestabilnosti unutar Crne Gore jer smo jako podijeljeni po tom pitanju. Što se tiče spoljne bezbjednosti, ja bih se naravno pitao - od koga nam prijeti? Od komšija ne, komšije su nam manje više u NATO paktu, to je valjda defanzivna alijansa, tako piše, je li. Dakle, nećemo da ulazimo, nije valjda razlog da uđemo u defanzivnu alijansu da branimo svoju granicu, nema ni logike, od koga? Ko je ostao Bosna i Hercegovina ili Srbija, ja ne vjerujem da oni imaju ikakve ambicije u dalekoj budućnosti, a kažete da nikad bolje odnose nismo imali sa njima. Slažem se i dobro je da ih imamo i ne vjerujem da nam prijeti nikakva opasnost od njih.

Dakle, rekli ste, ostaje nam terorizam. Kažete ulazak u NATO jer će spriječiti terorizam. A ja ću da vam pročitam šta kaže Brus Hokman, direktor Centra za bezbjednosne studije Univerziteta i stručni savjetnik Centra za borbu protiv terorizma na američkoj Vojnoj akademiji. Znaete šta kaže? Vrijeme, citiram, "Vrijeme je da priznamo da je naš odgovor na takozvanu islamsku državu bio užasan promašaj". Ne da je politika NATO zemalja prema ovim zemljama odakle nam dolazi terorizam išla u pravcu smirivanja terorizma, nego suprotno.

Znači, ulaskom u NATO i mi postajemo dio te alijanse koja naravno može da bude na meti, daleko bilo ali može. Kažete postoji saradnja i međusobno uvažavanje. Podsjetiću vas na rečenicu zadanju, čuvenog govora Džordža Buša pred napad na Avganistan. Znaete šta je izjavio - ili ste sa nama ili ste protiv nas. Toliko o konsenzusu i saradnji. Bez ikakve saradnje i dogovora sa ostalim članicama NATO pakta. Formalno da, svaka zemlja ima pravo da sama donese odluku, suštinski ovo je suština NATO pakta. Ili ste sa nama ili protiv nas. Toliko o saradnji i konsenzusu.

Što se tiče sprečavanja humanitarnih pomoći, kaže Numanović, prije neki dan ministar, - najnovija dešavanja u Evropi su dokaz da je NATO garant stabilnosti. Kakav cinizam, ja kažem kakav cinizam ovo izjaviti, da je NATO, da najnovija dešavanja u Evropi su dokaz da je NATO garant stabilnosti. A sa druge strane, imamo izjavu komandanta ove jedinice koja je bila tu i izvodila neke vojne vježbe u Baru, znaete šta on kaže, na pitanje zašto se NATO nije uključio u sprečavanje, odnosno u pomoć ovom nesrećnom narodu - njegova izjava - nisu nas ni zvali da pomognemo po pitanju izbjeglica. Cinizam puta dva.

Reforme bezbjednosnih službi, nisam ekspert za to, ali vratiti čovjeka iz penzije koji je cijeli život proveo u toj službi i postaviti ga da bude reformator nove bezbjednosne službe, napraviću poređenje - isto kao da, nadam se da mi se neće zamjeriti, gospodin Vojin Đukanović da ga vratimo i postavimo za premijera umjesto postojećeg premijera i da kažemo - evo reformisali smo vladu, potpuno isto.

Vladavina prava, demokratija. Ajde za vladavinu prava obećao sam na početku. Kažete pomoći će nam u borbi protiv korupcije. Na Odboru za antikorupciju, gospodin ambasador Mađarske, izvinjavam se gospodin specijalni tužioc Katnić je izjavio da ambasador Mađarske nam ne da dokumenta u vezi afere Telekom, ne da nam dokumenta Mađarska u vezi afere Telekom, a vi nam kažete, a Mađarska je najveći promoter ulaska Crne Gore u NATO, da ćete da nam obezbijedite vladavinu prava, pa dajte nam ta dokumenta. Jeste li, gospodine Markoviću, tražili od Mađarske da nam daju i zašto nam ne daju dokumenta o Telekomu, a znamo odlično i vi i ja zašto nam ne daju i šta tamo ima?

Demokratiju kažete da će nam ulazak u NATO obezbijediti. Dozvolite mi samo da vam nešto pročitam šta misle, knjiga je Melini Merkuri, rođene Grkinje. Nadam se da niko neće osporiti njen patriotizam, ne pripada opoziciji u Crnoj Gori. Dakle, ovako, šta kaže, da podsjetim da je 52. godine Grčka ušla u NATO, 67. do 84. u Grčkoj je na snazi bila vojna hunta, najgori oblik autokratije, čega god hoćete, potpuno suprotno ovome što se zalaže NATO, je li tako. E ajte da vam pročitam šta kaže gospođa Melina Merkuri, posljednja grčka boginja, kako je nazivaju - Svi Grci su znali da bez američke pomoći hunta ne bi mogla da traje ni 48 sati. I ono što su vidjeli oduzimalo im je hrabrost. Vidjeli su velike američke kompanije kako žure da iskoriste priliku koju im nudi izglednjela hunta. Vidjeli su redovne deklaracije Stejt Departmenta koji se pravio da vjeruje obećanjima diktatora da će se brzo vratiti demokratiji i ogromne fotografije u štampi na kojima su vođe hunte primane na srdačne ručkove. I sve to u ime NATO-a Kakva bolesna šala - kaže Melinia Merkuri. U kampanji da probude našu ljubav prema NATO-u naučili su nas da su njegove članice preuzimale obavezu da očuvaju demokratiju, ličnu slobodu i zakon. Jako liči na ovu našu kampanju. Kako se onda mogla opravdati podrška jednoj gansterskoj vladi. Podsjeća vojnoj hunti sedam godina je NATO podržavalo, i to ne samo da se podrži nego i da se pravda i brani.

Hoćete da vam kažem malo i o ekonomiji? Tražili ste intenziviranu i fokusiranu raspravu, pa evo je imate.

Kažete ekonomija, da će ulazak u NATO da nam obezbijedi povećanje stranih direktnih investicija. Pa evo, znate kako, u ekonomiji su cifre i kad nešto hoćete da stavite u koleraciju onda uzmete te podatke i uporedite. I ja sam vrlo jednostavno uporedio da li strane direktne investicije zavise od pristupa NATO-u ili da li strane direktne investicije zavise od opšte globalne ekonomske situacije. I odgovor je kristalno jasan - ne zavise od NATO-a, zavise od opšte globalne situacije. Evo vam, mislim da vrlo je poučno, evo vam Hrvatska, 2008. godina prije učlanjenja, 2009. ušli su u NATO, pogledajte ovaj grafit, znate li koliko Hrvatska ima četiri milijarde je imala stranih investicija 2008. godine, godinu prije ulaska. Tada je, u naredne četiri godine od kad je ušla, sve zajedno nema četiri milijarde.

I evo završiću, na kraju kako vidim opšti razvoj situacije. Saglasiću se sa gospodinom Medojevićem da ova vlada, ova vlast ni ova Skupština ne može da donese tu odluku, ne može, iz više razloga, bio ja za nju ili ne bio. Jer ova, prvo što je ova

odluka dugoročna, ne možemo mi danas ući, ovaj saziv Skupštine donijeti odluku da ulazi u NATO a onaj sljedeći kaže da ćemo da izađemo. To ne možemo da uradimo, to je potpuno jasno. Dakle, treba građani da odluče, dugoročnu odluku treba da shvate da ovo što se njima govori je vrlo diskutabilno po pitanju, vrlo diskutabilno i da benefite koje će oni da imaju treba da traže u ovoj knjizi, u knjigama a ne u kompletima Vlade ni NATO komunikacionog tima, koji, uzgred budi rečeno, potpuno isti od 50 - te godine do dan danas, kreativnost na nuli. Ovih pet stvari, evo vam Grčka, pokazaću vam i Gruzijski NATO, kako oni isto zagovaraju, potpuno istu priču lišenu svake kreativnosti neka bar nešto promijene da pokušaju da ubijede narod.

Dakle, definitivno referendum je taj koji mora to da odluči, definitivno, jer nemojte da se krijemo da u Crnoj Gori postoji većinska podrška za NATO pakt, time što će ovdje danas 6% poslanika da glasa za ovo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Evo, ja ću pokušati da budem precizan, ne tako dugo kao vi.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Izvolite, poslaniče Krivokapiću.

RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja imam rijetku privilegiju da mogu da vas slušam stalno i ta privilegija mi pomogne da doživljam i dalje ovaj dom kao dom dijaloga i razumijevanja i ovaj dom jeste to ostvario i postizao.

Kolega Simović je spomenuo dvije važne odluke 1999., kolega Bulatović nije tu da mu odam poštovanje za tu odluku 1999. Rezoluciju o miru u ovom parlamentu usred bombardovanja i 2005. takođe da kolegi Bulatoviću da odam poštovanje Rezolucija o evropskim integracijama, ali u kojoj stoji rečenica o evroatlantskim integracijama. Znači, Parlament je 2005. mogao da upiše evroatlantske integracije, godini pred referendum, godini mnogo većih podjela nego što smo danas podijeljeni, čak i vrednosnih, strateških, danas 2015. razlike su dosta velike ali ne tolike kolike izgledaju.

Reklo bi se da ne vidimo čitav prostor na pravi način. Mi jesmo prostor koji je vazda bio podijeljen. Prvi put u hiljadu godina pripadamo svi na Balkanu istom političkom, ekonomskom sistemu od podjele Rimskog carstva na dva dijela, takoreći nikad nijesu bili u istom političko ekonomskom sistemu. Tada nas je podijelilo na istočno - zapadno, pa je došla podjela na hrišćanstvo i islam, pa su došle sljedeće podjele koje su završile imperijama i na kraju političkim sistemima koji su neki zvali komunizam a neki parlamentarna demokratija. Prilika je da tek sada smo došli u isti ekonomsko politički sistem svi. I u te podjele Crna Gora je živjela traumatično. U svaku od tih podjela smo imali istorijske gubitke onoga što je najvrednije ljudi, a poslije toga i drugih resursa. Kad se dijelimo između sebe tu ne može biti ni razvoja ni napretka.

Sada smo pred odlukom koja nije velika kao ona o državnosti, ali nadam se, zajedno naučili da je ta odluka investicija bila za u budćnost, da ta odluka nije bila tragična za one koji su emotivno doživljavale tu odluku kako im je izgledala. Nije Srbija ni predaleko, neki su bliže s njom nego ikad, za mene je imala istu distancu, političku, nikad emotivnu, ali nisu stvari zaoštrene kako je tada izgledalo. I vjerovao sam da smo

tom raskršću naučili nešto zajedno. Da na sljedeće na koje moramo poći zajedno, a to je NATO integracija, nemamo te razlike pogotovo kad su neke stvari datost. Datost je da se Crna Gora nalazi. Crna Gora nije na istoku. NATO je već daleko od nas na istoku. Za one kojim je pravoslavlje jaka emocija, NATO je već u pravoslavnim zemljama Bugarskoj, Rumuniji, ne manje pravoslavnim vjerovatno od nas.

Za one koji žele tu jaku vezu i dalje postoji ta datost. Datost je da je Crna Gora, Crna Gora je na zapadu. I za one koji imaju jaku vezu sa nekim drugim zemljama te su zemlje bile najjače kad su bile na zapadu. Rusija je bila najjača sa Petrom velikim, na zapadu. I Crna Gora je neumitno okrenuta na zapad. I sve je to neka istorijska pouka koju smo trebali naučiti i ugraditi u neke velike odluke. Lako se podijeliti i lako je naći specifikum, to je neke dato ljudskom rodu, teško je naći za velike odluke i zajednički korak naprijed. I sad imamo paradoks. Neki bi u NATO a ne smiju da kažu. Neki su za NATO za to što moraju. I opet nemamo sposobnost da vidimo da imamo isti cilj. Ako smo svi za vrijednosti Evropske unije, a NATO je vrednosni sistem koji brani te vrijednosti, onda je te vrijednosti najbolje branimo u NATO.

Za one koji ne vjeruju u NATO, NATO je dokazao i opravdao svoje postojanje. 50 godina, odnosno 66 godina ove godine od postojanja NATO je sistem koji je obezbijedio mir u Evropi i vrijednosti u Evropi za koje se vi zalažete, demokratija, višepartijski sistem, izborna demokratija koju traži poštovani kolega, obezbijedio je NATO, NATO kao bezbjednosno vrednosni sistem, to su vrijednosti koje nam ono donosi. Paradoksalno je znači čak vi, čija posvećenost vladavini prava je i veća od vlasti, ne tražite oruđe da ta posvećenost dobije i konačnije iskaze i bolje iskaze. Vrijednosni sistem nam je isti, razlikujemo se od oruđa kako da ga ostvari, kao kad smo se dijelili oko države.

Moguće, odnosno sigurno bar za mene, nije Crna Gora nezavisna onakvu kakvu smo sanjali, ali je bolja nego što je bila i biće sve bolja. S kim si takvi si, a mi smo sa Evropskom unijom, a sutra sa NATOM. Samo izbrišite NATO iz istorije Evrope zadnjih 50 godina, pa da vidite koliko bi to bilo nestavilnosti. NATO donosi stabilnost i u Crnu Goru i bezbjednost. Henri Kisindžer je prošle godine napisao da je svijet u neredu, bezbjednosnom neredu. U svakom bezbjednosnom neredu mala država nastrada.

Crna Gora je platila cijenu I svjetskog rata, Crna Gora je platila i strašnu cijenu II svjetskog rata, a svaki put je bila na pravoj strani, svaki put je bila na pravoj strani. Dajmo sa ovim što imamo da neumitno i zajednički ostvarimo.

Ovdje nije pitanje hoćemo li u NATO ili nećemo u NATO, to pitanje je takoreći završeno. Ovdje je pitanje hoćemo li zajedno ući u NATO spremni da popravimo Crnu Goru? Hoće li to biti zajednički doprinos da budemo u boljoj, srećnijoj, smirenijoj i sigurnijoj Crnoj Gori. I to je pitanje na koje mi odgovaramo. Naravno, ograničeno vremenom, političkim interesima i prostorom u kojem trajemo, ali je posao elite, a države su dosta često onakve kakva je elita, dosta često onako kakva je elita, često narod ne može da promijeni loše elite na pravi način, ali to su elite, prije svega ovaj koji sjedi ovdje, koji je glas naroda, da ima zrelost da donosi odluke koje nisu uvijek uz podršku javnosti, ali koje će vrijeme potvrditi.

Razumijem vas, ali vi vodite jedan dio javnosti i treba ga voditi tamo gdje bi sigurnija ta javnost. Crna Gora je utemeljena zapadu, nalazi se tu i tu treba reći i povesti.

Ovdje sjedimo sa mnogim razlikama. Pa neka je pouka jasna - oni koji su bili sa vama protiv NATO-a 90-tih, sad su za NATO. Treba li da prođe i vama 20 godina ili 10

godina pa da shvatite što je bolje za sve nas zajedno. Demokratija mora doći. U pravom društvu i u pravoj alijansi doći će i lakše i brže i sigurnije i podjele među nama su manje vrednosne nego u formi u koje ih iskazujemo i dajte da zajedno stabilnošću pošaljemo poruku da to nije odluka koja će se moći promijeniti. Treba biti iluzionista, a mislite da će odluka u NATO biti oću-neću, oću-neću. Neće tako moći biti. Ova skupština će donijeti odluku, ja sam ubijeđen više dvotrećinskom većinom o članstvu u NATO-u. Ova odluka će biti ratifikovana u svih 28 članica i ta odluka će ponovo biti potvrđena u Skupštini Crne Gore. Ja vam govorim kao što sam govorio i 2006. godine. Mnogo ste mi se više smijali 92, 2006. manje, a 2015. mislim da mi se uopšte nijeste smijali i mislim da je to put da naučimo zajedničke lekcije. Lako se igrati sa dnevnošću i mjesecom i godinom, vi ste uzeli od naroda pravo da se igrate sa mnogo dužim periodom. Iskoristite to pravo na pravi način koje vam je dato i tu odluku donesimo zajedno, jer nema potrebe da bar o odluci o NATO-u bude dobitnika i gubitnika. Ovdje je sasvim sigurno dobitnik Crna Gora, demokratska Crna Gora i svi mi zajedno. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, predsjedniče Krivokapiću, koji je govorio u ime kluba SDP-a, neka se pripremi poslanik Milić.

Samo recite koji član Poslovnika. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Obraćam se vama, mene zanima da mi kažete da li je gospodin Krivokapić govorio u svojstvu predstavnika Kluba SDP-a kao poslanik ili kao državnik strane države, predsjednik Skupštine, bivši, OEBS-a i zbog čega se nije kao i svi ostali iz Predsjedništva koristio tim mjestom. Ovo nije slučajno pitanje. Jer, na ovaj način pokušava da nam se ono što on govori iz svojih usta stavi kao neki, ne znam kakav državnički pristup, a mi smo ovdje manje vrijedni. Kad se govori kao poslanik svako mora da nasatupa na isti način. Znači ako može potpredsjednik Radulović, ako možete vi, ako može Simović da se obraća sa mjesta treba to da radi i gospodin Krivokapić, a ne da nam govorom sa govornice dodatno uliva poštovanje za svoje stavove, a o njegovim stavovima imaću prilike vrlo brzo da se izjasnim kao poslanik.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega Radunoviću.

U ovom slučaju poslanik Krivokapić je govorio u ime kluba Socijaldemokratske partije, ali on je ujedno i predsjednik Parlamenta koga smo mi izabrali.

Zahvaljujem se poslaniku Krivokapiću.

Riječ ima poslanik Milić u ime kluba SNP-a, a neka se pripremi poslanik Pajović.

Izvolite, poslaniče Miliću.

SRĐAN MILIĆ:

Hvala.

Dakle, Predlog ovakve rezolucije je već viđen. Viđeno je 2008. godine kada se ta rezolucija zvala Rezolucija o ubrzanju evroatlanskih integracija Crne Gore, a rađena je samo sa jednim ciljem bio je čini mi se 3. oktobar 2008. godine na Cetinju, rađena je

samo sa jednim ciljem da se stvori pravni osnov, takozvani pravni osnov za priznavanje nezavisnosti Kosova i Metohije.

Ova rezolucija se može podvesti pod ono što piše u knjizi Kristofera Klarka - mjesečari, višak ponosa, indignacije i pogrešnih procjena. Svako ko želi da pristupi, nećete mi zamjeriti neću govoriti o NATO-u, govoriću o sjevernoatlantskom paktu pa ko se od vas prepoznaje kao građanin sjeveroatlantske države, vjerovatno će imati razloga da oponira na ovakav način. Postoje defanzivni i ofanzivni pristup integracijama u Sjeverno-atlantski pakt. Defanzivni pristup integracijama je želja države da se ulaskom u savez zaštiti od neke prijetnje. Ja pitam predlagače i ljude iz Vlade Crne Gore da konačno odgovore na pitanje ko nam prijeti? Da li je to neka država, da li je to neka grupacija, da li neka organizacija?

Da li će u slučaju koji je, valjda za svakoga, politički pismen, obavezan da se građani izjasne o tome, gospodine predsjedniče Parlamenta, kada govorite o dugoročnosti, može se desiti da neka dugoročnost, neka trenutna parlamentarna većina ovdje oduzme slobodu budućim generacijama svojim osjećajem za viziju kako treba da se Crna Gora razvije. I tu odgovornost treba prepustiti građanima. Kada ulazimo u ovu priču da li će možda, da li Crnoj Gori prijeti opasnost, ukoliko ne bude članica NATO-a punopravni član NATO-a, od toga NATO-a, a li smo mi u nekom stepenu te integracije? Da li smo prošli to partnerstvo za mir? Da bude jasno. Dakle, nesporno je za nas što se tiče referendumu, ali i na referendum svaki član i simpatizer SNP-a će glasati protiv punopravnog članstva u NATO, jer to nije potrebno Crnoj Gori, jer to što se sada radi je potreba samo onih koji su trenutno na vlasti, ali o tome ću malo kasnije.

Ofanzivni pristup ili motiv ulaska u savez se kaže da je radi profita, može biti ekonomski, može biti profit teritorijalni. Izvolite, gospodo predlagači, recite mi koji je ekonomski profit ulaska Crne Gore u NATO. U situaciji kada četiri države Evropske unije koje su članice NATO-a, imaju probleme koje ne mogu da riješe, zašto ove koje su dobrostojeće, ove koji su nosioci te priče, zašto konkretno SAD ne pomogne Grčkoj, ne pomogne Italiji, ne pomogne Španiji ili ne pomogne Portugaliji? Zašto imamo umjesto toga jednu skraćenicu, predsjedniče Parlamenta, kako se u Briselu zovu ove četiri države, a vi dobro znate o čemu govorim. Velika ekonomika korist je jedno, a drugi je, država se pridružuje savezu da bi lakše stekla ono što trenutno nema, a želio bi da ima neke teritorijalne pretenzije.

Da li, gospodo predlagač, možete da upoznate crnogorsku javnost koju od ova dva principa vi zastupate defanzivni ili ofanzivni? Da li ima neko od vas u Crnoj Gori da smatra da trebamo da budemo članica Sjeverno -atlantskog pakta, samo zbog toga što treba da povratimo neku svoju teritoriju. Koja je to teritorija? Ono što je pitanje da li treba neko da nas zaštiti da nam garantuje sigurnost u Crnoj Gori, to je takozvani kišobran bezbjednosti. Koliko će da košta ta sigurnost? Ako sam protiv punopravnog članstva u NATO-u, to ne znači da sam protiv Crne Gore, ili da sam za nekoga drugog. Teze o tome gdje je Crna Gora, ostavimo budućim generacijama a ne da mi njih usmjeravamo gdje se oni nalaze. Normalno, uvijek će biti zapamćen onaj koji prvi progovori da je Crna Gora okrenuta ili da pripada zapadu. To pripada normalno ljudima koji smatraju da će na takav način pojačati validnost svojih argumenata. Ali recimo u nekoj hipotetičkoj situaciji, ako ovaj sada hladni rat postane stvarni rat između Amerike i bilo koga drugoga sa istoka gdje ćete se vi okrenuti, kome ćete vi pomoći, koga ćete

podržati? Dok je ovakve vlasti biće i uslova, ti uslovi su isti od Evropske unije i od NATO-a.

Prvi i najvažniji je onaj što ga izreče, nažalost izašao je sada, zamjenik predsjednika DPS-a na sjednici u Budvi da ova vlast mora da ode. Ako ste toliko sigurni u to što zastupate tezu da je to pitanje svih pitanja hoće li Crna Gora biti član Sjeverno-atlantskog pakta, da li ste spremni da sada ovdje kažete da ćete napustiti politiku ako bude član Sjeverno-atlantskog pakta? Današnja rasprava je ovdje i prilika da se vidi da li je ovo rasprava o opastanku jedne države jednog sistema ili jedne generacije političara. Jedan dio javnosti ovaj dio što sebe naziva istinskom, opozicija pokušava nametnuti stav da će se promjena vlasti lakše ostvariti ukoliko budemo članica NATO-a. Kako? Tenkovima, raketama? Znači, narod u Crnoj Gori nije do sad promijenio ovu vlast zato što nijesmo bili članica NATO-a? Šta ćemo sa pokradenim izborima? Šta ćemo sa onemogućavanjem izražavanja slobodne volje građana? Šta ćemo sa pritiscima i ucjenama? Iste teze od istih centara moći su bile 2005. i 2006.godine. Sjetimo se svi zajedno- *Država pa demokratija*.

Zašto u NATO ako imamo Lisabonski sporazum? Članom 42, tačka 7 Lisabonskog sporazuma jasno je rečeno da Evropska unija treba da ima svoju vojsku. Evropska unija nije vojna alijansa, ali ovaj član kaže:"Da članice Evropske unije moraju podržavati drugu članicu ako je napadnuta ili pogođena prirodnom katastrofom". Za taj član direktor Evropske odbrambene agencije u Briselu kaže:"član 42 tačka 7 Lisabonskog ugovora je prilično sitno zrno posađeno u ugovoru i tek treba da poraste". Žan Klod Junker 9.03.2015.godine je izjavio:"Evropska unija treba da ima svoju vojsku". Angela Merkel, dan poslije toga kaže da podržava Junkera da Evropska unija treba da ima svoju vojsku i kaže naša budućnost kao Evropljana znači da ćemo u budućnosti u nekom trenutku imati svoju vojsku. Ali, koji su razlozi zašto to do sada nije bilo značajnije prisutno kada se priča o evropskoj vojsci? Tri su razloga po njima.

Prvo je nedostatak novca, drugi je svi se osjećaju bezbjedno i treći, mali broj ljudi u Evropi uzima ozbiljno bezbjednosna pitanja. Ja vas sve pozivam da razmislite, da se potpuno promijenila geostrateška situacija u svijetu, da se promijenila geostrateška situacija u Evropi, da činjenica vezana za izbjeglice iz Sirije iz tih akcija milosrdnih anđela kojima se pokušavalo smjena režima da bi se omogućila demokratija su zakucala na vrata Evrope i Evropljani se više ne osjećaju sigurnim. Zato imamo danas i ponovo vraćanje, ukidanje šengena, zato imamo danas kontrole na granicama, zato danas imamo ovu ugroženost određenih država ili njihovih vlasti vezano za sve to. A zašto? Zato što je neko generisao sukobe, a suština tih sukoba nije u tim zemljama nego da obezbijedi nestabilnost onamo gdje je stari svijet, gdje je Evropa i tim stratezima ova Skupština treba danas ili sutra svojim glasovima da obezbijedi iskaz političke volje ovoga Parlamenta. Odakle nam prvo da u četvrtoj godini svog mandata mi nekome sada govorimo a da vi na izborima apsolutno nijeste potencirali kao prioritetno pitanje pristupanja Sjevero-atlantskoj alijansi? I vi danas tražite od sadašnjeg saziva Parlamenta da on svojim glasovima definše kadav je stav Skupštine. To je nevjerovatno licemjerstvo u odnosu na ono što je suština problema u Crnoj Gori. Izvinjavam se zbog ove riječi licemjerstvo, biće težih kasnije.

Suština problema je socioekonomska situacija u Crnoj Gori. I normalno uvijek kad ova vlast nema rješenja kako da se riješe problemi građana a onda se pokušava to nadomjestiti sa pričom o pristupanju Sjevero-atlantskoj alijansi ili o bilo čemu drugom.

Podsjećam još jedanput, te 2005.godine bile su pune novine nekih sada opozicionara koji su govorili čim završimo pitanje stvaranja, vraćanja državnosti Crne Gore, nakon toga neće više DPS biti na vlasti. Ko može vjerovati takvima? Taj neformalni centar moći, od milošte nazvan druga, familija ili još jedna zabranjena riječ, predsjedniče Parlamenta, skupina lažova koji žele još jednom prevariti građane Crne Gore zbog svojih ličnih interesa. Da li je bilo ko iz međunarodne zajednice spreman dati bilo koju garanciju u odnosu na budućnost Crne Gore, u odnosu na personalni sastav onoga što će se dešavati u Crnoj Gori? Ne. Jedinu garanciju o ovome kakva će biti Crna Gora u budućnosti daju građani Crne Gore, i zbog toga nema dileme. Program SNP-a je jasan za sve. Nesporno da smo protiv punopravnog članstva u NATO-u, nesporno da građanima Crne Gore treba dati mogućnost da na slobodnom referendum, nakon što se završe priče oko elektronske identifikacije, prava glasa i svega ovoga što treba, donesu odluku u odnosu na budućnost Crne Gore. Ta odluka ne pripada ovom Parlamentu. Ta odluka ne može da pripadne ni osamdeset jednom od osamdeset jednoga poslanika u ovom Parlamentu. Ta odluka pripada samo građanima Crne Gore. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Da pomognem svima nama.

Neću vam komentarisati iako ste me prozvali bar četiri puta. Neću imati prilike, jer ću morati da idem, jer predšednik Makedonije je tu. Neću komentarisati samo dajem tehničku informaciju, gospodine Miliću, samo polako. Znači, nikako tu odluku konačno neće moći donijeti ovaj Parlament, osim ako hoćete da mi produžite mandat još najmanje dvije godine, jer će konačni akt morati donijeti drugi Parlament poslije izbora. Prema tome, bez produženja mandata ovog Parlamenta mi tu konačnu odluku ne možemo donijeti, nego će donijeti sledeći Parlament, to je fakat.

Kojega Pajoviću, Izvolite.

SRĐAN MILIĆ:

Samo tehničko pojašnjenje.

Upravo sam završio razgovor sa ambasadorom Dobričem, i nadam se da će mu neko ovo prenijeti, što ste vi rekli, jer sam rekao da se govori o dva scenarija kako će se ovo rješavati.

Prvi je scenario da se za sljedeće parlamentarne izbore u vrh pitanja da bude temeljno pitanje po čemu će se odlučivati ko je za pristupanje Sjevero-atlantskoj alijansi, a ko nije? Nećete pričati o tome kako nam je zdravlje, kako je obrazovanje, kako je sve ovo, nego će se na takav način pokušati definisati većina u Parlamentu. Rekli ste da ovaj sastav Parlamenta neće donijeti tu odluku. Donijeće sljedeći sastav Parlamenta. Znači, da je to jasna poruka potrebe homogenizacije svih onih struktura koje smatraju da treba Crna Gora da postane punopravni član Sjeveroatlantske alijanse i s druge strane da se izbjegne ovo što je realno. Čega se bojite? Zašto se bojite da se organizuje referendum? Šta će to da košta geje referendum? Ja ću dati tehničke informacije. Vi ste koautor nekih rješenja. Bavili smo se tim članom 45 i rezidencijalnim uslovom. Danas u Crnoj Gori snažniji će biti uslov ko ima pravo boravišta u Crnoj Gori nego koja će biti većina, koja će reći da li smo za punopravno članstvo ili nijesmo punopravno članstvo u NATO-u. Hvala.

PREDSEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Miliću. Nije mi želja bila ništa politički da vam kažem bez pravno tehnički. Ništa više od toga pravno tehnički, a politički ne Gospodine Pajoviću, izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Hvala.

Poštovani predsjedniče, potpredsjednici, predsjedniče Vlade, poštovana ministarko, kolege i građani,

Članstvo Crne Gore u NATO alijanse državni interes Crne Gore. To je premisa od koje moramo da počnemo svi koji se nalazimo u ovom Parlamentu. Pozitivna se snažno zalaže za proces NATO integracija, za Crnu Goru u tom društvu i naši poslanici će podržati predloženu rezoluciju.

Rezolucija za nas u Pozitivnoj jeste čin odgovornosti, čin ozbiljnosti, čin odlučnosti i čin posvećenosti nečemu što je zapravo jedan od ciljeva NATO integracija, nacionalna bezbjednost naše države. Nacionalna bezbjednost za sadašnje i nacionalna bezbjednost za buduće generacije. Drago nam je da je ovdje otvoren dijalog i voljeli bismo da razgovaramo argumentima. A argumenti i činjenice su sljedeće:

U posljednjih 100 godina na ovom prostoru imali smo svakih možda u prosjeku dvije decenije ratovi. Imali smo lidere koji su gledali kako da prekrajaju granice, kako da osvajaju određene teritorije. Imali smo pogrešne politike, ja bih nazvao i sulude politike velikodržavnih projekata koji su proizveli milione izbjeglica, koji su svoju punu valorizaciju dobili u međunarodnim sudovima. Mi danas jesmo na raskršću i mi danas biramo budućnost Crne Gore. Pozitivna Crna Gora smatra i tvrdi da je Crnoj Gori mjesto među zapadnim demokratijama. Ako postoji alternativa tome ja bih volio da je čujem. Mi jesmo posvećeni izbornim standardima, jesmo posvećeni vladavini prava, jesmo posvećeni borbi protiv korupcije, cijenimo da je pravo mjesto upravo zapadna demokratija.

Prošlost nas obavezuje, dakle nisam ja baš saglasan da su uvijek u ovom domu donošene samo ispravne odluke. Donošene su u ovom domu i mnoge pogrešne odluke, ali ono što je dobra stvar jeste što na bazi prošlosti i odluka koje smo donosili u prošlosti možemo na bazi argumenata, a ne populizma da zaključujemo i kreiramo put budućnosti Crne Gore.

Ja želim, takođe, da kažem da nijedna zemlja Istočne Evrope poslije pada komunizma, poslije pada Berlinskog zida '989.godine nije postala članica Evropske unije, a da prije toga nije postala članica NATO-a. Velika je istina da to nigdje nije zapisano, ali isto tako velika je istina da je to praksa, i tako je i sa Crnom Gorom. Ponoviću, niti jedna jedina zemlja ističnoga bloka poslije pada Berlinskog zida nije postala zemlja članica Evropske unije, a da prethodno nije postala zemlja članica NATO-a. Tu dolazimo do jednog ogromnog paradoksa kada je u pitanju Crna Gora. Postoje političari koji se već skoro 25 godina bore za demokratiju, za ljudska prava, za standarde, za izbornu zakonodavstvo i prosto paradoksalno jeste da danas korpus tih političara jeste najveći protivnik integracije Crne Gore u NATO. Niko ovdje nema viziju da momentom učlanjenja u NATO će u Crnoj Gori biti fer izbori, da ćemo momentalno imati vladavinu prava, momentalno završenu priču sa korupcijom na visokom nivou. Ali

ono što sasvim pouzdano znamo na bazi iskustva ostalih zemalja je da, ako nešto drugo sigurno ne može nikako da šteti. Može samo da pomogne ovim procesima, a ti procesi jesu prijeko potrebi državi Crnoj Gori, ti procesi jesu potrebni svim našim građanima i prosto meni kao čovjeku koji sjedi sa ove strane u Parlamentu ostaje nejasno do kraja zbog čega ne možemo napraviti taj demokratski iskorak, a demokratski iskorak je bolja budućnost Crne Gore kroz primjenu upravo svega onoga za šta se i opozicija zalaže.

Ponoviću. Puna vladavina prava, borba protiv korupcije na visokom nivou, izborna zakonodavstvo. Šta dobija država Crna Gora punopravnim članstvom? Pored svih otalih razloga koji su pomenuti, koji će se pomenuti za nas je najvažniji mir i stabilnost. Mir i stabilnost za sadašnje, mir i stabilnost za buduće generacije. Zašto je generacija kojoj pripadam i te kako osjetljiva na termin mir i stabilnost, zato što je nije imala. Nije imala u najvažnijim fazama našeg odrastanja. Mi nismo imali mir, mi nismo imali stabilnost, mi nismo imali bezbjednost. Mi smo odrastali pod nekim drugim uslovima na koje se ne bih vraćao. Ja cijenim da nijedno dijete u Crnoj Gori ne treba da raste uz šteriku, ne treba da raste uz ratove u okruženju i sve one loše stvari koje su se dešavale '90-tih godina, a koje nažalost u potpunosti ovdje u crnogoskom parlamentu nismo svi odbacili, i tu, čini mi se, dolazimo do ključa naših suštinskih razlika protivnika i pristalica NATO integracije.

Takođe kao opoziciona stranka želim vrlo jasno da kažem, ovo nije projekat DPS-a, ovo nije projekat vrhuške, kako rekoše moji uvaženi kolege, ovo nije projekat vladajuće elite, ovo nije projekat vladajuće koalicije, ovo je dame i gospodo, državni interes Crne Gore. I ne možemo u crnogorskom parlamentu, ne možemo u politici da se rukovodimo nečim što je ekstremno pogrešno. Sve ono zašta je DPS mi ćemo u opoziciji biti protiv. Ta logika čini mi se je i dovela 25 godina boravka jedne te iste vlasti na mjestima gdje se oni danas nalaze. Dakle, po toj logici ako je vlast ili DPS za Evropsku uniju vi bi trebali biti protiv, jer zaboga to takođe odgovara njihovim interesima. Ne, ali suština je uvažene kolege, da smo mi jako antiprotivni u opoziciji. Suština je da projekat NATO integracija može da donese, politički sagledavajući, više benefita opoziciji nego vlasti. U ovakvoj konstelaciji snaga apsolutno će imati mnogo više benefita vladajuća koalicija nego opozicija, ali ne zato što su oni za, već zato što poprilično neracionalno i nepregmatično razmišljamo mi u opoziciji.

Ponoviću, Pozitivna Crna Gora se nikad nije rukovodila tom maksimom, a ponoviću je. Maksima *-ono zašta je vlast mi moramo biti protiv-* je pogubna maksima za opozicione stranke. NATO je državni interes baš kao što je i Evropska unija državni interes i crnogorske države i crnogorskih građana. Sagledavajući usko politički, to bi apsolutno trebalo da bude argument u rukama opozicionih poslanika. Mnovo više nego onih u vladajućim klupama. Pomenuli smo zapadne vrijednosti. U zapadnim vrijednostima se ne mogu dešavati stvari koje se dešavaju u Crnoj Gori. Ako idemo tim sistemom, ako idemo tom logikom, mi upravo i tražimo demokratske standarde, standarde demokratske Evrope. Mi tažimo borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije. Ukoliko ne postoji dovoljno raspoloženje u državi Crnoj Gori, a ja ću se usaglasiti sa jednim dijelom toga, čin pristupanja, čin usvajanja standarda koje proklamuje i NATO i Evropska unija bi trebao biti upravo i prioritet za crnogorsku opozicionu scenu. Ovako na narednim izborima imaćemo kao vrlo dominantnu temu NATO. I NATO treba da bude tema. Dozvolite, radi se o spoljno-političkom prioritetu

Crne Gore. Radi se o kreiranju budućnosti države Crne Gore. Radi se o pravcu gdje će ona biti okrenuta za dugi niz godina. To treba da bude tema parlamentarne debate, to treba da bude takođe i tema izbora. Sadašnja konstelacija političkog odnosa u Parlamentu daje veliki vjetar u leđa onima koji su trenutno na vlasti. Zato pozivam kolege iz opozicije da dobro promisle o svojoj argumentaciji i da pogledaju dalje od današnjeg dana. Da pogledaju idući susret u narednim parlamentarnim izborima, da pogledaju idući susret u narednim godinama koje treba da nam donesu ono zašto se mi snažno zalažemo, da ostavimo lične animozitete po strani. Ne možemo političku mržnju prema određenoj grupaciji stavljati u prvi plan i na taj način donositi političke odluke.

Ovi poslanici Pozitivne Crne Gore koji sjede, nije bilo većeg stida među nama kada su nam se dešavale stvari za koje smo tada i sada tvrdili i odgovorno tvrdili je stajala vladajuća elita. Ničim nijesmo tome doprinijeli, ali dozvolite da stid koji smo mi osjećali, te da nemoć da pobijedite nelegalnosti ne može da vam bude opravdanje da iz toga proizvedete političku mržnju, pogotovo ne kada je u pitanju državni interes Crne Gore. Zato je ovo poziv svima da danas pogledamo dalje od ovog dana, da danas pogledamo u susret parlamentarnim izborima, da danas pogledamo u susret narednoj deceniji, ne zaboravimo čeka nas poziv za Evropsku uniju, jer tada odluka sasvim sigurno bi bila veoma laka.

Moja poruka je da sklonimo anomozitete od ličnih i političkih i pokušamo i probamo da uradimo ono što je u interesu države Crne Gore svih njenih građana, ma za koga oni glasali na bilo kojim izborima, a to jeste proces NATO integracije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolega Pajoviću. Sada će riječ uzeti kolega Nik Gjelošhaj, razumio sam pet minuta, pa pet ostavljamo za kolegu Popovića. Izvolite.

NIK GJELOSHAJ:

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Poštovani predstavnici Vlade, poštovane kolegice i kolege,

Predloženom rezolucijom napokon i u Parlamentu otvaramo djelo, kako bi o ovako važnoj temi razgovarali, iznosili naše stavove za i protiv i time mi predstavnici naroda u njihovo ime iznijeli naše razmišljanje i gledišta da pošaljemo poruku svima koji žele da je shvate, a koji je stav naroda preko izabраниh predstavnika o ovako važnim pitanjima.

Ja sam u ima našeg kluba koji čine Albanska alternativa, FORCA, Liberalna partija i Hrvatska građanska inicijativa potpisnik predložene rezolucije sa kojom želimo poslati jasnu poruku da integracija u NATO jedini put i kako bi sutra i do Evropske unije. Ovom rezolucijom se potvrđuje spremnost za preuzimanje obaveza kako bi oni koje smo izabrali na najodgovornijim funkcijama moraju još snažnije više nastaviti da rade kako bi naši građani bili bezbjedniji, ekonomski ojačali, ravnopravnije se odnosili prema njima i kao krajnji rezultat da budu u društvu država, građana članica NATO-a koji čine najrazvijenije i najuređenije u ostvarenju demokratskih standarda i ekonomskog razvoja. Najveća politička podrška učlanjenja Crne Gore u NATO jedino dolazi iz albanskog naroda. To je i stav i politika svih političkih predstavnika Albanaca svih ovih godina na što smo jako ponosni. Siguran sam da među građanima albanske nacionalnosti postoji 100% podrška za učlanjenje u NATO, ali istraživanja su dosta politizovana, kao i samo

pitanje i kod određenog broja naših suradnika odnos prema NATO-u pokazuju i kao odnos prema DPS i SDP vladavini, jer treba istaći da pomenuta koalicija nije svih ovih godina riješila ni jedan politički zahtjev Albanaca, a prije svega mislim na najosnovnije pitanje opštine Malesije. Za nas je pitanje opštine Malesije na lokalnom ravni prioritetu, kao što je na državnom nivou pitanja učlanjenja u NATO.

NATO je politička organizacija, što znači usvajanje standarda, a od standarda najviše treba da dobiju manjine i ni jedna država sa Balkana poslije naše prošlosti neće moći biti dio Evropske unije, a da ne bude u NATO. Ostale su samo iluzije i priče kako bi se bježalo od svoje političke odgovornosti za dešavanje iz naše bliske prošlosti u kojima je NATO imao svoju ulogu za nas u monitoru.

Članstvom u NATO Crna Gora na kartu svijeta postaje zemlja sigurna za investiranje te kompanije stranaca NATO-a nemaju nedoumica u vezi sigurnosti. Ovim sam siguran da bi u Crnoj Gori došli ozbiljni moćni investitori i sve naše resurse iskoristili i time bismo dobili ekonomski rast koji je jako potreban našim građanima.

Crna Gora kao mala država, bez obzira na nacionalnu pripadnost, treba razmišljati o principu geopolitičkih prilika. Da li Crna Gora može da dozvoli sebi da ima takvi luksuz i zapita se da li mi želimo da budemo dio NATO saveza?

Ja bih ovu dilemu postavio na drugi način. Da li nas žele, odnosno da li smo spremni mi za članstvu u NATO? Biti dio sistema koji čine 28 država među kojima imamo najrazvijenije u bezbjednom i ekonomskom planu mala Crna Gora ima isti glas kao Sjedinjene Američke Države, Njemačka, Velika Britanija, Albanija i tako dalje. To bi bio veliki korak za ukupno društvo. Nerealno je, posmatrajući naš region, gdje je Hrvatska u NATO, Albanija u NATO, a međudržavna kao što je Crna Gora da ne bude i nelogično I ovo je jedan proces koji će biti realizovan i sada sve zavisi od nas, a najviše od DPS, SDP koalicije. NATO je tokom svog postojanja imao i svoju humanitarnu stranu. Kada je intervenisao na Kosovo kako bi spriječio etničko čišćenje naroda i time svim diktatorima stavio do znanja da neće moći da koristi vlast. I kada intervenišete kako biste branili ljudska prava i slobode dolazi do grešaka za koje je svakome od nas žao, ali prije svega odgovornost nije samo na NATO nego i na one koji su primorali NATO da na takav način uspostavi mir i slobodu.

Nažalost danas protivnici NATO-a koriste kao povod i ovaj podtak, a većina njih bi trebali da spuste glavu jer su bili dio te diktature koje je navela NATO na intervenciju. Obično za naše prilike oni su najglasniji, kako bi pobjegli od svojih djela.

Naš klub će jedinstveno podržati Predlog rezolucije. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem. Kolega Popoviću. Izvolite vaših pet minuta u ime kluba. Hvala.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorsko dijaspora, poštovani predstavnici Vlade,

Budućnost jednog naroda i njegove države nikad ne smije biti predmet bilo kakvog kompromisa politikantstva i brzopletnosti. Svaka odluka koju građani, odnosno građanke donose preko onih kojima su poklonili povjerenje I mandate za to rezultiraće budući smjer i tempo razvoja države možda čak i kroz cijelo jedno stoljeće. Raduje zato

činjenica da je od početka ovog vijeka spoljno-političko opredjeljenje Crne Gore, nakon 100 godina tumanjanja, jasno definisano. Ono je usmjereno ka ideji da Crnu Goru vrati kao ravnopravnog člana u porodicu najvećih demokratija modernih država i naroda Evrope i svijeta, porodicu NATO i EU saveza, onamo će je ona oduvijek i pripadala. Takva politika doista jeste najprirodniji kontinuitet Crne Gore od uspostavljanja njene moderne državnosti 1878.godine na Berlinskom kongresu, te kontinuitet onoga što simboliše antifašistički julski ustanak 1941.godine i konačno još jedan svetac 21.maj 2006.godine, referendum i obnova državnosti Crne Gore poslije 88 godina.

Obrazlažući ovu tezu, želim da podsjetim ovđe na još jednu činjenicu. Prva svjetska mirovna misija velikih sila bila je povjerena baš Crnoj Gori, pa je naša vojska 1897.godine na Kritu bila začetnik modernih međunarodnih mirovnih operacija i vojne saradnje tadašnjih i današnjih saveznika u cilju održivog mira i sigurnosti. Ovo dodatno govori u prilog tome da Crna Gora nikad u svojem istorijskom postojanju nije bila neutralna država, već jasno opredijeljena u saradnju sa svojim zapadnim saveznicima, naročito sa Sjedinjenim Američkim Državama koje su čak i nakon 1918.godine podržavali poziciju Crne Gore kao suverene države i borbu za njenu slobodu. Ispravnost ovakve politike u današnjoj Crnoj Gori dokazuju upravo i njeni protivnici koji su naša rodbina, prijatelji, komšije, čije je protivljenje ulasku u NATO ili neutralnost moramo poštovati i bez nepotrebnih tenzija stalno im argumentovano dokazivati da je punopravno članstvo Crne Gore u NATO naš najveći strateški cilj kako bi se iskoristila istorijska šansa da našim građanima i budućim generacijama obezbijedimo sigurno i dostojno mjesto u društvu 28 najprogresivnijih država svijeta.

Naročito raduje što potonja istraživanja pokazuju da sve veći broj građana, građanki ima racionalan odgovor pred izazovima eventualnog nepristupanja NATO alijansi. Čini se da sve veći broj građana shvata prednosti scenarija u kojem Crna Gora postojano stoji pred ovakvim izazovima kao dio saveza najmoćnijih svjetskih demokratija i sila u odnosu na onaj u kojem ona nastavlja da tumara balkanskim marginama, iščekujući sa praznim političkim frazetinama i sa strijepnjom neki novi tragični balkanski scenario. U prilog ovakvoj želji većine građana stoje i najave generalnog sekretara i predstavnika vodećih država NATO-a, koji su, impresionirani napretkom Crne Gore i ostvarenim reformama u oblasti odbrane, obavještajnom sektoru i vladavini prava, rekli da smo trenutno u procesu finalizovanja intezivnih pregovora Crne Gore sa NATO savezom koji su otpočeli nakon prošlogodišnjeg Samita u Velsu, postavljajući Crnu Goru u središte interesovanja ovog saveza.

Ponosan sam što mogu da kažem da je Liberalna partija u ovom periodu bila snažna podrška reformskim procesima koji su obilježili nakon duže krize, izbor vrhovnog državnog tužioca i izmjene i dopune zakona koji se tiču sudstva i reforme bezbjednosnih službi Crne Gore.

Ovakve zakonske pretpostavke dale su mogućnost Vladi i svim odgovornim institucijama da ubrzaju tempo kojim smo morali dostići visoke standarde neophodne za poziv našoj državi u članstvo NATO saveza. Kako sam ranije govorio sportskim žargonom odluka u Velsu značila je da je u našu korist dosuđen penal koji treba da šutiramo na maltene na gol bez golmana. Liberali su u tom smislu u ovom periodu uradili mnogo kao članovi ALDE, saveza liberala Evrope koji vladaju u nekoliko država Evropske unije i NATO, te članovi Liberalne internacionale.

Mi u Liberalnoj partiji u našoj evropskoj i svjetskoj liberalnoj porodici snažno smo promovisali ideju i potrebu Crne Gore da pristupi NATO savezu odnosno dobije pozivnicu do kraja ove godine. Shvatajući da ovo nije cilj samo određene partije ili trenutne većine, već, kako sam kazao na početku, odluka koja određuje dugoročnu sudbinu države, mi ćemo i nastaviti da snažno promovišemo takav koncept. U uslovima kada se svjetski tokovi mijenjaju iz trenutka u trenutak, kada se virus terorizma i agresivnog ekstremizma neobuzdano širi različitim putevima i sredstvima, kad se svako dešavanje u bilo kojem dijelu svijeta vrlo lako može negativno odraziti na naš region i državu, u vremenima kada male države vrlo lako mogu biti zapostavljene u svakom smislu, a naročito ekonomskom i bezbjednosnom, životna je potreba Crne Gore i njenog naroda da hrabro nastavi putem kojim je čvrsto trasirala, a čiji cilj jeste članstvo prvo u NATO, kao očigledan preduslov članstva u EU.

Na kraju naša država se opredijelila i krenula putem kojim su prije nas uspješno prošle gotovo sve zemlje socijalističkog bloka koje su željele da se transformišu u moderna, mirna i progresivna društva. Osnova svega je da ulazak u NATO donosi trajni mir Crnoj Gori. U NATO političku, pa tek onda vojnu alijansu 28 najrazvijenijih i najstabilnijih zemalja naše planete želimo da uđemo kao država koja će donijeti vrijednost toj organizaciji, a ne kao slijepi putnik.

Iz svega navedenog Liberalna partija kao jedan od potpisnika prijedloga snažno podržava Rezoluciju o podršci integraciji Crne Gore u NATO.

Zahvaljujem i izvinjavam se malo smo prekoračili, ali kad to sve saberete, mislim da će stanuti bolje.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Nije malo, ni potpredsjednik Radulović ne bi bio toliko tolerantan u odnosu na vaše prekoračenje, ali evo prosto nijesam mogao da odolim. Hvala vam.

Kolega potpredsjednik Mustafić sada ima riječ u ime Kluba poslanika Bošnjačke strane. Izvolite, kolega Mustafiću.

SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovani poslanici, uvaženi potpredsjednici Vlade, uvažena ministricе,

U ime Bošnjačke stranke, kao jedan od potpisnika teksta rezolucije vidim ovu raspravu kao doprinos u sagledavanju važne teme za državu Crnu Goru, za jedan dalji razvoj, za unapređenje demokratnog ambijenta, za sve naše građane, i vjerujem da ćemo otvaranjem dijaloga u Skupštini svi mi doprinjeti da se ta tema NATO-a promišlja na civilizovani način uz realnu argumentaciju bez tenzija ili uzavrelih emocija.

Kao što je poznato Bošnjačka stranka je od svog osnivanja visoko na listi zalaganja postavila ulazak u evroatlantske integracije i u članstvo Crne Gore u NATO savezu zajedno sa evropskim integracijama, strateški ciljevi spoljne politike Crne Gore. Smatramo da se ovim procesima unapređuje demokratski ambijent naše države, usvajaju standardi u svim oblastima života i učvršćuje i zaokružuje nezavisnost stečena prije neku deceniju. I kao što je za nas obnova nezavisnosti Crne Gore bila ključni programski cilj u tom periodu, smatramo da ulazak u NATO u narednim mjesecima i posvećenost evropskim integracijama trebaju biti ključno opredjeljenje države u ovom

periodu. Na tome smo gradili našu političku platformu i nakon izbora zasnovali naš savez sa drugim manjinskim partijama i koalicijom DPS - SDP.

Podsjetimo, da otkako je postala članica NATO programa Partnerstvo za mir decembra 2006.godine Crna Gora je znatno napredovala u pogledu reformi sistema bezbjednosti, standardizacije i dostizanje modernizacije snaga i učestvovala u savezničkim misijama.

Međutim, te reforme nijesu bile dovoljne i preporučeno je da treba nastaviti sa njihovim sprovođenjem i ispunjavanjem potrebnih kriterijuma u ključnim oblastima, jačanje vladavine prava, reformi sektora bezbjednosti i sektora odbrane i jačanje podrške javnosti za članstvo Crne Gore u NATO.

U proteklom periodu nakon Samita u Velsu, očigledno je dosta rađeno da bi se u ključnim segmentima dostigli zahtjevni kriterijumi. Da li će to biti dovoljno, vidjećemo. Mi smatramo da su ovi procesi bitni ne samo zbog dobijanja NATO pozivnice, već da se u njemu unapređuje kapacitet države u navedenim oblastima, otvara se unutrašnji dijalog oko osjetljivih tema, jača i modernizuje sektor odbrane i podstiču institucije da u oblasti vladavine prava čine pomake u borbi protiv korupcije i kriminala i jačanju pravnog poretka.

Mi, dakle dobijanjem poziva za ulazak u NATO savez tokom ove godine smatramo izvjesnim ukoliko napravimo mjerljive rezultate u novim oblastima u narednim mjesecima i naravno ukoliko geopolitičke okolnosti ne budu narušile dosadašnji koncept podrške u proširenju. Međutim, i ukoliko bi se desilo da pozivnica ne bude uručena do kraja godine smatramo da ni u kom slučaju ne smije značiti ni zaokretanje ni odustajanje od ovog cilja. Apsolutna posvećenost ispunjavanja kriterijuma i standarda ulazak u NATO smatramo da će i dalje biti prioritet državne politike onako kako je mi vidimo isto kao što je posvećenost integracijama u Evropsku uniju dugoročno i strateško opredjeljenje Crne Gore.

Najveća odgovornost za dostizanje ovih rezultata imaju institucije koje su do sada vodile ovaj proces, prvenstveno Vlada, a onda i ostale koje su dio tog procesa, uključujući naravno i Parlament, koji kroz i donošenje ove rezolucije, želim iskazati da preuzima odgovornost u ovom složenom procesu.

Proces ulaska u NATO komplementaran je sa evropskim integracijama, jer približiti se Evropskoj uniji znači i usaglasiti se standardima NATO-a. To su integracije u dvije alijanse koje imaju mnoge zajedničke vrijednosti, to je put koji su prošle sve države regiona, a pogotovo one iz bivšeg komunističkog sistema koje su postale članice Evropske unije. Za svaku od njih, bez izuzetka, NATO je bio kapija koji se morala proći prije ulaska u Evropsku uniju. Vladavina prava smanjuje korupciju i kriminal, poštovanje temeljnih ljudskih prava i u tom kontekstu prava manjinskih nacioalnih zajednica, demokratska tranzicija, ekonomska, politička stabilnost neki od važnih ciljeva tih integracija.

Mislim da se ovim temema trebamo baviti veoma ozbiljno i odgovorno u reformama o ključnim oblastima, ali isto odgovorno moramo uspostavljati unutrašnji dijalog oko ovih pitanja. Smatram da treba imati puno poštovanje i razumijevanje za politička opredjeljenja i one koji nose te ideje, a koji drugačije vide ovu temu, ali to bi trebalo saopštavati sa malo više realne argumentacije, a sa manje stereotipa i vašarske retorike, već viđene '90-tih godina na ovim prostorima. Razumljivo je da se prvenstveno

iz razloga bliskije ili dalje istorije imaju rezerve prema ulasku Crne Gore u NATO ili se zagovara koncept neutralnosti.

Mislim, da pred javnošću treba otvoriti ta pitanja. Treba jasno potcrtati da je koncept neutralnosti veoma skup, a u političkom smislu nejasan kada su male države u pitanju. Kod nekih država, kao što su nordijske države taj koncept je održiv, jer su u sasvim drugačijem okruženju, sa drugačijim istorijskim hodom i sa manje tragičnih iskustava od nas.

Drugo, sasvim je izvjesno da bi to podrazumijevalo ogromna ulaganja u vlastite odrambene resurse, kao što je zaštita vazdušnog prostora, što bi za malu Crnu Goru bilo preskupo i neodrživo. Spomenimo i neke razloge bezbjednosti. Region Balkana je područje koje je u nedavnoj prošlosti kako na daljnjoj bilo veoma nestabilno i sa veoma tragičnih dešavanja koje su proizvodile te nestabilnosti. Crna Gora je na sreću sve to izbjegla uprkos incidentima sačuvala je unutrašnju stabilnost. Međutim, naše okruženje, ratovi '90-tih, ima teško iskorisno iskustvo plaćemo hiljadama mrtvih i raseljenih.

Prisjetimo se kako su velikodržavni projekti čijim se nekim izvođačima i danas sudi u Hagu razorili nekadašnju Jugoslaviju, izazvali zločine i genocide i vratili ovaj region decenijama unazad. Teško da bi se to moglo dešavati da je ovo područje bilo dio globalnog sistema bezbjednosti kakav je NATO savez. Ako smo mi, kao tada mladi ljudi sve to vidjeli i doživjeli iako nam je to uzalud decenija mladosti i mnogi članovi naših porodica rasuli širom svijeta ne želimo to da se ne daj Bože ponavlja našoj djeci da prolaze kroz ista tragična iskustva ovih prostora. Bilo da je riječ o ukrajinskoj krizi ili sukoba na Bliskom istoku vide se gotovo tektonski poremećaji u bezbjednosti koje nas upozoravaju koliko se brzo naizgled stabilno područje može pretvoriti u nestabilno. To iskustvo, kao i slika Balkana gdje su ekstremizmi i velikodržavni projekti i danas živi, upravo nas upozorava da Crna Gora kao mala država treba biti dio nekih većih integracija gdje njena sigurnost postaje dio ukupne strategije tog saveza.

Manjinski narodi, a Bošnjaci, Muslimani, posebno to možda i najbolje razumiju, i toliki stepen podrške NATO integracijama u sredinama u kojima žive. Dešavanja oko nas, ne tako daleko, potvrđuju da ispravno sagledavamo ovu temu, ali mislim da i veliki broj građana Crne Gore razumije potrebu politizacije Crne Gore u ovim bezbjednosnim integracijama, jer jedna od ključnih konponenti NATO saveza je da bezbjednost svake države pojedinačno predstavlja obavezu čitavog saveza. Ovdje bih potencirao i problem organizovanog kriminala sa kojim se suočavamo, kao i druge zemlje regiona, a gdje se očigledno ne možemo uspješnije nositi bez pomoći partnerskih službi.

Ukratko i o ekonomskim aspektima.

Poznata je činjenica da sve zemlje članice alijanse nastoje poštovati standarde tržišne ekonomije, konkurentnosti slobodnog protoka kapitala, politička stabilnost nužan je preduslov ekonomske perspektive, jer se kapital ne ulaže tamo gdje su političke nestabilnosti. Bez ulaganja nema razvoja ni sjevera Crne Gore, ni juga Crne Gore, ni turizma, ni privrede, ni puteva. Nema ozbiljnijeg poboljšanja ekonomskog ambijenta niti uslova za bolji standard i perspektive za mlade ljude.

Naravno ni ulazak u NATO sam po sebi nije dovoljan uslov da bi se bolje preživljelo, međutim stvaranje uslova za bezbjedan život znači otvaranje perspektive za ekonomska ulaganja, smanjivanje siromaštva i pokretanje privrede. Često se u javnosti može čuti jedna konstatacija koja se vješto provlači da je NATO savez usmjeren protiv nekih vjerskih ili kulturnih sistema, zajednica naroda i slično.

Prvo, jako je bitno što se sve odluku NATO donose konsenzusom manjih ili većih članica. NATO savez nije ni antimuslimanska, ni antipravoroslavna alijansa. Pored Turske koja je jedna od najvećih vojnih sila u NATO-u u tom savezu je Albanija, takođe dominantno muslimanska zemlja, a pored Grčke koja je takođe veoma dugo u NATO-u dominantno pravoslavne zemlje su i Bugarska i Rumunija, takođe članica ovog saveza.

I ako je nekada možda izgledalo drugačije, ovaj savez je danas utemeljen kroz saradnju članica koje su različitog vjerskog, kulturnog sadržaja, prvenstveno u cilju zaštite zajedničke bezbjednosti ljudi, ekonomske i društvene stabilnosti.

Manjinski narodi u Crnoj Gori znali su uvijek da odaberu pravi put i donesu mudre odluke, a vrijeme je potvrdilo njihovu ispravnost i '90-tih kada je trebalo sačuvati građanski mir i sklad u Crnoj Gori. 2006.godine, kada je trebalo obnoviti nezavisnost Crne Gore, upravo su Bošnjaci, Muslimani, Albanci, Hrvati i drugi svojim smjelim i jasnim građanskim izjašnjanjem, zajedno sa Crnogorcima i drugima, dali doprinos razvoju Crne Gore i jednim demokratskim i zrelim odlukama. Vjerujem da je tako i danas kada su druge važne odluke pred nama. Zaista očekujemo da će ova rezolucija biti dokument koje će naše dnevno političke razlike ostaviti po strani, da će nas okupiti zajednička vizija i razumijevanje prioriteta u državnoj politici, kada će dobiti široku podršku.

Isto tako očekujemo da će opredjeljenja za NATO integracije biti potvrđeno u Parlamentu, nakon dobijanja pozivnice kroz demokratki iskaz izabраниh predstavnika građana. Prvenstveno zato što svojoj državi želimo dobro, jer sigurnost i bezbjednost nemaju cijenu, želimo da naša djeca živi na ovim prostorima bezbjednije i sigurnije od nas u zajedničkoj nam građanskoj Crnoj Gori sa svojim komšijama u zdravijem društvu sa većom perspektivog nego u nedavnoj prošlosti nego što je to danas. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vama. Sa ovim smo završili prvi krug uvodnih diskusija. Sad predlažem da se dogovorimo o metodologiji našeg daljeg rada. Koristim ovu priliku da još jednom pozdravim predstavnike Vlade, potpredsjednika Markovića, potpredsjednika Lukšića, ministra vanjskih poslova i ministarku odbrane. Na kolegijumu bila je ta inicijativa da budu prisutni predstavnici Vlade. Nezavisno od toga Vlada je iskazala svoj stav i dala mišljenje u odnosu na tekst rezolucije koje smo dostavili iz Parlamenta, i po našem Poslovníku u skladu sa članom 96, sada bih imao obavezu da pitam predstavnika Vlade da li želi da uzme učešće? Razumijem da ministarka odbrane želi da da' stav u ime Vlade. Dozvolite samo da završim, kolega Bojaniću, razumijem vaše nestrpljenje. Poslije toga bih iskoristio pravo, rekao bih svoju obavezu kao predstavnik predlagača da dam komentare u odnosu na uvodne diskusije u one diskusije, tako da, evo predlažem da nakon toga vi kao učesnici u prvom krugu diskusija po našem Poslovníku imali bi pravo da komentarišete moj osvrt na vaše uvodne diskusije. Ovdje je Vlada došla da kaže svoj stav. Moramo da razumijemo da predlagač ove rezolucije nije predlagač Vlada, nego, kao što se i sami kazali, ovo je prilika da otvorimo dijalog. Ne bježimo od dijaloga. Imaćete priliku u skladu sa Poslovníkom. Svakako i inteziviran i fokusiran sa predstavnicima predlagača, imaćete prilike. Obećavam da ću se ja javiti. Hvala.

Dozvolite da čujeno uvaženu ministarku odbrane. Izvolite.

MILICA PEJANOVIĆ ĐURIŠIĆ:

Poštovane poslanice i poslanici,

Dozvolite mi najprije da iskažem svoje lično veliko poštovanje prema ovoj inicijativi da Parlament na svojoj posebnoj sjednici razmatra pitanje članstva naše zemlje u NATO, ovom prilikom povodom Rezolucije o podršci integracije Crne Gore u NATO.

Lično vjerujem da osnovu legitimiteta o opredjeljenju Skupštine Crne Gore da na ovaj način pokaže svoj odnos prema ovom izuzetno važnom pitanju jeste činjenica da je NATO članstvo interes države Crne Gore i cijelog našeg društva. I suprotnome onome što smo mogli da čujemo i ovih dana i što slušamo već u kontinuitetu godinama, ja zaista smatram da to nije i ne može biti ekskluzivni izbor niti Vlade, pa ni bilo koje partije, a čak ni političke ili intelektualne elite. I upravo u tom kontekstu mislim da ova rasprava o rezoluciji ne treba biti shvaćena drugačije nego kao izraz odgovornosti vas kao najvišeg zakonodavnog tijela za strateška državna pitanja i interese i kao takva da predstavlja doprinos inteziviranju neposrednog, konstruktivnog otvorenog i stalnog dijaloga na svim nivoima i uz učešće što je moguće većeg broja građana. Vi znate da sam ja u mnogim prilikama i učešćem u vašim plenarnim sesijama i u odborima stalno pozivala na to da ste vi kao poslanici uključite što više u ovu priču. Prije svega sa pozicije nekoga koji se trenutno bavi onim što je vojni aspekt ili aspekt sektora odbrane i bezbjednosti kada su integracije u pitanju, ja ostajem ubijeđena da je pitanje NATO članstvo prvestveno političko pitanje, i da u tom dijelu je vaš doprinos nemjerljiv i vrlo vrijedan. I u tom smislu sam stalno ih pozivala da naš dijalog mora biti u najvećoj mogućoj mjeri oslobođen dnevno političkih nesuglasica, predrasuda i predubljeđenja. Cilj je da odgovorno i racionalno ne banalizujući, ali istovremeno i ne ideališući takođe razgovaramo o onome što je buduće NATO članstvo Crne Gore, odnosno da razgovaramo oko zajedničkih interesa napretka, prosperiteta, vladavine prava i bezbjednosti. Ubijeđena sam da jedino takvim pristupom možemo stvoriti uslove da izbjegnemo zamku novih, a u stvari tradicionalno uvijek lako aktualizovanih podjela u crnogorskom društvu.

Svakako svima vam je poznato, i potpredsjednik Simović je istakao, da je ovu rezoluciju koju ste vi predložili kao poslanici već podržala Vlada Crne Gore, i to upravo uz stav da je od ključnog značaja da se debata i dijalog po pitanju članstva naše države u NATO alijansi prenese u Parlament. Pri tom, kao ministar odbrane potpuno sam saglasna sa stavom iz rezolucije da je upravo NATO i članstvo u NATO garant teritorijalnog integriteta i suvereniteta i garant daljeg unapređenja vladavine prava i demokratije ljudskih i manjinskih prava i kvaliteta života svakog građanina a time ukupnog našeg društva. Ne mislim da treba da ostanemo zakovani u dijalogu o tome da li je riječ o ofanzivnom ili defanzivnom savezu, da li je riječ o Sjeveroatlantskom paktu ili je riječ o alijansi, već treba da razgovaramo o onome što su ti integracioni procesi u kojima učestvujemo, a to su procesi evropskih integracija, evro-atlantskih integracija, upravo ono što je omogućilo da je danas međunarodni položaj i ugled Crne Gore na izuzetno visokom nivou. Ovu svoju tvrdnu, prije svega zasnivam na argumentima i porukama koje dobijamo od naših međunarodnih partnera. U tom kontekstu, takođe podržavam u potpunosti ocjene iz rezolucije da će NATO i dodatno ojačati međunarodni politički položaj države, jer će Crna Gora i formalno postati saveznica najrazvijenijim državama i partner u donošenju važnih odluka koje se odnose na globalnu i na regionalnu bezbjednost, a samim tim i na bezbjednost Crne Gore.

U XXI vijeku, vijeku tehnologija, vijeku u kojem je informacija samo jednim klikom običe cijeli svijet Crna Gora ne može biti izolovana. Moramo pratiti globalne procese, promišljati globalnim okvirima i naše društvo mudro i racionalno usmjeravati tamo gdje većina civilizovanih, demokratskih, razvijenih društava teži. Pri tome, kao suvereno društvo moramo stvarati uslove da na pravi način razumijemo i pratimo upravo fenomen globalizacije. Moguće da u preokopiranosti našim internim temama i problemima i ne posvećujemo dovoljno pažnju u suštini takvih aktuelnih procesa, ali je jasno da je u pitanju jedan veoma kompleksan proces ujednačavanja i standardizacije društveno-političkog života na globalnom nivou, što se može smatrati direktnom posledicom upravo ubrzanog tehnološkog razvoja primjene novih oblika komunikacija. Dakle, to su procesi koji imaju izuzetnu dinamiku i moramo naći načina da budemo njihov aktivni učesnik, tim prije što se sa sigurnošću može predvidjeti šta mogu biti njihovi efekti na našu zajednicu. I upravo zato je naš zadatak, a i naša odgovornost da stvaramo uslove da ti uticaji budu, što je moguće više pozitivni.

U više od 20 godina od kako smo intezivno suočeni upravo sa ovim fenomenom globalizacije postalo je očigledno da nijedna država samostalno nije u stanju da odgovori na izazove sa kojima se suočava, odnosno sa kojima se može eventualno suočiti. Vjerujem da je svima jasno da samo učešćem u globalnim inicijativama i integracionim procesima možemo stvoriti uslove za adekvatni odgovore na takve političke, bezbjednosne i ekonomske izazove. Nakon pada Berlinskog zida završetka rata na prostorima Balkana sigurno je da smo svi vjerovatli da svijet ide nekim novim mirnim tokovima. Međutim, aktuelne prilike su dokaz da su optimističke prognoze ipak bile preuranjene. Upravo, naš kontinent koji mnogi vide kao najbolje mjesto za život suočen je sa političkim i bezbjednosnim izazovima i krizama. Kriza na istoku Evrope koja se reflektuje kroz konflikt u Ukrajini, kriza na Bliskom istoku, u Siriji, Iraku, Avganistanu, kolona izbjeglica u nevjerovatnim brojevima koji se kreću ka zapadu na Evropi, gumeni čamci prepuni ljudi koji plutuju Mediteranom u potrazi za nekim boljim sutra su slike kojima svi svjedočimo ovih dana. Bez obzira na geografske udaljenosti, ne možemo stati ravnodušni prema sukobima koji imaju tako teške posledice. Nemamo pravo na to, jer svaki od aktuelnih sukoba već ima ozbiljne, direktne posledice na međunarodnu politiku, a samim tim i na bezbjednost našeg regiona i svih država pojedinačno. I zato je važno da je Crna Gora prisutna i u Avganistanu, i u Somaliji, i u Liberiji, Maliju, da daje svoj doprinos o očuvanju svjetskog mira i stabilnosti.

Sadržaj predložene rezolucije apostrofira značaj evro-atlantskih integracija Crne Gore i sa aspekta neposrednih pozitivnih efekata članstvo u NATO, koji su po mom uvjerenju neosporni o kojima smo toliko govorili proteklih mjeseci i godina. Pored već pomenutog dodatnog ojačavanja međunarodnog političkog položaja države kroz partnerski odnos o donošenju važnih odluka koje se tiču globalne, regionalne bezbjednosti, a time i bezbjednosti Crne Gore, svakako treba imati u vidu dodatno i stvaranje uslova za uspješniju borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, vjerskog i nacionalnog ekstremizma, pa i saber kriminala koliko god u ovom trenutku to ne mora da nam izgleda od aktuelne važnosti.

Takođe, treba imati u vidu da će rasprava i podrška predloženoj rezoluciji biti od velike koristi i za naše partnere koji prate i ocjenjuju naše reformske i opšte domete na putu ka punopravnom članstvu i direktno će doći do mogućnosti da oni sami objektivnije

procijene našu ukupnu spremnost za NATO članstvo uoči odlučivanja o tome da li naša zemlja zaslužuje formalni poziv za priključenje sjevernoatlantskoj alijansi.

Usvajanje ove rezolucije značajnom većinom je još jedan vrlo važan signal članicama NATO-a da nas u decembru pozovu u svoju zajednicu. U suštini parlamentarna debata ovoj temi predstavlja doprinos kreiranju ambijenta za odluku NATO struktura o daljem proširenju ulaska Crne Gore. To je naravno i u našem interesu, jer je i nama i te kako važno da pozitivna odluka o pozivu bude do kraja objektivizirana i promišljena, bez pritiska bilo kojih spoljnih okolnosti i bez potrebe da tražimo bilo koje vrste prečica. Podrškom ovoj rezoluciji Parlament će dodatno osnažiti potrebu i ambiciju da idemo u korak sa vremenom i ostalim naprednim svijetom. Pokazaćemo da smo spremni da predviđamo i odlučno odgovaramo na izazove današnjice, da smo spremni da vodimo odgovornu vanjsku, bezbjednosnu i odbrambenu politiku kojoj ćemo Crnu Goru nakon dobijanja poziva uvesti u sledeću fazu da ravnopravno sa zemljama članicama NATO i EU kroz dijalog i saradnju prvenstveno brinemo za spoljno političke interese, ali doprinesemo zajedničom rješavanju problema. Sve je to, drage kolege, veliki izazov koji sa sobom nosi veliki angažman, fokusiranost i vjerovanje u viziju dobrobiti crnogorskih građana. Do sada smo uradili sve što je bilo potrebno, dokazali smo odlučnost, posvećenost i spremnost, što je dovelo do rezultata koji danas imamo i realnog očekivanja da pozivnica za članstvo u NATO uslijedi u decembru, i to na ministarskom sastanku što je Crnoj Gori, upravo zbog svega što je postigla, po prvi put u istoriji alijanse, omogućeno kroz program fokusiranog i inteziviranog dijaloga.

I dozvolite mi, uz izvinjenje na prekoračenom vremenu, da, polazeći zaista od iskrenog uvjerenja da punopravno članstvo u NATO predstavlja istorijsku šansu da našoj zemlji, građanima i budućim generacijama obezbijedimo sigurno i dostojno mjesto u porodici razvijenih demokratskih naroda i država, podržim poziv koji je upućen rezolucijom svim nadležnim, državnim institucijama zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, da u okviru svojih nadležnosti, poštujući ustavna načela podjele vlasti dodatno inteziviraju svoje aktivnosti u cilju kvalitetne i pune realizacije obaveza vezanih za uspješnost integracionih procesa. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem ministrici i dajem riječ kolegi Simoviću koji će u ime predlagača ovog akta dati komentare na uvodna izlaganja predstavnika poslaničkih klubova i naravno nakon toga ćemo omogućiti i njima da odgovore na te komentare.

Izvolite, kolega Simoviću.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Da prosto ispunjavam svoju obavezu kao predstavnik predlagača, poslovničku obavezu, dajem jedan kratak svrt na uvodne diskusije koje su se čule u ovome domu.

Prosto neću imati potrebu da ulazim u detalje pojedinačnih diskusija, osim što sam obećao kolegi Bojaniću da ću baš u detalje ući kada je njegova uvodna diskusija, jer je i sam insistirao na dijalogu, dijalogu koji je bio osnovni moto stavljanja ove rezolucije u raspravi u ovom domu, pri čemu prosto zbunjen sam malo načinom kako dajemo da kažem svoj prilog u odnosu na ponuđeni dijalog. Nijesam siguran, a siguran sam da se svi zajedno slažemo da prazne klupe nijesu baš prilog za taj dijalog. Ali

dobro to je pravo svakog pojedinačno, pravo svakog poslaničkog kluba da da' svoj odnos prema ponudi dijaloga, ponudi za dijalog u odnosu na ovu jednu važnu temu za koju smo i danas više puta kazali da to nije tema koja treba da tangira bilo koju pojedinačnu partiju, bilo kog pojedinca, tema koja ne treba da tangira ni vlast ni opoziciju. Ovo je tema od ukupnog društvenog značaja, tema koja treba da intrigira ukupno naše društvo, jednom riječju tema koja je u ovom trenutku od najvažnijeg državnog interesa za Crnu Goru za sve njene građane i za dalju perspektivu naše zajedničke države.

Hvala na svim uvodnim diskusijama. Već uvodne diskusije pokazale su svoju punu opravdanost, ponavljam ove rezolucije u ovome domu. Čuli smo stavove predstavnika svih poslaničkih klubova, ja bih dodao predstavnika u ime naroda. Saopštili su se stavovi, saopštili su se argumenti za, bilo je određen broj argumenata i protiv ideje integracije Crne Gore u NATO, pri čemu moram biti iskren, lično ja nijesam čuo dovoljan broj niti ubjedljivost tih argumenata, protiv ove integracije i protiv članstva Crne Gore u NATO.

Nijesam čuo zašto se neko protivi unapređenju demokratije u Crnoj Gori. Nijesam čuo zašto se neko protivi stabilnosti i bezbjednosti zemlje. Dakle, ideja poziva na dijalog. Nijesam čuo argumente koji govore u prilog zašto se protivite ideji daljeg unapređenja vladavine prava u Crnoj Gori. Nijesam čuo ideju i argumente zašto se protivite potrebnom razvoju ekonomije u Crnoj Gori, daljem rastu samih direktnih investicija u Crnoj Gori, otvaranju novih radnih mjesta u Crnoj Gori i jednom riječju rastu životnih standarda svih građana u Crnoj Gori? Nijesam čuo argumente zašto se protivite u odnosu na poruku stabilnosti cijelog regiona? Nijesam čuo nijedan argument zbog čega se protivite ubrzanju procesa evropskih integracija Crne Gore. Svi razumijemo da su ovo komplementarni procesi, da su ovo kompatibilni procesi, procesi koji postižu jedan drugoga. Čuo sam sa druge strane mnoštvo argumenata koji su dali prilog o ideji integracije Crne Gore u NATO, koji su govorili da integracija Crne Gore u NATO je jednako dalje unapređenje vladavine prava, sigurnost, stabilnost, bezbjednost, ubrzavanje evropskih integracija, stabilnost u regionu i svega ostalog.

Ono što me ipak ohrabruje tokom ove rasprave da manje-više, rekao bih skoro svi učesnici u prvo krugu diskusija koji su protiv rezolucije, koji su protiv integracije Crne Gore u NATO, pominjali su referendum, i to je ohrabrenje da sada u ovome domu imamo puni konsenzus, da Crna Gora uspješno će prekoračiti ovu dionicu iščekivanja i dobijanja pozivnice za članstvo, jer iz takvog zalaganja i emotivne priče o referendumu sada se svi slažemo izvjesnost pozivnice Crne Gore za članstvo u NATO. Ja sam siguran, posebno nakon jučerašnjih ohrabrujućih poruka koje smo čuli od naš partnera preko Atlantika iz usta potpredsjednika Sjedinjenih Američkih Država gospodina Bajdena.

Gospodine Bojaniću, da ostanem dosljedan svom obećanju, vi ste u jednom dijelu svoje diskusije kazali, citiraću vas, govorili ste o sebi kada ste kazali: "Bio ja ili ne bio za NATO". Govorili ste o sebi. Dakle, gospodine Bojaniću, u nastavku ste govorili o referendumu. Da vas samo podsjetim u odnosu na ovaj prvi dio vaše rečenice, da ste vi bili za NATO, gospodine Bojaniću. Ispravite me, korigujte me, ako griješim nešto, da li ste vi bili u vrhu izborne liste Pozitivna Crna Gora koja je jasno u svom programu imala upisanu ideju NATO integracija, i to veoma visoko pozicioniran na izbornoj listi i visoko

pozicioniran u partijskoj nomenklaturi Pozitivne, mislim, ja ako se dobro sjećam, prvi do predsjednika. Bili ste, ali sada više niste.

Gospodine Medojeviću, u međuvremenu ste se i vi pojavili. Hvala vam.

Gospodine Medojeviću, nema ništa da se čudite i da kažete, nećete vjerovati, evo Demokratski front je baš vas izabrao da govorite na ovu temu, temu rezolucije, govoreći o stavu i vašem lično i Demokratskoga fronta, govoreći o nepodržavanju ove rezolucije i govoreći o nepodržavanju integracije Crne Gore u NATO, to za mene nikakvo iznenađenje nije gospodine Medojeviću. Ja mislim da su upravo izabrali onoga ko će najbolje demonstrirati protivljenje Demokratskog fronta u odnosu na NATO integracije i to za mene ništa nije novo. Već viđeno, gospodine Medojeviću. Sjetimo se aprila 2006. godine kada ste formalno zagovarali nezavisnost Crne Gore, kada ste formalno zagovarali nezavisnost Crne Gore, a 16. ili 19. aprila hrlili ka Vašingtonu da osporite put Crnoj Gori u njenu nezavisnost.

I gospodine Medojeviću, ista priča isto ostojanje, tada ste govorili demokratija pa država, a danas govorite demokratija pa NATO. Gospodine Medojeviću, vi ni tada ni danas niste bili ni za državu ni za NATO. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

I naravno, sada ću dati priliku poslanicima da odgovore na komentar, samo vas molim da vodimo računa o vremenu i da se čujemo.

Molim vas.

To je trebalo na početku, kolega Vukoviću, trebalo je na početku.

Izvolite, kolega Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Klasično očekivano od DPS-, odnosno gospodina Simovića, zamjena teza. Prvo je zamjena teza da niste čuli nijedan argumen vezan protiv ove rezolucije, pa možete da širite ruke ali očigledno niste čuli. Onaj ko je htio da čuje, onaj ko je htio da ih čuje i te kako će ih uvažiti. Ovi koji neće da ih čuju zaludu im pričali, čuju nešto sa drugih adresa i bez pogovora da to slušaju i tu dileme nema. Sve ove stvari koje ste nabrojali, ni jednom niste ušli iako ste rekli konkretno ni oko bezbjednosti, ni oko vladavine prava, ni oko ekonomije, ni oko ljudskih prava, demokratije, samo ste paušalno nabrajali da će ulazak u NATO sve to da popravi. Ja sam mnogo konkretan bio i biću opet.

Druga stvar, pribjegli ste opet onoj temi klasičnoj temi da usred ove rasprave vi pokrećete pitanje moga statusa u Pozitivnoj. Ja sam bio na listi Pozitivne. Pozitivna Crna Gora je imala, da to rasčistimo, prioritet svih prioriteta na izbornoj kampanji demokratsku smjenu vlasti kao preduslov opštih i društvenih promjena u Crnoj Gori, tačka. To je bio prioritet, to je bio razlog zašto sam bio tamo.

Što se tiče NATO-a ajde mi nađite da sam ikad javno govorio o NATO, nađite mi, jesam li ikad govorio o NATO-u? Čudite se sad, nisam naravno. Ja znam da vi imate ekipu koja vam vodi evidenciju gdje je ko, šta, kada izgovorio, nađite mi kada je Mladen Bojanić dao afirmativno ili kako god o NATO-u i o priključenju.

Bila je cijena kompromisa moga ličnoga da uđem u nešto što mi je djelovalo ovdje iskreno u smjeni ove vlasti. Stvari su se desile što su se desile, da ne otvaram

dalje. Ta partija je restartovala program. Ja nijesam dio te partije kada je ona restartovala program. Zašto? Nikad mi nije jasno, nikad ne znam zbog čega, ali evo zašto sam isključen. Nikad nisam dobio rješenje, nikad nisam dobio odluku, nikad nisam prisustvovao tim sjednicama, navodnim, znam fingiranim. 1000 puta sam govorio, ponoviću još jednom, onoga časa kad mi donesu, pokažu javnosti odluke, zapisnike i koji organi partije su donosili odluke o mom isključenju, isključenju sijaset članova Pozitivne Crne Gore ja ću napustiti. I da vam još kažem kad ste me već načeli, dozvolite mi da završim, lista na kojoj je bilo 81 poslanik Pozitivne Crne Gore danas je 20, samo u Pozitivnoj Crnoj Gori, dakle 3/4 su napustili ili isključeni iz Pozitivne Crne Gore, tako da 3/4 nije više liste u Pozitivnoj. I nemojte me molim vas pozivati više, bio sam, završili smo, ovdje sam po zakonu kojeg ste vi izabrali a ne ja, Zakonu o izboru odbornika i poslanika, ovdje sam po Ustavu, ja ovdje imam pravo da govorim.

Sad vas molim, s obzirom da ste pošli s teme da vam argumentovano kažem, samo malo, dozvolite da ja kažem, dozvolite po Poslovniku.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Bojaniću, ja vas molim, kolega Bojaniću unutar partijske stvari ste mogli ostaviti za negdje drugo, molim vas kolega Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Dozvolite da kažem dvije rečenice, molim vas. Po Poslovniku je zabranjena diskusija van teme, je li tačno? Je li gospodin Simović izašao van teme, izazvao moju reakciju da izgubim ta dva minuta, dozvolite mi redom da pričam intenzivirano i fokusirano?

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Bojaniću, tema je bila NATO.

Kolega Bojaniću, nemojte me prisiljavati da vam oduzimam riječ, to zaista ne želim.

MLADEN BOJANIĆ:

Hvala vam na otvaranju dijaloga o ovoj temi.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, više od dva minuta ste govorili.

Izvolite Kolega Medojeviću.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Gospodine Simoviću,

Naravno niti sam ja iznenadio vas niti ste vi iznenadili mene. Žao mi je očekivao od ministarke odbrane da barem polemiše da bi stvorili uslove za jednu ključnu temu, ali očigledno ipak je razlika između elektrotehničkog fakulteta i dobre procjene političke i fakulteta koji ste vi završili ne umanjujući vrijednost, ali inženjer je inženjer.

Dakle, ono što je ključno, gospodine Simoviću, vi morate da kažete ko je najveća bezbjednosna prijetnja Crnoj Gori. Da li imamo plastični eksploziv u Crnoj Gori, imamo li likvida ispred ZIKS-a, imamo li namještene afere, imamo li činjenicu da ministar policije

kaže da mu pripadnici njegovog resora sa organizovanim kriminalnim grupama i kontrolisanim mediima namještaju aferu. Imamo li situaciju da potpredsjednik Vlade, zamjenik predsjednika DPS-a prigovara Vrhovnom državnom tužiocu da ne vodi dovoljno računa o bezbjednosti drugog čovjeka Demokratske partije socijalista. Imamo li aferu "Listing".

Ja samo da vas pitam - je li to opozicija radila? Ne. Je li vaš predsjednik političkog savjeta sada sljedeći za hapšenje? Sva dešavanja se dešavaju na liniji mafija-Demokratska partija socijalista. To čitaju ljudi u Briselu. I samo vas pitam - ko destabilizuje Crnu Goru? Opozicija što tražimo fer i poštene izbore, 10 - 12 hiljada stranaca, protiv Ustava, protiv zakona je glasalo za vas. Vi imate, ma tačno je imamo potpune podatke, broj ću vam dati Tarzane ako vas interesuje. Znači, kradete na izborima, vršite političku korupciju i kako nedemokratska vlast, totalitarna vlast da odlučuje o ovako važnim temama. Zbog toga, gospodine Simoviću, potpuno ste u pravu, jedno vrijeme i ja sam vjerovao 98. godine, da Demokratska partija socijalista može da postane demokratska stranka. 2001. godine nakon likvidacija visokih funkcionera službe državne bezbjednosti ispostavilo se samo da podržava švercerski mafijaški režim. Meni je žao DPS-a, DPS čine poštenu ljude, ali ko će da brani Sveta Marovića, 80 miliona koj je uzeo para i sad će poštenu ovdje poslanici da brane Sveta Marovića.

Izvinjavam se, samo mi malo dajte vremena, to je predsjednik političkog savjeta vaše partije optužen da je šef kriminalne grupe. Pa šta će on da savjetuje partiju, šta će da savjetuje takav, u kom pravcu. Predsjednik vaše partije pravosnažno osuđen u Italiji 2004. godine, traži se njegovo hapšenje, kao međunarodni kriminalac, citirao sam ovdje, teški međunarodni kriminalac. Sve prozilazi iz slobodne volje građana i ja i vi i Parlament i Vlada i sudstvo, ako to nije kako treba, a nije u Crnoj Gori, prirodno je pravo građana da se pobune protiv vlasti i da traže fer i poštene izbore i to će razumjeti i u NATO-u i to će razumjeti i u Evropskoj uniji i ovih dana ste dobili vrlo jasnu poruku s jedne međunarodne adrese da ne ometate proteste. A o stavu Demokratske partije socijalista prema NATO-u, gospodine Simoviću, samo mi recite kako ste mogli Milana Roćena da imenujete za vođu kampanje za NATO.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Medojeviću, kolega Medojeviću, molim vas,
Ne može po Poslovniku, nemate pravo kolega Simoviću.
Može kako da ne, proceduralno možete. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Potpredsjedniče, molim vas danas u ovom plenumu čujemo otvoreno kršenje Poslovnika i etičkog kodeksa. Dakle, otvoreno neko kaže slobodno mogu da kažem lažovi, slobodno mogu da se izražavam riječima koje su suprotne i zabranjene u ovom parlamentu i niko ne reaguje.

Ja vas molim kao potpredsjednika da upozorite kolege poslanike koji se na ovakav način odnose i prema ljudima koji nijesu u ovoj sali i prema šefu naše partije, sa takvim uvredama i grubim riječima.

Ja sam sa vašim kolegom juče imala isto raspravu na Zakonodavnom odboru povodom presude koju pominjete i vi uporno to pominjete uvijek na ovom plenumu.

Vrijedaju se ljudi koji nijesu u ovom plenumu, a vi gospodine potpredsjedniče ni jednom riječju ne reagujete. Mislim da ste kao potpredsjednik to bili dužni da uradite.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, koleginice Šćepanović, na ovom vašem podsjećanju.

Dakle, ja sam pokušao da zaustavim kolegu u prekoračenju vremena i naravno ne želim da pričam u glas, jer to moja kultura, moje vaspitanje ne dozvoljava za razliku od nekih možda u ovom domu.

Dakle, sada ću reći da ću svaki prekršaj etičkog kodeksa ili Poslovnika neću tolerisati, odnosno da ću upozoravati.

Dakle, idemo ustaljenim redom.

Proceduralno ako se prema meni samo usmjerite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Potpredsjedniče, ja se kao i uvijek, izvinjavam zbog prekoračenja vremena, ali na kraju sve ovo što ja govorim pa to možete u novinama da pročitate šta ljudi iz vrha establišmenta govore jedni drugima o sistemu, tako da zaista odbijam bilo kakvu insinuaciju da sam bilo koga uvrijedio netačnim izjavama.

Izvinjavam se zbog prekoračenja, a zaista mi je žao, ja sam sve što sam rekao mogu, ako koleginica insistira, da donesem presudu Vrhovnog suda iz Italije gdje se konstatuje ovo što sam ja rekao, u isječke iz novina šta govorite jedni drugima o bezbjednosti, o ugroženosti, o životu, o svemu ovdje što smo slušali.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega Medojeviću, ali vas zaista molim da vodite računa o vremenu, da vodite računa o proceduri, da vodite računa o onome što je poslovnički kodeks.

Želite li proceduralno kolega? Ne možete komentar dobiti nikaka, bila su uvodna izlaganja. Možete samo mene da se obratite.

Samo recite koji član Poslovnika i o čemu se radi.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Želim da u cilju istinitih iznošenja informacija, koji je član ne znam tačno, nije mi Poslovnik tu, a vi ćete ga pogledati.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Nemojte da ga ja pogledam kolega, nego vaše je, znači vi gledate Poslovnik i pozovite se na član Poslovnika pa se onda obratite, sad izvolite sjesti kolega Abazoviću. Kolega Abazoviću sjedite, nemate pravo.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Zašto ste nervozni, kolega Mustafiću?

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Nisam nervozan, gospodine Abazoviću. Vi izvolite pogledajte Poslovnik, pa se obratite. Hvala vam.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Ja sam rekao zašto se obraćam. Ispravka netačnih navoda molim vas.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Koji je član Poslovnika, izvolite recite koji je član Poslovnika.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Naći ćemo ga, dozvolite.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega, tri godine ste u Parlamentu, treba da znate koji je član Poslovnika.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Gospodine Mustafiću, vi predsjedavate, ja sam vas uputio, vi treba da kažete po kojem članu je. Pored vas je sekretar koji se time bavi. Ja ne mogu da znam sve na pamet.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ne nije to moje, to je vaše, kolega.

Izvolite, član 102 kolega, izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Član 102.

U cilju pravilnog informisanja javnosti, vezano za ovu diskusiju, odnosno za atake na moga kolegu, samo da kažem sljedeće crnogorskoj javnosti, a vama se obraćam kao predsjedavajućem. Kako je moguće da od vas stižu takve optužbe, pa jeste li vi bili pobožnici gazimestanske ideologije, jeste li vi bili pobožnici gazimestanske ideologije, odlaska u Dubrovnik, jeste li vi bili najveći promoteri ratnih aktivnosti, sramnih aktivnosti ratnih aktivnosti Crne Gore? I sad ste našli čovjeku koji od starta ima svoje legitimne stavove da nešto - kako je moguće, pa vi ste promijenili sedam, osam ideologija do sad, od velike srpske, jugoslovenske do natovske.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Abazoviću, molim vas malo se uozbiljite i bavite se temama.

Kolega Abazoviću, sjedite molim vas i malo se uozbiljite. Hvala vam.

Nastavljamo dalje sa diskusijama.

Poslanik Vuković ima riječ, a neka se pripremi poslanik Radunović.

Izvolite, poslaniče Vukoviću.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Hvala.

Evo, dio ovog vremena koje mi kao poslaniku pripada za iznošenje stavova koje ja smatram relevantnim u ovom trenutku po ovoj temi, ipak obaveza da kao izvjestilac Odbora za međunarodne odnose i iseljenike koji je bio matični odbor u poslovničkoj proceduri za razmatranje

i predlaganje ove rezolucije u plenumu na usvajanje ili već kako, kažem kako smo mi to radili.

Naš odbor je održao dvije sjednice. Na prvoj sjednici smo razmatrali sami Prijedlog rezolucije i ukupan broj članova odbora, dakle puni sastav je odlučivao o ponuđenom tekstu i za, dakle podršku Rezoluciji dalo je osam poslanika, protiv su bila trojica, a jedan je bio uzdržan, pa je Prijedlog rezolucije podržan velikom većinom članova odbora.

Na drugoj sjednici smo razmatrali amandmane o kojima je i danas bilo riječi, mislim da je ovo interesantna i obavezna informacija za plenum, nijesmo bili u situaciji da razmotrimo i razgovaramo u stvari o amandmanu kolege Abazovića jer je bio odsutan. Vjerovatno ćemo biti u prilici da to uradimo narednog dana, ali smo razmatrali amandmane kolega iz Pokreta za promjene i da vas obavijestim, a to stoji u pisanom izvještaju, je li tako, da je od 10 prisutnih članova odbora, devet glasalo protiv amandmana, a samo jedan je glasao za te amandmane, od prvog do, zaključno u stvari sa desetim. Toliko o takozvanim obaveznicima poslovnikom, prethodnim postupcima ili radnjama u susret parlamentarnoj raspravi o ovom važnom dokumentu.

U ovih dva tri minuta samo da kažem, da ponovim u stvari, uz jedan moj odnos prema tezi koja se ovdje čula, ne mogu se sve dileme pokušati komentarisati, ali o jednoj tezi o tome da imamo alternativu kada je izbor rješenja za obezbjeđenje osnovnih državnih vrijednosti društvenih, građanskih u našoj Crnoj Gori u pitanju. Reći ću, sa zadovoljstvom, da pripadam partiji i poslaničkom klubu u okviru koga djelujem već duže u ovom parlamentu koji nemaju dileme kada je Crna Gora u pitanju. Mi s Crnom Gorom ne kalkulišemo i to je više nego očigledno. Temeljna smo partija u ovoj državi u političkom sistemu i od nas dominantno, ako ne i odlučujuće zavise mnogi demokratski potezi u našoj zajednici.

Mi smo vršnjak demokratske Crne Gore, ja to stalno ponavljam. I kako se mijenjala Crna Gora mijenjala se Demokratska partija socijalista. Kako se mijenjala, na sreću Crne Gore, Demokratska partija socijalista zajedno sa drugim demokratskim strukturama, rstom tog fronta mijenjala se na dobro njenih građana i na njeno dobro sama država Crna Gora.

Šta je danas važno? Mnogo toga. Treba biti ozbiljan, odgovoran i razmišljati o cjelini građanskih državnih i društvenih problema. Obezbijediti mir, sigurnost, bezbjednost, obezbijediti siguran razvoj, obezbijediti pravo i do kraja nesmetano valorizovanje ekonomskih i drugih vrijednosti, ljudskih potencijala u ovoj državi može se raditi ne izolovano od svijeta nego zajedno sa svijetom, ne mimo svijeta nego onako kako to demokratski svijet traži. Ova inicijativa ide u susret zahtjevu da budemo ukorak sa onima od kojih stvarno treba da učimo i kojima treba da smo bliži i sa njima zajedno da uđemo, da se legitimišemo kao zajednica u kojoj vrijedi živjeti, u kojoj čovjek može naći prostora i za svoju individualnu i slobodu i emancipaciju. Mislim da je orijentacija ka NATO, kademokratskoj, pa i bezbjednosnoj strukturi u stvari neko je to rekao i prije mene, prošle godine, da je to, završiću da je to polisa osiguranja za sadašnjost demokratskih procesa, posebno za budućnost.

Rečenica, nije ovo rezolucija kojom se apsorbuje pravo onoga ko treba da odluči kako ćemo se odnijeti prema pozivu koji čekamo u decembru, ovo je politički iskaz ove institucije da li na pitanje - da li postoji politička volja u Crnoj Gori da se uradi sve ono što će zavrijediti taj poziv. Zašto bježati od toga. Ja sam rekao, referendum na kojem se

insistirao o ovom pitanju u ovom trenutku, održavanju na izborima, svi koji smo imali političke strukture, koji su imali upisanu ambiciju da idemo ka NATO integracijama saberimo se, iskažimo transparentno u ovom domu i dobićemo rezultat koji će biti osnova za odluku u decembru, a poslije te odluke, već smo čuli, ja taj stav dijelim, odlučićemo kakav odnos i na koji način da iskažemo, ja mislim pozitivan prema samom pozivu da budemo članica jedne demokratske asocijacije. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolegice Vukoviću.

Imaćete još mogućnosti, imate dva prijavljena komentara.

Poslanik Pavlović.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja se javljam samo jednim povodom iako bih imao puno toga da prigovorim, ili puno toga što je gospodin Vuković rekao, imao bih da polemishem ali se javljam samo jednim povodom.

Gospodin Vuković je u okviru svog izlaganja pominjao glasanje o amandmanima Pokreta za promjene. Ja sam bio taj koji je izlagao ove amandmane. I sad ću vam reći, poštovane građanke i građani Crne Gore, sad ću vam pročitati jedan od amandmana koji je gospodin Vuković dva puta odbio i to juče na jednom odboru, a danas na drugom odboru.

Dakle ovako: "Potvrđuje svoje uvjerenje i namjeru i načela povelje ujedinjenih naroda i svoju želju da živi u miru sa svim ljudima i svim vladama, odlučna čuvati slobodu zajedničko nasljedstvo i civilizaciju svojih naroda zasnovanih na načelima demokratije individualnih sloboda i prava". Dakle, to je dio prvoga člana povelje, osnivačke povelje NATO pakta koji smo mi upisali kao drugi amandman. E protiv te atlanske povelje, protiv toga prvoga člana osnivačke povelje NATO-a je gospodin Vuković čak dva puta glasao, juče jednom, danas drugi put. Juče su glasali samo DPS-ovci na jednom odboru Zaknodavnom protiv toga, a danas su svi glasali protiv toga.

Dakle, zašto ovo govorim? Ovo govorim prosto građanke i građani Crne Gore da vam ukažem da je to vrlo indikativni znak koji pokazuje da se ovdje radi o jednoj politikanskoj ujdurmi, znači cijela rezolucija je jedno politikansko oružje kojim se želi u ovome trenutku prikupiti nešto tih političkih poena od strane ove tobožnje parlamentarne nelegitimne parlamentarne većine. Prema tome, njih ne interesuju vrijednosti koje je NATO zapisao u svojoj osnivačkoj povelji, oni i ne znaju koje su to vrijednosti. Te vrijednosti su im beskrajno daleke nego su im mnogo bliži i Grand, i Maša i svi ostali, te vrijednosti su njima bliske, jer su na tim vrijednostima oni svoje bogatstvo ostvarili, i oni, da kažem upravljaju ovom državom zahvaljujući upravo podršci tih struktura, a ne ovih struktura iz vana, i upravo za to su oni glasali protiv ovoga našeg amandmana koji je, ponavljam, bio doslovno prepisan dio prvoga člana Povelje, atlanske povelje, tj. osnivačkog akta NATO-a.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite, poslaniče Vuković, odgovor na komentar.

MIODRAG VUKOVIĆ:

U nedostatku argumenata treba se družiti sa crnim đavolom, ako mi može pomoći da se spasim. Ništa od ovoga nije tačno, ništa od ovoga nije tačno. Ponuđeni amandmani govore nešto drugo, govore o javno saopštenoj naknadno namjeri predlagača da ih usvojimo u cjelini ili ništa. Čak pokušaj na matičnom odboru jednog od članova da otvori priču o mogućnosti, objasniću, prihvatanja korigovanog prvog amandmana o kome se govori, rečeno je, ne molim vas, - ako mi promijenimo tim amandmanom nešto u preambuli, ništa nismo mi uradili, hoćemo da uzmete i ono što potpuno dezavuiše, uništava čitav i sadržaj i smisao rezolucije.

Ja sam, na prijedlog kolege Pavlovića, predložio odboru da glasamo u cjelini, iako sam insitirao pojedinačno i to je sva istina. Da li je neko neznaven pa ne zna šta piše u Povelji, pa ne, nego samo u Povelji NATO-a, glasaćemo o povelji, izjašnjavaćemo se kada dobijemo poziv, ako hoćete da i ja budem cinik, dobijemo poziv. Sad glasamo, izjašnjavamo se o dokumentu crnogorskog Parlamenta. I da budem najdirektniji tim amandmanom trebala je da se zamijeni jedna stavka iz preambule, a mi smo neki mislili da mogu zajedno da funkcionišu. Ne, uzmi ili ostavi. Baš neka demokratija i napor da se doprinese dolasku do teksta koji nas neće dijeliti u ovom parlamentu.

Toliko sa moje strane. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li proceduru, kolega.

Prijavio se, proceduru je tražio kolega.

KOČA PAVLOVIĆ:

Član 102, gospodine potpredsjedniče, molim vas, da ovaj parlament i crnogorsku javnost zaštitite od neistina. Sad ću vrlo jasno reći o čemu se radi.

Juče na Odboru za zakonodavstvo, mislim da ovdje ima nekoliko članova Odbora, ja sam vrlo jasno, na kraju glasanja, nakon glasanja, tokom koga je DPS glasao protiv naših amandmana, protiv svakoga pojedinačno, za prvi amandman pet za, pet protiv, dva uzdržana; za drugi amandman šest za, pet protiv, jedan uzdržani; za treći amandman četiri za, pet protiv, tri uzdržana; šest za, pet protiv, jedan uzdržanih. E tih pet koji su konstantni to ste vi, gospodine Vukoviću. Vi ste bili konstantno protiv, a glasali smo pojedinačno o amandmanima.

Prema tome, predsjedavajući, molim vas da zaštitite ovaja dom i crnogorsku javnost kojom se manipuliše kroz ovaj direktan prenos sa neistinama. Ovdje se radi o neistini koja bi trebala da bude sankcionisana po onome čuvenome kodeksu koji se stalno ovdje ponavlja.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Procedura, kolega Škrelja se javio.

LUIĐ ŠKRELJA:

Ja mislim da nema razloga, gospodine potpredsjedniče, za procedurom, nego kao izvjestilac Zakonodavnog odbora. Valjda imam i ja pravo od vas da tražim da nas zaštitite od neistina koje iznosi gospodin Pavlović.

Znači, na Odboru sam bio protiv i sada javno to kažem iz razloga što je gospodin Pavlović i stavili smo u proceduru amandmane koji nisu ispunjavali pravno tehničke uslove iz Poslovnika. Evo, obrazloženje koje je stiglo sinoć oko 20,15 časova u službi, a danas je podijeljen poslanicima. To je živa istina. Znači ovo je istina da su bili amandmani bez obrazloženja. Ni dan danas i nakon onoga što smo tražili da se dopune, nemaju obrazloženje nego je jedan politički pamflet, molim vas, mogu li ja da završim. Ja sam izvjestioc, nema potrebe vi da mašete rukom, ovo su činjenice, ovo je istina. Znači ni danas nakon intervencije da se dopuni i da se dostave opet imamo neargumentovano i neposlovničko obrazloženje, jer svaki amandman treba da bude obrazložen. To je istina, oko toga, ja sam to na samoj sjednici rekao zašto glasamo protiv.

Druga stvar, opet bih glasao protiv, glasao bih protiv iz razloga što i moje lično moje mišljenje da niko od poslanika, samo Skupština može da predloži neku povelju i neki dio povelje kao njegov lični amandman. To je plagijat, i to ne odgovara istini. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Kolega, imali ste već pravo na proceduru, ja vas molim, samo da pojasnim.

Član 96, molim vas, polako kolega.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Radunoviću, molim vas ne dižite glas, ne presjedavajte vi Parlamentom, presjedavam ja, daću vam riječ, ako ja procijenim da ja treba da vam dam.

Član 96, izvjestilac Odbora i predstavnik predlagača u toku pretresa mogu govoriti više puta.

Kolega, izvolite proceduralno, ukoliko želite.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ovdje se polemika vodi oko toga da li je poslanik Vuković govorio istinu ili nije govorio istinu vezano za rezultat glasanja. Pošto se javio gospodin Škrelja, kao izvjestilac, ja ga molim da nas sve upozna sa rezultatima glasanja. Jer, je poslanik Pavlović, rekao da se glasalo pojedinačno i rezultati su bili šest, pet, jedan, šest, šest, nula itd., a gospodin Vuković da je bilo devet - jedan. Prema tome, pošto se već javio kao izvjestilac neka nam kaže kakav je bio rezultat glasanja.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Riječ je od dva odbora, kolega.

Nastavljamo dalje.

Dajem riječ poslaniku Bojaniću, koji se javio za drugi komentar.

Izvolite, kolega Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi potpredsjedniče, kao što sam obećao, ja ću se fokusirati, intenzivirati na ovaj dijalog o ovoj temi, bez obzira što je gospodin Simović, ranije pokušao da to naravno skrene u nekom drugom pravcu, mislim da smo to završili do zadnjega, od teme ne bježim, uvijek spreman da je otvorimo.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Pavloviću, nemojte me prisiljavati da tražim da vas udalje iz ovog doma, nemojte me prisiljavati, molim vas. Ponašajte se shodno ovom domu.

Hvala vam.

Pauza pet minuta.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poštovane kolege i poštovane kolegice, nastavljamo poslije kraće pauze, ja se nadam da ćemo naše diskusije dalje pripodobiti u ovom domu.

Kolega Bojanić je imao komentar na izlaganje poslanika Vukovića.

Izvolite, poslaniče Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Trenutno nije u sali gospodin Vuković, on je otišao, tako da sve je ok. To je u suštini prvo da vratimo ovu temu, odnosno fokus na ovu rezoluciju, jer je gospodin Simović ranije krenuo da u nekom drugom pravcu vodi ove diskusije, naravno, neće da se čuju argumenti. Dakle, javiću se na diskusiju gospodina Vukovića, na dio onaj koji se odnosi na ekonomski razvoj, manje više sve su to govorili, pa evo da čuje evo i gospodin Simović, a vjerujem da će sada čuti argumente ako prošli put nije dobro slušao.

Dakle, idete sa tezom da je garant rasta ekonomije, odnosno privrede od stranih investicija, članstvo u NATO. Ja tvrdim da to nije tačno, da bi nešto u ekonomiji pokazali da je tačno ili nije tačno, treba da uzmete podatke i vidite da zemlje koje su u NATO-u prišle 2009.godine, 2004.godine i 2008.godine i Crna Gora koja nije u NATO-u i zemlje koje neće ni biti u NATO-u uskoro, apsolutno imaju iste grafike rasta, odnosno pada stranih investicija, to je u direktnoj korelaciji sa stanjem u svjetskoj ekonomiji. Kako je naišla kriza, tako su pale sve investicije. I gle čuda. Glavni inicijator krize odakle sve kreće Sjedinjene Američke Države. Kako sad to, zemlje u NATO-u, a od nje je izazvana kriza prenijela se na Evropu, ajde mi objasnite taj ekonomski razlog? Kako glavna članica NATO-a, pored svoje bezbjednosti, odjednom pravi toliku krizu da cijeli svijet to osjeti? Dalje, kažete hoćemo da budemo u Međunarodnoj zajednici, sve vrijeme se potencira, naročito u međunarodnoj investicionoj zajednici. Pa izvinite, nijesu članice NATO-a, jedina međunarodna investiciona zajednica. Za vašu informaciju, tri zemlje su najvećim prilivom stranih investicija, nijesu u NATO: Kina, Indija, Brazil. Molim lijepo.

Dalje, imam još, završavam, još sekund.

Dakle, objasnite mi kako to da u Crnoj Gori, imamo sada, a imaćemo vjerovatno i u budućnosti i najavljuju se nejaveće investicije iz onih zemalja, koje nijesu u NATO-u, Kina nije u NATO -u, dala nam je milijardu za auto-put, odnosno naravno vratićemo im debelo. Azerbejdžan investira, investira Ujedinjeni Arapski Emirati, Katar, Kanada je

jedina, odnosno investitor je došao iz Kanade za Porto Montenegro. Ali, pazite sad tu, znate li ko su najveći klijenti Porto Montenegra? Ruski kapital - Rusi i sad kad su stali Rusi polako i ta investicija da kažem ne zaustavlja se, ali usporava se.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Dva minuta odgovor poslanika Vukovića.

Izvolite, želite li odgovor? Izvolite.

MIODRAG VUKOVIĆ:

Bar u posljednje vrijeme, izgubio sam ambiciju da budem političar opšte prakse. Ako sam je ikada i imao.

Dakle, polemisati sa vama oko ekonomskih benefita, mogao bih, usudio bih se, ali neću jer ima u mom klubu, našoj partiji ljudi koji to dalje daleko bolje, temeljitije proučavaju. Ja ću, kolega Bojaniću, zbog ovog pitanja meni upućenog o tome zašto je NATO garant demokratskog razvoja svih zemalja, garant društvenih procesa. Nemojte literaturu pokazivati, znam mnogo naučnih sa i bez razloga koji se tom titulom regulišu da bih čitao mišljenje jednoga. Ja vjerujem znam iz kojih je razloga tako konotirano.

Gospodine Bojaniću, politički razlozi, državni, građanski i demokratski. Ovđe se koristi kao primjer Švedska, visoko razvijena ekonomski bogata, evo svi bježe u Švedsku, ekonomski bogata, neutralna, i učestvuje u ovoj raspravi našoj o potrebi ulaska u NATO. I ministar odbrane Švedske, prije mjesec dana je rekao bili smo ne možemo više. Moramo da se suočimo sa novom realnošću, demokratska Švedska, povećavamo vojni budžet, da bi zaštitili i ekonomiju i ljudska prava i demokratiju. Većina građana u Švedskoj je bila kao i svim istraživanjima zadnjih godina protiv integracija u NATO od te iluzije i Švedska se polako oslobađa. Treba li Crna Gora koja je u počecima razvoja demokratije da čeka da neki razvijeniji naprave iskorak ili možemo da pratimo logiku savremenih demokratija i razvijenih tema i ekonomski, i ljudski i politički? Zato vidim da je ova politička poruka dobar signal da Crna Gora ide sa onima i prati one koje treba da prati, a ne svoje zablude i iluzije.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, poslaniče Vukoviću.

Riječ ima poslanik Radunović, a nakon toga će predsjednik Vlade Igor Lukšić.

Samo koji član Poslovnika.

MLADEN BOJANIĆ:

Jeste li vi u obavezi da usmjerite diskusiju na onu temu o kojoj se govori? Ja jedno pitam, meni se odgovara drugo. Ako nema odgovor na to moje pitanje, nemojte da mi držite predavanje, ako ja onda nemam pravo da to odgovorim, ako nema odgovora u vezi teme o kojoj sam ga ja pitao, taj poslanik neka kaže nemam i završimo priču.

Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poslanik Radunović ima riječ, a nakon njega potpredsjednik Vlade Igor Lukšić.

Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ovo je tema o kojoj svaki poslanik ili odbornik, nego svaki član Nove srpske demokratije može da priča makar sat vremena. Tako da mi je žao zaista što smo ograničeni na pet minuta, a shvatio sam kad je u pitanju poštovanje tih pet minuta da možete da budete malo fleksibilni, da je to dogovor sa Kolegijuma, pa se nadam da ću moći da koristim tu mogućnost.

Tri su po meni osnovna cilja zbog kojih su predlagači predložili ovu rezoluciju, ima ih više, vjerovatno, ja ću da se bavim sa tri.

Prvi je definitivno slanje lažne poruke stranim partnerima da u Crnoj Gori postoji ozbiljna podrška ili većinska podrška, za NATO integracije iz prostog razloga što se to od ove Vlade i traži, da postoji većinsko raspoloženje među građanima, ali ono ne postoji, postoji igrom slučaja u Parlamentu o tome se više puta pričalo i zbog toga je ova rezolucija jedan od razloga zbog čega je danas na dnevnom redu.

Drugo je da ova rezolucija uz Nacrt zakona o vjerskim zajednicama pokušava da pronađe što više pukotina u opozicionom birčakom tijelu i među opozicionim strankama, kako bi se destabilizovala opozicija, posebno u susret protestima, koji treba da okončaju ovakvu vrstu vladavine kakva je danas u Crnoj Gori.

Treća je, ali ne treća po važnosti nego možda i prva po važnosti, da privikne građane Crne Gore na mogućnost da se o ovako važnoj stvari, na kraju ga ipak glasa u Parlamentu Crne Gore.

Pitanje, najvažnije od svih, zašto bježite od referenduma, uz svu onu argumentaciju mi smo predstavnici naroda, da ne trošimo novac, evo bilo je predloga uz izbore koje će da organizuje, naravno prelazna Vlada, jer još jedan pokradeni referendum nam ništa ne treba nego nam treba prvi pravi referendum koji bi išao u prve i fer i poštene izbore. Prema tome, zašto bježite od referenduma ukoliko ste uvjereni u podršku građana? Proizvodite lažnu stvarnost, kroz izmišljene ankete, pa uz to uz pozitivna kretanja navodno i trend za podršku NATO-a favorizujete neke stranke koje su odlučile da napuste unaprijed preuzete kurseve koji su bili dominantno anti NATO, da bi im se svidjela takva anketa, vi im znači date neki procenat više, a za uzvrat dižete formalno i podršku NATO-u. Zato niko ne može na bazi javnog mnjenja i ispitivanja javnog mnjenja donositi ovako jako važne odluke. Referendum i to je ono što je najvažnije.

Broj 2, vrlo često se potencira priča, kako Evropska unija i NATO imaju iste aršine ili slične aršine i kako zadovoljavajući ove zahtjeve koji su vezana za NATO integracije, mi idemo u susret i zadovoljavanju formalnosti vezanih za evropske integracije. Formalno tačno, u jednom velikom dijelu je to tačno. Razlika je samo suštinska ništa drugo, a to je da ova Vlada tj. na čelu sa Milom Đukanovićem, nikad, ali zapamtite što vam kažem danas, nikad neće zatvoriti poglavlja 23 i 24. To je nemoguće. I zbog toga se ide na kartu 2, a to je NATO integracija, gdje formalno postoje isti zahtjevi, ali i gdje postoji mogućnost koja je više puta provjerena, posljednji put sa Albanijom, da se zbog dijela strateških interesa progleda kroz prste, a da onda, drage moje kolege iz opozicije kojim se zalažete za NATO i iz pozicije koji smatrate da vladavina prava nije zaživjela u Crnoj Gori, ali potencirate ovu priču o NATO-u, dajete

alibi Vladi DPS-a da kaže pa ne bi nas ni primili u NATO da kod nas nije zaživjela vladavina prava i da kod nas nema efikasne borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije. Tako su do sad radili i pozivajući se na formalno otvorena poglavlja u procesu evrointegracija koja su uglavnom se odnosila na tehnički dio.

Ponavljam, što se tiče vladavine prava i organizovanog kriminala i korupcije i reforme pravosuđa koji se tiču poglavlja 23 i 24, ta poglavlja nikad neće biti zatvoreni pod dirigentskom palicom izvinjavam se Mila Đukanovića i njemu sličnih.

Još samo jednu stvar, računajući na to da će se i moje kolege naravno sve baviti ovim pitanjem, vezano za izbjegličku krizu. Više puta danas sam ovdje čuo, zaista, najblaže rečeno, licemjerne izjave. Da neko priča da NATO nam treba da nam pomogne da bi se zaštitili od ovoga što se dešava po Evrpi trenutno. Generator krize koja je nastala na Bliskom istoku, zapamtite u najstabilnijim arapskim državama, Znači, Irak u vrijeme Sadama Huseina, Libija i Sirija su tri najstabilnije arapske države bile, i to su države koje su iz zapadne vizure, kako gledamo mi one su najbliže bile evropskim vrijednostima, to su države gdje žene mogu da voze automobile, gdje idu u školu sa muškarcima, a NATO i pojedine zemlje iz NATO alijanse su za svoje saradnike, na terenu tražile neke druge, Saudijsku Arabiju zemlju koja najrigidniji sistem danas u svijetu ima, nedemokratski. Prema tome, proizveli su, generisali su krizu i sad se postavlja pitanje, kako ćemo da riješimo ovu krizu. Broj jedan, da prekinu da se generišu ovakve krize. Šta to znači? Da onaj koji je prouzrokovao ovu krizu da se makar ne širi, pa makar ne ni kroz Crnu Goru. Jer, poenta je da gorivo bude, građani Crne Gore, što jeftinije u Minesoti. Mi u Crnoj Gori od toga nemamo ništa. Ja odlično razumijem građane Amerike i vlast Ujedinjenih Američkih Država. Oni imaju nacionalni interes, da to bude tako, mi nemamo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Poslanik Pajović se prvo javio za komentar, a nakon njega kolega Simović, ako sam dobro shvatio.

Izvolite, poslanice Pajoviću.

DARKO PAJOVIĆ:

Vrlo kratko, s obzirom da smo pokrenuli neka pitanja i treba razgovarati o njima, jer upravo govori u prilog argumentacije za punopravno članstvo Crne Gore u NATO. Dakle, sve zemlje, koje je, uvaženi kolega, pomenuo su zemlje u kojima NATO apsolutno nije intervenisao. Dakle, niti u Siriji, niti u Iraku, niti u Libiji, vrlo bitna stavka. Dakle, ne sporimo da se pojedine zemlje idući za svojim interesima vojno intervenisali u pojedinim zemljama, ali ono što je fakat i što je činjenica NATO je kada je u pitanju Bliski istok intervenisao u Avganistanu, i tu ćemo staviti tačku.

Pitanje je šta bi se desilo kad bi bilo i kad bi bilo, da se neko uključio u sirijski recimo konflikt, jer danas kao produkt potpunog odsustva pažnje međunarodne zajednice, da vas podsjetim, ovdje su se koplja lomila u samoj Crnoj Gori, treba li intervenisati ne treba li. Evo danas činimo prikaz nečega, što je posljedica stavljanja po strani velikih stvari kada je u pitanju međunarodna politika. Dakle, naravno to treba favorizovati mir, ali stavljati NATO u kontekst svih ovih stvari, prosto nije elementarno korektno. Sa druge strane, kada je u pitanju referendum, dakle ja bih se tu vratio na moje glasanje koje je takođe bilo protiv amandmana kolega iz Pokreta za promjene, tiču se upravo pitanja referenduma. Tamo sam rekao i ovdje ću ponoviti. Dakle, idući u

susret pozivnici za NATO, mi još uvijek ne znamo da li ćemo je dobiti, ja lično vjerujem da hoćemo. Danas govoriti o načinu, a ne nakon samog dobijanja pozivnice prosto nije politički pismeno. Niko ne bježi od referendumu i od rasprave ovdje, da li referendum, Parlament ili ne znam šta. Hiljadu puta sam to kazao i ponoviću, gospodine.

Dozvolite da idemo korak po korak, prvi red koraka da uopšte dobijemo pozivnicu, nakon toga prva naredna sjednica što se tiče pozitivne Crne Gore izvolite odlučite o načinu na koji način ćemo da uđemo u NATO i moram vas podsjetiti samo još jednu stvar i time ću završiti. Mislim da biste trebali malo razmisliti o nekoj vrsti političke korektnosti. Jer o referendumu danas u Crnoj Gori, najčešće govore one političke strukture koje nikad nijesu priznale rezultate referendumu za nezavisnost. Strukture koje su pisale knjige o tome kako je prevaren referendum, dozvolite iz moje vizure to izgleda ovako. Dajte referendum pod našim uslovima, ali pazite ako ne dobijemo ni taj referendum, naravno on će uvijek biti pokraden i prenosiće se generacijama, kako sve nije bilo kako treba. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li odgovor?

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Hvala gospodinu Pajoviću da mogu da nastavim.

Prvo što se tiče referendumu, naravno poznat je stav, ja ne mogu zaista da ni Nove srpske demokratije, a i dosta ljudi u Crnoj Gori, definitivno, a siguran sam da ni vi ne vjerujete, gospodine Pajoviću, da su svi izbori pokradeni i da ste donijeli između ostalog snimak Danu, čuvenu aferu o kojoj pričamo, a da je samo referendum bio pošten. Da li vi zaista to mislite i mislite li da iko ima naivan u Crnoj Gori da za par exelans najvažniju stvar koja je ovoj vlasti bila na tapetu ikad da oni se nijesu služili tada o nerelugarnostima a u svim drugim slučajevima, a posebno kada je u Pozitivna Crna Gora učestvovala na izborima, onda su bili brutalni kradljivci. To je broj 1 i to je jedna smiješna konstatacija o kome ne treba uopšte ni da polemishemo. Što se tiče mog stava da su generisali krizu u ovim državama, nijesam rekao ni NATO, nego NATO i djelovi NATO-a. Znači, potpuno je jasno da je NATO organizacija, vrlo jedna ozbiljna organizacija, to je nesporno, ozbiljna, vrlo važna, koja postoji dominantno zbog američkog nacionalnog interesa i to nije sporno. Ja sam rekao više puta, da sam Amerikanac i državljanin Amerike, ja bih bio zadovoljan što postoji NATO, zalagao bih se za ciljeve za koje se zalaže NATO jer bih od toga imao direktnu korist. Pomenuo sam maloprije Umine soti 0,81 cent košta litar goriva. Zato, ali nažalost zbog tih 0,71 cent Evropa ima milion izbjeglica iz Sirije, iz Bliskog istoka.

Ja samo kažem da mi nemamo tu korist, mi nemamo, ima neko drugi tu korist, to je njegov legitimni interes. Mi nemamo, mi treba, ova vlast, Vlada ova treba da vodi računa o građanima Crne Gore. A da ne pominjem onaj emotivni dio, samo ću citirati našeg pjesnika: "Tražite od silovane djevojke da se uda za svog silovatelja".

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Poslanik Simović kao predlagač. Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Evo vjerujem da će kolega Radunović, imati poziciju da nastavimo ovaj dijalog.

Dakle, kolega Radunoviću, javio sam se da polemišem sa vaše tri teze u vašoj diskusiji, gdje ste kazali da je ova rezolucija pokušaj da se traži pukotina u opoziciji. Govorili ste da je ovo pokušaj da naviknemo crnogorsku javnost da se u ime naroda Crne Gore donose odluke u ovome domu i govorili ste oko odnosa Evropske unije i NATO-a. To su te tri teze sa kojima želim sa vama da polemišem. Prvo da vas pitam, kolega Radunoviću, da li je uopšte moguće tražiti pukotinu unutar opozicije, kad cijela crnogorska javnost vidi već mjesecima, ne da ima pukotina tamo, nego tektonskih poremećaja. Dakle, nemoguće je tražiti pukotinu tamo gdje postoje takvi poremećaji. I siguran sam da crnogorska javnost već uveliko vidi, kako to dio opozicije želi da povрати tu osjećaj konzistentnosti opozicionog bloka. Dobili ste značajan dio odgovora od jednog dijela opozicije, koji u odnosu na ono što su ovovremeni izazovi koji stoje pred Crnom Gorom, potpuno drugačije mislim od onih koji misle da putem protesta riješe aktuelna pitanja u Crnoj Gori, odnosno protesta kojimna se želi postaviti slika nestabilnosti u Crnoj Gori. Sa jednim važnim motivom u organizovanju tih protesta ne bi li se postavila slika o Crnoj Gori kao nestabilnoj državi, koja ne zavređuje pažnju i pozitivan odnos prema očekivanoj pozivnici za članstvo u NATO-u.

Kolega Radunoviću, prosto ne mogu da vjerujem, vi ste iskusni parlamentarac, da kažete da je ovo pokušaj da naviknemo crnogorsku javnost, da se važne odluke donose u ovom domu, pa će se donositi, ako ne upravo u ovom domu, gdje sjede poslanice i poslanici koji odlučuju i koji imaju mandat dobijen od građana Crne Gore, ali i to me raduje. Već sa tom vašom najavom i vi ste jedan od onih koji sugerišete pozvinica je već izvjesna i sada razgovaramo o sljedećoj fazi, to je taj pretpristupni period, kada ćemo razgovarati i pregovarati i oko članiranine i svih ostalih elemenata koji podrazumijevaju pristupanje pri NATO-u. I konačno raduje me da ste kazali makar u jednom dijelu da odnos između Evropske unije NATO-a, da je formalno tačno da su to kompatibilni procesi, a ja dodajem samo da su to samo formalno nego i suštinski i NATO i Evropska unija dijele baštine i štite iste vrijednosti.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite odgovor.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Gospodine Simoviću, zaista moram da vam zahvalim, jer ako i postoje pukotine u opoziciji, a to je normalno, jer da svi jednako mislimo, bili bi jedna partija, potpuno je normalno da imamo različite stavove o nečemu. Vi zaista doprinosite da se ujedini u svemu. Jer kad vas čujemo, osjetimo dodatnu potrebu da vas srušimo, pa ćemo vjerujte naći neki način, zajednički, da to izvedemo.

Inače, ako kod nas i postoje disonantni stavovi, to je relativno normalno u politici, problem kod vas je druge prirode. Vi se razračunavate bombama, gospodine Simoviću. Znači, vi tako rješavate vaše probleme, mi preko novinskih stubaca.

Prema tome, ne brinite vi za nas, to nije sporno. Brinite vi treba li da pomenem šta vam se dešava u partiji, šta vam se dešava u porodici čovjeka koji je doskoro bio drugi, a sad je to formalno drugi čovjek partije. Ovo govorim zbog toga što nijeste njega

uhapsili, na vrlo licemjerman način, nego mu hapsite porodicu, ćerku i brata. Ali, otom potom, to nije tema za ovu raspravu. Što se tiče, ostalih ovih vaših reakcija na moje izlaganje pravo da vam kažem, skoro pa da nema tu šta da se priča. Vežano za referendum, potpuno jasno, ja sam rekao uvodite na mala vrata priču o pristupanju NATO-u da se odluči u Skupštini, o tome sam pričao. Naravno, da treba da se priča o važnim stvarima. Ali, referendum je neophodan o ovako važnom pitanju. Posebno što je potpuno jasno, da postoji značajna podjela u Crnoj Gori, među građanima, da ih je više koji nijesu za pristupanje NATO-u, da ničemu ne služe vaše namještene ankete, osim stvaranju lažne slike, kao i ova današnja rezolucija. Ja sam siguran, da ćete kad dođe vrijeme morati da organizujete referendum.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

I prilika za potpredsjednika Vlade Lukšića.

Izvolite, kolega Daniloviću.

GORAN DANILOVIĆ:

Član 96 i član 97, nemam lično ništa protiv gospodina Lukšića, da je predlagrač ne bih intervenisao, dvostruko reagujem prvo neće mi zamjeriti na žargonu nameračio se na ovo vrijeme koje meni pripada sada po pravilu. Ali, ovo drugo i važnije nema pravo da govori, pročitajte pažljivo i molim vas da ne kršimo Poslovník.

Član 96, dakle, ko ima pravo da govori izvjestilac nadležnog odbora, poslanik koji je na sjednici Odbora izdvojio mišljenje predstavnik Vlade, ako Vlada nije predlagrač, poslanici prema redosljedu i onda se kaže ko ima pravo više puta. Ne predstavnici Vlade, ne njih šest, pa svaki da uzme riječ, pravo da u ime Vlade govori je potrošila upravo Milica Pajanović-Đurišić, ministrica odbrane.

Ja vas molim, bez obzira što žarko gorim i želim da čujem šta ima ministar vanjskih poslova da kaže, da ipak ovo malo vremena što smo dobili od svega nekoliko sati potrošimo u skladu sa Poslovníkom, ako je neophodno pročitacu vam ja i član 97. Dakle, nema pravo učešća u raspravi, zbog toga što Vlada nije predlagrač svoj stav su dali i molim lijepo.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega, na vašoj intervenciji.

Predstavnik Vlade i u ovom slučaju potpredsjednik Lukšić i to je njegov resor, koliko ja znam NATO integracije. Isto kao što je i resor ministrice odbrane i kao što je resor drugog potpredsjednika Vlade. Dakle, Vlada je u kapacitetu, danas predstavljena upravo sa resornim ministarstvima. I ja vas molim ako se na Kolegijumu ako se sjećate, a nijeste bili na Kolegijumu. Izvinjavam se, rekli da ćemo pozvati predstavnike Vlade, da učestvuju u raspravi i da ćemo im dozvoliti da kroz dijalog kažu šta Vlada i ako nije predlagrač misle o ovom pitanju. Ja se pozivam na to, to je dogovor sa Kolegijuma.

Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Gospodine Mustafiću, vi znate da ja ovo radim i vrlo principijelno. Poslovník je stariji od vašeg dogovora, ne pristajem da ova rasprava lični na javnu raspravu o

slobodi vjeroispovijesti, a umalo se desilo. Jer, zaista čini mi se da prepoznajem dobro političke prilike.

Dakle, molim vas, kad smo već potpuno redukovani sa poslaničkim pravima, molim vas, da ne dopustimo, ako je Vlada željela da bude predlagač, pa da u skladu sa našim Poslovnikom može govoriti predstavnik predlagača, uvaženi gospodin ministar i pet puta ako želi, onda je trebalo da potpiše ovaj tekst rezolucije. Ovaj tekst rezolucije potpisao je neko drugi, Vlada je mogla nakon i na početku samo jednom, nema prava učešća u raspravi, a vi ako želite da promijenite ovo pravilo, obavijestite da ćete svjesno prekršiti Poslovnik i molim vas da se do kraja zasijedanja na njega ne pozivamo nego da idemo na dogovor. Meni ne odgovara da predstavnici Vlade, kako koji dođu, saopšte, oduzmu vrijeme za medije, a mi ostali ovdje se grčevito borimo za tri minuta ili pet minuta vazduha, dok će oni nama saopštiti. Uostalom valjda je dovoljno da jedan predlagač Vlade kaže stav Vlade. Nemoguće je da iz Vlade imamo trojicu predlagača, odnosno komentatora.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ja vas, samo podsjećam, na dogovor sa Kolegijuma, naravno vi nijeste bili na Kolegijumu, ali je tamo upravo dogovoreno. Nije prvi put, da se fleksibilno tumači Poslovnik, dogovorom sa Kolegijuma kojeg kao što znate bili ste član Kolegijuma, uvijek izlazi u susret kada su ove bitne teme u pitanju. Znači, cilj je promocija dijaloga i više dijaloga u Skupštini o ovom pitanju. Upravo je to cilj i ja vas molim da dopustimo potpredsjedniku Vlade da učestvuje u ovoj raspravi, naravno ne uskraćujući ni vaše pravo da nakon njega govorite. Ja vas molim.

Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Molim vas da kažete kako.

Evo ja ovo posljednji put, ja vas molim ako je vama problem da vodimo dijalog ja i vi ostvari koja je napisna teško da ćemo o NATO-u postići sporazum.

Dakle, makar zaslužujemo javno izvinjenje, zbog čega je govorila ministrica odbrane. Ne pristajem na brutalno kršenje Poslovnika, da se ne kaže, da je gospođa ministarka govorila, bez prava da govori, jer ovdje postoji, odnosno neko ko treba da saopšti stav, ja razumijem u ime Vlade jednom. Ne pristajem prosto jer je već govorila ministrica i to pravo potrošila.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, kolega Daniloviću.

Ne možete, žao mi je što nijeste član Kolegijuma i nemate informaciju punu sa Kolegijuma. Ja vas upozoravam da ste više puta kršili Poslovnik, odnosno fleksibilno ga tumačili, dogovorom sa Kolegijuma.

Međutim, ako vi insistirate da ukinemo dijalog o ovom Parlamentu, sa predstavnicima Vlade, nije problem, ja ću se striktno držati Poslovnika i ono što piše u njemu. Vi to tumačite doslovice, nećemo dati riječ potpredsjedniku Vlade, ukidamo pravo na dijalog.

Izvolite imate svoju diskusiju.

Zahvaljujemo se potpredsjedniku Lukšiću.

Rečenicu možete, slobodno. Izvolite.

IGOR LUKŠIĆ:

Da vam kažem ne bih dolazio danas ovdje da nije bila najava i interes da više članova Vlade govori, pogotovo dva člana Vlade koji tek tako da kažem da se u opisu posla imaju ovu temu i javnost nekako poprilično zainteresovana da čuje između ostalog i naše stavove.

Međutim, ja zaista ne želim ni na koji način da uzurpiram bilo kakvo pravo.

Vama zahvaljujem na dobroj volji koju ste željeli da pokažete.

Zahvaljujem gospodinu Damjanoviću, na njegovom insistiranju, kada je Poslovnik u pitanju ako procijenite da je takva situacija, ja još jednom zahvaljujem i nadam se da će biti drugom prilikom šansa da o ovoj temi razgovaramo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Molim vas, samo da ponovim.

Znači, dogovor sa Kolegijuma je i dogovor sa Kolegijuma insistiranje većine kolega bio je sljedeći. Da svi predstavnici Vlade budu u sali i da se uključe u ovu raspravu. Međutim, očigledno da će kolega Danilović ostati upamćen da svojim rigidnim tumačenjem Poslovnika želi da ukine pravo na dijalog, ali naravno to je vaše pravo. Tvrdog insistiranja. Izvolite.

Izvolite imate pravo na diskusiju. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Gospodine Mustafiću, procedura, pa bile bi procedure i prije moga dali ste riječ po proceduri.

Kako ste mi dali riječ, ako imaju proceduru.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Dvije procedure imaju prije vas, prijavljene su kolega.

Izvolite, kolega Gjeloshaj.

NIK GJELOSHAJ:

Ja bih želio radi korektnosti jer sam bio na Kolegijumu tog dana, kao član tog Kolegijuma. Mi smo odlučili, da ih pozovemo kompletnu u Vladu, da budu ovdje i da uspostavimo dijalog. To je Odluka Kolegijuma i mi smo ih pozvali da budu tu. I sad da im ne damo da uzmu riječ.

To je dogovor sa Kolegijuma i odluka svih poslaničkih klubova.

Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, poslaniče Jeliću.

ZORAN JELIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Smatram da ovakvo ponašanje ne doprinosi razvoju u domu gdje treba da razmijenimo određene argumente i činjenice. Često se od strane opozicije u ovom Parlamentu govorilo o nekim predlozima i tražile su se određene pauze ili da se pozovu predstavnici Vlade o manje važnim aktima, nego što je sad rezolucija, a kad su oni tu, onda im jednostavno ne dozvoljavaju. Tako da imamo onaj ponovljeni slučaj, često traže premijera, a kad je Premijerski sat, nema ih tu. Dakle, ovo nije doprinos razvoju demokratije, razmjene argumenata i očito da nekome ovdje smeta da predstavnici Vlade kažu svoju riječ o ovako značajnoj rezoluciji za sve građane Crne Gore.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Procedura kolega Danilović.

Izvolite, kolega Daniloviću.

GORAN DANILOVIĆ:

Dakle, nije korektno, kolega Mustafiću, da kažete zbog Danilovićevog rigidnog tumačenja nema dijaloga. Na žalost gospodine Mustafiću, ovo nije pisao Danilović, ovo ste pisali vi i Danilović zajedno ovaj Poslovnik. Ako ste mislili, da sam ja toliko politički naivan, da ću pristati da nas ograničite u dva dana da se ne pozovem na Poslovnik, da dođe 15 predstavnika Vlade, a ja vas sada pitam, pa da je ne znam šta dogovoreno na Kolegijumu, jesam li ja potjerao ja gospodina Lukšića ili predstavnik Vlade, koji je govorio prije njega, bez njegovog znanja. Je li ja treba da koordiniram unutrašnji rad Vlade. Jeli gospođa Milica Pejanović-Đurišić, objasnila prednosti ove Deklaracije koju, uvaženi građani i uvaženi potpredsjedniče, nije predložila Vlada, nego grupa poslanika. Ja hoću sa njima dijalog. Mene Vlada ne interesuje, Vlada se ovdje ništa ne pita, niti je predložila njeno mišljenje imamo. Ja tražim dijalog sa ovim potpisnicima, kakve veze ima gospodin Lukšić, sa inicijativom koje ste vi predložili. Zar vi nijeste odvojeni od Vlade? Je li ovo vaša inicijativa ili je ovo nečiji predlog. Molim vas da mi date poslije riječ. Nijesam ja nikoga potjerao nego poslanik Popović.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Poslanik Bojanić ima riječ.

MLADEN BOJANIĆ:

Samo da pojasnim dogovor sa Kolegijuma, jer ste koliko sam čuo gore pola samo rekli, punu da kažem ajde istinu o dogovoru i punu priču.

Dakle, ja sam taj koji je insistirao u ime Kluba, da budu predstavnici Vlade, ali sam takođe insistirao u paketu, da se svima poslanicima dozvoli po 10 minuta i da se rasprava ne ograničava na dva dana. Smatrajući da je važna tema i ja bih volio da čujem predstavnike Vlade, koji god hoće da dođe, ali ne na uštrb poslanika i njihovog skraćanja na pet minuta i pitanje je hoće li svi doći.

Tako da ako hoćete punu istinu sa Kolegijuma, puni dogovor, da, insistirano je da dođu svi iz Vlade, ali je insistirano i da svi poslanici govore. Vi ste to preveli na vaš poludogovor, kako odgovara vama i predlagačima da se što manje čuje i ova druga stvar.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Ali, nažalost imate dosta svjedoka i kolega Gjeloshaj je potvrdio ono što sam ja rekao, znači da je to istina, puna istina. A ovo je drugačija interpretacija.

Izvolite, kolega Daniloviću, diskusija.

GORAN DANILOVIĆ:

Hvala, gospodine Mustafiću.

Zaslужio sam da se i u mom slučaju primijeni Poslovník, tako da će se umjeriti na ovih pet minuta koje su zaista malo. A ja zaista uvažene kolegínice i kolege hoću sa vama konačno jednom da počnem dijalog, ne mogu ništa više danas.

I da vas pitam, Da li zaista danas treba da polemíšemo vi i mi i o čemu polemíšemo. Napravila se mala zabuna, ko je za i koje protiv NATO-a, a povod je rezolucija o ubrzanju procesa Crne Gore u kojoj se ni jednom ne pominje riječ Skupština.

Tražim od predlagača da mi prizna javno da li postoji engleski prevod ove rezolucije, koji je potom preveden na naš domaći srpski, crnogorski ili neki od razumljivih jezika većini. Zbog toga što ne mogu da vjerujem da bi kolege parlamentarci napisali rezoluciju u kojoj se nigdje ne kaže Skupština ili da Skupština od nekoga nešto traži, nego čak u jednom članu vaše rezolucije piše da vi predlagači tražite od zakonodavne vlasti, vi sami od sebe. Stavljam tu na trenutak tačku. I pozivam se opet na jednog od rukovodećih ljudi iz sektora bezbjednosti u Crnoj Gori, vraćajući priču rezoluciji, koji je danas pojašnjavao prednosti, onoga što treba da uslijedi, kad nas neko valjda pozove i obavijesti o nečemu o čemu ne bih ja danas da vam pravim reklamu.

Kaže, kolega Nuhodžić je u pitanju, svakako i treba da ga pomenemo mi nemamo ni brodove, dodajem četiri - pet ni avione, dodajem tri - četiri, ni transportne hilihoptere, ni podmornice, ni artiljeriju, ni inžinjeriing.

Ja vam sad uvažene kolege i kolegínice pitam vas dostavljače rezolucije, pa jesmo li mi krenuli da se integrišemo ili da se predajemo. Meni je to vrlo dragocjeno. Hoćete da kažete, kad vaša rezolucija prođe da ćemo ovo sve da dobijemo, volio bih da neko u ime predlagača kaže da će nam ovo biti vraćemo. Evo podsjećam samo javnost, da smo mi ovo sve imali do prije 10 godina, pa smo raskrčili i avione i kamione i helihoptere i brodove i podmornice i niko danas da postavi pitanje odgovornosti za onoga, ko kaže da mi ovo nemamo, nego me ubjeđujete da je to pametna odbrana. Dakle, NATO pametna odbrana, mladi Podgoričani neće mi zamjeriti bi vam rekli nije pametna, nego prepametna. Ovakve odbrane u teoriji branjenja nema, nijeste originalni, hoćemo i u Evropsku uniju, a možemo da se požalimo da nemamo i fabrike još uvijek ni kilometar auto-puta, da nemamo prekookeansku plovidbu, da nemamo šta god treba da ima jedna organizovana zemlja, što ne znači da vi nemate dobru volju i želju da postanemo članica Evropske unije.

Dakle, uvažene kolegínice i kolege, paradoksalno i apsurdno. Da mi danas u Crnoj Gori, mimo običaja koji pripada bilo kom narodu koji u Crnoj Gori živi. Držimo u sebi strah ili da ne kritikujem i sebe uz vas vi sebi kažete evo smo spremili našu mladu Crnu Goru. Izvinjavam se na možda i neuspjeloj digresiji za udaju. A onda i bez pisma mladoženjinog u svijet samo da pokažemo kako je lijepa i kako je spremna, samo da se

još nek javi pismom parama jabukom, prstenom, šta ono sve već ide kad neko hoće da se udaje. Mi nažalost, za tu vrstu vojno bezbjednosno-političke udaje spremni nijesmo. Ja sam vama sad neću polemisati iskoristit ću i ovo malo minut i nešto što mi je ostalo da pošaljem poruku i onim ljudima kod kojih ja nijesam krenuo zbog toga što imam problem kompleks. Ja sam se trudio u životu da se obrazujem u skladu sa neakvom evropskom praksom obrazovnom, nijesam krenuo u Evropu zbog toga ljubomorani na administraciju izbrisala, volio bih da ljudi koji hoće da od vas da date u ime Crne Gore odgovor o integrisanju. Da znaju da time rizikuju, rizikuju zbog toga što građani Crne Gore su ipak punoljetni, a mi od vas i od predstavnika Međunarodne zajednice ne tražimo rat prijatelji, mi ne želimo da se tučemo sa vama, mi od vas tražimo ustavno pravo. Ja pokušavam lijepom riječju da doprem do vas. Tražimo referendum, a vi ne želite da referendum zbog toga što imate namjeru da putujete, tamo gdje je pametna odbrana, a ko će da donese odluku o pametnom odbranom, ako neće pametni narod. Vi priznajete da je naš narod pametan. Evo i ja kažem da je naš narod pametan. Je li pametan narod zaslužio da donese na referendumu pametnu odluku o pametnom NATO-u ili nekoj drugoj manje pametnoj kombinaciji. Ili vi mislite da ste vi pametniji od pametnog naroda. U stvari, uvažena gospodo, pametnog naroda, pametne odbrane i napada kad mu je vrijeme, se plaše samo oholi vlastodršci i ljudi kojima nije svojstvena ni pamet ni bistroća, kako se zovu u narodu ne bih da kršim Poslovnik.

Hvala na toleranciji od 10 minuta.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Imaćete dva komentara prijavljena.

Prvo predstavnika predlagača poslanik Simović, a nakon toga poslanik Nuhodžić, čije ste ime spomenuli.

Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem se, potpredsjedniče Mustafiću.

Evo, kolega Daniloviću, kazali ste evo konačno da otvorimo dijalog na ovu temu.

Ja mislim da taj dijalog već duže vremena traje u Crnoj Gori, traje na javnoj sceni u tom dijalogu smo učestvovali često i vi i ja zajedno. Sjetimo se samo u kontakt emisijama, gdje smo imali ovu temu, sjetimo se mnogih akata koji su dolazili u ovaj dom, koji su doticali značajno NATO integracije. Ali evo, i rezolucija da u ovom trenutku, u predvečerje dobijanja te pozivnice otvorimo ponovo tu temu NATO integracija o ovome domu. Dakle, ne počinjemo nego smo već u intenziviranom dijalogu i na domaćoj političkoj sceni i ne samo mi, nego i parlamentarci, to je dijalog u koji su uključeni i nevladin sektor, akademska zajednica, mediji, daju svoj doprinos u svemu tome. Dakle, jedan dugotrajući i rekao bih jedan sasvim korektan i otvoreni dijalog, gdje su svi imali mogućnost i pravo da saopšte svoj stav.

Ono što me pomalo čudi vi ste i danas kao i na Odboru akcenat svoje diskusije kazali stavili, na stil pisanja rezolucije. Dakle, i to me je onako relaksiralo. Jer, ja sam mislio da će se akcenat vaše diskusije i koristeći ovu mogućnost za dijalog, dati upravo za argumente, za i protiv NATO-a. Vi protiv, ja dajući argumente za, a ne vi i dalje ključni, najviše vremena vaše diskusije trošite na opis stila rezolucije da li se pominje

Skupština ili ne, pominje, zašto se poziva zakonodavna vlast, zato što pozivamo i koristimo ovu primjebu i kroz ovu rezoluciju da pozovemo i sudsku i zakonodavnu i izvršnu vlast. Čuvajući ustavno rješenje podjele vlasti da svi zajedno uradimo na temu NATO integracija.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, želite odgovor?

GORAN DANILOVIĆ:

Gospodine Simoviću, stil je čovjek. Vi biste kao čovjek od stila to morali da znate. Dakle, nije bilo šta u pitanju, radi se kako vi kažete o istorijskom dokumentu koji usvaja Skupština ne pominjući sebe ni jednom riječju nego govori u ime Crne Gore. Nemojte tako sa nama koji imamo nešto političkog iskustva, još smo u dobrom zdravlju, raspoloženju i dobroj pameti.

Dakle, možemo da razumijemo i finese i stilove, ali ovo definitivno nije rezolucija sa stilom, hvali njoj mnogo. Ja sam samo dao načelne primjedbe. U ovom trenutku, to je jedino što je moglo ponovo da vas okupi politički, mudro, vjerovatno, da pokažete pred javnošću kako i dalje uspješno vladate. Ali mene nijeste impresionirali odavno traje dijalog između koga, na kom nivou, od čijeg novca. Da li smo mi koji bi nešto rekli možda ne slažući se s vama, manje vrijedni, pa treba da govorimo negdje na javnim manifestacijama ne dobijajući kao vi priliku da kažemo javno, ponavljam od svog novca. Ako hoćete dijalog, gospodine Simoviću, dijalog nije zamišljena, verzija razgovora vas i vašeg odraza u ogledalu. Dijalog je razgovor ja, vi, dijalog je razgovor onaj koji nas je birao i mi koji ga predstavljamo. Vi mislite da imate kapacitet, ja sam nešto malo skromniji, da predstavljate u svakom izboru pa i onom koji će trajati 50 godina, ljude koji su vam dali glas. Ja mislim da su meni dali glas da ih predstavljam četiri godine, ako odlučujemo o sudbini njihovoj na 20 ili možda 100 godina, nikad se ne bih zaletio tako sa stilom koji vama nedostaje da kažem ja ću to u ime vas. Mene uvijek biraju oni koji su pametniji nego što sam ja, vas ne znam, vaš je izbor. Definitivno se ja tih ljudi koji mene biraju ne stidim i u njihovo ime tražim pravo da odlučuju o sudbini i o budućnosti. Ne rezolucija, ovo je vrlo smiješno i zbog toga, ne moramo niti možemo vi i ja da se razumijemo različiti smo, stilovi kao što su nam i rezolucije različite.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Imate još jedan komentar.

Poslanik Nuhodžić. Izvolite.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Pa ja sam u svojoj diskusiji, potenciram pitanja koja interesuju javno mnjenje, kada je u pitanju njihov odnos prema NATO integracijama. Čini mi se da u svojoj priči nijesam unosio političke stavove i političke kvalifikacije. I hvala, kolega Daniloviću, dali ste mi šlagort da još jednom ponovim ono što interesuje građane Crne Gore a i sa ovog plenuma iz ove naše rasprave, treba da pođu argumenti za i protiv, da bi se oni lakše opredijelili u odnosu na NATO integracije. I kada je u pitanju istraživanje javnog mjenja i sutra, ako dođe do referenduma. Svi mi znamo, a znate i vi to odlično, vi ste bili član

Odbora za bezbjednosti odbranu, šta znači terminološki sistem pametne odbrane. On znači da razvijate u jednoj maloj državi sa skromnim resursima, kao što je Crna Gora, specijalizovane kapacitete za koje imate potencijal, a da ostali dio svoje odbrane i svog sistema bezbjednosti štitite kroz kolektivni sistem odbrane. To je racionalno, to je efikasno, ako hoćete, to je i pametno. Ja mislim, da ovaj termin pametne odbrane odgovara. Ja sam to slikovito govorio, Crna Gora bi ako hoće da izgrađuje svoj sistem odbrane, svoj totalni sistem odbrane, ako neće da bude u sistemu pametne odbrane i kolektivne bezbjednosti morala bi im imati četiri do pet aviona, da ne ponavljam, vi znate koliko koštaju savremeni avioni do 100 miliona. Koliko košta njihovo održavanje, košta negdje od dva ipo do tri miliona godišnje. Vi znate da bi naša mornarica zastareli su brodovi i ako ih ima, morala da za svoju strukturu izdvoji ogromna sredstva, sve to podrazumijeva postavljanje vojne strukture sa svim vidovima rodovima i službama, postaviti takvu strukturu sa odgovarajuim sredstvima to košta jedan budžet Crne Gore. To košta jedan budžet Crne Gore i zato mislim, da je ovaj put kolektivne bezbjednosti učešće u sistemu pametne odbrane, pametan prijedlog.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Želite li komentar ponovo na ovo predavanje?

Želite. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Uvaženi kolega Nuhodžiću, da bio sam u Odboru za bezbjednost i mislio da ponešto znam i o globalnim kretanjima danas sam naučio ovdje u ovom Parlamentu mnogo čega, edukacija je neprestana pa to i čak da je Crna Gora bila u istočnom bloku, ja sam u školi učio da nije. Ali, evo vama se posvećujem, samo sam se na vas pozvao jer ste čovjek od digniteta i vrlo visoki funkcioner. Vi ste rekli i znam šta je bila namjera, nemamo brodove, nemamo avione, a trebalo bi da imamo ni helikoptere ni podmornice ni artiljeriju. Ja pitam samo šta će nama bilo kakva integracija. U stvari možda je prethodno pitanje bolje. Jeli vi mislite oni koji su upropastili sve što su imali, imaju više pansa da postanu članice NATO-a, od onih koji su eventualno nešto čuvali. Izgleda da je pametna odbrana toliko pametna da ste bili prethodno sposobni, da imate recimo takvu vlast koja će upropastiti brodove, ne samo vojne, nego civilne i avione, ne samo vojne, nego i civilne i helikoptere i artiljeriju i inženjeriju i da sve to da eventualno mat kompaniju. Tada je izvjesno pozivnica bliže i mi postajemo članica NATO-a i Evropske unije.

Kolega Nuhodžiću, vama hvala što ste vi rekli, šta sve nemamo, da sam ja rekao smijali mi bi se i prikazali bi brod neke susjedne države i rekli biste on nije naš. Ovako kad ste vi rekli, znamo da nemamo. Ja samo pitam, šta mi onda specifično branimo, a šta će da brani NATO. Meni se čini da će on morati ovdje da pošalje i vojsku i avione i kamione i padobrane, jer mi nemamo ništa, ako ćemo. Ja znam da ste skroman čovjek, kad ste nabrajali, vi ste samo krupno, ove sitnice što nam hvale, čamci, lopate, motike, što nedostaje kad treba da ugasimo požar, vi i ne pominjete. Suštinski vama hvala, ne ljutite se što sam se pozvao na vas, ovo treba i ja se nadam da sam to na pristojan način, a ja sam samo zabrinut šta sve nama nedostaje, šta sve treba da priložimo NATO-u ili sutra kad ova rezolucija uradi svoje. Ja mislim da će tamo biti presrećni kad

shvate, da mi dolazimo čistih namjera, čistih džepova i potpuno smo spremni za integraciju sa jednom rezolucijom u kojoj sebe ne pominjemo, ali eto da se nađemo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Poslanik Sekulić ima riječ, kao sljedeći diskutant, a neka se pripremi poslanica Kalezić.

Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Dozvolite da kao jedan potpredsjednik rezolucije prije svega saglasim sa svim onim poslanicima koji su danas jasno saopštili da je dobro da razgovaramo na ovu temu, ne samo zato što se bliži čas odluke, odnosno pitanje poziva Crne Gore, da uđe u članstvo NATO-a, nego i sa druge satrane što smatram da je dobro da rasprave sa okruglih stolova zaista premjestimo tamo gdje im je mjesto, odnosno da im Skupština da svoj doprinos vezano za ovu temu. I dozvolite da vas podsjetim da u zadnjih 15 godina, posebno od obnove nezavisnosti 2016.godine, dva osnovna spoljno-politička prioriteta Crne Gore su bili ulazak u Evropsku uniju, ulazaka u NATO, rekao bih dva potpuno kompatibilna procesa, bez ikakve dileme iz više razloga.

Prvi i osnovni razlog ne bismo mogli nikada da otvorimo i zatvorimo poglavlje 31, vezano za ulazak u Evropsku uniju i pregovore sa Evropskom unijom, ukoliko prije toga ne postanemo članica NATO. Uz to ne treba zaboraviti, da su sve članice Vašarskog ugovora, i istočnog bloka, prvo postale članice NATO-a, pa tek onda nakon toga su postale članice Evropske unije.

Takođe, ne treba zaboraviti da su države regiona, prije svega mislim tu na Sloveniju i Hrvatsku, prvo ostale članice NATO-a, pa onda Evropske unije. Tako da zbog onih građana koji su još uvijek neodlučni, moramo da jasno saopštimo to su dva kompatibilna procesa, potpuno neodvojiva potpuno jedan od drugoga i rekao bih bez ikakve dileme. Znači, ne možemo biti punopravna članica Evropske unije, ako prije toga nijesmo dobili pozivnicu i postaju članica NATO-alijanse. Naravno ne treba zaboraviti, da su članice NATO alijanse danas države, koje su kolijevke demokratije. Ovakve demokratije kakvu danas poznajemo. Ne treba zaboraviti takođe da je NATO alijansa politički savez, prije svega politički savez i da sa vladavina prava, demokratija, poštovanje osnovnih ljudskih prava, nešto što je minimum onoga što Država poštuje da bi poštovala članica NATO.

Takođe, ne treba zaboraviti da nakon titularnog svijeta rušenje Berlinskog zida, danas imamo na sceni jedan drugačiji odnos. Znači, odnos, zemalja demokratije i rekao bih odnos onih država koji ne mare mnogo za demokratiju. Ali to je za neku drugu više političku raspravu. Ali, ono zašto želim zaista da podsjetim, jeste činjenica da je politička stabilnost i mi smo osnovni preduslovi za ekonomski razvoj. I zato povlačimo stalno tu paralelu, da države koje su članice NATO-a trebali podsjećati da unazad 60 godina, odnosno 66 godina od osnivanja NATO-pakta nijedna država članica NATO-pakta nije vodila rat na svojoj teritoriji. Znači, oni imaju dugotrajni ekonomski prosperitet. Znači da biste imali visok nivo direktnih stranih investicija za ovaj naš privredni razvoj morate biti dugotrajno politički stabilni, a članstvo u NATO to donosi. Ne treba zaboraviti da ukoliko

uložite novac u hotel visoke kategorije sa 450 d 500 ležajeva da biste vratili taj novac treba vam negdje između 12 i 15 godina. Ukoliko uložite novac u neki veliki energetski objekat, bilo da se radi o termoelektrani, hidrocentrali, povratak novca za tu investiciju zavisno od veličine ide od 25 do 50 godina.

Uvažene kolege, treba li da podsjećamo u kakvom regionu živimo i kako je danas naše okruženje? Treba li da podsjećamo na sve ono što se dešavalo prethodnih godina ili što se dešavalo svim prethodnim generacijama unazad? Zar zaista imamo pravo da pričamo o tome da ovu odluku treba ostaviti generacijama koje dolaze? Šta ukoliko prije nego što donesu i obezbijede taj mir i stabilnost se desi nešto drugo na našem području ili našem regionu?

Uvažene kolege, dozvolite da napravim još jednu paralelu zaista bez želje, jer mnogo mi je lakše da pričam o drugim državama, nego o ovom regionu, bez želje da na bilo koji način preslikam našu realnost. Ovih dana naši prijatelji iz Kuvajta, parlamentarna delegacija su u posjeti Crnoj Gori 1961.godine jedne od prvih zemalja zaliva dobila svoju nezavisnost. Međutim, 1990.godine Irak kao veći i moćni sused napao je Kuvajt i okupirao ga. Da Kuvajt nije imao velike prijatelje koji su ga oslobodili, godinu dana nakon toga, Kuvajt bi bio i dan danas okupiran. Kažem, još jedanput da pravim ovakve paralele, ali očito da je to veoma potrebno, zato što treba učiti na primjerima drugim. Kažem, još jedanput nemamo pravo da ovu odluku odlažemo za buduće generacije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Poslanik Bojanić. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Ja se izvinjavam kolegama koji čekaju da se i oni uključe u ovu raspravu, ali ima puno stvari, ne mogu da odolim da ne iskomentarišem nešto što se stalno ponavlja valjda po onoj staroj mnogo puta izgovorena neistina, jde da ne budem grub, ne bih volio, da postoji istina. Dakle, i dalje se priča da je garant ulaska u NATO, da će biti zaštita demokratije, tako što uđemo u NATO. Evo ja sam dao jedan primjer, nijeste komentarisali kako, ajde mi objasnite logiku, da je država 1952.godine, Grčka ušla u NATO od 1967.godine do 1974.godine, tamo je bila vojna hunta. I NATO je čitao sam vam kako je sarađivao i šta je radio. E sad ide ta priča vjerovatno, navodno, bili su od opasnosti od Rusije, navodna propaganda, nijesu bili u opasnosti od Rusije, nego su se uplašili da na izborima u Grčkoj ne pobijedi ljevica. Eto i onda je NATO viši ciljevi, navodni viši ciljevi, podržavao vojnu diktaturu. Ajmo malo da pođemo van Evrope. Šta je sa Pinočiem, šta je sa Frankom. Jeli NATO njih podržavao, nijesu članice NATO-a, Španija je ušla kasnije, Franko umro 1975.godine, Španija ušla 1972.godine. Ali, jesu I te kako imali odnose dobre sa njim, e nemojte molim vas mi reći da u sred Evrope Španija je mogla odnosno Franko da drži desetinama godina diktaturu, a da NATO ne može da reaguje. Druga opet oko ekonomije ne stižem i dalje opet ta floskula - ulazak u NATO ne garantuje rast stranih investicija. Netačno. Pokazao sam vam grafite, ništa nijeste reagovali, sad ću vam pokazati, kako ide propaganda, potpuno ista se dešava NATO-a, rekao sam prije nigdje nigdje kreativnosti.Kako, za Gruziju, potpuno slikano, ide ta priča kako će rast direktnih investicija, e sad kako treba da se pokaže u graficima.

Ovo je 2014.godine rađeno, oni nam daju grafike do 2008.godine. Pazite, jer do 2008.godine, opšti je rast bio investicija u svijetu. Od 2008.godine je stupila kriza, drastičan pad, jer tu nema grafika. Znači, isti autori svih ovih priča, iste komunikacione strategije. Ja samo hoću jedno, cilj mi je svega, dajte ljudi, ako treba da ulazimo u NATO, nemojmo da budemo neiskreni, treba da budemo sternalni, povlađujemo svakome. Dajmo naš stav, ako moramo da uđemo, recite moramo. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, poslaniče Bojaniću.

Poslanik Sekulić. Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ:

Kolega Bojaniću, iako ste otvorili brojne teme, na mogućnosti da razjasnimo neke stavove.

Znači, nemojte zaboraviti da je u tom trenutku kada govorimo o Grčkoj i vojnoj hunti bio bipolarni svijet, onda ste sa jedne strane imali Varšavski ugovor, a sa druge strane imali ste Sjevernoatlantski pakt. Nemojte takođe, zaboraviti, znači svaki put se stavite u kontekst istorijskih dešavanja i procesa, ono što se dešavalo.

Dozvolite da vas uputim na domaće autore. Zašto nijeste pročitali Oskara Daviča i knjigu "Kod Markesovih partizana", onda biste vidjeli što znači uticaj socijalističkih država u to vrijeme, kasnije i Sovjetskog saveza i Varšavskog ugovora na ono što se dešavalo upravo u Grčkoj od završetka rata pa na dalje? Tako nemojte da ne zanemarite tu opasnost pobjede ljevice i komunista, nego od uticaja koji Sovjetski savez i Varšavski ugovor imao tih godina.

Takođe, samo da vas podsjetim na dešavanja koja su sve bila i uticaj koji su oni imali i na Francusku komunističku partiju na Italijansku komunističku partiju itd. Kažem, još jedanput mnogo je pitanja, ali molim vasnijeste znači u kontekst vremena i istoriju u kojem se sve to dešavalo.

Takođe, moram da vas podsjetim, da pravite jednu elementarnu grešku. Znači, vi kao ekonomista vjerovatno znate da kapital traži političku stabilnost, znači dugoročnu stabilnost. Ako ulažete veliki novac u neki energetska objekat, vama trebaju godina i decenija da se to isplati i naravno da će investitori prije uložiti taj novac tamo gdje znaju da će ta stabilnost biti. Ako ste članica NATO-a, ja kažem još jedanput podsjećam, 66 godina političkog, demokratskog i ekonomskog rasta država članica NATO. Znači, ako imamo tu stabilnost imamo sa druge strane i ekonomski razvoj. I samo nemojte pominjati Kinu, zato što je Kina jedno ogromno tržište, govorimo o stranim direktnim investicijama. Govorimo o zemlji koja ima više od milijardi itd. itd. Znači, ono što jeste nesporno, politička stabilnost je neophodna za ekonomski prosperitet.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.

Imate još jedan prijavljeni komentar.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine Sekuliću, složiću se definitivno i u načelu sa kolegom Bojanićem. Ajde da o ovom krucijalnom pitanju ovog istorijskog trenutka Crne Gore govorimo pošteno. Da se ne lažemo i da ne bacamo prašinu u oči.

Evo rekli ste dvije teze koje su me ponukale da vam samo ukažem sa koliko neozbiljnosti prilazite ovom izuzetno ozbiljnom pitanju. Pomenuli ste primjer Kuvajta. Prije svega Kuvajt nije oslobodio NATO, oslobodila ga je Amerika, zato što joj je trebalo. Ali, vas ja onda pitam, ako je to razlog da uđemo, definišite koji su to bezbjednosni rizici po Crnu Goru, koji nas tjeraju da uđemo pod NATO kišobran. Recite pošteno, ko nam to prijete kumim vas bogom. Na sve strane se hvalite kako razvijate dobrosusjedske odnose, kako ni sa jednom zemljom u okruženju, nemamo nikakav spor, nikakav problem odjednom moramo prosto glavački u NATO. Ili nešto krijete od ovog naroda, ili ovaj narod obmanjujete.

Takođe, ova priča i poređenja sa zemljama Varšavskog ugovora, mi nikad tamo nijesmo bili. Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija je bila jedina i prva koja je osudila upad u Čehoslovačkoj. Da vas ne podsjećam na onaj zaključak sa onog sastanka negdje ovdje u sjevernoj Crnoj Gori, da ako se ne povuku održaće novi sastanak.

I treće, stalno govorite o stranim investicijama, gospodine Sekuliću, u ovom momentu najveći strani investitori u Crnu Goru su zemlje za koje ste rekli da baš i ne vode računa o demokratiji, pa vam njihove pare ne smetaju, ni kineske, ni ruske, ni ne znam čije. Dajte kumim vas bogom, da se jednom uozbiljimo i da o ozbiljnoj temi razgovaramo na ozbiljan način. Ako znate nešto što mi ne znamo, ako Crnoj Gori prijete neka opasnost, daj brate recite, pa možda i mi vas podržimo da što prije uđemo među te branitelje.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li odgovor?

Izvolite, kolega Sekuliću.

PREDRAG SEKULIĆ:

Gospodine Labudoviću, vrlo sam ozbiljan, kada govorim o bilo kojoj temi u ovom Parlamentu i zaista ne vidim gdje vidite moju ili našu neozbiljnost. Znači, dozvolićete da bezbjednosni rizici nijesu samo danas i nijesu samo ovdje. Znači, bezbjednosni rizici su i u nekom vremenu koje slijedi pred nama. Znači, bezbjednosni rizici postavili prije recimo nekoliko decenija pred SFRJ, oni bi se uglavnom kretali negdje tu oko susjeda, a bezbjednosni rizik se nalazio u samoj državi u njenoj konstrukciji i njenom Ustavu.

Tako da, nemojmo da govorimo o bezbjednosnim rizicima na taj način.

Znači, bezbjednosni rizici uvijek postoje, posebno u regionu. Ja podsjećam još jedanput, da ne postoji čini mi se generacija koja nije bila pred izazovima bezbjednosnih rizika i ne postoji generacija koja nije na ovaj ili onaj način morala da odgovori tim rizicima.

Ovdje govorimo o dugotrajnoj stabilnosti, ovdje govorimo o tome da Crna Gora mora da bude dugotrajno stabilna, da bi bila privlačna za investicije koje se odnose prije svega na realni sektor. Ja prije svega, mislim na investicije koje se odnose na

energetiku. Dozvolićete da kolege koje se malo više razumiju u ekonomiju ili koje se više razumiju u realni sektor će vam to dobro reći. Ako očekujemo visoke stope rasta ulaganja moraju da budu u realni sektor i u energetiku. Naveo sam primjer isplativosti recimo jednog hotela u turizmu, isto tako naveo i primjer koliko je isplativosti kada gradite jednu fabriku ili kada gradite jedan energetski objekat. Takođe, kad sam govorio o Kuvajtu, govorio sam da je Kuvajt imao moćne prijatelje nijesam pominjao NATO, vi ste ih pomenuli. Znači, ja sam govorio o moćnim prijateljima.

Znači, ukoliko uđemo u NATO dozvolićete, da ćemo imati 28 država, znači, demokratski, što god mi mislili, velike tradicije. Znači država koje su ekonomski moćne, države koje su politički moćne i ulaskom u NATO ne gubimo svoj suverenitet. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Riječ ima poslanica Kalezić, a neka se pripremi poslanik Stanišić. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Hvala, kolega.

Poštovana Skupštino i poštovani građani,

Iskoristiću ovu priliku da ponovim ono što u kontinuitetu, kad god mi se pruži prilika, napišem ili kažem. Dakle, ja smatram da u Crnoj Gori je jako važno, pa samim tim i u ovoj Skupštini, da se o svim važnijim pitanjima vodi dijalog. Upravo zato što postoje narastajuće tenzije u našem društvu zbog socijalnog raslojavanja i iz drugih razloga. Socijalno raslojavanje je proizvod propadanja privrede, prirode, ekonomije i koncepta razvoja. Ali, neću o tome. Drugo što saopštavam lično i po onome što čujem od ljudi sa kojima ja razgovaram, nerijetko, protiv sam ulaska Crne Gore u NATO alijansu kada taj trenutak dođe da dobijemo poziv.

Smatram da današnja rasprava nije suvišna, ali ovo što danas raspravljamo nije prioritetno u odnosu na mnoga goruća pitanja koja bi trebalo u Skupštini da se rasprave. Da li će Crna Gora u decembru dobiti ili ne poziv za učlanjenje u NATO sa svim uslovima i preduslovima itd. to je nešto što ćemo saznati do kraja godine. Ali, mi imamo otvorena teška pitanja, što se tiče privrede, što se tiče organizovanog kriminala, što se tiče privatizacija, što se tiče, da ne navodim pitanje prodaje „Sima Miloševića“ na način koji je to učinjen, da ne navodim Boksite, da ne navodim Brodogradilište "Bijela" itd.

Molim vas, ono što nam je prioritetno to je da sredimo svoju kuću. Nadam se da niko ovdje ne misli i vjerujem da niko od građana ne misli da mi svoju kuću uređujemo, svoju Crnu Goru uređujemo e da bismo bili simpatici NATO alijansi, to bi stvarno bilo ponižavajuće. Ako nam nije stalo do sebe samih, do svog naroda, do svog prostora i do budućnosti svojih mladih, a stalo nam je kako će NATO da ocijeni taj i taj potez, pa to je jedno takvo pervertiranje suštine da je nedostojno i ovog doma i ozbiljne politike. Ja ne spočitavam nikome ništa i ne vrijeđam nikoga. Ali dozvolite da sa stanovišta svog životnog iskustva i obrazovanja i uvida imam pravo da tako gledam. Mi ne možemo od pitanja koje nam ovog trenutka nije prioritetno, da pravimo prioritetno pitanje i da se ovdje gložimo oko toga, ali postoje i druge stvari.

Molim vas, izađe kolega Sekulić, meni je jako simpatično, vrlo često njegovo intelektualno informativno surfovanje između istorijskih činjenica, nekih analiza i tako. Međutim, on je uspio da saopšti nekoliko stvari su problematično zasnovane na istini,

da bi podržao svoje opredjeljenje. To ne treba da radimo, to ću sa njim raspraviti, ako bude zainteresovan. Hoću da ukažem na još nešto. Imalo bi smisla, ako se već ne bavimo samim sobom, Crnom Gorom i svojim stanjem u svojoj državi da se bavimo time ozbiljno u Skupštini - šta učiniti da se olakša ovaj užasni egzodus stotina hiljada ljudi iz onih zemalja koje je upravo NATO kome se ovdje slavopojke danas čuju, dozvolite, kolega Mustafiću, imam ograničenje zbog zdravstvenog stanja ne mogu brže ni efikasnije, imajte u vidu. Dakle, mi slušamo slavopojke, a niko nije pomenuo da ti ljudi iz Libije, iz Avganistana, iz Sirije, prije svega, iz Egipta, dijelom, da stradaju upravo zato što su njihove zemlje rasturene, razorene, uništene, na način koji je nedostojan ove civilizacije. Velikim dijelom zato zaslužna je NATO alijansa. Ti nevoljnici hrle prema Evropi. Šta je NATO učinio da, imajući brodove, članice NATO-pakta imaju moćnu flotu, imajući avione, kažu - dobro, ljudi su krenuli, hajde da spašavamo živote. Koji je ratni brod došao da pomogne tim nevoljnicima?

Molim vas da završim. I još nešto, Crna Gora ima, određenu specifičnost, nije jedina balkanska zemlja, ali među malobrojnima, koja ima autohtono stanovništvo koje je u jednom periodu istorije primilo Islam.

Dakle, kod nas žive Evropljani, Muslimani, ta antagonizacija Islama koju sada slušamo, gdje gospodin Orban čiji su preci hiljadite godine primili hrišćanstvo, brani evropske hrišćanske korijene i omalovažava na najužasniji način scene koje smo vidjeli koje se događaju u Mađarskoj tim nevoljnicima, to je strašno, to mislim da su postojale u Aušvicu kamere, ne bi bilo slično. Dakle, ljudi iz Sirije koji dolaze su potomci skoro najstarijih hrišćana. Sirijska hrišćanska crkva postoji od 450 godine. Nije stvar u tome da li je neko odande što ide hrišćanin sada ili musliman sada, niti ko je taj koji ga dočekuje, stvar je da mi pominjemo evropske vrijednosti, promovisući ulazak Crne Gore u NATO-pakt, a ne kažemo kako se te vrijednosti u praksi primjenjuju i kako mlako evropski čelnici odgovaraju Orbanu na jednu sramnu, užasnu, nehumanu, neljudsku, nečasnu poruku. To je ono što Crna Gora ne smije da podrži. Mi imamo sebe kao takve, mi ćemo time potcijeniti veliki procenat stanovništva Crne Gore, koji, pravo da vam kažem, ja sam sa sjevera Crne Gore, iz Sandžaka otvoreno razgovaram sa ljudima. Čula sam ovo, izvinite, kolega Mustafiću, Vi ste u negativnoj konotaciji pomenuli epsko izražavanje, kao što su ovdje pomenute kaže iracionalne emocije, pa nema racionalnih emocija. Dakle, ovo je iz glave naroda. Kaže ovako: "Nema sunca na sjevernoj strani ni slobodi kad se NATO brani". Čula na pazarni dan u Bijelom Polju, i baš sam zato i pomenula.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega, komentar.

Izvolite kolega Šehoviću.

DAMIR ŠEHOVIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče Mustafiću, uvažena kolegice Kalezić, Vi ste imali kao i uvijek jako interesantnu diskusiju i sa pažnjom sam je odslušao, ali ono što me motivisalo da se javim, jeste vaša konstatacija da ova rasprava u ovom momentu nije prioritetna uz argumentaciju da možda građani Crne Gore imaju o čemu drugome razgovaraju s obzirom na tešku ekonomsku situaciju u kojoj se nalazi. I razumijem, dakle tu tezu, ali upravo ta je teza uglavnom razlog da se javljam za to, što želim jasno

da iskažem da upravo podržavamo snažno ovu rezoluciju koja je trenutno na dnevnom redu i članstvo Crne Gore u NATO-u zbog činjenice da će nam ono pomoći da se rješavaju i ta pitanja koja vi s pravom apostrofirate i na koja s pravom aludirate.

Dakle, neko je prije mene govorio da NATO jeste preduslov odnosno preciznije da kažem NATO jeste potreban uslov za kvalitetniji život u Crnoj Gori. Neće NATO sam po sebi pospješiti privredni razvoj i privredni rast u Crnoj Gori, ali će predstavljati potreban uslov zbog vrijednosti koje sobom nosi da ostvarimo i željene stope rasta kojima svi težimo. NATO je garant dugoročne stabilnosti, sigurnosti i mira na ovim prostorima, a ja mislim da će nam sve to pomoći, da na Crnu Goru udarimo pečat jedne sigurne zemlje, koja će kao takva biti u prilici da privuče i da privlači ozbiljne investitore i investicije koji se u Crnoj Gori više nego neophodni, budući da imamo činjenicu da živi u maloj otvorenoj ekonomiji koja je visoko zavisna od kapitala sa strane. Neke od argumenata koje mene motivišu za podršku, snažnu podršku članstva Crne Gore u NATO-u sam iznio, jer u želji da polemishem, značajno sa vama već da osvjetlim i tu stranu ove priče koja je vezana za NATO kako bi građani Crne Gore jednostavno imali cjelinu u vidu kada budu i sami procjenjivali o tome gdje se oni nalaze u ovoj raspravi, koju mi danas imamo.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, poslaniče Šehoviću.

Želite li odgovor. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Da ne dužim sada.

Dakle, ja smatram da je za Crnu Goru, i znam zašto to smatram, nemam vremena da obrazlažem, neutralnost najbolja. Jasno je da nemamo novca da se vojno branimo. Međutim, imamo potrebu da sarađujemo. U ovom trenutku ulazak Crne Gore u NATO, uz obrazloženje koje ste razumno dali, da je u nekom drugom trenutku da ga čovjek prihvati, ali, sada baš i ne u trenutku kada nastaje nova polarizacija. Da li to znači da je Crna Gora zainteresovana samo za eventualno ulaganje američkog kapitala i zapadno-evropskog kapitala? Šta je sa zemaljama Briksa? Toliko.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam.

Idemo dalje poslanik Stanišić ima riječ, a neka se pripremi poslanik Damjanović. Izvolite.

OBRAD STANIŠIĆ:

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Uvažene kolege, građani,

Pa evo ja vjerujem ni bolje teme ni boljeg mjesta ni vremena, da danas razgovaramo nema nego o Rezoluciji o podršci integraciji Crne Gore u NATO alijansu. Vrijeme je baš odgovara, jer to radimo i ovu raspravu vodimo u susret dobijanju poziva za članstvo. A isto tako, dobro je da domaća međunarodna javnost se upozna kako to političke partije u Crnoj Gori, odnosno vlast i opozicija misle o NATO integraciji. I dobro je da građani oni koji nijesu tu i od svojih predstavnika do sada svoje stavove o NATO

integracijama Crne Gore da to čuju ovom prilikom obzirom da je i javni prenos. Posebno mislim da mi o tome treba da raspravljamo jer su nama građani na osnovu programa koje smo na izborima prezentirali svojim biračima i građanima koji su nas birali, prezentirali smo te program i na osnovu programa pojedinih partija dobili smo povjerenje u ovom domu. Ono što ja mogu reći je to da pripadam partiji koja je od referendumu 2006.godine u svim kongresnim dokumentima i u izbornim programima u svim izbornim ciklusima u vrhu prioriteta imala evropske i evroatlantske integracije i sa time je upoznavala svoje članstvo, svoje birače i simpatizere od opštinskih organizacija do mjesnih organizacija. I svoj program nije krila. I zato mislim da najmanje danas mi treba da govorimo o evroatlantskim integracijama, jer građani koji nama daju povjerenje i tekako znaju da su evropske i evroatlantske integracije u vrhu nacionalnih prioriteta države Crne Gore. Ima takođe i onih partija i onih poslanika koji su došli na krilima tih programa, a danas drugačije pričaju. Ima i onih partija koji imaju zapisano u svojim programima NATO integracije i da su zato, ali u kampanji pošto su se našli u društvu partija koje to one zagovaraju bježale su od te priče. Zašto to oni najbolje znaju?

Ali ono što opet želim da kažem, nikada nijesmo pomenuli Evroatlantske integracije, da nijesmo pomenuli Evropske integracije i obratno, a to govori da su to naša dva nacionalna prioriteta i dva potpuno kompatibilna projekta prema kojima mi težimo. Mislim, da nije sramota reći da Crna Gora teži da bude u društvu država, suverenih država koje razvijaju i baštine iste vrijednosti, mnogo je razloga za to. Da ne govorimo o bezbjednosti. Jer, bez bezbjednosti nema demokratije. Takođe u ekonomskim benefitima govorile su moje kolege, ali postoji jedan osnovni razlog zbog kojeg ja mislim, ljudi iz partije kojoj ja pripadam, jeste da Crna Gora treba da bude šansa NATO saveza, ne samo Crna Gora, nego i sve članice bivše Republike, bivše nam zajedničke države. Zašto, zato da name se istorija ne ponavlja i da ne doživljavali ono što smo doživljavali u 20.vijeku da se poslije svako 30 - 40 godina tučemo između sebe. I još jedan osnovni razlog po meni jeste. Ulaskom u NATO, Crna Gora će zaštititi svoj suverenitet i nacionalni integritet, ali ne na štetu ni država u regionu ni naših tradicionalnih prijatelja. Nego na svoju sopstvenu korist, obzirom da znamo, da još postoje u glavama nekih ljudi i u Crnoj Gori i van Crne Gore, neki velikodržavni projekti koji se ne mogu ostvariti bez Crne Gore. I prema tome, to je jedan od osnovnih uslova zbog kojih treba da budemo članice NATO Saveza.

I ja sam uvjeren, da ćemo dobiti poziv u članstvo za NATO, takođe smo trebali da dobijemo poziv prošle godine na Samitu u Velsu, ali ne zbog toga što mi nijesmo ispunjavali uslove, nego zbog nečega drugoga što se desilo u Evropi i u svijetu, nijesmo dobili poziv. Pa je Samit, NATO, a donio je jedan presedan, donio je odluku da se sa Crnom Gorom odvija dinamični dijalog, kako bi se odlučili o tome u decembru mjesecu ove godine dali ćemo dobiti poziv. I ono što sam uvjeren na samom kraju da kažem jeste da je sigurno da će Crna Gora biti 29 članica NATO Saveza i 29 članica Evropske unije. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Dajem poslaniku Damjanoviću riječ, a neka se pripremi poslanik Jelić.

Izvolite poslaniče Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče Mustafiću.

Poštovani građani, gospodo predlagači,

Jedan sam od onih koji podržava da, bez obzira na tekst Predloga rezolucije koji je loš i na sam predlog koji je loš, o istome se ovdje razgovara, imajući u vidu da je Skupština Crne Gore danas u Crnoj Gori koja je sva u NATO euforiji jedino mjesto gdje se ovdje može razgovarati transparentno i bez "spin"majstora kako bi građani zaista čuli argumentaciju koja ide u prilog ili protiv pridruživanja Crne Gore NATO-u. Ovo govorim iz jednog razloga i dozvolite pola minuta digresije, jer javni servis je taj koji prenosi ovu raspravu danas. Ali javni servis ima svojevrsnu pripremu za ovu raspravu, time što je prije dva dana na svom portalu objavio intervju. Javni servis koji svi ovdje plaćamo desetak miliona evra, dakle svi i mi poslanici i svi građani Crne Gore i imamo intervju sa izvjesnom Jelenom Milić iz Centra za evroatlantske studije iz Beograda koja je preko javnog servisa u pripremi ove sjednice promovisala NATO. I nije problem da se ovdje dotaknemo prava da se promovišu na javnom servisu ideje pro i kontra. Nije problem čak ni ova izvjesna ličnost koja je potpuno nebitna, mislim i u Srbiji, a kamoli da dođe da u Crnoj Gori "popuje", o benefitima NATO. Ali je problem kada sa portala Televizije Crne Gore, čujemo stavove izvjesne gospođe Milić koja kaže sljedeće. Uoči rasprave u Skupštini na pitanje da će se narednih dana poslanici izjašnjavati o rezoluciji on odgovara: "Pratim situaciju sada će se pokazati ko je častan, a ko ne, ko razmišlja o tome da svoj glas proda što skuplje, a ko misli samo o boljoj budućnosti Crne Gore." Sram da bude ne nju koja te stavove iznosi, ona je nebitna. Nego, portal RTCG, a koji ovo ovdje daje. Ili ta osoba kaže, opskurna osoba, sudeći po onome što štampa piše o njoj i što govore ozbiljni ljudi o njoj u Srbiji: "ne bi gubila energiju da ubijedim Rusofile plaćene duše i Amfilohijeve sljedbenike". RTCG portal Javni servis ostavio je prostor toj opskurnoj osobi da ona vrijeđa više od pola Crne Gore uoči rasprave u Parlamentu. E zato je ovdje ova rasprava Bogom dana, hvala predlagačima, što ste ovako loš tekst dali u proceduru, da mi o tome ovdje pričamo, da ovdje građani čuju, koji zato što javni servis mora da prenosi sjednice parlamenta, rado bi on radio suprotno, da čuju dakle argumentaciju. I da se zaista ovdje pričamo poslije dužeg vremena što jesu spinovi koji se ovdje spinuju, odnosno svojevrsne laži i ja ću probati kratko samo da ta četiri spina ključna ili laži ovdje demaskiram. Prvi spin, maltene cijela Evropa je u NATO-u osim tamo nekih zemalja Rusije i oko Rusije. Dakle, u Savjet Evrope 47 zemalja, računajući Bjelorusiju, računajući 48 zemalja, a u NATO paktu je 25 van NATO pakta 23. Između ostaloga i takve zemlje tipa San Marina, Lihtenštajna, Malte, Andore koje su danas najbogatije države Evrope. Dakle, to je jedna laž koja se potura evo i nju da demantujemo. Drugi spin jeste, da je redosljed integracija takav da Crna Gora prosto mora biti u NATO-u, da bi bila u Evropskoj uniji. To je još jedna notorna laž. Dakle, podsjetiću da je Turska od 52. godine u NATO-u i nakon 63 godine nije ni blizu Evropskoj uniji. Grčka je čekala na članstvo u Evropskoj uniji od 1952. godine, kada je ušla u NATO do 1981. godine, dakle nekih 29 godina. Letonija, Slovačka, Slovenija su istovremeno ušle nijesu čekale nimalo, a u Evropsku uniju su 1995. godine ušle Finska, Austrija i Švedska, nijesu članice NATO-a, to je treći spin i treća laž, koja se ovdje plasira da su ekonomske pogodnosti te koje treba da nas opredijele za NATO. I zahvaljujem se kolegi Bojaniću što mi je uštedio vremena za diskusiju, zato jer je ovdje jedini analitički dokazao i pokazao. I evo ovdje ponuda da otvorimo i tu priču, da to veze

sa drugim nema. Dakle, van NATO-a su danas najbogatije zemlje Evrope, Austrija, Finska, Švedska, Irska, primjerene Crnoj Gori Malta i Kipar, a u NATO su zemlje koje su, neka mi oprostite te države i njihovi zvaničnici, građani, ipak iza čak i ovakve Crne Gore u ekonomskom smislu i Bugarska i Rumunija i Albanija itd. O čemu mi to pričamo, kakav je to spin, spin da se samo odluka o NATO-u, mora donijeti u Parlamentu jer eto nije predviđeno Ustavom da se donose na referendumu.

Član 15. Ustava Crne Gore, stav 2 Crna Gora može stupati u međunarodne organizacije, stav 3 Skupština odlučuje o načinu pristupanja Evropskoj uniji, ne pominje se da Skupština Crne Gore odlučuje o NATO paktu ne pominje se ni referendum, to je odluka koja se treba donijeti. Podsjetiću, neka mi kolege ne zamjere jedina smo partija, jedini Klub poslanika koji ima potpuno jasan stav o tome da Crna Gora ne treba biti u NATO-u usaglašen i koji to ima zapisan u svom programu, gdje smo u Programu zapisali da je za ovakvu odluku neophodan referendum i evo ponuda. Molim vas dozvolite minut, jer sam govorio minut I po o televiziji i o načinu na koji izvještavaju.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Damjanoviću, kako god želite, ali, da vodimo računa o vremenu, produžili ste minut, evo vam još minut, ali nemojte više.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Samo sam pokušao da kažem kako se smiju, troše na javnom servisu, dovodeći svakakve osobe da pljuju pola Crne Gore i više.

Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Na pitanje referenduma fer ponuda, organizujmo referendum, o članstvu NATO-a zajedno sa narednim parlamentarnim izborima, kada stvorimo demokratske uslove jedno za drugo. Socijalistička narodna partija Crne Gore kažem, nama je lakše da ovo ponudimo, jer smo jedinstveni i kao Klub o ovome o čemu pričamo, ali ponuda da o tome razgovaramo i ovdje u Parlamentu. I negdje jedan kolega je ovdje rekao kolega Pajović evo, jer nije prozivanje nego odgovor. "Neki tamo koji su pisali knjige o krađi na referendumu." Jedan sam od pisaca te knjige, s tim se ponosim, autor sam te knjige i ja mislim kolega Pajoviću, da kada se neko uhvati u krađi, kao što ste vi uhvatili nekoga u krađi pa dali tamo neke diskove, nekoj novini. Dakle, da je o tome lijepo napisati knjigu ostaviti svjedočanstvo, ponuda i vi uradite slično i da vi napravite jednu bijelu knjigu krađe izbora i da vidimo onda da li ćemo sa tim bijelim knjigim olako ići na naredne izbore, skraćivati mandate i ići na nešto što je već svršeni čin.

Zaključujem time, i uz zahvalnost što ste mi omogućili da produžim taj minut koji sam potrošio kritikujući javni servis. Ovdje treba otvoreno reći, kad otpadnu ove tri četiri laži iz spina, koje smo demontirali, ostaju neki drugi razlozi za pobornike NATO integracija i pošteno je ovdje reći, jedan kolega je maloprije to rekao tražeći unutrašnje neprijatelja u Crnoj Gori da se boji unutrašnjih neprijatelja, neke druge kolege kažu, bojimo se Rusije, napašće nas Albanija, napašće nas Turska, napašće nas Bosna, pa

ćemo zato da uđemo u NATO. To je legitimno reći građanima imamo iracionalne strahove, plaćen sam imam obavezu bojim se da će mi partija otići sa vlasti ukoliko ovaj projekat ne ostvarim, a ne biće nam bolje u ekonomskom smislu i slično. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala vam, kolega.

Izvolite, komentar na diskusiju kolege Damjanovića.

DARKO PAJOVIĆ:

Vrlo kratko, radi se o manipulaciji kolege Damjanovića samo da pojasnimo.

Dakle, nazvao je terminom laž, nešto što uopšte nije ni pomenuto ovdje u Parlamentu i sa čim se generalno ne barata u javnosti. Niko nije kazao ono što je on kazao, rečeno je vrlo jasno, a to je da nijedna zemlja istočnog bloka koja je prethodno bila u komunističkom sistemu nije ušla u Evropsku uniju, prije nego što je ušla u NATO. To je ono što je bila interpretacija, značajnog broja poslanika, apsolutno niko nikada nije kazao, ono što je on zapravo rekao. Na moju veliku žalost, 1995. godine kada su ulazili tamo, gospodine Damjanoviću, ova zemlja je imala neka "važnija posla". Meni je lično žao što su ta važnija posla tada toj politici, a to je bila tada zajednička politika Crne Gore i Srbije, koja i danas ima sledbenike u ovom Parlamentu, meni je prosto bilo i danas mi je žao jer smo do sada već mogli ostvariti mnogo značajniji progres. Nažalost, pogrešna politika od koje neko ne odustaje i 2015. godine, to je njegovo legitimno političko pravo je doprinijelo da mi danas raspravljamo o ovome, a ne možda juče ili prekjue.

Na kraju, dobro ste primijetili afera "Snimak" ja sam je dao. Za 25 godina opozicija nije bila sposobna da uradi nešto tako, ali moram vas ispraviti i reći sljedeće. Dakle, afera "Snimak" nije data da bi opozicija koristila iste takve metode. Ponovio sam i ponoviću, ako nekog hvatate u krađi, to ne znači da neko drugi treba da krade odbornike i poslanike, gospodine Damjanoviću, to ne znači da neko treba iste te metode da pretoči maltene na papir u vidu plaćanja određenih računa, otpisa dugova koji vi kao ekonomista i kao čovjek koji se dugo bavite politikom. S obzirom da je vama danas bliža ta opcija razumijem vaše reagovanje, apsolutno imate to demokratsko pravo, ali to što je uradila Pozitivna Crna Gora na šta sam jako ponosan, urađeno je da se te stvari ne bi više ponavljale i da bi se te stvari ispravljale. I, podsjetiću vas, uz podršku pozicije i opozicije smo radili na tome u ovom Parlamentu i zajedničkim glasovima doprinosili povećanju tog povjerenja, apsolutno nije bilo na liniji da naših zahtjeva pojedinih opozicionih stranaka i pretakanje nelegalnih stvari u nešto što očigledno oni žele da postane legalitet. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolega.

Izvolite, poslaniče Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Svojstveno kolegi Pajoviću, upotrijebljena je riječ manipulacija u mom kontekstu, jer mi to za ovih sedam i po godina u Parlamentu niko nije rekao zato što nikad nisam manipulisao. Bio sam vrlo precizan u izrazu, rekao sam da je spin ili laž, da je članstvo

u NATO-u predvorje Evropske unije, pa sam citirao godine čekanja Turske i Grčke, citirao zemlje koje su ušle u Evropsku uniju, a nisu u NATO, citirao zemlje koje su istovremeno ušle. Ako bih sada bio maliciozan, a nisam naravno, rekao bih mi nismo ni zemlja istočnog bloka nikad bili, valjda smo bili neka nesvrstana zemlja, zemlja između Istoka ili Zapada, ili kako već da je nazovemo. U tom dijelu mislim da sam bio potpuno jasan, naravno građani su ti koji će da sude i uvijek je to dobro da građani sude.

Kolega Pajoviću, ovo je mnogo bitnija stvar, ovo kada razjasnimo i kada ostane među nama. To su afere, izborne krađe, krađe referenduma. Ja sam na onu vašu opasku koja jeste bila maliciozna kako su tamo neki posle referenduma pisali knjige o krađama rekao da, ja sam jedan od autora knjige referendumske krađe dokumentovane na 1000 i nešto strana u "Bijeloj knjizi". Mislim da je mnogo bolje da pošto ste i vi imali dokumentaciju koja je završila u novinama, što je vaše pravo, na Anketnom odboru, što je pravo ovog doma, da ste i vi na taj način kao što sam to i ja uradio sa kolegama, dokumentovali tu izbornu krađu i oko toga se valjda potpuno slažemo. Ne možemo reći pokradeni su izbori baš ovi 2012. ili 2013. što tamo neka druga, deveta, dvadeset i peta familija želi da kaže, a ovi izbori 2006. godine su bili dobri i bili su poštjeni. Samo tu i samo u tom kontekstu podršku tražim i od vas, a vi ste to rekli ovdje da ćete u parlamentu inicirati raspravu o svrsishodnosti referenduma koji bi se obavio istog dana kada i parlamentarni izbori stvarajući demokratske i fer uslove da se građani izjasne i o jednom i o drugom. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Proceduralno možete. Izvolite, procedura.

DARKO PAJOVIĆ:

Izvinjavam se, samo malo objašnjenje. Upotrijebio sam termin manipulacija, nisam mislio nikog da vrijeđam, najmanje kolegu Damjanovića sa kojim, sticajem okolnosti, i sa njegovom strankom imamo sasvim korektan odnos, te reagovao sam na nešto što se zove laž. Mislim da termin manipulacija u svakom slučaju nije uvredljiv. Ako ste shvatili kao uvredljivo, maksimalno uvažavam tu činjenicu i povući ću.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Razumio sam da je ovo doprinos za tolerantnost u dijalogu. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Samo da do kraja budemo načisto. Rekao sam svojevrsni spin ili laž koja se podmeće i onda sam rekao precizno da je članstvo u NATO paktu predvorje članstva u Evropskoj uniji. Onda sam potanko citirao i demantovao sve ono što je trebalo demantovati. Ostaje ponuda kao što sam ja jedan od autora knjige o referendumskoj krađi, izvolite, napravite i vi, neka dokumenti ostanu za vama.

ZORAN JELIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Poštovane dame i gospodo, poštovani građani,

Danas u ovom visokom domu vodimo dijalog i razmjenjujemo argumente o Rezoluciji o podršci integracije Crne Gore u NATO. Crna Gora kroz integracije u evropske i evroatlantske strukture želi da riješi svoj bezbjednosni aspekt uz istovremeno podsticanje svog ekonomskog razvoja. U tom smislu NATO predstavlja najmoćniji političko-vojni savez na svijetu koji svakoj zemlji članici daje čvrstu garanciju da će njen suverenitet i teritorijalni integritet biti očuvan i da će ekonomski razvoj biti stabilan. Evropska unija i NATO je najveći svjetski trgovac i veliko tržište koje pruža mogućnosti za benefite malih ekonomija i daje okvir za razvoj države, vladavine prava, snažne institucije i biznis ambijent prilagođen strateškim razvojnim partnerstvima. U krajnjem, integracije u evropske i evroatlantske strukture postaju ključna poluga rasta životnog standarda i prosperiteta naše zemlje.

Crna Gora bi kao članica NATO-a stekla brojne ekonomske koristi koje bi doprinijele povećanju i održavanju dinamičnijeg ekonomskog rasta. Takođe, članstvo u NATO-u omogućilo bi da Crna Gora kroz partnerstvo i pomoć zemalja članica bolje, brže i jeftinije reguliše svoj bezbjednosno odbrambeni sistem. Crna Gora kao članica NATO-a potvrdila bi imidž stabilne i bezbjedne destinacije za investitore u kojoj ne postoji rizik za ulaganje, što bi dalje doprinijelo ubrzanju ekonomskog rasta. Naime, strane direktne investicije utiču na rast ekonomije na više načina. Veliki su izvor sredstava, povećavaju zaposlenost, služe za pokrivanje tekućeg deficita koji je karakterističan za ekonomiju u tranziciji. Osim toga, strane direktne investicije predstavljaju značajan priliv sredstava za pokrivanje spoljno - trgovinskog deficita i povećanje zaposlenosti. Ove investicije omogućavaju i prenos novih tehnologija i znanja, a mogu dovesti i do značajnog poboljšanja konkurentnosti na domaćem tržištu. Države koje su poslednje pristupile NATO-u bilježe rast investicija zbog porasta interesovanja investitora da ulažu u napredne i politički stabilne ekonomije. Češka i Poljska koje su 1999. godine ušle u NATO danas imaju gotovo udvostručen broj stranih direktnih investicija i one su se najvećim dijelom odnosile na osnivanje novih preduzeća. Slovačka je za svega četiri godine od ulaska u NATO povećala ekonomski rast za 5%, a ostvarila je i dinamični privredni rast. U godini kada je Rumunija pristupila NATO-u 2004. godine direktne strane investicije su porasle za 166% u odnosu na prethodnu godinu, a u Bugarskoj za 47,5% dok je taj indeks u Litvaniji iznosi čak 289%.

Ulaskom u NATO Crna Gora može da koristi milionska sredstva iz fonda za izgradnju strukture, zatim za dobijanje pomoći, za uništenje viška naoružanja i municije, a ekonomske prednosti donosi i konverzija namjene bivših vojnih objekata. Podsjetiću da je Bugarska dobila 75 miliona za ove namjene, a Hrvatska 40 miliona. Takođe, činjenica je da je NATO veliki potrošač, pruža priliku jednoj zemlji da promijeni strukturu privrede saglasno potrebama NATO tržišta. Zemlji NATO članici omogućeno je da snabdijeva oružane snage alijanse, što za privredu otvara nove poslovne prilike i stvara uslove za razvoj sopstvenih kapaciteta, prehrambenoj, tekstilnoj, metalskoj i namjenskoj industriji.

Članstvo u NATO-u doprinosi i unapređenju bilateralne saradnje i diplomatskih aktivnosti, što bi poboljšalo rejting Crne Gore kod međunarodnih finansijskih institucija i privatnih investitora. Ovo bi potom uticalo na povoljnije finansijske operacije na međunarodnom finansijskom tržištu. Članstvo Crne Gore u NATO-u imalo bi značaj za turizam, prije svega, što je pored prirodnih ljepota, kulturno istorijskih spomenika, odmora i zabave za turiste veoma bitna i opšta bezbjednost, a zemlje članice NATO-a

obilježene su na svim turističkim mapama, što kod savremenog turista uliva osjećaj sigurnosti i predstavlja dodatni podsticaj da posjeti i boravi u zemlji u kojoj je sigurnost zagarantovana. Stoga se može zaključiti da će članstvo u NATO-u pozitivno uticati na razvoj turizma i povećanje prihoda kroz percepciju Crne Gore kao bezbjedne zemlje. Primjer su Španija, Francuska, Italija i Grčka. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Imamo jedan prijavljeni komentar. Izvolite, kolega Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Hajde da pričamo o nečemu što je toliko jasno vidljivo, očigledno i dokazano već jednom, ali opet idete sa tezom da je ulazak u NATO garant priliva stranih investicija, a strane investicije jednako rast bruto proizvoda, jednako rast standarda građana. Nije tačno. Jedino što mogu da kažem da je tačno da je blizu da je priliv stranih investicija i da raste bruto proizvod, ali nikad nećete naći, nije dokazano da je rast bruto proizvoda jednak ili u direktnoj koleraciji sa rastom standarda građana. Tu ima jedan drugi problem. U zemljama sa nikakvom vladavinom prava kao što je Crna Gora i u mnogim drugim zemljama to je suprotno. Što je veći rast investicija veća su raslojavanja, gori je standard građana, a veći je standard ono malo koji donose odluke i koji dočekuju te investitore. Hajde još jednom da se vratimo. Rekli ste garantuje rast stranih investicija. Evo vam Hrvatska, evo još jednom ako niste vidjeli. Ovom crvenom linijom tu je ušla Hrvatska 2008. godine. Imala je četiri milijarde. Pala je na 400 miliona. Deset puta je pala. Da budem potpuno jasan i iskren do kraja, nije razlog da su pale investicije u Hrvatskoj zato što je Hrvatska ušla u NATO pakt. Ne, to jednostavno odgovara svjetskoj ekonomskoj krizi ili situaciji. Isto tako, neću to da zloupotrijebim i da kažem u Hrvatskoj su pale investicije jer je ušla u NATO, ali nemojte ni vi da zloupotrebljavate onaj pozitivan trend svjetske ekonomske situacije kada su svima rasle investicije i zemljama koje su bile u NATO-u ili koje nisu bile. U Crnoj Gori period 2002, 2003. do 2008. godine najveći priliv stranih investicija i po glavi stanovnika. Gdje su benefiti od toga, neka vide građani i neka sami uporede tu koleraciju između rasta stranih investicija, bruto proizvoda i njihovog standard. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolega Bojaniću.

Odgovor. Izvolite.

ZORAN JELIĆ:

Važno je o NATO-u da razmijenimo argumente. Gospodin Bojanić pokazuje neke grafike, a ja sam saopštio podatke za Češku, Slovačku, Rumuniju, Poljsku itd. Delegacija Komisije za kontrolu procesa privatizacije u prošlom mandatu imala je priliku da posjeti privredu Češke i Slovačke. Vidjeli smo šta znači ulazak u NATO u tim privredama jer smo obišli privredne pogone, proizvodne pogone. Drugo, kada govorimo o direktnim stranim investicijama u Crnoj Gori, govori se da ih nema iz zemalja Evrope i zemalja koje su u NATO-u. Podsjetiću vas da imamo direktne strane investicije iz

Francuske u finansijskom sistemu, da imamo direktne strane investicije iz Njemačke u telekomunikacijama, da imamo direktne strane investicije iz Mađarske u turizmu itd.

Kada govorimo o direktnim stranim investicijama u Crnoj Gori, želim građane da podsjetim da u prvih šest mjeseci ove godine bilo je 222 miliona direktnih stranih investicija u Crnoj Gori, što je više za 19,1% u odnosu na isti uporedni period prethodne godine. Očekujem kada dobijemo pozivnicu u NATO, da ćemo ovaj rast direktnih stranih investicija makar udvostručiti. Veoma je važno da se saopšti da su direktne strane investicije u Crnoj Gori za prvih šest mjeseci bile 111 miliona u formi vlasničkih ulaganja, zatim u preduzeće i banke 41,2 miliona eura. I u ovakvom ambijentu, u globalnim uslovima, Crna Gora postiže značajne rezultate što se tiče privlačenja direktnih stranih investicija. To sve govori da imamo izuzetan privredni ambijent da donosimo zakone u ovom Parlamentu koji omogućavaju jedan takav privredni ambijent. Vjerujte mi, poštovani građani, kada budemo ušli u NATO da će od direktnih stranih investicija koje očekujemo da će se udvostručiti imati benefite i svi građani. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Imali smo još jedan prijavljeni komentar kolege Kneževića na diskusiju kolege Jelića i, razumio sam, naknadno se prijavio kolega Damjanović, hoću da vjerujem na osnovnu diskusiju, ne na odgovor komentara kolege Bojanića, ali kao prilog da razvijamo dijalog i zbog toga smo danas tu, zakasnjela prijava ništa ne znači. Uvažićemo.

Izvolite, kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Hvala vam.

Gospodine potpredsjedniče, gospodine predlagaču u ovom slučaju,

Drago mi je da imate toliko kapaciteta da razdvojite poziciju potpredsjednika od pozicije predlagača i stvarno vam zavidim na tome.

Prije nego što budem polemisa sa gospodinom Jelićem, želim da vas pozovem dok još nije kasno za dobrobit vaših političkih karijera, za dobrobit strateškog razvoja Crne Gore da povučete ovaj anticrnogorski dokument. Ovo je dokument protivan većini građana Crne Gore koji su protiv učlanjenja Crne Gore u NATO savez. Nabrajajući "benefite" ovdje, kolege iz DPS-a, odnosno iz vladajuće koalicije su doživjeli potpuni autonokaut. Nokautirali ste sami sebe. Priča da će procvetati poljoprivredna proizvodnja i plasman poljoprivrednih proizvoda kada budemo članica NATO-a je toliko bajkolika da u nju više ne vjeruju ni djeca u vrtiću. Samo ću navesti nekoliko podataka. U periodu od januara do juna mjeseca Crna Gora je uvezla 207 miliona evra poljoprivrednih proizvoda, a izvezla 11 miliona evra, što će reći da veći benefit imaju zemlje NATO-a nego što imamo mi od njih. Znači, mi uvozimo od njih, poboljšavamo njihov standard, poboljšavamo njihovu poljoprivredu i unapređujemo je. Razmislite o tome da možda NATO uđe u Crnu Goru, a ne da Crna Gora uđe u NATO. Navedite mi kolege iz DPS-a i SDP-a brojkama, jasno i precizno, koliko su to članice NATO pakta investirale u Crnu Goru od 2006. godine do današnjeg dana. Navedite mi koliko je to turista na crnogorskom primorju. Nećete mi valjda reći da su ratni nosači brodova na crnogorskom primorju atraktivni za turiste i samo mogu da zamislim sliku kako ruski, srpski i ostali

turisti plivaju do NATO nosača, penju se na njihove platforme i skaču trupačke i glavačke poboljšavajući turističku ponudu.

Vi imate, gospodine Simoviću, problema i u sopstvenoj koaliciji, makar u jednoj članici. Dozvolite, bivši predsjednik Liberalne partije Crne Gore Miodrag Živković je 2007. godine izjavio da NATO savez i turizam ne idu zajedno, te da je za Crnu Goru najbolje da ostane neutralna. Živković, takođe, smatra kako Crnoj Gori ne treba vojska jer bi bez nje uštedela oko stotinu miliona eura godišnje, a taj bi se novac mogao uložiti u razvoj, kulturu, zdravstvo i obrazovanje itd. Viđite se vi prvo između sebe, pa onda pišite ovakve anticivilizacijske dokumente kao što je Radosav pisao sinu Mišu u Minhenu.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Kneževiću, obratili ste se na početku vaše diskusije meni, pa prosto osjećam obavezu. Nema razloga da mi zavidite što sam jedan od predstavnika predlagača ove rezolucije. Kao što sam i kazao na početku, upravo što sam jedan od predstavnika predlagača, kao što vidite ne sam i samo predstavnici Kluba Demokratske partije socijalista nego predstavnici predlagača iz pet poslaničkih klubova, a ponoviću sa posebnim zadovoljstvom što je saziv za zakazivanje ove vanredne sjednice potpisalo 49 poslanika, odnosno predstavnika iz šest poslaničkih klubova iz ovog parlamenta. Prema tome, proces je otvoren, tako da vjerujem da to neće biti konačni odnos prema ovoj rezoluciji i ovoj temi, prije svega ovoj temi. Nadam se da će se ovaj proces u narednom periodu još dodatno širiti. Prosto sam imao obavezu da vam se na ovakav način zahvalim na vašim riječima. Izvolite 15 sekundi, pa kolega Jelić.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine Simoviću, vi me niste dobro razumjeli. Ja vama ne zavidim. Ja se vama divim jer sa pozicije šefa Kluba poslanika, potpredsjednika Skupštine i predlagača rezolucije otvarate jedan proces. Upravo sam vas pozvao zbog toga što ste vi i sami rekli da je proces otvoren. Dok god traje ovaj proces vi imate šansu, istorijsku šansu zarad vas, vaše političke budućnosti, a prevashodno zbog građana Crne Gore da povučete ovaj anticrnogorski dokument jer se o ovome nekad može učiti u udžbenicima vrlo brzo.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Pojasnili ste jedno, rekao bih, ne baš primjereno ljudsko osjećanje nego imali ste odnos divljenja. Popravljate se. Hvala vam.
Izvolite, kolega Jeliću.

ZORAN JELIĆ:

Kolega Knežević ima svoje stavove i potpuno je legitimno da reaguje kako reaguje. Ono što želim da podsjetim jeste da je u ovoj godini u Crnoj Gori procijenjen rast bruto društvenog proizvoda za 3,5%. Sve relevantne međunarodne institucije počev od Međunarodnog monetarnog fonda, Svjetske banke, Evropske banke, Investicione banke dale su prognoze da će ove godine rast bruto društvenog proizvoda u Crnoj Gori biti 4%. Očekujem sa ulaskom u NATO i investicije koje ćemo realizovati u narednom periodu taj rast biće sigurno mnogo veći.

Što se tiče povlačenja ove same rezolucije, takođe sam jedan od poslanika koji je potpisao, nas 49 je potpisalo od 81, što je blizu 60% poslanika. Smatram da je to većina koja je potpuno reprezentativna. Dakle, nema povlačenja.

Što se tiče turističke privrede o kojoj ste govorili, ove godine smo zabiježili rekordnu turističku privredu. Turistički proizvod će biti rekordan. Iako se prognoziralo da će zbog uvođenja sankcija turisti sa istočnog tržišta bojkotovati crnogorsku obalu, pokazalo se, naprotiv, da su došli u onom očekivanom broju. Povećanje sa turističkog tržišta Zapadne Evrope, takođe je evidentno. Po prvim pokazateljima turistička sezona je rast od 39% do 40%. Prema tome, očekujemo sa pristupanjem u NATO da će ovi benefiti biti mnogo veći jer to govore pokazatelji zemalja koje su pristupile NATO integraciji.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Imaćete prilike, imate još jedan komentar.
Izvolite, kolega Damjanoviću.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Simoviću.

Potrudicu se da ne zloupotrebljavam komentar, odnosno reakciju.

Kolega Jeliću, u svom izlaganju sam rekao da želim da čujem onu argumentaciju koja može biti u političkom smislu u prilogu pristalica pridruživanja NATO-u. Pošteno je reći da se iz tih i tih razloga koje sam ovdje nabrojao želi pristupanje. Teza o tome da će nam u ekonomskom smislu procvjetati ruže kada pristupimo NATO-u je potpuno pogrešna i besmislena. Vi ste upravo, zato sam i ponukan da vam odgovorim dali kontra teze, odnosno govorili ste upravo suprotno onome što ste vjerovatno možda mislili da kažete kada ste rekli i nabrajali investicije u Crnoj Gori, pa ste rekli ovdje su investicije iz Grčke 2002. godine, ovdje je investicija T-com, iz zemalja NATO pakta. Upravo je to teza koja kaže da nije bitno jeste li ili niste u NATO, investitori su već tu iako nismo u NATO paktu. Jer, investitori traže profit i traže regulisan pravni poredak u državi u koju dolaze, neki loši investitori traže neregulisan, slažemo se, ima i takvih koji su ovdje došli i koji su nas ojadili, ali ozbiljni investitori traže te stvari. Upravo su oni i ovo što ste vi rekli demanti da će nam biti bolje. Ako već tako smatrate i vjerujete u to, dajte neka ova Vlada, a vi u Rezoluciji pozivate čak i sudove da promovišu NATO pakt, o tom potom i o tome ćemo da pričamo. Neka ova Vlada napravi ekonomsko-finansijski elaborat ili analizu benefita pristupanja NATO paktu, da mi to vidimo crno na bijelo, pa onda da kažete u toj analizi - jeste, ove godine imamo povećan turistički promet, ali gle čuda, gro turista ne dolazi iz NATO zemalja nego sasvim suprotno. Jeste, imamo priliv stranih direktnih investicija, ali gle čuda, ko je investitor sa 20% investicija u Crnoj Gori. Samo taj ima više nego sve ostale NATO zemlje zajedno. Primjer Hrvatske. Kolega Bojanić je ovdje pokazao spiralu pada investicija. Investicije u Hrvatskoj su od godine prije pristupanja NATO-u, pa do 2013. godine deset puta manje. Eto toliko ih je NATO osnažio u prilivu stranih direktnih investicija.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Damjanoviću, u rezoluciji, moram ispravku navoda, moram reagovati, ne pozivamo sudove da promovišu NATO pakt nego pozivamo sudove, jednako sudsku

vlast, kao i izvršnu vlast, kao i zakonodavnu vlast da svi zajedno doprinesemo daljem razvoju, kada su konkretno sudovi u pitanju, vladavini prava. Prema tome, integraciona agenda upravo računajući na unapređenje vladavine prava.

Izvolite, kolega Jeliću.

ZORAN JELIĆ:

Kolega Damjanoviću, iznio sam argumente, mislim da ste ih čuli i ne treba da ih ponavljam. Ono što želim da kažem da trenutno u Crnoj Gori imamo oko 5.000 malih i srednjih preduzeća čiji su vlasnici stranci. Značajan dio tih preduzeća je upravo iz zemalja NATO alijanse. Očekujem da će sa pristupanjem Crne Gore NATO alijansi ovaj broj biti znatno veći.

Želim da iskoristim i ovo vrijeme i da saopštim da je Ministarstvo odbrane Crne Gore i Ministarstvo odbrane Republike Bugarske potpisali 10.11.2011.godine Sporazum o besplatnom pravu na korišćenje bugarskog softverskog proizvoda nacionalnog kodifikacionog softvera Bulcode. Ovom donacijom Crna Gora je dobila kodifikacioni softver u skladu sa NATO standardima koji koristi većina država regiona. Značaj kodifikacionog sistema je veoma veliki za sve kompanije koje hoće da se pojave na tržištu u kom proizvode predstavlja 1,4 miliona kompanija iz zemalja NATO-a. Tako će se u Crnoj Gori stvoriti uslovi da domaće kompanije mogu dobiti svoj kompanijski proizvođački kod i kodifikuju proizvode koji imaju namjere da plasiraju na ovom ogromnom tržištu. Implementacija NATO standarda iz oblasti kodifikacije, ali i drugih oblasti materijalne sfere i osiguranja kvaliteta omogućava domaćim kompanijama, poštovani građani, da postignu tehnološki nivo proizvodnje i usluga. Time mogu da se uključe u različite programe, kooperacije sa drugim velikim svjetskim kompanijama ili u programe prilikom većih nabavki za potrebe odbrane Crne Gore.

Ovo je još jedan segment, ali nažalost nemam više vremena, jer toliko ima tih ekonomskih benefita o kojima možemo razgovarati. Ovdje nisam pričao o troškovima nacionalne bezbjednosti, zatim troškovi učlanjenja u samom NATO-u, koja su to budžetska izdvajanja za odbranu struktura tih budžetskih davanja što bi trebalo nas, naročito iz Odbora za ekonomiju, finansije i budžet da o tome raspravljamo. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Čulo se dosta toga. Hvala.

Kolega Popović se javio proceduralno. Razumijem njegovu potrebu za proceduralnom reakcijom. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Vjerovatno po Poslovniku i ne bih imao pravo, ali ipak je Liberalna partija pomenuta od kolege Kneževića. Pojašnjenje. Dakle, 2007., tačno je da je uvaženi tadašnji predsjednik Liberalne partije zauzimao stav o NATO-u, ali 2009. godine na konferenciji dolaskom novog rukovodstva je promijenjen stav o NATO-u i ulasku Crne Gore u NATO. To je potvrđeno i na konferenciji 2013. godine. U ovom Parlamentu lijeva i desna strana sto puta je mijenjala ideologiju, sto puta je mijenjala programe, djelove programa. Valjda i Liberalna partija ima pravo u tom jednom jedinom dijelu od osnivanja

Liberalnog saveza 26. januara 1990. godine nešto da promijeni i da kažem da nema u svijetu nijedna partija liberalno demokratskog profila koja je protiv ulaska u NATO. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Kneževiću, mislim da je s pravom reagovao kolega Popović jer ste se, komentarišući diskusiju kolege Jelića, ipak osvrnuli na Liberalnu partiju. Hajde, završite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Hvala vam, potpredsjedniče Simoviću.

Gospodine Popoviću kao aktuelnom predsjedniku Liberalne partije niko ne smeta da promijeni stav prethodnog rukovodstva. On je to i obrazložio. Saopštavam još jednom ono što je izjavio tadašnji lider Liberalne partije da smatra da NATO savez i turizam ne idu zajedno. Tumačeći tu analogiju moguće je s obzirom da su u Liberalnoj partiji predviđeni kongresi, neki novi izbori da možda neki novi predsjednik ponovo promijeni stav. Samo sam ovdje govorio o tome da nekad politički lideri ne slijede stavove svoga članstva.

Što se tiče turističke ponude u ovoj godini i rekordno zabilježenog broja turista, samo želim da vas obavijestim, a vjerujem da to znate, da je turistička ponuda bila dobra u ovoj godini i bogu hvala da bude dobra i u svakoj narednoj, zbog krize u Turskoj, zbog krize u Tunisu, zbog krize u Siriji. Vidjećete sledeće godine kada se bude napravilo ljetovalište na Krimu, kada bude Soči profunkcionisao, a vi nastavite da uvodite sankcije ruskim gradovima. Došli smo do nivoa da uvodite sada i sankcije gradovima. Dosad ste uvodili Rusiji, a sada i gradovima. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Sada bih zamolio kolegu Gošovića da uzme riječ, a neka se pripremi kolega Sijarić. Izvolite.

NEVEN GOŠOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Skupštine.

Uvažena Skupštino, poštovani građani,

Predložena rezolucija nije ni zakoniti propis niti je odluka već politički akt grupe poslanika po pitanju koje duboko dijeli Crnu Goru. Rezoluciju kolega Kaluđerović i ja kao poslanici, ali kao i članovi Predsjedništva Demokratske Crne Gore nećemo podržati iz dva osnovna razloga. Prvi, njome se i to u zakonodavnom domu podstiču podjele u Crnoj Gori po ovom veoma značajnom pitanju i to prije dobijanja pozivnice za pristupanje Crne Gore NATO-u. Time se građanima Crne Gore želi skrenuti pažnja sa veoma teške ekonomske, socijalne i političke situacije u Crnoj Gori.

S druge strane, donošenjem rezolucije pokušava se posebno prema međunarodnoj zajednici nadomjestiti nedostatak povjerenja javnosti Crne Gore u ovaj proces ne bi li se kako tako došlo do pozivnice NATO-a. Na podjelama ova vlast opstaje u Crnoj Gori već četvrt vijeka. Zato insistiranje na podjelama mora da postane politička prošlost jer takva politika nije donijela dobro ni Crnoj Gori ni njenim građanima, pa tako neće ni generacijama koji dolaze. Zbog istog je svaki akt kojim se podstiču podjele u Crnoj Gori za Demokratsku Crnu Goru neprihvatljiv. Poštovani građani, nikada više ne

smijemo dozvoliti da nas dijele po bilo kom osnovu jer oni koji nas dijele ne rade u našem već u svom interesu očuvanja ničim zaslužene vlasti.

Drugo, Demokratska Crna Gora je nesumnjivo opredijeljena da odluku o tako značajnom pitanju treba da donesu građani Crne Gore putem organizovanog državnog referendumu. Odluka po ovom pitanju zbog njenog dugoročnog značaja za cijelo društvo ne pripada ni političkim partijama ni elitama ni Skupštini već građanima Crne Gore kao nosiocima suvereniteta. Odluku o organizovanju referendumu u skladu sa Zakonom o referendumu treba upravo da donese Skupština i time građanima Crne Gore omogući ostvarivanje najvećeg oblika demokratije o ovom tako važnom pitanju. Saglasno članu 4 Zakona o referendumu, rezultati referendumu su obavezujući za Skupštinu koja je raspisala referendum. Svako drugo rješenje koje ne bi odgovaralo neposredno izraženoj volji građana, s obzirom na postojeće podjele u crnogorskom društvu u odnosu na NATO, predstavljalo bi izvor dubokih previranja i konflikata, potenciralo bi razdor i neslaganja koja bi se odrazila u svim sferama javnog i političkog života, kao i neslaganjem u svakodnevnom životu.

Rezolucijom se ne uređuju pitanja načina donošenja odluke o pristupanju Crne Gore NATO-u nakon eventualno dobijene pozivnice, niti se ni u kom vidu ne pominje referendum kao mogući najdemokratskiji način rješavanja ovog pitanja. Predlaže se da Skupština donese rezoluciju o podršci integraciji Crne Gore NATO-u kao prvi korak da bi nakon eventualno dobijene pozivnice uslijedio drugi korak donošenja odluke o pristupanju Crne Gore NATO-u upravo u Skupštini, što je predsjednik Skupštine u svom današnjem izlaganju ne trepnuvši i potvrdio. Zbog istog je rezolucija neprihvatljiva za Demokratsku Crnu Goru jer odluka po ovom pitanju iz svih razloga o kojima sam govorio pripada građanima Crne Gore, a ne Skupštini. S tim u vezi želim da iskažem i svoj lični stav da ovaj predlog rezolucije predstavlja pokušaj da se Skupština uključi u organizovanu i finansiranu marketing kampanju za pristupanje Crne Gore vojnoj alijansi NATO. Prihvatanje rezolucije u Skupštini biće tretirano i razglašeno u lokalnim i zapadnim medijima kao da se Skupština slaže sa članstvom Crne Gore u NATO-u, kao što će većina narodne volje koja se ne podudara sa stavovima sadržanim u rezoluciji biti potpuno zanemarena. Duboko sam ubijeđen da se takvim postupanjem ni u kom vidu neće promijeniti odnos građana Crne Gore prema ovom pitanju. Glavna tema i trenutna kampanja da Crna Gora dobije pozivnicu za učlanjenje u NATO i Predlog rezolucije su smišljene da predstave to članstvo kao jedinu bezazlenu i sigurnu garanciju za opstanak u svijetlu prosperitetnu budućnost Crne Gore i njenog naroda, a NATO kao njenog spasioca izbavitelja, uključujući i priliv investicija, a u isto vrijeme da prikažu NATO kao sigurnosni štit koji će odbraniti Crnu Goru od zlih duhova prošlosti koji vladaju ovim prostorima, kao i spasonosno rješenje i oružje da se Crna Gora uhvati u koštac i bori uspješno protiv raznih drugih bezbjednosnih izazova kao što su organizovani kriminal, korupcija, terorizam, vjerski i nacionalni ekstremizam i sajber kriminal. Jedini način da se prevaziđe strah i međusobno nepovjerenje koje širi ova vlast. Naravno da takve ocjene uopšte ne stoje.

Učlanjenje u NATO nije uslov za izgradnju slobodnih institucija, vladavinu prava, efikasnu borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, reforme i ukupan ekonomski razvoj. Za izgradnju slobodnih institucija i vladavinu prava, pravnu sigurnost, ukupan privredni razvoj potrebna je politička volja koje nema kod onih na vlasti, a ne učlanjenje u NATO-u. Crna Gora ne treba da traži rješenje za svoje probleme i svoj spas

priključenjem ovoj dubioznoj organizaciji i kroz stranu militarizaciju, pogotovo ne u periodu kada dolazi do jačanja ratovskih tenzija u koje bi Crna Gora bila uvučena na jednoj strani rastuće polarizacije koja prijete miru Evropi i šire. Članstvo u NATO-u, takođe je, duboko sam ubijeđen, suprotno istorijskim, vjekovnim i slobodarskim stremljenjima i borbi crnogorskog naroda za međuzavisnost i slobodu. Da bi ostala dosledna svojim vjekovnim težnjama i vrijednostima po kojima je poznata u istoriji i svijetu, Crna Gora mora i može da iznađe put i način da ne dozvoli da bude uvučena u vojne i geostrateške planove, ciljeve i potrebe velikih sila. Jedno jasno *NE* crnogorskog naroda članstvu Crne Gore u NATO-u iskazano na referendumu bilo bi zapaženo na svjetskoj sceni, dobrodošlo u Ujedinjenim nacijama kao važan doprinos jedne male, ali ponosne države svjetskom miru i pozitivnoj saradnji, prevazilaženju iznova povampirene blokvske i militarističke politike i agresije.

Zbog toga građanima Crne Gore, ponovo ističem, treba omogućiti da po ovom pitanju neposredno iskažu svoj odnos. To u skladu sa zakonom može obezbijediti samo Skupština donošenjem odluke o raspisivanju referenduma, naravno ako do upućivanja pozivnice Crnoj Gori za učlanjenje u NATO uopšte i dođe. Svako drugo postupanje predstavljalo bi nasilje, agresiju nad demokratijom i uskraćivanje prava građana Crne Gore da odlučuje o ovom tako po njima važnom pitanju. Izvinjavam se i zahvaljujem na omogućavanju da završim diskusiju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam, kolega Gošoviću.

Sljedeći prijavljeni je Rešad Sijarić, a da se pripremi Janko Vučinić.

REŠAD SIJARIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče, dame i gospodo, poštovani građani,

Jedno od najvažnijih dugoročnih programskih načela Bošnjačke stranke Crne Gore utvrđeno još od njegovog osnivanja, a potvrđeno i na 3. Kongresu održanom jula 2015. godine je zalaganje i podrška NATO integracijama. Bošnjačko muslimanski narod u Crnoj Gori i ne samo u Crnoj Gori nego i na čitavom prostoru Balkana prepoznao je NATO vrijednosti koje garantuju da se nikada više ne ponove 90-te godine. Bošnjački narod, poučen gorkim iskustvom iz prošlosti, rekao je - sloboda je važnija od zdravlja. Narodi kojima je sloboda istorijski u kontinuitetu uzimana, oni koji su je masovno plaćali svojim životima duboko su svjesni njene vrijednosti. Istorijski Bošnjaci su uvijek bili okrenuti ka Zapadu i Turskoj i bili su dio tih kultura.

Članstvo Crne Gore u NATO je skoro konsenzualno opredjeljenje Bošnjaka, vjerujem i drugih manjinskih naroda i nacionalnih zajednica Crne Gore. Članstvo u NATO Crnoj Gori dugoročno garantuje suverenitet i bezbjednost i preduslov za stabilan ekonomski napredak kojim se ostvaruju i otvaraju vrata članstva u Evropsku uniju. NATO je nacionalni interes. NATO nije samo vojno odbrambena alijansa. NATO baštini vrijednosti demokratije, ljudskih i manjinskih prava, građanskih sloboda i mira. Crna Gora za članstvo mora da sprovede političke reforme, primijeni demokratske standarde i ispuni kriterijume kako bi postala članica NATO-a. U geografskom i populacijskom smislu Crna Gora spada u red najmanjih evropskih država. Crna Gora se razvija kao

stabilna demokratska i multietnička zemlja i dijeli zajedničke vrijednosti ne samo sa zemljama iz neposrednog okruženja nego i sa cijelim demokratskim svijetom.

U Crnoj Gori postoji opšta saglasnost o potrebi integracije Crne Gore u Evropsku uniju, što daje dodatan impuls za ubrzani napredak prema tom cilju. Brzina napretka u integracijama zavisice od dinamike ekonomskih, političkih, pravosudnih i bezbjednosnih i ukupnih reformi tj. od brzine stepena u kojem će se društvo u cjelini reformisati. Članstvo u NATO kao drugi strateški vanjsko politički cilj ništa manje važan od integracija u Evropsku uniju koji je realno ostvariv u kraćem vremenskom periodu, a garantuje stabilnost i bezbjednost potrebnu za ostvarivanje strateškog cilja priključivanje Crne Gore Evropskoj uniji. Očekivanja su da će ulazak u NATO ubrzati i članstvo u Evropsku uniju. Ulaskom u NATO u narednom periodu Crna Gora će dobiti najbolji bezbjednosni okvir za prevenciju potencijalnih prijetnji, izazova i rizika po stabilnost države, regiona i šire. Promovisati svoj imidž stabilne demokratije, ubrzati ekonomski razvoj privlačenjem stranih investicija i ravnopravno učestvovati u procesu donošenja relevantnih odluka.

Integracija Crne Gore u NATO usko je povezana sa integracijom u Evropsku uniju jer se radi o dva paralelna i kompatibilna procesa. Demokratske institucije, vladavina ljudskih i manjinskih prava, tržišna ekonomija, stabilna bezbjednosna situacija obavezni su preduslovi svake zemlje koja želi da postane članica Evropske unije i NATO-a. Svaka država koja teži učlanjenju u Evropsku uniju i NATO mora posebno afirmisati unapređenje i održavanje dobrosusjedskih odnosa i regionalnu saradnju. Strateške ciljeve Crna Gora, ulazak u NATO i EU, nije moguće ostvariti bez aktivne uloge Crne Gore u regionalnoj saradnji razvijanja dobrosusjedskih odnosa. Iako se graniči sa Albanijom, Bosnom i Hercegovinom, Kosovom, Italijom, Srbijom, Hrvatskom, Crna Gora u susjedne zemlje zbog istorijskih i političkih razloga u regionalnom kontekstu ubraja i bivše jugoslovenske republike Makedoniju i Sloveniju, kao i susjede bivše Jugoslavije Austriju, Mađarsku, Rumuniju, Bugarsku i Grčku. Sa svim ovim zemljama cilj je razvijanje dobrih odnosa i komunikacije uz uzajamno poštovanje i stalnu izgradnju političkih, ekonomskih, bezbjednosnih, kulturnih, naučnih kontakata i saradnje, te izuzetno važnog infrastrukturnog povezivanja.

Na kraju, ne smijemo zaboraviti u kakvom okruženju živimo. Istorija nas na to upozorava, kako novija tako i dalja. Generacijski se na ovim prostorima ratovalo. Preduslov da se ti ratovi ne ponove našoj djeci i generacijama koje će tek doći je integracija Crne Gore u NATO i Evropsku uniju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Najavio sam kolegu Vučinića, a da se pripremi kolegica Tanasijević. Samo da vam kažem prije nego počnete, kolega, kako stojimo vremenski. Kolege koje su govorile po deset minuta uključujući i ministre, potrošili su sat i dvadeset minuta, a pet kolega koji su govorili po pet minuta zbog komentara su potrošili tri sata i četrdeset minuta. Znači, po deset minuta je uzelo duplo manje vremena nego petorica po pet minuta. Toliko o matematici. Izvolite.

JANKO VUČINIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvaženi građani,

Odmah na početku mog izlaganja želim da kažem da stav Radničke partije, odnosno onih koje okuplja Radnička partija u vezi učlanjenja Crne Gore u NATO savez je stav sasvim jasan, a to je da Crnoj Gori nije mjesto u ovoj alijansi. To kažem iz razloga što je NATO alijansa imperijalistička vojna sila prvenstveno čiji je glavni cilj i to što ona postoji i dan danas, zaštita interesa krupnog kapitala, odnosno pljačkaške kapitalističke elite čiji je cilj da vlada svijetom i da zarad svog interesa i uvećanja svog bogatstva izazivaju krize i ratove u svijetu čime prouzrokuju bijedu, glad i siromaštvo ogromne većine svjetskog stanovništva. Tako da smo svjedoci i danas egzodusa izbjeglica iz Sirije, što je direktna posledica ovakve politike, odnosno zavođenja demokratije od strane NATO pakta. Ono što se dešava na globalnom nivou, to se preslikava i na lokalnom nivou, tako da je cilj aktuelnog režima da uz pomoć centara moći iz ove alijanse da ostane na vlasti, s obzirom da je izgubila svako povjerenje naroda, jer je opšte poznata stvar da imperijalistička moć koju posjeduju Sjedinjene Američke Države i NATO alijanse može da smijeni bilo koju vladu malo slabijih država, a kamoli ne i Crne Gore.

Glavni cilj aktuelnog režima je da uz pomoć centara moći iz NATO alijanse želi da nastavi i dalje da vlada. S toga pokazuje krajnu servilnost i slijepu poslušnost prema ovim moćnicima, a s druge strane to se manifestuje kao bezobzirna drskost, arogantnost i neodgovornost prema svom narodu. Ulaskom Crne Gore u NATO ona će izgubiti svoju nezavisnost, svoj suverenitet, imaće nametnutu vlast od strane svjetskih moćnika i biće samo obični privjesak najmoćnije svjetske vojne alijanse, pri čemu nas niko neće zarezivati niti ćemo se pitati za svoju sudbinu, odnosno teritoriju, ekonomiju, politiku i bićemo samo protektorat NATO saveza. Agresivna NATO kampanja se svodi uglavnom na nekoliko oblasti kao ekonomiju, geopolitiku, sigurnost i bezbjednost. Obično kao razlozi i argumenti se navode važnija pitanja iz navedenih oblasti. Zbog čega ekonomija? Naravno zbog toga što je većina građana u Crnoj Gori na ivici egzistencije. To je najbolji mamac da bi se ti građani jednostavno prevarili sa ekonomskim prosperitetom koji će donijeti eventualni ulazak Crne Gore u NATO pakt, što je daleko od istine i od stvarnosti. Jer, to pokazuje da sve one članice koje su nedavno ušle u NATO savez kao što je Bugarska, Rumunija, Albanija, Hrvaska, da su oni naglo povećali svoj dug tako da ti argumenti ne stoje. Prilikom priče o ekonomskom prosperitetu i o najezi investitora, navodnoj najezi investitora koji će doći sa ulaskom Crne Gore u NATO savez, izostavlja se činjenica da ulazak u NATO savez i te kako košta i da treba zadovoljiti mnoge kriterijume za naoružanje prema standardima NATO saveza.

Pošto je pitanje ulaska Crne Gore u NATO savez nametnuto kao prioritarno i vrlo važno strateško pitanje, pored svih tih iznesenih argumenata protiv učlanjenja treba prepustiti građanima da oni o ovom pitanju odluče na referendumu. Tako da će to biti odluka da li ćemo da budemo i dalje nezavisna i suverena država sa Vladom koja će biti izabrana na demokratskim i slobodnim izborima ili ćemo da postanemo privjesak NATO pakta i njihov protektorat, gdje će nam vlast postavljati svjetski centri moći iz vojne sile koje se zove NATO alijansa. Ali, prije toga referenduma slijedi još jedan vrlo važan datum, a to je 27. septembar poslije čega treba da se omogući da u Crnoj Gori niko ne postavlja vlast nego da ona bude izabrana na demokratskim i poštenim izborima. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Koleginica Tanasijević, a da se pripremi koleginica Jasavić.

BRANKA TANASIJEVIĆ:

Poštovani predsjedniče, poštovani potpredsjednici, koleginice i kolege poslanici,

Pojam državne bezbjednosti danas se bitno razlikuje u odnosu na prošlost, čak i u odnosu na razdoblje posle drugog svjetskog rata. Ona nije usko povezana za bezbjednost granica i povredu teritorijalnog integriteta. Opasnost poput terorizma, ekonomske nestabilnosti je posledica prirodnih industrijsko tehnoloških katastrofa širokih razmjera i sve očitijih klimatskih promjena postale su stvarnost savremenog svijeta i globalna prijetnja koja ugrožava njegovu stabilnost.

Ovakvi bezbjednosni izazovi opredijelili su i usmjerili mnoge države među kojima je i Crna Gora na kolektivizaciju odbrambenih napora i nacionalnih resursa kroz uključivanje u globalne organizacije i zajednice. Samo multilateralni savezi koji su zasnovani na čvrstim principima mogu biti garant bezbjednosti i stabilnosti njihovih članica. To je jedan od osnovnih razloga koji ulazak u NATO savez čini opravdanim, cjelishodnim, potrebnim i nužnim.

Za opredjeljenje Crne Gore prema NATO-u od značaja je činjenica da je NATO od svog osnivanja pratio radikalne političke promjene u Evropi i svijetu, što je rezultiralo njegovom transformisanom ulogom od vojne u političko vojnu organizaciju koja je potpuno prihvatila stanovište da se stabilnost i bezbjednost države ne može postići samo vojnim jačanjem nego i razvojem ekonomije, unapređenjem demokratije i vladavine prava. Prilagođavanjem NATO standardima u tom smislu praktično se odnosi na sve državne funkcije i oblasti društveno političkog života u zemlji. Kroz promijenjenu ulogu alijansa je realizovala opredjeljenje da svojim novim teritorijalnim okvirima i zajedništvom štiti sve njene članice od bezbjednosno odbrambenih izazova savremenog života.

U skladu sa transformisanom ulogom NATO-a Crna Gora je promovisala generalni stav da u NATO ulazi društvo u cjelini, a ne samo oružane snage. Takođe, bitan razlog za orijentisanost Crne Gore prema NATO integracijama je i proces globalizacije u kome se sve što se dogodi jednoj zemlji može desiti i drugoj i može imati posledice na druge zemlje. Neprijatelj može biti daleko od nas, a da ugrozi našu bezbjednost. Zato su nam potrebni partneri jer na taj način šanse da se uveća i sačuva stabilnost postaju drugačije.

U Crnoj Gori se bombardovanje od strane NATO-a često pominje kao razlog da se ne pristupi alijansi. Iako je Crna Gora uspjela da se sačuva od većeg razaranja, bombardovanje koje se desilo imalo je tragične posljedice po građane Crne Gore, a naročito po jedan broj porodica koje su izgubili svoje najdraže. Stradanje će trajno ostati u njihovom, ali i u našem sjećanju i treba da ostane. Veličina žrtve i gubitka se ne zaboravlja, a patnja izazvana bilo kojim ratom teško se ili nikako ne može prevazići. Međutim, zbog globalnih interesa, zbog budućih generacija, zbog potomstva, a naročito da se teški događaji koje sam pomenula i greške iz prošlosti ne bi ponovili, ne smijemo se distancirati od svijeta jer je to uslov da se ostvari dijalog i obezbijedi napredak države i društva. Mora se uspostaviti saradnja, graditi i unaprijeđivati mir koji je mnogo više od

nepostojanja rata. Podjele iz prošlosti ne mogu biti podloga budućnosti. Ona se može graditi samo na osnovu interesa naše generacije, ali u korist generacija koje dolaze.

Za crnogorske građane je tipično da su naglašeni patriote. Oni su uvijek spremni da štite domovinu i njene granice. To je patriotizam koji u sebi ima elemente viteškog i po kome smo mi prepoznati. Pored ovakvog koji je poželjan, a smatram i potreban moderno vrijeme zahtijeva i drugu vrstu patriotizma, racionalno, promišljeno, dugoročno sagledavanje i razumijevanje strateške pozicije zemlje, njenih interesa i čuvanje države u miru. Iz tog razloga NATO ne treba gledati samo kao organizaciju koja je važna za pomoć u slučaju rata. Ona je jednako važna za kvalitet mira u kome živimo. Upravo ulaskom u NATO Crna Gora može obezbijediti ekonomski i društveni napredak koji su uslov za mir po mjeri čovjeka. Članstvom u NATO usvaja se novi model ponašanja, novi sistem funkcionisanja i države i društva kojim se čuvaju sopstveni interesi i unapređuje kvalitet života svakog pojedinca.

Zato je važno da se u očekivanju poziva za članstvo građani Crne Gore na pravi način odrede i formiraju stav prema NATO-u. O tome je danas možda najviše bilo riječi u našim diskusijama. Iz tog razloga u intenzivirani dijalog o značaju integracija treba da se uključe ne samo političari i stručnjaci iz sektora bezbjednosti i odbrane nego i profesionalci iz različitih oblasti društvenog života, predstavnici civilnog sektora. Od izuzetnog značaja u tom procesu su i mediji koji imaju ulogu da podižu nivo obaviještenosti i objektivnosti, utiču na ubjeđenje i vrijednosne kriterijume, profilišu javnost u cilju stvaranja realne slike stvarnosti u koje živimo. Da bi postigli takav cilj, da bi kvalitetno izvještavali o NATO temama potrebno je da i mediji imaju dovoljno informacija. Rasprava koja se danas vodi u Parlamentu predstavlja veliki doprinos u tom smislu. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Komentar. Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Koleginice Tanasijević, zahvalan sam vam što ste pomenuli ono što se danas ovdje uporno izbjegava, naše iskustvo sa NATO-om, i to ne tako davno. Svjestan sam one maksime da u međunarodnoj politici ne postoje ni vječni prijatelji ni vječni neprijatelji. Jer, da je tako mi danas ne bi razgovarali, s obzirom da je na nas navaljivao i Kurta i Murta, s pola Evrope. Ali, mora se postaviti pitanje i mora se dobiti odgovor na njega zašto nas je NATO bombardovao, koji su to razlozi bili. Drugo, zašto nas je NATO bombardovao bez odobrenja Savjeta bezbjednosti, jedinog međunarodnog organa koji je nadležan za primjenu sile u međunarodnim odnosima Golom silom američke spoljne politike? Zašto je dezavuisana Rezolucija 1244?

Na kraju, nije nas NATO samo bombardovao nego je bombardovao ciljeve koje ni ni najgori neprijatelji od kako ratujemo nijesu bombardovali, i obdaništa, i bolnice, i elektrosistem, i sve redom. Mora neko Crnoj Gori da odgovori zašto je bombardovana Murina i šta je to bilo strateški važno u toj varošici sa jedva 500 stanovnika i sa jednim mostom od 15 metara da bi ona djeca tamo poginula.

Još nešto, gospođo Tanasijević, humanista ste. Zahvaljujući činjenici da nas je NATO tako milosrdno bombardovao, po zvaničnim podacima Srbije, a nezvaničnim Crne Gore te dvije zemlje su danas prve u Evropi po broju kancerogenih oboljenja. Neko na to mora da odgovori, pa tek onda da razgovaramo o prijateljstvu sa onima koji su nas zasipali i vrlo bogato osiromašili uranijumom.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Koleginice Tanasijević.

BRANKA TANASIJEVIĆ:

Hvala vam lijepa.

Poslaniče Labudoviću, vjerujte bila sam sigurna da ćete biti jedan od onih poslanika koji će reagovati na moju diskusiju upravo u onom dijelu zašto se to i kako desilo i kolike žrtve je Crna Gora podnijela u tom smislu. Vi ste, takođe, pomenuli još jednu stvar, da smo mi na ovim prostorima bili bombardovali od mnogih agresora, da je, recimo, četiri godine Crna Gora bila bombardovana od strane Njemačke, ali mi danas sa Njemačkom imamo ostvarene dobre bilateralne odnose, dobre diplomatske odnose. Čak nam Njemačka danas služi kao paradigma i demokratije i dobrih odnosa. Znači, oslanjamo se na Njemačku sa potpunim pravom.

Pominjete i prošlost. Da, tačno je da svi mi ovdje kada je u pitanju rat imamo neku prikrivenu bol o kojoj ne želimo ni da govorimo. Mislim da gotovo nema niko u sali ko nije imao nekoga ko je u ratu stradao i to sigurno nikada nije zaboravio. Ali, ne možemo zbog toga biti distancirani, ne možemo zbog toga da ne gradimo saradnju i ne možemo zbog toga oštetiti naše potomstvo za šanse koje oni imaju da bi mogli prosperirati.

Na kraju, generacija prije nas je oprostila mnoge stvari, možda ih nije zaboravila, ali je otišla dalje da bi nama stvorila prostor za kvalitetan život. Mi smo, takođe, dužni da svojim potomcima stvorimo prostor za kvalitetan život, a ja smatram da je ulazak u NATO dobra podloga za to.

Pomenuli ste ko je kriv zbog toga što se dešavalo Crnoj Gori. Crna Gora je pretrpjela veliku štetu, ali mi smo tada bili u drugačijem državnom ustrojstvu. Prema tome, drugačiji su bili principi i greške koje su se pravile u odnosima između država. Zaista bih voljela da, kada bi se potrudili da mi ne pravimo greške koje su pravljene i tim povodom koje ste vi pomenuli i mnoge greške koje su opteretile istoriju čovječanstva. Dajte da mi budemo tolerantni, da mi gradimo puteve saradnje, da gradimo dijalog. Na kraju, možda ono što je mene najviše opredijelilo da ovako iskreno smatram da treba da budemo u NATO-u je konsenzus koji je znak političkog punoljetstva, koji je znak potpune demokratije, da se nijedna odluka ne može donijeti, a da svaka država ne da za to saglasnost. Nadam se da će Crna Gora biti država koja će imati priliku da da saglasnost na odluke NATO-a.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Prepuštam riječ kolegini Jasavić. Dobili smo produženje prenosa do 21:00 h, tako da ćemo moći više posla da obavimo danas. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Poštovani predsjedniče, poštovane dame i gospodo, poštovani građani,

Tragika istorijskih okolnosti balkanskih prostora nas obavezuje da ovoj temi pristupimo racionalno i hladne glave. U tom smislu se postavlja pitanje šta je danas potrebno Crnoj Gori. Odgovor je jasan. Crnoj Gori treba ekonomski oporavak kojeg nema bez vladavine prava. Vladavine prava nema bez političke stabilnosti. Učlanjenjem Crne Gore u Atlantski savez i u Evropsku uniju stvaraju se pretpostavke za političku stabilnost, a time i za vladavinu prava i za ekonomski oporavak. Ovo iz razloga što su uslovi za evroatlantske integracije skoro identični. Jasno je da je Crna Gora u ovoj godini na raskršću. Građani očekuju od nas odgovore, očekuju odgovorne odluke i one odluke koje će biti u interesu svih građana Crne Gore. Crnoj Gori je potrebno da u decembru dobije pozivnicu za NATO savez. Zašto? Zato što će nakon toga u zemlji svako morati da žanje ono što je posijao, a puno se toga posijalo za 25 godina. Tačnije, jasno je da je vrijeme žetve pred nama, ja vjerujem žetve kriminala.

Danas je jedan od predlagača naveo da rezolucija daje odgovore kud, gdje i sa kim ide Crna Gora. Ja bih dodala da rezolucija mora da da odgovor i otvori pitanje kako će Crna Gora sama sa sobom jer to je najvažnije pitanje. Ovo iz razloga što je potrebno da imamo stabilnost u regionu, ali ne samo stabilnost u regionu, potrebna je stabilnost u zemlji. Stabilnost nam treba da se izborimo sa siromaštvom, nezaposlenošću, organizovanim kriminalom i korupcijom. Danas su me građani pitali da li se NATO jede. Danas odgovaram građanima - ne, NATO se ne jede, ali NATO će nam otvoriti mnoga pitanja koja ne možemo sami bez saveznika iz Evrope i Atlantskog saveza. Kada vas pitaju šta je za vas najveći problem, građani Crne Gore, vi odgovarate, i to čak od 80% do 90%, da su najveći problem siromaštvo i nezaposlenost, organizovani kriminal i korupcija na visokom nivou. Potpuno ste u pravu. To je u direktnoj vezi jedno sa drugim. Ono što je vrlo jasno da je Pozitivna Crna Gora osnovana da ne bi bilo gladnih u zemlji jer je nepristojno i uvredljivo da od 620.000 ljudi jedan dio ima sve, a drugi nemaju ni elementarno i da su ljudi gladni. Jesu gladni i to znaju oni koji se sa ljudima druže. Neće moći da se riješi problem gladnih građana ukoliko ne bude pune vladavine prava i ukoliko ne bude jakih institucija.

Šta je potrebno da znamo na ovom putu? Da li će nam NATO saveznici omogućiti da zemlju očistimo od organizovanog kriminala i korupcije ili je to naš posao? Naš odgovor je vrlo jasan. To je odgovor isključivo naš. To je naš posao. Da li ćemo imati pomoć od evropskih saveznika, odgovor je da. Da li nam je ta pomoć neophodna, odgovor je potvrđan, neophodna nam je. Jer, ne možemo izaći na čistac sa svim onim koji su ovu zemlju poharali. Najasnija poruka za ovo vam je zapravo poruka uvaženog visokog zvaničnika SAD-a Bajdena - borba protiv organizovanog kriminala i korupcije na visokom nivou je ono što se očekuje. Očekuje se ne od NATO saveznika i od našeg učlanjenja u NATO savez. Očekuje se od nas, poštovana gospodo, vi koji mislite da možete biti promjena, izvedite te promjene, vi koji vjerujete u sebe pokažite da možete da izađete na kraj sa najvećim problemima crnogorskog društva, a to je ekonomsko raslojavanje crnogorskog društva na siromašne i beskrajno bogate. Pokažite da ste spremni da dovedete poznatiji prava sve one koji su poharali ovu zemlju, bez obzira da li se oni nalaze u vlasti, uglavnom su u vlasti, a ima i onih koji se u opoziciji iz različitih razloga nalaze tamo da bi moguće sakrili tragove od onog kako su poharali Crnu Goru, a poharali su je sa onima koji su u antiratnom pokretu bili računajući da treba da se

dobro obezbijede i da sada upravljaju Crnom Gorom. E, taj film neće gledati jer će sasvim sigurno se obračunati sa svima onima koji su u korupciji i kriminalu i sa svima onima koji su ovu zemlju pljačkali direktno ili indirektno. Nijedan postupak pljačke ove zemlje neće ostati netaknut i nedodirnut. To vam obećavamo, građani Crne Gore, jer to se konačno mora krenuti.

Ono što želimo da uradimo jeste da moramo imovinu oduzeti tim ljudima. Sve što radimo i dovodimo poznaniji prava, sva hapšenja su besmislena ukoliko se imovina od tih ljudi ne oduzme. Jer, pare koje su uzete moraju da se vrate. One moraju da se ulože u nova radna mjesta, ljudi moraju da rade i od svoga rada dostojanstveno nastave sa životom u Crnoj Gori, a ne da se iseljavaju, kao i da se niko ne okreće na to što se oni iseljavaju. Ono što moramo da uradimo jeste da sve one za koje imamo dokaze dovedemo u poziciju da odgovaraju. One za koje znamo da su se ogriješili o opšte prihvaćene civilizacijske norme moramo dovesti u poziciju da budu marginalizovani, da ne utiču na političke procese i da ne utiču na kreiranje politike u Crnoj Gori. Njihova mjesta moraju zauzeti oni koji su svojim životom i djelima dokazali, ne retorički u Skupštini praznom pričom zalagajući se za ovo i ono nego svojim životima, konkretnim djelima sa 47 ili 50 godina šta su radili ovoj zemlji, šta su radili građanima, kako su sticali kapital, kako su se bogatili, kako su milione sticali po desetine miliona za dan. Ti će morati da daju odgovore kako su ih sticali i neće moći da izigravaju uglednike i velikodostojnike kojima su građani na njihove prevare dali povjerenje jer će i oni doći na red. To im obećavamo u ime poštenih građana Crne Gore koji očekuju pravdu, ali pravdu za sve, ne selektivnu pravdu.

Nadalje, reprezentativni kadrovi u Crnoj Gori mogu da budu samo oni koji se nijesu ogriješili o zakone ove zemlje i o etiku tradicionalno ove zemlje. Građani Crne Gore savršeno dobro znaju ko je ovdje pošteno živio i ko je pošteno zarađivao, a ko je ovdje otimao poštujući zakon ili se krijući iza zakona, vjerujući da pravda neće doći do njega. Obećavamo, građani, u vaše ime obećavamo mi iz Pozitivne Crne Gore da svako onaj ko se ogriješio o zakon i svako onaj ko se ogriješio o etiku i opljačkovao vas neće biti lišen toga da se ispita kako je milione zarađivao u jednom danu, pa se hvalio kako je stvarao kapital. Meni ne, jer da je meni drugačije bi ptice sasvim sigurno pjevale tima koji su se time služili. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Nimanbegu, a da se pripremi kolega Abazović.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala vam, predsjedniče Parlamenta. Pošto me niste najavili snosićete malu odgovornost ako moja diskusija bude izazvala neke replike.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Zbog jezičke razlike uvijek imate privilegiju.

GENCI NIMANBEGU:

Očekivao sam da sam posle koleginice Jasavić, ali zbilja cijeli dan razmišljam kako da ovih prekratkih, jedino što kaže gospodin Bojanić je u pravu, prekratkih pet

minuta kuda posvetiti diskusiju da bi ona iza kolega poslanika bila diskusija koja će razvijati dijalog, a ne podjele. Iskoristiću priliku da krenem na ovakav način da se malo vratim u istoriju.

Svi se možemo sjetiti Evrope poslije prvog i drugog svjetskog rata, imali ste dovoljno dokumentarnih filmova da vidite, čak i u boji, gospodine Kneževiću, i to je bila Evropa koja je bila porušena. To je Evropa gdje je jednu pobjedničku koaliciju porazilo najveće zlo u zadnjih 200 godina koje je bilo na kugli zemaljskoj. Preko 50 miliona ljudi je stradalo. Evropska ekonomska zajednica ili prvo zajednica za čelik i ugalj gdje je bila i Njemačka, NATO alijansa gdje nije bila Njemačka 1995. godine su nastale kao posledice tih dešavanja i u prvom i drugom svjetskom ratu. To je zajednica koja je garantovala i željela da joj se ne ponovi rat, da imaju ekonomski prosperitet i da žive bolje. Sve su te zemlje bile učesnice i stvaranja Ujedinjenih nacija, stvorile su povelje gdje se štite puno više nego ranije ljudska prava, gdje se štite puno više nego ranije manjinska prava. Moram govoriti za Albance na ovom području, na svom području. Stotine hiljada Albanaca je raseljeno u prošlom vijeku sa ovog područja. Procjene su da preko dva do četiri miliona porijeklom Albanaca živi u Turskoj, više miliona u Zapadnoj Evropi, u Americi.

Po meni, to su dovoljni razlozi da razmislimo što sa našim sudbinama, što zbog naše djece. NATO je pravi odgovor. NATO je odgovor odgovornih zrelih demokratskih država na kugli zemaljskoj od kojih boljih nema, koji su stvorili demokratiju, Engleska je stvorila Magnat cartu, Francuska, Sjedinjene Američke Države. Ako neko želi biti u društvu takvih zemalja, to nije nacionalna izdaja. Ovo upućujem onim kolegama koji govore o istoriji. Ne možete uzeti dio istorije samo jedan trenutak i govoriti o NATO bombardovanju Crne Gore. Nije se samo to bombardovanje desilo samo tako. To bombardovanje se desilo iz razloga je jedna nacionalistička na kraju poražena politika, po meni nedovoljno poražena, to je dobila od međunarodne zajednice kao odgovor na svoje zločine. Mi smo imali rat od 1991. do 1999. godine na ovim područjima. Dobro se sjećam ruskog naoružanja u Luci Bar 1991. godine. Mi smo sretni što smo došli u poziciju da danas razgovaramo o NATO integracijama. S toga, kao predstavnik najjače političke partije ću zdušno podržati ovu rezoluciju. U ovoj rezoluciji ima dovoljno elemenata koja će činiti jednog odgovornog poslanika da je podrži.

Eto da vam uputim dva retorička pitanja. Prvo pitanje je da li bi aktivno učešće Albanaca u propagiranju NATO integracija doprinijeli rastu javne podrške? Kolega odgovara da ne bi. Zašto? Odgovoriću vam, gospodine Abazoviću. Albanci su kao NATO. Mi smo kao NATO. Većina ne podržava, ali smo tu. Etnička distanca prema Albancima je najveća, ali smo tu. Ono što nas čini uvjerenim da će cijela crnogorska zajednica što više konsenzusom shvatiti da je ovo najbolji način da Crna Gora napreduje je da nije bilo javne podrške, niti onoga što smo mi zastupali 1991, 1992, 1998. i 1999. godine. Svi se mi sjećamo i referenduma 1992. godine koji je bio za SRJ i što je on proizveo i puno drugih stvari u istoriji u skorašnjih 25 godina koje nijesu bile za pohvalu. Ono što je pohvalu i ono što treba cijeniti da se ovdje nalazi veoma jaka većina koja će ići putem koji će značiti stabilnost i za sve nas u Crnoj Gori i za region. Zbog toga mislim da je dovoljno argumenata za podršku ovoj rezoluciji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Idemo dalje. Kolega Bojanić ima najviše komentara. Iako tema nije ekonomska, izvolite, oduzimate vrijeme svojim kolegama.

MLADEN BOJANIĆ:

Imam najviše komentara, ali gospodin Stanišić ima najviše iz mjesta dobacivanja na moje komentare. To je nešto što se uvijek dešava. Pravo da vam kažem meni to laska. Jer, znajući ulogu u timu DPS-a, meni laska kada gospodin Stanišić uvijek dobacuje na moje izlaganje jer znam da je njegova uloga da kvari igru. Obično kada se kvari igra protivnika onda idete na nekoga koga uvažavate i ko ima što da kaže u ovom slučaju. Ali, da izađem iz toga.

Samo jedna stvar. Javio sam se da polemišem sa gospodinom Gencijem Nimanbeguom, u smislu da kažem da negdje ne pravimo neku razliku, a to se negdje cijeli dan potencira, da oni koji nisu za punopravno članstvo u NATO-u imaju nešto loše prema Crnoj Gori, ikakve loše namjere. Mislim da ne postoji nijedan poslanik u ovoj Skupštini koji je protiv bezbjednosti Crne Gore, koji je protiv razvoja demokratije u Crnoj Gori, ljudskih sloboda, ekonomskog prosperiteta i svega toga.

Samo vas molim, sve vas, da u budućim diskusijama ne gurate i zamjenjujete teze da je, ako ja smatram da ćemo te postulate pojačati i bezbjednost i demokratiju i sve ostalo tako što nećemo pristupiti NATO-u, ne izvrćete, ne gurate u nekakve zaključke da smo mi protiv države i bilo kakve politike od prije. Nijesam ni učestvovao u toj politici, od skoro sam ovdje, tako da jednostavno napravimo tu razliku. Nije neka polemika sa prethodnim govornikom, ali čisto da još jednom to provučem. Jer, uvijek od svih ide ta teza da odjednom smo mi sad neki neprijatelji i demokratije i ne znam čega sve ne u Crnoj Gori ako ne smatramo da će da nam to obezbijedi pristup NATO paktu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Izvolite, kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

Kolega Bojaniću, zbilja ne mislim ni u političkom djelovanju ni u životu da je uvijek nešto ili crno ili bijelo. Uvijek tu ima elemenata koji se mogu dopuniti. Ono što je evidentno, ali što se ovdje mora priznati, imam pravo da gledam kao jedan nastavak prozapadne ili proistočne podjele u Crnoj Gori. Mi Albanci smo se odlučili da budemo prozapadni u istoriji sada, govorim u zadnjih sto godina i bolje nam ide nego što nam je išlo u ranijoj istoriji. Ono što je bitno, elementi emocija su dosta jaki u Crnoj Gori, ali ako bi se one otklonile, ako bi se racionalno pristupilo, integracija u NATO savez je jedna integracija koja cijeli ovaj region, Balkan, onemogućava neke otvorenije sukobe u budućnosti. To je i za vas i za sve nas jedan od ključnih argumenata zašto ovo treba podržati.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Koleginica Jasavić ima komentar. Izvolite.

AZRA JASAVIĆ:

Poštovani gospodine Nimanbegu, vi ste otvorili jedno veoma interesantno pitanje. Složila bih se da je pitanje etničke distance nešto o čemu treba ovaj parlament da govori ne samo prema Albancima nego i prema ostalim međusobno uzročno posledično vezano za mnoge okolnosti u kojima smo se formirali kao narodi i u kojima smo obnavljali svoju državnost.

Ono što jeste pitanje etničke distance zapravo jeste pitanje primitivizma. Zašto su nam potrebne evroatlantske integracije? Da bismo se počeli obračunavati sa primitivizmom i da bi stepen tolerancije prema primitivizmu bio jednostavno u onoj mjeri u kojoj je to u normalnim evropskim zemljama upravo koje dijele evropske vrijednosti za koje se mi zalažemo. Primitivizam je prema medicinskoj definiciji neizlečiv, neukrotiv, nepredvidiv i beskrajan, ali to ne znači da ne treba da se borimo protiv primitivizma. To ne znači da ne treba da pokažemo elementarno poštovanje prema našim različitostima. Iskazujem duboko poštovanje prema svojim kolegama koje od starta dosledno pokazuju jedan negativan odnos prema NATO savezu dok to poštovanje ne bih mogla da pokažem prema onima koji sve jesu, ali dosledni nijesu. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, koleginice Jasavić.

Izvolite, kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

Koleginice Jasavić, etnička distanca je ono s čim se mi suočavamo svaki dan i, po meni, napravljeni su izuzetno mali pomaci u odnosu na ono što se moglo ostvariti, ali evidentno da jesu napravljeni. Mi zbilja niti koji predstavnik bilo koje nacionalne zajednice danas nije više u onoj situaciji u kojoj je bio prije 15 ili 20 godina. Evidentno je da idemo naprijed.

Ima jedna stvar koja bi možda bila jeres za puno ljudi, ali ja je zbilja moram reći. Po ekonomskim parametrima Crna Gora nikad nije živjela bolje nego što živi sada, govorim istorijski, nikad bogatije. Da li je raspodjela dobra, to je ono što čini određene grupacije da budu zadovoljne, nezadovoljne ili da traže drugačiju preraspodjelu. Ono što cijenim ili što je srž i Njemačke i Velike Britanije i Francuske i Norveške je to da su to i socijalne države. Mi sa njima skupa sigurno ćemo usvojiti i te vrijednosti, pogotovo zbog toga i zbog kulturnog našeg pedigreea i zbog istorijskog pedigreea imamo te elemente u nama koje sadrže humanu stranu, socijalnu stranu. Siguran sam da će napredak biti puno bolji, ali uvijek, nažalost, tuđa livada izgleda zelenije, tako da je uvijek bolje u drugim stvarima. Mi imamo jedan očiti napredak, samo što se to mora očuvati i puno bolje radi pravne države ostvariti. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, kolega.

KOČA PAVLOVIĆ:

Kolega Nimanbegu, mislim da nakon ovog strašno dugog perioda u kome smo svi mi zajedno ovdje u Crnoj Gori bili, nekad jedan dio populacije, nekad drugi dio populacije, nekada više, nekada manje, ali žrtve jednog naglašeno ideologizovanog

ambijenta. Sada da ne govorim, mislim u zadnjih stotinjak godina ili više, ideologija je ona koja nas je prilično iscrpljivala i stalno usmjeravala u pravcu koji je išao prilično daleko od nečega što jeste neki zajednički javni nacionalni interes. Kada kažem nacionalni, ne mislim posebno na bilo koje nacionalne grupe u Crnoj Gori, narode i manjinske grupe nego mislim ono kao državni interes. Mislim da bi trebalo da izbjegavamo u budućnosti i da je to, u stvari, evropski pristup, zapadni pristup, da bi trebalo da izbjegavamo nepotrebnu ideologizaciju svakog pitanja, velikog pitanja, ovo jeste veliko pitanje.

U tom smislu, želim da apelujem prosto da izbjegavamo ideologizaciju ove priče o NATO-u. Ona jeste ideologizovana. Čak je simplifikovana ono prozapadno, proistično itd. Padamo u zamku jedne stereotipizacije koja je gotovo na kafanskom nivou. Vi ste, recimo, izgovorili Albanci su sada krenuli prema Zapadu i bolje im ide nego prije. Cijeli nacionalno romantičarski pokret Albanaca u zadnjih sto godina je bio prozapadni, on je bio antiistočni. Nikad Albanci nijesu bili proistočni, uvijek su bili okrenuti prema Zapadu. Ne samo Albanci nego svi narodi na ovom prostoru, svi nacionalni pokreti su bili okrenuti prema Zapadu. Prema tome, nemojte sada ovdje da pričamo neku neistinu, u istorijskom smislu neistinu.

Ono za šta sam se javio, dakle NATO, Evropska unija ništa od toga ne mora da bude ideologizovano. Nemojte od toga da pravimo maltene kulturne kategorije, pa je kulturno biti za NATO, a nekulturno protiv NATO-a. Nemojte, molim vas, to da radimo. Jer, time se samo demonstrira jedan mehanizam kojim je ova vlast svako pitanje koje bi trebalo da bude pitanje od državnog interesa, dakle pitanje oko koga mi treba da pronađemo konsenzus upotrebljavala kao oružje za produbljivanje podjela u Crnoj Gori. Međunacionalna distanca u Crnoj Gori je porasla ne zbog NATO-a i anti NATO-a ne zbog toga što je ova vlast svako pitanje upotrijebila da dodatno prokopa taj jaz između nacionalnih grupa u Crnoj Gori.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

GENCI NIMANBEGU:

Kolega Pavloviću, jedan dio vam je promakao. Rekao sam u svom izlaganju - stotine hiljada Albanaca i Bošnjaka je napustilo svoje zemlje, međudržavnim sporazumima između Jugoslavije i Turske i Grčke i Turske, stotine hiljada. Vi niste imali tu sudbinu zadnjih sto godina. Išli ste kolonizovati Vojvodinu, pa još tako dalje. Dobro, da ne bih išao u istoriju. Zbilja mislim da je NATO ideološka priča. Da, NATO je ideološka priča iz kojeg razloga. Svako društvo mora da vodi neka ideologija koja je preovladavajuća. Ako mi nemamo ideologiju, onda gdje ćemo, kuda ćemo, što ćemo? Zna li što je problem, nazvao bih islamskog terorizma kako nazivaju ili terorizma pripadnika islama, znate koji je problem? Problem je što možda islamske zemlje, muslimanske zemlje nemaju dovoljno ideološkog žara da se bore protiv te ideologije. Zato ta ideologija uzima sve više i više maha, mada siguran sam ne toliko koliko se predstavlja, bar što se tiče ovog područja. Nadam se da će društvo, posebno muslimanska zajednica naći odgovor na ekstremizam. To je ono što me brine.

Niste u pravu, rekli ste da je istina u tome da su možda određene zajednice bile prozapadne. Imali smo prije neki dan okrugli sto i predstavnik Nacionalnog vijeća Srba u

Crnoj Gori je izjavio da je on za, tako se izrazio, pravoslavne integracije. Pravoslavna zemlja je, između ostalog, Albanija i Grčka i Bugarska i Rumunija, ali on je mislio na Istok, on nije mislio na Zapad jer je govorio sve i svašta za NATO zemlje, sve i svašta. E, sada, ima još jedno ideološko pitanje. Kako mi možemo biti za evropske integracije da budemo skupa i sa Njemačkom, i sa Francuskom, i sa Italijom. Ono što je jedan kolega pominjao San Marino, ne znam da li je pomenu Andoru i Lihtenštajn koji nisu u NATO-u to nije po meni neki argument, jer je htio da spunuje informacije. Ovu su ključne države, to je osnova Evrope, Francuska i Njemačka.

Mi na ovim područjima živimo na mjestu, vi znate italijanski, da se zove pupak Evrope, pupak svijeta, tako se nekad zvao. Zbog toga NATO ima partijske odnose ne samo sa Ukrajinom i sa Kazahstanom, nego ima i sa Marokom, sa Alžirirom, sa Tunisom, sa Egiptom, i to je ono što će učiniti svijet bezbijednim, i sa Rusijom i sa još puno zemalja. Hvala, predsjedniče.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Zastupam ovaj manjinski narod Crnogorce. U zadnjoj trećini XIX vijeka i u prvoj deceniji XX vijeka skoro pola Crne Gore se iselilo zbog gladi i nemaštine, iseljavali su se samo je pitanje kad, u Argentinu i Ameriku, što dalje odavde. U tom dijelu u Ameriku, Argentinu i Australiju.

Kolega Abazoviću, napokon Vi.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Ovu vijest da će prenos biti do 21 ste izgovorili kao da smo dobili pozivnicu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

I to je završeno samo još ne znate.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Malo da relaksiramo situaciju. Možemo diskusiju da vodimo i na ovaj način, a možemo i da dignemo tenziju. Ja raspolazem i jednim i drugim tezama ovdje, ali da pokušam da dam neki svoj skroman konstruktivni doprinos ovoj raspravi.

Prvo da kažem da ću lično podržati rezoluciju i to sam i najavio i nadam se da će i kolege podržati moj amandman koji nije suštinski, ali je važan da se pomenu neke stvari kao vladavina prava i da je to stav građanskog pokreta URA. Drugo da kažem sledeće, da mi je žao svih kolega. Slušao sam vas danas, da od ovoga pitanja pravimo tradicionalni crnogorski, u teoriji se to naziva- konstrukcija političkog spektakla. Kao da je pitanje biti ili ne biti ili kao da je pitanje života ili smrti, da li će se usvojiti rezolucija ili ne, da li ćemo dobiti proziv ili ne, da li ćemo se učlaniti u NATO ili ne? Stoga, želim da pošaljem sljedeću poruku. Ovo pitanje ne smije da dijeli Crnu Goru. Mi na ovom pitanju možemo da testiramo naš demokratski kapacitet. Svi poslanici koji su za, neka iznesu svoje argumente, svi koji su protiv, neka iznesu svoje argumente. Potpuno u jednoj tolerantnoj raspravi, uvažavajući sve stavove.

Mi koji smo za, evo ja koji sam za, ne mislim da je NATO idealan i nikad nisam koristio, pogotovo ekonomske parametre da bih pokazivao da to ukazuje na povećanje GDP-a, povećanje investicija. Zašto? Zato što su to relativne stvari. Kad se odvajala

Crna Gora, sjećam se diskusija, bio sam student, rekli su mi imamo veću prosječnu platu nego Srbija. Što to ima veze? To može da bude teko još 10 - 20 godina, onda može da se promijeni. Može da se promijeni posle godinu dana. Trendovi su promjenljivi. To što je Hrvatska imala pad stranih direktnih investicija to je posljedica globalne ekonomske krize. Znači, ti argumenti se ne mogu uzeti kao validni, ali argumenti koji ja mislim da su validni jeste da Crna Gora, građani Crne Gore moraju da izaberu koju političku orijentaciju žele. Da li žele prozapadnu političku orijentaciju. Nemojmo mi da mislimo da Sjedinjenje Američke Države i druge države koje su članice NATO-a ne ostvaruju svoje interese. Realna politika se svodi na interese koje imaju, ali mi moramo to da sagledamo sa našeg unutrašnjeg stanovišta.

Želim da kažem sljedeće, brat Svetozara Marovića koji je uhapšen je sam izjavio, "mene žrtvuju zbog NATO-a". Mislim da su akcije sprovedene u Budvi djelimično da su tim akcijama doprinijeli i članice NATO-a, odnosno stvorile pritisak na naše tužilaštvo da koliko koliko aktivira zagrijavanje za vladavinu prava. To je moje mišljenje. Ako neko misli da Crna Gora bez ikakvog pritiska, da ova vlast koja je najgori promoter NATO integracija. Zašto je najgori promoter NATO integracija? Možda će ovo izazvati neku širu diskusiju ili neke kritike. Neka dođu te kritike, ne stidim se toga. Najgori promoter NATO integracija je ova vlast i premijer Milo Đukanović. Zašto? Zato što u figurativnom smislu je čovjek koji dijeli Crnu Goru. Čak i oni ljudi koji bi, na primjer, bili za, neće zato što on to promovira. Zašto nismo ostvarili bolje rezultate u 25 godina. To je veliko pitanje. Kako je ušla Albanija 2009., a nije mogla Crna Gora? Sada treba da dobijemo poziv 2015. godine, da kažemo mi smo šampioni. Nije tačno, građani Crne Gore. Nije tačno. Jednostavno, zemlje koje nemaju mnogo veći napredak ili imaju gore rezultate su ipak uspjevali da to urade prije nas. Mi to nismo uspjeli.

Nema ovjde, molim vas nemojete da me prekinete jer imam dvije, tri stvari koje želim da kažem, ova priča oko antinatio koalicije i NATO koalicije nije dobra za Crnu Goru. Volio bih, apelujem na kolege, pogotovo iz opozicije, da na to ne nasjedamo. Ne, mi trebamo da pravimo koaliciju koja treba da ruši aktuelnu vlast. Mi treba da se skupimo oko promjene vlasti, kao prvog postulata demokratije, funkcionalnog demokratskog sistema, oko vladavine prava, oko borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, oko zaokreta u ekonomskoj politici. To su tačke koje trebaju da nas objedinjuju. To što imamo različit pristup ili viziju jednog spoljno političkog prioriteta koji je jako važan ne treba da bude tragedija i ne treba da proizvodi razdor. Tako da me niko ne može svrstavati u NATO koaliciju. Jesam promoter NATO-a, bio sam to i prije nego što sam ušao u politiku kroz nevladin sektor, a sada mi je kada vidim da je DPS šest mjeseci ušao prije konačnog dobijanja, odnosno nekih devet u pozitivnu kampanju, ja sam se nekako dosadio, vjerujte. To i meni lično stvara neku odbojnost iako nema problema nastavite sa svojim aktivnostima.

Sljedeće, najbitnija stvar, Skupština ili referendum? Prvo rezolucija o tome ne odlučuje, ona je samo politički akt koji bi trebao da iskaže svoju političku volju, to je prvo. Drugo, Skupština ili referendum, kolege? Ja biram treću stvar, koja je najbitnija. Slobodni izbori. Ako nema slobodnih izbora nema legitimne odluke u Skupštini. Ako nema slobodnih izbora nema legitimne odluke na referendumu, građani Crne Gore. Ako ima slobodnih izbora ili na referendum ili u Skupštini kroz svoje predstavnike koji su legitimno izabrani, ta odluka može da se donese. Znači, molim vas, apelujem, nemojmo oko ovoga da stvaramo razdor. Slobodni izbori je ono što nam treba. Slobodni izbori je

nešto što može da vodi do legitimne odluke kakva god ona bila. Ova Skupština takav legitimitet nema, ali neka naredna, nadam se koja će proizići iz slobodne volje građana će imati, s tim što će uvijek imati mogućnost da raspiše referendum. Ovo je jako bitno pitanje zašto građanima ne dati tu mogućnost. Ja tu apsolutno ne vidim ništa sporno, ali naravno u jednoj korektnoj atmosferi i nemojmo od svakog pitanja da stvaramo ovu konstrukciju političkog spektakla koja će da nas dijeli i koja će da ostavlja dugoročne posledice. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ponoviću ono što sam rekao, kolega Miliću. Ova Skupština možda neće donijeti konačnu odluku, nego sledeća Skupština. To je procedura. Znači, Vlada će sklopiti protokol, ići će na ratifikaciju sve zemlje Evropske unije, odnosno NATO-a, izvinite, a poklapa se manje više i tek onda na kraju mi ratifikujemo taj sporazum. Tako da NATO neće ni prihvatiti odluku Skupštine koja nije demokratski izabrana. Hvala vam.

Kolega Pavloviću, želite li opet?
Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Kolega Abazoviću, ja sam zaista uživao slušajući jedan dio ovoga što ste Vi govorili, zato što je to sadržano upravo u ovom obrazloženju koje je prije samo par sati bilo predmet žestokih reakcija od strane obrazloženja amandmana koje smo mi predali, a koje je bilo predmet žestokih reakcija kolega iz DPS-a. Ja sam dodatno još upozoravao danas na odboru, jutros i juče na drugom odboru na tu, da kažem, zamku u koju rizikujemo da upadnemo sa jednim ovako značajnim pitanjem. Dakle, kada jedan nelegitimni organ, jedna nelegitimna institucija, a mi mislimo da je ova Skupština nesporno nelegitimna, da se to pokazalo nakon afere "snimak", pa je samim tim i Vlada koju izabere ta Skupština nelegitimna. Dodatno je nelegitimna ovim ministrima koji nemaju nikakvog utemeljenja ovdje u Parlamentu.

Dakle, kada jedan takav nelegitimni organ, jedna nelegitimna institucija odluči o tako kapitalnom pitanju kakvo je NATO, time se u stvari stvara jedan okvir za dugoročni nelegitimitet te odluke, koji sutra u nekom novom političkom kontekstu može biti postavljen ponovo, potpuno legitimno postavljen. Ono što mene, ja se potpuno slažem, govorio sam o tome da u ovoj situaciji nam je neophodan demokratski ambijent, neophodan nam je ambijent u kome možemo da provedemo prve fer i slobodne izbore, pa samim tim i fer i slobodni referendum i da se odlučimo oko NATO-a. Čak sam govorio jutros, i danas je kolega Medojević govorio o tome, ponudu hajde da napravimo prelaznu vladu koja će organizovati te izbore, pa ćemo istoga dana i izbore i referendum o NATO-u ako treba. Ako je to neka dinamika i ako mi ne mislimo da je to dinamika koju treba ispratiti, ali evo ako je to uslov evo ga, mi smo tu. Zapanjen činjenicom da to čujem nakon vrlo jasnog saopštenja vaše stranke da vi nećete da se priključite protestu. Protesti su upravo zbog toga, gospodine Abazoviću, upravo je to zahtjev. Dajete da obezbijedimo prve fer i slobodne izbore u našoj nacionalnoj istoriji, inače rizikujemo da se opet uđe u jednu pervaru DPS-a koja će uslijediti na proljeće.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Vlast mora proisteći iz demokratskih izbora. To je naš zahtjev nije NATO-a. Kolika je naša sposobnost da to sprovedemo, vidjećemo, ali je to ustavni zahtjev, a ne NATO-a. Partneri mogu samo povomoći u tome, neće odmoći.

Izvolite, kolega Abazoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala vam.

Da počnem od ovog posljednjeg vašeg poziva. Ja sam iznio javno svoj stav i stav svog političkog subjekta i rekao da je vaš način borbe za istu stvar potpuno legitiman samo sredstva primjenjivanja toga su različita. Vi ste izabrali da to uradite kroz proteste, ja lično želim puno uspijeha i želim da taj cilj postignete. Mi mislimo da isto taj cilj treba postići na drugi način. Možda smo u grešci, eto vrijeme će prosuditi. Tako da oko toga nema ništa sporno.

Druga stvar, ono što ste rekli i što je kolega Stanišić upozorio, pa s pravom, ne želeći da izazivam polemiku, ali s pravom zašto ste potpisali, zašto ćete da podržite ako mislite da je nelegitimno. Ovo je arena gdje se mi politički borimo. Ovo je jedino mjesto gdje mi možemo politički da se borimo, mi drugog nemamo. Mi upozoravamo na vaše greške, upozoravamo, upozoravamo i nadležne institucije, one ne reaguju, šta da radimo. Doći će vrijeme da se sve isprocesuiraju, tako da poptuno sam saglasan da ova Skupština apsolutno nema legitimitet, da ona treba da se raspušti što prije. Bilo je reakcije iz opozicije, a priželjkuješ izbore, a nije se još promijenilo, to bi išlo u korist DPS-u i tako dalje. Nije tačno. Mislim da mi ovdje zaista nemamo više šta da ponudimo građanima u kompletu. Izazvani su veliki tektonski poremećaji politički i da mandat treba vratiti građanima i napraviti, ako je to moguće, prelaznu Vladu, prelaznu opciju koja bi to mogla da organizuje te fer izbore, ja tako mislim. Sa druge strane mislim da nema šanse da će to naići na bilo kakvu političku volju i mi ćemo koristiti ovu govornicu i sva moguća legitimna demokratska sredstva da objasnimo građanima da to što se nije u redu. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Komentar ste imali.

Izvolite.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Gospodine Abazoviću, vrlo cijenim što ste potpisali rezoluciju i što ste se izjasnili da ćete glasati za rezoluciju, i onako jedan principijalni stav koji ste imali na početku u svojoj političkoj karijeri nadovezali ste i sa ovim potpisivanjem ove deklaracije. Ono zbog čega sam se javio, rekli ste da za sve ovo, da ova rezolucija dolazi u najgorem mogućem trenutku i da je za ovo sve, za taj nagori trenutak da je kriv gospodin Đukanović i DPS. Tačno je, on je bio kriv i 1999.godine kada je prihvatio sve izbjeglice 120 000 ljudi sa Kosova, kriv je bio što je Beogradski sporazum našao dobar tajming te je potpisao 2003. do 2006.godine, istovremeno kriv je što je bio na čelu pokreta koji je doveo do samostalnosti Crne Gore i povraćaja državnosti Crne Gore, istovremeno sad kada smo na pragu ulaska u NATO. Mislim da ono što je najvažnije da u ovom momentu ulazak u NATO je i te kako značajan za građane Crne Gore, ali mislim da Vlada Crne Gore i Demokratska partija socijalista radi, prije svega, na povećanju

standarda i stvaranju kvalitetnih uslova za život građana. Samim tim ćemo dobiti i dobre pretpostavke na putu prema Evropskoj uniji i NATO-u. Mislim da smo svjesni tih činjenica zajedničkih i da na tom putu i ljudi iz pozicije i ljudi iz opozicije treba da radimo neke zajedničke postulate i u tom pravcu da se dogovaramo. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Gospodine Miloševiću, da kažem šta sam rekao, nisam rekao loše vrijeme, rekao sam o rezoluciji treba da se diskutuje. To sam rekao javno, ja sam se šokirao kada sam došao na Studentski parlament i čuo da studenti su otvorili priču o NATO-u i predsjednik je bio prisutan, da su studenti otvorili priču koju mi ne smijemo da otvorimo ili nećemo. Nisam govorio o tajmingu, rekao sam o kampanji, rekao sam da je on najgori promoter. Reći ću vam i zašto, gospodine Miloševiću, složili se ili ne. Znam da se nećete složiti, ali ovo je činjenica, ovo nije politički stav, ovo je činjenica. Čovjek je propagirao rat '90-tih, čovjek je bio predsjednik Vlade kada su trupe išle na Dubrovnik. Kako nije tačno? To je problem sa činjenicama. Čovjek je bio najbolji Miloševićev đak, čovjek je uveo šverc. O čemu mi pričamo? Čovjek je uveo korupciju, čovjek je uveo političku korupciju, on na čelu jedne organizacije, ne kažem sad personalno on da je on radio to bez saglasnosti ostalih, to je to. Promoter najvećih antievropskih vrijednosti. Znači, deportacija sistematskog kršenja ljudskih prava, deportacija kriminala, ubistava. Ja se ne stidim toga da govorim, jer ovo su činjenice. Zato, gospodine Miloševiću, pošto znam da svi iz DPS-a ste alergični na svog predsjednika, "ne volite da on bude napadan", čak imate običaj nekad da kažete, možete nekog drugog njega kao zaštitite. U redu, da ako želite da zaštitite nemojte da ga branite od mene, zašto što će to samo da dodatno me iritira i da dodatno stvori potpuno anti efekat. Tako da izaberite neke druge teme oko kojih bi mogli da diskutujemo. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

MILORAD VULETIĆ:

Gospodine predsjedniče, molim da Vi nas zaštitite od ovake neprimjerene retorike. Očekivao sam u najmanju ruku od Vas da ćete reagovati u smislu člana 106 Poslovnika i ukazati određenim poslanicima kako mogu da se ponašaju. Prvo, ja nijesam do danas znao da ova Skupština nema legitimitet, jer ako nema legitimitet šta smo ovdje? Što se ne raspuštimo, kako možemo da raspravljamo, razgovaramo i odučujemo o vrlo bitnim stvarima? Ovo govorim zbog javnosti više, ako to jedan kaže poslanik, pa drugi, pa treći nešto nije u redu a predsjedavajući ne reaguje. Onda ovi epiteti koji se dijele od šponde ono što se kaže ako kome pripadne na pamet, pa zavali šamarčinu bilo kome, a posebno ljudima koji nijesu u sali, takođe nije dopustivo po Poslovniku.

Mislim da smo po malo već duži period izgubili kompas onog elementarnog kulturnog vladanja i ponašanja u Skupštini od strane poslanika. Samo bih molio da se primijeni Poslovnik i sada i za ubuduće. Vjerujem da se poštuje Poslovnik i da se

diskusija, vrijeme koje je opredijeljeno za diskusiju da se poštuje, mnogo bi bio i efikasniji rad, kvalitetniji, konkretniji. Ovako u nedostatku argumentacije, u nedostatku inspiracije za neku kvalitetnu raspravu i dijalog ljudi prisežu, odnosno uvažene kolege, kojekakvim ekvilibristikama i dijeljenju nepotrebnih epiteta poneka prekoračujući i tu elementarnu dozu korektnosti i poštovanja. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vama.

To je političko pravo, na kraju sjede u ovom parlamentu pa potvrđuju da legitimitet postoji. Političko pravo je da osporite legitimitet sasvim slobodno i dio politike i slobode govora gdje je Parlament neprikosnoven i zato i postoji da se može reći ono što drugi možda ne smiju reći.

Što se tiče ljudi koji nijesu prisutni, vi znate da ja svakog ko nije iz javnog života zaštitim, ali premijera, ministre, poslanike, osumnjičene za teška krivična djela ne mogu da štitim. To ne mogu da štitim, jer tu već postoji presumpcija države da neki postupak postoji. Tako da čak i osumnjičene pokušavam da zaštitim ali sad nije bilo govora o tome. Sad je bilo govora samo o premijeru. To je nešto što je dio posla premijera i poslanika i vaši i moj kad nas prozivaju i nema nikakvog spora oko toga.

Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Prepoznao sam se u ovome u reakciji. Vi ste ljepše objasnili nego što bih ja to mogao, ali zbog kolege zaista. Prvo iziniosio sam svoje politike stavove, a drugi koji su bili grubo, koji razumijem da vam zvuči grubo, žao mi je stvarno, ali to su činjenice.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nije ništa rekao što je bilo uvredljivo.

Izvolite, kolega Škrelja, samo da najavim ko je sledeći. Moram da najavim po redu, da se ljudi pripreme jer nijesmo znali da ćemo raditi ovoliko dugo.

Kolega Škrelja, samo da pročitam. Znači, iz opozicije kolega Bulajić, koleginica Jonica, koleginica Branka Bošnjak, kolega Novca Stanić, kolega Emilo Labudović. Mislim da ćemo možda stići do koleginice Danijele Marković, ovim ritmom ako stignemo. To je neka procjena naša, a sa strane vlasti kolega Škrelja, kao što je već uzeo, kolega Nikčević, kolega Aprcović, kolega Pešić, koleginica Maja Čatović, i to je to za danas.

Izvolite.

LUID ŠKRELJA:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Uvažene dame i gospodo poslanici i poslanice, uvaženi građani,

Nadam se da nećete mi zamjeriti, gospodine predsjedniče, Vama se obraćam što ćete da stičete poene u smanjenju etničke distance, pošto treći poslanik albanske nacionalnosti u Crnoj Gori za redom priča, to je za vas afirmativno, za ovaj Parlament, a nikako minus i valjda ćete mi dozvoliti toliko prekoračenja vremena.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Vi govorite drugi jezik, nije vam maternji, uvijek imate prostora.

LUIĐ ŠKRELJA:

Druga stvar, osjećam isto tako potrebu, bez obzira na vrijeme kako ćete obračunati vrijeme, da se osvrnem na prethodnu diskusiju gospodina koji trenutno nije u sali, ali moram to da kažem, jer sam se prepoznao, jer je doslovce rekao kako mi iz DPS-a ne voliko da nam neko dira ili u lošem kontekstu priča o šefu. Tačno, ja sam jedan od takvih, ne bježim od toga, ali reći za gospodina Mila Đukanovića da je promoter antievropskih vrijednosti u Crnoj Gori u najmanju ruku je politička rečenica i nepolitička misao iz razloga, jer sve što je evropski u Crnoj Gori je zahvaljujući Milu Đukanoviću, Demokratskoj parti socijalista i koalicionim partnerima koji čine vlast svih ovih godina. To je činjenica koja ne može ni na jedan način pa bilo ko spretan da bude i retorički i bilo kako da opovrgne.

Druga stvar, potupno se slažem sa mojim sugrađaninom da ne treba Mila Đukanovića braniti od nas iz Ulcinja jer ako ništa drugo mnoge baklave su iz Ulcinja pošle prema Milu Đukanoviću. Toliko sam htio da kažem. Molim vas, ako možemo da držimo koncentraciju malo. Isto tako gospodine predsjedniče tražim unaprijed da se izvinjavam, jer svaka sličnost bilo koga od prisutnih za ovo što ću sada reći sa moje strane je sasvim slučajno i nenamjerno. Neistinita i neiskrena rezolucija, anticrnogorska i protiv naroda i anticivilizacijska, licemjerstvo, skupina lažova, prva, druga, treća, četvrta, ne znam koja familija, kriminalci i kriminalni klanovi, organizovani i neorganizovani kriminal, da ne kažem neku težu riječ, reče jedan jer će one uslijediti malo kasnije. Afere sa snimkom i bez snimka, ugovori o amnestiji, računi za vodu ili struju zavisi šta traže i šta bi voljeli građani, vladajuća elita na vlasti, nelegitimna Vlada, nelegitimna Skupština, samostalni poslanici, demokratska smjena ove vlasti, a zaboravljaju da ulazimo u izbornu godinu, pa valjda nema neko namjeru da drugačijim metodama, sem izbora smijeni ovu vlast. Mafija - Demokratska partija socijalista, krađa na izborima ili izborna krađa. Ne ometajte proteste, 27. su protesti, pozivamo sve građane na proteste, biće coca cole, eventualno i poneko pivo, ćevapi, naravno. Laganje atlantskih partnera, silovatelj protiv silovatelja, odnosno davitelj protiv davitelja, je li tako, gledao sam taj film, prvi, drugi, treći spin, laganje opet, ali numerisano laganje jednog, laganje tri, ali ko pamti lažavine nije sklon istinama tj. životnim vrijednostima. Poštovani građani, sve smo ovo čuli tokom rasprave o rezoluciji o NATO integracijama. Imao sam diskusiju, naravno, i namjerno ostavljam tu diskusiju jer ništa novo neću reći, građani će da prosude ko je za budućnost i ko je za evroatlantske integracije naše države Crne Gore. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Orginalan je i treba ga poštovati. Najavio sam kolegu Bulajića, a onda kolega Nikčević, poslije njega. Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ:

Uvažene kolege, i pored svih razlika među nama, ipak bar donekle dijelimo isto mišljenje da se polako ali sigurno učvršćuje globalni civilizacijski evolucionarni koncept koji karakteriše nekoliko važnih činjenica. Radi se o integrisanju tradicionalnih vrijednosti sa novim razvojnim mogućnostima, multipolarnost svijeta, ali i neotuđivost prava za

istinsku slobodu nacija i pojedinaca. Kako god to nekome izgledalo takav koncept već živi, počiva na veoma čvrstim temeljima i stabilno ruši ideju unipolarnog svijeta koja je u svojoj suštini totalitaristička, pa samim tim i retrogradna.

Takva ideologija ubija elementarne zakonomjerne norme svakog društva. S tim u vezi svjedoci smo da se u prvim dekadama XXI vijeka nemilosrdno udara po prirodnim, običajnim, ali i po Božijim zakonima, kao postamentu opšteg ljudskog postojanja. Ideolozi unipolarnog koncepta, koristeći se svojim glavnim instrumentom koji se zove NATO, potpiruju i rasplamsavaju ratne vatre po planeti gdje god im se za to ukaže prilika, zavisno od svojih interesa. NATO alijansa je postala glavni globalni remetilački faktor bez primjera u ukupnoj ljudskoj istoriji. Ali kako stvari stoje izgleda te ratne vatre ubrzaće konačnu propast unipolarnog koncepta prije nego što će to da na taj način spriječe, upravo na način kako su se uvijek kroz istoriju takve neprirodne ideje i pohodi okončavali.

Danas Skupština razmatra rezoluciju o pristupanju NATO-u. Rezoluciju o pristupanju ključnom instrumentu unipolarnog totalitarizma koji igra glavnu ulogu u suludoj avanturi provociranja sukoba civilizacija, rezoluciju o pristupanju alijansi koja se hrani krizama, naravno izazvanim shodno interesima nekoliko najvažnijih zemalja te ofanzivne organizacije. Dijelim mišljenje mnogih da se model djelovanja te organizacije može opisati u tri riječi - agresija, okupacija i terorizam. Naravno, da li uopšte treba da se kaže, uz kršenje normi međunarodnog prava upravo kako je to bilo 1999.godine, po mom mišljenju kukavičkom agresijom NATO na Jugoslaviju, kada je vođen valjda najneravnopravniji rat u istoriji.

Kada je 80-tih godina prošlog vijeka nestao multipolarni svijet nestala je i stabilnost. I oni na zapadu su povjerovali u svoju izuzetnost i u ono što će se vjerujem ubrzo pokazati da je za njih pogubno u svoju izabranost. Posle 1999.godine može se reći uslijedila je globalna agresija- Avganista, Irak, Libija, Sirija, ali eto arapsko proljeće polako im se pretvara u arapsku zimu. Zatim, pravoslavna Ukranina i direktno i nedvosmisleno svrstavanje uz povampirenu nacističku ideogiju i naoružane nacističke falange.

Ovom prilikom podsjećam na riječi Brzezinskog, jednog od ključnih geopolitičara Amerike i ključnog kreatora unipolarnog koncepta koji je poslije pada Berlinskog zida urliknuo: "komunizam je gotov na redu je pravoslavlje". Poštovani građani, ko priznao a ko ne, ali ja sam uvjeren da je jasno da NATO predstavlja očiglednu ratnu opasnost. Posljedice od bombi koje su nam NATO prijatelji širokogrudno darivari su strahovite. Tolike da su i pojedini veoma ozbiljni analitičari zapada potvrdili da se radi o zločinu genocida nad našim narodima. Uranijum koji su donosioci demokratije bacali po nama trajaće vjekovima i milenijuma, a dioksin direktno djeluje na genetski materijal i ljudske ćelije. Međutim, manje je poznato da članstvo u tom savezu ne znači punu, kako se to predstavlja, već strogo limitiranu takozvanu ravnopravnost, te da prilikom odlučivanja NATO ima posebne procedure u cilju onemogućavanja, blokiranja u koliko se neka članica drzne da ima drugačiji stav. Pogotovo se to odnosi na novoprimitljene članice.

Donošenje odluka konsenzusom jeste važeća forma, ali u pozadini odluka pravom veta nikako nije jednaka za sve. Tome u prilog su i riječi nekadašnjeg ambasadora SAD-a u NATO Nikolasa Bernsa, koji kaže: "O velikim političkim pitanjima sasvim sigurno neće se odlučivati u vijeću NATO." To pokazuje da NATO nije demokratska organizacija. Nedemokratski karakter NATO se ogleda i u davanju

preporuka kandidatima za prijem, da izbjegavaju referendum o pristupanju. Tragom takve politike ljubljansko Delo 13.maja 2013. piše da je prilikom posjete doktora Drnoška Vašingtona saopšteno " NATO želi poslušne članice, članice koje ne stvaraju političke probleme". Inače, na desetu godišnjicu prijama Slovenije u NATO, to je bilo prošle godine, Delo je napravilo opsežno istraživanje koje je pokazalo da kad bi se opet organizovao referendum o učlanjenju u NATO protiv učlanjenja bi bilo čak 2/3 građana Slovenije.

Takođe, ova alijansa nije pod demokratskim i pravnim nadzorom. To je jedan od razloga zbog čega imamo i tursku okupaciju istočnog dijela Kipra, zatim tolerisanje desetina, pa i stotina nelegitimnih i nezakonitih angažovanja Sjedinjenih Država. Sjetimo se samo direktinog i neskrivenog pružanja pomoći vojnim diktaturama Južne Amerike 60-tih i 70-tih godina prošlog vijeka. Danas, zbog takve politike imamo desetine hiljada nevoljnika koji bježe iz Sirije, Libije i drugih zemalja koji su prosto zapljusnuli evropski kontinent.

NATO je organizacija koja djeluje samo u dijapazonu interesa nekoliko njegovih najmoćnijih članica predvođenih, naravno, sa Sjedinjenim Američkim Državama, a ne nikako kako se to predstavlja da djeluju svuda gdje dolazi do kršenja ljudskih prava i genocida. Poznati njemački publicista Andrea Zumak navodi tipičan primjer. Moram da ga citiram. "U dokumentu NATO-a MC327 usvojenom krajem 1993.godine kaže se da će NATO posredovati prema dopuštenju Savjeta bezbjednosti UN-a samo u onim regijama i sukobima gdje zemlje članice NATO imaju vlastite interese", zato što takvih interesa nije bilo u Ruandi 1994.godine, samo su mirno posmatrali užasan genocid nad stotinama hiljada ljudi.

Poštovani građani, po mom dubokom sudu, po mom dubokom uvjerenju, NATO je anahrona tvorevina, relikv hladnog rata i njegovo postojanje je van logike i van smisla. Čini se da je Atlantski savez,

Oni su prečuli onu veliku eksploziju koja se desila od 1989.godine do 1991.godine i tada je izgubljen smisao postojanja NATO-a. Oni zbog čega su se okupili, taj se razlog njihovog postojanja potpuni izgubio tih godina. Politika koju od tada vodi NATO prirodno je uzrokovala odgovore drugih zemalja, prije svega Rusije i Kine.

Učlanjenje Crne Gore u NATO ne može biti interes ovih naroda i zemlje, a određenih pojedinaca sasvim sigurno jeste. Takva odluka ne bi bila u saglasju sa našim mentalitetom, sa našom istorijom i tradicijom, sa duhom i bićem ovoga naroda. Kroz svoju istoriju Crna Gora nikada nije sklapala nepravedne, ofanzivne i okupacione saveze, već upravo naprotiv, sklapala je uvijek pravedne, odbrambene i oslobodilačke saveze. Uvijek je znala ko joj je prijatelj, gdje joj je mjesto i na koga može da se osloni. Kao građanin ove zemlje vjerujem da dijelim mišljenje većine onih koji su umorni od želje da budemo prijatelji vazdašnjim neprijateljima, a lično sam postuđen zbog nevjerovatno prizemnog nivoa izdaje, po mom mišljenju, jedinih i kroz istoriju dokazanih prijatelja.

Slovenici su ipak shvatili, doduše kasno, ali Crna Gora je još uvijek na vrijeme da spriječi sopstveni sudbinski, moralni, duhovni i svaki drugi sunovrat. Očekujem komentar.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Prije nego što uzme riječ kolega Nimanbegu, preko milion i 300 hiljada ljudi ubijeno je u Ruandi, ali meni je posebno zanimljiva druga stvar. Osuđena su dva sveštenika zbog propagiranja genocida i zločina. To mi je posebno interesantno.

Izvolite, kolega Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala, predsjedniče.

Sa gospodinom Bulajićem želim da plemišem u njegovom ključnim tezama. Prva teza je da je možda najneravnopravniji rat u istoriji bio sukob 1999. godine oko Kosova. Sigurno da nije. Neću dati oreol oslobađanja ali to je oslobodilo Kosovo, taj NATO, ali želio bih da ga podsjetim, šta je bilo sa Sarajevom 1991., 1995.godine, šta je tu bilo ravnopravno? Ko je imao svo naoružanje SFRJ koje su zajednički svi građani stotine miliona maraka, dolara godišnje dali, pa je izvršilo u rukama samo jedne politike, od oružja teritorijalne odbrane. Da li je to bilo ravnopravno? Ne možete imati dojaku politiku, sigurno da na vas toliko politički ne može se uticati, ali mora se reći, da je NATO agresivan, negativan, a da Ujedinjene nacije imaju legitimitet. Pa te Ujedinjene nacije su presudile da je i u Bosni bio genocid u slučaju Srebrenice. Ono što je ne demokratska tvorenivna polemisa bih sa tim, pa zar onda, evo vi ste našli istinu ovdje u navođenju dvojice i čak učesnika neke, gospodin Berns i tako, u procesu a nisu cjelokupne liderske elite Njemačke, Velike Britanije, Francuske one nisu našle da su nedemokratske tvorevine, nego su svi oni zalučeni oko jedne ideje. Sigurno da ima i problema u NATO-u, posebno je bilo iz razloga da se nađe uloga 1989. do 1991.godine i zato je kasnilo sa reagovanjem u Jugoslaviji. Da se ranije reagovalo jedna ružna politika bi bila poražena i sigurno ne bi bilo 250 000 mrtvih i četiri do pet miliona raseljenih ljudi. To smo mi radili.

Treća teza je ključna. Crna Gora nikad nije bila okupacioni savez. 1912.godina balkanski ratovi imaju dijela elemenata kad su Albanci proglasili nezavisnost da se gledalo sa svih strana da se uzme ta teritorija od Srba, Grka, Crnogoraca, znate da imamo istoriju Skadra i Plava, nasilnog pokrštavanja što vam želim poručiti. Svaka nacija u svom biću može imati elemenata kada vrši zločine nad drugima. Ono što mi na Balkanu nismo riješili, nismo ono što je Njemačka uradila.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Greška zbog jezičke barijere. Imaju svoje odluke koje rade i grade zlo vrijeme, znači, nije do nacije nego politike elite i to u svim državama se dešava.

GENCI NIMANBEGU:

Ja znam, gospodine Krivokapiću, da se slažete sa mnom, ali da Vama pomognem zašto sam rekao nacije. Kad se govorilo da će u Jugoslaviji biti rat i da će u Bosni biti rat oni su govori "ne daj Bože", jer mi smo mješani, mi imamo miješane brakove, mi smo u bratstvu i jedinstvu, a onda na kraju krajeva svako je stao iza svoje nacije, voljom ili nevoljom. Branlo se goli život. Zato sam namjerno, precizno rekao nacija.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja tada nisam stao iz toga što Vi zovete nacija, nego iza politike i branio sam svoju naciju ali onu koja ne griješi, a ne onu koja griješi.
Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ:

Gospodine, mislim da je možda i izlišno da polemishemo, jer mi smo toliko različiti u stavovima, u ideologiji, u raznoraznim politikama da su u pitanju svjetlosne godine između mene i Vas. Tu je teško naći, ne kažem da je nemoguće, ali teško je naći.

Govorite o Kosovu i Metohiji, o južnoj srpskoj pokrajini i govorite da je oslobođeno. Ko ga je oslobodio? Šta se dešava danas sa Kosovom i Metohijom? Čija je to zemlja, gospodine Nimanbegu? To je NATO zemlja, okupirana južna srpska pokrajina. Oslobođena? Šta su Albanci na Kosovu danas? Šta se događa sa njima? Rade li? Kako žive? Šta radi NATO tamo? Šta je sa bazom Bondstil? Na čijoj je zemlji podignuta ta baza, gospodine Nimanbegu?

Govorite o Sarajevu, govorite o nekakvoj neravnopravnosti, Srbi su u Sarajevu bili konstitutivni narod, 2/3 teritorije Bosne i Hercegovine je bilo srpsko, po katastru po austrijskim knjigama, ako hoćete. Govorite o Njemačkoj kao nekoj zemlji. Njemačka je okupirana zemlja u njoj je danas 55 hiljada američkih vojnika. Nema pravo kancelar Njemačke, ako hoće da bude kancelar mora da potpiše podanički akt i mi govorimo o Njemačkoj kao čudu nebeskom. To je okupirana zemlja, dan danas, bez obzira na njenu industriju.

Kažete o Crnoj Gori, da je bila u okupacionim savezima. Nikad. Samo je bila u oslobodilačkim i pravednim savezima, i to tvrdim i dokazujem gdje god hoćete. Barem tu Crna Gora nije imala mrlje. Govorite da je bilo nasilno pokrštavanje, a zar nije bilo nasilnog arbanašenja?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Proceduralno možete, ali mislim da smo u temi gdje ćemo otići u predrasude.

GENCI NIMANBEGU:

Jedan koji on neće očekivat, a to je da smo svjetlosno udaljeni.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nijeste sigurno, evo nema ni deset metara.

GENCI NIMANBEGU:

Sigurno nismo svjetlosno udaljeni. Njegova partija ima sličnu ideologiju kada bi bili članice Evropske unije i moja partija i njegova partija bi bila u istom klubu, evropskih partija. EPP, kao Medojević isto, ne znam kako je tamo on ušao.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Preko Njemačke, ako vam je lakše.

GENCI NIMANBEGU:

Dobro, evo samo, gospodine Bulajiću, uz pravo da i on pojasni ovu svjetlosnu razliku, da pojasni Njemačka ima prijateljstvo sa Francuskom, sa Velikom Britanijom, vrijeme je da i mi stvorimo prijateljstvo među sobom, gospodine Bulajiću.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Francuska i Njemačka su ratovale sve vjekove, čak i u XX vijeku tako iscrpljene su dočekale da ih Njemačka pokori, Francuska i Britanija, izvinite, napravio sam zamjenu zbog vas. Znači, Francuska i Britanija su ratovale vjekovima, Napoleon, pa prije toga, pa poslije toga, tako iscrpljene su dočekale da se pojavi neko treći i da ih pokori, da ih opameti. Treba li i mi na Balkanu da na međusobne razmirice potrošimo još koji vijek pa da dođe neko treći da nas uvede u red. Mislim da ne treba, da smo zreli narodi, da učimo na greškama, na žalost.

Izvolite.

STRAHINJA BULAJIĆ:

Kad sam izgovorio svjetlosne godine to je bilo izprovocirano tako da kažem, tvrdnjom gospodina Nimanbegua da je južna srpska pokrajina Kosovo i Metohija oslobođena. Dakle, u tom dijelu ne da su svjetlosne godine, tako da nema potrebe gospodin Nimanbegu da se isčuđava tom mojom konstatacijom, jer to je zaista tako.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

U Evropskoj uniji biti u istoj asocijaciji desnih nacionalnih partija i to je sasvim sigurno u Evropskom parlamentu kad budete i jedan i drugi pripadaćete EPP grupi. Ja sam socijalista naravno, pripadaću drugoj grupi i tada ću ja biti dalje od vas, nego vas dvojica taa, što je dobro, a nije za sve nas.

Kolega Pavloviću, izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Nije povreda Poslovnika, nego kolega Nimanbegu je iznio jednu pogrešnu, nije zlonamjernu informaciju. Samo jedna informacija, radi se o netačnim podacima iznijetim za PZP. PZP nije član EPP-ija, PZP je član AECR, kako se zove grupacija, partija, asocijacija evropskih konzervativaca i reformijsta, jedna od partija je na čelu te asocijacije su britanski konzervativci, to je bila četvrta, mislim da je sada već treća po veličini grupacija u Evropskom parlamentu, jedna brzorastuća grupacija. Samo je to, ništa drugo nisam htio da kažem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Sasvim dozvoljeno, hvala Vam na pomoći.

Najavio sam kolegu Nikčevića, a da se pripremi koleginja Jonica.

RADIVOJE NIKČEVIĆ:

Poštovani kolege polsanici, predsjedniče Krivokapiću, potpredsjedniče Simoviću, Drago mi je što imamo šansu ili priliku da vodimo dijalog o ovoj veoma važnoj temi koja je praktično od 2006. godine na dnevnom redu kod nas u Crnoj Gori i konačno dođemo u Parlamentu da ukristimo argumente za i protiv. Vjerujem da je i dosadašnja diskusija bila korisna, ako zanemarimo diskusiju Ljuba Škrelje koja je danas na jedan

suptilan način, njegov poseban način izrazio, rekao bih, suštinu priče pojedinih poslanika o ovoj temi. Crna Gora je po svim parametrima mala i nedovoljna razvijena zemlja i pored činjenice što nakon obnove državnosti ubrzanim tempom bilježi rasta svoje ekonomije, više i brže nego zemlje regiona, ali sve to nedovoljno da bi bila u stanju da sama stvori neophodne uslove kako bi garantovala bezbjednost svojih građana. Jednostavno možemo reći da Crna Gora nije u stanju stvoriti uslove da ima modernu, dobro opremljenu armiju koja će imati savremeni sistem protiv vazdušne odbrane, ratno vazduhoplovstvo, sa svim ograničenjima kao mali vazdušni prostor, mornaricu, kopnenu vojsku i druge vidove vojske i specijalne službe. I površne analize govore da bi za takav vid odbrane bio potreban jedan godišnji budžet. Čuli smo i analizu predsjednika Odbora za bezbjednost koji i po prirodi posla i najviše prati ovaj dio naših integracija, a da ne govorimo o mnogo većim izdacima na godišnjem nivou za redovno funkcionisanje vojske.

Ovo je samo jedan od razloga koji ukazuju na potrebu da Crna Gora treba svoju nacionalnu bezbjednost osigurati u okviru kolektivnog sistema bezbjednosti, odnosno u okviru bezbjednosnih integracija u NATO-u. Mnogo je primjera koji pokazuju da male zemlje, kao što je Crna Gora, koje imaju ograničene bezbjednosne resurse treba da sarađuju i da se integrišu u veće sisteme ili saveze da bi svojim građanima osigurali mir i bezbjednost kao preduslove za nesmetan demokratski i ekonomski razvoj.

Učlanjenjem u NATO Crna Gora bi postala dio saveza među kojima ima jedan broj najrazvijenijih zemalja Evrope kao i Sjedinjene Američke Države. Što znači, da bi Crna Gora postala ravnopravan partner i članica saveza u kojem se odluke donose konsenzusom.

Predstavnik Crne Gore bi sjedio za istim stolom sa predstavnicima najrazvijenijih zemalja zapadne demokratije i što je važnije ravnopravno raspravljao, odlučivao o svim bezbjednosno političkim pitanjima kojima se bavi Alijansa. Crna Gora je u poslednjih nekoliko godina predano radila na ostvarenja dva osnovna politička prioriteta, ulazak u NATO i Evropsku uniju. I na jednom i na drugom planu postigla je rezultate koji je stavljaju na čelu kolone zemalja u regionu. Crna Gora je pokazala da je spremna da preuzme odgovornost za sopstvenu budućnost i da bude uspješan partner članicama NATO-a. Kao jedna mala mlada država da puni doprinos u borbi protiv savremenih bezbjednosnih izazova.

Sve ono što je do sada urađeno na tom planu, rekao sam od 2006.godine, prepoznato je od strane naših NATO partnera i zato sa pravom treba očekivati skoriji poziv za punopravno članstvo. U javnoj raspravi koja je vođena ovim povodom pa i današnja to potvrđuje. Mogu se čuti različiti argumenti za i protiv NATO integracija. Ja ću iskoristiti ovu priliku da ukažu na prednosti te integracije.

Ulaskom Crne Gore u NATO kao kolektivni sistem bezbjednosti povećava se bezbjednost države u slučaju da Crna Gora bude napadnuta, to je već rečano, to bi se smatralo kao napad na sve članice saveza. Crna Gora bi se pridružila najmoćnijem vojno političkom zavezu u svijetu i time bi stekla prijatelje saveznike među najuticajnijim državama svijeta. Za malu državu, kao što je Crna Gora, od presudne je važnosti da imaju velike prijatelje na koje mogu računati. Učlanjenjem u NATO taj cilj se ostvaruje. Svojim vojnim doprinosom, operacijama NATO jača sopstveni imidž i kredibilitet, kako u Vašingtonu, tako i u Evropskim prijestonicama. Po meni, veoma važan, ako ne i najvažniji, razlog koji je opredijelio naše učešće u NATO je taj što bi Crna Gora samim

ulaskom u NATO poslala snažan signal potencijalnim investitorima da je ona bezbjedna zemlja i sigurna za ulaganja. Logika investitora je jasna. Oni žele da im ulaganje donese profit, ali im je takođe važno da je njihova imovina sigurna. Imajući to u vidu, jasno je da NATO garantuje sigurnost. Primjere smo navodili iz okruženja, primjer ulaska jednog dijela zemalja 1995. i 2004. i posljednjih zemalja iz okruženja, da ne ponavljam.

Crna Gora ima ogromne privredne potencijale za razvoj, ali Crna Gora nema sredstava, ne dovoljno za valvORIZACIJU istih. Crnoj Gori su potrebne strane direktne investicije da bi ih valvORIZOVALA, koje bi pokrenule snažan ekonomski razvoj. To bi značilo dugoročnu garanciju za otvaranje novih ranih mjesta, pitanje koje treba da bude u vrhu prioriteta, ove pa i svake druge buduće vlasti.

Samo učlanjenje u NATO poboljšava imidž zemlje međunarodnim krugovima, finansijskim institucijama, privatim investitorima i ne treba zanemariti pogodnosti i pomoći koje država članica ima u slučaju elementarnih nepogoda, pružanje humanitarnih pomoći, korišćenje budžeta, kao i naučne saradnje. Sve ono što je do sada urađeno u NATO integracijama na jačanju administrativnih kapaciteta, posebno u sektoru bezbjednosti vojske, policije govori o tome da ćemo u narednom periodu vjerujem do učlanjenja, a i u procesu samog učlanjenja dobijatu tu vrstu podrške, jačati administrativne kapacitete, što je važno sa stanovišta, jačanja njenje uloge u stvaranju uslova za ostvarenje onih osnovnih ciljeva, a to je razvoj demokratije. Na kraju, ulaskom na u NATO, dugoročno se učvršćuju temelji bezbjednoti, sigurnosti i suverenosti obnovljene crnogorske bezbjednosti i njenog visokog pozicioniranja na političkoj sceni Evrope i svijeta.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Koleginica Jonica, ima riječ.

Neka se pripremi kolega Aprcović.

Izvolite, koleginice.

SNEŽANA JONICA:

Hvala.

Poštovani poslanici, poštovani građani,

15.septembar 2015.gdoine, vanredno zasijedanje, neupućeni bi rekli, zabrinuli se poslanici za građane, za sve one kojima je ovaj septembar strašno bolan, jer su imali strašnih problema kako da spreme svoju djecu u školu, kako da im obezbijede osnovne uslove da mogu da krenu prvi dan u školu, koje boli svako jutro kada nemaju da im daju onaj euro za doručak, koje boli svaki dan kada nekome iz svoje porodice treba da obezbijede zdravstvenu uslugu koju moraju da plate umjesto da im obezbijedena jer je zdravstveni sistem takav kakav je, koje boli sve ono što ih čeka, koje boli priprema za zimu. Ne, poštovani građani, nisu se poslanici na moju veliku žalost kolege koje su predlagači ove sjednice sjetili da zajedno danas rješavamo vaše probleme, da pokušamo da donesemo neki propis kojim ćemo olakšati ekonomske probleme sa kojima se suočava ogroman broj građana Crne Gore.

Danas mi pričamo o rezoluciji, a šta je rezolucija? Rezolucija je, da pojasnimo svima koji ne znaju, akt koji nema obavezujuću i pravnu snagu. Dakle, ne proizvodi nikakvo pravno dejstvo. Pa što je preša onda da se priča o rezoluciji koja ne proizvodi

nikakvo pravno dejstvo? Zato što neko ima nekakve potrebe ili probleme, ali to nisu oni problemi koji tište naše građane, nego su problemi onih koji kažu da predstavljaju građane, ali očigledno nemaju osjećaj za njihove probleme. Potreba je da se ovom rezolucijom stvara privid. Privid o mnogo većoj podršci NATO integracijama od one koja zaista postoji među građanima Crne Gore. Potreba koja nije realna, jer građani odlično znaju kako oni misle i šta misle o NATO integracijama, ali možda je dobro što ste danas otvorili ovu priču i što ste pokušali da napravite privid da je 60%, odnosno pokazali da je 60% Parlamenta za NATO integracije, jer ste svima onima koji su učestvovali na izborima 2012.godine, u trenutku kada je podrška NATO integracijama među građanima bila oko 33% pokazali, da je na 33% građana koji su bili za NATO integracije u Parlament ušlo 60% poslanika koji su za NATO integracije. Da se zna da ih je neko prevario, da znaju kako da odlučuju sledeći put, da dobro pitaju one koji kod njih dolaze da glasaju, znači li ovo da ćeš ti mene da uvedeš u NATO pakt, znači li ovo da ćeš da mi uradiš to, to i to.

Evo da se vratimo na ove teze koje smo mogli da čujemo danas. Teza o investicijama je toliko smiješna da ne znam ima li potrebe da trošim vrijeme na nju. Ne pitaju investitori da li je država u koji žele da investiraju članica NATO pakta, nego da li u njoj imaju pravnu sigurnost i transparentnos administracije. Slušam čitav dan, ubih se da čujem hoće li se ko od ovih promotera NATO integracija naći da mi da jedan jedini argument, jedan jedini značajan ekonomski pokazatelj zemlje koja je pristupila NATO-u u poslednje vrijeme a da je poslije toga imala porast investicija, Bugaska, Rumunija, Hrvatska, Albanija ne da nisu, nego su im pale investicije. Hrvatska, najbliža nama, najsličnija nama bolje da u nekim drugim stvarima ličimo, ali četiri milijarde eura investicija 2008. godinu u Hrvatskoj pred ulazak u NATO, a 2013.godine 436 miliona eura investicija, deset puta manje investicija Hrvatska ima četiri godine nakon što je ušla u NATO nego što je imala godinu pred ulazak u NATO. Toliko o investicijama.

Priča o tome da je NATO predvorje za ulazak u Evropsku uniju, ne pije vodu uz činjenicu, prvo, svi znamo valjda to, svako živi zna, evo šest zemalja koje su jako lijep primjer kakvi bi željeli da budemo, koje su članice Evropske unije a nisu članice NATO-a, Austija, Kipar, Finska, Irska, Malta, Švedska. Ima li ko u Crnoj Gori ko ne bi želio da živi standardom kakvim žive građani u tim zemljama, a eto nisu članice NATO pakta. Toliko i o tom pokazatelju.

Priča o tome da je to priprema za Evropsku uniju ili da ubrzavaju evropski put. Albanija je ušla 2009.godine u NATO pa evo baš su strašno napredovali na putu evropskih integracija i iza nas su žestoko prema, tome nikakvog efekta na njihov evropski put to nije bilo. Priča o tome da je ovo državni prioritet, prioritet svih pitanja, životno pitanje Crne Gore. Naravno, ne slažem se i stidim se kad čujem da kolege pričaju da je životno pitanje hoćemo li ući NATO, u vrijeme kada ljudi nemaju što detetu da daju da pojede, nekome je životno pitanje hoćemo li u NATO ili nećemo. Ako jeste državni prioritet onda se o njemu odlučuje na referendumu. Pitaju se oni koji se jedini smiju pitati o državnim prioritetima, građani Crne Gore.

Ponavljam tezu i insistiranje SNP-a ukoliko ikad dođe poziv za članstvo u NATO referendum zajedno sa izborima isti dan, nema dodatnih troškova, pa neka odluče. Pričamo, raščistili smo, ekonomskih benefita definitivno nema, ali hajde samo da neko od promotera NATO-a ispriča, hoće li ko sabrati troškove od ulaska potrebna kupovina kakvog naoružanja i opreme po NATO standardima. Naravno da jeste jasno definisana

oprema i naoružanje koje se proizvode u zemljama NATO pakta, po NATO standardima koja je obično skuplja od onog naoružanja koje inače kupujemo. Koliko košta članstvo i ona članarina u NATO-u koju smo smo figurativno računali i nismo htjeli da kažemo brojku i odakle nam pare za to. Odakle nam pare za opremu po NATO standardima, odakle nam pare za članarinu kad vi ovdje dramite nema para za penziomere, nema para za majke koje su rodile troje ili više djece nego hoćete to da obarate na Ustavnom sudu, nema para za lica sa invaliditetom, ali ima za članstvo u NATO i za NATO naoružanje. Kakva je to fama o bezbjednosti? Ko nam prijete, od koga smo ugroženi? Prijete li nam komšije? Ne. Prijete li nam Rusija i Kina? Ne. Kakav je to trip o prijetnjama i koja je to potreba od čega da se branimo? Ko će i da li će neko ovdje odgovoriti, da li ćemo možda za slučaj da se desi da uđemo u NATO morati malo više da se zabrinemo o unutrašnjoj bezbjednosti. Kome će i zašto odgovarati eventualno NATO vojnici koji počine krivično djelo u Crnoj Gori, koji naprave saobraćajni prekršaj, da li će imati pristup tajnim podacima, kao što se pričalo da su ih imali, u Agenciji za nacionalnu bezbjednost i u ovom prethodnom periodu?

Na kraju, ponavljam, stav Socijalističke narodne partije Crne Gore je jasan, protiv NATO integracija, za referendum na kojem će građani o tome odlučiti pri čemu će svaki SNP-eovac glasati protiv, jer je to i ljudski i politički i ekonomski interes svakog normalnog građanina Crne Gore koji brine za svoju budućnost. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Aprcović.

ŽELJKO APRCOVIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege poslanici, uvaženi građani Crne Gore,

S obzirom na činjenicu da sam danas pomno pratio diskusiju koja je vezana za rezoluciju integrisanjem u NATO savez, moram da kažem da sam iznenađen sa nekim stavovima i tezama koje su plasirane sa druge strane od mojih kolega koji nisu pobornici NATO alijanse. Ovo iz razloga što ja doživljam svakog poslanika da on ima svoj ugao gledanja o određenoj temi i da promoviše politiku koju zagovara njegova partija, tu nema nikakvih dilema. Međutim, u dijelu koji se odnosi na konkretnu temu imam puno primjedbi. Poći ću od onoga šta predstavlja NATO savez. NATO savez više ne predstavlja bezbjedonosnu, odnosno vojnu organizaciju, ona je više politička organizacija sa primjesama ekonomske i ona u stvari treba da predstavlja garanciju nečega što treba u budućnosti da se dešava u Crnoj Gori. Ja vam moram reći da nas prošlost opominje, a pričale su određene kolege o toj temi unazad sto godina, o ratovima koji se dešavaju svakih 20 godina na prostorima zapadnog Balkana koji su proizvodile različite egzoduse, puno ljudi bez svojih ognjišta, puno ljudi koji su ranjeni, osakaćeni, puno ljudi koji nijesu više među živima. Upravo to je ideja i to je ono što bi trebalo da nam bude motiv da ovu rezoluciju podržimo i da jasno stavimo do znanja i građanima Crne Gore, i svim susjedima, i regiji, i cijeloj međunarodnoj javnosti da mi jesno za partnerstvo, da mi jesno za mir i da ćemo taj mir tražiti zajedno sa partnerima u okviru NATO alijanse.

Zašto ovo kažem? Danas se čula priča i oko toga da je nama neutralnost najpodobnija. Prosto, gospodo moja, pričali smo o neutralnim državama Evropske unije koje odvajaju u prosjeku dvije milijarde za bezbjednosne sisteme. Tu mislim na Švajcarsku, Austriju, Švedsku a Finska je već u dilemi, njihovo javno mijenje ide ka tome da oni budu članica NATO alijanse. Toliko o tome koliko bi neutralnost mogla da bude skupa za naš cjelokupni bezbjednosni sistem.

Moram da iskažem svoje mišljenje da od 2006. od referenduma prema iskazu kolega iz opozicionog tabora da Crna Gora nije ništa učinila. Crna Gora jeste puno toga učinila. Moram vam reći da od 14.decembra 2006. godine od dobijanja pozva za partnerstvo za mir, preko sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju preko pregovaračkih poglavlja do poziva za NATO koji je po mom razmišljanju, da nije bilo globalne političke situacije, trebalo da dođe poslije Samita u Velsu. Sad nam to ne odgovara. Odgovara nam Evropska unija, a ne odgovara nam NATO i ako i Evropska unija i NATO izvanredno dobro korespondiraju, nema jednoga bez drugog.

Moram da vam kažem da i u onome dijelu koji se tiče ekonomije kad smo možda čuli danas da je u susjednoj Hrvatskoj 2008.godine bilo preko četiri milijarde stranih direktnih investicija. Tačno je, i da je prošle godine bilo 436 miliona i to je tačno, međutim, treba da shvatimo da su razorni efekti dejstva ekonomske i finansijske krize, svjetske, globalne krize pogodile i zemlje koje su članice NATO-a. Ono o čemu moramo da vodimo računa jeste da ono što smo mi u prethodnom periodu uradili na reformama u Crnoj Gori dobro je prepoznato i svi naši međunarodni partneri i partneri iz Evropske unije i iz NATO alijanse afirmativno gledaju na ono što je Crna Gora kao mlada država uradila u prethodnom periodu. Nemojte zaboraviti na jačanje institucija sistema, na pojačanoj vladavini prava u dijelu da smo reformisali tužilačku organizaciju, da smo formirali specijalno tužilaštvo i da upravo zašta se i vi i mi zalažemo u narednom periodu ćemo zajednički da radimo.

Ne slažem se sa tim da je ova Skupština nelegitimna, ova je Skupština legitimna, jer je izabrana, ovo je volja građana. Ova Skupština ima puni mandat, na nekim izborima ćemo provjeriti političku snagu, politički rejting i onda ćemo moći da odlučujemo kako i na koji način ćemo u nekom novom sazivu Skupštine donositi odluku o pristupanju NATO-u nakon pozivnice koja će slijediti siguran sam u decembru. Nakon tog kroz onu proceduru ratifikacije ugovora koje potpiše Crna Gora sa državama članicama NATO-a doći će se do te dileme da li to treba i kroz argumentovanu diskusiju u ovom Parlamentu raspraviti, da li to treba uraditi na referendumu.

Ono što je po mom razmišljanju da se radi o bilateralnim ugovorima, ugovorima koji se potpisuju sa državama članicama i shodno našem Ustavu i pozicioniranosti tih ugovora smatram da bi se ta odluka trebala donijeti u Skupštini. Poštovani građani, kroz sistem bezbjednosti, kroz sistem političke sigurnosti, jačanje ekonomije i vladavine prava u NATO alijansi svi građani će osjetiti prosperitet i boljitak samoga članstva u NATO alijansi, jer to nije ekskluzitet ni DPS-a, ni SDP-a ni kaolicije nego svih građana Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Pavloviću, dozvolite.

Imamo dva komentara prijavljena na diskusiju kolege Aprcovića. Prvi komentar kolega Labudović, drugi kolega Gojković.

Izvolite, kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Kolega Aprcoviću, kad se nema baš ozbiljna i utemeljena argumentacija veoma se lako zapada u nelogičnost. Vi ste ih rekli nekoliko, ja hoću da vjerujem da su više proizvod, da kažem, vašeg nesnalaženja u ovoj tematici nego neznanja. Rekli ste da NATO više nije vojna organizacija već politički i ekonomski savez. Gospodine Aprcoviću, ako je NATO pretežno ekonomski, politički savez zar nam nije dovoljna Evropska unija? Zar nije dovoljno da budemo članica Evropske unije, a da pitanje vojne bezbjednosti, gospodine Aprcoviću, rješavamo na drugačiji način. I ako NATO nije isključivo vojni savez i to odavno ne odbrambeni, čime onda on treba da bude garant mira i stabilnosti? Time što će pisati pisma i apele? Ne, gospodine Aprcoviću, već upotrebom i prijetnjom vojne sile.

Treće, kad je riječ o neutralnosti. Ne može se Crna Gora izmjesiti van međunarodnog konteksta u kome se nalazi, ali zar Crna Gora već nije članica partnerstva za mir, za to nije dovoljno? Ako ne postoje bezbjedonosni rizici, ako ne postoji otvoreni neprijatelji Crne Gore od koga NATO treba da nas brani? Zar to nije dovoljno, da kroz saradnju sa najmoćnijom vojnom organizacijom obezbijedimo to što je potreba Crne Gore, a to je mir i stabilnost na ovom prostoru.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Aprcoviću, izvolite.

ŽELJKO APRCOVIĆ:

Zbog toga što ste Vi mene upozorili da se ja nisam snašao u temi, ali moram da Vam kažem da je vojno politički savez sa elementima ekonomskog saveza i to sam dobro rekao i znam zbog čega sam rekao iz razloga što sam pričao o tome da će se efekti članstva osjetiti kroz rast ekonomije u Crnoj Gori.

Ovo o čemu ste Vi pričali, od čega se mi imamo braniti vojno bezbjednosno i kako i na koji način treba da se organizujemo na teritoriji Crne Gore, ako ste dobro slušali moju priču u dijelu koji se tiče da nas prošlost obavezuje da se zaštitimo od aspiracija i širenja pa i naše granice, i naše teritorije, i naš integritet može da bude ugrožen.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Molim Vas, kolega Labudoviću.

Kolega Aprcoviću, dobićete dodatno vrijeme. Zamolio bih kolegu Labudovića da salušamo argumentaciju. Izvolite kolega Aprcoviću.

ŽELJKO APRCOVIĆ:

Ja sam pričao, gospodine Emilo Labudoviću, i osvrnuo se na istorijski aspekt dešavanja na prostorima zapadnog Balkana o kojem ne želim više da pričam. Ne bilo i ne ponovilo se. Mi smo poštujući budućnost naše djece, pri tom ne zanemarujući prošlost, treba da budemo sami prema sebi odgovorni i da upravo kroz članstvo ne dozvolimo, preduprijedimo eventualne moguće atake na teritoriju Crne Gore. To je za

budućnost naše djece, jer je to naša obaveza. Nemojte da zaboravite da Hrvatska nakon samostalnosti 1995.godine, da je Hrvatskoj trebalo punih 17 godina da pristupi NATO-u i ona je imala želju da preduprijedi sve te eventualne moguće sukobe kojih se zapadi Balkan vrlo dobro sjeća, pa tako i mi mlađi.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, dobili ste dodatno vrijeme.

Kolega.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Kolega Aprcoviću,

Javio sam se za komentar jer sam prisustvovao jednom NATO panelu i mogu vam reći to je bilo ponižavajuće za sve nas koji smo tamo učestvovali. Otprilike nivo tih NATO panela je bilo na nivou vodnika stažista iz škole rezervnih oficira i to iz naše generacije nego iz 1948. kada su odlučivali zajedno protiv Staljina, ali su vjerovatno dobro plaćeni. Ponižavajući nivo koji je bio na tim NATO panelima i informacije koje smo tamo čuli to samo pokazuje koliko oni interesovanja pokazuju da objasne Crnoj Gori svoje namjere.

Ja sam se javio iz jednog vrlo prostog razloga, sa jednim pitanjem Vama, kao komšiji iz Kotora, mi jesmo političari, ali smo i ljudi, da li prelazimo prag koji čovjek ne bi smio da prođe? Da li prelazimo prag koji jedan čovjek, odgovoran čovjek, ne bi smio da prođe? O čemu se radi? Imali smo bombardovanje u toku NATO agresije, imali smo žrtve civile i djecu, zločine koje je počinio NATO pakt koji nikada nisu odgovarali. Da li mi podrškom ovakvih rezolucija i NATO paktu postajemo saučesnici u tim zločinima? Ja lično za sebe tvrdim da bih postao saučesnik u zločinu u koliko bih podržao ovako nešto.

Druga stvar, bio sam na Trojčin dan kada je bombardovana 1999.godine, nije bilo vojske. Tek godinu dana kasnije je otkriveno da je korišten uranijum, NATO pakt nije obavijestio čak ni posle prestanka borbenih dejstava da su koristili osiromašeni uranijum. Da li javnost zna da ima oboljelih i umrlih od najtežih bolesti? Normalno, državni organi nikada nisu to ni ispitali. Ja sam postavio to pitanje u štabu NATO pakta u Belgiji, odgovor je bio takođe ponižavajući, da oni nisu vodili evidenciju kakvu su municiju koristili. Mi idemo u NATO pakt da bi naučili nešto novo, nešto kvalitetnije. Sad pogledajte bivšu JNA koja je imala svoje dnevnike municije, to možete i dan danas da nađete, NATO pakt koji je počinio i to je zločin uranijum, oni nemaju dnevnike municije koji su koristili a ljudi su oboljeli.

Treća stvar, trgovina ilegalnim organima na Kosovu, ubijani su i Srbi i Albanci i obavještajne službe najvećih zemalja NATO pakta su imale te podatke, to je činjenica iz rezolucije Dika Martija i Krala Del Ponte je imala te podatke koji su nestali. Da li postajemo saučesnici u svemu tome i o čemu mi pričamo ovdje o nekom doprinosu demokratije i vladavini prava i tako dalje, a ovo su sve zločini koje sam pobrojao.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Aprcoviću, imate mogućnost za odgovor, izvolite.

ŽELJKO APRCOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, uvaženi kolega Gojkoviću,

Ostao sam uskraćen za jedan dio odgovora. Jedan određeni broj ljudi još ne priznaje referendum, iako je taj referendum, po do tada nepoznatim pravilima, organizovan u smislu procenta koji je morao da glasa za nezavisnost Crne Gore. Taj referendum prema međunarodnoj javnosti je izuzetno dobro organizovan, sve u skladu sa najboljim pravnim normama razvijenih zemalja. Ono što ste vi rekli u dijelu koji se tiče bombardovanja NATO-a 1999.godine, o tome je pričala moja koleginica Branka Tanasijević, pri tom se vezujući na ratna dešavanja na prostorima bivše Jugoslavije u Drugom svjetskom ratu kada je rekla da je Njemačka nas bombardovala u više navrata, međutim kroz kasniji period nakon Drugog svjetskog rata ona je postala jedna izuzetno respektabilan i odgovoran partner Crnoj Gori. Upravo ono što je naša želja. Da ne bude više osiromašenog uranijuma, da ne bude više žrtava ni na jednoj, ni na drugoj, ni na trećoj strani, upravo je želja da kroz bezbjedonosni sektor NATO-a dođemo do toga da više nema majki u crnom, niti na jednom dijelu teritorije gdje živimo, niti u Evropi. Njemci su osuđeni za zločin, ali jednostavno to je naša želja, da nema osiromašenog uranijuma. Posljedica sigurno ima.

Ima dobacivanja iz klupe, ja sam svakoga od kolega saslušao. Posledica sigurno ima. Ja sam protiv takvih posledica iz prostih razloga što svakoga boli tamo gdje ga uštinite, tako da kažem, jednostavno upravo je naša želja da kroz NATO integracije dođemo do toga da više takvih posledica ne bude na prostorima Crne Gore.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Sa ovim smo završili komentare.

Kolega Pavloviću, sada je Vaš red, izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Poštovane koleginice i kolege, poštovane građanke i građani Crne Gore,

Ne pamtim, sad sam pokušavao da se sjetim koji je papir taj dokument o kome smo zadnji put imali dvodnevnu raspravu. Da vam kažem, ovaj papir, kao što ste mogli čuti, nema nikakvu ili gotovo nikakvu pravnu snagu. Apsolutno nije obavezujući i sasvim sigurno šta god pisalo u toj rezoluciji neće promijeniti ocjene američkog potpredsjednika Bajdena koje sinoć iznio. Cijela ova priča je potpuno, kao što svi vidite, nijeste slijepi i nijeste maloumni kao što ovdje misle da vas može neko za nos vodati, vidite zašto je ovo smišljeno i zašto je sad gurnuto. Dva dana pričamo, treba da pričamo o jednom papiru koji nema od svih dokumenata, od svih akata koje usvaja Skupština to je akt najniže pravne snage, najniže. Dva dana pričamo, a dva sata smo pričali o aferi "snimak" i to 31.jula uveče u 10 sati, sat i po smo pričali o aferi koja je porušila temelje ovoga Parlamenta. Nakon te afere, tada smo pokazali, ovaj Parlament je pokazao da nema kapaciteta da se ogradi od dokazane izborne krađe i samim tim pokazao da on više nema legitimiteta da obavlja svoju Ustavnu nadležnost koju obavlja. Znači, od toga trena ovaj Parlament nema legitimitet.

Ja neću govoriti o NATO-u za i protiv, svi znate da je PZP-e programski za članstvo Crne Gore u NATO. Ja ću govoriti o rezoluciji koja je na dnevnom redu. Ova rezolucija je u predloženom obliku neistinita i samim tim neiskrena. Do punopravnog članstva u NATO-u, što PZP smatra strateškim interesom države Crne Gore, se ne može doći neutemeljenim samohvalisanjem čega je prepun predloženi tekst rezolucije.

Iskrena posvećenost učlanjenja u NATO demonstrira se istinitim prikazom aktuelnog stanja u oblastima u kojima naši partneri iz alijanse traže ispunjenje definisanih uslova. Tako im pokazujemo da znamo gdje su i koliki su problemi sa kojima se suočavamo i pokazujemo im da smo odlučni da te probleme odklanjamo. Laganje naših atlanskih partnera i domaće javnosti o tome kako su sve reforme koje traži NATO već završene, danas smo čak čuli neki tvrde, i prošle godine su bile završene, ali nešto nije bilo u redu pa smo morali da odložimo malo. Dakle, to laganje i laganje da je javna podrška toboš NATO-u vrtoglavo raste, nije interes države Crne Gore. Dakle, to nije nikakav patriotizam. To laganje ne podstiče proce atlanskih integracija i tim laganjem mi šaljemo ružnu poruku našim atlanskim partnerima da je odnos Crne Gore prema NATO-u kalkulanski i neiskren.

Da vas sve podsjetim, gospođe i gospodo, juče ste prisluškivali NATO ambasadore, a danas pokušavate da ih prevarite nepostojećim reformama i verbalnom posvećenošću. To nije način kojim će se ostvariti strateški prioritet kakav je punopravno članstvo u alijansi, makar sam ja tako razumio ovo što je danas bilo u štampim, a što je sinoć ili juče u telefonskom razgovoru saopštio ocjenu koju je saopštio američki potpredsjednik, da on ne očekuje rezoluciju, on očekuje rezultate. Što vi pravite rezoluciju to meni nije jasno. Mislim da je svakome u stvari jasno nakon ovoga što se dešava da je ovo jedna predstava za javnost kako bi se skrenula pažnja javnosti sa onoga koji su ključni problemi. Pa ovaj Parlament bombe mu pucaju tu po gradu, a on, preko puta Uprave policije eksploziv se postavlja a ovaj Parlament nema petlju o tome da raspravlja, nego raspravljamo o rezoluciji.

Ova rezolucija u predloženom obliku zanemaruju dubuku institucionalnu ustavnu, parlamentarnu i bezbjedonosnu krizu u kojoj se u ovom trenutku nalazi naša Crna Gora. Aktuelna parlamentarna većina nema izborni legitimitet, jer je nastala na izbornoj krađi dokazano je i aferom "snimak". Sam izborni proces je potpuno legitimisan čime je stvarne nedemokratski ambijent koji ne omogućava donošenje bilo kakvih legitimnih dugoročno održivih, a pogotovo strateških dugoročno održivih odluka, kakva je odluka o učlanjenju Crne Gore u NATO. Posebno je problematično što u takvom postojećem ambijentu, ambijentu duboke ustavne, institucionalne i parlamentarne krize ovaj režim čitavu priču oko NATO-a vodi u pravcu donošenja odluke o učlanjenju Crne Gore u NATO u Skupštini Crne Gore, dakle, u jednom domu koji već sam rekao i svi se slažemo oko toga, oko toga postoji konsenzus. Šta se dešava, poštovane građanke i građani Crne Gore, neko želi, ko gura ovu priču, ka donošenju odluke o učlanjenju u NATO u Skupštini koja je nelegitimna. Želi u stvari da dugoročno problematizuje legitimitet učlanjenja Crne Gore u NATO koji će sutra u nekom novom političkom kontekstu moći biti ponovo preispitan, postavljen, i to potpuno legitimno postavljen, i doveden u pitanje legitimitet njegovog tadašnjeg donošenja. Dakle, u nastojanju da zaštitimo našu državu i kredibilitet naših atlanskih partnera PZP je predložio cijeli jedan set amandmana kojima smo tražili da se se odluka o učlanjenju donese na referendumu, kao i da se demonstrira spremnost da se ulože svi naponi da taj

referendum uspije. Kako bi se čitav postupak odvijao u demokratskom ambijentu predložili smo da se u tekstu rezolucije jasno deklarirše konsenzus ovoga doma oko zaključka da je hitno potrebno obezbijediti legitimitet izbornog procesa, kako bi svaki naredni izbori pa i taj predloženi referendum bili fer, slobodni i bez dosadašnjih krađa i manipulacija. Svakom je u Crnoj Gori i svakome je u Evropi i na zapadu je jasno da DPS ne može obezbijediti takve izbore i da to može obaviti samo prelazna Vlada za koju se PZP-e i DF snažno zalažu u što je centralni zahtjev protesta koji će početi 27. septembra. Ja se izvinjavam još jednu rečenicu.

Mi smo, poštovane građanke i građani Crne Gore, ne želeći od ovoga teksta koji je, da ne upotrijebim neku riječ na koju bi se neko mogao uvrijediti, zaista neprihvatljiv, neozbiljan i ako sam rekao da to nije dokumenat koji ima bilo kakav posebni značaj i bilo kakvu posebnu težinu, mi smo htjeli da ga upristojimo i htjeli smo da otvorimo dijalog sa predlagačima ne bi li napravili jedan pristojni tekst za koji bi i mi mogli da glasamo. Zalažemo se za punopravno člastvo. Međutim, ponašanje parlamentarne većine u ova zadnja dva dana je do te mjere bila skandalozna da su oni u stvari pokazali da cijela ova priča oko ove rezolucija u stvari najmanje veze ima sa učlanjenjem u NATO. Ona je gurnuta u javnost, i osmišljena da se prodube podjele i da se postulira nova podjela za nove izbore, za novu izbornu trku i za novu izbornu krađu za sve one koji su dovoljno bezobrazni da prihvate učešće u još jednoj Đukanovićevoj izornoj krađi. Zato, poštovani građanke i građani, mi 27. izlazimo na ulice i izborićemo prelaznu vladu i dobićemo fer prve u istoriji Crne Gore, fer i slobodne izbore. Svako ko ne želi da nam se pridruži neka nas makar ne opstruira, a ja ga molim da ima još dosta vremena neka dobro razmisli, to je jedna od šansi koja nam se pruža u ovome trenutku.

PREDŠEDVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Pavloviću, vidite koliko držite dogovor. Jedna rečenica dali ste 15, ali ne smeta.

Dakle, vjerujem da ćete razumjeti ovu moju trenutnu poziciju kao predstavnika predlagača ili potpredsjednika, dobićete svakako mogućnost. Iskoristio bih pravo kao predstavnik predlagača da dam svoj komentar u odnosu na Vašu diskusiju i najavio bih da imamo i komentar u ime kluba poslanika Demokratske partije socijalista gospodina Ljuba Škrelje.

Kolega Škrelja, izvolite, Vi prvi pa ću ja u nastavku sa kolegom Pavlovićem nastaviti dijalog.

Izvolite.

LUIĐ ŠKRELJA:

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Ja ću više u ime kluba i kao član Zakonodavnog odbora i izvjestilac.

Znači, ne čudi me od Vas, gospodine Pavloviću, jer nijeste pravnik, tako da možemo da komuniciramo ali reći u sred Parlamenta u sred Skupštine da je rezolucija akt koji nema nikakvu pravnu snagu i da ne pije vodu i van ovog Parlamenta stvarno je, barem ste to trebali da naučite. Skupština Crne Gore u okviru svoje nadležnosti:

1. Donosi Ustav
2. Donosi zakone

3. Donosi druge propise i opšte akte, odluke, zaključke, rezolucije, deklaracije i preporuke.

Čak i za to proglašavanje ratnog i vanrednog stanja, tak da u koliko vi možete da kažete da rezolucija nema nikakvu važnost, jasno nam je jer se ponašate i tokom vaše diskusije i tokom vašeg aktivnog rada i na podnošenju amandmana na ovaj predlog rezolucije.

Malo prije kad smo diskutovali ovamo ste dobacivali sa klupe, ja se ne nerviram oko tih stvari, meni ste rekli da govorim neistinu. Evo pred javnošću i pred poslanicima gdje piše, molimo vas da ranije predatim amandmanima od 09.09., danas je 15. na predlog rezolucije o podršci integracije u NATO-u pridružite obrazloženje koje vam u prilogu dostavljamo. Dostavili ste ga juče 14. u 15 časova. Znači, to se jasno vidi ko govori istinu. Nije to kraj svijeta. Parlament, sama riječ znači parlare, pričati sa logikom i bez logike. Uglavnom da pričate da prođu minuti, ali sve što se danas priča i sve što ste rekli i rekao sam da je to politički pamphlet, ste ovdje dostavili u obrazloženju amandmana i čak ste zaboravili, ovdje ste stavili i satnicu vaših obaveza taj dan. Rekli 15. Odbor za međunarodne odnose i integracije. Znači, ovo je vaš podsjetnik koji ste vi predložili kao obrazloženje za amandman. Zaboravili ste da vam je tu satnica, da vam je tu politička platforma i da vam je tu sve ono što ste iznijeli o rezoluciji i o nama koji se zalažemo za NATO integracije, počev od onoga da lažemo partnere, da smo kriminogena vlast, da smo nelegitimni i tako dalje. Tak da ne treba pričati, ne treba žuriti prije vremena, sve treba reći argumentovano i na kraju krajeva na nama je da dokažemo pred javnošću ko govori istinu ko ne. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, gospodine Škrelja, što ste mi pomogli, pošto sam ja tako razumio. Znači, čitajući taj član Ustava, Vi ste jasno pročitali, a u Ustavu nije ono slučajno, poredani su dokumenti po važnosti, po značaju. Dakle, ovaj dom donosi Ustav, pa donosi raznorazne veoma bitne zakone, budžet, prostorni plan itd, pa onda druge zakone, pa opšte akte, pa onda Rezoluciju, je li? Obavezujući akt, pravno obavezujući akt je rezoluciju. A dobro, to je iz vremena kad ste Vi bili veliki pravnik.

Dakle, ne bih oko toga, mislim da će svakome biti jasno i da je već svakome jasno, nakon više od nedjelju dana je jasno šta je svrha ove Rezolucije bila i činjenica da ste progurali tu ideju da se dva dana raspravlja, ponavljam, manje od dva sata smo raspravljali o aferi "snimak", manje od dva sata, dva dana se raspravlja.

Dakle, gospodine Škrelja, to je jasno svakome. Ovo je gurnuto da se pripremi, priprema se polako, da kažem, ovaj prostor za novu podjelu koja će biti ključna po vašoj projekciji, podjela za naeredne izbore. Na pronato i antinato. Oko toga treba da se pravi naredna podjela na bazi koje, to jest na toj podjeli vi mislite da možete ne samo dobiti izbore, vi ih možete dobiti samo ako ih pokradete, nego pokušavate da dobijete naklonost Zapada, to jest kolega ove gospode iz NATO-a da zažmure još jednom na vašu izbornu krađu, jer oni znaju odlično da vi kradete izbore, sve znaju, bolje od nas znaju. Kad god smo im pokazivali materijale kojim argumentujemo izbornu krađu, oni su nama govorili da oni imaju više materijala od toga.

I druga stvar, Vi ste rekli danas, gospodine Škrelja, na što sam ja, priznajem, vrlo agresivno, jer me je to potpuno izbacilo, reagovao, Vi ste rekli uzmite stenogram. Molim vas, da tražimo prekid sjednice dok ne donesete stenogram ili da mi se izvinite, jedno od toga.

Dakle, evo sad ste Vi pokazali ono što sam ja pokazivao i stavio ispred potpredsjednika Parlamenta, a on nije htio da mi da riječ da kažem- ljudi evo ga zaveden u Skupštini, predao sam obrazloženje.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Pavloviću, koliko je toliko preciznosti što se tiče vremena u komentaru. Dakle, najavio sam i korišćenje svog prava kao predstavnika predlagača u odnosu na vašu diskusiju.

Kolega Pavloviću, ja vas razumijem zbog čega vi iskazujete žal što dva dana raspravljamo o ovom, ponavljam, važnom dokumentu kakva je Rezolucija o podršci integracija Crne Gore u NATO, važnom dokumentu. Ja znam da bi, što se vas tiče, vi najradiji bili da ova rasprava traje dva minuta, odnosno da je uopšte nije ni bilo. Zašto? Za to što bi vi u toj situaciji bili prosto pošteđeni da na javnoj sceni pokažete ono što je vaše političko licemjerstvo, a to je da u vašem programu, kao što i sad ponavljate, onako gromoglasno, stoji upisano da je Pokret za promjene P za u članstvo u NATO, ali to treba ponoviti sada na javnoj sceni i podržavajući ovu rezoluciju pokazati to svoje opredjeljenje. Ne. Vi pokušavate sa amandmanskim zamagljivanjem, ne, ja molim da mi se da vrijeme kao i ostalima. Pa ne, evo dozvolite, ako vas minut mog vremena, evo kolega Pavlović je tolerantan kao što sam i ja tolerantan prema njemu.

Vi amandmanski pokušavate da zamaglitate dajući tamo sedam amandmana ili osam, ne znam tačno, ali uz poruku, to je ultimatum, sve ili ništa. Dakle, a kad već ne prolazi amandmanska vaša destrukcija, onda tokom rasprave raspravljajući o ovoj važnoj temi, znate na što vi 70% vremena trošite, pozivajući građane Crne Gore na protest, pozivajući građane Crne Gore da na protestu pokažu nestabilnost Crne Gore i time želite da pošaljete poruku našim partnerima o nestabilnosti Crne Gore koja ne zaslužuje pozivnice za članstvo.

I gospodine Pavloviću, vrijeđate i naše institucije i naše partnere kada kažete - lažemo naše partnere i institucije. Zar mislite da su naši partneri toliko naivni i u Briselu i u Vašingtonu, i u Berlinu i na svim ostalim adaresama na kojima se nalaze NATO članice, pa daju ovakve ocjene kakve daju uključujući i posljednju ocjenu koju smo juče čuli od potpredsjednika Sjedinjenih Američkih Država.

Gospodine Pavloviću, ja mislim da vi imate najmanje moralno pravo da pričate o lažanju. Ne mislim ništa lično, mislim o predstavniku politike čije je laž osnovno obilježje, osnovno obilježje. I u narodu postoji, ništa ponovo lično, dakle govorim potpuno politički, govorim narodnim jezikom, narod bi u ovakvim situacijama, siguran sam, najkorektnije saopštio narodnu onu poslovicu "Laži lažo da se veselimo".

Ovo je ozbiljna tema, ovo je vrijeme kad treba da iznosimo ozbiljnu argumenatciju i ja vas molim da na takav način pristupimo ovoj temi.

Izvinjavam se zbog prekoračenja vremena, biću tolerantan i u odnosu na vas. Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Vi ste, takođe da vam se zahvalim, gospodine Simoviću, što ste kao predlagač argumentovali sve ono što sam ja pričao, a pričao sam, centralna stvar što sam ja ovdje pokušavao da pokažem jeste da je ova rezolucija o kojoj se priča dva dana, u stvari gurnuta kako bi se podjele povećale u Crnoj Gori na unutrašnjoj političkoj sceni, kako bi se skrenula pažnja sa protesta i sa problema koji su evidentni u Crnoj Gori, kako bi se skrenula pažnja sa problema koje vi imate unutrašnjih, bacate bombe jedni na druge, hapsite se, itd. Moram reći da se nastavim na ono što reče jedan kolega, uhapšeni brat ovoga predsjednika savjeta, vašega partijskoga, kad je rekao hapse me zbog NATO-a. Ove današnje najave koje je predsjednik Parlamenta rekao da ćemo sigurno dobiti pozinivcu, ja mislim da su moguće najave da će i brat biti uhapšen, ovaj stariji, je li.

Zašto ovo govorim? Da ste vi to odlično argumentovali za to što vi kao predlagač, pogledajte, vi ne znate koliko sam ja amandmana podnio, sedam, osam. Niste ih pročitali naravno, jer ne znate ni koliko ih je a kamoli da ste ih pročitali. E to govori, to govori, gospodine Simoviću, pogledajte i vi stenogram ako tvrdite da ne govorim ja istinu. Dakle, vi niste ni pročitali kao predlagač naše amandmane. Nije vam padalo na pamet da uopšte razgovarate o tome da se neki amandmani usvoje i da mi glasamo, da budemo dio te većine koja će glasati za rezoluciju. E to je tragično, i to smo znali od početka. Za to je vaša rezolucije i lažna, jer tvrdite da je sve gotovo, evo tu je kolega koji je danas govorio. Nemojte bre to da radite, ovo je strateški interes ove države. Nemojte samo da zavaravate sebe, da lažete ovu javnost, ovu našu unutrašnju.

Izvinjavam se, zavodite, partnere da zavodite, vaš ambasador koji je u NATO-u, on je tamo dvije godine, tri godine ih je uvjeravao da treba dvotrećinska većina da bi se izglasala neka podrška NATO-u u Parlamentu. Godinama ih je uvjeravao da naš Ustav to propisuje, to su nam se žalili ljudi pa smo ih mi razuvjerali. Nijesu oni naivni, znaju oni sve, ali ste ih špijali. Znači li to da su naivni? Ne. A jeste li ih špijali? Jeste. Njihove ambasadore ste špijali.

Prema tome, na kraju samo, drago mi je što ste se ogradili, vi ste kada ste govorili o lažnim, laž, osnova, politike, itd, ogradili ste se nijeste mislili na mene lično, ali moram da vam kažem ova partija kojoj ja pripadam sa velikim ponosom, sa velikim ponosom sam dio ove partije, ovo je partija koja od samoga svog osnivanja, budite tolerantni koliko smo mi bili. Dakle, ovo je partija koja od svoga osnivanja ni za milimetar, ni za zeru se nije pomjerila od onoga što smo zapisali 2006. u našem programu, razumijete. Mi smo bili za NATO, gospodine Simoviću, kad ste vi bili protiv, mi smo bili za NATO, gospodine Simoviću, i zapisali u program kad ste se vi guremali i znam priče, dođe NATO, prvi kontakti još oko prvoga onoga kruga partnerstva, dođu ovi a onda se vaš šef General štaba hvali kako smo ih prevarili i zamazali im oči.

Prema tome, nemojte molim vas da govorite, vi da govorite nekome i da sumljčite nekoga za laž. Vi ste zadnji vi i vaša partija ste zadnji koja na političkoj sceni to može bilo kome da prebaci.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Siguran sam da ostajemo pri svojim ocjenama. Ja ne odustajem od onoga što sam saopštio, biće prilike još, kolega Pavloviću, da razgovaramo.

Kolega Saša Pešić, izvolite.

SAŠA PEŠIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče Parlamenta.

Uvažena Skupštino, dragi građani,

U posljednje vrijeme u javnost je puno više nego ranije prisutna tema Crna Gora i njeno učlanjenje u NATO. To je prirodno posebno u trenutku kada naša zemlja vodi dijalog o NATO integracijama kao pored pristupanja Evropskoj uniji ključnom strateškom spoljnopolitičkom prioritetu Crne Gore. U tom pravcu pred nama je danas i Predlog Rezolucije o podršci integraciji u NATO sa ciljem da će rasprava o njoj i očekujem usvajanje značajno uticati na još veću podršku naših građana u NATO integraciji. I ja kao i moje kolege iz ovih klupa dijelim uvjerenje da će punopravno članstvo Crne Gore u NATO biti garant najvažnijih vrijednosti mira i bezbjednosti u našoj zemlji, teritorijalnog integriteta i suvereniteta, daljeg unapređenja vladavine prava i demokratije, zaštite ljudskih i manjinskih prava i unapređenje kvaliteta života svakog građanina Crne Gore i njenog ukupno.

Učlanjenjem u evroatlantski savez sa naše strane neće se ugroziti odlični odnosi koje Crna Gora ima sa nama najbližim zemljama u regionu i šire koje nijesu ili ne žele da budu članice NATO alijanse. Te tradicionalne istorijske u mnogim primjerima i bratske veze među građanima naših zemalja nikada se neće dovesti u pitanje. Mi cijenimo i razumijemo različite stavove i mišljenja drugih država, ali očekujemo i razumijevanje i poštovanje naših suverenih izbora i odluka posebno kada je riječ o članstvu u NATO.

Pored niza do sada navedenih prednosti koje su iznijele moje kolege ističem:

Članstvom u NATO otvaraju se mogućnosti za bolje obrazovanje, zapošljavanje, finansijsku samostalnost.

NATO obezbjeđuje siguran poslovni ambijent, kako smo više puta danas čuli.

Članstvom u NATO Crna Gora jača ambijent za domaća i strana ulaganja.

Sigurnost države najbolja preporuka za turističke destinacije u njoj.

Strani investitor radije će uložiti u zemlju koja je bezbjedna, uživa stabilnost i koja je članica u svijetu prepoznatljive međunarodne organizacije.

Tako dakle, ekonomski efekti dugoročno gledano vrlo su pozitivni, a direktne strane investicije rastu kao rezultat shvatanja potencijalnih investitora da zemlja postaje sigurnija, ekonomski sistem stabilniji i da je pogodnije otvoreni i za direktne strane investicije.

Jedna od analiza pokazala je da je od svih 12 država koje su poslije pada Berlinskog zida ušle u NATO, jedino u Hrvatskoj uniji zabilježen porast stranih, nije zabilježen porast stranih investicija nakon ulaska u alijansu što je rezultat finansijske krize u kojoj se država nalazila, a u toku dosadašnje rasprave imali smo pravo, odnosno imali smo priliku da čujemo i komentar na ovu temu između kolege Jelića i uvaženog kolege Bojanića.

Sve ostale države, to je činjenica, imaju skok stranih direktnih investicija. U situaciji kakva je kod nas kada je zemlja bogata potencijalima koji su u značajnoj mjeri neiskorišćeni a u trenutnim ekonomskim uslovima ne raspoležemo sa dovoljnim sopstvenim kapacitetima, strane investicije imaju izuzetan značaj za unapređenje boljeg života.

Svoju diskusiju ne mogu završiti a da ne pomenem i jedno ružno iskustvo iz prošlosti, posebno što dolazim iz tog kraja. Radi se o NATO intervenciji 1999. godine, kom prilikom je bilo i civilnih žrtava u našoj zemlji a među njima stradala su i nedužna

djeca i svi žalimo za tim životima. Ipak, Crna Gora je učinila sve što je mogla u tim trenucima da spriječi bombardovanje i možemo biti radosni na to što je država sačuvana od većih razaranja i što je važnije od još većeg gubitka ljudskih života.

Na kraju zaključujem svoje izlaganje sa: da - za sigurniju budućnost naše djece, da - za društvo demokratskih država, da - za kvalitetniji život naših građana. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Komentar na diskusiju kolege Pešića.

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Očigledno da i dalje se ne čuju argumenti da ta teza naročito vezano za investicije nije tačna. I sad se pravda kad već da kažem je jasno da u Hrvatskoj 10 puta palo za četiri godine priliv stranih investicija, da je 10 puta manji onda se izvrće teza, odnosno traži se opravdanje da je to zbog globalne ekonomske krize. Ja sam to rekao, jeste, ali one zemlje prije što su imale rast do 2008. rast je zbog globalne investicione klime, a ne jesu li u NATO ili nijesu. Pokazao sam potpuno paralelno, pogledajte, evo još jednom, grafici, to su zemlje G20, EU sve su iste, bile u NATO ne bile.

Dalje, opet i dalje idete sa tom pričom, jako pojednostavljujete stvari i to me užasno nervira, ne samo vi nego uopšte svi. Kao ući ćemo u NATO i porasće nam investicije. Ja samo hoću da vam dam do znanja da ne prihvatate takve stvari. Nauka je, ljudi se mukom muče, e vidite li ovu knjigu? Naravno, neću da je čitam. Vidite li ko je ovo pisao da vam ne objašnjavam? Jedan od najvećih eksperata za investicije i za konkurentnost nacija. Svi ekonomisti svijeta o jadu su se zabavili, nemaju zajednički stav šta u nekom momentu privlači negdje neku investiciju ili ne. Evo za vaš podatak sad, kada kažete kontra teze, te da je potpuno stabilna situacija i da ćemo je Bože moj sa NATO-om dobiti i da će to da bude priliv stranih investicija. Znate li u nekoj strateškoj grani koja je za Crnu Goru najvažnija, poljoprivreda? Znate li gdje su najveća ulaganja, a naročito američka u poljoprivredi? U Africi, u Zapadnoj Africi, da ne kažete da je to super povoljna destinacija, super bezbjedna.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolega Bojaniću, dosta ste vremena danas potrošili.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem, ali nemojte mi Vi određivati koliko mi je, koliko sam vremena potrošio danas, to Vas molim, to ostavite meni da ja procijenim.

Nemojte mi takve konstatacije. Recite, prošlo je dva minuta i u redu, ali nemojte Vi meni da određujete koliko sam ja danas vremena potrošio, za 20 -30 godina. Evo, nemojte da mi mjerite jesam li dva minuta ili tri govorio. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Molim vas.

Ja Vas ne prekidam, ja sam samo htio da kažem da ste dosta vremena potrošili u prekoračenju dozvoljenog vremena ne brojeći sa Vaše diskusije pravo na komentar i slično. Samo sam htio da kažem da ste bili veoma, da kažem, fleksibilni kada je u pitanju dozvoljeno vrijeme i bili smo tolerantni. Ja Vas samo upozoravam a Vi se ljutite.

Vi se cijeli dan nešto ljutite. Ja ne vidim razlog.

Vi mi nijeste dozvolili da ja kažem šta želim da kažem. Možemo i poslije devet nastaviti diskusije i je li Bog dao da razmijenimo argumentaciju. Hvala.

Kolega Pešić, izvolite.

SAŠA PEŠIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Prosto je nevjerovatno koliko ste Vi danas uporni da branite te teze, da strane direktne investicije se neće povećati sa ulaskom neke zemlje, u ovom slučaju Crne Gore, u NATO alijansu.

Od svakog sam danas sa te strane mogao da očekujem da će da bude lider antinano kampanje u ovom Parlamentu, a od Vas ne. Zaista mi je nevjerovatno, posebno zbog toga što smo ovdje čuli da ste bili u jednoj uvaženoj političkoj grupaciji na izborima, pa to su čuli svi građani ovdje, da ste bili visoko pozicionirani u jednoj političkoj važnoj organizaciji koja u svom programu baštini NATO i evroatlantske integracije.

Pazite, vi danas pokušavate da kažete te argumente protiv NATO investicija i mislite da će to građani koji nas gledaju shvatiti.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Pešić je Vas veoma pažljivo slušao, budite parlamentarni i saslušajte argumentaciju, imajmo toliko kondicije.

Izvolite, kolega Pešiću.

SAŠA PEŠIĆ:

Dakle, zaista jednu priču koja je kontra priče, nas danas 13 poslanika Demokratske partije socijalista i uvažene profesorice ministarke odbrane i nadam se da će građani Crne Gore koji već devet sati, ponavljam, slušaju ovu priču znati da ocijene ko je u pravu, a ko nije. A što se tiče te vaše priče, da nije tačno, da nema porasta u stranim direktnim investicijama kada neka zemlja uđe u NATO članstvo, ja ću vam saopštiti određene podatke.

Kaže, nacionalni koordinator NATO na Biznis forumu, članstvo podstrek stranim investitorima koji je održan 07.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Pešiću, dobili ste 15 sekundi zbog ometanja tokom Vaše diskusije, molim Vas iskoristite ih.

SAŠA PEŠIĆ:

Kazao je da je analiza izvjesnog profesora ekonomije u Americi, pokazala da od svih država koje su poslije pada Berlinskog zida ušle u NATO, jedino u Hrvatskoj to smo se složili, nije zabilježen porast stranih. Ali, gledajte ostalo. Sve ostale države, kazao je on, imaju sklop stranih direktnih investicija koji se bilježi kroz procentualno učešće

stranih direktnih investicija u bruto nacionalnom dohotku od 3,36% do 12,06% u Bugarskoj, u Albaniji od 3,72 do 9,12% ili sa 6,23 do 9,80% u Mađarskoj. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam.

Sada riječ ima kolega Stanić.

NOVICA STANIĆ:

Signalizirao mi je generalni sekretar, nijeste me najavili da se pripremim.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite.

NOVICA STANIĆ:

Dakle, poštovana Skupštino, uvaženi građani Crne Gore, Evo, Crna Gora, odnosno njena vlast je riješila da ide u NATO. A evo šta je bivši njemački kancelar Helmut Šmit 2008. godine izjavio za jedan njemački list: "Sjevernoatlantska alijansa je bila odbrambeni savez a ne savez za transformaciju svijeta. Sve dok je NATO bio odbrambeni savez njegovo postojanje je bilo poželjno, ali mi ne bi trebalo da učestvujemo u pretvaranju NATO u instrument za transformaciju stranih država, iako to neki političari predstavljaju kao izraz odgovornosti svjetske politike. Ne smijemo da dozvolimo da NATO postane neka vrsta nadvlade, ali NATO je postao strateški instrument prije svega Amerikanaca i to naročito poslije 1991. godine." Mislim da ovome nema šta da se doda, a pazite kad Skupština Crne Gore raspravlja o ovoj rezoluciji. U vrijeme izbjegličkog cunamija koji preko Grčke, Makedonije, Srbije hrlu u Evropu. Poslije arapskih proljeća dobili smo evropsko ljeto. Zašto te izbjeglice, emigranti hoće u Evropu? Zbog blagostanja ljudskih prava sloboda. Ali, šta se dešava? Evropski građani se pitaju ko će to da plati i koliko će to da košta poreske obveznike Njemačke, Austrije, Francuske. Pa Mađarska postavlja žičane ograde, šalje vojsku, čuda se čine. Sve zbog ove transformacije pojedinih država koju su radile Sjedinjene Američke Države i pojedine članice NATO saveza. Pazite, Libija, Irak, Sirija koje su za Saudijsku Arabiju svjetlosnu godinu bile daleko u poštovanju ljudskih prava i demokratije, ali Saudijska Arabija je saveznik Sjedinjenih Američkih Država a Irak su bombardovali zato što je Sadam Husein imao tajno hemijsko oružje, kad se pokazalo da je to bila laž, niko nije odgovarao.

Ja pitam, koliko će Crna Gora koja se u svemu solidariše sa Evropskom unijom da primi ovih nesrećnih migranata, odnosno izbjeglica? Zašto Vlada Crne Gore ne odredi jednu kvotu? Koliko će Sjedinjene Američke Države da prime? Ja se sjećam, prva nagrada koju sam dobio u prvom razredu osnovne škole za odličan uspjeh i primjerno vladanje bila je slikovnica Kristifor Kolumbo. I tamo sam još tada naučio, da je krenuo sa tri broda Santa Maria, njegov admiralski brod, Pinta i Nina i otkrio Ameriku. I znate šta bi trebala da uradi Evropa da je stvarno ono što se predstavlja, da napravi jednu flotu od 300 brodova, stotinu Santa Maria i stotinu Pinta i stotinu Nina i da pokupi sve ove migrante i da ih uputi pravac za Ameriku. I da to ne bi neko dirao i napadao da zamoli Rusiju da ruske podmornice to prate preko okeana i da ti nesrećnici stignu u Sjedinjene Američke Države i da tamo kao u svakoj bajci srećno žive do kraja života.

Da se vratimo na 1999. godinu, bombardovanje Savezne Republike Jugoslavije, osiromašeni uranijum, i ne samo to, Rudolf Šarping, tada ministar odbrane Njemačke zamjerio se Sjedinjenim Američkim Državama zbog upotrebe radioaktivnog plutonijuma prilikom bombardovanja, izaziva kancerogena oboljenja, poluvrijeme raspada četiri i po milijarde godina.

Murina - poginula neka djeca. Da li je iko od čelnika Crne Gore otišao da klekne pred onim spomenikom tamo i da moli za oprostaj? Nije.

Ja pitam da je poginulo dijete nekog od čelnika predsjednika Crne Gore ili predsjednika Vlade, da li bi nekome palo na pamet da ide u NATO? Ne bi. I ne dešava se ništa slučajno.

Pazite, u vrijeme kad raspravljamo o Rezoluciji pojavljuje se famozni Nacrt zakona o slobodi vjeroispovjesti. Jedina država u Evropi u 21 vijeku i jedina socijalistička partija DPS koja hoće državnu crkvu. Umjesto restitucije vraćanja imovine planira se nacionalizacija crkvene imovine. Ponovno spaljivanje Svetog Save u Crnoj Gori u 21 vijeku, ali se to ovoga puta za razliku od Sinan Paše radi putem zakona. Ja se pitam i jedva čekam da li će Evropska unija i NATO reagovati na ovaj diskriminatorski zakon ili će se pokazati upravo antisrpska politika najjače oruđe u rukama Mila Đukanovića u evropskim integracijama. Bojim se da će tako biti, i ja se plašim da će ova Skupština ako usvoji ovu Rezoluciju stati u red sa onom petrovdanskom skupštinom od 12. jula 1941. godine.

Dakle, red bi bio na kraju da se pošalje i jedan telegram generalnom sekretaru NATO-a ako usvojite, ako ne znate kako ćete da napišete, nadam se da je neđe u muzejima i arhivama sačuvan onaj telegram Hitleru, pa prepisite. Samo znači promijenite ime u potpisu Vlada Crne Gore. Uostalom prije godinu dana u Ujedinjenim nacijama predstavnik Crne Gore je bio uzdržan kad se glasalo o Rezoluciji protiv nacizma, neonacima i svih oblika rasizma i diskriminacije. Toliko i hvala.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Sada će uzeti riječ u ime Kluba poslanika Demokratske partije socijalista.
Izvolite, kolegice.

MARIJA ČATOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolege poslanici, uvaženi građani,
Zahvaljujući mudro vođenoj politici Crna Gora sasvim izvjesno krupnim koracima korača ka evropskim i evroatlantskim integracijama. Nimalo slučajno dobijamo podršku gotovo svih članica alijanse koji iskreno žele da Crna Gora dobije poziv već ove godine za članatvo u toj organizaciji.

Mnogo je pitanja oko toga da li je NATO istinski potreban Crnoj Gori i da li će naša država izgubiti dio suvereniteta ulaskom u sjeverno-atlantsku alijansu. Jasno je da se radi o propagandi čiji je cilj da NATO predstavi kao agresivno vojnu organizaciju, iako protivnici ulaska Crne Gore u NATO savez dobro znaju da je istina sasvim drugačija. Zbog toga mnogima smeta odlučna namjera države da svojim građanima približi interes ulaska u alijansu putem brojnih skupova, okruglih stolova, debata, televizijskih emisija, sučeljavanja sa onima koji različito misle. Oni nemaju argumentaciju protiv benefita i koristi koje sve države alijanse imaju svojim članstvom. Savremena Evropa počiva na dva integrativna stuba NATO i EU koji objedinjavaju

političku, bezbjednosnu i ekonomsku strukturu. Proces integracije u NATO i EU su komplementarni. Ulaskom u NATO savez Crna Gora će trajno riješiti sva pitanja odbrane svoje teritorije. Važno je to za malu državu koja je u više navrata bila predmet interesovanja moćnih susjeda čije posljedice osjećamo i dan danas. Pod NATO kišobranom bićemo sigurni kao suverena međunarodno priznata država koja će biti potpuno ravnopravna sa svim drugim članicama, pa i onim koji su višestruko veće i ekonomski snažnije od nas.

Ulazak Crne Gore u NATO savez će u mnogome poboljšati i ekonomsku poziciju države. Stepem bezbjednosti i sigurnosti ulaganja u državu članicu alijanse, potaknuće potencijalne investitore snažnije i odlučnije da ulažu prvenstveno u turizam, ali i sve ostale privredne potencijale koje Crna Gora sasvim sigurno ima.

Crna Gora u NATO savezu oslobađa investitore svake brige oko uložene investicije. Ispunjavanje kriterijuma za članstvo u NATO znači i postizanje standarda potrebnih za članstvo u Evropsku uniju, pogotovu u pogledu vladavine prava i borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. NATO i EU počivaju na istim principima i vrijednostima a to su izgradnja demokratskog društva, vladavina prava, poštovanje i promocija ljudskih prava, ekonomski razvoj, civilna kontrola odbrambenog sektora i službi bezbjednosti itd.

Ulaskom u NATO savez Crnoj Gori se brže otvara put ka oškrinutim vratima Evropske unije kojoj prirodno pripadamo. Poziv koji s pravom očekujemo i koji treba da uslijedi kao rezultat istinskog napretka na svim poljima evropskih i evroatlantskih standarda omogućiće da se Crna Gora brže razvija. Na taj način će naši građani najbolje osjetiti benefite članstva koje dolazi kao rezultat istinskih napora naše Vlade, institucija sistema, civilnog društva i svih onih koji razumiju potrebu da budemo sastavni dio civilizovanog svijeta i da aktivno učestvujemo i dajemo svoj doprinos daljem razvoju alijanse.

Crna Gora u NATO savezu imaće sasvim sigurno i značajno jači spoljnopolitički položaj a to znači i veći uticaj na ukupna politička kretanja prvenstveno na Zapadnom Balkanu gdje je odavno prepoznata kao faktor od značaja za stabilnost regiona.

U našoj državi iz dana u dan raste uvjerenje da članstvo istinski zaslužujemo, a rast pristalica za NATO govori da naši građani shvataju prednosti članstva koje nudi prvenstveno mir, zatim brži razvoj, ekonomsku stabilnost, vladavinu prava i kvalitetniji život. Članstvo u NATO ubrzava proces pristupanja EU, zbog toga sam uvjeren da će Crnoj Gori krajem godine stići zasluženi poziv za članstvo u NATO alijansu i da ćemo postati 29 članica. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Dozvolite samo da saopštim plan rada večeras.

Dakle, prema mojoj procjeni u odnosu na broj prijavljene, redosled, prisutne, mislim da možemo ovak kazati, da će kolega Labudović imati prvi diskusiju, nakon toga kolega Perić, poslije kolege Perića kolega Zarubica i poslije kolege Zarubice kolega Kaluđerović i sa time bi završili naš večerašnji, nastavicemo sutra u 11 sati, ali o tome ćem obavijestiti na kraju sjednice.

To je dakle naš plan za večeras i molim kolegu Labudovića sada da uzme riječ.

Izvolite, kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovani građani Crne Gore, ja vam se rijetko obraćam sa ovog mjesta, ali večeras sam, da kažem, primoran mada iskreno sumnjam da vas je još puno ostalo uz male ekrane, jer imate pametnija posla, da vam se sa izvjesnim osjećajem stida izvinim što mi u situaciji dok se najveća većina vas bori za goli život ovdje, kao da se ništa ne dešava, što bi rekla moja pokojna baba, kapom rastjerujemo vjetar.

Ali, reći ću nešto što možda će iznenaditi predlagača i predlagača ove rezolucije, ja sam vam u izvjesnoj mjeri i zahvalan. Ovo je prvi put da se u godini i po intezivne NATO kampanje gdje ste upregli sve raspoložive snage i sve raspoložive resurse čuju i drugačiji argumenti, ne spinovani, ne skraćivani, ne interpretirani već onako u izvornom obliku. Jer mi u Crnoj Gori imamo jedan apsurd, jedan presedan da o najvažnijem spoljnopolitičkom pitanju Crne Gore više raspravljaju strane diplomate nego građani. Imamo nešto što je nezabilježeno u istoriji diplomatije i što nijedna suverena drža do svoje državničke časti ne bi dozvolila da joj strane diplomate dociraju šta je njen interes a šta nije. S tim što kad neko kaže da ulazak u NATO i nije baš neki interes Crne Gore, onda se digne galama na sva zvona i to se smatra flagratnim kršenjem nezavisnosti suverene Crne Gore, a kad god ovo hor stranih diplomata iz dana u dan bruji o tome kako je to interes Crne Gore onda je to valjda u skladu sa diplomatskom praksom. Čak ni ona floskula diplomatska koja na kraju krajeva pokriva sav taj nedopustivi angažman da o tome ipak treba da odluče građani Crne Gore je u ovom slučaju izostala. Da vam ne govorim o načinu kako vodite tu kampanju, pa prosto sam se zgrozio jedne slike iz Danilovgrada prije nekih mjesec dana, skupila se šaćica penzionera a onda im ministarka, što me je strašno iznenadilo, rada i socijalnog staranja kaže - ako glasate da Crna Gora uđe u NATO pakt povećaće se penzije. Pa nije valjda.

Još nešto, želim da vam se iz dna duše zahvalim što ste za koordinatore ove kampanje izabrali onog mog zemljaka i gotovo rođaka Garčevića, jer koga on u bilo šta ubijedi taj je sazreo za ozbiljnu psihijatrijsku analizu.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega, kolega Labudoviću, mislim da ste pretjerali.

EMILO LABUDOVIĆ:

Bliži je on meni nego Vama, nemati Vi razloga da ga branite od mene.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Mislim da ste sada pretjerali dajući kvalifikacije, pretjerali ste, kvalifikacije dajući u odnosu na gospodina Garčevića.

EMILO LABUDOVIĆ:

Ja sam to rekao za one koji mu povjeruju.

Ponekad mi vas je bilo žao slušajući vas kako kao mantru izgovarate neke ne samo neistine, nego nebuloze do mjere da je to prosto smiješno. Vjerovao bih vam da NATO treba da donese demokratiju kad bi igdje bilo zapisano u istoriji ljudske civilizacije da jedna vojna organizacija bilo kome donijela demokratiju. Vjerovao bih da NATO donosi unutrašnju stabilnost, da nije koliko u nedjelju milion Katalonaca u sred

Barselone protestovalo i tražilo rasparčavanje Španije. Vjerovao bih vam i da NATO donosi ekonomski prosperitet da nije Grčke, Italije, Španije, Portugalije itd. Vjerovao bih vam da je ovo najbolje društvo na svijetu kad prema posljednjem podatku koji ja znam u svijetu ne bi postojalo 200 država. I vjerovao bih vam da ćemo steći ulaskom u NATO moćne prijatelje kad to ne bi imalo i drugu stranu, moćne neprijatelje. I da apsurd bude veći steći prijatelje među onima koji nam to nikada nijesu bili, a neprijateljima učiniti one koji su nam bili vječiti prijatelji. Ne zaboravite, onog momenta kada i ako Crna Gora uđe u NATO na geostrateškim kartama oni koji su upravo protiv NATO-a ona postaje tačka potencijalnog udara.

Čuli ste, poštovani građani, nebrojeno je puta danas rečeno da oni to predlažu radi sigurnosti svoje djece. Ja im vjerujem. Ono će svoju djecu da zaposle u NATO organizacijama i NATO službama, a onaj dio koji treba da se obavi, obavljaće vaši i naši sinovi. Zato, poštovani građani, umjesto u NATO dođite na cestu da ovaj narod konačno pokaže šta misli o ovoj vlasti. I ne bojte se, plaše vas svojim strahom. Ne bojte se policije, najveći broj tih časnih ljudi jedva čeka da skine s vrata jaram onih kriminalaca koje moraju da štite i da paze i ne bojte se ni zatvora. Vjerujte bio sam tamo, ponekad je i tamo bolje nego ova sloboda koju nudi ova vlast.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Nije problem, da, konzistentni u, rekao bih, u po porukama političkim koje ne odgovaraju ovome domu, ne odgovaraju potrebi da svi zajedno razvijamo vladavinu prava i da čuvamo pravni sistem ove države.

Pozivati građane da se ne boje zatvora je jednako pozivati građane da prave incidente na pozivu za proteste koje vi koristite na kraju Vaše diskusije da im javite.

Dakle, kolega Labudoviću, niko nema ništa protiv sa organizacijom protesta to je legitiman vid izražavanja demokratske volje građana, ali nemojte pozivati na to što sada ste na kraju vaše diskusije pozvali.

Možete.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine Simoviću, da mi to kaže neko drugi iz ovog ovdje reda, pa na neki način bih se osjetio i postidjenim, ali Vi, koji ste na jurišu ušli ovdje zajedno sa mnom jer sam vas tada podržavao, Vi nemate apsolutno nikakvo pravo da mi to kažete.

Drugo, ja nikad ni u jednoj rečenici od kada sam ovdje nijesam pozivao na nemire. Mi ćemo da se mirno okupimo ali sam imao potrebu da ohrabrim građane, koliko danas u novinama prijetite policijom, zatvorima i ne znam. Zašto? Je li se vi to bojite svojih građana? Čiji smo mi građani? Jesmo li uvezeni iz ne znam odakle iz Tripolija ili iz Bengazija ili iz Damaska?

Gospodine Simoviću, ovo je isto onoliko naša država koliko je vaša i imamo pravo da u toj državi slobodno demokratski, na sred ceste kao što se u svim civilizovanim državama Evrope i Svijeta izrazimo svoje negodovanje i svoje nezadovolstvo načinom na koji vi upravljate ovom državom.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Labudoviću, ali ne na juriš, na ovu instituciju. Kazali ste, kao što ste i vi ušli na juriš u ovu instituciju uz podsjećanje, u ovaj dom niko nije ušao na juriš, nego smo, svi su ulazili kao rezultat demokratske volje građana na demokratskim izborima. Prema tome samo da se tu malo pojasnimo.

Hvala vam.

Hvala, kolega Labudoviću.

Imate komentar.

Imaćete pravo na komentar kolege Vuletića.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine Simoviću, ja sam rekao bili smo saučesnici i nemate pravo da mene opovrgavate jer smo bili zajedno. Razišli smo se tamo i tada kad smo se razišli iz razloga koji su dobro poznati ovim građanima i nema potrebe da se posipate pepelom.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Mi nikada nijesmo bili saučesnici. Sjećam se Vas kao lika koji se svakodnevno ustvari u večernjim satima pojavljivao na javnom servisu u godinama kada sam bio van Crne Gore i bio na nekim drugim profesionalnim zadacima. Prema tome, kolega Labudoviću, ne možemo na takav način razgovarati.

Kolega Vuletić, izvolite.

MILORAD VULETIĆ:

Ja sam navikao od kolege Labudovića da se više poetski obraća i sa više duha u svojim raspravama. Međutim, po prvi put priznaću danas vidim da se malo panično obraćao ovom skupu, ne znam šta je razlog. Ako već oni koji nijesu pobornici iz dijela opozicije ulaska u NATO Crne Gore kažu da je ovo potpuno benigna tema o kojoj treba relaksirano razgovarat ili čak ne treba ni razgovarat. Gotovo da se nijesam htio ni javiti da nije bilo one ironične digresije o šačici penzionera u Danilovgradu. Ali, nekako kad ste o najbližem rođaku onako rekli, pravo da vam kažem po malo me baš povrijedilo i ovo i cijenim da ta šačica penzionera je saopšteno u nekom pežurativnom smislu, što nije dobro. Nije to bila šačica penzionera nego jedan ozbiljan skup od ljudi koji su pošli u zasluženu penziju i koji su sebe ugradili u biće. Crnogorsko i Jugoslovensko ranije, jer imaju dovoljno godina i koji su zaslužni i na bazi tih zasluga trezveno razmišljaju i svojim doprinosom hoće da ukažu na to i građanima i da pošalju poruku da je ovo pravi i ispravan put Crne Gore. Za razliku od vas koji ćete vjerovatno na protestima prizivati neke 27 matove, neke revolucije ali ćete se grdno očešati i prevariti ako mislite da će vam to biti dopušteno.

U Danilovgradu su bile dvije tribine i vjerujte, vas boli što je toliko građana se odazvalo i pozicije i opozicije, da čuju argumente zbog čega Crna Gore treba da uđe u NATO. No ja bih volio, nekom prilikom kad budemo još organizovali tribina da dođete, pa izvolite, postavite pitanje tim istim ljudima pa da čujemo u interaktivnoj komunikaciji koji su argumenti za a koji protiv, a ne ovdje nekom teatralnošću i ja i vi i bilo ko od poslanika da utiče na nekakvu da kaćem tako opservaciju i volju građana uz neku naknadnu pamet koja apsolutno nema utemeljenja u ovome što je predmet ovoga dokumenta.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Kolega Vuletiću, prije svega da Vas zamolim, nemojte da nam prijetite, za to je zadužen Vaš premijer, a prenesite i njemu a i da Vi znate, nije nas strah, jer mi nemamo namjeru da činimo ništa što nije po redu i po zakonu i što nije ljudski i demokratski, to da se razumijemo. Prema tome, te prijetnje i taj način odnosa, to plašenje mečke rešetom to ostavite.

Što se tiče penzionera, ja sam upravo iz osjećaja povrijeđenosti što se ti časnih ljudi koji su stvorili sve ovo što vi rasprodaste kao da vam nije babovina, odnosite prema njima na taj način, pa ne možete ljude koji su četrdeset, neki više neki možda manje godina, gradili ovu Crnu Goru, pa ponašali ste se prema njima kao da su maloumni. Glasajte za NATO pakt pa ćemo vam mi pomoći. Valjda će na povećanje penzija uticati nešto drugo a ne učlanjenje u NATO pakt. Prije toga, gospodine Vuletiću, bili u NATO paktu ili ne bili, moramo da vratimo one dvije milijarde evra i po duga, moramo da vratimo i da, sad su se u Privrednoj komori sjetili da treba da reindustrializujemo Crnu Goru, moramo da stvorimo uslove da se radi pa da bi onda penzioneri, gospodine Vuletiću, imali veću penziju. I znate što je da kažem najveća, pokušaj najveće zablude koju, u koju vi pokušavate da uvedete ovaj narod, a to je da kažem, prezentacija NATO-a i Evropske unije kao konačnog rješenja za sve naše probleme. Samo treba da se strpimo dok uđemo u NATO u Evropsku uniju. Gospodo, to je neozbiljno i neodgovorno prema onima koji su vas birali.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala,
Izvolite.

MILORAD VULETIĆ:

Član 106 Poslovnika, Vi to dobro znate isto kao i ja gdje se mora u Parlamentu obraćati učtivim riječima i ne vrijeđati, posebno ljude koji nijesu u Parlamentu. Niko se nije prema penzionerima u Danilovgradu nikad odnosio osim korektno, a ponajmanje kao maloumni. Ako neko gubi kompas lijepog ponašanja ili nečega, ja bih vas molio da to uradite i da opomenete, bilo ko da je od poslanika u pitanju i sad i za ubuduće, to je stvarno uvredljivo i preko svake mjere.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala vam, što ste me upozorili i što ste tu ispravku navoda i upozorenje učinili umjesto mene. Hvala vam još jednom.

Kolega Labudoviću, proceduralno.

EMILO LABUDOVIĆ:

Kad se izgube argumenti onda se poteže ono što se kaže, najprvjavije oružje iz arsenala. Nijesam rekao da su to bili maloumni, nego sam naprotiv protestovao što se prema tim časnim ljudima odnosi kao da su maloumni, a nijesu, to je velika razlika.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam na tom dodatnom pojašnjenju, ali ipak pozivam sve nas zajedno u ovome domu da biramo riječi kada se obraćamo bilo kojoj populaciji a posebno penzionerskoj populaciji u Crnoj Gori.

Kolega Periću, izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Nijednom stranačkom organu nikad niko ni u jednoj prilici nije izdvojio stranački stav da ima bilo šta protiv NATO integracija i mogu da potvrdim da mi jesmo za to od početka do kraja i prosto imamo tu crtu potpune dosljednosti i cijenim apsolutno da kada govorim o ovoj temi trebamo sa polja emocija da skrenemo u polje racija. Dakle, na samom početku, da kažem, da osjećam najdublje saučešće sa porodicama poginulih na mostu u Murinu, da je nažalost to tragična posljedica u konačnom rezultata, pogrešne politike, ali da mi moramo ići dalje i da je krajnje, negdje na kraju da ako hoćemo do kraja i licemjerno poentirati na nesreći ljudi koji 16 godina nakon tog događaja ostaju u konačnom sami sa svojim bolom.

Ono što ja zaista moram da kažem da ne pripadam redu onih koji vjeruju da će ulaskom u NATO poteći med i mlijeko, ali ovo jesu, ali mi donosimo strateške odluke i mi gradimo strateška savezništva. Ono što kroz istoriju Crne Gore, što se pokazivalo u više prilika, Crna Gora je uvijek tražila svog saveznika, ali možda nikada kao sada nije bila u prilici da ga nađe na koliko toliko ravnopravnim osnovama. Podsjetiću da je u 15 vijeku vladar Crne Gore Ivan Crnojević pokušavao da nađe dva saveznika u dva velika carstva, nije uspio jasno da se pozicionira, ni kod Venecije ni kod velikog Osmanskog carstva i bio je na kraju žrtva neuspjelih pokušaja da sklopi neku vrstru savezništva. Ako idemo dalje kroz istoriju, mi prosto moramo da razumijemo kontekst takođe vrlo bitan za naše predjeljenje i naše trasiranje koje jeste prozapadno, obrazložiću u drugom dijelu. Da je Crna Gora kada je bila ukliještena između dva velika carstva obraćala se trećem za pomoć. Kako su ta dva carstva odlazila sa Balkana slabila je i veza sa prijateljskom Rusijom, ali mi danas moramo da utemeljimo Crnu Goru da trasiramo potpuno otvoreno prozapadni put.

Da li taj prozapadni put nekom smeta, sasvim je legitimno da imamo i takve stavove, da je naš put na Istoku. Ako neko misli da možemo biti na buretu baruta, da možemo biti na istorijskom razmeđima velikih carstava ne država i biti neutralni, to je apsolutno neodgovoran stav prema generacijama koji će ovu odluku ako je mi ne donesemo u ovoj generaciji u ovom sazivu narednom sazivu zapravo Parlamenta, moraće je neko donositi za 10 ili 20 godina ali sa mnogo lošije pozicije i to je ono što je potpuno otvoreno i potpuno u redu da se kaže.

S druge strane, tačno je da mi nemamo i nijesmo u prilici, ja zaista neću govoriti o vojnim aspektima saveza, govorili su prethodnici da u suštini se može izvesti i finansijska računica zašto je isplativije biti dio tog saveza. Zašto je isplativije biti sa našim tradicionalnim saveznicima iz dva svjetska rata, s silama pobjednicama oba svjetska rata, Sjedinjenim Američkim Državama, Velikom Britanijom i Francuskom. Ali, ako to prevedemo i u praktičnoj ravni Crna Gora nije u stanju u ovom trenutku dok govorimo da obezbijedi svoj sajber prostor, svoj računarski prostor. Tu smo da se kolokvijalno izrazim bušeni sa svih strana, a to je draga gospodo prostor budućnosti, 25% stanovnika Crne Gore provede šest ili više sati ispred računara, a taj virtuelni

prostor ako hoćete do kraja nezaštićen i imamo jedini model da bude barem dijelom zaštićen.

Ono što želim negdje da kažem da nikad nijedna tema koja se odnosi na vojnu tematiku nije popularna. Niko od nas ni bilo gdje ni na istoku ni na zapadu i tačno je da je upitna podrška javnog mjenja u bilo kojoj zemlji ne zapadnog nego istočnog svijeta ili gdje god, bilo kojem vojnom savezu. Ali su zemlje u vojnom savezu, zašto? Zato što vode računa o svojoj bezbjednosti. Mi ne vidimo bolji okvir od ovoga za bezbjednost iako hoćete za zaokruživanje našeg puta koji prosto mora da bude okončan u zapadno-evropskom civilizacijskom krugu kojem istinski pripadam. Ako hoćete i parlamentarizam u ovom obliku koje imam je produkt zapadno-evropskih svjetonadzora. I ono čime ću završiti jeste za jednim podsjetnikom svog prijatelja Radeta Marića, koji mi je rekao jednom prilikom da je on letio tokom NATO intervencije u tih 70 i nekoliko dana i njegov argument koji zaista je na mene ostavio poseban utisak. I na kraju dana moramo donijeti racionalne odluke, da li neko više priželjkuje više-istočni put sasvim legitimno, ali mi kao država koja hoće da bude u zapadnoevropskom krugu moramo donositi odluke koje idu u tom pravcu. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vama.

Kolega Labudoviću, izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Pravo da vam kažem i sam sam se umorio od apsurdnosti ove priče, ali izrekli ste dvije teze na koje se moram osvrnuti.

Jedan od razloga zbog kojeg vi NATO vidite kao interes Crne Gore jeste navodno zaštita sajber prostora, a ja vas pitam od koga? Ja znam da ste vi intelektualac i znam da ste čitali Snowdena i znam da znate ono što je on javno saopštio, da svakog dana kroz kontrolne punktove Američke nacionalne agencije za bezbjednost i odgovarajućeg ekvivalenta u Engleskoj i u Kanadi. Prođu milijarde informacija sa naših mobilnih telefona, laptopova i sva ona komunikacija koja se danas odvija u tom sajber prostoru. I Veliki brat, da se tako figurativno izrazim, svakodnevno nadzire sve naše komunikacije. Je li to zaštita sajber prostora, da se zaštitimo od miševa da bi nas čuvala mačka? To, gospodine Periću, nije dovoljna argumentacija i još nešto. Ja cijenim Vašu težnju da se pozicionirate na Zapadu, ali nemojte tvrditi da je to istorijska matrica Crne Gore. Pitanje geostrateškog pozicioniranja je stvar interesa, određene generacije spleta međunarodnih okolnosti itd, itd. Ali, ono što je naš nacionalni kulturološki i kakav god hoćete kod, jeste Istok, jester pravoslavlje i jeste istočna hemisvera. Da vas ne podsjećam gdje je do skoro bila granica, čak i fizička granica između Istoka i Zapada. Ali, kako god ne zaboravite svaki Zapad ima svoj Istok, kao što i svaki Istok ima svoj Zapad.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite, kolega Perić.

SRĐAN PERIĆ:

Vi ste pomenuli jedan dio koji se odnosi prije svega na, ajde da kažem, zaštitu sajber prostora sa stanovišta špijuniranja što je potpuno legitiman dio. Ja vam govorim o elementarno zaštićenom računarskom prostoru, sajber prostoru, koji vi danas niti imate defakto obezbijeden niti imate bilo kakvu strategiju u narednih 10 - 20 ili 30 godina kako to sami da uradite i ne postoji nijedan kvalitetan odgovor u tom smislu ako hoćete da obezbijedite i bankarske transakcije koje nekada idu putem računarskih puteva. Ali, ono što je za mene mnogo bitnije i tu otvaramo temu za koju prosto nemamo vremena, ali više nego voljan da ako se otvori drugom prilikom da pojasnim dodatno stavove. Ono što je meni mnogo bitnije Zapadna Evropa, vrlo je neobična igra Istok-Zapad, ako hoćete u Istočnoj hemisferi zemljine polulopte su skoro sve zapadne zemlje, ako tako gledate. Mi smo na Jugu Evrope, Grčka je na Jugu Evrope a uzima se da je Antička Grčka zapravo kolijevka zapadnoevropske civilizacije. Ovdje govorimo o onom što je metaforično. Ovdje govorimo o društvu koje mi cijenimo da treba da pripadamo i od kojega smo uzimali uvijek sve ono što nam je potrebno i što je najbolje.

Znate, ako hoćete da budete saveznici na kraju negdje preuzimate i dio rizika. Da li taj rizik postoji ja potpuno saglasan da postoji, ali sam ubijeđen da više NATO treba nama, nego mi NATO-u. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Dakle, vrlo podržavam i gotovo u svim elementima osim ovog o kojem ću reći, ono što je diskutovao kolega Perić i slažem se sa njegovim stavovima, ali upravo ovaj stav koji je nekoliko puta ponovio, istina sada ga je malo bolje objasnio pa dobija drugačiji kontekst to što je rekao, taj stav o Zapadnoj Evropi. Sa tim sam htio malo da komentarišem, da malo polemišem. Upravo da se ne radi o Zapadnoj Evropi nego se radi o zajednici vrijednosti, a ta zajednica danas je istočno od nas. Znate, južno i istočno Bugarska, Rumunija, Poljska, Češka, Slovačka su danas među, i u ekonomskom i u zakonskom smislu i u demokratskom smislu zemlje koje su šah-mat starim zapadnoevropskim demokratijama. Tako da u tom smislu i ove zemlje Baltičkog prostora i u tom smislu moramo revitalizovati, treba revitalizovati i proširiti, ne revitalizovati nego proširiti u geografskom smislu ovu temu o kojoj govorim, ovu oblast o kojoj govorimo, a u ovom vrednosnom smislu je preciznije definisati. Dakle, to je neki način življenja, način društvenog življenja i društvenih odnosa, društvenih standarda, vrijednosti, koji je više-manje nije u svim zemljama isti i naravno u ovim članicama NATO itd, ali je negdje neki okvir kojim mi težimo i sa kojim želimo da ga dijelimo u bezbjednosnom smislu taj prostor sa njima. Tako da samo je to bila mala primjedba, ali upravo je bilo korisno, mislim sa kolegom Labudovićem, jer on je pojasnio svoje stavove. Dakle, u tom smislu je bilo preciznije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Izvolite.

SRĐAN PERIĆ:

Među nekim krugovima prosto ustalilo jeste da Zapadna Evropa ne predstavlja prostor Zapadne Evrope koji bi striktno geografski gledano trebalo da budu Britanija, Francuska, zemlje Beneluksa, čak u Zapadnu Evropu ne bi spadale ni Italija ni Španija nego bi to bio jug. Govorimo o zapano-evropskim civilizacijskim vrijednostima, koje opet kažem počivaju i jednim od dva svoja stuba, počivaju na grčkoj kulturi, koja je opet kažem ako gledate geografiju, jug Evrope. Ovdje prosto govorimo metonimijski o nemčem što je uobičajno danas kad kažete Zapad mislite, upravo kako ste rekli, i na Bugarsku koja je istočnije od nas. Dakle, samo i time završavam, možda je čak i suviše pojašnjenje, govorimo o onom a habitusu o onom ambijentu kojem stremimo. Potpuno je legitimna želja nekoga da ima veću preferenciju i ne mislim da je neko neprijatelj zbog toga, da ima veću preferenciju prema Rusiji, Kini kome god više, ali samo tu do kraja traba da budemo iskreni i prema građanima da objasnimo da je koncept neutralnosti gotovo pa neodrživ. Ponavljam, biti na buretu baruta, biti neutralan i negdje birati između ta dva puta ako mislite o budućim generacijama. Opet, time završavam, cijenim da je naše prirodno utočište, pribježište kako god hoćete, da je to naša porodica zapadno-evropski civilizacijski krug.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Sada imamo još dakle dvije diskusije, korigovaću svoju prethodnu najavu.

Dakle, kolega Gojković će uzeti prvi diskusiju umjesto kolege Kaluđerovića, zahvaljujem se kolegi Kaluđeroviću na pravu koje daje kolegi Gojkoviću, i posljednji učesnik u večerašnjoj raspravi je kolega Zarubica.

Kolega Gojkoviću, izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovane koelege, poštovani građani,

U tekstu Rezolucije o podršci integraciji Crne Gore u NATO nalazi se da je članstvo u NATO interes Crne Gore i cijelog društva. To nije ekskluzivni izbor ni vlasti ni bilo koje partije, ni bilo koje druge političke intelektualne elite. Citirao sam onaj dio koji su kreirali potpisnici ove Rezolucije, međutim i oni su sam i svjesni da su narušili baš ovaj princip koji ste ovdje rekli. Oni kažu da to nije ničiji ekskluzivni interes a svjesni su toga da u javnosti ne postoji podrška i da u ovom momentu ne postoji već dugo vremena većinska podrška građana Crne Gore za ulazak Crne Gore u NATO. Samim tim su zloupotrijebili svoju poziciju i nametnuli taj letistički stav u stilu ovih devet potpisnika ove Rezolucije koji nameću javnosti određene programe. Šta se želi uraditi? Želi se prije svega javnost, se pokušava usmjeriti da ne sanjamo prošlost nego da živimo za budućnost, kako kažu današnji diskutanti DPS-a. Gdje je tu sadašnjost? Građani se sa pravom pitaju, gdje je tu sadašnjost? I sa pravom imaju percepciju, identičnu percepciju ulaska u NATO pakt istu kao što imaju za privatizaciju, za kriminal, za pravosuđe, za standard i za sve probleme koje Crna Gora ima. Zašto imaju takvu percepciju? Promoter svih ovih stvari je Vlada Crne Gore koja je rješavajući životne probleme građanima Crne Gore pokazala da nije sposobna za to i da nema kredibilitet. Normalno, građani koji ovaj problem ulaska u NATO gledaju kao problem koji nije

prioritet, već im je prioritet životni problemi, normalno da se neće opredijeliti i da neće dati podršku za jedan ovakav projekat.

Ono što je mene prije nego što pređem na svoje lično opredjeljenje, želim da kažem da već sada pri kraju ovih diskusija možemo napraviti jedan rezime, da se danas potpuno pokazala podrška ovoj Rezoluciji da nema argumenata ni u jednom vidu ni ekonomskih ni političkih ni bezbjedonosnih. Ovdje je danas demaskirano spinovanje javnog mjenja od strane Demokratske partije socijalista da će ulaskom u NATO teći med i mlijeko Crnoj Gorom. Ja ću ponoviti neke podatke koji se tiču ekonomske argumentacije. To je prije svega da je Hrvatska 2009. prilikom ulaska imala četiri milijarde stranih investicija, danas ima samo 400. Iznijeću podatak koji je interesantan i najznačajniji za građane Crne Gore, da je prosječna plata u Bugarskoj 404 eura, a Bugarska je član i Evropske unije i NATO pakta znači, niža nego u Crnoj Gori a minimalna plata je 179 eura. Prosječna plata u Rumuniji je 430 eura a radničke plate su im 200 eura. To demaskira ovo spinovanje javnog mjenja da je Evropska unija i NATO pakt, normalno uz Evropsku uniju ali ne i za NATO pakt, da će teći med i mlijeko i da je to samo spinovanje javnosti Crne Gore da bi se lakše dobila podrška. Da ne govorimo o tome da su investitori u Crnoj Gori već prisutni bez obzira što Crna Gora nije u NATO i da su oni iz zemalja NATO-a i van zemalja NATO-a.

Takođe, su ovdje spomenute zemlje koje imaju značajne ekonomske standarde kao što su Austrija, Švajcarska i druge koje nijesu članice NATO-a pa ta argumentacija definitivno otpada. Takođe, demonstrirani su i politički argumenti da nema ulaska u Evropsku uniju bez NATO pakta. Ovdje je naveden primjer Grčke i Turske koje su godinama čekale, a ni danas Turska nije ušla u Evropsku uniju, tako da je ovo spinovanje javnog mjenja, doduše na jedan prizeman i ponižavajući način za ovu državu.

Ono što je mene opredijelivalo osim ovih političkih argumenata, što sam već rekao u svom obraćanju na komentar kolege Aprcovića, da imamo i lične razloge zašto sam protiv učlanjena u NATO pakt i u NATO alijansu i sada ću ih još jednom ponoviti, jer mislim da su značajni.

Prva stvar, počinjeni su užasni zločini na teritoriji Crne Gore za koje niko nije odgovarao. Interesantno je, kada sam pomenuo taj problem da se odmah potegao primjer Njemačke itd. Identične odgovore sam dobio u centrali NATO alijanse u Monsu u Belgiji što samo pokazuje da je to spinovano javno mjenje i da je to odrađena marketinška kampanja.

Druga stvar, bombardovanje Arze osiromašenim uranijom. Mi danas treba da glasamo za ulazak, ne danas nego vrlo brzo ukoliko dobijemo pozivnicu na referendumu ili na neki drugi način zavisno od političke volje, a ta organizacija bombardovala je siromašnim uranijom Arzu i na jednom turističkom lokalitetu nijesu dostavili informaciju čak ni godinu dana poslije toga, ljudi se razboljevali i umirali od teških bolesti zbog upotrebe osiromašenog uranijuma, da ne govorim o trgovini ljudskim organima itd. Ono što je javnosti manje poznato da već niz godina traje lobiranje u evrpskim institucijama strane delegacije iz Crne Gore, da se ulazak u NATO pakt izglasa u Parlamentu. Još nijedna meritorna međunarodna organizacija ni institucija nije dala zeleno svjetlo za tako nešto. Po ovome, dobro je što se danas raspravlja o ovoj temi jer je napokon razotkriveno i mislim da je javnost stekla pravi uvid u argumentaciju i da će javnost poslije ovoga znati na pravi način da se odnose prema ovom problemu.

Uglavnom ja lično ne želim da budem saučesnik u zločinima koje je NATO alijansa vršila u Crnoj Gori i okruženju a na ovaj način bih to postao. To kao čovjek sebi ne mogu da dozvolim, ostalima neka je na savjesti.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Zahvaljujem se kolegi Gojkoviću.

VELJKO ZARUBICA:

Poštovane kolegice, poštovane kolege, poštovani građani,

Evo na kraju radnog dana da nešto i ja kažem o NATO paktu i ovoj temi. Osnovni prioritet Crne Gore je sigurnost u partnerstvu sa razvijenim zapadnim demokratijama a to znači članstvo u NATO a potom članstvo u Evropsku uniju.

NATO je savez država koje baštine vrijednost demokratije, ljudskih prava i građanskih sloboda. Crna Gora kao zemlja kandidat sprovodi političke reforme, primjenjuje demokratske standarde i ispunjava kriterijume kako bi postala članica NATO-a i demokratski razvijenog svijeta. Članstvo u NATO je interes države i interes svih građana. U NATO ulaze pojedinci, partije ili Vlade bez država, odnosno društvo u cjelini. U slučaju vanrednih situacija u mirnodopskim uslovima NATO svojim članicama pruža maksimalnu pomoć. Iako je primarni cilj države da ima dovoljno razvijene kapacitete da sama adekvatno reaguje na vanredne situacije primjeri velikih prirodnih katastrofa pokazuju da nijedna zemlja nije uvijek u mogućnosti da sama reaguje na vrijeme u obimu koji omogućava najefikasnije spašavanje ljudskih života. Iskustvo je pokazalo da ni najmoćnije zemlje ne mogu samostalno da dostignu potreban nivo spremnosti za reagovanje u situacijama prirodnih i civilnih katastrofa.

Crna Gora kao članica alijanse obezbijediće svojim građanima primjenu najviših standarda u izgradnji sistema za prevenciju civilnih katastrofa i saniranje njihovih eventualnih posljedica. Pomoć članicama u takvim situacijama nalazi se visoko na listi prioriteta NATO-a, u to su se naši građani uvjerali i ovoj pretpriprustupnoj fazi. Prirodne katastrofe ne poznaju državne granice, zemljotresi, požari, poplave, dešavaju se iznenada za sobom ostavljaju stravična razaranja i odnose živote. Takođe, stalni rizik od nesreća izazvanih havarijama na industrijskim, skladišnim i tehničkim postrojenjima predstavlja dio svakodnevnice savremenog svijeta. U situacijama kada je vrijeme odlučujući faktor za spašavanje ljudskih života imovine NATO svojim članicama garantuje najefikasniju organizaciju u pružanju svih oblika pomoći od kordinacije i rukovođenja kriznim situacijama do angažovanja specijalnih timova i isporuke neophodnih sredstava i opreme u najkraćem roku. Koliko je važno biti dio sistema pokazalo se u februaru 2012. godine kada je u Crnoj Gori zbog intezivnih sniježnih padavina uvedeno vanredno stanje. Drugi primjeri spašavanja i transport povrijeđenih rumunskih turista bolnicama koje je obezbijedio NATO 2013. godine. Ovu pomoć Crnoj Gori je dala NATO kao gest solidarnosti. NATO čini nezamjenjivi oslonac svojim članicama kako u izgradnji nacionalnih resursa i mehanizama za djelovanje vanrednih situacija tako i u pružanju direktne pomoći ugroženoj zemlji. Ovo je samo jedan u nizu segmenata, zašto Crna Gora u NATO. I u konačnom, još jednom zašto u NATO i u Evropsku uniju? Zato što NATO i Evropska unija dijele iste vrijednosti, zalažu se za izgradnju demokratskog društva i vladvinu prava, poštovanje i promociju ljudskih prava, civilnu kontrolu

odbrabenog sektora i službe bezbjednosti kao i ekonomski razvoj baziran na tržišnoj osnovi. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Evo sad ću samo zbog jedne teme, kratko, humanitarne prirodne katastrofe da je to zaštita NATO, ajmo i to da dovedemo u pitanje, ajmo dva konkretna slučaja. New Orleans "katrin", uragan, djelovanje NATO-a u njihovoj zaštiti, prirodne katastrofe u New Orleansu ostaće zabilježeno kao najgore djelovanje neke vojske, administracije kako god hoćete u prirodnim katastrofama gdje nijesu znali ko koga pljačka, ko koga ubija. S druge strane, imate cunami u Indoneziji ogromnu prirodnu katastrofu, zemlje daleko siromašnije, daleko gore organizovane, daleko su se bolje pokazale u organizaciji i puno više solidarnosti su pokazale prema svojim građanima i daleko više su im pomogli. Ajmo samo da otvorimo tu temu. Da humanitarne katastrofe, evo ajmo ovu temu, ovih nesrećnih izbjeglica. Ajde da vidimo zemlja Mađarska i cijela Evropa, a naročito Mađarska, najgore se pokazalo, najgore, najnespremnija, najrigidnija, najneprijatniji odnos prema izbjeglicama. S druge strane imamo Srbiju koju svi hvale da je najbolji odnos imala, najbolje organizovala prema svim tim izbjeglicama. Tako da nije uvijek istina na toj strani i nije uvijek baš sve tako. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite.

VELJKO ZARUBICA:

Kolega Bojaniću, ja sam htio da ukažem da NATO u svom programu ima i taj dio u mirnodopskim uslovima. Znači, htio sam da kažem da NATO nije samo vojni savez koji djeluje na ratnom području koji je ratom zahvaćen. Znači, i te kako ima primjera i može, Vi ste naveli ove primjere katastrofa u Americi, ali u programu NATO alijanse koji je veoma bitan, na poziv svake članice NATO kao pojedinačno je spreman da pomogne u humanitarnim pomoćima. Ja sam rekao da i u velikim zemljama velike katastrofe da i razvijene zemlje teško mogu izaći sa njima. Ne daj Bože i da se to dešava u svijetu, ali govorim da sa tog aspekta da uvijek će svim članicama NATO pakt alijanse i drugim prići i pomoći. Kad kažete u Srbiji, svaka čast Srbiji, hvala Srbiji što je priskočila u pomoć kod te katastrofe. Znači, susjedna zemlja, solidarnost i ja ne izdvajam Srbiju, ali ne zaboravite, kad su i u Srbiji bile poplave, da je Crna Gora i te kako priskočila sa svojim resursima da pomogne. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite i kolega Pajović se još javio za komentar, razumio sam. Ali, kolega Gojkoviću, kolega Pajović se po redosljedu prvi javio, ali izvolite. Izvolite.

OBRAD GOJKOVIĆ:

Hvala, potpredsjedniče. Hvala, kolega Pajoviću.

Pa javio sam se iz dva razloga, to su ove humanitarne katastrofe i elementarne nepogode. Pa već su rađene analize elaborata ono je katastrofa i znate do čega su došli ljudi koji su ozbiljno bave ovom problematikom, pa došli su do toga da izbjeglice plaćaju od 2.000 do 5.000 eura da bi se domogli Evrope. Avionska karta košta od 360 do 400 eura. Postavili su logično pitanje zašto ljudi daju od 2.000 do 5.000 eura, zašto ne idu avionom u zemlje Zapadne Evrope, zemlje NATO, a jednostavno zato što su im aerodromi zatvoreni i ozbiljno se na Zapadu postavlja odgovornosti za humanitarnu katastrofu izgubljene ljudske živote zbog takvog odnosa vlasti u Zapadnoj Evropi. To je na najozbiljnijem nivou rađeni su ovi elaborati i kada se to uradi to će pokazati kao tačnim. Jedna avionska karta do Francuske i Njemačke košta od 360 do 400 eura, a oni plaćaju 2.000 do 5.000 eura i još gube živote i djecu i porodice i tako dalje.

Što se tiče elementarnih nepogoda. Da se sjetimo samo poplava u Zeti. Višu je pomoć tada dala mjesna zajednica Đenovići iz Herceg Novog nego kompletan NATO pakt i prije reagovala nego kompletno NATO alijansa. Ja mislim jedna škola koju mi treba da naučimo i da se mi okrenemo sami sebi i da vjerujemo sami u sebe i da će to biti najbolji put. Ovo je sve na dugom štapu, ko visi u tuđem tobolcu i o tuđim sredstvima vrlo često zaglavi tamo đe ne treba. Provjerite ovo za Zetu, pa ćete vidjeti koliko je dala Mjesna zajednica Đenovići, jedna mala mjesna zajednica u Herceg Novom, koliko su dali drugi donatori.

Hvala.

VELJKO ZARUBICA:

Kolega Gojkoviću, zavisi od zemlje šta traži od NATO pakta, odnosno koju vrstu pomoći. Da li je Crna Gora adekvatno reagovala u tom dijelu, ali znam i te kako da su sa četiri aviona intervenisali u poplavi. Kad govorite o krizi u Siriji, odnosno o izbjeglicama, očigledno da imate veće i bolje podatke nego što mi imamo. To je jeste katastrofa ljudska, to jeste humanitarna katastrofa, gdje svaki dobronamjerman čovjek treba da priskoči i da pomogne. Koliko oni plaćaju zaista mi nije poznato, ali jeste obaveza Evropske unije, obaveza evropskih zemalja da prihvati te izbjeglice. Ja znam da vi koji ste protivnici NATO-a uvijek govorite o onim stvarima koje su negativne, odnosno kada, recimo neko iz NATO alijanse ne uspije da odgovori tim katastrofama, ali nećete, naravno što je potpuno legitimno da pričate i o pozitivnim stvarima. Jesmo mi zagovornici NATO pakta da samim ulaskom u NATO pakt odmah preko noći ćemo doći do benefita. Benefiti postoje, samo mi treba da znamo da ih iskoristimo. Zahvaljujem.

DARKO PAJOVIĆ:

Nadam se da ćemo imati strpljenja još par minuta kolegi Zarubici. Ono što je fakat i što je činjenica jeste da je Srbija tranzitna zemlja za izbjeglice. To je vrlo važna činjenica kod ocjene kako ih ko dočekuje, a ono što je fakat od koga niko ne može da pobjegne ta raseljena lica, izbjeglice idu sve listom u zemlje NATO pakta, ako hoćemo do kraja. Nešto nijesam siguran da u jednu istočnu zemlju su krenule, naprotiv. Krenule su tamo đe postoje određeni standardi koji znače boli život. I ako neko zapuca iz Sirije, iz Iraka, iz Avganistana, iz Libije, nešto nijesam primijetio da će poći u bilo koju drugu zemlju bez u one zemlje koje su članice upravo NATO alijanse. Još jedna digresija. Ako su tačne vaše teze, to su zemlje koje su bombardovale članice NATO, nije ih NATO bombardovao. Ispada da ljudi u Siriji, Iraku, Avganistanu, Libiji i zemljama gdje su

postale vojne intervencije ne NATO alijanse, ali ajde da uzmemo NATO zemalja su, ipak svoj put i svoju budućnost, bolju budućnost vide u zemljama zapadne demokratije i vide u zemljama iste te NATO alijanse.

Kada je u pitanju humanitarne krize. Jako je teško sa tim polemisati. Nacionalna garda u slučaju velikih nedaća u Sjedinjenim Američkim Državama je organizacija i ne pripada striktno NATO alijansi, ali apsolutno ima nevjerovatno brzi odgovor u zemlji koja ima 300 miliona stanovnika i koja je teritorijalno skoro kao Evropska unija, odnosno mnogo veća nego Evropska unija. Da li možemo samo da pomislimo kakve stvari izgovaramo u ovom Parlamentu?

Druga stvar. Kod cunamija, evo još jedna argumentacija. Najveći donator, nakon havarije koja se desila cunamija je bila opet jedna NATO zemlja, Kraljevina Norveška čija je donacija bila koliko sve ostale zemlje Evropske unije zajedno. A najveću donaciju su, upravo davale NATO zemlje koje su ponudile cijeli set stvari kojima se oni bave. Nemojmo da griješimo dušu kada su u pitanju humanitarne katastrofe, zato što ovdje zemlje članice NATO-a, namjerno ne koristim termin NATO alijansa, ali koristim zemlje članice NATO-a su bile i te kako voljne da svakome priteknu u pomoć, bez obzira na vjerku, nacionalnu ili teritorijalnu pripadnost.

I na kraju završiću sa tim. Želio bih samo jednu stvar da potenciram. Ovdje se potencirala ekonomija i mnoge argumentacije su izvedene, ne znam odakle, gospodine Zarubica, pošto se vama obraćam. Devet od deset novih članica NATO-a je permanentno iz godine u godinu bilježilo svoj ekonomski rast. Apsolutno svaka zemlja, zaključno sa Albanijom. A podsjetiću i da ta Hrvatska ove godine ima rekordne prihode od turizma. Međutim, suština nije da će ulaskom u NATO investitori da pohrle, naprotiv stvaramo okvir, a opet će od nas zavisiti od vladavine prava, od uslova za investicije, od poreskih sistema, da li ćemo privući nove investitore, ali NATO jeste još jedna dodatna argumentacija, pogotovo za zemlje zapadne hemisfere, da ne govorimo o investitorima koji su nam prijeko potrebni, a dolazi iz Sjedinjenih Američkih Država. Oni bez članstvo u NATO ne dolaze. Da li će doći do kraja, to ipak zavisi od nas, ali ovo jeste polazna osnova i polazna tačka bez koje vrlo teško možemo očekivati rast u ovoj oblasti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite, imate sad pravo na odgovor.

VELJKO ZARUBICA:

Samo kratko, kolega Pajoviću. Rekli ste da članice NATO-a su pružili, koliko sam ja shvatio najveću materijalnu pomoć kod cunamija i kod velikih katastrofa. I isto tako se slažem da je Srbija zemlja koliko sam mogao da shvatim najveći tranzitni centar i te izbjeglice idu prema zemljama u NATO, koje su ekonomski najjače. I potpuno se slažem i u jednom dijelu idu sad u ovom trenutku preko Hrvatske i u potpunosti se slažem da članice NATO pakta ne pomažu samo zemljama alijanse, nego jednostavno pomažu i drugim zemljama u humanitarnim katastrofama. Mislim da se uopšte ne razlikuje u tom dijelu. I samo još jedna stvar.

Ja sam rekao, ako nekog u Crnoj Gori očekuje da će samog, uslakom u NATO pakt ostvariti ekonomski boljitak, taj se vara. Vi ste to sami rekli, to zavisi samo od nas. Mogućnosti nam se pružaju, a na nama je da te mogućnosti iskoristimo.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Nuhodžić kao predstavnik predlagača ima pravo. Izvolite, kolega.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Mislim ovdje je vrlo bitno. Nema sredstva, nema mogućnosti, objedinjene kapacitete na jednom mjestu sa kojima može intervenirati u okviru vanrednih situacija. On ima Evroatlantski centar za reagovanje u kriznim situacijama. I vrlo je bitno da zemlje koje imaju humanitarne probleme i bilo koje druge prirode se na adekvatan način obraćaju Evroatlantskom centru za reagovanje u vanrednim situacijama. Znači, često slabo reagovanje na humanitarne krize je rezultat određenih zemalja članica, a ne NATO-a. Da pojasnim. Kao što NATO nema svoju vojsku, nema svoje oružane snage, nego koristi kapacitete zemalja članica. Analogija je i sa Evroatlantskim centrom za reagovanje u vanrednim situacijama. Evo, osjećao sam potrebu samo tu vezu da pojasnim. Dakle, NATO je spreman da pomogne, ali zavisi od spremnosti svake države da iskaže svoj problem i ono što ona traži za rješenje njenog problema.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala. Izvolite, kolega Đukanoviću.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Simoviću,

Dozvolili ste da se zloupotribi procedura, otprilike komentar koji je oponira suprostavlja se sa stavovima diskutanta. Ovdje smo imali jedan slučaj da se pojačavaju kroz komentar stavovi diskutanta, a sljedeći komentar je bio od strane predlagača koji, kao oponira predstavniku Demokratske partije socijalista.

Gospodine Simoviću,

Očigledno od dugog rada vam je pala koncentracija, neću da sumnjam u vašu dobronamjernost, ali samo da se to konstatuje, jer na ovaj način mogla bi sjednica da se oduži i četiri dana.

Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Dozvolite da vam odgovorim, meni ste se obratili. Očigledno da postoji razlika u poimanju rasprave u ovome domu između vas i mene lično, a pretpostavljam i većine kolega u ovom Parlamentu. Vi kao tradicionalni opozicionar, dugogodišnji opozicionar doživljavate raspravu u Parlamentu samo kao oponiranje, samo kao repliku. Rasprava u Parlamentu uključujući i komentare na diskusije podrazumijeva i pojašnjenje stavova, dopuna stavova. Kolega Zarubica je imao za osnovnu temu NATO i značaj NATO-a za vanredne situacije i za civilne katastrofe. Sva priča kolege Pajovića, kolege Nuhodžića, odnosila se na pojašnjenje uloge NATO-a u pomaganju, u uslovima civilnih katastrofa. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Simoviću,

Hoćemo mi isto da komentarišemo diskusije predstavnika opozicije. Danas je ovo pravilo narušeno, nama to odgovara, ali samo da važi za sve, a da ne bude da je to važno večeras dvadeset minuta. Sjutra mi ćemo da komentarišemo neko iz opozicije kad potvrđuje naše stavove, mi ćemo fino to da komentarišemo i da ih još pojačamo. Ovo je doprinos ja mislim boljem radu Parlamenta. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Đukanoviću, ja bih vam toplo preporučio da bi ispunili tu vašu datu riječ da budete u sali i da ste imali tu želju i tu potrebu prosto vaše prisustvo nije pokazalo zainteresovanost i spremnost za dijalog. Okrenite se, osvrnite se po sali, pogledajte prazne klupe i pogledajte legimitet u odnosu na zainteresovanost za ovaj dijalog. Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Simoviću,

Nemojte da se služite niskim udarcima. Ovdje je prezentiran redosljed govornika. Zbog toga što su neki otišli prije pola sata ili sat vremena vi sad to zloupotrebljavate da nijesmo zainteresovani za diskusije, ali ako se uzme danas vrijeme predstavnici Demokratskog fronta su sigurno o ovoj temi govorili najviše, ako ne najviše onda sigurno drugi, kao što su po snazi u ovom Parlamentu. I nemojte, gospodine Simoviću, da koristite kamere da šalžete takve poruke da je neko nezainteresovan. Uzećemo vrijeme, pa ćemo sutra da saopštimo, nadamo se da ćete vi to uraditi da saopšte koliko je koji klub poslanika govorio. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Slika govori više od riječi, i to je moja ideja bila ništa više od toga. Uvažavajući sve obaveze koji poslanici imaju tokom dana, prosto morao sam to da primijetim.

Koleginice i kolege, sa ovim bismo završili naš današnji dan. Hvala vam na saradnji. Sjutra nastavljamo u 1 časova. Hvala vam.

16. 09. 2015. godine

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Koleginice i kolege, nastavljamo naš rad.

Prije prelaska na pretres podsjećam da je Mirjana Pešalj podnijela ostavku na funkciju članice Komisije za hartije od vrijednosti, pa objavljujem da Skupština konstatuje ostavku, čime Mirjani Pešalj prestaje funkcija članice Komisije za hartije od vrijednosti.

Dozvolite da vas kratko upoznam i sa okvirnim planom našeg rada koji smo danas dogovorili na Kolegijumu, uz podsjećanje da imamo još 21 prijavljenu dijskusiju. Nakon toga imamo završne riječi po svakom poslaničkom klubu i predstavnik predlagača, takođe, ima pravo i obavezu za završnu riječ u ime predlagača.

Okvirno bi to značilo da diskusije završimo do 17 časova, rasprave i glasanje o amandmanima od 17 do 18, pri čemu pretpostavljam da će matični odbor imati potrebu

da sagleda još jednom dostavljene amandmane. Završne riječi bi bile od 18 do 19,30 i glasanje o Rezoluciji okvirno oko 19,30. Tako da mislim da je dobro da svi znamo ovaj okvirni plan, moleći da svi damo svoj doprinos po svim klubovima da večeras do 20 časova završimo zaključno sa glasanjem o Rezoluciji. Hvala vam.

Nastavljamo sa prijavljenim diskusijama.

Riječ ima uvaženi kolega Kaluđerović.

Izvolite, kolega Kaluđeroviću.

VELIZAR KALUĐEROVIĆ:

Hvala Vam, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani,

Poslije devetosatne rasprave, koliko smo juče razgovarali na temu Predloga rezolucije o podršci integracije u NATO, priznajem nije baš lako biti novi, saopštiti neke nove stvari. Ali, ipak ću potencirati nešto što smatram da je izuzetno značajno iako znam da nijesam prvi koji to saopštavam.

Pitanje da li Crna Gora treba da bude članica NATO-a, ili da ne treba da bude članica NATO-a je pitanje koje, svi smo toga svjesni i svjedoci, duboko dijeli Crnu Goru. Kod takvog stanja stvari kada se radi o pitanju koje dijeli Crnu Goru mislim da svaka odgovorna vlast mora sa posebnim političkim senzibilitetom da se odnese prema tom pitanju. A možemo li očekivati od aktuelne vlasti da ima i da će imati taj politički senzibilitet prema ovom značajnom pitanju? Naravno, to je moja ocjena, da ne možemo. Zbog toga demokratska Crna Gora predlaže u vezi sa ovim značajnim pitanjem treba politika da se malo izmjesti i da prepusti mjesto prvenstveno ekspertima iz nevladinog sektora i onima koji ekspertski poznaju problematiku vezanu za NATO integracije, koji bi građanima, i to pod ravnopravnim medijskim uslovima i materijalnim uslovima, opcija za i protiv članstva Crne Gore u NATO-u, predočili argumentaciju, jer smo svjesni da ima argtumentacije i "za" i "protiv". Konačno, zbog toga je očigledno i tako duboko podijeljeno crnogorsko društvo. Dakle, ne možemo očekivati da do kraja odgovoran pristup po ovom pitanju imamo od aktuelne vlasti. I imamo situaciju da ona sada, u prethodnim mjesecima, da ne kažem godinama, vodi jednu nekritičku apologetsku raspravu u vezi sa eventualnim članstvom Crne Gore u NATO, preferirajući isključivo opciju "za".

Poštovani građani, kako možemo očekivati do kraja ozbiljan i odgovoran odnos prema ovom pitanju gdje se u Rezoluciji nudi ocjena da je ovo pitanje koje je značajno za državne interese Crne Gore, kada se prvi ljudi koalicije DPS-a i SDP-a oko veoma značajnih pitanja drugih dijametralno razlikuju i međusobno dijele kvalifikacije koje su zaista za uzbunu, s obzirom da se radi o koalicionim partijama i njihovim šefovima na vlasti i nosiocima dvije od tri najznačajnije državne funkcije u Crnoj Gori. Podsjećam, Socijaldemokratska partija, a ja ću reći predsjednik Krivokapić, je optužila DPS, a ja ću reći prvenstveno njenog predsjednika Đukanovića, da su Crnu Goru pretvorili u tajkunsku koloniju, da su strani investitori iz KAP-a i Boksita iznijeli stotine miliona evra iz Crne Gore, hiljade ljudi ostavili na ulici a industriju uništili.

Svjedoci smo da je sinoć premijer i predsjednik DPS-a Đukanović direktno nominovao predsjednika SDP-a i predsjednika našeg parlamenta Krivokapića teško ga optužujući, zbog ovakvih ocjena. Kazao je, citiraću, da je to zločin protiv nacionalne ekonomije i protiv državnih interesa. Mogu li biti međusobno teže optužbe i to dvojice od

trojice najviših nosilaca državnih funkcija koji su uz to predsjednici političkih partija koje čine predizbornu koaliciju na zadnjim parlamentarnim izborima? Dakle, ovo su dodatni razlozi da postupimo onako kako demokratska Crna Gora zahtijeva. Da eksperti sa ekspertskim znanjima o NATO-u govore i obraćaju se građanima, a da nakon toga na demokratskom referendumu donesu građani odluku na način kako je to propisano Zakonom o referendumu o ovom značajnom pitanju.

Inače, želim posebno da naglasim da je opasno za Crnu Goru nuditi samo crno bijelo da li ste za NATO ili protiv NATO i da li oni koji su protiv toga, jer to nije tako, nego da li ste za članstvo Crne Gore u NATO-u ili ne, jer oni koji su protiv članstva Crne Gore u NATO-u nijesu i ne moraju biti neprijatelji, protivnici NATO-a. Da podsjetim, Crna Gora je članica Partnerstva za mir, a Partnerstvo za mir podrazumijeva visoki stepen saradnje sa NATO-om. Mislim da je iz mnogo razloga najoptimalnija varijanta za Crnu Goru da imamo saradnju sa NATO-om jer nam to obezbjeđuje da ne pravimo probleme i u pogledu saradnje sa onim sa kojima takođe imamo nacionalni interes da imamo kvalitetnu saradnju. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sada riječ ima kolega Branko Čavor. Izvolite.

BRANKO ČAVOR:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene kolegice i kolege, uvaženi građani,

Veoma je korisno i dobro što danas već drugi dan raspravljamo o jednoj značajnoj rezoluciji, o pristupu Crne Gore NATO savezu. Dobra je, prije svega, uvijek debata i dijalog na ovu veoma značajnu temu kako zbog nas samih, ali ponajviše i zbog javnosti a i zbog uvaženih građana.

Ono što je već izvjesno jeste da ova rezolucija će dobiti podršku u našem parlamentu i time se potvrditi većinsko opredjeljenje građana, odnosno njihovih izabranih predstavnika u ovom domu da je Crna Gora spremna da bude član jednog ozbiljnog, snažnog, političkog, vojnog saveza. Usvajanje ove rezolucije je ujedno i snažna poruka i znak našim NATO partnerima da je Crna Gora spremna da rame uz rame sa ostalih 28 članica, najmoćnijih država svijeta, učestvuje u donošenju najvažnijih odluka. Dobro je, bez obzira na naše političke razlike, da već i u jučerašnjem danu i današnjem se osjeća da uz određene političke razlike koalicija vladajuća jeste za ovu rezoluciju i za NATO savez, dok je osjećaj da kod opozicije taj pristup je heterogen. Ima jedan dio opozicije koji ima u svom programu opredjeljenje za NATO i podržava NATO. Jedan dio opozicije ima u svom programu takođe opredjeljenje za NATO ali ne podržava NATO alijansu i ulazak Crne Gore u to članstvo, a treći dio koji nije za rezoluciju i NATO savez. Ono što je konačno ovih dana pokazano u Parlamentu da niko pojedinačno ne ulazi u savez, već da to čini društvo i država u cjelini.

Naravno ono što je bitno jeste da u jednom procesu kakav jeste u Crnoj Gori najveću odgovornost u tom imia vladajuća partija, vladajuća koalicija i da je Vlada uporno svo ovo vrijeme vodila sve ove procese snažne ka dolasku do ovoga trenutka. Jedan od tih značajnih trenutaka svakako je bio 2006. godina kada smo veoma snažnom aktivnošću, na ponos onih čiji je bio san vraćanje i obnova nezavisnosti Crne

Gore uspjeti da uradimo taj značajan i častan posao. Ali je naša odgovornost da ne pretvaramo to samo u čast i ponos, već da u tome vidimo kako i da sačuvamo taj dio pitanja čuvanja suverenosti i državnosti Crne Gore. Svakako da je jedan od tih momenata i garanata ulazak u članstvo. I kada se pitate običnim jezikom - da li je to dobro, pitajmo se da li je dobro u svojoj porodici, u svom društvu, u svom gradu biti subjekt ili objekat donošenja nekih odluka. Svi želimo da budemo u poziciji subjekta i da se pitamo kada donosimo odluke. E takva je i naša pozicija u budućnosti u jednoj snažnoj NATO alijansi, kada zajedno sa 28 snažnih članica treba da donesemo i značajne odluke koje prije svega znače mir, prosperitet i bezbjednost na ovim prostorima i poruka prije svega našim mladim građanima. I nije to poklon. To je ono što je vjerovatno ocjena svih onih koji prate naš put ka NATO alijansi i izvještajima da smo ostvarili veoma značajne rezultate na tom putu.

Ono što jeste od ključnih pitanja u svemu ovome jeste i pitanje ekonomije. Prije svega građane interesuje šta će se to ekonomski dobiti ulaskom u članstvo NATO saveza. A jasno je da postoje pravci kako će Crna Gora biti ekonomski razvijenije društvo, kako će i na koji način doći do ekonomskog rasta, a prije svega kroz one relacije o kojima smo juče govorili, stvaranju ukupnog ambijenta za ulaganje u nove investicije u Crnu Goru, našu državu, a to je garant biti u NATO savezu, kao i u turizmu. Prije svega, dolazak velikog broja gostiju prestižnih destinacijama a ujedno i plasmana naših proizvoda na drugim tržištima. To su neki od dijela ekonomski važnih benefita, ali slažem se sa onim porukama koje su juče ovdje bile, da to ne može doći samo po sebi, treba sve učiniti da stvorimo taj ambijent. Znači, ostaje nam još obaveza na tom putu.

Bilo je riječi juče oko budžeta i nejasnoća koliki budžet treba izdvajati - da li je to 2%, ili koji je sada 1,2%. Već je jasno iz ovih poruka koje su dali juče i objašnjenja da budžet nije prevelik i da neće biti prevelik, ali da je važnija stvar imati sigurnost i imati problem ako niste u NATO savezu, uložiti mnogo više sredstava u budžet, a imati mnogo manje sigurnosti i garancije. To su sredstva koja se ulažu ali se ujedno i vraćaju.

I na kraju, potpredsjedniče, treba kazati, prije svega, građanima Crne Gore da usvajanjem ove rezolucije oni postaju sastavni dio još jednog iskoriskog uspjeha svoje države, koji će im obezbijediti u prvom redu dugoročni mir i stabilnost kao osnovni preduslov za opšti napredak. Svakako, dobijanjem pozivnice i članstvom NATO-a naš posao neće biti završen. Pred nama će uvijek biti novi izazovi i viši standardi koje treba usvojiti. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imamo dva prijavljena komentara na diskusiju kolege Čavora.

Prvi komentar kolege Labudovića, a nakon toga kolege Bojanića.

Izvolite, kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Kolega Čavor, samo tri stvari.

Prvo ste rekli da će izvjesno usvajanje ove rezolucije poslati snažnu poruku onima koji odlučuju o tome hoće li Crna Gora biti u NATO-u da je Crna Gora spremna da tamo uđe. Znači, mi smo spremni da sjednemo za sofru ako nas pozovu na ručak.

Gospodine Čavor, koja Crna Gora kad uprkos intenzivnoj višegodišnjoj kampanji koja se ponekad spušta ispod donje granice ukusa, po vašem priznanju, ta podrška nije prešla 40%, a ja sam više nego ubijeđen da nije toliko? Šta je sa onih 60% građana Crne Gore? Jesu li oni spremni da uđu u NATO?

Takođe, zar stvarno vjerujete uz scenario po kome bi Crna Gora u tom društvu bila ravnopravna i sutra mogla da stavi veto na neku od NATO odluka? Kumim vas Bogom, saberimo se i sagledajmo se - da Crna Gora zaustavi neki, recimo spoljno-politički američki plan time što će lupiti šakom o sto i reći - Mi se sa time ne slažemo. Pa nemojte molim vas, to čak ni u bajkama više ne prolazi.

I još nešto. Rekli ste da će to ako ništa drugo u ekonomskom pogledu omogućiti dolazak većeg broja turista. Gdje? Koje mi to imamo još neiskorišćene plaže, koje imamo to još neiskorišćene hotelske kapacitete, kad je zadnji put u Crnoj Gori napravljen ozbiljan hotel? Ja ne znam, Vi kao da pričate priču o nekoj državi, o nekom diznilendu koji je negdje tamo drugdje a ne o onome što svakodnevno gledamo sopstvenim očima.

Gospodine Čavor, ja razumijem šta je politička propaganda, ali nemojte da potcjenjujete svoj narod. Kumim Vas bogom, osvrnite se oko sebe.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, kolega Čavor.

BRANKO ČAVOR:

Ne potcjenjujem ja nikog, ali nemojte ni Vi da potcjenjujete građane.

Podrška ovoj rezoluciji i NATO savezu ima preko 60% u ovome parlamentu. Izabrani predstavnici 2012. godine na izborima ako u ovom dijelu polemišemo.

I ono što je veoma bitno i važno. Svi smo za članstvo u Evropskoj uniji i pridruživanju. Ti se procenti kreću oko 67 do 70%. Ajmo da se bavimo i tu matematikom i fizikom, od 67%, ako je i 80% za NATO, a realno da je tako, to je preko 50% građana i za NATO. Govorim o pretpostavkama. A vaši podaci koliko ih je, koliko nije, vjerujte da svaki dan povjerenje za NATO raste. I vjerujte da će do konačnog poziva za članstvo biti preko 50%.

Ono što ste rekli...

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Molim Vas zbilja da saslušamo podatke koje saopštava kolega Čavor, kao što je i on Vas pažljivo slušao. Tu smo da se čujemo, da vodimo dijalog sa kondicijom da čujemo argumentaciju, pa makar se nekome i ne sviđala.

Izvolite, kolega Čavor.

BRANKO ČAVOR:

Dakle, i u ovome trenutku je više onih koji su za nego onih protiv, a upravo korisna je bila naša današnja i jučerašnja priča i vjerujte da će i kod onih koji su bili u dilemi biti sve manje dileme a sve više ka podržavanju naše projekcije puta prema NATO-u.

Kada govorite o ekonomiji, već sam kazao, prestižna grana jeste turizam i prepoznaje se da treba ulagati u turizam i da strani investitori će uložiti sigurnije u one zemlje koje su članice NATO nego da nijesu. Jer, to je jedna vrsta garancija. Ali, to nije samo po sebi dovoljna garancija. Treba mi ovdje, prije svega, u Parlamentu, a to često ne radimo, da stvaramo uslove za izgradnju objekata na crnogorskom primorju a ne da ih kočimo. Znači, treba da uradimo ono što je do nas, da pozovemo strane investitore i da omogućimo ambijentom poslovnim da se izvrši...

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Procedura? Možete, izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Molim vas, ja se zaista trudim, a to sam dokazao, nijesam od juče u ovom parlamentu, da govorim argumentovano, da govorim kulturno, prije svega, uvažavajući kolege, a onda i najširu crnogorsku javnost. I nemojte da me upozoravate kad sam reagovao na ono što vi zovete argumentima, jer je gospodin Čavor i sam rekao da su to pretpostavke. A ja pretpostavljam da će jednoga dana na zemlju da banu vanzemaljci, a za to imam dokaza taman onoliko koliko i gospodin Čavor za svoje tvrdnje.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Dozvolite kolega Bojaniću, u obavezi sam da odgovorim kolegi Labudoviću. To je moja poslovnička obaveza.

Kolega Labudoviću, s pravom ste kazali da ste dobili upozorenje onoga trenutka kada ste reagovali na odgovor kolege Čavora, reagovali iz klupe mimo date riječi. I to je bio razlog zbog čega sam zamolio i Vas i sve ostale da imamo kondiciju, spremnost da čujemo argumentaciju, ne saopštavajući o vrednosnim sudovima, o argumentaciji ni Vašoj ni bilo koga drugo. O tome će sud donijeti građani Crne Gore. To je bio moj razlog. Nije razlog da upozoravam na Vašu kulturu, nekulturu, ali dozvolite da ste na neprimjeren način reagovali iz klupe i dobacivali dok je kolega Čavor pričao, a dok ste Vi davali komentar on Vas je pažljivo slušao.

Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine Simoviću, gospodin Čavor zna da ja lično njega kao kolegu i poslanika u ovom domu izuzetno uvažavam. To nije sporno. Čak i da sam dobacio, nije bilo na nivou bilo čega uvredljivog, ali sam reagovao na Vašu tvrdnju da su to aragumenti. Nemojte, kumim vas bogom, Vi ispravljati gospodina Čavora koji je sam rekao da su to pretpostavke.

Evo, neka ste Vi u pravu, nije pristojno dobacivati s mjesta ali računamo u nekom drugarskom i kolektivnom ambijentu može i to. Ali, pretpostavke gospodina Čavora pretvarati u argumente je stvarno van pameti i to nije u opisu Vašega radnog mjesta. Prestanite da budete čuvar DPS-a u ljetnjem i zimskom periodu kad ste na tom mjestu. Ako mislite da trebate da ga čuvate, pređite na neko od ovih destinacija sa ove strane

pa da onda razgovaramo ravnopravno, a ne da svaki put zloupotrebljavate poziciju predsjedavajućeg. Prevršili ste svaku mjeru.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Labudoviću, ja sam sa ove pozicije čuvar našeg zajedničkog Poslovnika. To je moja obaveza i tako ću se ponašati i danas i dok sjedim na ovoj poziciji - zamoliti vas, upozoriti vas i ukazati vam. A što se tiče argumentacije koju iznosim, čuli ste je juče, čućete je do kraja radnog dana. Mislim da nijesam uskraćen ni sa argumentacijom u odnosu na ovu temu.

Kolega Bojaniću, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Uvaženi potpredsjedniče, uvažene kolege, poštovani građani,

Ja znam da sam mnogima dosadio svojim komentarima, ali vjerujte i meni je dosadilo da slušam ovu kampanju besomučnog ispiranja mozga naročito na Javnom servisu. Poslije one rasprave cijelog dana ovdje sinoć ste imali priliku da gledate opet dva ambasadora, koji opet u NATO koreografiji prosipaju priču na Javnom servisu o svim benefitima u NATO. Pa negdje evo bar koliko moja malenkost može da doprinese da i neke druge stavove čujemo.

Dakle, ja ću nastaviti sa intenzivirano fokusiranim dijalogom i ono što mi je drago bar juče od stavova za ekonomiju da je garant uspješnog rasta privrede i razvoja Crne Gore ...

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Bojaniću, svakako, sada ste dobili pravo na komentar kako bi se fokusirali na diskusiju kolege Čavora. Krenuli ste sa 45 sekundi priče o Javnom servisu, a dobijate pravo komentara diskusije kolege Čavora.

MLADEN BOJANIĆ:

To je uvod. Taman kad sam krenuo da se fokusiram, Vi ste mi oduzeli riječ.

Dakle, izjavili ste da ćemo rame uz rame učestvovati ravnopravno sa ostalim članicama, 28 članica, u donošenju odluka. Ja sam juče pročitao, odnosno podsjetio vas na čuveni govor Džordža Buša kada je rekao "Ili ste sa nama, ili protiv nas". Bez ikakve saradnje, bez ikakve koordinacije sa ostalim članicama i voljni - nevoljni morali su da se pridruže u ratu za Avganistan. Šta je epilog toga? 10 godina tamo. Tek je sad haos ništa manji nego što je bio.

Svjedoci smo, to ne možete da opovrgnete, špijuniranja vrha NATO, ako ćemo Pentagon računati, predsjednika najbližih saradnika Olanda, Merkelove i Ciprasa. Oni svoje saradnike špijuniraju i vi pričate o ravnopravnoj saradnji. Ja samo Vas molim, da li i poslije ovih činjenica, da li u praksi to stvarno mislite da funkcioniše ovo što ste rekli da je ravnopravno i da ćemo mi imati ravnopravan status tamo? Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite, kolega Čavor.

BRANKO ČAVOR:

...kolegu Labudovića, samo da kažem ...

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Nemojte, kolega Čavor. Ako idete u tom pravcu, kolega Labudović će dobiti pravo da odgovori.

BRANKO ČAVOR:

Radilo se o projekcijama. Kolega Bojaniću, ja sam govorio o onim projekcijama u ekonomiji na osnovu pretpostavki koje treba uložiti u Crnu Goru da bude još sa ekonomskim rastom. A to sam govorio namjerno u odnosu na onu priču koja je juče bila da treba mi dosta toga da uradimo, ovdje u našoj državi i u našem parlamentu da stvorimo ambijent za strana ulaganja. Borba za investitore je svuda u svijetu i u razvijenim državama i u našoj državi, a očito da kod nas bagatelišemo taj odnos prema investitorima, gledamo ih veoma ružnim očima i u fokusu ove pažnje o kojoj danas govorimo.

Ravnopravnost, svakako. To je ono što jeste pretpostavka i osnov rada NATO saveza, a učešće u onim akcijama za koje se članica opredijeli da su dobre ili da su važne za nju ili da joj ne mogu u nekom dijelu praviti štetu. Znači taj dio priče je jasan i oko njega nema diskusije.

I ono što je ovdje priča i juče i danas kao da neko nama to poklanja. Ne poklanja nama niko pozivnicu za NATO. Mi je zaslužujemo, zaslužujemo sa onim što smo uradili za svo ovo vrijeme od 2006. godine: i u ostvarivanju vladavine prava, i ostvarivanju osnovnih ljudskih prava i svim onim ostalim pitanjima što su evropski i svjetski standardi, a pogotovo je taj dio osjećaja koji vi stalno govorite kao repličar juče profesionalni oko toga da niste za NATO savez. Nijesam siguran da možete nekoga sa tim posebno ubijediti i da ste juče ostavili neki izvanredan utisak. Evo, ja da budem do kraja iskren, Vi ne možete da ubijedite svog najbližeg kolegu u klubu gospodina Dritana Abazovića. Vi njega ne možete da ubijedite, a želite da ubijedite crnogorsku javnost. Prema tome, to je nelogično. On je ostao dosljedan programu NATO saveza a Vi niste.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolega Čavor.

Kolega Pajović razumijem u ulozi predstavnika predlagača.

DARKO PAJOVIĆ:

Oko polemike vezano za humanitarnu pomoć sa kolegom Zarubicom, samo kažem da sam jedan od predlagača ove rezolucije i da imam pravo da se javim u svijetlu činjenica i svega ostalog. Pričali smo dosta o ekonomiji, neutralnosti o svemu tome možda interesantni podaci koje bih ja želio, prije svega, da saopštim jer, čini mi se da smo juče načeli tu temu a ja pozivam da budemo baš fokusirani danas upravo na te i takve teme.

Dakle, Poljska, Češka i Mađarska koje su u NATO ušle 1999. godine, neposredno prije ulaska su imale rast BDP-a, a zatim dolazi do blagog pada do 2002, od kada se konstantno bilježi rast. Međutim, podaci su sljedeći: u godini priključenja za baltičke zemlje u odnosu na 2003. godinu u Estoniji je taj rast iznosio 6 i 7%. Letonija je

zabilježila rast BDP-a u iznosu od 8%, a ovakav trend snažnog rasta BDP-a zabilježen je u narednim godinama. Isti slučaj je i sa Slovenijom i Slovačkom, gdje je zabilježen značajan rast BDP-a nakon učlanjenja u NATO i EU. Da ne govorimo o Rumuniji i Bugarskoj gdje je taj procenat bio izuzetno visok.

Dakle, sve ove zemlje, i to je važno napomenuti, to je statistika, su i te kako uticale, njihovo članstvo na porast direktnih stranih investicija. Mađarska, Poljska i Češka koje su nakon priključenja NATO-u zabilježile značajan porast stranih direktnih investicija, prema nekima su čak i udvostručile. U godini priključenja NATO savezu u Bugarskoj je zabilježen rast od 47,5%, a u Rumuniji čak 166,29% u odnosu na godinu ranije.

Da se vratimo unazad, Estonija, koja je ranije postala članica NATO-a, je u godini priključenja zabilježila pad od 5,72%, a već naredne godine rast od 190%. U Litvaniji je u godini priključenja zabilježen rast od 289%, a u Latviji 90%.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Pajoviću, izvinite.

Dobićete pravo na proceduru, ali prije toga ćemo svi zajedno morati saslušati predstavnika predlagača koji koristi svoje pravo kao predstavnik predlagača da uzme učešće u raspravi. A imaćete svakako pravo da komentarišete riječ predstavnika predlagača. Ne želimo nikome da uskratimo riječ. Ponavljam ovo je vrijeme u kojem ćemo svi zajedno iznijeti svoju argumentaciju. Građani će o tome da sude.

Kolega Pajoviću, izvinite zbog prekida.

DARKO PAJOVIĆ:

Još 15 sekundi. Ja sam cijenio da je dobro pružiti kompletne podatke, jer sam ja taj koji je juče kazao da devet od 10 novih članica NATO jesu imale taj progres. Danas sam cijenio da je korisno i zbog onih koji su "za" i zbog onih koji su "protiv", zbog javnosti, da precizno i vrlo jasno ukažemo koji su to procenti i koje su to godine. To je bila moja namjera. Kao što sam juče kazao da neutralnost jako puno košta, a evo i podataka: Švedsku ona godišnje košta 5,5 milijardi eura. Za razliku od Austrije, koja je takođe neutralna, košta je 2,3 milijarde godišnje. Hrvatsku koja je članica NATO-a članstvo u NATO košta 5,5 miliona eura. Izvolite, uporedite i baratajte sa tim ciframa. Tu naravno nisu uključene diplomatska predstavništva i strane misije za koje smo zaboravili juče da napomenemo da se oni samo jednim dijelom finansiraju iz budžeta država članica. Drugi dio obezbjeđuju Sjedinjene Američke države. Dakle, to su podaci, ekonomski parametric. Moja želja je bila da kroz ovaj fokusirani dijalog koji je započeo juče zapravo nastavimo u svjetlu činjenica, argumentacija, procenata i egzaktnih stvari koje sam juče saopštio. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kao što sam i kazao, u odnosu na vrijeme koje je iskoristio predstavnik predlagača, kolege imaju pravo na komentar.

Za sada se prijavio kolega Knežević.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine Simoviću, ja bih volio da mi objasnite ovu parlamentarnu sprdnju. Da mi objasnite kako je moguće da kolega Pajović koji je potpisnik Rezolucije, zajedno sa vama i ostalih 49 poslanika, javljajući se za riječ polemike sa gospodinom Zarubicom, koji je takođe personifikacija 49 poslanika koji ste potpisali rezoluciju. Ako vi mislite da ćete od ovog parlamenta da napravite NATO promociju saopštavajući nam ovdje statističke podatke između vas, onda ću odmah da zatražim pauzu i da se dogovorimo o novom načinu rada.

Ne mislite valjda da ćete vi ovdje danas čitav dan da razmjenjujete podatke između sebe, kakav je117, kakva je hrana u kantini u Briselu ili tome slično. Je li mislite vi da je ovo rasprava između vas, ili je ovo rasprava /Prekid/ nijesmo u ovoj vašoj NATO koaliciji. Mi se suočavamo sa paradoksom - vi iz NATO koalicije, potpisnici rezolucije, polemishete jedni sa drugima. Pa kad vi mislite da mi završimo danas?

Ukoliko nastavite ovakvim načinom vođenja Skupštine, ja ću zatražiti pauzu, jer ovo nije ono što ste dogovorili na kolegijumu i ovo nije refleksija jučerašnjeg dana.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Kneževiću, Vi ste se javili sa zakašnjelom proceduralnom reakcijom u odnosu na situaciju na kraju jučerašnjeg dana kada je kolega Pajović prijavio komentar ne kao predlagač, nego predstavnik kluba u odnosu na diskusiju kolege Zarubice. Moguće da sam tu ja kao predsjedavajući trebao upozoriti na vrijeme da se komentari javljaju ako oponiraju diskusiji. Ja sam imao utisak da komentar kolege Pajovića je bio upravo u tom pravcu, da je značio dopunjavanje, čak u jednom dijelu i oponiranje u odnosu na određene stavove koje je kolega Zarubica iznio.

Dakle, ako smo iz te, kako Vi kažete, NATO koalicije, ne mora da znači da svi jednako mislimo, nego imamo svoje stavove i razmišljanja u odnosu na teme koje su na dnevnom redu.

I, kolega Kneževiću, sada ste imali priliku i ja Vas molim da je iskoristite, da komentarišete stavove koje je iznio kolega Pajović kao predstavnik predlagača i upravo dobijajući ono pravo na kojem vi insistirate. Čuli ste stavove gospodina Pajovića, dajte svoj komentar. Ovu proceduralnu reakciju ste dobili, a imate pravo i na komentar.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine Simoviću, ja bih Vas najljubaznije zamolio da preslušate ovo što ste meni obrazložili.

Prvo ste rekli da gospodin Pajović nije reagovao kao predlagač, iako je on saopštio da u ime predlagača reaguje, nego da je reagovao u ime kluba Pozitivne Crne Gore na diskusiju gospodina Zarubice koja je bila juče. Sprdate li se Vi sa nama? Onda ću ja da polemishem sa čitavim klubom poslanika Demokratske partije socijalista koji su imali diskusiju juče. Šta Vi ustanovljavate? Kakvo Vi pravilo ustanovljavate ovdje? Vodite polemiku između vas samih iz NATO koalicije na osnovu jučerašnjih izlaganja?

U nemoći pred našim argumentima, Vi ste pribjegli jednom providnom manervu koji Vam ja neću dozvoliti. Ja Vam neću dozvoliti da se sprdate ovdje sa Skupštinom Crne Gore i dozvoljavate komentare na jučerašnje diskusije gospodina Zarubice. Nemam ništa protiv da se gospodin Pajović uključi kao predlagač rezolucije, ali na diskusije poslanika /Prekid/ ili onih ljudi koji oponiraju stavovima za priključenje Crne

Gore u NATO, odnosno Rezoluciji, ali danas. Ne može gospodin Pajović da repricira gospodinu Zarubici za juče. Ja ću onda Vama da repriciram za čitav život od kada ste ministar poljoprivrede do danas. Nemojte da pravimo sprdnju od ove Skupštine, gospodine Simoviću.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Mislim da Vam to ne bi bilo politički profitabilno, niti moguće racionalano za rad našega doma.

Prihvatam u ovom dijelu da sam ispustio detalj na početku današnjeg javljanja kolege Pajovića. Ja sam ga razumio da se javlja kao predstavnik predlagača, uz korekciju, kolega Pajoviću, i Vama i svim ostalim predstavnicima predlagača da imamo parvo, koristimo tu mogućnost, jer očigledno naše kolege koji ne podržavaju ovu rezoluciju imaju potrebu i traže tu diskusiju. 'Ajmo da im izađemo u susret. I nemojte se ljutiti kada predstavnici predlagača tokom današnjeg pretresa budu uzimali riječ a vi komentarisali, što će sada da učini kolega Radunović u odnosu na diskusiju predstavnika predlagača kolege Pajovića, a on dobiti pravo da da odgovor na Vaš komentar.

Izvolite, kolega Radunoviću.

Kolega Tuponja, 'ajmo da ne gubimo ritam.

Izvolite, svakako. Vaše je pravo.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem.

Ja ne bih uopšte htio da polemišem, nego ću pročitati Poslovnik o radu Skupštine. U članu 96, stav 2, a vjerujem da Poslovnik o radu Skupštine imaju svi poslanici, predlagač, odnosno ovlašćeni predstavnik predlagača u toku pretresa ima pravo da se javi i dobije riječ radi odgovora na postavljena pitanja i pojašnjenja stavova, a nakon završenog pretresa ima pravo na završnu riječ. Tako da se ne radi uopšte o bilo čijoj dobroj volji, nego o poštovanju Poslovnika da predlagač može da se uključi u pretres. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Doživljaj našeg Poslovnika, ali pozivam da damo svi doprinos nastavku dijaloga.

Kolega Radunoviću, siguran sam da ćete Vi to učiniti. Izvolite.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Samo da nešto preciziramo. Imamo 49 predlagača ove rezolucije. Ne, ovo je pet predlagača koji su tražili da uđe u dnevni red, a Predlog rezolucije je pisalo 49 ljudi. Dobro, devet. Mogu li svih devet da se uključuje kad god hoće, a da onda mi dobijamo samo pravo da ih komentarišemo na šta oni mogu da odgovore još jedanput? Znači tako. Njih devet mogu da se jave kad god hoće, da kažu svoje mišljenje o nečemu o čemu se priča tog momenta, a ja onda mogu samo da komentarišem i da dobijem odgovor.

Stvarno su pravila malo čudna. Ali, zaista smatram da je ono za što se mi zalažemo toliko dominantno u odnosu na ovo što se vi zalažete, da možemo i takav

neravnopravni položaj da prihvatimo. I kakav god hoćete, jer imate sve ankete ovoga svijeta koje plaćate, uređenu skupštinu kakvu vi hoćete, vladu, državu, sve, ali jedino što nemate podršku za NATO i što morate Bajdenu da objasnite.

Ja želim da komentarišem izlaganje gospodina Pajovića.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

U obavezi sam proceduralno da Vam odgovorim.

Dobićete koju sekundu više prosto kao prilog za razmjenu argumenata.

Ispravka navoda. Kazali ste da je 49 poslanika /Upadica/ Dobro je, hvala Vam. Dakle, devet je potpisnika ove rezolucije, devet predstavnika predlagača a imamo 49 potpisa za zakazivanje vanredne sjednice sa ovom temom, iako znate da je poslovnički bilo dovoljno 27. Bilo je još zainteresovanih, ali nijesu bili u prilici da stave svoj potpis. To su navodi.

A što se tiče učešća devet predstavnika devet predlagača, kao što vidite ne zloupotrebljavamo, samo insistiramo i molimo na kondiciju za dijalog.

Nećemo se javljati svih devet, ali vas molimo da dozvolite predstavnicima predlagača da iznesu argumentacije.

SLAVEN RADUNOVIĆ:

Samo je bilo rečeno. Vi ste u početku imali mogućnost, iznijeli ste, imate na kraju završnu riječ. Možete ponekad da se uključite, ali ako to bude tako kako vi kažete, sljedeći put kad mi iz opozicije predložimo neki zakon i potpiše ga nas 30, šta ćete? Da nas 30 svaki put može da uzme riječ?

Znači, gospodin Pajović je sad pričao o porastu bruto društvenog proizvoda u državama koje su ušle u NATO. Gospodin Pajović je, nažalost, pribjegao jednoj tehnici koju koristite vi iz Demokratske partije socijalista uglavnom igrajući se sa statističkim brojkama - skoro sve države napreduju kroz godine i decenije. Pa evo, čak i Crna Gora, makar po zvaničnoj statistici. Podatke koje je pomenuo možemo da stavimo u kontekst MONSTAT-ovih podataka pa da zaključimo da Crna Gora, koja nije članica NATO-a, ima čak veći porast bruto društvenog proizvoda nego neke od tih država koje su primjene u NATO. Pa to nema veze s NATO-m, gospodine Pajoviću. Te su države u međuvremenu primljene u Evropsku uniju što je mnogo bitnije, jer Evropska unija je dominantno ekonomska unija.

Što se tiče toga što su dobili sigurnost od NATO-avećina tih država je i okružena NATO zemljama, pa tako da i nema problem nikakav sa bezbjednošću, a to je jedan od načina kako se puni glava preko televizijskih ekrana evo zadnjih pola godine građanima. Ništa se ne može očekivati novo što se tiče investicija, čak godine 2005, 2006, 2007, 2008. u Crnoj Gori, sjetite se da smo imali najveće investicije po glavi stanovnika, ja sam makar tako slušao premijera, u Evropi sigurno, a možda i na svijetu, a nijesmo bili članica NATO-a. Prema tome, to nema veze jedno s drugim. Ima veze sa vladavinom prava i borbom protiv organizovanog kriminala i korupcije, a to više mnogo garantuje pristupanje Evropskoj uniji nego NATO savezu. Jer, NATO savez, zbog svojih geostrateških potreba, posebno svojih dominantnih članova umije da progleda kroz prste. Imamo primjer posljednji Albanije, ne mislite valjda da je u Albaniji situacija sa vladavinom prava bolja nego u Crnoj Gori, ili, koliko sam ja shvatio zvanični stav da je

Crna Gora lider u regionu. Prema tome, Albanija je član NATO-a. Tamo je gora situacija za ulaganje, nego u Crnoj Gori.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Pajoviću, izvolite.

Izvolite, proceduru.

EMILO LABUDOVIĆ:

Nemojte tako, nemojte nas učiti abecedi /Prekid/ nemojte se ovdje praviti kao deda mrazovi. Vi dajete neka prava koja nama i onako pripadaju po Poslovniku.

Gospodine Simoviću, član 131 Poslovnika još uvijek važećeg Skupštine Crne Gore stav 2 - Ako je više poslanika predlagač zakona, određuju jednog predstavnika predlagača, a ako to nije učinjeno, predstavnikom predlagača se smatra prvi potpisani poslanik. Nemojte da pravimo cirkus u Skupštini. Tako se radi od kako sam ja ovdje poslanik. I sad vi izmišljate ovdje neka pravila i pri tom se sad pokazujete velikodušni i nama eto omogućavate, nećete svi da učestvujete u svojstvu predlagača zakona.

Molim vas, ako nas ne poštujete i ono što znamo, poštujte ono što ste sami zapisali.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Labudoviću, u pravu ste bili. Pročitali ste dobar član Poslovnika, ali vjerujem da primjećujete da prvi potpisani predstavnik predlagača u ovom trenutku predsjedava našom skupštinom i dozvolićete da smo u grupi predlagača upravo tako dogovorili. Dok ja predsjedavam, da se ovlašćujemo međusobno predstavnika predlagača. U ovom trenutku ovlašćeni predstavnik predlagača je kolega Pajović.

Kolega Pajoviću, izvolite. Iskoristite Vaše pravo.

Pokušavam uporno da odbranim pravo predlagača da saopšti svoje stavove. Izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Prvo, žao mi je što je ovo izazvalo ovakvu reakciju kolega iz opozicije, ali nije neočekivano. Ja razumijem, s obzirom da se radi o rezoluciji koja će dobiti natpolovičnu većinu i naravno treba sagledati politički aspekt i razlog za ovakvu vrstu oponiranja.

Međutim, ponoviću ono što sam kazao i u prvom dijelu. Moja želja je da vam pružim argumentaciju i da ostanem fokusiran na dijalog o ekonomskih parametrima, jer ja cijenim da to jeste korisno i za one koji su "za" i one koji su "protiv".

Gospodine Radunoviću, ja mislim da bi Vas o Albaniji možda najviše treba da zanima detalj da je tamo nakon 22 godine vladavine jednog te istog režima, sistema Sali Beriše vladao jedini nakon Envera Hodže. On je momentalno na prvim izborima poslije učlanjenja Albanije u NATO otišao s vlasti. I imate Edia Ramu. I ako ste posvećeni ovome što vi proklamujete kao najvažniji cilj opozicije ili dijela opozicije, evo dobre prilike i dobre šanse da možda naučimo nešto i od njih. Pri čemu sam potpuno saglasan da dio koji se odnosi na borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije kod naših susjeda apsolutno nije na nekom posebnom nivou.

Ja nijesam iznio ove podatke da bih bilo čim manipulisao. Naprotiv, neko drugi je juče manipulisao sa ovim, ja nijesam. Ja sam ovdje čuo da direktne strane investicije i ekonomski razvoj nemaju apsolutno nikakve veze sa učlanjenjem u NATO. Dobili smo i podatke. Evo ja vam nudim i kontraargumentaciju koja je faktički tačna, argumentovano tačna, a potpuno ću se saglasiti sa značajnim dijelom Vaše diskusije. Naravno, rast ekonomski, tačno je Crna Gora je imala možda više nego većina ovih zemalja. Ali, dozvolite da imam pravo da statistički sagledavajući podatke iznesem kontraargumentaciju. /Prekid/ Za NATO-m dođoše svi investitori, ali fakat i činjenice da stvari koje ste Vi pomenuli: borba protiv organizovanog kriminala, korupcije, porast stranih direktnih investicija i porast ekonomskog rasta kod njih se ipak poklapaju sa početkom NATO integracija.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolega Pajoviću.

Moram biti striktan kad ste Vi u pitanju kao predstavnik predlagača sa vremenom, vjerujem da ćete me razumjeti, da bih pokazao kolegama da zbilja ne želim da privilegujem bilo koga ovdje. Želim samo da dam prostor za dijalog.

Kolega Bojaniću, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Dakle, kad se koriste statistički podaci, treba da se stave u vezu sa nekom pojavom ili regionom da bismo znali da ih pročitamo kako treba, da bismo znali sa čim su u koleraciji.

Ja sam juče to govorio, ponoviću i danas. Niko ne osporava rast investicija, ali ja osporavam da je taj rast investicija u direktnoj vezi sa učlanjenjem u NATO. Tu sam pokazao neke grafike gdje vrlo jasno ukazuju da su apsolutno isti trendovi priliva stranih investicija u zemljama OECD-a, grupe G-20, Evropskoj uniji i svijeta. Potpuno jasno, do 2008. sve to raste, drastično pada, gotovo paralelni grafiti.

Kad to uporedimo sa našim regionom, nije Crna Gora toliko uporediva, ne možemo da referentno uzimamo reper cijeli svijet ili eventualno Evropsku uniju, 'ajmo da je uporedimo sa državama nama najbližijima koje su neke u NATO neke nisu. Apsolutno isti trend imate gotovo isti, da kažem gotovo isti u: Albaniji, Bugarskoj, Hrvatskoj i Rumuniji koje su članice Pakta, ali zato imate i u: Bosni i Hercegovni, Makedoniji, Crnoj Gori i Srbiji gotovo isti trend. Rast je do 2008. tu je špic, nastupila je kriza, drastičan pad. Poslije polako oporavak i gle čuda, zadnjih dvije godine najveći rast u Srbiji koja nije članica NATO. Tako da ponovim i zaključim. Ne osporavam da učlanjenje u NATO može da donese rast stranih investicija, ali daleko od toga da je to garant.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Pajoviću, izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Ja ću ponoviti ono što sam kazao. Dakle, u Estoniji 6 i 7%, u Letoniji 8%, u Bugarskoj 47,5%, u Rumuniji 166,29% itd. Samo sam odgovorio na tezu da nije u

direktnoj vezi. Dozvolite, ovo su godine učlanjenja i godine nakon učlanjenja u NATO. Govorim o 2003. kada nemamo ekonomski bum, a apsolutno sam saglasan da od vladavine prava u dominantnom to zavisi. To je ono što upravo ponavljamo da NATO može samo da doprinese ovim stvarima, a ne može nikako da šteti. Daleko od toga.

I još jedna teza koja je vezana za ekonomiju, a važno je napomenuti, možda je važno napomenuti zbog naših susjeda. Recimo, Srbija vidi enormno veliku šansu upravo u procesu približavanja NATO-u, vrlo sam precizan, a to je da njena vojna industrija dobija dostupnost tržišta od 800 miliona ljudi. Dakle, priključenjem NATO savezu, približavanjem NATO saveza vi dobijate ekonomsku dostupnost tržišta. Naravno, govorim o vojnoj industriji. Dakle, možete samo zamisliti zemlje koje su zadržale vojnu industriju, a Srbija jeste jedna od njih, kakvu dostupnost kompletnom tržištu dobijaju upravo samim procesom približavanja, a da ne govorimo o eventualno punopravnom članstvu.

I kad je u pitanju Avganistan, to bih želio samo da napomenem, nemojmo zaboraviti zašto je urađena NATO intervencija u Avganistanu i nemojte zaboraviti na pet hiljada žrtava građana u Sjedinjenim Američkim državama. I ne zaboravimo da je tamo bio rat protiv Alkaide i talibanskog pokreta koji je odgovoran za cijeli niz terorističkih akcija u svijetu. Samo podsjećanje, jer kad govorio o Avganistanu, mora se znati šta je bio uzrok vojne intervencije jedine NATO kad je ta zemlja u pitanju. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Zahvaljujem.

Koleginice Marković, kolega Đukanović se javio za proceduralnu reakciju. A i Vi ste za proceduralnu?

Kolega Đukanoviću, ipak je pravo prvog javljanja izvolite.

DANIJELA MARKOVIĆ:

I poslije opomene i sve price, opet zloupotrebljavate vođenje Skupštine na način što vršite promociju preko gospodina Pajovića kao predlagača NATO-a. Ovo je Parlament i ovdje hoćemo svi da dođemo na red i svi da kažemo svoje mišljenje.

Ovo je providno. Kad ja ustajem to da kažem što stvarno imam tolerancije maksimum, providno je. Prema tome, te ekonomske teze trebali ste da stavite u ovako štur akt koji je došao pred Skupštinom, pa da kažete studiju opravdanosti, da kažete koliko će državu Crnu Goru da košta, a ne da idemo od Litvanije, Estonije i ostalih država. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Ne mogu da prihvatim sugestiju da treba da onemogućim pravo predlagaču da uzme učešće u pretresu. Kolega Pajović je dobio riječ kao predstavnik predlagača. Kolege koje su imali potrebu da oponiraju dobili su priliku i o tome smo već razgovarali. Ja vas molim da imamo parlamentarne kondicije da čujemo argumentaciju i sa jedne i sa druge strane.

Kolega Đukanoviću, izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Simoviću, ja sam mislio da smo ovo razriješili na kolegijumu jutros i dogovorili smo se, ja mislim da smo se dogovorili, da ukoliko govori neko od predlagača, predstavnik predlagača ne može poslije da komentariše to. Mislim da jedino smo rekli da može da komentariše i oponira opoziciji. Mi sad vas pitamo da li ćete Vi da nastavite ovako da vodite sjednicu. Znači ukoliko se javi neko iz DPS-a, poslije raznih komentara, javlja se predlagač takođe iz DPS-a ili iz ove grupacije koja podržava tu rezoluciju i da li ćete njemu dozvoliti da polemiše sa DPS-om?

Mi, gospodine Simoviću, tražimo odgovor. Ukoliko Vi ostajete pri tome da na ovaj način vodite sjednicu, mi tražimo pauzu.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Da pomognem. Kolega Đukanoviću, mi smo se razumjeli danas na kolegijumu i ponoviću ono što sam kazao. Moguće, u večernjim satima da sam napravio određeni propust što sam dozvolio kolegama kroz prijavu komentara koji nije imao oponirajući karakter na diskusiju kolege Zarubice i tu je nastao problem. Kazao sam, moguće da je to moja greška i izvinjavam se zbog toga iako je dobra namjera bila da se čuje argument više a ne argument manje. Jer, ukupni smisao našeg rada je upravo u tome.

Kolega Pajović nije se sada javio da komentariše diskusiju kolege Čavora. On se javio kao predstavnik predlagača i dobio pravo kao predstavnik predlagača da da prilog svoje diskusije. Dakle, ostajem dosljedan onome što smo se dogovorili na kolegijumu, uvažavam Vaš zahtjev i Vašu potrebu, mislim da ste u pravu, neće se dobiti pravo na komentare ako nije oponirajući komentar. Mislim da smo se razumjeli. Hvala vam.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Simoviću, u redu je, prihvatili ste sinoć što se to desilo da se danas to neće ponavljati. Maltene, danas se isto desilo. Pričao gospodin Čavor je bio diskutant, gospodin Pajović da li u formi komentar ili predlagača, to dođe suštinski na isto, ponovo da pojačava stavove nekog iz DPS-a.

Suština našeg dogovora je na kolegijumu bila da jedino predlagač može da komentariše ili uzme učešće ukoliko nekom oponira. Ja sam Vas shvatio da će se to danas raditi. Međutim, i Vas donekle razumijem. Vi ne znate otprilike kad se gospodin Pajović javi kakav će mu biti stav. Ali, mi da Vam pomognemo, njegov stav će uvijek da podrži to što su danas predložili DPS i SDP. Nemate tu problema.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Da Vam pomognem. Kad je ova tema na dnevnom redu, i te kako dobro znam kakav je stav gospodina Pajovića - i ja i ukupna crnogorska javnost. O tome ne krije gospodin Pajović, to ne krije stranka iz koje dolazi, to su mnogo puta saopštili crnogorskoj javnosti i stavili su svoj potpis i veoma aktivno učestvovali u predlaganju ove rezolucije. Prema tome, nemate problem sa time što ja ne znam šta misle predstavnici predlagača. I te kako dobro znam i to zna crnogorska javnost. Prema tome, hvala Vam na toj brizi i odnosu na moje razmišljanje šta ko misli u ovome parlamentu.

Ja imam druge dileme sa nekih drugih adresa.

Kolega Pajoviću, ja Vas molim da nastavimo rad.

Proceduralno se Vi javljate?

DARKO PAJOVIĆ:

...prethodni diskutanti ovo maksimalno upotrijebili, ponoviću - držim se Poslovnika kao čovjek koji se na taj način bavi politikom. Da li stvaraju glavobolju podaci koje sam iznio, žao mi je ali to su fakti i činjenice.

Takođe, htio sam da izrazim zadovoljstvo sa prethodnim diskutantima da smo se ipak saglasili u određenom korpusu stvari koji je vezan za ekonomski razvoj. Ja tako doživljam politiku. A hoćemo li mi podržati nekoga ili nećemo, u principu bitno je da mi radimo...

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Pajoviću, opominju me s pravom. Dobili ste proceduralnu reakciju i ja Vas molim da pomognemo svi zajedno.

DARKO PAJOVIĆ:

Dobro. Gospodine predsjedavajući, onda samo imajte u vidu na vrlo zlonamjerne komentare prethodnih diskutanta koji su se javili za proceduru a govorili o političkim stavovima i ponašanjima poslanika Pozitivne Crne Gore. Mislim da tu treba da primite kritiku i drugi put opomenete. Na kraju krajeva, smo svi dužni da radimo u državnom interesu a ne za privatni ili interese nekih drugih država. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Prihvatam taj dio, ali pokušavam da budem maksimalno tolerantan ne bi li malo više vremena iskoristili za razmjenu argumentacije. I ako pogriješimo u davanju prilike za davanje argumenata i kontraargumenata, tu me kritikujte. Ali, istrajavaću na tome, na kondiciji za dijalog. Zbog toga smo tu.

Kolega Labudović se javlja proceduralno.

Kolega Đukanoviću, pitali ste me za dogovor sa kolegijuma, imali smo čini mi se jedan korektan razgovor, korektan dogovor, ponovo sa željom da ovu diskusiju završimo do kraja u onome duhu kako pripada ovome parlamentu. Jedan od dogovora je bio da svi zamolimo svoje kolege u svojim klubovima da ne zloupotrebjavamo proceduralne reakcije. Ja sam taj dogovor podijelio sa svojim kolegicama i kolegama u svom klubu i molim vas, ako to nijeste učinili, da to uradite.

No, ipak, kolega Labudović se javio za proceduru. Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine Simoviću, obraćam se Vama u dvostrukom svojstvu, kao predsjedavajućem ovog zasijedanja i kao prvom od potpisnika rezolucije. Hoću Vaš stav povodom tvrdnje, sad upravo izrečene, da oni koji su za NATO rade za interes države, a ovi koji smo protiv toga radimo za neke privatne interese. Da mi kažete za čiji to privatni interes ja radim.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Molim vas. Kolega Labudoviću dobićete odgovor od predsjedavajućeg da ste zloupotrijebili proceduralnu reakciju tražeći odgovor od predsjedavajućeg u odnosu na ono što je političko pitanje koje mi postavljate.

'Ajmo da nastavimo naš rad.

Koleginica Bošnjak je sljedeća. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Ja sam zaslužila i 15 minuta da mi date poslije ovog čekanja, ali evo svešču se na 10.

Poštovane građanke i građani,

Obraćam se prvenstveno vama da vam ukažem na još jednu provokaciju ovog režima, na još jednu udicu razora koju ova vlast, nažalost, sad potpomognuta i nekim kolegama iz opozicije, pokušava da unese kako bi se sačuvao ovaj korumpirani vidno uzdrmani i truli režim.

Svjesna sam činjenice da je pitanje NATO-a veoma značajno, ali zašto sad? Zašto baš u ovom trenutku dati prioritet ovome, a da niste sačekali da Crna Gora dobije pozivnicu za NATO? Znači da kriterijume niste ispunili, nego pokušavate da mešetariate i profitirate u trenutnim globalnim kretanjima.

Meni je jasno, a ovim aktom pokušavate da ponizno, bacajući ponos pod noge, dodvorite se međunarodnim moćnicima, kako bi se nečasne radnje, korupcija, kriminal, bombaški napadi, politička ubistva, ekonomski sunovrat zemlje, pljačka preostalih resursa, nepotizam, razni plagijati bacili u drugi plan. Otud i ova agresivna, neiskrena i potpuno kontraproduktivna kampanja.

NATO traži pouzdanog partnera, a vi to, gospodo iz DPS-a, sigurno niste. Ovaj narod neće dozvoliti da vi takvi, mislim na vladajuću vrhušku, truli i ogrezli u bahatosti, korupciji i kriminalu vodite ovaj narod bilo gdje. Vaše vrijeme je prošlo. Game is over, gospodo.

Široku raspravu o ovom pitanju treba da pokrene vlast koja će se uspostaviti nakon prvih fer i slobodnih izbora, a koje će organizovati prelazna vlada zasnovana po principu koministara nakon 27. septembra.

Pokret za promjene, kao što znate, osnovan je nakon obnove nezavisnosti jula 2006. godine i još tada je u programskim ciljevima zacrtao je evropske i evroatlantske integracije. Ali, umjesto da dobijemo državu sa jakim institucijama koje će raditi svoj posao, odnosno bilo ko da je na vlasti, dobili smo privatni posjed premijera i njegove kriminalne bratije koja drži zarobljene sve institucije. Dobili smo beskompromisni totalitarni mafijaški režim, a ne demokratiju. A i međunarodne prilike su se sad, odnosno od tada značajno promijenile.

Evropska unija je u krizi, suočena sa problemima iz kojih ne nalazi adekvatan izlaz. NATO pakt se pretvorio u zaštitnika američkih interesa, a sve ostalo je postalo manje bitno. Sjedinjene Američke Države vode unutrašnju politiku zaista okrenutu zadovoljenju interesa svojih građana i otuda onaj fanatični patriotizam Amerikanaca, ali spoljna politika Sjedinjenih Američkih Država je postala vrlo diskutabilna. Pogledajte samo ove kolone i egzodus ovolikog broja nesrećnika i očajnika koji bježe rizikujući živote iz svojih država.

Bila sam u Kataniji prije 15-tak dana i učestvovala u višednevnoj humanitarnoj akciji koju je organizovala ACER alijansa i bila sam u prihvatilištima za izbjeglice. Imala

priliku da na licu mjesta vidim bukvalno bosonoge, gladne i žedne kolone izbjeglih, uglavnom žena i djece, koji su očajnički trošnim brodovima, rizikujući svoje živote, preko Afrike pokušavali da se dokopaju evropskog kopna. Samo 100 hiljada izbjeglica je u prošloj godini preko Katanije ušlo u Evropu.

Ovo je jedan od ogromnih problema sa kojim se suočava Evropska unija i pred kojima je Evropa ustvari nemoćna, a posljedica značajnim dijelom je i nepromišljene spoljne politike Sjedinjenih Američkih Država. Svjesna sam činjenice da je maloj vojno nejakoj Crnoj Gori neophodno da bude dio većeg sistema bezbjednosti i odbrane, ali Crnoj Gori ne prijete opasnost spolja i to sada nije prioritet, a posebno ne kada većina građana se protivi tome.

Gospodo, najveća opasnost Crnoj Gori prijete od ovakvog korumpiranog i kriminalnog režima spregnutog sa mafijom i spremnom na sve, a od toga nas NATO neće zaštititi. Mi sami treba sa tim da se izborimo. Svjesni svog kraja, panično uplašeni od protesta, pokušavaju svim silama da izazovu /Prekid/ povampiruju duhove 90-tih, baš u ovom trenutku provociraju stavljajući u proceduru veoma problematičan zakon o vjerskim zajednicama, dižu nacionalne tenzije, namjerno insinuiraju nemire kako bi uplašili narod a zaboravljaju da je narod doveden do toga da nema više šta da izgubi. Režim se čak boji i buđenja žena iz Demokratskog fronta, naših akcija, te su počeli i da nam šalju kordone policije, a da ne govorim o najnovijim očajničkim prijetnjama premijera koji je svjestan početka svog kraja.

Vjerujem u pravdu i u to da će svako na kraju dobiti ono što je svojim činjenjem ili nečinjenjem zaslužio. Otuda tolika panika. Zato, građani, vi ste ti koji treba da se pitate o ovako važnim pitanjima i znam da nećete više dozvoliti... Molim Vas, ja sam čekala 15 minuta...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Puni minut ste dobili prekoračenja. Ja Vam zahvaljujem za diskusiju. Imate komentar, pa ćete imati prilike da nastavite.

BRANKA BOŠNJAK:

Predsjedavajući, svima je tolerisano prije mene, zloupotrebljavali su ...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ja Vam tolerišem, čitav minut ste dobili više. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Mi iz Demokratskog fronta smo krenuli, odustati nećemo. A očekujemo da ćete nam se pridružiti, građani, 27. septembra i da ćemo konačno i mi doživjeti da se na slobodnim i fer izborima promijeni ova odnarođena vlast. Nakon toga i NATO i sva druga važna pitanja će se rješavatai voljom građana i kompromisom a ne po diktatu nelegitimne vlade i parlamenta, koja samo želi da zaštiti svoje nelegalno stečene milione eura otete od ovog naroda, a savjet DPS-a će se preseliti u Spuž. E dosta je bilo i vrijeme je za bunt.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegini Bošnjak.
Daću vam riječ, kolega Stanišiću.

Koleginice Bošnjak, Vi imate takvu intonaciju prilično oštru, primjerenu politici koju zastupate. Međutim, nijesam vas opomenuo, ali sada Vam govorim, da se ne bi shvatilo naravno da Vam upadam u riječ. Dakle, potpisnike ove deklaracije ste nazvali "bahatom družinom ogrezlom u kriminalu i bahatosti". Zapisao sam, koleginice. Samo sam želio da Vam skrenem pažnju da se ipak vodi računa da se retorika primjeri Parlamentu i situaciji o kojoj govorimo.

Deklaraciju, odnosno Rezoluciju su potpisali devet poslanika. Ja Vas molim da ipak vodite računa o tome šta govorite.

Kolega Stanišiću, izvolite komentar.

OBRAD STANIŠIĆ:

Hvala vam, gospodine potpredsjedniče.

Uvažena koleginice Bošnjak, ja ću zaista Vama da se zahvalim na diskusiji današnjoj, jer ste potvrdili onu moju davnašnju tezu i danas ste skinuli masku sa programa vaše partije i vašim težnjama o NATO integraciji. To da je pričao moj uvaženi kolega Radunović, ne želeći da sa njim polemishem, ja bih pozdravio. Ali, sada mi je jasno da vi zastupate politiku Nove srpske demokratije da biste sačuvali svoje političke pozicije u Demokratskom frontu. Prema tome, pričali ste kao da nikad u vašem programu nije bilo NATO integracija. Na tome Vam hvala.

I samo da Vam još nešto kažem. Režim kakav ga Vi kvalifikujete, zahvaljujući tome režimu, mi smo lider u regionu kad su u pitanju evropske integracije, otvorili smo 20 poglavlja, dva smo zatvorili i u očekivanju smo poziva za članstvo u NATO. To ne mogu da rade kriminogeni režimi. To rade ozbiljne države, ozbiljne vlade i ozbiljna vlast.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Stanišiću.

Minut je trajao Vaš komentar.

Imate dva minuta za Vaš odgovor. Izvolite.

BRANKA BOŠNJAK:

Što se tiče našeg programa, mi znamo jasno šta je u našem programu, ali ne smatramo da vi treba da uvedete ovu zemlju u NATO i ne smatramo da ste vi legitimni da to uradite. Vi ponizno ispunjavate tuđe interese i nije trenutak niti je narod za to, ali vi, vašom agresivnom kampanjom ste doveli do toga da ogromna većina naroda, čak i onih možda koji su drugačiji imali stav razmišljaju drugačije. To ste vi uradili, gospodo. Pitajte se zašto. Ja pretpostavljam o čemu se radi, ali vjerujte do te mjere ste truli, mislim na režim, i brzo ćete pasti i sve onda će biti drugačije. Mislim da će ubrzo biti veliki broj onih koji će reći da nikad nijesu glasali DPS. Isto kao što je ogroman broj bio poslije nezavisnosti onih koji su glasali Liberalni savez, pa sam se ja mislila mora da je Liberalni savez čudo jedno kako nije imao 90% glasova na izborima, jer svi su odjednom postali Liberali. E ubrzo neće biti onih koji će reći da su ikad glasali DPS.

I moram da kažem predsjedavajućem da nijesam rekla tako. Ogradila sam se i rekla sam "vrhuška ovog režima". Baš sam to naglasila. Meni je žao što ste Vi kao

potpisnik prepoznali. Nisam mislila na Vas. Vi odlično znate na koga sam ja mislila. Nemam problema ako treba i da prozivamo, ali biće prilike. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Ja dobro pamtim, a kad ne pamtim moj manir novinara me uči da zapisujem. Dakle, zapisao sam ono što ste rekli, vrlo ste precizno za potpisnike ove rezolucije rekli da je u pitanju družina ogrezla u bahatosti i kriminalu. Ja sam potpisnik ove rezolucije. Ne pronalazim se u toj konstataciji i zato sam Vam skrenuo pažnju. Naravno ovog puta na ovakav način, a drugi put ću iskoristiti pravo kao poslanik da uzmem i komentar.

Kolega Rastoder ima riječ, a neka se pripremi kolega Vasiljević.
Izvolite, kolega Rastoder.

RIFAT RASTODER:

Dame i gospodo, poštovani građani,

Neko je već primijetio nezavisno od samog predloga dokumenta koji je na dnevnom redu, mi razgovaramo zaista o izuzetno važnom pitanju i za državu Crnu Goru i za sve njene građane i narode. Zbog toga smatram da je neophodno trezveno promisliti o ovom pitanju, bez bilo kakve, kako neko primijeti, ideologizacije, ali i bez bilo kakve uskostranačke, uskonacionalne ili bilo koje druge iracionalne zagriženosti. I zaista, nije, kao što takođe neko reče, u pitanju projekat niti jedne od partija ili pojedinaca. Riječ je o, par ekselanse, političkom ali i državnom pitanju - da li da Crna Gora nastavi dalje sa već uveliko poodmaklim evroatlantskim integracijama, ili da se vrati na pozicije etničkih, vjerskih ili kojekakvih velikonacionalnih ili drugih iracionalnih iluzija s kraja 80-tih i početka 90-tih godina. No, za nas koji ni tada, kao niti jednog trenutka nijesu imali dileme da ne samo da treba nastaviti, nego da je to dugoročno i sudbonosno pitanje države Crne Gore, veoma respektujemo i činjenicu da se značajan broj građana i državljana Crne Gore protivi tome. Zato i apelujem za razboritu razmjenu argumenata i promišljanje u prilog izboru zajedničke, što prosperitetnije budućnosti u zajedničkoj, što stabilnijoj i što uređenijoj kući Crnoj Gori.

A šta bi to u konkretnim uslovima moglo i trebalo biti pravi izbor? Šta bi, recimo, u savremenim uslovima globalnih sistema i opasnosti i odbrane značila samoproklamovana neutralnost, odnosno nesvrstanost, veoma ilustrativno potvrđuju već navedeni brojni primjeri, kako iz naše, tako i bliske istorije drugih država i naroda, kao što su: Ukrajina, Gruzija, ranije Mađarska, Češka, naravno i Kuvajt, Palestina, Avganistan itd. Uostalom i ne pamti se da je bez konsenzusa makar većeg broja susjeda ili pak značajnijih država bilo čija bezbjednosna autonomnost bila stvarno i djelotvorna. I u ekonomskoj dimenziji tog pitanja već je odgovoreno sa više veoma ilustrativnih primjera.

Što se tiče NATO-a, uprkos svim osnovnim prigovorima da članstvo u NATO-u zaista nije obavezno i potvrda pravne i demokratske savršenosti neke države, kao ni pravilo da je to potvrda ekonomskog prosperiteta svake države, činjenica je da je vladavina prava i borba protiv korupcije i organizovanog kriminala jedan od bitnih preduslova za članstvo, što bi po prirodi stvari trebalo biti cilj i svih nas, bez obzira na stranačku pripadnost ili trenutnu poziciju.

Ja iskreno veoma respektujem činjenicu da je NATO jedina od svih poznatih bezbjednosnih asocijacija, tipično multietničkog, multikulturalnog karaktera. Nadasve,

jedina koja je uz sve propuste i dodatne žrtve uspjela spriječiti potpuno uništenje Bosne i Hercegovine i zaustaviti dalju eskalaciju sukoba na Kosovu. Naravno, i sam bih mogao pobrojati niz zamjerki i ovoj asocijaciji, počev od ne malog skora nedužnih žrtava i njihovih akcija, do nerijetko ili okašnjelih ili nedovoljno utemeljenih odluka, a što sve govori o nesavršenosti i ove asocijacije.

Činjenica je, međutim, da u dugom periodu savršenije nemamo. Zato, uvažene dame i gospodo poslanici, poštovani građani, ukoliko zaista ne želite robovati kojekakvim uskointeresnim naklonostima i tako indirektno kumovati nekoj novoj-staroj konfuziji, nastavak i dalje intenziviranje evroatlantskih integracija Crne Gore, što će reći i što brže punopravno članstvo u NATO, trebao bi biti zajednički strateški cilj. Naprosto, htio bih da vjerujem da su iracionalni snovi o bilo kakvom i bilo čijem jednovjerskom, jednonacionalnom ili jednoetničkom okupljanju u vaskolikom svijetu, u kojem je tek 5% jednonacionalnih država, samo vapaj prevaziđene prošlosti, tako da ne bi trebao biti ozbiljan izbor. No, što se kaže - nikad ne reci nikad. Zbog toga i ja plediram na još angažovaniji odnos u intenziviranju upravo evroatlantskih integracija.

Konačno, što se tiče samog sadržaja Predloga rezolucije o podršci integracije Crne Gore u NATO-u, već samom činjenicom da je njime inicirana i skupštinska rasprava o tako važnom pitanju, on je opravdao svoju funkciju. Može se, takođe, uz sve moguće rezerve ustvrditi da je riječ o sasvim korektnom tekstu, a moja zamjerka bi se jedino mogla odnositi na nepotrebno pravdanje u tački 6, kao i određenu pojmovnu zbrku u tačku 4 dokumenta, što, ipak, čak i u takvoj formi ne dovodi u pitanje njegovu generalnu svrsishodnost i prihvatljivost. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Imate jedan prijavljeni komentar na Vašu diskusiju.

Poslanik Labudović. Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Kolega Rastoder, ponovo nas dovodite, ne mislim na Vas lično nego na režim čiji ste dio, pred oprobani koncept kojim se evo već skoro 15 godina Crna Gora drži u ovom stanju u kojem jeste, a to je koncept ili - ili, kao da ne postoji treći put i ne postoji nešto treće.

Rekli ste - ili NATO, ili povratak starim retrogradnim nacionalističkim i ne znam kakvim idejama. Neće to baš biti tako, gospodine Rastoder. I u zemljama koje su ne samo članice NATO, nego su osnivači NATO pakta, ogroman broj građana bi se danas izjasnio protiv te alijanse.

Juče je ovdje kolega Stanić podsjetio na ozbiljnu analizu lista Delo u Sloveniji, koja je pokazala kad bi se sad organizovao referendum o pristupanju Slovenije NATO paktu, preko 70% Slovenaca bilo protiv. Prema tome, gospodine Rastoder, da se manemo tih dimnih zavjesa.

Ja sam protiv NATO-a ne za to što sam Srbin, jer i u samoj Srbiji imate ogroman broj onih koji bi bili za NATO danas. Nijesam protiv NATO-a zato što sam Srbin, jer i tamo što sjede preko puta vas do juče su najveća većina bili Srbi. Ja sam kao građanin, kao neko ko promišlja o budućnosti Crne Gore, o budućnosti sinova kojima trebamo da ostavimo ovu državu, protiv NATO-a jer smatram da to Crnoj Gori ne treba. I nikakav

nacionalistički okvir i nacionalistički tor me ne vodi tom stavu. I nemojte od nas koji smo protiv svega što vi smislite stvarati neprijatelje i proizvoditi nas u oponente Crnoj Gori. Ja drugog izbora nemam, gospodine Rastoder, od Crne Gore i upravo zato što nemam drugi izbor i zato što je Crna Gora moja jednako koliko i vaša, brinem o njenoj budućnosti i iz tog i jedino iz tog razloga sam protiv učlanjenja u NATO.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite li odgovor? Izvolite.

RIFAT RASTODER:

Kolega Labudoviću, hvala Vam naravno za komentar i što ste mi dali priliku za dodatnu priču.

Prvo, iskreno ne zanima me ko se kako osjeća, ko se kako kazuje, ja to poštujem, ja to veoma uvažavam. Da li je Srbin, je li Bošnjak, je li Crnogorac, itd, to je njegova lična stvar. Dakle, da to prosto odbacimo, jer to je relativno.

Drugo, nijesam govorio ili-ili. Naprotiv, izlagao sam tri mogućnosti - jedna je neutralnost, odnosno nesvrstanost, čiji sam, moram reći i ja bio višegodišnji zagovornik tokom dužeg perioda temeljenja Socijaldemokratske partije. Ali, desilo se što se desilo, neke stvari su se više nego očigledno pokazale i onda ako složite argumente, onda vidite da je jedno vjerovati u nešto što bi možda bilo najbolje, a drugo je realnost. U ovom svijetu u kojem su etničke karte još u igri, u kojem nas ne znate koliko opasnosti globalnih vreba, da li ste u mogućnosti da se suprostavite svemu tome. I onda dolazimo na izbor - s kim to. Ja u ovom času ne vidim savršenije ili moguće, ili bolje, kako da kažem, asocijacije od NATO-a. I to je moje izlaganje bilo.

Daleko od toga. I molim Vas, smatrao bih podmetanjem, da ja u protivnicima tog čina vidim neprijatelje. Naprotiv, vjerujte i one '88. i '89. godine, gdje smo bili i ja i Vi, ja na jednoj strani a Vi na drugoj, ja sam vidio dobronamjerne ljude. Ali, ljude bez dovoljno informacija, sa mnogo zabluda i nekorektnog vođstva. I onda se desilo što se desilo. Da se ne bi to ponovilo, treba danas da razgovaramo samo argumentima, trezveno, racionalno i to je to.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Dajem riječ poslaniku Vasiljeviću, a neka se pripremi poslanica Šćepanović.

Izvolite, poslaniče Vasiljević.

VELJKO VASILJEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Poštovani građani Crne Gore, prvo ću se obratiti potpredsjedniku Skupštine da mi objasni, odnosno potvrdi da li raspravljamo o rezoluciji koju su predložili devet poslanika, ili razgovaramo o članstvo u NATO-u. Ja mislim da razgovaramo o rezoluciji i mi kao Pokret za promjene smo imali devet amandmana na Rezoluciju o članstvu u NATO, zbog toga što je to u našem programu, ali ne na ovaj način kako to predviđa DPS nego da odluče građani, zato što je sve ostalo protivustavno. Znači, Ustav Crne Gore u članu 2 kaže da je nosilac suverenosti građanin.

U članu 3 kaže se da je teritorija Crne Gore jedinstvena i neotuđiva. Jedino građani mogu da odlučuju o ovome, jer se oba stava tiče članstva u NATO. Ali da se vratimo o rezoluciji.

Mi ćemo glasati protiv rezolucije ukoliko se ne usvoje svi naši amandmani. To smo rekli i na odborima. Ja sam glasao već na odborima protiv rezolucije, a evo zbog čega. Da budemo jasni. Rezolucija koju predlaže koalicija oko DPS-a bez ijednoga predstavnika opozicije, i to da budemo jasni, je namještena i napisana u teotralnom smislu u određeno vrijeme od poznatih manipulatora i zakonoklepaca. Sadrži laž i obmane, upotrijebiću te riječi zato što ću sad to da obrazložim, upakovane da prevare građane Crne Gore oko načina učlanjenja u NATO.

Komentrisaću pojedine tačke rezolucije da bih dokazao da je to jedan teatralni tekst koji veze nema sa stvarnošću i koji je napisan upravo za manipulaciju. U tački 1 piše: Unapređenje ekonomskog i demokratskog ambijenta koji će intenzivirati investiciona ulaganja i osigurati „dalji ekonomski razvoj i dalje unapređenje bezbjednosti vladavine prava“. Daljeg ekonomskog razvoja nema zato što do sad nije bio razvoj, nego je bila propast, rasprodaja i pljačka Crne Gore. Znači, nema ništa dalje. Dalje je da smo nešto počeli, da smo dostigli nešto, da imamo radna mjesta, da imamo privredu, da imamo neki razvoj, pa da idemo dalje. Mi nemamo. Mi imamo stagnaciju od '80-tih godina smo gori sad 40 godina nego što smo bili. Znači, nema dalje.

Takođe, nema daljeg unapređenja niti bezbjednosti, niti vladavine prava, osim na papiru i to dobro znaju svi građani.

Drugo, tačka 5 - Članstvo Crne Gore u NATO ima presudnu važnost "za sve države i narode na Zapadnom Balkanu". Ništa što se tiče Crne Gore nema ni za koga drugoga presudnu važnost osim za nas ovdje, tako da ne zamajavamo nikoga. Da ne pridajemo sebi veliki značaj. Niti će NATO biti jači s nama, niti će biti slabiji bez nas, niti će biti bezbjedniji Balkan s nama, niti bez nas, nezavisno od naše snage. Samo će biti bolje da mi budemo ekonomski moćni, da građani žive bolje, a to veze nema s nama.

U tački 6, mi bismo trebali ako izglasamo ovu rezoluciju da kažemo: "Uključenje Crne Gore u NATO „ne može i neće biti prepreka za razvoj bilateralnih odnosa sa drugim zemljama i tradicionalnim prijateljima". Definitivno da može, a hoće li ne pitamo se mi. Zbog toga mi glasamo protiv ove rezolucije. To su obične nebuloze.

U tački 8. Članstvom u NATO-u Crna Gora postaje dio porodice zemalja koje imaju viši životni standard, snažniju ekonomiju, jače institucije, demokratiju i tako dalje. To veze nema s mozgom. To je laž, niti ima porodice tih zemalja, oni nijesu porodice. To su različiti narodi sa različitim kulturama, niti članstvo u NATO-u ima veze sa ekonomijom, nego sa njihovom privredom, sa radnim mjestima, a NATO je vojni savez koji je napravljen da bi se oni branili od komunizma svojevremeno. Sad ima neke druge ciljeve i varijante.

Osim što je ovo neistina, rezolucija je protivustavna, to smo rekli. NATO je vojni savez, mi glasamo sada za rezoluciju ili protiv rezolucije. Mi ćemo glasati protiv rezolucije, naravno zbog ovih nebuloza, djelovali smo amandmanski. Naši amandmani su se sastojali u tome da građani glasaju o ovome. Da li će građani da prihvate rizik da Crna Gora sutra bude legitimni cilj ekstremista kojima je dio NATO zemalja ili NATO uništio njihove države, narode, prirodna bogatstva. Da neko uništi moju državu i moj narod, meni bi svaki njegov cilj bio legitiman cilj. Ako bi mogao da mu dokučim vojni cilj, dokučio bih, a da mi nastrada najbliži ne bih se libio ni druge ciljeve da mu dokučim. I ja

potpuno razumijem te ljude. Ne opravdavam ih, ali ih razumijem i građani Crne Gore neka odluče hoće li da uđu u to. To su dubioze o kojima mi sad ne raspravljamo ovdje, ali ne možemo to da ne stavimo u rezoluciju ako ćemo da glasamo za nju. Zato treba referendum i to je jedini način da mi ovo prihvatimo. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Pitali ste me i jasno odgovaram - mi raspravljamo o tekstu rezolucije. Ona je na dnevnom redu i u tom smislu dalje nastavljamo sa raspravom.

Poslanica Marta Šćepanović ima riječ, a neka se pripremi poslanica Marković. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, uvažene kolege i kolegice, poštovani građani, Preduslov razvoja demokratije i ekonomije u svakom društvu i osjećaj sigurnosti svakog građanina je bezbjednost. Bezbjednost stavljena u kontekst zemalja Zapadnog Balkana ne dopušta ležernost kada je riječ o odnosima i upravljanju bezbjednošću. Crna Gora je i čak kroz nesigurnu blisku prošlost regiona uvijek pokazala toleranciju i iskrenu želju za mirom, stabilnošću i izgradnji jakih dobrosusjedskih odnosa, ali odlučnost da svoju nacionalnu bezbjednost osigura u okviru bezbjednosnih integracija u NATO i Evropsku uniju. Kao što je juče jedan naš kolega istakao citirajući Čerčila - nema vječitih prijatelja ni vječitih neprijatelja, ja ću završiti citat - ima samo vječitih interesa. To je jedna velika istina, jer se i kroz istoriju Crne Gore pokazalo da ne postoji neko vanredno prijateljstvo između Crne Gore i nekih sila, već se velika sila uvijek, shodno svojoj spoljnoj politici, ponaša u skladu sa svojim interesima. Tako i Crna Gora, njen državni interes, kao male države koja shodno tome ima i ograničene bezbjednosne resurse je opredijeljen onoga dana kada je poslije gotovo vijeka obnovilo svoju nezavisnost i povratila svoju poziciju na političkoj mapi Evrope i svijeta. Iste godine je pristupila Partnerstvu za mir i započela svoj put ka NATO-u. Očigledno i danas, na žaljenje onih kojima su u glavama i dalje neki velikodržavni projekti, jer prosto osjećam kroz diskusije pojedinih poslanika da se priča sa onim istim žarom sa kojim se pričalo pred referendum. Tačno je da su prisutne sumnje vezano za proces evroatlantskih integracija koje su postojale i u svakoj zemlji, ali je činjenica da će pridruživanje NATO savezu biti korisno za našu državu i prvi korak ka regionalnoj stabilnosti, jer ne zaboravimo da su dobrosusjedski odnosi jedan od uslova za ulazak Crne Gore u Evropsku uniju, a u cilju olakšavanja procesa integracije u Uniju, pridruženje Crne Gore NATO savezu je od izuzetnog značaja.

U pitanju su komplementarni odnosi i, po mom mišljenju, je neprihvatljivo da se neko zalaže za Evropsku uniju, a da ne želi da bude u NATO. Smatram da to zalaganje nije iskreno, već samo populistička priča.

Što se tiče argumenata za NATO, čuli smo juče od mojih kolega sve prednosti za ulazak Crne Gore u NATO alijansu. Za razliku od kolega koji ne podržavaju ulazak u NATO i koji su kao argumente isticali ono što su ustvari najčešće zablude o NATO-u.

Ovdje želim posebno da se osvrnem na prednosti ulaska Crne Gore u NATO alijansu za koje smatram da će imati mladi ljudi iz Crne Gore od kojih i zavisi da li će Crna Gora biti dio razvijenog Zapadnog svijeta. Prije svega, moram da pomenem da se iz zajedničkog NATO budžeta finansiraju razni programi koje koriste države članice i čija

je vrijednost mnogo veća od one članarine o kojoj se ovdje juče govorilo i koju bi Crna Gora plaćala. S tim u vezi je izuzetno važno napomenuti fond kojim se logistički finansijski podržavaju projekti i koji propagiraju nauku u svrhu mjere i bezbjednosti. Riječ je o projektima koji su vezani za zaštitu od terorizma, sajber terorizma, životne sredine. Ovim fondovima se takođe finansiraju udžbenici, oprema i, što je najvažnije, stipendiranje naših mladih naučnika i studenata kojima je predviđeno oni mogu na ovaj način se stipendirati na najprestižnijim univerzitetima u Evropi, a ovim ne dobijaju samo oni, već i Crna Gora jedan značajan i veliki potencijal u znanju.

U nizu realizovanih projekata do sada nekoliko je ostvareno u Crnoj Gori i njihova vrijednost je preko dva miliona eura, a nosioci su bile naše institucije i jedinice Univerziteta Crne Gore. Nadalje, kako je profesionalizacija vojske značajan faktor bezbjednosti, podrazumijeva se i da mladi ljudi žele da se usavršavaju u oblasti vojne odbrane i stim u vezi takođe im je preko ovog projekta omogućeno da se obučavaju na najprestižnijim školama širom svijeta. Moram da pomenem i mogućnosti koje se odnose na preduzetničku inicijativu, zapošljavanje, i bolji životni standard, jer ovim garantuje NATO garantuje siguran poslovni ambijent, što je za razvoj preduzetništva, a time i kreiranje novih radnih mjesta za mlade i napredovanje u karijeri.

Na samom kraju, smatram da Crna Gora zaslužuje da kao članica NATO-a sjedi za sto sa najrazvijenijim zapadnim demokratijama i da ravnopravno raspravlja i odlučuje o važnim političko-bezbjednosnim pitanjima evroatlantskog regiona i pitanjima u cijelom svijetu. Ukratko, smatram ispravnim da se o Crnoj Gori više ne raspravlja u Briselu kao dijelu Zapadnog Balkana, već da Crna Gora aktivno učestvuje u donošenju odluka. Dakle, nećemo biti na stolu, već za stolom i sa konsenzusom donositi odluke. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem koleginići Šćepanović. Ima jedan komentar na Vašu diskusiju koleginiće Kalezić. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Priupitaću koleginiću vrlo precizno i vrlo sam iznenađena kako je to mogla da progłosi i da čak oštro naglasi da oni poslanici u ovoj sali, pretpostavljam da se odnosi na građane koji slično misle, koji ne podržavaju ulazak Crne Gore u NATO alijansu kada bude trenutak za to, ako ga bude, su protiv ulaska Crne Gore u Evropsku uniju. To je jedno tako neobično zaključivanje koje traži ne samo objašnjenje, jer ga nema, tražim objašnjenje, ali tražim i izvinjenje. Zašto? Negitimno je ne biti za ulazak Crne Gore u Evropsku uniju. Sve je to u redu, ni u Evropsku uniju, ni u NATO pakt. I to se može, ali ne možete Vi to proglašavati intonirajući da oni koji tako misle zapravo ne znaju šta hoće. Nije rečeno, ali jeste bilo sa tendencijom da se taj stav dodatno omalovaži ovakvom konstatacijom. To je prosto nedostojno dijaloga u Skupštini i posebno nedostojno ako se zna da i pored svega procenat onih građana koji se po anketama izražavaju u prilog ulaska Crne Gore u NATO je znatno manji od 50%, a vrlo vjerovatno manji od 40%.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala.
Želite li odgovor, kolegkinice Šćepanović?
Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Meni je žao što ste se Vi pronašli u ovoj priči iako ja lično nijesam mislila na Vas već konkretno na diskusije, ne želim sad da prozivam poslanika koji nije ovdje u Parlamentu, a koji se izuzetno, izuzetno zalaže za evropske vrijednosti. Da, smatram to, jer smatram da su vrijednosti koje ističe NATO i vrijednosti koje ističe Evropska unija komplementarne i da su idu jedne bez drugih i da sve one opozicione partije koje se zalažu za demokratiju, za vladavinu prava, za borbu protiv organizovanog kriminala, ako se ne zalažu za ulazak u NATO, da onda se ne zalažu ni iskreno za ulazak u Evropsku uniju. To je moje lično pravo i moj lični stav da izrazim u ovom Parlamentu. Kao što su juče pojedine kolege iz opozicije koje se izuzetno zalažu za ulazak u Evropsku uniju i za te iste vrijednosti rekle, ali neću pominjati šta su sve govorili protiv ove organizacije. Negirali su čak i rezultate našeg referenduma.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Nemate pravo više. Završeno je. Koleginica Danijela Marković ima riječ, a neka se pripremi kolega Slobodan Radović.
Izvolite, kolegkinice.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Poštovani građani Crne Gore, ovo je jedna od rijetkih prilika kad opozicija može govoriti i biti prisutna u medijima i ukrstiti svoje stavove „za“ i „protiv“ ulaska Crne Gore u NATO.

Socijalistička narodna partija je svoj stav prema vojnoj alijansi NATO saopštavala kako u svom programu, tako i svim medijskim i partijskim obraćanjima. SNP je protiv ulaska Crne Gore u NATO. Jasno, decidno saopštavamo uvijek svoj stav.

Svaku diskusiju na temu ulaska Crne Gore treba tražiti najprije u istraživanjima javnog mnjenja koje nije organizovala opozicija, već vladajuća koalicija. Podršku ulaska Crne Gore u NATO podržalo je tek oko tridesetak i nešto više posto građana Crne Gore, a čak 70% je protiv. Tu činjenicu treba ova Skupština da analizira, jer na bazi čega je donijeta uopšte rezolucija. O čemu onda pričamo? Tolika medijska, politička presija na građane, toliko utrošenih materijalnih sredstava za lobiranje, kampove, reklame. Zašto ova revolucija nije legitimna po mišljenju Socijalističke narodne partije? Ako članstvo partija, predlagača nije za NATO, kako onda poslanici u ovom Parlamentu mogu mimo njihove volje, mimo njihovih glasova da donese rezoluciju? Ovo je, gospodo, opasna igra, jer je i podvala. Na kraju izmještanje donošenja odluke umjesto na referendumu u Skupštini koja ne održava volju građana prema volji istaknutoj u anketama javnog mnjenja, ova rezolucija je ustvari izraz nemoći onih koji je predlažu da se održi referendum da se iskaže stvarna volja građana Crne Gore.

Referendum je zato izmišljen da bi se građani pitali o ključnim stvarima koji se tiču spoljne i unutrašnje politike. Vodila se tolika agresivna kampanja za promovisanje NATO-a po principu teorije ispiranja mozga koju smo svi kao studenti učili. Šta ona ustvari znači? Koje je to sredstvo borbe? Ponavljanjem istog sadržaja svakodnevno,

već nekoliko godina trebalo je da naše javno mnjenje dobije saznanje koje je htjela vladajuća koalicija. Ali, rezultat javnog mnjenja je bio suprotan. Samo 30% je uspjelo da zadrži to njihovo mišljenje, a 70% građana nije podleglo tome. Izjasnilo se „protiv“ ili „neopredijeljen“.

Očito da je vladajućoj koaliciji, koja je u raskoraku međusobnom, potrebna nova podjela građana u Crnoj Gori, nove konfrontacije, kako za ulazak u NATO, tako i na najosjetljiviju temu, temu vjere, donošenje nacrta zakona o slobodi vjeroispovijesti.

Kad god je država nemoćna da riješi socijalne i ekonomske probleme, kada osjeti da se spustila granica tolerancije kod građanstva, ili, što bi rekli Hrvati, pučanstva, naroda koji je gladan, unižen, ogorčen, vlada krene sa zabavom ove vrste i tako u krug iz godine u godinu. Zanimarimo organizovani kriminal, zanimarimo korupciju, privatizacije koje su uništile sva preduzeća u Crnoj Gori i pretvorile državnu imovinu u imovinu tajkuna. Kada su počele otimačine državne imovine, nezaposlenost, onda se bavimo onim što nema nikakvog smisla za građane Crne Gore koji očekuju rješavanje svojih svakodnevnih problema. Nije tačna tvrdnja da ulaskom u NATO Crna Gora dobija ekonomski prosperitet, i bezbjednost, i sigurnost, i vladavinu prava. Kakav su to ekonomski prosperitet doživjele Albanija i Hrvatska ulaskom u NATO? NATO je vojna alijansa i nemojmo da miješamo pojmove i da karikiramo ulogu NATO-a koja je ekonomske zajednice članica. Ona je vojna alijansa. Zna se kada je stvorena, kada su postojala dva bloka - istočni i zapadni. Nije došlo do neke bitne promjene do današnjih dana uloge vojne alijanse.

Koju vladavinu prava imamo ulaskom u NATO? Ako je mi sami nijesmo stvorili otvaranjem poglavlja i daljim putem u Evropsku uniju, ne može nam ni NATO donijeti vladavinu prava. A pitala bih samo ko utvrđuje, recimo, odgovornost NATO vojnika koji počini krivična djela na našoj teritoriji i da je uopšte potpisan ugovor nekakav s kojim se špekuliše u javnošću da NATO vojnici na teritoriji Crne Gore ne odgovaraju. Ja taj ugovor nijesam vidjela, a ako ko ima, neka prikaže javnosti.

Nikakve benefite Crne Gora nema ulaskom u NATO. Naprotiv, imala bi velika izdvajanja iz budžeta, bila bi uključena mimo svoje volje u vojne intervencije za rad globalnih interesa velikih sila od kojih mi nemamo ništa, već samo možemo biti meta terorizma. Crna Gora treba da slijedi evropski put i evropsku zaštitu. Što se tiče ove rezolucije, oni koji su je predložili trebali su da urade studiju koliko bi Crnu Goru koštao ulazak u NATO. Nijeste upoznali javnost koliko bi građani Crne Gore morali godišnje izdvajati iz budžeta za ulazak u NATO. Ovo radite bez poziva, bez uticaja javnog mnjenja. Jednostavno, sebe smatrate za vladaoce Crne Gore i premećete sa referendum, sa odluke građana na Skupštinu. Idete s grlom u jagode, izuvate se prije vode, prije poziva. Da li će ga biti ili neće. Ja ovo ne smatram demokratijom, ja ovo smatram jednoumljem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem, kolegice. Proširili ste vrijeme za diskusiju. Naravno, ne diskutujete mnogo često i ne zloupotrebljavate, pa sam dao da malo više govorite.

Želite li komentar, kolega Nuhodžiću? Komentar podrazumijeva oponiranje, kolega Nuhodžiću.

Izvolite.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Uz puno poštovanje i uvažavanje kolegice Marković, samo želim da potcrtam dvije, tri stvari. Činjenica je da podrška NATO-u u Crnoj Gori ima konstantan rast, trend rasta. Činjenica je, takođe, da je jedan broj građana Crne Gore još uvijek neopredjeljen prema NATO integracijama i vjerujem da će ovaj naš dijalog u Parlamentu doprinijeti da građani se opredijele na osnovu argumenata koje juče i danas iznosimo u ovdje.

Govori se da je NATO samo vojna organizacija. NATO je vojno-politička organizacija i NATO se zalaže za vladavinu prava, zalaže se za unapređenje ljudskih prava i sloboda i zalaže se i za civilnu kontrolu sistema bezbjednosti. To su vrijednosti koje baštini i NATO. To su vrijednosti koje baštini i Evropska unija. Znači, radi se o vojno-političkoj organizaciji.

Ja sam juče govorio koja su to sredstva koja se izdvajaju za članstvo u NATO. Visina tih sredstava zavisi od broja stanovnika, bruto-društvenog proizvoda. Uporedio sam to sa Slovenijom. Slovenija za članstvo u NATO izdvaja dva miliona i trista hiljada eura. Crna Gora u odnosu na svoj bruto-društveni proizvod i na broj stanovnika bi izdvajala šest do sedam puta manje. Ako se to ovako iskaže u cifri, to bi bilo negdje oko 400.000 eura.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Želite li odgovor, kolegice Marković? Imate pravo.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Gospodine Nuhodžiću, nijesu tačne Vaše tvrdnje što se tiče javnog mnjenja /Prekid/ dnevnu štampu da je bilo 32%. Znači, zabilježen je pad u odnosu na raniji period kada ste prikazivali, vi imate medije, držite sve medijske kuće, imate sredstva o kojima sam pričala prije. Ali, i pored svih tih sredstava i presije, nije prešlo 32%. Što se tiče benefita Crne Gore ulaskom u NATO, koliko se izdvaja, vi tu studiju nijeste uradili. Vi samo uporedno onako skidate podatke Slovenije, one, ove zemlje, ali, nijeste ozbiljno prišli ovome. Već kada ste predlagači, trebali ste ozbiljno prići tome pa uraditi neku studiju da bi prezentirali građanima Crne Gore šta ih očekuje ako se dobije poziv, Crna Gora nije vaša prćija pa da je vi dobijete, nego država. Što se tiče primjera, evo uzmite Albaniju. Kakav je ekonomski prosperitet doživljela Albanija ulaskom u NATO? Nikakav. To možete vi da tvrdite. Hrvatska - nikakav što se tiče ekonomskom prosperiteta. Možemo da pričamo o političkim stvarima, ali što se tiče ekonomije, jedini put Crne Gore je put u Evropsku uniju. Evropska unija Lisabonskim sporazumom jasno i glasno je naznačila da i ona brani svaku svoju članicu i u ekonomskom, i u političkom, i u vojnom pogledu. I nama nije potrebno svrstavanje u bilo kakve alijanse, jer zašto bi mi ratovali protiv istočnih zemalja zarad interesa velikih sila?

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Kneževiću, molim Vas da nastavimo. Dajte prilog da danas ovu raspravu dovedemo do kraja kako treba. Ovo je bila razmjena komentara između predstavnika predlagača i poslanice Marković. U međuvremenu se javio poslanik Pajović, ali, kako sam shvatio, kao poslanik Pozitivne. Naravno, Vaš komentar podrazumijeva oponiranje a ne slaganje sa prethodnicima da bismo bili dosljedni dogovoru.

DARKO PAJOVIĆ:

Nadam se da sam prošao provjere opozicionih kolega i da se mogu obratiti sa tri cijele rečenice zbog navoda da je NATO zabava, odnosno da je ova rezolucija zabava i da predstavlja jednoulje.

Ja samo želim da kažem da ovo nije jednoulje, da je jednoulje bila neka druga politika, politika koja nas je vukla unazad, a da je ovo politika budućnosti. Naveo sam takstativno statističke podatke o ekonomskom razvoju i mislio sam da smo to završili. Ali, evo očigledno treba da se ponovi mnogo puta do sad da bi se ubijedili da to nije tako. To jeste tako i kome je to teško da prihvati ja razumijem, ali ovdje valja baratati argumentima i nečim što se zovu činjenice. Najveća danas meta terorizma u svijetu i najveći broj terorističkih napada koji su izvedeni izvedeni su u Ruskoj Federaciji koja nije članica NATO-a. To kaže statistika. Da li je to politička situacija, kompleksnost, da, ali dozvolite ta teza da ćemo biti meta terorista tako što ćemo ući u NATO apsolutno ne stoji. Nemojmo da strašimo građane Crne Gore sa tim. Prosto nije fer prema njima, jer, kažem vam, evo ova zemlja koja nije članica NATO-a danas je najčešće meta terorizma. Terorizam je pošast koja napada sve, bile one članice NATO-a, bile one pristalice nekih drugih saveza i cijenim da nije dobro manipulirati sa tom tezom, jer na taj način i naši građani osjećaju popriličnu nesigurnost. Razmjećemo da naše snage moraju spremne na sve eventualne napade i razumjećemo da je to ipak pitanje nacionalne bezbjednosti.

Kada je u pitanju trošak, kolega Nuhodžić je rekao, ponoviću, 5,5 miliona košta Hrvatsku, ono za šta se vi zalažete, recimo, jednu Švedsku košta pet milijardi, jednu Austriju košta 2,3 milijarde uz bitnu napomenu...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem. Odgovor na komentar.
Izvolite.

DANIJELA MARKOVIĆ:

Gospodine Pajoviću, ja se ne zalažem za neutralnost Crne Gore. Neutralnost je širok pojam u međunarodnom pravu i treba ga gledati sa stručne strane. Vrlo je skupa neutralnost. Mi nijesmo toliko nepismeni koliko Vi smatrate da građani Crne Gore ne prepoznaju da ne mogu biti neutralni. Ne možemo biti neutralni kad smo uništili sve vojne potencijale. Imamo 1000 starješina i 500 i nešto vojnika na 650.000 stanovnika. Neutralnost, plus troškovi ne bi mogli to. Naš put je put u Evropsku uniju. Put koji prema Lisabonskom sporazumu garantuje stabilnost i bezbednost svake članice Evropske unije. Zašto bi se svrstavali u vojne alijanse? Što se tiče izraza jednoulje, objasniću ga. Jeste jednoulje. Ako imate podatke da 30% građana Crne Gore želi vojne saveze, a 70% neće, onda je, po mom mišljenju, političko jednoulje a nije demokratija da se građani na referendumu pitaju gdje će da idu i šta će da se radi.

Vi kada nemate argumenata, onda izvrćete činjenice. Već dva dana nikoga nijeste vjerujte ubijedili.

Prije svega, neozbiljno je, dobili poziv nijeste a donosite rezoluciju. Izuvate se prije vode i pričate priču. Kad završite s pozivom, da li će vam biti dostavljen poziv je pitanje, jer Bajden je sasvim precizan bio šta očekuje od Crne Gore, a onda očekujete

da će sa ulaskom u NATO biti vladavina prava. Ako naše institucije ne rade, i ako naše institucije se ne bore protiv organizovanog kriminala, neće doći američki oficir da to radi. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem. Poslanik Radović ima riječ, a neka se pripremi poslanik Bojović. Izvolite, poslaniče Radoviću.

SLOBODAN RADOVIĆ:

Potpredsjedniče, uvažene kolegice i kolege poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Kao privrednik osvrnuću se na dva aspekta NATO integracija. Prvi se odnosi na povezanosti između članstva u NATO i stranih direktnih investicija koje su prijeko potrebne svakoj zemlji koja želi da se brže razvija. U svim zemljama centralne i Istočne Evrope koje su postale članice NATO saveza došlo je do rasta stranih investicija već u prvim godinama nakon učlanjenja. Rumunija, Slovačka, Slovenija, Bugarska, Letonija, Litvanija i Estonija postale su članice NATO saveza 2004. godine. Uporedimo li prosjek stranih direktnih investicija u ovim zemljama pet godina prije nego su postale članice NATO saveza i pet godina nakon što su postale članice, činjenice neumoljivo govore da su strane direktne investicije porasle. U Rumuniji sa 1,2 milijarde na 9,8 milijardi, ili preko osam puta; u Bugarskoj sa 1,1 milijarde na 5,6 milijardi, ili preko pet puta; u Litvaniji 2,2 milijarde na 10,7 milijardi, ili gotovo pet puta; u Letoniji sa 1,8 milijardi na 5,8 milijardi, ili preko tri puta; u Estoniji sa 468 miliona na preko jedne milijarde, ili preko dva i po puta; u Sloveniji sa tri i po milijarde na 7,8 milijardi, ili preko dva puta; u Slovačkoj sa 1,9 milijardi na 3,6 milijardi, ili gotovo dva puta.

Sličan trend nastavljen je i sa zemljama koje su postale članice NATO saveza 2009. godine. Naime, prosjek stranih direktnih investicija u prvih pet godina nakon prijema u članstvo NATO u odnosu na pet godina ranije u članstvu povećano je u Hrvatskoj sa 238 miliona na 523 miliona, ili preko dva puta i Albaniji sa 487 miliona na preko jedne milijarde, ili oko dva i po puta više. Slična situacija je i sa zemljama koje su postale članice NATO saveza 1999. godine, kao što su Poljska, Mađarska i Češka.

Ekonomске činjenice koje sam iznio jasno govore u prilogu članstvu u NATO. Pored stranih direktnih investicija, ulazak Crne Gore u NATO donosi i dobija i druge benefite. Jedan od njih je i sistem označavanja privrednih proizvoda, takozvana kotizacija proizvoda po NATO standardima.

Privrednici koji se bave proizvodnjom hrane ili poljoprivredni proizvođači mogu pokrenuti postupak kodifikacije proizvoda radi dobijanja NSN broja i time ostvariti niz povoljnosti kao što je plasman svojih proizvoda na širem tržištu zemalja Evrope unije i NATO-a, to jeste proširiti krug potrošača. Tokom posjeta raznih delegacija koje isključivo konzumiraju proizvode koji su kodifikovani po NATO standardima troše se značajna sredstva za poljoprivredne proizvode. Plasmanom proizvoda koji su tradicionalni u Crnoj Gori doprinosimo prepoznatljivosti, reputaciji Crne Gore i čuvanju nacionalnog identiteta. Značajan broj crnogorskih preduzeća već je kodifikovan po NATO standardima. Proizvodi među njima su: vina, rakije, čajne kobasice, konzervisani pasulj, goveđi gulaš, voda u raznim pakovanjima i veličinama, proizvodi od mesa i tako dalje.

Proizvođači koji su kodifikovali svoje proizvode istakli su im mnogi ljudi u posjetama i mnoge delegacije već do sada davali punu /Prekid/, sklopili mnoge ugovore zato što su standardizovali svoje proizvode.

Iz svega navedenog, možemo zaključiti da članstvo u NATO savezu otvara vrata novim investitorima i na taj način jačamo ekonomiju i ekonomski razvoj Crne Gore.

Vjerujem da će Crna Gora dobiti poziv za članstvo do kraja ove godine. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Radoviću. Imate prijavljeni komentar i naravno jedan od dvojice kolega će morati da odustane. Ili kolega Gojković, ili kolega Bojanić pošto su iz istog kluba. Kolega Bojaniću, izvolite.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem, poštovani potpredsjedniče.

Hvala, gospodine Gojkoviću, na povlačenju komentara. Hiljaditi put ide ista teza. Ja ću hiljadu puta ako treba i antitezu. Žao mi je, ne slušate i dalje idete sa tim da pokušavate. Još jednom iz početka, da vidimo hoćemo li se razumjeti.

Kad dajete statističke podatke, ako ih ne vežete uz neku repernu vrijednost, ako ih ne vežete uz ostale neke reperne zemlje šta se kod njih dešava, a nijesu članice NATO-a, taj sami podatak ništa vam ne znači. Da je raslo u Estoniji, raslo je i u Srbiji i šta sad? Kako objašnjavate što rastu strane investicije zadnje dvije godine u Jugoslovenskoj Evropi najviše u Srbiji, a nije članica NATO-a? To mi objasnite konkretno. Kakve to veze ima sa NATO-om? Pokazao sam grafike da sam dosadan sam i sebi, ali još jednom.

Imate grafiku, četiri zemlje članice NATO-a, četiri zemlje nijesu članice. Iz regiona: Albanija, Bosna, Bugarska, Hrvatska, Makedonija, Crna Gora, Rumunija i Srbija. Potpuno identična stvar. Svugdje raste od 2004. do 2008. godine. Gotovo isto. Onda od 2008. godine imate krizu i sve pada. Srbija, Albanija, Hrvatska, Makedonija, Crna Gora, neke su u NATO, a neke nijesu. Regionalno, manje-više ista privreda. Ta teza da je ulaskom u NATO poraslo samo onima strane investicije ne može da stoji kad oni koji nijesu u NATO-u isto imaju taj rast čak i veći.

Pazite kako radi ta propaganda koju ja, iskren da budem, negdje i razumijem zašto to rade, ali nemojte nijesmo mi ovamo toliko, što bi rekli, „ispranoga mozga“ pa bar ne mogu da pročitam šta rade. Ovo je ista priča, Roud to NATO, ovo je za Gruziju, 2014. godine je rađena analiza. Pazite šta rade. Tačne podatke oni daju. /Prekid/ investicija Češka, Mađarska, Poljska. Dakle, 2014. godine rađena je analiza. Naravno, podaci su samo do 2008. godine zato što do 2008. godine svima raste priliv stranih investicija i onda kada to pogledate, do 2008. godine tačno je, ali šest godina ne uzima u obzir, za koje naravno ima podatke. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Kolega Radoviću, želite li odgovor na komentar?

Izvolite. Imate još dva komentara tako da ćete imati dosta prilike. Izvolite.

SLOBODAN RADOVIĆ:

Poštovani kolega Bojaniću,

Zahvaljujem na Vašoj replici i mogu zaključiti da ste već od juče u dobroj kondiciji da replicirate gotovo svakom poslaniku. Naravno, na to imate pravo, međutim bilo bi korektnije da sažetije komentarišete na temu o kojoj govorimo danas i juče, a to je NATO integracija i rezolucija. Vi ste iznijeli sada neke podatke u koje ja ne ulazim, ali ono što ste Vi pitali odakle su meni ovi podaci i kako sam ih iznio ja ću vam kazati da su ovo podaci iz centralnih banaka država koje sam pomenuo kao primjere. Ukoliko želite, možete uvijek u ovo da se uvjerite, a ako dobijete izvod iz centralnih banaka država o kojima sam govorio sa ovim procentima, onda ću ja biti taj koji će ovđe iznositi neistine.

Ovo nije odnos jedne godine, nijeste me vjerovatno pratili kada sam rekao da je ovo prosjek na prethodnih pet, prije ulaska u NATO, i pet godina nakon ućlanjenja. Danas govorimo, neko naravno o prednostima, to sam ja, o ulasku Crne Gore u NATO, neko naravno sa svojom argumentacijom govori o manjkavostima i da Crna Gora ne treba da bude u NATO. Sve ono što sam se ja skoncentrisao i govorio, govorio sam na ekonomskom polju i kao privrednik, dokazan u privredi. 30 godina radeći svoj posao, razgovarajući sa mnogim privrednicima i sa ..., došao sam do ovih zaključaka koje sam htio da iznesem pred vama, jer smatram da ništa rekao što nije u interesu ekonomije Crne Gore.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Imate još komentara. Poslanik Vasiljević, pa poslanica Jonica. Izvolite.

VELJKO VASILJEVIĆ:

Hvala, gospodine potpredsjedne.

Želio bih radi građana Crne Gore da iznesem nekolike činjenice. A to je da se ne možemo upoređivati sa pribaltiĉkim zemljama, sa Češkom, Slovaĉkom i sa zemljama koje nijesu uništile svoju industriju i koje su imale realna radna mjesta. Pogledajte samo koje su investicije kod nas došle. Kod nas su investicije sve došle u gradnju, dobili smo samo visoke cijene nekretnina i dobili samo radna mjesta uslužnih djelatnosti i to najniže plaćena radna mjesta u posluzi: sobarice, kuvarice, stražari, spremaĉice, konobari, malo i poslovna pratnja i tako dalje. Uglavnom ta mjesta smo dobili zahvaljujući investicijama Manka izgradnje ovoga, onoga i ovoga što mi zovemo investicije. Nijedno radno mjesto u Crnoj Gori nije otvoreno zadnjih pet godina u realnoj proizvodnji, nijedan energetski objekat nije izgrađen ozbiljan ima 40 godina.

Znaĉi, mora se promijeniti sistem da bi se napravila normalna privreda u kojoj će neko da ulaže. Jer, privreda normalna može da vraća investicije. Niko od investitora nije blesav da ulaže gdje se investicije sporo vraćaju. Ove investicije vezane za gradnju i za ovo što je bilo dvije milijarde što je ušlo u Crnu Goru je samo ojadilo Crnu Goru, usporilo je u razvoju i devastiralo prostor. I ako mi pričamo o takvim investitorima koji će samo da grade na 10 m od morske obale, ja takve investicije ne želim u Crnoj Gori. Mislim da je to samo poraz Crne Gore ako na to mislimo. Hvala vam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem. Poslaniĉe Radoviću, odgovor na komentar. Izvolite.

SLOBODAN RADOVIĆ:

Hvala na Vašim sugestijama, ali očigledno se nas dvojica razlikujemo u razmišljanjima. Ja sam čovjek koji je uvijek optimista, a očigledno Vi to niste. Ja nikada u životu nijesam kritikovao nešto prije vremena, nego bih uvijek dozvolio da vrijeme u kome se nešto radi pokaže svoje rezultate i da na osnovu tih rezultata možemo govoriti u nekom od narednih perioda kada se objektivno statistički mogu posložiti podaci na osnovu kojih će se moći jasno definisati čija je teorija, zalaganje ili čak sasvim jasna odluka u pravu. Prema tome, niste mi ništa konkretno kazali, osim što ste iskoristili vrijeme da govorite o drugim stvarima koje su trenutno, po Vašem mišljenju, aktuelnost u Crnoj Gori. Ja bih zamolio Vas i sve ostale zbog racionalnosti u vremenu i obaveze koju danas imamo da se držimo ove teme i da kroz replike i proceduralna pitanja ne govorimo o onome što nije tema ovoga. Danas i juče smo govorili o NATO-u. 'Ajmo nastavimo i mogu da odgovorim svima redom koji žele na bilo koje pitanje koje se vezuje za moju današnju diskusiju. Izvolte.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem. Poslanica Jonica je tražila komentar, takođe.

SNEŽANA JONICA:

Ja se zabrinuh da nije preuzeo kolega Radović ulogu potpredsjednika, jer je počeo da dijeli riječ. Za početak, kolega Radoviću, slušaju Vas Novljani, a Vi dobro znate da je u Vašem gradu procenat podrške jednocifrena brojka. Vi dobro znate da u Vašem gradu je bilo situacija kada na tribine o NATO-u nije došao ni jedan jedini čovjek, pa ste se morali partijski aktivirati da prizovete ljude da se pojave da se ne blamirate kada se organizuju tribine i priča o NATO-u. A priča o investicijama, konačno korektno, ozbiljno i pošteno prema građanima koji nas slušaju da kažemo. Pričate o brojkama investicionog rasta u određenim zemljama, da samo raščistimo jednu stvar. Kada je investicioni bum bio u svim zemljama, tada je bio investicioni rast. Kada je ekonomska kriza bila, bio je pad investicije i to je ono što mi ovdje insistiramo. Da rast investicija nije vezan za to da li je neko član NATO pakta ili nije, nego da li je opšti investicioni ambijent dobar ili loš, jer u tom periodu o kojem Vi pričate rasle su investicije u zemljama koje nijesu bile članice NATO pakta. Uostalom, 2006, 2007 i 2008. godine je u Crnoj Gori bio investicioni bum, a nijesmo bili članica NATO pakta. Toliko o toj vrsti argumentacije, ali 'ajde da se vratimo na ono što boli građane Crne Gore. 'Ajde malo o tome koliko će doći investicija koji neće, ako Bog da ih bude sa ili bez NATO-a, da se svi potrudimo da ih bude, recite koliko će da košta NATO. Nemojte ove brojke koje tako zamutite kao što on umije Vaš kolega Nuhodžić, nego recite koliko će da košta NATO naoružanje i oprema koje se proizvode po NATO standardima i koje ćemo morati da kupimo, a koji su obično skuplji. Odakle nam pare za naoružanje po NATO standardima, a nemamo za penzije, za majke sa troje i više djece, no crkoste da oborite to na Ustavnom sudu? Zato nema. Nema za lica sa invalidetom, ali ima za naoružanje. Odgovorite mi molim vas danas ako iko umije da odgovori ili smije da odgovori da ga čuju građani - Kome će krivično odgovarati NATO vojnici ako izvrše krivično djelo u Crnoj Gori? Kome će odgovarati ako pregaze nekoga kolima, kome će odgovarali i da li će imati pristup tajnim podacima i jesu li imali već u ANB-u pristup tajnim podacima pa smo imali te događaje? To pričajte umjesto ovih netačnih...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala. Izvolite, kolega Radoviću. Imate pravo.

SLOBODAN RADOVIĆ:

Postavili ste nekoliko pitanja koja su za mene vrlo interesantna. Krenuću od početka.

Hvala Vam što ste posjetili građane Herceg Novoga na nešto što ste nazvali jednocifenom podrškom za članstvo u NATO kad su Hercegnovljani u pitanju. Moram Vam reći da je to Vaša paušalna ocjena, kao što sam ja iznio podatke o zemljama čiji rast ekonomije izražen kroz brojke koje sam rekao da Vi nemate argumentaciju, a ako ima neko da Vam pomogne, neka Vam pomogne. Nemate argumentaciju za brojke. Upravo zbog Hercegnovljana, koje ovom prilikom pozdravljam, hvala Vam na mogućnosti što sam mogao da ih pozdravim. Jako dobro znaju kakav sam ja privrednik za svih ovih 30 godina koliko radim i vjeruju dobrim dijelom u one preporuke da vjerovatno ne bi bilo uspješnosti poslovanja u mom kolektivu da moje znanje ne zavređuje pažnju na onome što je do sada urađeno. Sad ću Vam odgovoriti i na treće, najključnije pitanje kroz koje ste htjeli da upitate sve nas ovdje sa konstatacijom da li ima iko da Vama odgovori na sve ono što ste postavili kao sumnju kada mi uđemo u NATO i kada bude NATO došao u Crnu Goru ko će za šta odgovarati. Vjerujte mi da ne mogu govoriti unaprijed, niti sada paušalno ocjenjivati što i kako će biti. Neka vrijeme pokaže. Tada će nam svima jasno biti. To što ste Vi nestrpljivi i što destruktivno djelujete imate na to pravo. Mi se zbog toga i razlikujemo zato Vi sjedite u opozicionim klupama, a ja sjedim u pozicionim klupama. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Radoviću. Nijesu dopuštene bočne replike. Nije ni kaznena replika. Ne može biti kaznena replika nikako. Koleginica Jonica je doslovno rekla da je kolega Nuhodžić „zamutio nešto u podacima“. To je rekla u okviru svoje diskusije. Molim vas ako dozvoljavate, bila je to njena konotacija. To je tvrdnja koja ničim nije potkrijepljena i mislim da nema razloga da vi na to reagujete. Ako želite proceduralno, možete, ali komentar ne može.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

To mora da se razbristri. Ako su moji podaci mutni, onda ih ja moram razbristrit i potrijepit da su tačni. Ja to tako doživljam.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Vi ste ih dovoljno razbristriti, kolega Nuhodžiću, ovih dana. Često se javljate za riječ i dajete podatke koji su potpuno jasni, egzaktni. Kome nije jasno, neka ima svoj doživljaj svega toga. Ja mislim da nema razloga zaista da dajemo bočne replike i da trošimo vrijeme. Javite se kasnije kao predlagač, kroz komentar, pa izvolite. Ali, bočne replike ne dozvoljavam. Hvala vam za razumijevanje.

Kolega Vladislav Bojović ima riječ, a neka se pripremi kolega Duković.
Izvolite, kolega Bojoviću.

VLADISLAV BOJOVIĆ:

Zahvaljujem.

Poštovane kolege i uvaženi građani,

Dobro je poznato da je Demokratska narodna partija, koju predstavljam u ovom Parlamentu, snažno protiv članstva Crne Gore u NATO alijansi. To potvrđuje i inicijativa koju je predsjednik Demokratske narodne partije Milan Knežević prije nekoliko dana uputio svim anti-NATO snagama u Crnoj Gori, ukazujući na potrebu formiranja anti-NATO koalicije. Prilikom zauzimanja ovog stava, Demokratska narodna partija kao konstituent Demokratskog fronta je rukovođena, prije svega, racionalnim argumentima pa tek onda emocionalnim, iako i na njih apsolutno imamo pravo. NATO pakt je ofanzivni, vojni savez koji služi ostvarenju imperijalističkih ciljeva Sjedinjenih Američkih Država, kojega opet instrumentalizuju i koriste za provođenje sukoba, otvaranje žarišta širom svijeta i koje podrazumijevaju konfrontaciju sa velikim silama. Crnoj Gori kao maloj državi apsolutno nije potrebno takvo vojno-političko svrstavanje u ovom trenutku. Mi smo potpuno svjesni, s druge strane, da NATO integracije nijesu stvar bezbjednosti i sigurnosti države Crne Gore, već su isključivo stvar bezbjednosti i sigurnosti aktuelne vlasti, odnosno vrha aktuelne vlasti. Nosioци organizovanog kriminala i visoke korupcije u ovoj državi očekuju da će kroz forsiranje NATO integracija, uprkos većinskom protivljenju građana Crne Gore, biti zaštićeni od krivičnog konjenja i pravne države. Mi imamo situaciju da NATO integracije, koje ova vlast forsira, nijesu strateški interes države Crne Gore, već strateški interes onih političkih struktura koje bi da održe projekat privatne države. Ništa više od toga. I aktuelna vlast se nada da će servilnom i poniznom politikom dovesti zapadne države u situaciju da ponovo zatvore oči pred krađom izbora, organizovanim kriminalom, visokom korupcijom i da će im one omogućiti i pomoći produžetak nelegitimne vladavine kakva danas postoji. To je jedina istina o NATO integracijama Crne Gore i to vrapci na grani znaju. Sve ostalo je zamajavanje javnosti i obična manipulacija. Rezolucija o NATO integracijama o kojoj danas raspravljamo je rezolucija koja je zasnovana na velikoj laži o NATO savezu, posebno kada govorimo o njegovom karakteru i navodnim koristima koje Crna Gora može da ima. Navećšu neka mjesta.

Kaže se u rezoluciji - Ukazujući da je punopravno članstvo Crne Gore u NATO garant mira i bezbjednosti, pa onda demokratija, zaštita ljudskih i manjinskih prava. Izbjeglička kriza, kojoj smo svjedoci, teroristički napadi u Francuskoj, sukobi na Bliskom Istoku i u Africi savršeno pokazuju koliko je NATO navodno garant mira i bezbjednosti. Takođe, mi smo na svojoj koži osjetili koliko je NATO pakt zasnovan na načelima vladavine prava, imajući u vidu da su nas bombardovali protivno međunarodnom pravu, protivno odluci Savjeta bezbjednosti i koristeći osiromašen uranijum. Pa nije ni čudo zašto je procenat oboljelih od karcinoma u Crnoj Gori i Srbiji značajno veći od procenta u državama Evropske unije.

Ekonomska stanja u Grčkoj, Rumuniji i Bugarskoj savršeno pokazuju koliko je navodno NATO pakt garant ekonomske perspektive i ekonomskog prosperiteta. Predlagači ove rezolucije su čak uobrazili da mogu da govore u ime Crne Gore, pa se kaže - Punopravno članstvo u NATO je strateški cilj Crne Gore. Članstvo u NATO je interes države Crne Gore i cijelog društva. Ko to kaže? Ko je to provjerio ikada u Crnoj Gori? Vi uporno izbjegavate da to provjerite na demokratski i regularno organizovanom referendumu zato što znate da bi taj referendumski ishod bio fijasko za vašu politiku,

kao što bi i svaki regularni izborni proces bio fijasko i žestoki poraz DPS-a i njegovih satelita.

Gospodine Mustafiću, dozvolite mi da završim diskusiju. Gospodine Mustafiću, ja sam poslanik koji juče nije uzimao učešće u radu. Nijesam se javljao za repliku ni danas. Imam valjda pravo da saopštim svoju diskusiju. Tolerisali ste juče prekoračenja od dva i tri minuta. Dozvolite mi da završim diskusiju.

Kvaziargumentacija, nebuloze i notorne neistine koje su saopštene od strane predlagača ove inicijative su namašile sve one čak i one koje su sadržane u ovoj rezoluciji, pa smo mogli juče i danas da čujemo da je NATO više ekonomski politička nego vojna organizacija. To je rekao kolega Aprcović. Apsolutno je jasno da je to notorna neistina.

Takođe smo mogli čuti da se sve članice isto pitaju. Takođe notorna neistina. Zna se ko se u NATO-u za sve pita. Takođe, čuli smo da će NATO da doprinese borbi protiv korupcije i privrednom razvoju. Vi očekujete da nam neko u to povjeruje s obzirom da je NATO pakt, pakt koji održava korumpirane i kriominogene režime širom svijeta zbog svojih geopolitičkih interesa.

Takođe, saopštena je i nebuloza da Crna Gora navodno mora da uđe u NATO da bi postala članica Evropske unije, jer ne može da zatvori sva poglavlja bez toga. To je izgovorio gospodin Sekulić. Žao mi je što poslanici DPS-a koji su to izgovorili nijesu tu da polemišem. Saopštene nebuloze i notorne neistine su samo potvrda nemoći Vladinih NATO promotera u Crnoj Gori da ubijede građane u nešto što je građanima apsolutno jasno, a to je da Crnoj Gori NATO alijansa apsolutno nije potrebna. Dok građani Crne Gore žive sa 100 evra koliko iznose brojne penzije sa minimalnim primanjima sa Biroa rada, milioni evra državnog novca, njihovog novca se ovdje koriste na prepariranje njihove svijesti, prelamanje mozga, utjerivanje neke navodne istine koja to zapravo i nije. NATO kampanja već godinama predstavlja klasičnu zloupotrebu državnih resursa u usko-partijske svrhe DPS-a, njenog šefa i njihovih satelita. Ne može se odluka ovog karaktera donijeti u Skupštini Crne Gore, ma koliko to juče nelegitimni Filip Vujanović pokušavao da najavi i da promoviše, jer je apsolutno jasno da odluka ovog karaktera mora da ima puni legitimitet na regularno organizovanom referendumu. Sve drugo će biti nelegitimna odluka sa dalekosežnim posljedicama koje su krajnje rizične i štetne po Crnu Goru.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi Bojoviću. Poslanik Duković ima riječ, a neka se pripremi poslanik Tuponja. Izvolite, poslaniče Dukoviću.

HADIL DUKOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, dame i gospodo poslanici, uvaženi građani,

Predlog rezolucije o podršci integracije u NATO koja je na dnevnom redu samo je još jedna u nizu potvrda da Crna Gora želi mir i bezbjednost, jer je NATO danas najbolji garant za to, da želi ekonomski razvoj, jer su države koje čine NATO ekonomski najjače države, a biti u takvom društvu stvara dobru podlogu za i više investicija i za bolji ekonomski rast. Želimo nastavak razvoja demokratije i ljudskih prava, jer su ove države, države razvijene demokratije i predvodnice u demokratskim standardima danas u svijetu. Danas se maltene sve države nalaze pred različitim bezbjednosim izazovima.

Bezbjednost država nije više vezana za bezbjednost granica. Danas vam ne prijete susjedi ili neka vojska na granici. Opasnost može biti daleko od naših granica, a da nas ipak ugrozi.

Prirodne katastrofe, nuklearne havarije, droga i kriminal, a posebno terorizam ne poznaju granice i najčešća su prijetnja svim državama. Različitost i iznenadnost ovih pojava čine ih posebno teškim. Teško da danas ima država koje mogu samostalno odgovoriti svim ovim izazovima. Ovo je danas globalni problem i moram istaći da je NATO danas jedina, najbolja, najmoćnija, bezbjednosno odbrambena organizacija i asocijacija u svijetu i jedina sa kapacitetima za kolektivnu odbranu od svih ovih izazova. Istorija do sada nije poznavala tako moćnu organizaciju i neka druga makar slična ovoj organizaciji danas u svijetu ne postoji. Ako želimo stabilnost, ako želimo da budemo dio onih koji su jedino sposobni da odgovore svim izazovima i ako želimo da budemo za stolom gdje se donose takve odluke, treba podržati učlanjenje Crne Gore u NATO alijansu. Zato se i mi u Demokratskoj partiji socijalista zalažemo za integraciju u NATO kao najboljoj perspektivi koju danas imamo, a za dobrobit svih građana Crne Gore. Od onih koji se protive učlanjenju Crne Gore u NATO čujemo da treba za ovakav stav organizovati referendum.

Vjerujem da se nadaju da će pobijediti ideja protiv NATO-a, ali treba ih podsjetiti da su se isto tako nadali i da će pobijediti na referendumu za suverenu Crnu Goru, gdje su imali startnu prednost, što demokratija u svijetu do tada nije poznavala. I naravno izgubili su, a nikada nijesu priznali rezultate tog referenduma iako su se bili obavezali da to urade. I kada bi i sada organizovali referendum za NATO i da protivnici NATO integracija izgube, ponovili bi istu priču i nebi priznali rezultate. Takve konstatacije, nažalost, čujemo na svim nivoima na svim izborima u Crnoj Gori od lokalnih, parlamentarnih, predsjedničkih i tako dalje. Čini mi se da je ovo samo jedna mogućnost da se spriječi Crna Gora na ovom putu. Referendum je prije potreban za odluku o integraciji u Evropsku uniju, jer se na njene institucije prenosi znatan dio nadležnosti, naravno uz političku verifikaciju u nacionalnim okvirima. Na NATO se ne prenose takve nadležnosti, već se sve odluke donose uz saglasnost svih članica, to jest konsenzusom i uvijek se ima pravo izuzeća.

Takođe, od protivnika NATO integracija čujemo da Crna Gora treba biti neutralna država, vjerovatno po ugledu na Srbiju koja je donijela deklaraciju neutralnosti, ili možda neka asocijacija na pokret nesvrstanih iz perioda Titove Jugoslavije. Svako ko vjeruje da se na Balkanu može biti neutralan i kao takav siguran i zaštićen od svih bezbjednosnih izazova koji danas postoje, samo dokazuje da se ili ne poznaje istorija Balkana, ili se to radi zbog dnevno političkih interesa i da je to jedan neodgovoran stav prema svima onima koji žive i koji će živjeti na ovim prostorima. Na ovom području nema generacije koja nije iskusila rat i ratno dejstvo. Sve ono što se stvori za par decenija uništi se u ratnim razaranjima i zato nam i treba NATO da barem našim potomcima ostavimo brigu manje. Da i oni ne budu svjedoci ili učesnici nekih novih ratova.

Na kraju želio bih da iskajem da nezavisna Crna Gora koju smo dobili na referendumu uz visoke međunarodne standarde nezapamćene u modernim demokratijama nije sigurna od moguće destrukcije, jer pored toga što kod kuće još uvijek i poslije devet godina njene nezavisnosti imamo one koji još ne priznaju referendumski rezultat, takvih imamo nažalost i u svom okruženju gdje gaje pritajenu, a

nekad i otvorenu nadu da će se jednog dana ponovo promijeniti status države Crne Gore i da će postati dio nekih novih dugih angažmana. A ako Crna Gora uđe u NATO, a hoće, biće to i najbolja garancija da se sa našom državom neće dogoditi da može doći u situaciju da se o njenom statusu ponovo odlučuje i da dođe u situaciju da izgubi svoju nezavisnost. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Dukoviću. Komenta na Vašu diskusiju poslanik Labudović. Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Gospodine Dukoviću, tek ste na kraju uboli, što bi se reklo, u centar, ali vratiću se tome kasnije. Prvo, Vi se ponašate kao da smo već stvar riješili. NATO je još uvijek daleko i budite ubijeđeni da ga ova rezolucija neće ni najmanje primaći i učiniti bližim nego što objektivno jeste.

Drugo, da jeste tako blizu, ne bi se najveći dio diplomatskog kora pretvarao u NATO hor, pa više oni dociraju za učlanjenje Crne Gore u NATO nego vi, a već o nama da ne govorimo.

I treće, stalno prenaplašavate zaštitnu ulogu NATO-a. Ja sam ubijeđen, bila Crna Gora članica NATO-a ili ne bila, nju neće niko napasti kao državu, ali, gospodine Dukoviću, zaboravljate na činjenicu da su usred najjače članice NATO-a i jedne od najvećih sila po svim elementima na svijetu stradala dva najveća ponosa Amerika - Kule bliznakinje i centar vojne moći Amerike Pentagon. E, kada Amerika nije uspjela da zaštiti ta svoja dva objekta, vi očekujete da će da zaštiti od sličnih pogroma i nas i Crnu Goru.

Rekli ste istinu tek na samom kraju i time potvrdili ono što je izjavio vaš premijer, a što demistifikuje sve ove visoke ciljeve koje vi ovdje uporno poturate građanima Crne Gore, kao razlog da se Crna Gora učlani u NATO. On je rekao, a Vi potvrdili, da Crna Gora mora da uđe u NATO da joj se ne bi ponovila osamnaesta. Treba da ga je sram. Osamnaesta je kako god mi mislili o njoj izraz slobodne volje naših đedova. Oni su na to imali pravo, oni su odlučili kako su odlučili, sve da su naopako odlučili, to je bila njihova volja i ne bi bilo zgorega da vas to iskustvo nauči da budete ubijeđeni da samo građani, pa makar i naopako, mogu da odluče o nečemu što ima tako dalekosežne posljedice po unutrašnje i spoljne prilike u Crnoj Gori i oko Crne Gore.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Želite li odgovor, kolega? Izvolite.

HALIL DUKOVIĆ:

Naravno, kažete da je NATO daleko. Griješite kao uvijek do sada. NATO je vrlo blizu i Crna Gora će sigurno biti u NATO-u. To je jedina stvar koju znamo da ćemo uraditi, ali za dobrobit svih građana Crne Gore. To kažemo kao odgovorna vlast. Moramo voditi računa o svim građanima Crne Gore. Kažete, kakvu zaštitnu ulogu ima NATO. Kažite mi danas da li u svijetu postoji ijedna jedina organizacija slična NATO savezu, koja je osposobljena da odgovori svim neprilikama koje se danas u svijetu

dešavaju? Druge organizacije nema. Ko čini NATO savez? Sjedinjene Američke Države, Njemačka, Velika Britanija, Francuska, najjače ekonomske sile, vodeće države u demokratiji. Pa zar nije za nas ponos biti u društvu takvih? Gdje se donose sve odluke? Opet u NATO-u. Je li bolje biti van stola ili za stolom gdje se donose te odluke? I što se tiče 1918. godine, kažete da je to izraz Vaših đedova. Vjerovatno ima i drugih đedova koji misle sasvim pogrešno, a ja sam jedan od onih koji misle da je to pogrešan potez bio. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Proceduralno je tražio kolega Jelić. Izvolite, kolega Jeliću.

ZORAN JELIĆ:

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

U prethodnom komentaru gospodina Labudovića došlo je do bitne povrede etičkog kodeksa. Evo šta je gospodin Labudović rekao. Upotrijebio je jednu ružnu riječ za premijera Vlade Crne Gore, gospodina Đukanovića, gdje je saopštio i rekao da treba da ga bude sram. Ja ću vas podsjetiti da član 6 stav 2 etičkog kodeksa govori sljedeće: "Poslanik je dužan da u komunikaciji sa drugim poslanicima, drugim licima i javnošću postupa sa uvažavanjem i poštovanjem, izbjegavajući izraze koji mogu uvrijediti ili omalovažiti drugo lice ili grupu, poštujući na taj način jednaka prava svih u pogledu političkog opredjeljenja, nacije, pola i tako dalje. Dakle, došlo je do povrede etičkog kodeksa. Vi nijeste reagovali, vjerovatno Vam je to možda promaklo, ali evo smo mi poslanici koji burno pratimo ovu raspravu da reagujemo i da se poštuju pravila ponašanja u ovom Parlamentu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Vjerujte da ja veoma budno pratim raspravu. Sve vrijeme vrlo koncentrisano. Shvatio sam da je to poslanik Labudović rekao u žaru svoje polemike, ali naravno Vaše je pravo da sinalizirate ukoliko smatrate da je došlo do povrede etičkog kodeksa i potpuno to radite s pravom. Proceduralno je tražio kolega Labudović. Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Ja razumijem ove braniocce lika i djela zakonom i svim drugim normama zaštićenog predsjednika. I čak sam predložio jednom prilikom da mu se treba odužiti na način što ga treba proglasiti za maršala, dvostrukog narodnog heroja i doživotnog predsjednika Crne Gore. To je moj politički stav i ja tu tome ne vidim ništa uvredljivo. Ali sam izjavio da treba da ga bude stid i danas to tvrdim što se odriče svojih đedova. I još nešto da iskoristim priliku.

Gospodine Dukoviću, ovo možda nije po Poslovniku, ali nemam drugog načina. Ja sam od Vas kao ljekara i kao humaniste očekivao da dignete glas protiv činjenice da su Crna Gora i Srbija u ovom trenutku po broju kancerogenih oboljenja apsolutni lideri u Evropi. I to je jedino njeno liderstvo koje je dokazano.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, kolega Labudoviću. Može samo jedno iz kluba. Kolega Dukoviću, nemate pravo. Neko od vas ko god želi, samo jedan poslanik. Dok ja vodim sjednicu nećete. Izvolite.

ZORAN JELIĆ:

Okrivljam procedure opet se krši i Poslovnik i kodeks. Dakle, poslanici zloupotrebljavaju...

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Jeliću, znate koja je procedura. Predstavka prema nadležnom odboru koji je zadužen da se bavi tim pitanjem. Napišite predstavku i idemo dalje.

ZORAN JELIĆ:

Ali, ja Vam kažem da se i Poslovnik krši, član Poslovnika. To nije sporno. Ovdje ja nijesam ničiji advokat. Vodimo kulturu dijaloga u ovom visokom domu i nemojte da dozvolimo da tumačimo nečija lična porodična osjećanja onako kako to neko želi, kao što je to uradio kolega koji je prije mene govorio. Ovdje nijesmo ničiji advokati nego samo pokušavamo da argumentima, a ne bočnim replikama... Osim toga, oni koji prozivaju premijera, neka skupe političke hrabrosti, neka dođu na Premijerski sat, pa neka premijeru direktno postave pitanje. Međutim, nijesu hrabri u političkom smislu. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Poslanik Tuponja ima riječ.

HALIL DUKOVIĆ:

Imao sam komentar gospodina Labudovića. Odgovorio na komentar. Dali ste pravo ponovo komentara gospodinu Labudoviću. On ima pravo a ja nemam pravo, pa moraću ja da se borim za moje pravo. Ja moram da odgovorim na komentar.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Da li se slažete, kolega Labudoviću? Slaže se kolega Labudović. Izvolite.

HALIL DUKOVIĆ:

Pokušaću da budem kratak. Rekli ste da treba da budemo protiv NATO-a zato što su bombardovali Crnu Goru. Ja bih se vratio na uzrok bombardovanja Crne Gore. Mislim da ste Vi bili jedan veliki zagovornik te politike zbog čega je uslijedilo to bombardovanje, ne samo Crne Gore, Srbije i Bosne i svih ostalih teritorija na teritoriji bivše Jugoslavije. I još jednu stvar da Vam kažem. Da nije bilo toga NATO pakta, vjerovatno bi na ovim prostorima još vladao ratni haos kakav je bio, a Vi ste bili jedan od začetnika tih dejstava i izazvali NATO reakciju na ovim prostorima.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem. Želite li odgovor? Izvolite, kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine Dukoviću, evo da se malo našalim, a Vi ćete shvatiti zlonamjerno. Otprilike ste mi svi Mutibarići i pokušavate da zamjenom teza u stilu Vašeg kolega Nuhodžića za koga ovdje neko reče da nešto muti pa zato sam i rekao ovo, zamjenjujete teze. Pustite Vi politički odnos moj prema vremenu koje je prošlo. Ja se tog odnosa ne stidim, budite sigurni. Imao sam na to puno pravo, istorija će uostalom staviti sve gdje treba. Ali, da sam ja ljekar kao Vi, pa da je moj sin napravio to što je NATO napravio u Srbiji, Crnoj Gori, prije svega, sami recite koliko ste kao ljekar susreli u zadnje vrijeme ljudi oboljelih od kancera, ili se Vi ne bavite medicinom. To sam Vas pitao. Protiv toga treba da dignete glas pa makar bili predsjednik DPS-a a ne običan član.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Nemate pravo kolega. 1:1. Kolega Dukoviću, ja sam Vama dao riječ. Koleginice Čatović, ja Vas molim, ako dozvoljavate. Ako ne, daću pauzu. Kolega Dukoviću, ja Vas molim da me saslušate, ukoliko želite. Ako ne želite, ne morate slušati. Ja Vam objašnjavam da ste dobili riječ mimo Poslovnika i mimo procedure.

Kolega Dukoviću, prebrojte broj diskusija, broj javljanja. Znači, nije problem da se razjasnimo, ali da poštuju proceduru. Molim Vas, kolega Dukoviću, proceduralno može samo jedan iz kluba. Ko želi?

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Ja sam dva puta pomenut. Pomenut sam u kontekstu mutno. Mislim da zaslužuje da se ja obratim. Prvi put sam odustao, 'ajde više kao džentlmen jer je u pitanju bila dama i nijesam htio da reagujem. Mislim da sad zaslužuje da ja iskoristim pravo na odgovor i pojasnim.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Možete samo kao komentar kad bude diskusija kolega iz opozicije.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Ako ima to smisla na diskusiju koju ću da čujem. Ne mogu da komentarišem nešto ako nije u kontekstu diskusije.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Žao mi je, kolega, ali ne mogu Vam dati van Poslovnika riječ. Ko Vas je pomenuo, kolega?

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Pomenuli su me koleginica Jonica i kolega Labudović.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJOMUSTAFIĆ:

Izvolite.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Ja bih zaista zamolio da se čuvamo teških riječi. Mislim da su građani Crne Gore koji gledaju sa interesovanjem ovaj prenos mudri ljudi koji znaju iz naših priča da odvoje

dobro od lošeg, argumente od neargumenata, državne interese o dnevno-političkih ili istorijskih. Ja nemam ambiciju da ovdje govorim teškim riječima i da argumente nadoknađujem populističkom pričom. Dakle, građani Crne Gore to znaju odlično da odvoje.

Želim samo još jednom da kažem zašto nas podržava i u zemlje Evropske unije i NATO-a? Zato što se u savremenom demokratskom svijetu istina /Prekid/ na osnovu usaglašenosti činjenica sa stvarnim stanjem. Danas smo mi otvorili 20 poglavlja sa Evropskom unijom, a nalazimo se na pragu NATO integracija.

Naravno, svako ima pravo i ja se protiv toga ne bunim da ima i percepciju neke svoje željene istine. Ali, molim vas u prilog ove priče važna je tema da se čuvamo teških riječi, a koleginici Jonici ću naći prilike da u ovom kontekstu cifara odgovorim. Mislim da sam ovim dao prilog da ova rasprava krene nekim tokom koji zaslužuje tema o kojoj evo pričamo već drugi dan. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Bila je to replika na lično Vaše pominjanje. Ne možete, kolega Labudoviću. Nema tenzija. Dajem riječ poslaniku Tuponji, koji već duže vrijeme čeka da dobije riječ, a neka se pripremi poslanik Vuković. Proceduralno prema meni možete uvijek.

MARIJA ČATOVIĆ:

Ja tražim proceduralno već odavno i mislim da je red da me pustite. Proceduralno imamo pravo svi. Nemojte jedan iz kluba, nego možemo svi.

Drugo, ja Vas zaista molim da upozorite poslanike koji ovako pričaju. Ja imam mog predsjednika partije, kao što oni imaju svoje predsjednike, pa skaču trupačke kada se pomenu njihovi. Ne dozvoljavam da se pogrđnim riječima govori o mom predsjedniku, jer ima svak različito mišljenje o istoriji i različite su činjenice i to prepustimo istoričarima. Ali, ne dozvoljavam da protiv mog predsjednika ružnim riječima se bilo ko obraća. Ja zato molim da upozorite jednostavno one koji ovđe pričaju da vode računa što je rekao i kolega Jelić o etičkom kodeksu, te neka sa uvažavanjem pričaju o bilo kome.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala, koleginice Čatović. Kolega Jelić je signalizirao. Ja sam to uvažio. I jedna njegova intervencija bila je usmjerena prema kolegi Labudoviću, takođe, pa je on odgovarao na njegovu riječ.

Kolega Tuponja, izvolite.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem, uvaženi potpredsjedniče.

Poštovani građani Crne Gore, evo nakon ovih bočnih reakcija da se vratimo temi zbog koje evo zasijedamo dva dana i o kojoj je mnogo rečeno. Ja bih dao svoj doprinos, svoje mišljenje o ovoj temi vrlo koncizno.

Crna Gora mora slijediti svoje interese. Mi smo ovdje kao predstavnici naroda da, shodno današnjem najboljem znanju i umijeću, zauzmemo stavove i zalažemo se za ono što u datom trenutku, u datim okolnostima je najbolji interes Crne Gore. Pokušajmo

da snagom argumenata i krajnje racionalno analiziramo kakva je pozicija Crne Gore u njenom okruženju i što je to što je najbolje za državu Crnu Goru.

Pozitivna Crna Gora se od svog osnivanja zalaže za punopravno članstvo Crne Gore u NATO, vodeći se isključivo interesima države Crne Gore i njenih građana. Mi u Pozitivnoj članstvo Crne Gore u NATO analiziramo na krajnje objektivnan način i sa stanovišta argumenata. Vjerujemo da u ovako važnim državnim odlukama, uz dužno uvažavanje svakog pojedinca, nema mjesta emocijama. Ovdje se traži trezveno i dugoročno promišljanje što je najbolje za budućnost države Crne Gore i njenih građana. Pokušaću ukratko da predočim građanima nekoliko bitnih aspekata zašto sam mišljenja postoji puno više razloga da budemo dio evroatlantskih integracija od onih drugih.

Ako govorimo o teritorijalnom integritetu, bezbjednosti i sigurnosti u našoj državi, svi znamo da živimo na Balkanu, i kako se to često kaže na buretu baruta, ovdje se uvijek ratovalo. Kroz istoriju se sve mijenjalo samo je rat uvijek bio tu konstantno.

Ulaskom u NATO savez opasnost da buduće generacije ratuju kao svaka generacija prije njih se značajno smanjuje. Niko ne može da kaže da će opasnost da dođe do novog rata potpuno nestati, ali će ta opasnost biti drastično manja. Ako govorimo o finansijskom aspektu, vjerujem da je pa praktično i neuporedivo, govorili su moji prethodnici na tu temu, neuporedivo je manje opterećenje za državu graditi kolektivni sistem odbrane u odnosu na pojedinačni. Tu apsolutno nema nikakve dileme i rekao bih čak da je i nemoguće pojedinačno postignuti nivo bezbjednosti odbrane, koji uz prihvatljivo finansijsko opterećenje za državu realno ostvaruje kao članica vojno-političkog saveza.

Ako govorimo o ekonomskim benefitima, dosta je govoreno i o toj temi, govorimo o jednom ambijentu koji se stvara u našoj zemlji. Sami NATO savez naravno neće donijeti direktno novac u Crnu Goru ili nekoga primorati da investira svoj novac u Crnu Goru, ali poboljšavamo ukupan društveni ambijent za rast koji će time biti interesantniji za strane investitore. A pogledajte ko su članice NATO saveza: Francuska, Njemačka, Engleska, Italija, Španija, SAD, Kanada, Holandija, Belgija, Norveška itd. Kakav je stepen demokratije u ovim zemljama? To su zemlje koje su najveće ekonomske moći u svijetu, zemlje sa najvećim stepenom demokratije, zemlje sa najvećim stepenom vladavine prava.

Želim da moja država bude u takvom društvu. Mislim da je sasvim očigledno da argumentacija koja govori u prilog članstvu u NATO umnogome nadmašuje onu koja se tome protivi. Nemam iluzije da NATO ima neki čarobni štapić koji će riješiti sve naše probleme. Tu moramo biti mnogo realniji. Za naše probleme i njihovo rješavanje ćemo i dalje mi, isključivo mi biti odgovorni, ali sam ubijeđen da će nam članice Evroatlantskog saveza pružiti podršku, pa čak i zahtijevati od nas da ih rješavamo ukoliko želimo da budemo njihov ravnopravan član.

Gledano sa stanovišta državnih interesa, Crna Gora ima mnogo više razloga da bude članica ovog vojno-političkog saveza nego da ostane po strani. Čak gledano sa pozicije partijskih interesa, članstvo u NATO-u više odgovara opoziciji nego vladajućoj strukturi. Činjenica je da članica NATO-a moraju ispuniti više demokratske standarde nego što ih mi imamo trenutno kod nas. Logično je da bi mi kao članica saveza morali napredovati u dijelu demokratizacije izvornog procesa, transparentnosti rada državne administracije, borbe protiv vidova kriminala i korupcije i borbe za slobodu i nezavisnost medija i tako dalje, na čemu opozicija zapravo stalno insistira. Tako da bi za mene

zapravo logičnije bilo da se opzicija snažnije zalaže za učlanjenje Crne Gore u NATO, nego stranke vlasti koje bi morale biti svjesne da im se time sužava prostor za zloupotrebe uigranih mehanizama za pobjeđivanje na izborima.

Sasvim je sigurno da bi članstvo u NATO savezu ubrzalo demokratske i političke promjene za koje se opet opzicija tako dugo retorički zalaže. Postoje i državni i pojedinačni partijski interesi da sve opozicione stranke snažno podrže ulazak Crne Gore u NATO ukoliko žele demokratsku smjenu vlasti. Mislim da bi bilo važno da članstvo Crne Gore u NATO sagledamo i iz ovog ugla. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Komentar. Kolega Labudović.

EMILO LABUDOVIĆ:

Kolega Tuponja, bez želje da polemishem sa Vama, samo da mi nešto pojasnite i odgovorite na dva pitanja. Da li ima u svijetu još zemalja razvijene demokratije, mimo ovih 28 koje su članice NATO-a, za koje pojedine od njih, tvrdim odgovorno, nijesu ni zakoračile u onu ozbiljnu pravu demokratiju? Drugo, da li u svijetu mimo ovih 28 zemalja članica NATO-a ima ekonomski razvijenih i bogatih zemalja? Tvrdim Vam da je veliki broj zemalja članica NATO-a ne, što se kaže, u prvom šalonu najrazvijenih, nego se najveći broj njih suočio sa veoma ozbiljnim ekonomskim problemima. Grcaju u dugovima, u nezaposlenosti, u padu industrijske proizvodnje i svim onim nepodopštinama koje inače karakterišu zemlje koje su maltene na ivici bankrota, među kojima je čak do skoro petnaest ekonomija svijeta Italija. Na samoj ivici.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Proceduralno. Izvolite.

MILORAD VULETIĆ:

Gospodine predsjedavajući, mi smo obaviješteni danas prije početka plenuma da rasprava prestaje u pet sati. Je li tako? Vi i sami znate koliko je prijavljenih za diskusije i sami dozvoljavate ovakvim načinom vođenja sjednice da pola tih ljudi neće uzeti riječ koji su se prijavili niti ima šanse ako budemo ovako radili. Tuk na utuk, sve jedan isti poslanik ili dvojica, trojica da komentarišu diskusije. Molim vas za ubuduće na kolegijumu ili se dogovarajte ili se nemojte ništa dogovarati, jer od tog dogovora sa kolegijuma definitivno ovdje nema ništa, a što vama Poslovnik daje za pravo.

Prema tome, molio bih vas da ovo ne pretvaramo u baš klasičnu farsu, rad ovog parlamenta. Dozvolite svim prijavljenim kandidatima da nešto kažu, da iznesu svoj stav, svoje mišljenje na zadatu temu, bez pobočnih provokacija, prije svega, a ne komentara, a i da se uzdrže od komentara ovaj sat, dva vremena koliko je preostalo za rad ovog parlamenta. Ukoliko to nijeste u mogućnosti, molio bih da napravimo pauzu, pa da se na kolegijumu dogovorite kako da odradimo ovaj sat, dva vremena jer ovo prelazi svaku mjeru.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Kolega Vuletiću, slažem se sa Vašim konstatacijama. One su u potpunosti u korespondenciji sa onim što ja, zaista, smatram. Dakle, danas je dogovor na kolegijumu da se držimo dogovora sa kolegijuma, da to ne suspendujemo čim siđemo u salu. Međutim, očigledno ili se svojim klubovima ne prenese ono što je dogovoreno na kolegijumu ili je nešto drugo u pitanju, ali ne želim u to da ulazim. Pokušam da se držim Poslovnika i shodno Poslovniku dajem riječ svakom ko se prijavi u skladu sa onim što je predviđeno Poslovnikom. Nastavljamo dalje.

Odgovor na komentar poslanika Labudovića.

GORAN TUPONJA:

Zahvaljujem poslaniku Labudoviću na postavljenim pitanjima i komentarima. Da, gospodine Labudoviću, postoje i druge zemlje mimo članica NATO-a koje su ekonomski razvijene i koje imaju visok stepen demokratije u svojim zemljama i sve te zemlje su jako, snažno na ovaj ili onaj način vezane sa NATO savezom. Uzmimo za primjer daleku Australiju koja nije članica NATO saveza. Ona ima izuzetno snažnu vezu i saradnju sa NATO savezom. Takođe, evropske zemlje koje nijesu članice NATO saveza su jako vezane sa NATO savezom.

Podsjetiću samo još da je 1998. godine na zahtjev Rusije NATO savez formirao u Rusiji Centar za hitne intervencije vezano za elementarne nepogode. To u smislu saradnje između Rusije i NATO saveza. Dakle, sve zemlje svijeta su veoma snažno vezane i saraduju sa NATO alijansom. Mislim da u tom smislu nema prostora za diskusiju. Članice NATO saveza jesu vodeće ekonomske sile svijeta, jesu vodeće zemlje sa najvišim stepenom demokratije. Ponoviću još jednom, mislim da bi bilo dobro za Crnu Goru da i mi budemo u takvom društvu. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Dajem riječ kolegi Gegaju, a nakon njega poslanik Đukanović. Izvolite.

NIKOLA GEGAJ:

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovani građani Crne Gore, dame i gospodo poslanici,

Crna Gora je država koja je organizovana, promišljena, vođena svojim nacionalnim i državnim interesima, interesima svojih građana. Želi da postane i članica NATO alijanse, organizacije koja promovise globalni mir i saradnju kada je bezbjednost u pitanju, organizacija koja baštini vrijednosti demokratije, ljudskih i manjinskih prava, ali i mnogo toga drugog i više od toga. Sa skoro svih adresa od prvih ljudi NATO saveza, ali i prvih ličnosti zemalja članica ove alijanse čuju se otvorene, javne i nesumnjive ocjene o očiglednom ispunjavanju uslova koji se od Crne Gore traže, što je praćeno preciznim najavama da je više nego izvjesno da će do pozitivne odluke doći na ministarskoj konferenciji u decembru.

Krajem godine odlučićete se da Crnoj Gori treba uputiti poziv da pristupi NATO alijansi ili ne. Radi se o jednoj od novih, a mogu slobodno reći prelomnih faza u demokratskom razvoju Crne Gore. Nemali broj građana Crne Gore u istu ravan stavljaju odluku koju je donijela većinska Crna Gora 21. maja 2006. godine i odluku da Crna Gora pristupi NATO savezu. Kako izgleda kada smo se nalazili na stolu vidjeli smo i

1918. godine i 90-ih. Da smo bili član NATO saveza ne bismo tugovali nad tragičnom sudbinom mališana sa Murinskog mosta, ali ni za stotinama jednako vrijednih života izgubljenih na dubrovačkom ratištu, na kome je pored života nestao i jedan dio iluzija o tome ko smo ili o tome što smo vjerovali da jesmo. Da li će taj naš 29. glas za NATO stolom imati važnost, možda i snagu onih velikih i važnih, zavisice ponovo samo od nas.

Iskreno govoreći, ne mogu da razumijem poneke zašto suviše rijetko i suviše stidljivo govore o NATO-u kao o alijansi vrijednosti, jer je to sama srž i njene političke i bezbjednosne dimenzije. Danas na javnoj sceni osnovne dileme su zašto je sve potrebno da Crna Gora ima bolji i prihvatljiviji put za ostvarenje istih unutrašnjih i međunarodnih ambicija. Ulaskom u NATO i razvijanjem odnosa sa ovom organizacijom Crna Gora će dobiti najbolji bezbjednosni okvir za prevenciju od potencijalnih prijetnji, izazova i rizika po stabilnost države regiona i šire, promovisati svoj imidž stabilne demokratije, ubrzati ekonomski razvoj i privlačenjem stranih investicija. Integracija Crne Gore u NATO usko je povezana s našom integracijom u Evropsku uniju, jer se radi o dva paralelna i kompatibilna procesa. Strateške, integrativne ciljeve Crne Gore nije moguće ostvariti bez aktivne uloge Crne Gore u regionalnoj saradnji, razvijanja dobrosusjedskih odnosa i promišljanja politike u regionalnom kontekstu. Crna Gora podržava razvoj regionalne saradnje i dalje unapređenje mehanizama kooperacije među državama Jugoistočne Evrope. Konačno, u NATO su i naši susjedi sa kojima smo dijelili i dugo i teško putovanje kroz istoriju, u borbi za državnu i nacionalnu emancipaciju. Na kraju se, nažalost, mrzjeli na istom jeziku i ratovali jedni sa drugima samo zbog toga što nijesmo bili u NATO-u. Uprkos svemu, moram i to reći, često i uprkos sebi, Crna Gora je u posljednje deceniju, dvije dokazivala i potvrđivala da su njene najteže odluke zapravo bile i najbolje onda kada su dileme bile kolosalne, a istorijski ulozi najveći. Zato se i 2006. godine Crna Gora vratila sebi. NATO nije samo i nije prije svega bezbjednosno pitanje. NATO nije nužda da bismo se odbranili ni od Rusije, ni od drugih sila, ni od susjeda. Crnoj Gori je mjesto u NATO-u i da nema člana 5 Vašingtonskog ugovora. I bez NATO-a Crna Gora je opstajala vjekovima na raskršćima istorije i svjetova. Ulaskom u NATO Crna Gora okončava svoje putovanje, Crna Gora ulazi u porodicu razvijenih država i naroda Evrope i svijeta. Crna Gora će postati kao što i jeste Evropa jednom za svagda. Evropska unija je posljednja naša stanica. U tom slučaju bezbjednost će biti samo dodatna vrijednost. Hvala najljepša.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vama.

Po redosljedu je kolega Milutin Đukanović. Izvolite, kolega.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, poštovani građani Crne Gore,

U prethodnim diskusijama kolege iz Demokratskog fronta jasno su saopštile i dokazale zbog čega ne treba usvojiti Rezoluciju o NATO integracijama u ovom Parlamentu. Bili ste svjedoci da su poslanici Demokratskog fronta iz više uglova analizirali proces pristupanja Crne Gore NATO paktu kako iz političkog aspekta, tako i ekonomskog, geostrateškog, bezbjednosnog i mnogih drugih aspekata. Iz tog razloga, stav Nove srpske demokratije je više nego jasan, da Crna Gora ne treba da se učlanjuje u NATO pakt, a eventualna odluka o učlanjenju Crne Gore u NATO pakt mora se

donijeti na referendumu. Jer, da je vlast sigurna da ima većinu, građani, vjerujte, oni bi referendum sjutra raspisali. Ali, oni imaju problem jer njihovi partneri iz NATO pakta traže da u Crnoj Gori postoji nesporna većina za to. Da imate većinu, ne bi odluke donosili u Parlamentu već bi raspisali referendum.

U mojoj diskusiji posebno ću se osvrnuti, jer mislim da to danas i juče ovdje nije spomenuto, na ideološki karakter zagovornika ulaska Crne Gore u NATO, prije svega, na Demokratsku partiju socijalista i SDP. Svi znamo da su DPS i SDP sljedbenici Komunističke partije Jugoslavije i da je za njih jedan od najvažnijih datuma u istoriji bio 27. mart 1941. godine, koji su nezasluženo i neopravdano prisvojili i proglasili za datum početka njihove revolucije i rušenja, kako su oni pričali, tadašnje države Kraljevine Jugoslavije, odnosno oni su govorili da ruše tamnicu naroda.

Međutim, sa takvim revolucionarnim pedigreom oni nikad nijesu formalno raskinuli. Svi se dobro sjećamo da je Komunistička partija Jugoslavije imala vrlo interesantne parole. Danas je vrlo interesantno čuti od predstavnika Demokratske partije socijalista i Socijaldemokratske partije da li oni i dalje ostaju pri stavu da će Amerika i Engleska biti zemlja proleterska, da li je i dalje glavni protivnik Crne Gore američki imperijalizam. Da li i dalje pjevate pjesme „Mi imamo tri narodna sina: Enver Hodžu, Tita i Staljina“? Jer, Demokratska partija socijalista, poštovani građani, ona je jednostavno ime Saveza komunista Jugoslavije promijenila, nikad jasno ne osudivši komunističku ideologiju.

Jednom prilikom Nova srpska demokratija je predložila da se u Parlamentu Crne Gore usvoji Rezolucija Savjeta Evrope u kome se tri društvena poretka staljinizam, komunizam i fašizam ocjenjuju kao necivilizacijski i nedemokratski poreci. Međutim, pojedinim poslanicima iz DPS-a umalo nije pozlilo. Ta vaša igra na dva kolosjeka na unutrašnjoj političkoj sceni, baštinite tekovine revolucije i komunizma, a na međunarodnoj sceni to ne smijete da spomenete samo je jedan od priloga vaše neiskrenosti i vaše nedosljednosti.

Takođe, potrebno je spomenuti da ste na vlasti došli revolucijom, da vaša partija od 1945. vlada i da ste 1989. godine, takođe, polurevolucijom smijenili frakciju u vašoj partiji i preuzeli dalje upravljanje Crnom Gorom. Da li se komunistička ideologija koje se vi nijeste odrekli slaže, da li je saglasna sa NATO integracijama, vi najbolje znate da nije, ali vama je i dalje potrebno da manipulišete. Za razliku od vas, većina članova i simpatizera Nove srpske demokratije bila je protiv komunističke ideologije. Danas članovi i simpatizeri Nove srpske demokratije su jasno protiv učlanjenja Crne Gore u NATO pakt jer mi ne želimo da učestvujemo i budemo dio saveza čiji je krajnji cilj, to i vi dobro znate i svi građani Crne Gore, slabljenje Rusije i okupacija Rusije.

Mi ne želimo, gospodine Simoviću, da se odrekemo zavjeta naših predaka, ali za vašu partiju saopštite javno ovdje da li ste vi i dalje sledbenici i održavaoci revolucije, da li je komunistička ideologija anticivilizacijska. Kada to saopštite i kada vas čuju zapadni partneri, drugačije će misliti o vama, gospodine Simoviću, i vašoj partiji.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Kolega Banoviću, izvolite.

BORISLAV BANOVIĆ:

Bilo je interesantno slušati diskusiju kolege Đukanovića. Izgledalo je pomalo kao vremeplov, negdje smo se malo posle tog 27. marta pokušao naći, iako nijesam ni blizu godinama, 1941. godine, na nekom skupu pored nekog našeg rada, gdje se objašnjavalo gdje treba ići, na koju stranu i za kojom ideologijom: komunističkom, četničkom, ruskom, američkom itd. Mislim da smo daleko od tog vremena, da smo daleko od te priče, od tih pristupa i tih metodologija. Bilo bi korisno da se osvijestimo na današnji dan i da zaboravimo na tu vrstu podjela. Mislim da je dosta generacija nakon tih vremena crnogorskih građana dalo doprinos da se to ostavi iza nas tamo gdje treba da bude. Nemojte bar jednu od tih dalekih i davnih podjela oživljavati i nametati ponovo crnogorskim građanima. Naravno, ima takvih kao Vi koji to vjerovatno žele i žive još u tim kategorijama, u tim vremenima, ali bi bilo korisnije da danas o ovome razgovaramo sa današnjih pozicija, sa današnjeg sagledavanja stvari. Na stranu to što u Vašoj diskusiji postoji jedna kontradiktornost. Ovamo napadate Demokratsku partiju socijalista, socijaldemokratiju, mislim da danas ima ljudi i u Frontu koji su bili u Komunističkoj partiji, zato što su bili tamo, a ovamo štite Rusiju. Nemam ništa protiv da štite Rusiju, a pretpostavljam da je i Putin bio komunista i da je bio na nekim pozicijama ne baš iz Vašeg ugla, popularno bi to nazvali UDBA ruska.

Da se ipak malo vratimo na ove današnje teme, današnje pozicije, interese i razlike u tim interesima. Smatrao sam i smatram da je veliko da budemo članica NATO-a i da pridemo značajnom, jakom, moćnom savezu demokratskih država, naravno ima ih i mimo tog saveza, država koje se poklapaju u svojim pa i istočnim granicama. Evropska unija i NATO imaju iste ..., nemojte to da zaboravite.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, kolega Đukanoviću.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Banoviću, očekivao sam da će neko iz DPS- da se javi jer su oni direktno sledbenici Komunističke partije koja je na vlasti od 1945. godine. Gospodine Banoviću, nije važno gdje je ko bio. Tačno je, ima u Demokratskom frontu onih čiji su preci bili u Komunističkoj partiji, ali ti ljudi su spremni da se osudi komunizam kao društveno uređenje, odnosno da se komunistička ideologija osudi.

Problem kod Demokratske partije socijalista i dijelom kod SDP-a je što vi želite da baštinite te zapadne vrijednosti koje su duboko suprotstavljene komunizmu, a nećete da osudite komunizam. Znae zbog čega nećete da osudite komunizam? Ako kažete da revolucija od 1941. do 1945. godine nije bio legalan i legitiman proces, tako gubite veliki dio svojih glasača. Problem je, gospodine Banoviću, ne u tome ko je šta bio, nego ko želi da manipuliše tim vremenom i tom ideologijom. Zbog čega ovaj parlament ne usvoji rezoluciju Savjeta Evrope u kojoj je jasno saopšteno da su staljinizam, komunizam i fašizam nedemokratski poreci? Je li to problem da usvoji ovaj parlament? Ako to usvojite, vi znate da gubite jedan značajan dio glasova. Sjetićemo se i predsjedničke kampanje. Predsjednik DPS-a dođe u Andrijevicu i saopšti da mora da se obračuna sa komunistima. Posle tri sata, u Rožajama, mora da stane na kraj četnicima. Vi tako hoćete da dobijete glasove na manipulaciju. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Komentar na diskusiju kolege Đukanovića.

Izvolite, kolega Mustafiću.

SULJO MUSTAFIĆ:

Veoma ću kratko. Neću o komunizmu, moguće da slično mislimo o tom ideološkom aparatu, totalitarnom jednomlju i fašističkom i komunističkom, naravno u potpunosti se slažem sa Vama o karakteristikama tih režima uz nijanse koje ih razlikuju.

Međutim, nešto drugo bih da Vas pitam, odnosno da se na nešto drugo naslonim, na jednu Vašu tezu koju provlačite i danas, a i vješto sve vrijeme, da je NATO savez usmjeren protiv Rusije i samim tim oni koji se u Crnoj Gori opredjeljuju za NATO savez su protiv Rusije. Samo bih da se razjasnimo. U NATO savezu, koliko znam, ima bar pedeset miliona ljudi koji su pravoslavne vjere, Grci, Rumuni, Bugari i brojne manjine u drugim državama, pravoslavne manjine i u NATO savezu postoji bar jedna jaka država, vojno najjača posle SAD-a, Turska koja je 90% muslimanska država. Dakle, NATO savez nije ni antimuslimanska ni antipravoslavna alijansa, ta teza apsolutno ne stoji, to je savez koji ima multikulturnu vrijednost i komponentu.

Pitao bih Vas, pošto ste već počeli priču oko ideologije, da li Vi kroz ovu Vašu retoriku, današnju, jučerašnju, slijedite onu istu retoriku koja je odbila u ovom Parlamentu da osudi genocid u Srebrenici? Da li je to ta retorika? Vi i oni koji su vam se pridružili u međuvremenu i oni koji su tada glasali protiv ili udržani, kada smo 9. jula 2009. godine ovdje sa gotovo dvije trećine usvojili Rezoluciju o Srebrenici. Bojim se da tu ideologiju slijedite i da ta ideologija stoji iza glagoljivosti koju prati i folklorični vaš nastup, kako sam juče rekao na momente i vašarski. U svakom slučaju, bojim se da iza toga stoji ta ideologija, ideologija koja neće da osudi zločin, odnosno genocid u Srebrenici, a upravo da smo bili u NATO alijansi, svi ovi prostori, ne bi se dešavali ti zločini jer bi ovo bio dio jednog bezbjednosnog sistema koji ima svoje vrijednosti. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, kolega Đukanoviću.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Mustafiću, možete govoriti o tome da NATO nije antiruska alijansa, niko vam u to neće povjerovati. Bilo bi dobro kada bi moglo, ono što se kaže, da se testira. Neka Crna Gora ukine sankcije Rusiji. Potpisujemo, evo odreći ćemo se, nećemo se baviti više politikom, nikad nećete dobiti poziv od NATO pakta. Vi to, gospodine Mustafiću, odlično znate. To zna i gospodin Simović, to zna i premijer, to zna i predsjednik Političkog savjeta. Koji je onda interes bio Crnoj Gori da uvodi sankcije Rusiji? Samo taj da se dodvorite centrima moći iz NATO pakta da bi dobili tu pozivnicu. Narod sluša i mene i Vas i zna dobro da sam u pravu.

Gospodine Mustafiću, što se tiče Srebrenice, mi smo rekli da je to zločin. Za nas to nije genocid. Vi mislite da je genocid, mi ne mislimo, nećete nas ubijediti nikad. Mislim da imate mnogo veći problem sa vašim koalicionim partnerom. Visoki funkcioneri Republike Srpske izražavali su zahvalnost Vladi Crne Gore što je u tom vremenu

uredno servisirala potrebe goriva i naoružanja Republike Srpske. Vama ne smeta da sa tom Vladom sjedite u vlasti, a smeta vam hoće li neko izreći potpunu formulaciju za neki zločin kako bi vama odgovarala. Gospodine Mustafiću, očigledno se i vi polako navikavate na ovu komunističku ideologiju, a ima jedan interesantan stav - i vlast je vrsta ideologije. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Dukoviću, molim Vas, sačekajte, dobićete pravo. Kolega Duković je tražio pravo na komentar i dobiće ga. Prije toga, kolega Đukanović je par puta pomenuo lično mene. Molim Vas, kolega Abazoviću. Ne bismo sada o baklavama, sada smo na jednoj važnijoj temi, kolega Mustafiću. Hvala, svakako tradicionalno ulcinjski i tradicionalno za Crnu Goru ukupno.

Kolega Đukanoviću, uzmite kao komentar, pozivam na dijalog, ponovo insistiram na dijalogu jer to je smisao ovog našeg vanrednog zasijedanja. Vi niste član POSP-a, a jesu određene kolege iz Vašeg poslaničkog kluba. Podsjećam na ne tako davno usvojenu Deklaraciju na POSP-u, dakle, zajednički parlamentarni odbor crnogorskog i evropskog Parlamenta, gdje smo usvajajući deklaraciju usvojili i jednu preporuku punim konsenzusom, gdje smo pozdravili usaglašenost vanjske politike Crne Gore sa evropskom vanjskom politikom. Preporuka jednoglasno usvojena i potpuno razumljivo. Jer, u ovom domu sjede parlamentarne partije koje se u cjelosti zalažu za evropske integracije. Mi se zalažemo da budemo dio tog kluba, a ako želimo da budemo dio tog evropskog kluba, onda je sasvim prirodno i normalno da usaglašavamo važne politike kakva je i vanjska politika.

U tom kontekstu treba čitati i otvarati pitanje koje ste Vi otvorili odnosa Crne Gore i Rusije, usaglašenosti vanjske politike Crne Gore sa vanjskom politikom Rusije i izvesti jedan jedini mogući zaključak. To je da Crna Gora svojim stremljenjima, svojim ciljevima, svojim integracionim ciljevima ne želi nikome ništa loše, najmanje Rusiji svom tradicionalnom prijatelju, tradicionalnom partneru, želi dobro samo svojoj državi, želi dobro svojim građanima. Kolega Đukanoviću, vi ste dio te saglasnosti kroz jednoglasno usvojenu deklaraciju na POSP-u podržavajući usaglašenost vanjske politike Crne Gore sa evropskom vanjskom politikom. Ne znam šta je u pitanju, da li je u pitanju neka dvoličnost ili danas ovako, a sutra drugačije. Pročit ćemo, kolega Radunoviću.

Izvolite, kolega Đukanoviću.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Simoviću, ne znam šta je usvojeno na POSP-u, da se odmah razumijemo. Ovo što ste sada saopštili u suštini mi pričamo čitavo vrijeme, a ovdje nam pričaju iz DPS-a da se tamo odluke usvajaju jednoglasno, da će Crna Gora imati svoj glas, da će Crna Gora moći da blokira ne znam šta. Neće Crna Gora ništa moći da blokira. Crna Gora je jednostavno za NATO pakt jedan malo veći nosač aviona. Gospodine Simoviću, čuo sam po standardima NATO pakta da treba da ima Crna Gora četiri aviona, tri broda. Imala četiri aviona ili tri broda, vjerujte da joj to ništa za bezbjednost neće značiti, niti to može uopšte povećati bezbjednost. Da li će joj značiti oko švercera i hvatanja švercera, ne znam, ali mislim da joj neće značiti jer ovdje nema

političke volje da se obračuna sa švercom preko Jadrana. Avioni i brodovi mogli bi za to da služe, ali za odvratanje nekog agresora ne mogu.

U čitavoj priči stalno se postavlja pitanje od koga to Crna Gora želi da se brani kada joj niko ne prijete? Nećete valjda misliti da će Crna Gora da ratuje sa Srbijom. U Crnoj Gori živi 30% i više Srba. Znači ta opasnost ne postoji. Vjerovatno, nego ne možete da saopštite, bojite se, i to je realno, od političkih poteza vaših koalicionih partnera, ali to sada ne želite da saopštite iz razumljivih razloga.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Vjerovatno ću ponovo izazvati Vaš komentar, kolega Knežević se javio za proceduru i dobiće je, ali nijesam dobio odgovor u odnosu na komentar koji sam dao. Pričao sam o usaglašenosti vanjske politike Crne Gore i vanjske politike Evropske unije. Vi ste, odgovarajući na taj moj komentar, doveli jedan temeljan princip na nivo NATO alijanse, a to je princip donošenja odluka putem konsenzusa. Vi ste osporili to, ostaje to zapisano. Prosto ste ušli u nešto što nije tačno.

Kolega Kneževiću, Vaša proceduralna reakcija.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Upravo se moja proceduralna reakcija odnosila na jedno pojašnjenje, jer ste, manipulišući činjenicom o usklađivanju sa preporukama vanjske politike na sjednicama POSP-a, odnosno Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje, htjeli da ovdje iskonstruišete stav da su naše kolege iz redova Demokratskog fronta i članovi Odbora POSP-a ustvari glasali za sankcije Rusiji. Molim Vas da ovdje zbog crnogorske javnosti saopštite da li ste na sjednicama POSP-a glasali za pridruživanje sankcijama Rusiji, jer se radi o dvije potpuno različite stvari koje Vi ovdje saopštavate, ali vješto želite da ih upakujete na način da su članovi Odbora, odnosno članovi POSP-a na tim sjednicama u Strazburu, kasnije i ovdje u Crnoj Gori raspravljali o sankcijama Rusiji i podržali sankcije Rusiji. To je notorna neistina. Osim toga, i Srbija je usvajala iste preporuke, pa nije usvojila sankcije Rusiji. Makedonija je, takođe, usvajala iste preporuke, pa se nije pridružila sankcijama Rusiji. Molim Vas da budete precizni i da mi kažete da li su članovi Demokratskog fronta, a znam da nijesu glasali i podržali uvođenje sankcija Ruskoj federaciji.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam. /Prekid/ veoma brzo u roku od pet minuta donijeti i kazaću Vam svakako, ali ću Vam i pročitati precizno deklaraciju i preciznu preporuku. Mislim da je usvojena ne u Strazburu, nego je usvojena u Budvi na našem zadnjem sastanku. Pročit ćemo je. Kazao sam da se preporuka odnosi na punu podršku usaglašenosti vanjske politike Crne Gore sa vanjskom politikom Evropske unije. Onaj ko elementarno poznaje šta znači vanjska politika, iz te preporuke može da pročita i odnos prema pitanju koje Vi otvarate. Upravo tako, samo da mi obećate jednu stvar, kada pročitam tu preporuku, nemojte to da izaziva neke nove turbulencije u okviru Fronta i nesuglasice. Ne bih volio da proizvodim neke nove nesuglasice. Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Sa zadovoljstvom /Prekid/ te preporuke, kao što i sa zadovoljstvom želim da Vam saopštim da te preporuke ne koje se Vi pozivate upravo više ne žele da poštuju članice Evropske unije, počev od Češke, Slovačke. Danas je francuski predsjednik Oland saopštio da će podržati ukidanje sankcija Rusiji. Tako da nemojte da jednu opštu normu, o kojoj sada govori i kolega Radunović, koja se posebno odnosila na poglavlje 31 pakujete u kontekst odnosa prema Rusiji.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Kneževiću, /Prekid/ uz podsjećanje da u momentu kada je Crna Gora usaglašavala svoju vanjsku politiku u cjelosti sa evropskom vanjskom politikom i u tom segmentu koji imamo na dnevnom redu, jasno je saopštavala svoj stav da sankcije nijesu put rješavanja bilo kog problema. Saopštavala je i tada, saopštava i danas. Kolega Radunoviću, ostao sam u obavezi da pročitam preporuku. To ću ja da završim jer sam dao svoje javno obećanje. /Prekid/ Ponavljamo više puta dijalog, važno mi je da sam se složio sa kolegom Kneževićem.

Izvolite, kolega Đukanoviću.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Gospodine Simoviću, dajete mi za pravo, tačno me je strah da izađem iz ovog parlamenta, neka cigla da ne padne. Drago mi je što je gospodin Knežević pomogao, takođe i gospodin Radunović.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Složio bih se sa Vama da nije dobro ovako kada se izlazi iz ovog parlamenta.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:

Pomogli su mi, jasno su mi saopštili prilike u kom pravcu je išlo usvajanje te deklaracije POSP-a. To je jedan opšti akt koji su, saopštili su ovdje, potpisali i Srbija i Makedonija, ali one nijesu uvodile sankcije.

Gospodine Simoviću, suština vaše politike je da slijepo slijedite ono što vam kažu, a vi procijenite da su relevantni određeni centri moći sa Zapada. Nemojte nam pričati o nekoj prevelikoj pameti i donošenju odluka u pravo vrijeme. Jer, očigledno zbog vaše servilnosti i servilnosti Vlade Crne Gore vama su sa Zapada spremni da progledaju kroz prste i što se tiče slijeđenja komunističke ideologije, što se jasno nijeste distancirali od tih anticivilizacijskih projekata i društvenih uređenja, ali evo test. Dobro bi bilo, ukinite sankcije Rusiji, pa da vidite šta će vas snaći. Tada će nestati i vladavina prava, tada će sa Zapada saopštiti da je Crna Gora ogrezla u kriminalu, bićemo još bolje informisani šta je sve ova vlast radila jer očigledno neke zapadne službe to bolje znaju i postoji osnovana sumnja da i zahvaljujući određenim ucjenama sa strane morate da radite to što radite. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Izvolite, kolega Dukoviću.

HALIL DUKOVIĆ:

Biću kratak.

Gospodine Đukanoviću, ima nekih nelogičnosti. Prvo ste iznijeli svoje viđenje komunizma koje je bilo jako negativno, a zatim ste istakli /Prekid/ Rusije, pri tom ste zaboravili da je Rusija prva komunistička zemlja, mislim da to odlično znate i da je današnje rukovodstvo Rusije, da su to sve maltene bivši komunisti. Druga stvar koju vješto provlačite jeste da onaj ko je za NATO je protiv Rusije, što nije tačno. Nemojte zaboraviti da je danas i Rusija članica Partnerstva za mir, da je i Srbija članica Partnerstva za mir. Izgleda da vi gledate interese nekog drugog, a ne građana Crne Gore. Mi ne gledamo interese ni Rusije, ni Sjedinjenih Američkih Država, ni interese NATO pakta. Gledamo interese građana Crne Gore. Pitam i građane, prije svega, u Crnoj Gori kakav je interes građana Crne Gore, s kim da budu danas, da li da štitimo interese nekih drugih država ili interese građana Crne Gore. Mislim da je u ovom trenutku najbolje biti u društvu sa Sjedinjenim Američkim Državama, Njemačkom, Francuskom, Italijom, s cijelim razvijenim svijetom. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:
Izvolite.

MILUTIN ĐUKANOVIĆ:
Uporno nećemo da se slušamo. Sve vrijeme pričam nije važno gdje je ko bio. Mislite da i u mojoj porodici nije bilo pripadnika Komunističke partije? Jeste, mnogo više na ovoj drugoj, a svaka porodica ima sigurno pripadnika i jednog i drugog pokreta. Prirodno je da se to osudi ako su to najrazvijenije zemlje svijeta osudile, staljinizam, komunizam i fašizam. Zar današnja Rusija nije osudila Staljinove čistke prije 1941. godine? To je Rusija osudila prije 25 godina, ali očigledno vi i danas žalite za tim vremenima. Od vas, u čitavoj raspravi danas, niko neće da saopšti da je komunizam bio anticivilizacijski projekat, a to ukoliko saopštite da je komunizam bio dobro društveno uređenje možete da mislite šta će vama vaši partneri za Zapada da kažu. Oko toga mislimo li mi da je NATO pakt usmjeren protiv Rusije ili ne mislimo, mi smo ubijeđeni da je to suština postojanja NATO pakta da ovlada kad tad ruskim prirodnim bogatstvima. To i vi dobro znate, ali demagoški spočitavate da to nije tako. Partnerstvo za mir je dovoljna saradnja sa NATO paktom. Od toga nam više ništa ne treba. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:
Hvala.
Nastavljamo sa diskusijama. Sada je kolega Vuletić po redosljedu.
Izvolite, kolega Vuletiću.

MILORAD VULETIĆ:
Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.
Dame i gospodo poslanici, uvaženi građani,
Godinama u ovoj sali, naročito iz redova naših opozicionih kolega govoreći, prije svega, o unapređenju vladavine prava, o ekonomskim slobodama, o jakim institucijama, o demokratizaciji društva, sada kada se konačno operacionalizuju sve ove naše težnje, kada svoju deklarativnu privrženost ovim vrijednostima treba da ojačamo i potvrdimo integracijama u NATO i Evropsku uniju, imamo iste one opstrukcije, iste one

"dobronamjerne" dileme koje su se i ranije ptezale kada se god radilo o učvršćivanju crnogorske državnosti, stabilnosti i sigurnosti.

Po mom skromnom mišljenju, NATO i Evropska unija dijele i štite iste vrijednosti i principe: visoki standardi vladavine prava, borba protiv organizovanog kriminala i korupcije, sigurnost, bezbjednost itd. Zar to nije isti put kojim su prošli skoro svi naši bliži i dalji susjedi? Koji se sve argumenti mogu potegnuti da bi se prikriilo ili relativizovalo ono što je očigledno čuli smo juče i danas, a ja ću se samo osvrnuti na jedan istorijski aspekt. I tu bih vam kratko citirao riječi atinskog izaslanika upućenog Sparti, u vrijeme Peloponeskog rata 1465. do 1395. godina prije nove ere, koji je zapisao Tukidid, tadašnji starogrčki filozof, historičar i vojskovođa: "Iako je oduvijek bilo pravilo da bi slabi trebali biti podređeni jačima, mi smatramo da smo dostojni savezništva moćnih. Do skoro ste i vi tako mislili, ali pošto ste sračunali svoj interes, počinjete da govorite jezikom pravde i nepravde".

Priznaćemo kako nam se ove riječi izgovorene prije blizu 2500 godina čine kao da smo ih juče čuli ili danas. Nijedan retorički ili emocionalni pristup ne može se mjeriti sa dobrim pragmatičnim argumentom, pa tako ne treba zanemariti ni finansijsku stranu po kojoj će Crna Gora, oslanjajući se na koncept pametne odbrane, razvijati samo specijalizovane kapacitete. Koncept pametne odbrane je jedan od izazova koji stoji pred NATO saveznicima u nastojanju da se poveća efikasnost nacionalnog sistema odbrane kao i same alijanse. Pametna odbrana posebno je bitna za male države jer se jača regionalna saradnja, kao, na primjer, regionalna vazдушna odbrana, učestovanje u udruživanju sredstava i snaga. Od vojnih snaga će se u budućnosti očekivati da postiču više efekata sa manje resursa.

Moderne ekonomije umnogome zavise od malih i srednjih preduzeća. To je osnov ekonomske budućnosti Crne Gore. Članstvom u NATO biće olakšan razvoj malih i srednjih preduzeća. U prosperitetnim NATO državama postoji ambijent za individualne preduzetnike i njihove aktivnosti u raznim oblastima. Kod nas bi mogle još više zaživjeti inicijative na proizvodnji zdrave hrane ili neke druge proizvodnje. Sve što se koristi u alijansi, od naoružanja do hrane i vode, proizvode članice alijanse. Članstvom u NATO-u jača se uloga lokalne samouprave kroz podsticanje lokalnog i regionalnog privrednog razvoja i zajedničkih fondova koji mogu doprinijeti efikasnijem funkcionisanju jedinica lokalne samouprave i rješavanje problema lokalne zajednice.

Napravio sam kratak osvrt na ono što dosad nije bio predmet rasprave u ovom Parlamentu, pa sam sa ova dva svoja polazna stanovišta pokušao da i u tom dijelu nekakav doprinos sa svoje strane dam ovoj temi.

Na kraju, protivnici NATO-a, a po pravilu /Prekid/ granica na ovim prostorima, a to im ulaskom Crne Gore u NATO otežava i raspršuje te njihove puste snove. Zato, ova rezolucija treba da podstakne ne samo Vladu Crne Gore, nego i sve državne institucije da u skladu sa svojim nadležnostima, poštujući ustavna načela doprinesu realizaciji ovog ključnog državnog interesa. Završavam uz poruku građanima da je priključivanje Crne Gore NATO integracijama važna i promišljena odluka, naročito kada se ima u vidu i veoma bliska prošlost kroz spoznaju koliko malo treba da se uskomešaju balkanske tmuše i progovore stare mržnje i za tren ponište i unište sve ono što je do tada stvoreno i na dobrim temeljima sagrađeno. Zahvaljujem.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem kolegi Vuletiću.

Imamo prijavljenih komentara, naravno dozvolićemo našim poslanicima, ali nešto bih samo da podijelimo zajedno. Prosto ulazimo u posljednji sat rasprave, a prije završnih riječi ima još sedmoro diskutana. Molio bih da se suzdržimo koliko je to moguće od komentaranja da bi svi stigli da govore, a da bi nakon toga dali vremena i da se amandmani rasprave. Tako da bih još jednom apelovao da apsolutno pokušamo makar smanjiti komentare, ako ne i u potpunosti ukinuti.

Izvolite, kolega Bojaniću.

MLADEN BOJANIĆ:

Zahvaljujem.

Stvarno ću pokušati, ispričao sam se dosta, ali stalno se otvaraju nove teme.

Gospodine Vuletiću, ne sporim da u programu NATO pakta sve stoji i po pitanju demokratije, ljudskih prava sve najbolje. To stoji u programu i Demokratske partije socijalista i socijalna prava i sve to. Međutim, u praksi ne funkcioniše baš tako. To smo svjedoci. Vi ste krenuli od antike citirajući, nebitno, a ja sam juče citirao, niko mi od vas nije odgovorio, po pitanju demokratije. Pitaću vas, neću citirati kako to da je tamo u NATO zapisano u programu da su apsolutno i garant vladavine prava i ljudskih sloboda, a imate vojnu hunturu sedam godina u Grčkoj, zemlja NATO pakta, 1952. godine je ušla, posle 15 godina vojna hunta, sedam godina najgori oblik uređenja društvenog ako hoćete i sve pod patronatom i direktnom pomoći NATO pakta. Druga stvar, da dođem u bližu sadašnjost, kažete vladavina prava. Juče sam pomenuo to, ponovo ću, na Odboru za antikorupciju sam jasno čuo od specijalnog tužioca gospodina Katnića da Mađarska ne da dokumenta u vezi Telekomu Crnoj Gori. Dakle, tražite od Crne Gore vladavinu prava, borbu protiv korupcije, a ta zemlja koja je promoter Crne Gore za ulazak u NATO neće da nam da ta dokumenta. Samo te dvije stvari hoću da mi pojasnite. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Odgovor. Izvolite, kolega Vuletiću.

MILORAD VULETIĆ:

Vezano za hunturu, kolega Bojaniću, koliko se meni čini, to je bilo u vrijeme dva saveza kada su bili Varšavski ugovor i NATO pakt. To je tadašnji period. Od tada svi su evaluirali, posebno NATO alijansa u određenom dijelu. Na to se ne bih mnogo sada obazirao i komentarisao.

U dijelu što sam se pozvao na istoriju, pozvao sam se iz prostog razloga da vidimo koliko smo blizu 400 godina prije nove ere istim pričama ili sličnim pričama koje su danas potpuno aktuelne ne samo u Crnoj Gori, nego i na užim i širim prostorima Balkana. E, da ne bismo dolazili u situaciju da strepimo ili naša potomstva za nesigurnost, za svoju budućnost, mi smo pobornici ovog projekta ulaska u taj odbrambeni štiti gdje se garantuje suverenost i granica i države i pretpostavljaju optimalne pretpostavke za bolji razvoj i ekonomski, o čemu ste vi pričali. Kako? Na način ako mi to budemo znali da valorizujemo, a ne da nam oni to daju. Jer, složićete se, nadam se, sa mnom da je vrlo bitno da vi imate sigurnost granica, da imate sigurnost pravnog sistema, funkcionisanja organa državne uprave na pravi način. Onda će i onaj ko je zainteresovan da ulaže svoja sredstva mnogo relaksiranije, efikasnije i

brže ulagati u tu destinaciju. To je to. Od nas sve drugo zavisi. Kako ćemo se mi u tom dijelu organizovati, da li ćemo mi to omogućiti, hoćemo li biti brzi, efikasni, racionalni u tom dijelu, to zavisi od nas, a ne od ovih drugih. Zato su određene zemlje imale uspjeha u tom dijelu koje su članice NATO-a ili nijesu zavisne od svojih pravnih sistema, koje su se organizovale i koje su i na kakav način omogućile valorizaciju svojih resursa i njihovo korišćenje na pravi način.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Koleginica Kalezić. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Gospodine Mustafiću, uz izvinjenje svima za ono što još slijedi.

Kolega Vuletiću, da ste znatno mlađi, imala bih u vidu da se prosto nekih stvari ne možete sjetiti jer su vam bile van vidokruga interesovanja. Ovako nemate, bar kako ja vidim, takvo obrazloženje da se ne sjetite da je zapravo NATO pakt taj koji je crtao najnovije granice po Balkanu. Možda Vas ne bole te granice, ali mnoge građane bole, a bogami da je potpomogao da se nacrtaju nove granice unutar SFRJ. O tome nećemo, možemo imati različita mišljenja.

Ono što sigurno vidimo bjelodano i svakodnevno upravo je NATO pakt taj koji na Bliskom Istoku crta nove granice ili bar pravi takvo stanje da se nikad neće uspostaviti granice, a Vi spočitavate da oni koji nijesu za ulazak Crne Gore u NATO pakt priželjkuju crtanje novih granica. Molim vas, ukoliko gospodin Vuletić bude insistirao da se o ovome raspravlja, tražiti i proceduralno što ne želim. Jer, ovo je ponovni agresivni nastup ko je protiv NATO-a taj je itd, naravno, najgori ikad đak, što bi u školi rekli. Takva kvalifikacija ne priliči. Osim što nije tačna, naravno, ali imate toliko argumenata protiv toga. Vi ste za pragmatičan pristup, slažem se, u redu. Ja ne volim NATO pakt, dakle emocije su isključene. Možda ga malo jače ne volim, pa to što ga ne volim računete u emocije, ali govorimo o činjenicama koje Vi zaboraviste.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Izvolite.

MILORAD VULETIĆ:

Vrlo kratko. Uvažena koleginice Kalezić, /Prekid/ ali kada bih se dotakao godina, samo da Vam kažem jednu stvar, trebalo bi da se sjetite. Sve ove granice koje su nacrtane o kojima Vi pričate zacrtane su na Avnoju 1943. godine i od tada su priznate, a 1945. godine verifikovane. Pazite, ko govori istinu i ko ne govori, neću se time baviti. Neka se bavi neko ko je za to više pozvan od mene. Jednu stvar bih Vas sada pitao. Od kada je NATO formiran, formirale su ga 12 zemalja, kako sam upućen u to, danas imamo 28, ako bog da iduće godine 29, recite Vi meni - Koja je to od tih zemalja nezadovoljna napustila NATO alijansu? To me interesuje, to što nije dobro učlanjenje u NATO. Vi kažete da mi sa nekim posebnim emocijama sada guramo Crnu Goru u to. Ako bih Vas dalje pitao, pitao bih Vas s kojim Vi to možete kredibilitetom govoriti o NATO-u kada ste bili protiv nezavisnosti Crne Gore. Jer, da ste glasali za svoju državu,

govorim o političkom programu partije kojoj pripadate ili kako god hoćete, znali biste da se to nalazi kao strateški dokument od nezavisnosti Crne Gore do danas, ulazak u evropske i evroatlantske integracije. To smo kroz nekoliko postupaka do sada pokušali da /Prekid/ i sada kada smo pri kraju treba da otvaramo ovakvu vrstu priče da smo neznaveni.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Daću proceduralno. Izvolite.

JELISAVA KALEZIĆ:

Imam punih 69 godina, pamtim dobro i pamtim dugo i znam stvari koje gospodin Vuletić možda i zna, ali neće da pomene. Znam mnogo više avnojevskih nego što on zna. Potomak sam čovjeka koji je bio u Zemaljskom antifašističkom vijeću narodnog oslobođenja Sandžaka. Pardon, nije samo bio Sandžak, bila je i Istra. Nećemo mi sada ništa da dijelimo. Radilo se o samoupravi koje nikad dosta, čak ni u ovolikoj maloj Crnoj Gori samouprave nije dosta. To nije ova tema i Vi sada lažirate. Izvinite, kada se govori o lažiranju to je podmetanje neadekvatnih dokaza, ništa uvredljivo. Izraz je tekući, nešto što treba da predstavlja dokaz.

Međutim, hoću da kažem još nešto. Ovdje je meni povrijeđeno ustavno pravo, ja se ni pred kim ne stidim, ni pred svojom djecom, ni pred svojim roditeljima kojih nema, kako sam glasala. Kako god da sam glasala, glasala sam za Crnu Goru, ali niko nema pravo da me pita kako sam glasala i da mi spočitava zašto sam glasala kako sam glasala. Tražim izvinjenje od gospodina Vuletića ovoga trena što se uopšte usudio da to pomene. Glasala sam na referendumu onako kako smatram da je trebalo glasati.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam. Razumjeli smo Vas.

Daću riječ kolegi Vuletiću. Izvolite.

MILORAD VULETIĆ:

Nikakav nije problem da se izvinim ukoliko je koleginica Kalezić /Prekid/, ali trebalo bi makar tri, četiri puta i Vi meni da se izvinite. Makar za ona lažikanja i one uvredljive izraze. Nemojte, Vi ste ipak profesorica na Univerzitetu i trebalo bi makar elementarne stvari u dijelu komunikacije da poštujete kada se obraćate kolegama poslanicima. Ako ste već dama, nemojte me tjerati da se spuštam na nivo nekakve komunikacije na ono što zaslužujete. Molim Vas, nemojte to raditi.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam.

Mislim da je bilo u duhu dobre komunikacije.

Ne možete u ime Kluba. Kolege, molim vas da se čujemo. Kolege, ponašajte se pristojno u skladu sa praksom u ovom domu. Zaista vas molim da se čujemo. Mislim da je dijalog bio neophodan i da smo se razjasnili. Niti je kolega Vuletić mislio ništa ružno, niti je koleginica Kalezić mislila ništa ružno kada je odgovorila jer je pojasnila svoj stav. Nastavljamo dalje.

Kolega Nišavić ima riječ, a neka se pripremi kolega Vuković. Izvolite, kolega Nišaviću.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, poštovani građani,

Juče i danas u Skupštini se raspravlja o Rezoluciji o podršci integraciji u NATO. Bilo je prilike da čujemo i argumente i „za“, koji nijesu bili baš ubjedljivi, i „protiv“. Da na samom početku kažem da je Socijalistička narodna partija protiv ulaska u NATO, a da će se zalagati ako dobijemo poziv za NATO za referendum i da će na tom referendumu pozvati sve članove SNP-a i simpatizere SNP-a da glasaju protiv. Zašto predlagači rezolucije ukazuju da je punopravno članstvo Crne Gore u NATO-u garant najvažnijih vrijednosti mira, bezbjednosti, teritorijalnog integriteta, suvereniteta, daljeg unapređenja vladavine prava, demokratije, zaštite ljudskih i manjinskih prava, unapređenja kvaliteta života svakog pojedinca i ukupnog društva. Molim vas, daćete mi vrijeme.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Nije problem, kolega Nišaviću.

Još jednom opominjem kolege da se ponašaju primjereno ovom domu. Zaista vas molim da saslušamo koji je brižljivo slušao dva dana i nije nikome dobacivao. Izvolite, kolega.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Želio bih da čujem od potpisnika inicijative ko nam to prijeti, ko nam to sa strane ugrožava bezbjednost, teritorijalni integritet. Da li su to zemlje koje su članice NATO-a, ili su to možda one druge Bosna i Hercegovina i Srbija? Ko je krivac što kod nas i dalje nema vladavine prava i demokratije? Ko je kriv za ovakav kvalitet života? Ko je kriv za ovakav ekonomski sunovrat? Svakako da nije opozicija. Zar će nam NATO podići fabrike besplatno, zaposliti na stotine hiljada ljudi? Zato smo protiv. Jer, kada imamo istorijska iskustva u vidu, vi kažete ovdje treba imati istorijska iskustva u vidu, svakako, osvrnuću se samo na dva događaja. Jedan je bombardovanje Podgorice tokom Drugog svjetskog rata 1944. i 1945. godine. Podgorica je bila bombardovana preko 80 puta, a sa najvećim posljedicama 5. maja 1944. godine kada je poginulo 300 građana Podgorice i to je bombardovana od istih ovih saveznika koji su danas okosnica NATO-a.

Zašto smo protiv? Nećemo da budemo dio onih koji su nas bombardovali 1999. godine, koji su bez odluke Savjeta bezbjednosti izručili na našu zemlju oko 50.000 projektila sa osiromašenim uranijumom, kada je poginulo 2500 osoba. I ne samo to, nego su područja bombardovali kasetnim bombama i projektilima punjenim osiromašenim uranijumom koji je zabranjen i koji je otrovan. Samo jedna čestica osiromašenog uranijuma u limfnim čvorovima može da razori cijeli imuni sistem. U posljednjih deset godina, poštovani građani, broj oboljelih od leukemije je povećan za 110%, a broj umrlih je povećan za 180%. Broj oboljelih od drugih tumora je u stalnom porastu. Osiromašeni uranijum utiče na genetske deformacije, pa je kod potomaka vojnika koji su boravili na bombardovanim područjima zabilježena veza ovih bolesti i osiromašenog uranijuma u 67% slučajeva.

Prema podacima Tužilaštva Italije, oko 300 vojnika je umrlo od leukemije i drugih tumora koji su bili u misiji na Kosovu. Njihove porodice svakako traže sada nadoknadu. I ne samo to. Protiv smo i što su nam za vječna vremena ostavili izvor obolijevanja, jer vrijeme poluraspada uranijuma je četiri i po milijarde godina, što je veći period nego što je stara naša Zemlja planeta. Na tim lokacijama ostale su stotine /Prekid/ i to uglavnom na Kosovu i Metohiji, na zapadnom dijelu Kosova i Metohije. Zato ne u NATO jer mi možemo biti dio takve buduće neopravdane agresije. Kako bismo tada mogli pogledati u oči rodbini eventualnih žrtava te buduće agresije? Ne u NATO i zbog Murina. Ovo nijesu, poštovani građani, emocije. Ovo su činjenice. Oni koji su se razmišljali o ulasku u NATO, poslije višemjesečne kampanje tipa - bolje će nam roditi pšenica, voće će biti kvalitetnije, nećemo uvoziti jaja, med će biti mnogo slađi, a naš narod na to sve kaže - tako vam se usirilo. Jedan ministar kaže da će NATO zaustaviti iseljavanje sa sjevera. Pitam se kako. Pitam gospodina ministra kako će zaustaviti NATO iseljavanje gladnih građana sa sjevera. Što to ne uradi NATO sa izbjeglicama sa Bliskog Istoka?

Ne u NATO i zbog ove rezolucije, poštovani građani, koja je urađena da bi produbila podjele među nama. Ne u NATO i zbog podjela koje se ovih dana forsiraju prilikom javnih debata oko Zakona o vjerskim zajednicama. Stvaranjem podjela aktuelni sistem pokušava da stvori lažnu sliku ugroženosti ove zemlje koju bi svakako NATO spasio. Zato, opet da ponovim, Socijalistička narodna partija je protiv ulaska u NATO.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Želite nešto komšijski? Izvolite, kolega Gjelošhaj. Komentar.

Proceduralno, možete. Izvolite.

RADOVAN OBRADOVIĆ:

Da ne dajemo replike, samo molim da ispoštujemo taj dogovor, ništa drugo.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Rekli bi da ne prekidamo kad je najslađe, a već sam molio da se stane. Izvolite.

NIK GJELOSHAJ:

Pokušaću da polemišem sa jednom tezom koju sam /Prekid/ koju je ponovio kao zvaničan stav Socijalističke narodne partije uvaženi kolega Nišavić. To je taj da treba da budemo protiv NATO-a zbog toga što je 1999. godine NATO bombardovao Srbiju i Crnu Goru i Kosovo. To je jedna teza, a pokušao sam juče da nametnem da razmišljamo i na drugi način. Je li NATO iz čista mira bombardovao, ili se nešto dešavalo u toj Srbiji i Crnoj Gori i na Kosovu? Da li treba da danas kažemo da su oni tada bombardovali Srbiju i Crnu Goru zbog toga što su imali nešto protiv tih naroda? Mislim da nije to tako. Mislim da su bombardovali da bi vratili slobodu i mir i da su bombardovali zbog toga što je jedna diktatura bila na vlasti u Srbiji, uz podršku određenih partija i zbog toga je NATO bombardovao. Svi smo svjesni da poslije te intervencije, iako je bilo žrtava, uspostavljen je mir u ovom dijelu gdje mi živimo. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Želite li odgovor, kolega Nišaviću? Izvolite.

RADOSAV NIŠAVIĆ:

Zahvaljujem.

Svima je poznato da je NATO agresija na Srbiju i Crnu Goru izvedena 1999. godine bila mimo svih pravila, odnosno mimo dozvole Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija. Svakako problemi u dijelu južne srpske pokrajine mogli su se riješiti na drugi način, a ne bombardovanjem tada 17 država NATO alijanse. Meni je žao i danas upravo ono što sam govorio da su posljedice tog bombardovanja takve da će ih građani s tog područja osjećati ne godinama, nego stotinama godina, njihove generacije osjećaće posljedice osiromašenog uranijuma.

PREDSEDAVAJUĆI SULJO MUSTAFIĆ:

Zahvaljujem.

Idemo dalje. Kolega Vuković, a neka se pripremi poslanik Branko Radulović.

Izvolite, kolega Vukoviću.

FILIP VUKOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, /Prekid/ sa Vaše strane mog govora do sada konačno ima riječ poslanik Vuković i hvala Vam na tako lijepoj najavi.

Sada ću da kažem zašto sam za NATO integracije, tj. zašto treba i ostali građani da budu zadovoljni opredjeljenjem da budemo članica NATO-a. Naravno da Crna Gora ima samo ekonomski interes u našem budućem savezu sa članicama NATO-a. Amerika kao glavni član tog saveza ima geostrateške interese na području regiona, naravno i Crne Gore. Takođe i Rusija kao glavni predvodnik ili protivnik širenja NATO-a ka Istoku ili Zapadnom Balkanu, takođe ima geostrateške razloge zašto. Naš razlog je ekonomski. Te velike države realno nemaju ekonomski interes u Crnoj Gori. Crna Gora ima 600.000 stanovnika, da Evropska unija ima 508 miliona, 0,1% evropskog tržišta smo mi i taj interes ne može biti ključni ili tako bitan za sve ove pritiske koje trpimo i od jedne i od druge strane. Kada kažem trpimo, to se najbolje vidjelo dva dana ovdje gdje smo se podijelili i iznosimo argumente „za“ i „protiv“. Na kraju se to svelo - jesmo li za Rusiju, ili smo za Ameriku.

S obzirom da smo tako mali, vrlo mladi kao država, bojim se da nemamo pravo da mi sada kažemo - mi želimo da budemo neutralni. To pravo ipak pripada nekim većim ili mnogo snažnijim ekonomijama ili državama. Istorijski nijesmo nikada dobro prošli u savezu sa Rusijom. Kako god da se vraćamo, kada god smo se oslonili na Rusiju, doživjeli smo neko neprijatno iznenađenje.

Sada ću vam objasniti na primjeru zadnje Jugoslavije. Američka pomoć Titovoj Jugoslaviji bila je i te kako bitna. Po nekim procjenama od 1945. do početka 80-ih godina Jugoslavija je dobila sto milijardi dolara bespovratne pomoći od Zapada na čelu sa Amerikom. Tadašnjih sto milijardi je kao sada hiljadu milijardi, naravno ne u parama, nego u tehnologijama, licencama, raznim pravima, otvaranjem tržišta itd. Ako pričamo, evo da se ne upoređujemo sa nekim državama koje postoje negdje tamo, Slovačka, Češka, bivše istočne države. Pošto nemam vremena da pričam šta smo sve to loše od Rusije doživjeli, to uglavnom ko je čitao na pravi način istoriju mogao je to da vidi. Daću primjer Turske i Grčke, dvije države koje imaju najljepše more na svijetu.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Dozvolite, kolege, da čujemo kolegu Vukovića. Kolega Vukoviću, dobićete koju desetinu sekundi još. Izvolite.

FILIP VUKOVIĆ:

Gospodine potpredsjedniče, i Vi ste nešto poboljšali kada ja pričam nije samo Suljo. Pošto obično na meni trenirate strogoću i principijelnost u oduzimanju riječi.

Znači, Turska i Grčka su živjele od sira, koza, sirotinja, desetine miliona Turaka se iselilo u Zapadnu Evropu jer nijesu imali posao, nijesu imali od čega da žive. Dolaskom NATO-a Turska postaje prestižna investiciona destinacija kapitala sa Zapadnog Balkana. Direktno strane investicije na godišnjem nivou u Tursku su 36 milijardi eura. Oni imaju direktno investicije vani 17 milijardi eura i trenutno su među 17 najrazvijenijih ekonomija svijeta. Ta vjerska pripadnost nije bitna kada je u pitanju ekonomija.

Na kraju krajeva, ovdje se čulo puno priča - NATO nas bombardovao, imamo posljedice od osiromašenog uranijuma. Više je na svijetu ubio pronalazak konzerve ljudi nego sve oružje svijeta. Kada kažem konzerve, mislim na konzerviranu hranu. O tome ne razmišljamo. Razmišljamo o nečemu što su nam trenutno argumenti u ovom trenutku. Drugo, jedina religija na svijetu je dolar. Svugdje monetarnu ekonomiju u svijetu se vezuje za dolar, da li zbog nafte, petrodolar, da li zbog metala i berzi. U svakom slučaju, ko bude trezveno i ne bude razmišljao emotivno, opredijeliće se za ono što mu je sigurnost. Svi oni koji budu razmišljali drugačije, rizikuju da se u nekoj bliskoj budućnosti jako kaju.

Komunizam nije bio greška, to je stav filozofa sa Zapada. Bio je pogrešan način implementacije komunizma i zato je došao u probleme. Sada u analizama zapadnih filozofa se to čuje. Što bi se reklo, da su Amerikanci vodili taj komunizam, vjerovatno bi uspio. Nažalost, naša slovenska braća napravili su greške, mi za njima itd. Ideja kao ideja nije pogrešna. Sve češće prestižni ekonomisti u koje ubrajam i mog kolegu, čitaju kapital koji kad su trebali da ga polože vjerovatno su pravili puškice i nijesu željeli da ga pročitaju. Drago mi je da sam bar malo promijenio atmosferu. Znam da poslanici iz opozicije ne žele da slušaju ništa što je „za“, ali ovo je necenzurisana riječ, a narod koji gleda prenos zna da prepozna šta je vic, a šta je stvarnost. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala Vam.

Komentar. Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Gospodine Vukoviću, mislio sam, ipak, da odolim iskušenju da, pošto sam juče govorio, ne uzimam prostor drugima, ali evo jedno dva minuta mi neće biti upisano u konačan grijeh. I od NATO-a i od konzervi više je ubila smrt definitivno. Nijeste originalni. Smrt kažu da je ubila najviše ljudi. E, sada da ne istražujemo šta sve proizvodi smrt. Nijesam ustao da polemishem sa ovom Vašom doskočicom koja može biti anegdotska, može biti za razmišljanje širim narodnim krugovima, nego najmanje kao

advokat Ruske federacije pošto nijesam za vojni savez sa Rusijom, taman kao što nijesam za vojni savez sa NATO paktom.

Hoću da Vas pitam da mi objasnite Vaše istorijsko saznanje gdje smo mi to izdani od strane Rusije, iz Vaše perspektive, i sjećate li se da je Vaš voljeni grad, imate pravo to da kažete, to Vam cijenim, i danas, kao i juče i moj Beograd, bar jednom odbranila ta ruska vojska? Mislite li da su nas branili od prijatelja tada? Da odete to pa da saopštite na Terazijama. Obavezuje Vas malo to što je u vrijeme kralja Nikole suvereni gospodar podigao jedno stotinak hramova u Crnoj Gori, vjerujte mi na ovo malo pouzdane istorijske riječi, svaki ruskim novcem. Nijedan spoljno-politički uspjeh Crne Gore u njenoj istoriji nije zabilježen bez podrške Rusije. Ali, evo, spreman da učim, volio bih da nam kažete gdje su nas to izdali još jednom ponavljajući ne bih da branim Rusku federaciju pošto nemam taj advokatski kapacitet, a vjerujte mi ni namjeru, istina se brani sama. Nikad nijesam rekao da smo bili na različitim stranama niti sa Amerikancima u dva svjetska rata i sa Amerikancima i sa Rusima na pravoj strani. Ne volim da biram, naročito kada je opasnost za glavu koja bira. Hvala lijepo.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, kolega.

FILIP VUKOVIĆ:

Mislim da na ovako eksplicitno pitanje je teško odgovoriti u dva minuta. /Prekid/ Prvog srpskog ustanka. To je jedan primjer gdje je izostala konkretno pomoć Rusije na koju je računalo tada rukovodstvo Prvog srpskog ustanka. Sve ovo o čemu pričate Beograd, oslobađanje Jugoslavije, ulazak tih ukrajinskih tj. ruskih divizija, živjeli smo u blokadi kada nije smjelo da se priča šta su te ruske jedinice radile i kakva je to bila cijena za tu rusku pomoć.

Prema tome, možemo da pričamo negdje van ovakvog auditorijuma. Vjerovatno ovo nije baš mnogo interesantno svima, ali i dalje tvrdim da je Rusija uglavnom deklarativno podržavala Crnu Goru, a vrlo često simbolično finansijski. Hvala.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Kneževiću, Vaša proceduralna reakcija uvijek uslijedi nakon otvaranja ovakvih i sličnih tema. Vaše pravo.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Objasniću Vam zašto. Činjenica da je Sovjetski savez u Drugom svjetskom ratu bio vodeća snaga antihitlerovske koalicije, da je poginulo 26 miliona vojnika Crvene armije u oslobađanju Evrope od hitlerovske pošasti je neoboriva. Sada čujemo od gospodina Filipa Vukovića da vojnike Crvene armije, čiju slavu pronose i ove zapadne zemlje koje su trenutno članice NATO koalicije, naziva nekakvim monstrumima koji su svašta radili po Evropi. Da li to znači da Demokratska partija socijalista podržava hitlerovsku koaliciju u Drugom svjetskom ratu? Morate da se ogradite od ove monstrozne izjave vašeg poslanika, gospodine Simoviću.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Kneževiću, dozvolite da Vam odgovorim. Kolega Vukoviću, možete se javiti za proceduralnu reakciju. Nemate pravo da dobijete komentar, ali ja imam obavezu da odgovorim kolegi Kneževiću u odnosu na ono što je njegova proceduralna reakcija.

Očigledno različito čujemo argumente koji se saopštavaju i sa jedne i sa druge strane. Želi se ne danas prvi put staviti u usta nekome, govorim i sa jedne i sa druge strane, govorim o atmosferi, nešto što nije neko pomislio, a kamoli kazao. Što se odnosa Demokratske partije socijalista prema antifašizmu, njegujemo ga, cijenimo ga i slavimo ga. Nema potrebe da to pitanje postavljate, ali vratio bih se na ovu temu.

Kolega Kneževiću, da se vratimo na aktuelni trenutak. Kolega Kneževiću, ovo nije 1943. godina. Da je 1943. godina, pričali bismo o drugom neprijatelju koji je tada bio Crnoj Gori, upravo neprijateljima protiv kojih se borila antifašistička koalicija. Gospodine Kneževiću, nije ni 1948. godina. Da je 1948. godina, to bi bilo vrijeme Informbiroa i komunikacija i nerazumijevanje bi se odnosilo na neke druge adrese. Gospodine Kneževiću, ovo nijesu ni 90-e godine. Gospodine Kneževiću, nalazimo se u drugoj deceniji 21. vijeka i svi zajedno tražimo odgovore za budućnost ove države i svih njenih građana. Molim da u tom kontekstu razgovaramo i da to budu koordinate naše diskusije i svega toga. To je moto ove rezolucije.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine Simoviću, /Prekid/ o vađenju krtole prije kiše, nego vodite Skupštinu. Vaš poslanik je saopštio monstruoznu optužbu, da u onom vremenu medijskog mraka i mračnih sloboda se nije smjelo govoriti o Crvenoj armiji i njihovim zločinima i rekao je - vojnici Crvene armije su svašta radili. Vojnici Crvene armije koji su oslobodili Varšavu, koji su oslobodili Prag, koji su oslobodili Bratislavu, koji su oslobodili Beograd, koji su oslobodili čitavu Evropu od hitlerovske koalicije do Berlina nisu svašta radili. Nećete uspjeti sa ovim blagoljivim digresijama mene da vraćate na temu niti na 1943, niti na 1948. godinu. Nikad se nijesam hvalio svojim porodičnim porijeklom, ali sa ponosom mogu da kažem da se u mojoj kući nalaze ...partizanske spomenice, gospodine Simoviću i ponosan sam na svakog svog pretka koji je položio život u odbrani od 1941. do 1945. i 1914. i 1918. i u Balkanskim ratovima i u ratovima za oslobođenje Crne Gore. I uvijek smo bili na pravoj strani istorije. Kada čujemo ovakve monstruozne optužbe, ja doživljam vrijeđanje mojih mrtvih predaka koji su položili živote za slobodu i za borbu protiv antihitlerovske koalicije. Vi umjesto da reagujete i da optužite gospodina Vukovića, ovdje okrećete teze i ovdje meni držite predavanje od 1943. i 1948. Da je ovdje 1943-ta, gospodine Simoviću, ne bismo mi raspravljali nego bi imali puške u rukama i borili bismo se za slobodu, a neki bi kao što je i uvijek bilo, bili na strani okupatora.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala, gospodine Kneževiću.

Dozvolite, odnos časti i poštovanja prema svakom vojniku Crvene armije i svakom vojniku koji je učestvovao u toj velikoj antifašističkoj...

Kolega Kneževiću, dozvolite, ja sam Vas pažljivo slušao. Kolega Škrelja, dozvolite da završim svoju misao.

Ponavljam, čast i poštovanje prema svakom vojniku Crvene armije i svakom vojniku koji je učestvovao u toj velikoj antifašističkoj koaliciji. Sa pijetetom i poštovanjem prema svima njima i svima drugima onima koji se u ovo savremeno doba bore na svim meridijanima svijeta čuvajući globalni mir i bezbjednost na globalnom nivou. O njima je, takođe, ovih dana bilo dosta negativnih riječi i neprimjerenih riječi. Dakle, mislim da je to cjelovitost odnosa prema svima njima.

Kolega Vukoviću, proceduralno, molim Vas, da se držite procedure.

FILIP VUKOVIĆ:

Konkretno Vama, jer su bile situacije kada se procedura upotrebljavala ili zloupotrebljavala za replike. Trebali ste da mi date riječ da odgovorim kolegi Kneževiću.

Monstruozan je način kako Vi reagujete. Ja ništa monstruozno nijesam rekao i očito kad god Vam nešto ne odgovara vi padate u trans, i to ne Vi nego jedan veliki broj poslanika. Nažalost, danas je bilo i na našoj strani takvih. Što se tiče Drugog sjevtskog rata, takođe, moj otac je učesnik rata i učestvovao je u oslobađanju Kragujevca, Kraljeva, Zagreba. I upravo je imao negativna iskustva sa tadašnjim partnerom. Jedan od razloga zašto nije otišao poslije rata u vojnu školu je upravo to što je vidio bahatost ponašanja ruske vojske u tim završnim akcijama. Imam pravo to da kažem, a na kraju krajeva to je sad već dostupno u literaturi pa možete da čitate ako imate živaca to da pročitate.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Hvala.

Izvolite, kolega Labudoviću.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine Simoviću, ne sporeći pravo bilo kome da ima svoj stav o svakom pitanju, onakav kakav smatra da je ispravan, da je ovo rečeno negdje u kafani, bilo bi mi svejedno, ali ne zaboravite - ovo je rečeno u najvišem predstavničkom domu Crne Gore, javno optužena vojska najprijateljskije zemlje koju je Crna Gora imala u svojoj istoriji. Ovaj Parlament je dužan da se izvini Rusiji, ruskom narodu i ruskoj vojsci zbog ovakvih izjava. Molim vas, mi smo dužni da reagujemo. Ne zaboravite, 300 i kusur godina traju diplomatski odnosi naše dvije zemlje. Upravo zbog tih 300 godina se ne može tako olako preći preko ovih insinucija. Možemo mi da kažemo šta hoćemo, da nije bilo Rusije prije dva vijeka, ne bi bilo ni Crne Gore.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Labudoviću, iz ovog Parlamenta čula se riječ u ime svih vas, u ime Parlamenta Crne Gore. Čulo se poštovanje koje sam iskazao prije par minuta. Ovo je javna scena, ovo je sloboda riječi, sloboda govora, sloboda mišljenja. Kolega Labudoviću, mnogo toga se čulo i iz ovoga doma i još preko nekih drugih medija koji su tada bili kao i danas u ulozi javnog servisa i opsluživanje građana sa javnim informacijama. Ne bih se vraćao na ta vremena. Dozvolite da se vratimo današnjoj temi i da nastavimo našu diskusiju.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine Simoviću, da vas zamolim da prestanete da /Prekid/ mjesto na kojem stojite. Nije riječ o tome o čemu Vi govorite. Ovdje u ovom domu je javno optužen jedan narod i njegova vojska, jer njegova vojska nije sa svemira, nego dio tog naroda. I to ne bilo koja vojska i ne bilo koji narod. Gospodine Simoviću, ovaj dom ima obavezu i moralnu, i ljudsku, i političku da se izvini Rusiji, ruskom narodu i ruskoj vojsci, jer je to trojstvo koje je neraskidivo.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

... prema svakom vojniku Crvene armije kao sastavnom dijelu velike antifašističke koalicije i ponavljam i savremenim vojnicima koji na svim meridijanima svijeta čuvaju globalni svjetski mir. To je punoća poruke iz ovoga Parlamenta.

Izvolite, gospodine Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ:

Uvažena gospodo kolege, uvaženi građani Crne Gore,

Izvinjavam se prije svega što nijesam bio prisutan ovdje i podijelio radnu obavezu sa kopredsjednicima i predsjednikom Skupštine. Bavio sam se nečim čime se očito i premijer Đukanović intenzivno bavi ovih dana. Znači, danom D i sudnjim danom po istinu Crne Gore, protestima koji će početi 27. na Krstovdan, u nedjelju, kada će Crna Gora pokazati svoje lice, da li će se okrenuti sebi, da li će se okrenuti slobodi, demokratiji, ili će uvijek biti raspolučena jedna ljustura u okeanu uzburkanom svjetskom. Da li će Crne Gora napokon biti Crna Gora, ili će Crna Gora biti Crna Gora u onom pežorativnom i negativnom smislu.

Ja sam čovjek koji sam cijeli svoj život svoju famelju priložio Crnoj Gori. Bio sam najekstremniji od vas u političkom smislu 90-tih godina. Međutim, sa velikom ličnom tragedijom i tragičnošću mogu da konstatujem, neću da rečem da ovo nije moja država, ali ću reći njena sadržajnost je daleko od onoga što ja mislim da može Crna Gora i zašto sam se zalagao. Crna Gora može biti jedno lijepo mjesto za život, jedno bratsko, susjedsko, međuetničko, međuvjersko. Jedno dobro mjesto sa dosta dobrim susjedima, jedno mjesto blagostanja koja danas nije. Nije, gospodine Vukoviću, ljepša turska obala. Možda je ljepša grčka meza, takozvana, ali niste bili na Pločama, da vidite kakav je zalazak sunca. To je nešto najljepše na svijetu, taj zalazak sunca na Pločama prema svetioniku poslije Jaza. Ne znate ni svoju državu, a veličate tuđu državu. To nije dobro. Međutim, kroz te Ploče će proći jedan dalekovod koji će ići za Italiju.

Vrtiću se na kraju Đukanoviću i reći mu da ga 27. čeka čelo u čelo i njegove prijetnje neka objesi mačku o rep. Koliko je Crna Gora njegova još je moja veća. Koliko je Skupština njegova, moja je još veća. Ja imam barem pravo i moj Petar da ima isto pravo kao njegov sin, koji je zatočio Crnu Goru. Ne stidim se toga što će moj Petar da se bavi kozama, ali tragedija je moja što je moj otac otišao 1945. godine sa mojom majkom sa jednom maskom u kojoj su jednu strani bila skrinja moje majke u drugoj krši da se ne bi prevagnulo to i došao u Staru Varoš da živi i da se moj sin vraća tamo. Ako moj sin se vraća koji ima najvišu školu iz najviše školovane možda famelje crnogorske, kakva je šansa drugih koji nijesu u sprezi organizovanog kriminala na čelu sa Đukanovićem? Zato, Đukanoviću, ja ću biti na čelu kolone, demokratske kolone. Nemoj slučajno da prijetiš, jer mi se ni đed, ni otac, ni prađed nikad nijesu bojali.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:
Kolega Raduloviću.

BRANKO RADULOVIĆ:

Sad prelazim na temu. Pusti me, molim te, da završim, jer možda mi je ovo posljednje obraćanje pa se vi bavite Skupštinom ili krtolom kako god hoćete. Pustite me da završim.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:
Daleko bilo da je posljednje. Pređite na temu.

BRANKO RADULOVIĆ:

Ostavite me na miru, molim vas. Ja imam odgovornost prema sebi, svojoj famelji i Crnoj Gori. Kao što vi imate.

Gospodo, prije svega, u hijerarhiji obaveznosti, pošto sam pisao ovdje dosta rezolucija, i deklaracija, i zakona, i okruglih stolova, i projekata i svega toga, čini mi se da sam pokušavao da budem pošten i dok sam sjedio ovdje i rekao da ovi koji su ovo potpisali nijesu Prije svega, gospodin Sekulić kojega vrlo cijenim ne kao brastvenika, nego kao nekog ko umije da napiše, ne bi sigurno ga ovako napisao. Ovo je mnogo više od deklaracije, manje od Ustava, manje od zakona, ali je rezolucija nešto što treba da odslika stanje, može malo da se uljepša stanje ili da se nešto progleda zbog interesa Crne Gore. Ali ne može da se sakrije istina velika, a to je da Crna Gora ne ispunjava ni jedan od NATO zahtjeva, da je Crna Gora - Crna Gora i treba iz te Crne Gore ići i dati neki strateški put kako da bude Crna Gora lijepa i svih nas. Ovaj dokumenat nije to, ima sasvim drugu misiju, misiju nečega što nije vjerodostojno.

Oko predmeta i samih integracija... mogu li dva, tri minuta?

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:
Ne možete dva, tri minuta.

BRANKO RADULOVIĆ:
Evo brzo ću, najkraće što mogu.

PREDŠEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:
Imate pola minuta još.

BRANKO RADULOVIĆ:
E kad mi ga Vi dajete, muka rabota.

Ljudi, NATO savez, neutralnost ili savez sa nezapadnim, tako da ga nazovem, novim savezom Rusijom i Kinom nije crno bijela opcija. To su nijanse.

Ranko, 'ajde sjedi malo, promijeni ga molim te.

Nije to crno bijela opcija, nije to nešto nego je to sivo od sivljega, nema tu ništa, ni jedne bjeline od sve te tri opcije. Zato Crnoj Gori treba nešto što treba, jedno prožimanje u Crnoj Gori. Kad je u pitanju prva stvar, bezbjednost. Kakva bezbjednost od NATO-a? Hoćete li da mi kažete da li ima ekstremnog islamizma na Balkanu, da li ima organizovanog u Bosni i Hercegovini, da li ga ima u Sandžaku, da li ga ima u

Makedoniji, da li ima pojedinaca u Crnoj Gori, da li oni djeluju u islamskoj republici ili su djelovali u Engleskoj, Španiji, Francuskoj? Ko treba da nas brani? Treba da nas brane obučeni vojnici Crnogorci? Koliko košta? Nema veze ono što ste pričali. Jedna uniforma NATO-a košta 100.000 eura bez oružja. Da li se to može kompenzovati? Ne. Zato što Crna Gora nema ni jedan proizvod, ni vodu kojim bi zadovoljili NATO standarde.

Švedska 2,5 izdvaja za NATO, ali oni imaju pet puta više proizvođači NATO oružje. Island ima samo 2 broda koje iznajmljuju na kojima nema posade, nema ni jednog aviona, nemaju ništa. Gospodo, ovoj Crnoj Gori jedno od najvažnijih pitanja NATO integracija ili vojno bezbjednosna sigurnost Crne Gore će se određivati u drugim koordinatama, čija osnova će biti demokratija. Zato, dolje režim Mila Đukanovića. Svi na izbore, svi na proteste 27. Ko ima petlju, ko nema neka ide sa ženom kući. /Upadica/

Hoću Mišo, a ti dođi sa tvoja tri policajca. Sa sinom, ženom i sa ćerkom, a ja sa mojim sinom, i mojom Ljiki, pa da vidimo ko ima pečat.

PREDSEDAVAJUĆI MILUTIN SIMOVIĆ:

Kolega Raduloviću, dozvolite da sa kolegom Radulovićem ispunim svoju poslovničku obavezu. Da Vam ukažem na par momenata, jer sam siguran da bi to i Vi uradili da predsjedavate ovim domom.

Najkraće, prevazišli ste sami sebe, gospodine Raduloviću. Vi jeste čovjek koji je prepoznat slobodom riječi, slobodom misli, ali ponavljam, danas ste prevazišli samog sebe. Gospodine Raduloviću, visina Vašega tona nije upravo proporcionalna argumentima koje ste saopštili. Naprotiv, grajom i visinom tona pokušali ste da nadomjestite argumentaciju koja je vezana za našu današnju temu.

Gospodine Raduloviću, prevazišli ste sami sebe, jer ste, neobično za Vas, vrijeđali institucije ove države, vrijeđali ste predsjednika Đukanovića. Mogu da razumijem da različito politički mislimo, da imamo različite vizije, ali znam da Vi nijeste jedan od onih koji ipak vrijeđa. Vi ste danas vrijeđali i Vi ste danas prijetili i nemojte to. Ja Vas molim u ovom domu da to ne činite.

Kolega Sekulić se javio za komentar kao predstavnik predlagača. Vi procedularno, izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

... reagovali, rekli, ovo je ipak Parlament, ovdje treba da bude dijalog, a mislim da je gospodin potpredsjednik danas prevazišao samog sebe, jer ovdje se ne mogu iznositi prijetnje nikome, ponajmanje premijeru i njegovom sinu, poslanicima, građanima niti vršiti pozivanje, niti podstrekavanje na vršenje krivičnih djela.

Što se tiče Vašeg drugog dijela diskusije, smatrala sam da ste Vi poslanik i da ste Vi član partije koja zastupa NATO i ulazak Crne Gore u NATO. Sada sam vidjela da nijeste, već pozivate na proteste i pokušavate da destabilizujete Crnu Goru da ona ne bi dobila poziv za ulazak u NATO. Tu sam se zaista i razočarala. Zahvaljujem.

PREDSEDNİK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Koleginice Šćepanović, je li bio komentar ili Poslovnik?

Kod Poslovnika se obraćate meni, a kod komentara njemu. Kolega Sekulić će njemu. Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ:

Hvala Vam, gospodine predsjedniče. Gospodin Radulović me je pomenuo ali ne želim repliku, nego zaista želim komentar zato što smatram da imam obavezu da korektno i kolegijalno i plemenički razgovaram sa profesorom Radulovićem.

Uvaženi profesore Raduloviću, ja vjerujem da i Vi, isto kao i ja, isto kao i većina poslanika u ovom Parlamentu, bez obzira da li su vlast ili opozicija, imaju poštovanje prema onome što je Milo Đukanović uradio za Crnu Goru. Vjerujem da su ove Vaše riječi koje su sada upućene samo što bi mi rekli gornje riječi i da zaista ne mislite tako i to je nešto što je izbovreno u žaru političke borbe. Kažem, vjerujem da imate veliko poštovanje za sve ono što je Milo Đuknović uradio za Crnu Goru.

Sa druge strane, posjetiću Vas da ste i vi nečiji sin, pa isto tako da ste roditelj kao i ja. Vjerujem da Vi nijeste razočarali svoga oca i nadam se da ja nijesam svoga, ali sa druge strane moramo da znamo da naši sinovi sami biraju svoj put. Bez obzira da li će Vaš Petar izabrati dobar ili manje dobar put, vjerujem da će to biti put poštenog i časnog čovjeka. Isto kao što vjerujem da će i moji potomci birati taj put. Tako da ne mislim da ova Crna Gora nije jednaka za sve i da ne pruža svima šansu. Lako ću se složiti sa Vama da zaista Crna Gora za mene jeste najljepša zemlja na svijetu, ali sa druge strane, nemojmo da za propuštene šanse da nam budu krivi drugi. Vjerujem da ste Vi ispunili svoje snove u životu. Vjerujem da će Vaša djeca ispuniti svoje snove i nemojte da gorčinu onoga što vidite možda negdje da nije u redu u ovoj Crnoj Gori da iznosite na takav način. Vjerujem da Crna Gora ima šansu za sve jednaku, za sve one koji žele dobru budućnost ovoj Crnoj Gori, a vjerujte, protest nije dobar put, ali uostalom vidjećete to i sami za nekoliko dana. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Radulović, odgovor na komentar poslanika Sekulića.

BRANKO RADULOVIĆ:

Zamijenili ste teze. Nikad nijesam htio ni sebi ni svome potomstvu da zadajem ni jedan milimetar ispred drugih. Tražim samo istu šansu za sve da im omogućimo, 650 hiljada ljudi da žive u Crnoj Gori i da im otvorimo oči i da ih odvedemo na pravi put. Za NATO plus ... 50,001% u odnosu ... i da kažem zašto samo toliko. Zato što najbolje ljekarke Kliničkog centra ne mogu da imaju svoje potomstvo zbog osiromašenog uranijuma. One su to otkrile. To je tragedija Crne Gore. Ne mogu da budem za NATO 100% zato što egzodus onaj koji je u Evropi je posljedica NATO politike. Ne mogu da budem 100% za NATO zato što ovaj ugovor iz 1949. godine što je napisan nema ni jedno načelo koje se primjenjuje. Zna li ko je rekao najveću istinu, na prvom kongresu u Vašingtonu? Ranko to sigurno dobro zna, prvi generalni sekretar Lord ... je rekao: NATO je formiran da napravi Rusiju in aut, da ubaci Ameriku i da spusti na dno Njemačku. Takav mi NATO ne treba 100%. Hoću da vam otvorim oči i građanima Crne Gore zbog toga. Ne slijepo, ne ništa nego da znamo ako je NATO da je NATO takav, ali možda je bolji za Crnu Goru nego što je neutralnost koju trebamo da imamo više para, više moći, više snage, da budemo mnogo bogatiji, mnogo zrelije društvo. Da vam kažem da zbog NATO-a možemo da budemo meta ekstremnog islamizma, džihadizma, ljudi. To je prisutno na Balkanu, toga nema u Crnoj Gori i zato volim svoju braću muslimane komšije, jer zajedno smo bili, zato što nema toga, zato što vole ovu državu.

Ali ima ludih i suludih i oni se ne bore tamo, nego se bore ovdje. Ko će da nas brani, da li NATO vojnik, ili naš obučeni vojnik, ili onaj iz DB-a? Ne može onaj iz DB-a koji prati mene.

Ljudi, pričate o investicijama, koje investicije? Kažite mi šta znači investicija? Investicija znači pomoć za ono što nemaš da bi ti bilo dugoročno. Pa razmislite bre, poslanici ste, dugoročno. Da li je to green field investicija, da li ona donosi pamet, nova radna mjesta ili šta? Rasprodaju. Zna li šta je najveća vrijednost Crne Gore u ovom momentu? Strateška pozicija, za nju su zainteresovani neNATO-vski blok i NATO-vski blok, isto. Zato ovako gledaju na Đukanovićev režim, a ne olako. Zato više ne vjerujem u NATO, ne vjerujem u Evropsku uniju. Jer ne treba mi Evropska unija prije hiljadu godina kada smo napravili suvu među u Španiji, u Škotskoj, kad su zaustavili Varvare, tadašnje Nordijce kao što se sada zaustavlja u Mađarskoj.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Raduloviću, imate još komentara. Da uhvatite malo pauze.

Neću ja komentarisati, mogu reći samo da ja ne znam u istoriji Crne Gore da nas je neko branio, ne znam. Znam da smo mi druge branili, između ostalog, vodili oslobađanje Beograda, da ne nabrajam dalje. Uvijek sam mislio da ćemo mi sami sebe odbraniti. Samo ne sami, nego uz pomoć, ali da nas niko neće braniti. Tu nemam dileme. Mi ćemo sebe braniti.

Imate komentar predlagača.

MILUTIN SIMOVIĆ:

.. u dijelu da se složim sa kolegom Radulovićem, u odnosu na ovu konstataciju kada je rekao da ima ludih i suludih. Slažem se sa tom konstatacijom. Drugo, ne bih se složio sa jednom Vašom tezom gdje postavljate tezu da vjerski ekstremizam prijeti državama članicama NATO-a i državama koje imaju aspiraciju da postanu članice NATO-a. Kad bi to tako bilo, pitao bih Vas zbog čega te iste prijetnje jednako i Crnoj Gori i Srbiji. Bili smo svjedoci u prethodnim mjesecima kada smo vidjeli poruke prijetnje istog tog vjerskog ekstremizma na ove dvije adrese. To nema jedno veze sa drugim, to je pitanje globalne pojave, globalne prijetnje. Mi mislimo, koji zagovaramo ideju NATO integracija, upravo da je ova integracija najbolji odgovor u odnosu na sve ono što su savremeni bezbjednosni izazovi. Jednako i vjerski ekstremizam, i sajber kriminal, i sve ostale prijetnje tipa organizovanog kriminala, korupcije i jedini je moguć i pravi put za dalje unapređenje demokratije i vladavine prava.

Konačno, gospodine Raduloviću, potpuno ste me zbunili, pitam Vas - Jeste li potpredsjednik partije Pokreta za promjene? Čuli smo ovih dana od vaših kolega da je upisano u programu Pokreta za promjene kao jedna važna programska odrednica NATO integracija. O čemu se ovdje radi? Gospodine potpredsjedniče, gospodine Raduloviću, te Vaše stavove koje danas ste ovdje iznijeli dajte pokušajte prvo na vašim partijskim organima, promijenite program onda. Budite dosljedni, ne budite dvolični. U političkom smislu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Još jedan podatak, da mi ne promakne. Daću vam riječ, naravno, kolega Raduloviću. ... broj žrtava ISILA među muslimana nego među svima ostalima. Svi

teroristički akti koji su izvršeni takoreći sa malim izuzecima su nad muslimanima. Tako da su glavne žrtve ISILA muslimani. Mi ovdje možemo biti puno komotniji. Zaboravio sam cifru skoro sam je čuo u Vašingtonu a to je ogromna cifra.

Kolega Raduloviću, izvolite.

BRANKO RADULOVIĆ:

Ne zna čovjek neki put što da uradi. Rekao mi je otac jedanput: Branko, Branko, ti si u pravu, ali nemoj uvijek da kažeš ono što misliš i ono što će se desiti. Nije vrijeme za to. Ne mogu bez ovako. Ono kad mi kažu jesam li preskočio sebe jesam li lud ili sulud, kolega Simoviću, ne znam. Pročitajte još jedanput moj CV. Ne hvalim se sa njim, da li sam ga preskočio, da li ga mogu preskočiti. Pročitajte ga pošto ste Vi takođe bili nešto u nauci. Pročitajte ga dobro. Da vidite da li sam lud ili sulud, što i neki ljudi misle što tražim ovdje i što se kao Don Kihot borim. Volim ovu Crnu Goru više od ikoga na svijetu, ja sam mazohista. I upozoravam Crnu Goru, rekao sam, moja partija je za NATO, ja ću zaokružiti NATO zbog onog 50,001% ali 49% kažem da na NATO je - to i to, da sa NATO-om dolazi opasnost - to i to, da nam NATO neće donijeti - to i to. Pa ko je veći patriota, ja ili Vi. Reci Ranko. Reci, ti si predsjednik, u čemu griješim, ti si za NATO?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Odmah ću reći.

BRANKO RADULOVIĆ:

Ljudi, trebamo da se okrenemo sebi, trebamo da analiziramo sve. Bio sam u svim mogućim državama i dao sam vam debele izvještaje od 10, 15 strana. Svaka država je u drugoj koordinati, ali svaka država od tih evropski je okrenuta sebi, svako ima svoje rješenje, ali svi su iza tog rješenja. Svaka država živi u blagostanju, neka je sa NATO-om, neka je protiv NATO-a, neka je neutralnost, ali su svi srećni i bezbjedni. Ja i danas to kažem, tragedija je moja što ja moram da idem da se borim za demokratiju van ove institucije i koristeći ovu instirtuciju ispod šatora ću ovdje dolaziti da vam zagorčavam život kao potpredsjednik. Je li vam jasno što vam kažem? Ne može se preladiti u mozak ako je pun mozak, ali može kad duva vjetar kroz mozak. Razmislite o ovome danas što sam vam rekao. Vidimo se u srećnoj Crnoj Gori. Razmislite dobro.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam, kolega Raduloviću.

Koleginica Filipović je prijavljena, a da se pripremi kolega Knežević.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Hvala Vam, predsjedniče.

Uvažena Skupštino, uvaženi građani i građanke Crne Gore,

U periodu od 1945. do 1950. godine formiraju se brojne regionalne i međunarodne organizacije, koje su kao osnovni cilj imale očuvanje mira i bezbjednosti, obnovu ratnom razorenih privreda, podsticanje raznih vidova saradnje između država. Drugu polovinu XX vijeka i XXI vijek obilježice integracije u evropske i evroatlantske strukture. Vrijeme je potvrdilo da su evropske zemlje izabrale ekonomske integracije

kao stub evropskih integracija koje prati bezbjednosni aspekt, dok su evroatlantske integracije opredjeljenje bezbjednosnim motivima koje prati izražen ekonomski aspekt.

Rješavanjem pitanja državnosti Crne Gore 2006. godine otvoren je prostor za rješavanje daljih najznačajnijih državnih prioriteta i ciljeva od kojih će u mnogome zavisiti i dalji napredak i razvoj naše države. Svijet budućnosti prema sadašnjim naznakama biće svijet multipolarnih odnosa. Živimo u tom svijetu u tranziciji. Ona često nažalost dovodi do nemira i previranja, a u takvim vremenima trebamo stabilni, jaki i sigurni savez. Za 28 zemalja u Evropi i Sjevernoj Americi to je NATO. Kriza i vremena se mijenjaju, ali vrijednosti kojima savez teži neće.

Kolektivni sistem bezbjednosti jedan je od najboljih odgovora na savremene izazove i jedini put za male zemlje kao što je naša. Ulazak Crne Gore u NATO doprinio bi stabilnosti cijelog regiona, a ono što bi Crna Gora dobila članstvom u Evropskoj uniji i NATO je potvrda političke i svake druge zrelosti, a na svakodnevnom nivou to je sigurnost.

NATO nije samo vojni, rekli smo ovdje više puta, i politički savez, već i sistem vrijednosti slobode, demokratije ljudskih prava, tržišne privrede, međusobnog poštovanja, uvažavanja i solidarnosti. NATO je danas po broju članica najmnogobrojniji, po ukupnoj vojno-tehničkoj snazi najmoćniji, po broju aktivnosti najdinamičniji, po ekonomskoj snazi najbogatiji, a po teritorijalnoj rasprostranjenosti članica najveći vojno-politički savez. Crna Gora kroz integracije u evropske i evroatlantske strukture želi da rješava svoj bezbjednosni aspekt razvoja, uz istovremeno podsticanje svog ekonomskog razvoja. U tom smislu, NATO svakoj zemlji članici daje čvrstu garanciju da će njen suverenitet i teritorijalni integritet biti očuvan, a da će ekonomski razvoj biti stabilan.

Evropska unija je veliko tržište. To je 508 miliona ljudi koji pruža mogućnost i za benefite ekonomske integracije malih ekonomija. Takođe, daje okvir za razvoj vladavine prava, snažne institucije i biznis ambijent prilagođen strateškim razvojnim partnerstvima. Na kraju, integracije u evropske i evroatlantske strukture postaju ključna poluga rasta životnog standarda i prosperiteta zemlje. Logično je da iko ko poznaje kretanje kapitala i afiniteta onih koji investiraju da je najbitnije da je kapital bezbjedan, pa tek onda kako će se taj kapital uvećavati. Jasno je da to direktno, naravno, na interesovanje investitora. Kada investitor vidi da se na mapu NATO saveza, koji osim 28 članica ima još 22 zemlje kroz Partnerstvo za mir i 15 kroz druge različite programe, gdje imate gotovo 70 najznačajnijih država koje su na neki način implementirane i uključene u ovaj savez, onda je apsolutno nesporno interesantan region za investicije.

Crna Gora se našla na investicionim mapama moćnih investitora iz Evropske unije, Sjedinjenih Američkih Država, Kanade, Azije, Kine, Azerbejdžana, Japana, što znači da je crnogorski okvir za privlačenje investicija pravilno postavljen, piše renomirana kompanija Fidelity consulting koja se bavi odnosima sa bankama, upravljanjem finansijama i poslovnim savjetovanjem.

Učlanjenjem Crne Gore u NATO savez crnogorske kompanije bi mogle, piše na sajtu ove kompanije, da učestvuju na tenderima NATO-a koje imaju godišnji budžet od preko 700 milijardi dolara. Otvaranjem /Prekid/ tržišta za Crnu Goru i učestvovanje na tenderima crnogorske kompanije bi snažnije ulagale u rast i razvoj što bi u dužem roku dovelo i do otvaranje novih... Izvinite ako sam prekoračila. Mogu li da završim?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Samo završite.

ŽANA FILIPOVIĆ:

Učlanjenjem Crne Gore u NATO i njenim punopravnim članstvom Crna Gora će dobiti politički, bezbjednosni i ekonomski okvir za svoj uspješan dalji sveukupni razvoj, dalju jaču integraciju u evropske i evroatlantske procese, ali i mogućnost ravnopravnijeg zastupanja kao akter širom međunarodne zajednice. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Hvala Vama, kolegice.
Kolega Obradović.
Kolega Kneževiću, imate neki šou?

MILAN KNEŽEVIĆ:

Predsjedniče Skupštine, ovo je podsjetnik na 24. mart 1999. godine. Ovo su vazdušne sirene za uzbunu koje smo slušali 78 dana i upravo sam to pustio ovdje u ovoj Skupštini da vas podsjetim ako ste zaboravili i da alarmiram na uzbunu zbog ove rezolucije.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Jeste li mene podsjećali ili sve nas?

MILAN KNEŽEVIĆ:
I Vas i sve potpisnike rezolucije.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Pošto znam da su ih u Sarajevu slušali malo duže.

MILAN KNEŽEVIĆ:
Ja Vas molim ne upadajte mi u riječ. Ako želite da polemishite sa mnom, stojim Vam na raspolaganju na kraju diskusije.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Samo muziku.

MILAN KNEŽEVIĆ:
Ovo nije muzika, ovo su signali za vazdušnu opasnost koju smo slušali. Vi siguno niste, ali većina građana Savezne Republike Jugoslavije jeste.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
A šta mislite gdje sam ja bio?

MILAN KNEŽEVIĆ:

Ja Vas molim nemojte da mi upadate u riječ. Da ovako upadate u riječ gospodinu Đukanoviću, ne bi Vam pocijepao partiju. Molim Vas, gospodine Krivokapiću, ako želite da polemishete sa mnom, sačekajte da završim diskusiju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Vrijeme stoji, kao što vidite. Znači, nema više efekata samo da znam.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Ne. Ovo je bilo desetak sekundi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite, jer sam dao riječ, a ne muzički šou.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Znači, ovo nije bio šou, nego simulacija vazdušne opasnosti i nijeste mogli da izdržite ni deset sekundi, jer Vas boli podsjećanje na 24. mart 1999. godine i ovom rezolucijom nas danas ponovo bombardujete. Na vašim licima sam osjetio mučninu i nelagodu i kajanje. Posmatrati rezoluciju o pristupanju NATO savezu u trenutku kada nas je 24. marta bombardovalo 19 najjačih država na svijetu, kasetnim bombama, osiromašenim uranijumom, tomahavcima, rušeci mostove, škole, obdaništa, ubijajući djecu i nemoćne u njihovim kućama, sve nazivajući kolateralom ali i legitimnim vojnim ciljem, je vid mazohizma i sadomazohizma protiv sopstvene države. Nikad niko u istoriji čovječanstva nije proslavljao svoj 50 rođendan kao NATO savez. Slavio ga je punih 78 dana bombardujući Saveznu Republiku Jugoslaviju, Crnu Goru i Srbiju protivno svim poveljama Ujedinjenih nacija, samo zato što nijesmo pristali da im dobrovoljno ustupimo sastavni dio tadašnje države južnu srpsku pokrajinu Kosovo i Metohiju. To je jedini razlog zbog čega nas je bombardovao NATO savez, napravio neuspjeli ekpseriment i provizorijum Kosovo, koji je u ovom trenutku takozvana država i najveći regrutni centar radikalnih islamista na svijetu. Vi danas govorite da isključimo emocije. Govorite o pogrešnim politikama, a predsjednik Demokratske partije socijalista, premijer Crne Gore, je tada bio u Vijeću odbrane. Glasao je da se Savezna Republika Jugoslavija brani od agresije svim raspoloživim sredstvima, a onda kada su pale prve bombe pobjegao je u Brisel odajući vojne podatke, što je najstrašniji čin veleizdaje za koji bi mu trebalo suditi. Sada vi nama ovdje govorite o patriotizmu i o tome gdje smo bili 21. maja 2006. godine i govorite da treba isključiti emocije. Pokažite to dugme na koje se isključuju emocije. Zašto nijeste vi, ne govorim o poslanicima, nego o onim kreatorima ovakve privatne države, isključili emocije kada ste pljačkali, pustošili Crnu Gori od 1990. do 2015. godine? Gdje vam je bilo dugme za emocije?

Rezolucija koju ste potpisali, gospodo, već danas doživljava nokaut. Rezolucija je usmjerena protiv većine građana Crne Gore. Mašeci njome bježite od većine građana Crne Gore, a istorija crnogorska je pokazala ko god je bježao od sopstvenoga naroda narod ga je stigao. Ja vam ništa ne prijetim. Ja vam obećavam da što god budete radili protiv većinske volje crnogorskog naroda vratiće vam se kao bumerang.

Takođe, ovdje su se čule notorne besmislice i neistine da je članstvo u NATO savez preduslov za ulazak u Evropsku uniju. Tako i fingirate istraživanja javnoga

mnjenja jer postavljate pitanje da li bi ste glasali za ućlanjenje u NATO ako je to uslov za ulazak u Evropsku uniju. Šta je sa Albanijom, kada je Albanija postala ćlanica NATO-a? 2009. godine. Gdje je ona u Evropskoj uniji? Prije će Argentina i Brazil ući u Evropsku uniju, nego što će ući Albanija i vi ovdje prosipate najmonstruozniju demagogiju.

Najavljujući ovdje, gospodo, da ćete odluku o ućlanjenju Crne Gore u NATO donijeti u Skupštini preuzimate veliki rizik za destabilizaciju politićkih prilika. Javno vam obećavam da će prva sljedeća parlamentarna većina u kojoj neće biti DPS-a, SDP-a i svih ovih potpisnika ove rezolucije donijeti odluku u istoj ovoj Skupštini o izlasku Crne Gore iz NATO-a. Zato i vi bježite od referendumu, bježite od slobodnog izjašnjavanja građana Crne Gore.

Porućujem svima onima koji danas budu glasali za ovu rezoluciju da su ne samo dio NATO koalicije, nego su dio koalicije sa Demokratskom partijom socijalista i to ne mogu braniti pred građanima. Više sam nego ikada ubijeđen da je neophodno u Crnoj Gori... Završavam, prekidali ste me. Naša je civilizacijska dužnost formiranje antiNATO koalicije. Zato što je za to većina građana Crne Gore, zato što je naša istorijska obaveza da vas sprijećimo u naumu koji je protivan većini građana Crne Gore. Ubijeđen sam da još nije kasno da razmislite o ovim upozorenjima i obećanjima, da razmotrite ovo, povućete rezoluciju, pozovete na kompromis. Za sve ostalo, gospodo, preuzimate rizik, a mnogo ste rizika preuzeli na vaša nejaka pleća. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Komentari. Kolega Suljo Mustafić i kolega Nik Gjeloshaj.
Kolega Mustafić prvi, izvolite.

SULJO MUSTAFIĆ:

Hvala Vam, predsjedniće.

Razumijem emocije kojim govori, koje upotrebljava kolega Knežević, ali nije dobro da, kolega Kneževiću, manipulišete emocijama građana Crne Gore. Taćno je, 24. marta u 19:40 poćelo je bombardovanje Srbije i Crne Gore. Bio sam za mikrofonom Javnog servisa Radio Bara, tada i narednih dana i narednih mjeseci, nijesam se nigdje pomjerio sa svog radnog mjesta. Ali zaboravljate šta je bio uzrok toga bombardovanja. Teror na Kosovu koji je sprovodio Miloševićev režim. Znaći, iste te sirene slušali su građani Drenice, Zvećana, Uroševca i tako dalje. Zaboravljate da su ti kartografi crtali karte velikodržavnih projekata koji su poćinile Srebrnicu i više od 10 hiljada građana Sarajeva nevinih civila ubile. Zaboravili se tri godine i sedam mjeseci opsade Sarajeva, zaboravili ste Vukovar, zaboravili ste mnogo toga.

Kolega Kneževiću, nemojte jednostrano tumaćiti istoriju. Nije Vam to dobro. Razumijem ideologija koju slijedite da je ista ideologija koja i danas stoji u pozadini vaših prića i vaše nesuvisle argumentacije koju upotrebljavate. Molim Vas, nemojte kolega Kneževiću, manipulirati emocijama građana Crne Gore, jer jednako saosjećam sa građanima Murina koji su izgubili svoje najbliže, kao i sa građanima Sarajeva, Vukovara, Knina ili bilo kojeg drugog dijela naše nekadašnje velike države koja se upravo raspala zbog kartografa i crtanja velikodržavnih projekata Miloševića i Tuđmana, njihovih projekata koji su zapravo stajali u pozadini svega toga a kojih sigurno ne bi bilo

da smo bili članice NATO alijanse ili da smo podržali onaj reformski program Anta Markovića, a bili bismo članica Evropske unije.

Samo Vas to molim, u ime ovih građana koji jako dobro pamte pa pokušavaju da ne zaborave ni lijepo ni ružno. Mada ono ružno često i zaboravimo, pamtimo uglavnom samo ono lijepo. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Mustafiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Kolega Mustafiću, diveći se Vašem epskom pamćenju, čudim se Vašem kratkom zaboravu. Mustafiću, kada branite Kosovo, samo ću da Vam citiram nešto:

"Na Kosovu je napadnuta Jugoslavija. Kosovo je bedem srpskog i crnogorskog naroda koje ne može pasti dok je nas i pokoljenja naših potomaka. Nebrojeno puta smo rekli - Kosovo se mora braniti svim sredstvima."

Ovo nije Vojislav Šešelj, gospodine Mustafiću, nego Milo Đukanović sa kime ste u koaliciji. Evo šta kaže o Slobodanu Miloševiću:

"Slobodan Milošević je nešto najbolje što se moglo desiti Jugoslaviji u ovom trenutku kada povampirene fašističke snage u Hrvatskoj i Sloveniji pokušavaju da unište sve ono što je stvoreno od 1945. godine do sada. Ponosan sam da u ovom istorijskim trenutcima mogu da budem rame uz rame sa njim u odbrani tekovina revolucije. Od svega najviše mrzim četnike, ustaše i 100% Crnogorce. Tek ću da budem bogat kad budem prestao da se bavim politikom."

Gospodine Mustafiću, kada budete odlučili da dijelite lekcije: istorijske, političke, društvene, sociološke, prvo se sjetite sa kim se u koaliciji. U koaliciji ste sa gospodinom Đukanovićem. Takođe se sjetite ako Vas, sjećanje bude poslužilo i refrešovalo se, malo Irana, Iraka, Avganistana, bombardovanja Bagdada, Kabula, pa recimo i da u Saudijskoj Arabiji ne cvjetaju demokratske ruže, pa Saudijsku Arabiju niko ne bombarduje, gospodine Mustafiću.

Zato sljedeći put kada krenete u polemiku sa mnom, računajte da vas biračko tijelo i pamćenje /Prekid/ poslužiti.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Komentar kolega Gjeloshaja, Pajovića, pa Simovića.

Imaćete prilike da odgovarate.

NIK GJELOSHAJ:

Poštovane kolege, gospodine Kneževiću,

Vi ste ovdje rekli da govorite emocijama. Ja neću govoriti emocijama, jer mislim da nemamo pravo na to kao političari, pogotovo kad predstavljamo narod. Svoje stavove i svoja razmišljanja preko emocija iznosimo. Ja ću polemizirati argumentima sa nekim tezama u kojima je bilo elemenata i vrijeđanja. Počeću od ovog na kraju, jer vjerovatno ćete spočitati da smo u koaliciji sa Milom Đukanovićem, reći ću za političku pariju kojoj ja pripadam, nemamo nikakav koalicioni sporazum sa Demokratskom partijom socijalista, ali imamo političku saradnju projektnu sa ...koje su za nas i za njih interesantni i nastavićemo dok budu vlast u tom smjeru. Citirali ste šta je govorio, a ja

ću Vam reći da je Milo Đukanović priznao Kosovo kao nezavisnu državu. Ja ću brojati ono zadnje a ne ono ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Gjeloshaj, samo trenutak.

Kolega Gjeloshaj govori strani jezik, crnogorski mu nije maternji jezik. Teško je govoriti na tuđem jeziku, a precizno se izjašnjavati. Dozvolite mu da u tišini to barem radi, da bi mogao precizno reći. Izvolite.

NIK GJELOSHAJ:

Ja govorim južnoslovenskim.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Razumijem, izvolite.

NIK GJELOSHAJ:

Mislim da NATO nije bombardovao Socijalističku Republiku Jugoslaviju zbog toga što je NATO smatrao da treba da bombarduje i kazni narod i građane, nego je bombardovao jedan režim i vojne ciljeve, objekte koje je taj režim koristio kako bi ostvario neke projekte koristeći silu, snagu i pri tome vršeći zločine koji su na kraju i na međunarodnom sudu u Hagu dobili presudu na kraju.

Druga teza da ovom rezolucijom mi nekoga bombardujemo, osjećam odgovornost jer sam tu rezoluciju potpisao /Prekid/ izražavam stav mog naroda koji je 100% za integraciju i NATO i mi ne bombardujemo nikoga, nego pružamo ruku saradnje prijateljstva sa svima onima koji to žele. Mislim da ste se vi prepoznali u onome što sam juče rekao da u neku ruku vi imate odgovornost, odnosno lider vaše partije za ono što se desilo 1999. godine, zašto je došlo do bombardovanja, jer da nijesu učinjeni zločini na Kosovu, ja mislim da ne bi došlo do tog bombardovanja. Mislim da, i vrijeme pokazuje, ti projekti na čijem je čelu bio gospodin Milošević, a čiji ste vi bili sljedbenici i u Srbiji su shvatili da nije bio onaj pravi, jer mi danas svi znamo onaj koji je danas premijer Srbije, koje je razmišljanje imao, ali danas kad je promijenio stav, kad je vidio na koji način može da vodi svoju zemlju, ima apsolutnu podršku svog naroda. Zato ja mislim da ta bombardovanja i to što se dešavalo nije protiv ni jednog naroda, nego protiv nedemokratskih režima. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Kneževiću, izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine Gjeloshaj, moram Vas razočarati. Ja Vas uopšte nijesam slušao juče. Nemojte uopšte sebi da dajete toliki značaj da ja kao lider Demokratske narode partije moram slušati i znati Vaše stavove koji su identični sa Demokratskom partijom scijalista. Možete biti u formalnoj, neformalnoj koaliciji sa DPS-om, možete je negirati. Vama je u jednom oku, ne mislim sad samo na Vas, vama je u jednom oku Đukanović, a u drugom Duško Marković i nemojte molim vas meni govoriti o vašoj konzistentnosti.

Prema podacima koje je sam NATO dao Ujedinjenim nacijama na Kosovu i Metohiji ispaljeno je 30 hiljada projektila sa osiromašenim uranijumom. Dvije i po hiljade projektila na užu Srbiju i oko 300 projektila sa osiromašenim uranijumom na teritoriji Crne Gore. Sada ja vas sve ovdje pitam - Da li su vojni ciljevi bile kolone albanskih izbjeglica koje je NATO raketirao? Da li su bili mostovi u Novom Sadu i Beogradu, da li je bila pijaca u Aleksincu i Nišu? Namjerno ne pominjem grad, odnosno varoš u Crnoj Gori i nijesam je ni jednom pomenuo, jer ne želim da iko pomisli da manipulišem onim što se dogodilo tim porodicama.

Priča da je Đukanović bio 100% za nezavisnu državu i da ste vi bili 100% za nezavisnu državu, jel' mislite da smo mi bili na nekoj pogrešnoj strani istorije? Smatrate li vi da trebate da imate povlašćeni status zato što ste glasali za nezavisnu Crnu Goru? Da ne mislite valjda da treba da nas jašete jer ste bili za nezavisnu Crnu Goru? Nećemo vam to dozvoliti, gospodine Gjeloshaj. Osnovni i legitimni cilj NATO pakta, kažem legitimni cilj u njihovim konstrukcijama i projekcijama, je bilo stvaranje takozvane države Kosovo kako bi Amerikanci instalirali najveću bazu u Evropi i to svi znate. A Kosovo je država taman koliko i moja Mjesna zajednica Mojanovići.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Idemo dalje. Kolega Pajoviću, želite li?

Ako ne želite, idemo na kolegu Simovića.

DARKO PAJOVIĆ:

Moja diskusija neće ići u pravcu oponiranja stavova gospodina Kneževića, jer stranka na čijem čelu sam i njegova stranka vrlo malo toga imaju zajedničkog u smislu političkog razumijevanja budućnosti, a čini mi se da smo jako udaljeni po pitanju prošlosti, po pitanju dešavanja na prostorima bivše Jugoslavije. Ja bih želio samo da ukažem na jednu činjenicu koja meni izgleda ovako dosta začuđujuće slušajući današnju raspravu. Prošlo je 16 godina od NATO bombardovanja. Jeste, postojala je NATO intervencija. Jeste Crna Gora imala žrtve. Duboko vjerujemo da je jedan potpuno suludna politika prošlosti značajno doprinijela tome. Takođe, smatramo da, ako već hoćete do kraja, Srbija je imala mnogo svojih šansi, ali nepametnom politikom je uspjela da uradi ono što je uradila. Generalno, mene jako raduje današnji odnos i pokušaj da se neke stvari ih prošlosti ispravljaju u pravom pravcu između Srba i Albanaca.

Ono što sam htio reći je sljedeće. Nacistička Njemačka, 50 miliona ljudi je poginulo u Drugom svjetskom ratu. Trajao je od 1939. do 1945. godine. Pet godina nakon završetka Drugog svjetskog rata, ta Njemačka, ponižena i poražena, koju su bombardovali mnogi i razorili mnogi kao i ona druge je ušla u sastav sjeveroatlantske alijanse. 1957. godine, 12 godina nakon završetka Drugog svjetskog rata, narodi Evrope su imali dovoljno mudrosti da zajedno sa Njemačkom naprave evropsku ekonomsku zajednicu. Dakle, samo 12 godina nakon svih onih razaranja. Deset godina nakon završetka Drugog svjetskog rata Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija koja je imala milion i 700 hiljada žrtava od strane nacističke Njemačke je dočekala prve turiste, to su bili Njemački turisti. Dakle, ako su naši očevi, đedovi, rođaci imali dovoljno širine, podsjećam, milion i 700 hiljada žrtava, zvjerstva nezapamćena u samoj civilizaciji, pitam se da li sa ovakvom pričom treba da idemo narednih 150 godina i da

pospješujemo razlike, da vraćamo ljude u prošlost da otvaramo rane ili treba da idemo ka budućnosti? Mislim da na nekim primjerima i od naših očeva i od naših đedova možemo mnogo više razumjeti i našu budućnost i doprinijeti nečemu što je potrebno ovom regionu. To je mir, stabilnost i gledanje unaprijed, a ostavljanje prošlosti i razumijevanje prošlosti na bazi činjenica, argumenata i istine, a ne na bazi onoga što nama donosi trenutni politički benefit. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kažu da o ratu najvatrenije pričaju oni koji u njega nikad nijesu išli. Izvolite, kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Ako imate još neki citat, ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Valjalo bi Vam to kao lideru. Pošto sam čuo da ste lider, Vi ste rekli da ste lider.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine Krivokapiću, za razliku od Vas ja sam zbilja lider. Meni se partija nije pocijepala po svim šavovima i vi ste u ovom trenutku na nivou statističke ...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Znate kako, nula se ne može dijeliti.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Bolje vam je da se ne sukobljavate sa mnom, jer će možda od moje odluke zavistiti da li ćete biti neki poželjan partner u nekim budućim odnosima.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imaju neki moćniji od Vas, pa me to možda ne brine. Jeste li me dobro čuli? Bolje da se Vi sa mnom ne svađate.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Dobronamjerno Vam savjetujem kao bivšem lideru čija se partija pocijepala na svim šavovima.

Stvarno nemamo ništa zajedničko. Ima samo jedna osoba koja nas u nekom politički ideološkom smislu može približiti, a to je gospođa Azra Jasavić. U njen opozicioni angažman, opozicioni pozitivni ekstremizam nikad nijesam posumanjao i spreman sam sutra sa njom i na protestima i u svim ostalim vidovima političkih aktivnosti da učestvujem. To je jedino zajedničko što Vi i ja imamo.

Podsjetiću Vas, gospodine Pajoviću, da ste Vi bili i sad ste, predsjednik partije, upotrebljavaću blaže izraze, zato što smo vam juče uputili poziv da nam se pridružite na protestima, koja je predala u ruke Nikšić DPS-u, predala u ruke zajedno sa gospodinom Krivokapićem Podgoricu u ruke DPS-u, od Budve napravila provizorijum gdje ni jedan čovjek više ne smije da prihvati da bude gradonačelnik jer mu spremaju ćebad i peškire u Spužu. Čak se napravio i predlog da možda oni apartmani u Zavali koji nijesu izdati se

preurede kako bi tamo bilo područno odjeljenje za Budvu. Zato, gospodine Pajoviću, da sam ja predsjednik partije koji je sve to prouzrokovalo ove četiri godine vašeg postanka ja bih podnio ostavku, zamonašio bih se, zatražio bih oprost grehova kod prvog monarha i vjerujte živio bih u manastirskoj tami moleći Boga da mi oprost. To Vam najdobronamjernije kažem, a to sam Vam i ostao dužan na onoj sjednici Odbora za međunarodne odnose kada ste izašli.

Sada želim da otkrijem /Prekid/ koju ste vi svi znali. Dozvolite mi još 20-tak sekundi, napadali ste me kao Jugoslaviju sa svih strana.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja sam veliki Jugosloven.

MILAN KNEŽEVIĆ:

NATO je razbio Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju. To vi svi znate. Jer da je NATO-u bilo u interesu da zaustavi raspad Jugoslavije, raspad Jugoslavije bi bio zaustavljen istoga dana. Nemojte mi sada ovdje prosipati fraze kako bi ulaskom Crne Gore u NATO bili riješeni svi konflikti. Kad čujem da bismo pospiješili poljoprivrednu proizvodnju, osjetim takavu mučninu da ne mogu da je opišem. Mi koji smo od januara do juna uveli 270 miliona poljoprivrednih proizvoda od upravo ovih zemalja NATO-a iz regiona ćemo da pospiješimo poljoprivrednu proizvodnju. Kako? Kada budu prolazili kamioni transporteri kroz Golubovce da im bacamo paprike i parađajz, a oni nama sa oklopnih vozila da bacaju po pet po deset eura, ili ćemo da pospiješimo turizam tako što ćete ratne razarače da postavite kod Zavale, u Herceg Novom, pa će da dolaze djeca i turisti da se penju na palube i da skaču i da govorimo kako je lijepo sa NATO brodova gledati crnogorsko more i klikati "nidje nebo nije plavo kao iznad Crne Gore". Mislim bila je nekad emisija za djecu koja se zvala "Laku noć, djeco" pred dnevnik. Ovu rezoluciju komotno možete dati autorima te emisije. Neka naprave slobodno od nje jedan projekat koji će se zvati "Laku noć, djeco", jer ni djeca ne vjeruju u ovu rezoluciju koju ste napisali.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Simoviću, izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Očekujući svakako toleranciju u odnosu vrijeme u onoj mjeri u kojoj je i kolega Knežević sada imao.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nemate Vi taj književni izraz kao kolega Knežević.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Ne bih svakako nastavio matematičke dileme koje ste počeli sa predsjednikom Parlamenta, tipa da li se nula može dijeliti, šta je statistička greška, šta nije. O tome ne bih. Pitali su i pitaju i juče i danas mnogi zbog čega ovako visoki tonovi u Parlamentu,

nervoza od onih koji se protive ovoj rezoluciji. Daću na to odgovor na kraju mog komentara.

Gospodine Kneževiću, primijetiću da i u Vašoj diskusiji i neki dan na odborima uporno ponavljate jednu poruku sa kojom saopštavate sutra, kako Vi to kažete, kako Vi to vidite, kako Vi to očekujete, nadate se, kad se formira neka nova parlamentarna većina u ovom domu koju ćete vi da tvorite, vaša politika koja se zalaže protiv ove rezolucije, ne bi čekali časa, nego bi napravili reviziju odluke o članstvu Crne Gore u NATO. Dake, otom-potom, daću svoj sud o tome, ali 'ajmo da se poslužimo logikom. Dakle, Vi već vidite izvjesnim članstvo Crne Gore u NATO i odatle ona nervoza i slično. Ne samo to, gospodine Kneževiću. Vi ne biste napravili reviziju samo te odluke. Vi biste napravili reviziju svih važnih državnih odluka i tekovina ove države. Pokušali biste da napravite reviziju referendumskih tekovina 21. maja 2006. godine. /Upadica/ Zajedno sa Vama, gospodine Medojeviću.

Gospodine Kneževiću, Vi biste pokušali da napravite reviziju dosadašnjih evropskih iskoraka Crne Gore. Sada ću kazati samo odgovor zašto tolika nervoza, zašto tako visoki tonovi. Zato što ste vi svjesni da je ovo posljednji pokušaj i posljednja šansa da dođete u tu priliku. Zato i visoki tonovi, zato i nervoza, zato i protesti, zato sve ono što činite ovih dana i namjeravate da učinite u narednim danima.

Gospodine Kneževiću, ova država i ove institucije imaju snagu, kapacitet, odgovornost i obavezu da odbranimo sve te tekovine Crne Gore savremene, moderne Crne Gore od interesa za sve građane koji žive u Crnoj Gori. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Kneževiću, pošto već više dana vodimo tu raspravu, na sreću, kad smo pisali Ustav, znali smo od čega je sačinjena Crne Gora. Pročitacu vam član 9 Ustava Crne Gore, nije partijski nego su osnovne odredbe Ustava, mijenjaju se na referendumu sa 3/5 birača -

Potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori, opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni su dio unutrašnjeg poretka, to je tek početak, imaju primat nad domaćem zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kad donose i uređuju drugačije unutrašnje zakonodavstvo.

Tako da to što budemo usvojili imaće primat nad svim sljedećim odlukama i neposredno će se primjenjivati. Pričamo o članstvu u NATO.

Izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine Krivokapiću, ja očekujem od Vas kao dokazanog i utemeljenog socijaldemokrate, ako možete da se zalažete za organizovanje referendumu oko nadležnosti nad lukom Kotor, da iskažete svoj kapacitet da i oko ovog jednog možda manje značajanog pitanja nego što je nadležnost nad vlasništvom luke Kotor se izjasne građani na fer i demokratskom referendumu. Tu nema ništa sporno. Sporno je sljedeće, što vi pokušavate da protivno većini interesa građana Crne Gore u Skupštini donesete jednu takvu odluku i onda mislite da mi ćemo da posmatramo, znači naravno vi ste svi potpisnici rezolucije, Boro Banović je došao iz republikanske stranke, nije mogao potpisati da nije imao vašu ... ovdje polemishem sa gospodinom Simovićem da uštedim na vremenu, dva minuta za obojicu. Znači, mi vas samo upozoravamo da ovakvi vaši

jednostrani istupi protiv interesa Crne Gore mogu za posljedicu imati da neka nova parlamentarna većina donese odluku o izlasku Crne Gore iz NATO-a. Samo mi recite da je zabranjeno izaći iz NATO-a. Naravno da nije. Zato vas i pozivamo da raspišete fer referendum, da krenemo u referendumsku kampanju, da svako ima svoju opciju.

Što se tiče moje nervoze, gospodine Simoviću, vjerujte da sam ja danas presrećan jer ste Vi doživjeli nokaut. Lično ste padali u ovom verbalnom uglu pet, šest puta brojalo vam se do deset. Svi vi iz ove rezolucije potpuno ličite na boksera koji baulja od konopaca do konopaca i u bunilu saopštava podatke u koje više ni sam ne vjeruje. Gospodine Simoviću, manite se Vi revizije državno-pravnog statusa, na to niko ni ne pomišlja, nego vi znate sljedeće, kako ste stvarali privatnu državu i plašite se revizije privilegija koje ste dobili stvorivši privatnu državu. Ja nemam nikakav problem da saopštim da sam na referendumu glasao za zajedničku državu sa Srbijom, nemam nikakav problem da kažem da je referendum pokraden. Ja vam nudim minimum kompromisa, priznajte da ste pokrali referendum i ja više ni jednom neću pomenuti da je referendum pokraden u Crnoj Gori. Vi znate na temeljima te krađe ste stvorili privatnu državu, pa sad i oni koji su glasali za nezavisnu Crnu Goru udaraju glavom od zid i govore, "što nam ovo oćaše, šta napraviše od Crne Gore".

PREŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam. Nema više.

U ime kluba Socijaldemokratske partije.

BORISLAV BANOVIĆ:

Da se polako pridignem jer još mi se baulja od ovih verbalnih nokauta koje je spomenuo kolega Knežević, pa ne znam vidim li ih petoricu ili jednog. Bez šale, bude mi žao kad vidim da kolege, mlađi poslanici za koje smatram da su i britkog uma i logike i duhovite misli ostanu zarobljeni u jedan ipak tradicionalni, konzervativni ideološki pristup i pogledima na stvari i gledanjima, jednostavno rečeno, na stvari iz prošlosti. To mi je žao zato što upravo znam da postoje političke i lične mogućnosti za mnogo više i oni ponekad pokažu tu svoju snagu. Ova politička misao koju demonstrira kolega Knežević zaista je daleka prošlost ili bi bar trebala, nažalost nije prošlost, jer on uživo demonstrira u crnogorskom Parlamentu.

Kolega Medojeviću, dozvolite par minuta. Znam da ste svježi ušli u Skupštinu, ali ipak malo se strpite.

Nekolike stvari. Prvo, u vezi sa ovim bombardovanjem koje spominjete i danas ste rekli 19 zemalja. Mislim da su svih tih 19 zemalja članice i NATO-a i Evropske unije. Pola svoje političke ličnosti i projekta zalažete za Evropsku uniju, mada nijesam Vas mnogo ni čuo u posljednje vrijeme, a pola ste protiv NATO-a jednakom snagom. Te iste zemlje su i u Evropskoj uniji i u NATO-u. Te nesrećne bombe i žaloste bombe koje su pale na most u Murinu i pored mosta su bačene sa holandskog aviona. Taj pilot nije dobio naredbu da nekog tamo ubije, da neko nastrada, nego je dobio naredbu da sruši most koji je po njihovoj procjeni bio strateški važan zbog prelazaka. Nažalost, desilo se to što se desilo. Dakle, važan zato što je bio, koliko ja znam, jedini prelaz na toj teritoriji put Kosova.

Dakle, morate razjasniti sami sa sobom gdje ste, na koju stranu idete. Ova rasprava jeste imala jedan cilj što se mene tiče. To je da upravo vidimo i među

političkim akterima i među političkim partijama, i među pojedinim poslanicima šta oni misle i kako misle. Rasprava je dala doprinos u tom smislu. Mislim da i među vama, kolege iz opozicije, koji se zalažete protiv NATO-a su bili neki novi uglovi gledanja na te stvari i nekih iznenađenja. Što se mene tiče, nemem ništa protiv tog mišljenja, imam protiv političkog smisla, nemam protiv slobode da se takvo mišljenje iznese. Za Rusiju, i samo sa Rusijom. Svaka čast, to je rečeno, a ovamo je bilo danas priče o tome kada Evropska unija kaže - imamo spoljnopolitički stav prema politici sa Rusijom i odnosima, e to ćete se morati usaglašavati i vidjećete kako ćete u budućnosti rješavati taj problem unutar svog političkog pristupa.

Ne može se na pet strana odjednom ni u politici ni u životu, tako da je dobro što i ova rasprava doprinosi tome da se razjasnimo i među sobom pa neki, čini mi se, neki i unutar sebe. Tako da nijesu baš bili načisto kako će i gdje će.

Tako da, kolega Kneževiću, ja ipak vjerujem da će doći vrijeme, i to vrijeme ide čini mi brzo, čak i ova diskusija danas i evo dva dana bilo je malo eksplozivnijih nastupa, bilo je poneka riječ više, poneki gest više, ali siguran sam, malo imam pamćenje iz ovog Parlamenta duže i prisustva da je mnogo relaksiranija i mnogo argumentovanija u krajnjem nego što su bile neke rasprave prije 15, 12, 14 godina. Mislim da je i to doprinos sazrijevanju političkog života i razgovora o značajnim temama kao što je ova o Crnoj Gori. Vjerujem da ćete taj doprinos davati ubuduće više nego što ste ga danas dali. Hvala.

PREŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Kolega Kneževiću, izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

/Prekid/ raspada partije i stvarno sam želio da vas poštedim u mjeri u koliko je to bilo moguće dok mi nijeste nalećeli. Znači, ja stvarno nijesam mogao da izbjegnem ovu vrstu verbalnog kontakta, a poštujući činjenicu da ćete po koalicionom sporazumu vjerovatno biti ambasador Crne Gore u Velikoj Britaniji, složit ćete se da ja kao poslanik ne bi trebalo da verbalno učestvujem u nokautiranju budućeg ambasadora.

Ja bih volio da mi objasnite kakve veze u ovom trenutku imaju Evropska unija i NATO. I da mi objasnite koji je to ključni preduslov da Crna Gora da bi postala članica Evropske unije mora da postane članica NATO-a? Naveo sam vam primjer Albanije. 2009. godine je Albanija postala članica NATO-a, sada je 2015. godina. Znači, nije mrdnula od početka. Tako da tu tezu koju u formi pitanja kad objavljujete istraživanja javnog mnjenja postavljate građanima, da li bi ste glasali za učlanjenje Crne Gore u NATO ako je to preduslov da Crna Gora postane članice Evropske unije, vi na taj način sigurno povećavate pet do sedam posto određenje građana pozitivno prema NATO-u. Uvjeren sam ako biste na korektni i pravi način postavili to pitanje, da taj broj ne bi prelazio više od 30% uz svu ovu agresivnu NATO kampanju koju sprovodite.

Pa upravo vi u državnim medijima, u komunikacionoj strategiji samo govorite o NATO-u. Ne spominjete Evropsku uniju. To je paradoks, kao što je i paradoks da ste članu porodice stradalih u Murini koji je dobio odštetu zato što nije bilo na pravi način obezbijeđeno da se obavijesti preko sirene vazдушna opasnost varošica Murina, dobio je državu, sada ste mu naložili povraćaj odštete. Zamislite taj nonsens, oni koji su

poginuli zato što ih država nije na pravi način upozorila da će doći do bombardovanja varošice Murino i dobili oštetu za to, sada moraju da vraćaju pare. Znači, oni su krivi što su se toga dana našli u Murini. E ne može mi niko reći da se radilo o legitimnom vojnom cilju kao u 90% slučajeva na teritoriji Srbije i Crne Gore.

PREŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Da čujem.

BORISLAV BANOVIĆ:

...postavio niz pitanja i kao predlagač ove rezolucije da dovedem u vezu Evropsku uniju i NATO.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Knežević će dobiti riječ.

BORISLAV BANOVIĆ:

Postavio je pitanje. Ja ću sasvim kratko da odgovorim, ali baš najkraće.

Kolega Kneževiću, najveća veza između Evropske unije, kao organizacije i NATO-a kao organizacije jesu 23 zemlje. Obavijestite se, 23 zemlje: Njemačka, Francuska, Velika Britanija, Holandija, pa redom da ih sve 23 ne nabrajam su zemlje članice Evropske unije, zemlje članice NATO-a, ono što sam rekao i u komentaru Vama nemojte da igrate na tu kartu, da su stalno neke zemlje šizofrene koje imaju jednu politiku ujutro za Evropsku uniju, drugu popodne za NATO i da one tako djeluju po svijetu. To su zemlje ozbiljne, koje imaju strateška politička opredjeljenja i realizuju ih na način kako ih realizuju kroz institucije i organizacije međunarodne u kojima su članice zato što smatraju da je to najbolji pristup.

Tako da odgovor na to možete laganim listanjem naći, ali ne znam da li može naći odgovor za sebe kako namjeravate i podržavate članstvo, vaša partija valjda i Crne Gore, podržava taj projekat članstva u Evropskoj uniji, a toliko govornjivo ste protiv zemalja koje su u Evropskoj uniji, a protiv su NATO-a. Svodite to zaista na vrlo klizak politički tren i teško možete naći argumentaciju za to.

I na kraju, pitali ste u vezi sa bombardovanjem. Da je NATO tolikom bombardovanja odlučio da i želio da bude stradanja i u Crnoj Gori i šire, civilnog i bilo kog drugog, oni to ne bi uradili na način na koji su uradili.

Svjesni ste toga, nemojte budite realni, bar to, toliko možete vidjeti da su bombardovani aerodromi, piste i ostalo, uglavnom kad tamo nije bilo vojnika ni ostalog. /Upadica Milana Kneževića: Zašto osiromašeni uranijum?/

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja ću odgovoriti. Osiromašeni uranijum se ne koristi za žive ciljeve, nego kao tvrd materijal se koristi protivokolopnih sredstava, bunkera i ostalog. Znači, zato služi. To što ostane je druga priča. Pitali ste, dobili ste odgovor.

Kolega Kneževiću, želite li?

Izvolite, kolega Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Pravo da vam kažem, ja sam malo i zatečen ovom konstatacijom da smo imali sreću što su nas bombardovali osiromašenim uranijumom. To je, po mom mišljenju, biološki genocid nad građanima Crne Gore, jer posljedice osiromašenog uranijuma osjećamo svakodnevno. Crna Gora i Srbija su prve po oboljenjima od kancerogenih bolesti u Evropi.

Kad se toliko zdušno zalažete za ove NATO integracije, što nijeste u toj rezoluciji dodali stav, ili član ili normu da će se građani Crne Gore oboljeti od kancerogenih bolesti besplatno liječiti u zemljama NATO alijanse? Makar smo toliko zaslužili, jer u sljedećih 500 do 1000 godina nećemo se moći očistiti od posljedica osiromašenog uranijuma. Hoćete li sada da zatražimo i da otvorimo medicinske arhive koliko nam se djece liječi širom Evrope, od raznih oblika kancerogenih bolesti? Hoćete li da otvorimo, vidim da neki ovdje uzdišu, meni je stvarno žao nemam baklavu ovdje da im dodam. Ali ako je ovo za uzdisanje, onda mislim da treba ovdje prekinuti svaku priču, a ako se toliko zdušno za Evropsku uniju, što ne donesoste rezoluciju takođe o Evropskoj uniji? Donesite još jednu, vi ste i 2006. govorili o NATO-u, donesite još jednu. Niti su vas zvali iz NATO-a, niti nas zovu iz Evropske unije. Dozvolite, gospodine Krivokapiću, nijesam još završio.

Dakle, vi samo nastavite da štancujete ove rezolucije. One nemaju nikakav značaj niti uporište kod građana Crne Gore, niti imaju kod vaših NATO partnera, a to dobro znate. I nemojte meni pokušavati da imputirate da ja optužujem zapadno-evropske zemlje za nekakvu šizofrenu politiku. Naprotiv, veliki sam poštovalac zapadno-evropske kulture, duhovnosti i istorije. I nemojte to da vezujete sa NATO-om. Spreman sam sa Vama na tu temu da vodim debatu u svim mogućim sferama i nivoima.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

A meni ste ostali dužni Džem Džojša da to raspravimo. Ovo je Prust, a ovo je Džem Džojš.

Hvala Vam.

Izvolite, kolega Obradoviću.

Proceduralno?

NIK GJELOSHAJ:

Samo ću deset sekundi da se izvinim gospodinu /Prekid/ i njegovoj partiji. Mislio sam da je Peđa Bulatović. Stvarno sam zatečen tom informacijom. Nijesam znao.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imamo višak lidera.

Kolega Obradoviću, izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ:

Gospodine, /Prekid/ i ja smo prijatelji. Ove Vaše niske insinuacije mene ne mogu poremetiti. Vidite se Vi sa Mehmedom Bardhijem, koji vam svakodnevno traži mandat i traži neke pare da mu vratite. Vidite da li je to na tajnim, polutajnim računima, kletvama i polukletvama i vidite ko je ustvari vaš lider partije. Dok god ne poštuju taj dogovor sa gospodinom Barhdijem, ja zaključujem da je vaš stvarni lider gospodin Đukanović.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite.

RADOVAN OBRADOVIĆ:

Gospodine Krivokapiću, poštovani podnosioci rezolucije, uvažene poslanice, uvaženi poslanici, poštovani građani Crne Gore,

Naravno da sam ja jedan od onih koji zagovara da Crna Gora uđe u NATO i naravno građanima treba objasniti razloge zašto su ovi drugi protiv NATO-a, da bi svi bili na čistac izvedeni sa argumentima "za" i "protiv" ulaska u NATO ima i benefite i svoje negativne strane. Moje je mišljenje da ima puno više dobrobiti nego negativnosti.

Sa moje desne strane uglavnom su poslanici koji zastupaju građani koji su mišljenja da ne treba da uđemo u NATO, jer je NATO antiislamska organizacija, po njima, što nije tačno, jer u NATO Savezu imamo Tursku, kao jednu veoma važnu vojnu i ekonomsku silu. Takođe, dio moje desne strane smatra da je NATO alijansa protiv pravoslavnog svijeta, što opet nije tačno, jer su u NATO savezu i Grci i Bugari i Rumuni. Takođe smatra dio desne strane u Evropsku uniju ne mora ući, a da se ne uđe u NATO, što su sasvim u pravu, što ima slučajeva. Dakle, od 28 zemalja njih pet nijesu članice NATO-a, ali napominjem da su 23 zemlje članice i NATO-a, članice Evropske unije. 68 godina postoji NATO. Oni smatraju da je NATO vojna alijansa, ali nije. Nato se promijenio, pa je pored te vojne sile, vojne snage koju ima i politička između ostalog i humanitarna. Jer pomaže u mnogim situacijama kada su elementarne nepogode. Oni pomažu u sprječavanju nepogoda i smanjenju posljedica od istih, od zemljotresa, požara, poplava, snjegova itd.

NATO širi demokratiju, razvija ekonomiju, NATO širi vladavinu prava, bori se protiv korupcije, organizovanog kriminala, terorizma. Ima li argumenata u tome što kažu da ako uđemo u NATO će Crna Gora biti meta ekstremista, posebno islamista, moguće je. Ali, to je moguće i sada i nakon ulaska u NATO, ali i mnoge druge zemlje su meta terorista itd, a sigurno kada smo u NATO-u je tada veća odbrana i veća zaštita od svega toga.

Pitanje da li većinska odluka da bude na referendumu ili u samoj Skupštini. Ako smo mi predstavnici građana, mi mislimo da jesmo, jasna je slika. Parlament će pokazati koliko je građana, a to je oko 60% ovdje u Parlamentu za NATO. Jedino ako vi niste predstavnici svojih građana pa onda treba da preispitate da li građani na referendumu da odluče o tome. A pored ostalog, šta stoji ta obaveza da moramo na referendumu da se izjasnimo o ulasku u NATO? Od 23 zemlje, samo su Slovenija i Mađarska sprovele referendum o NATO-u i to Slovenija jer je u Ustavu pisalo, a Mađarska jer je tog dana bio izborni ciklus parlamentarni. Sa druge strane, pored ostalih benefita da jednom za sva vremena prestanu ratovi u ovom badnju baruta na Balkanu, u Crnoj Gori, na Balkanu uopšte, da smo mirni po tom pitanju, vladali su ovim nesrećnim prostorima i Austrougari, i Švabe, Italijani, Njemci, Turci, itd. Mi smo vazda bili oslobođeni i čestito se suprostavljali i borili, ali je vrijeme jednom da stanemo tome na put, da ne strepimo od nekoga. Sad postavljamo pitanje ko je taj neko ko će nas napasti. Pa nikad se ne zna ko će nas napasti. Možda i ovi vanzemaljci gospodina Emila Labudovića, a ako oni neće, majka će nam roditi neprijatelja. To je tako. Upravo

je svih ovih argumenata za mir, iako kažem da NATO ima i nedostataka, koje osuđujem, bombardovanje osuđujem, Murino što se desilo naravno, osiromašeni uranijum itd. ali, gledajući u budućnost i svega ovoga, upravo zato, za mir, mi moramo u NATO.

Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala. kolega Obradoviću.

Imate li komentar, kolega Daniloviću? Izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Uvaženi kolega, malo prije sam ustajao dok je govorio kolega Vuković da branim Ruse /Prekid/ jer ste i nazvali Švabama, a ja znam da nijeste imali dobru, odnosno lošu namjeru. Da ste, ne daj bože, rekli za Albance, onako kako u žargonu, eto koristite za Njemce, imali biste ovdje malo veći problem. Ali nijesam htio o tome. Ovo je više jedna opomena da ne bude da sam jednosmjern i da branim samo pravoslavce, evo moram i dominantno protestante Njemce.

Htio sam da Vas pitam pošto sam ja, bez namjere da vrijeđam kolege, čini mi se najpažljivije pratio. Rekli ste da NATO pomaže u sprječavanju elementarnih nepogoda. Da mi objasnite iz iskustva gdje ste to vidjeli. Možda u saniranju posljedica, to sam ponegdje čuo, mada se nijesu proslavili. Ali u sprječavanju elementarnih nepogoda, zaista doprinosi meteo teoriji, a i samo po sebi je meta teorija. Ako su zato sposobni, ja vam javno obećavam da ću promijeniti stav. Ako mogu da sprječavaju, onda meni nema druge nego da dobro razmislimo o svom ubjeđenju da je neutralnost bolja varijanta. Jedva čekam Vaš odgovor.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Iako je kolega Danilović jedan od najobrazovanijih ljudi u Parlamentu, napravio je grešku. Sad ću vam reći, ne oko elementa nepogoda, morate me sačekati da kažem. Švabe zovu u Njemačkoj Bavarci, a Bavarci su katolici. Prema tome, nije uvrijedio Njemce, jer u Njemačkoj Švabe zovu Bavarce, a Bavarce katolici. Tako da nije bilo uvrede.

Sad možete dalje. Izvolite.

RADOVAN OBRADOVIĆ:

Gospodine Daniloviću, znamo da je Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija, odnosno kako se mijenjala i demokratska Federativna Republika i Federativna Narodna Republika Jugoslavija, Savezna Republika Jugoslavija imala milion i 706 hiljada žrtava od fašizma. Rečeno je da smo nakon 10 godina imali najviše turista iz Njemačke, što ukazuje koliko su pametni bili naši preci po tom pitanju.

Šta sad govorimo, vraćamo se na elementarne nepogode. Uzmimo, ne uzimamo sad zemljotrese, požare, sniježne lavine, evo uzmimo poplave. Nadolazi Dunav ili neka druga rijeka i treba da se spriječe poplave u Vojvodini u Rumuniji u Bugarskoj itd. Pa zar nije na vrijeme tu NATO da sa svojim snagama pomogne da ne dođe do poplava? Dakle, sprječava da ne dođe do elementarnih nepogoda. Pored toga što sanira i

posljedice od elementarnih nepogoda. Znači, i jedne i druge i u jednim i u drugim slučajevima NATO je tu veoma koristan.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Bojim se da ću ja morati evakuisati taj posljednji red. Hvala.
Kolega Labudoviću, u ime koga? Što je rekao, kolega?

EMILO LABUDOVIĆ:

Doživljaj, ja smatram da sam pomenut u negativnom kontekstu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

A vi ste pripadnik sada vanzemaljaca. Oni nijesu još NATO. Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

S obje noge na zemlji mogu li da govorim nešto o vanzemalcima?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Zahvaljujem.

Gospodine Obradoviću, ja sam tu sintagmu upotrijebio u prenesnom značenju, ali slušajući Vas, s vremena na vrijeme sam ozbiljno u dilemi da su vanzemaljci već stigli. Jer, Vi se ponašate kao da nijeste odavde i ne samo što nijeste iz Crne Gore, nego uopšte nijeste iz ove realnosti. Jer slušate li Vi ponekad sebe kad govorite? Nemojte se vi ostali smijati, nijeste ni vi bolji. Jeste li Vi čuli uopšte kakve ste sve argumente iznijeli navodno braneći svoj stav? Pa nemojte, kumim vas bogom. Prvo, podcjenjujete sebe, drugo, pokušavate da podcijenite nas, treće, pokušavate da podcijenite narod koji ovo sve slušao. Ovo je suviše ozbiljno pitanje da bismo sad ga rješavali, ubjeđujući narod kako će gumene čizme i dva čamca koje smo nekad dobili od NATO pakta da nas spasu od elementarnih nepogoda i ostaloga. Ne zaboravite, gospodine Obradoviću, usred velike Amerike, najmoćnije sile ne samo NATO pakta, kažu kugle zemaljske, se desio jedan Nju Orleans, kolijevka američke civilizacije. I vi od onih koji nijesu mogli da spasu Nju Orleans, očekujete da spasu Zetu i Mojanoviće, ili Bijelo Polje, nemojte molim vas. I još nešto, ja vas molim za poštovanje digniteta roditelja i onih roditelja djece koja su oboljela od kancera, jer je zabilježeno nešto što, evo ljekari su ovdje svjedoci, nije baš tako često u medicini, da beba od šest mjeseci boluje od leukemije i umre.

Prema tome, gospodine Obradoviću, ja vas molim, ostavimo mi, biće Crna Gora u NATO-u, ili neće biti. Ali je taj NATO obavezan i jednog dana će morati da se izvini Crnoj Gori, govorim o Crnoj Gori, oni u Srbiji neka se brinu o sebi, ne samo žrtvama u Murinu, nego vas cijeloj Crnoj Gori i svim onim desetinama hiljada koji trenutno boluju od kancera izazvanog, iako gospodin predsjednik pokuša sa vojno-strateškog aspekta odbrani upotrebu osiromašenog uranijuma, da su njime tučeni navodno čvrsti predmeti, bunker i tenkovi, kao da u bunkerima i u tenkovima nema žive sile. I još nešto, ovdje se uporno prećutkuje istina da je svaki treći vojnik italijanske vojske koja je bila

stacionirana uglavnom oko istoka i oko Peći ili obolio ili već umro od kancera. Italija ćuti o tome zato što zna da je sama došla tamo, ali mi o našim žrtvama ne bismo smjeli da ćutimo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolegi Labudoviću da odgovorim dvije stvari. Generalni sekretar NATO-a se izvinio za Murinu. To smo svi čuli. Samo trenutak, ja sam Vas slušao pažljivo. Molim vas, kolega Stanišiću, kolega Labudoviću, možemo li se čuti? Ja sam vas pažljivo slušao. Nijesam čuo, ali komuniciram sa Vama sada. Znači, izvinio se zbog žrtava u Murinu. Ja mislim da mi svi zajedno na primjer, vrlo lako zaboravljam, u silnim našim potrebama, da vidimo ono usko, da smo na Dubrovačkom ratištu izgubili 165 momaka, 165 piše u udžbenicima za četvrti razred istorije i da imamo 250 invalida vojnih, što je cifra koju nam nije donio NATO, donijeli smo ih mi sami. Ne optužujem nikoga, upotrijebio sam formulaciju mi, jer su to naša đeca, jer su to naši rođaci, braća, svi zajedno. Dijelili se ovako ili onako, mi, neki nijesu bili za to, slažem se, kolega Medojeviću, ali prihvatam nacionalnu koheziju, istorijsku grešku Crne Gore, pa ko je koliko učestvovao znamo vi i ja, ali u ovoj situaciji smo izgubili našu decu. Tako da dajte da raširimo pogled, da raširimo pogled, da nije bilo NATO-a ne bi bilo mira na Balkanu, to svi znamo. I dajte da se malo primirimo, da vidimo i naše greške, ne samo tuđe greške. To sam dugovao i ništa više.

Kolega Labudović me pitao. Izvolite.

EMILO LABUDOVIĆ:

Gospodine Krivokapiću, očekivao sam ovo Vaše poređenje, ali ne zaboravite oni koji su išli ne samo na Dubrovačko ratište, nego i na ostale ratne destinacije toga doba su bili pripadnici regularne Jugoslovenske vojske kojima je na pozivu pisalo da ih zove otadžbina. Je li taj poziv bio u pravu ili nije pokazaće istorija. Ali, oni su svjesno i svojom voljom dobrovoljno otišli tamo, svjesni mogućeg rizika. Ona djece u Murinu, nijesu ništa kriva i oni nijesu se svjesno izložili ne bombardovanju holandskih već bombardovanju dva francuska aviona i ne bombardovanju strateške tačke, jer most na Murini ko je nos pomolio u vojsci ne može biti strateška tačka jer je širok svega 11 metara, a ponton je najobičniji ponton širok 15. Gospodine Krivokapiću, generalni sekretar NATO-a je izrazio žaljenje, samo izrazio žaljenje. Meni je žao i što su indijanci u Americi istrijebljeni, gotovo, ali nijesam se izvinio niti se osjećam pozvanim da se izvinim. Gospodin Stoltenberg ili neki budući generalni sekretar NATO-a kad - tad će morati da se izvini Crnoj Gori zbog onoga što su joj ni krivoj ni dužnoj uradili.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

O onoj mrtvoj deci moraće da se izvinu vlasti koje su /Prekid/ dovukle. I oni su odgovorni.

Kolega Obradoviću, biće dosta, završavamo raspravu. Hvala vam.

Idemo na raspravu u pojedinostima, već je 18 i 15.

Imamo amandmane. Ne ono je bila replika, jer ste ga spomenuli. Nije bio komentar, njega ste spomenuli imenom i prezimenom. Zato nijesam Vama dao riječ.

Idemo na raspravu u pojedinostima.

Imamo 13 amandmana.

Na kraju će završna riječ, ovo je bila replika imena i prezimena.

Zakonodavni odbor jedan amandman, koji je sastavni dio predloga rezolucije. Poslanici: Simović, Banović, Pajović, Mustafić, Gjeloshaj, kao predlagači rezolucije, amandman koji je sastavni dio predloga rezolucije.

Poslanik Abazović jedan amandman o kojem treba glasati i poslanici: Medojević, Pavlović, Radulović, Bošnjak i Vasiljević 10 amandmana o kojima treba glasati.

Idemo redom. Pošto su amandmani Zakonodavnog odbora i kolega iz SDP-a, DPS-a i Bošnjačke stranke, Pozitivne i Albanske, sastavni dio, ostaju kolega Abazović i kolega Medojević i Pavlović. Kolega Abazović nije u sali, ali jesu kolega Pavlović i kolega Medojević i ostale kolege iz PZP-a.

Ko će prvi?

Izvolite, kolega Pavloviću.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče. Ja ću obrazlagati amandmane 1 i 2. Potom će kolega Medojević obrazlagati amandmane 3 i 4, a nakon toga opet ja ću obrazlagati ove preostale amandmane. Recite mi samo koliko vremena imam na raspolaganju?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Koliko vam treba?

KOČA PAVLOVIĆ:

Pa za prve mi treba malo vremena dva, tri minuta, a za ove druge će mi trebati više.

Kolegi Medojeviću će trebati četiri do pet minuta.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

U redu, samo izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala.

Dozvolite mi da na početku kažem nešto zbog čega sam htio da se javim proceduralno, ali nije mi se učinilo dovoljno konstruktivnim, ja sam želio da upozorim, prosto sve one kolege koje čini mi se da su na trenutak izgubile svijest o tome da se nalaze u Skupštini Crne Gore, u najvišem predstavničkom domu ovoga naroda i da su sadržajem svoje diskusije prilično dezavuisale, derogirale ovaj dom, ja sam želio da im pročitam i svima nama i crnogorskoj javnosti na početku jednu mudrost Johana Volkfanga Getea. To je onaj koji je Hasanaginicu veličao davno. Kaže - Nema ništa tako zastrašujuće kao što je neznanje u akciji. Molim vas, nemojte da unižavamo ovaj dom i pokušajmo da ostanemo na nivou ovoga doma u svojim diskusijama.

Druga stvar koju sam želio da kažem, gospodine predsjedavajući, apelujem na sve pa i na Vas, zato ovo i govorim, zato što se Vama direktno obraćam, Vi ste tu ne govorim nikome iza leđa, nemojte da žrtve dešavanja iz 90-tih koristimo, zloropotrebljavamo i dodatno viktimizujemo kao argumente za naše političke stavove. Nemojte da steopitiziramo žrtve koje su bile u Dubrovniku, itd. Nemojte molim vas, ostavite te žrtve na miru, ova država nije pokazala da ima dovoljno poštovanja prema

tim ljudima od kojih jedan broj su vrhunske patriote, koje su za ovu državu dali najviše što se može dati, svoj život. Ova država niti jednoga trena nije pokazala poštovanje prema njima i njihovim porodicama.

Treća stvar, da konačno kažem nešto o amandmanima. Dakle, poštovane kolegice i kolege, poštovane građanke i građani Crne Gore, ja sam govorio o raspravi u načelu. Prije toga sam govorio na oba odbora, braneći ove amandmane. Pokret za promjene želio je da otvori dijalog na koji se poziva u ovoj rezoluciji. Želio je da otvori dijalog da ovaj dokument, koji, po našem mišljenju, nije primjeren niti o ovoj temi, niti tom strateškome cilju države Crne Gore, upodobi, upriliči, da odstrani iz njega ovakvu jednu neizdrživu samohvalisavost koja nije neistinita samo, nego je ona uvredljivo neistinita, uvredljivo je neistinita. Nemojte da se više zavaravamo, mi ne dobijamo poziv, zato što nijesmo ispunili zahtjeve. Prema tome, nije tačno da smo ispunili zahtjeve, samo neki globalni razlozi su razlog zbog čega ne dobijamo poziv. Nemojte više da lažete ovaj narod. Nemojte više to da radite. Izvinjavam se, nemojte više da zavodite ovaj narod. Izvinjavam se svima.

Mi smo predložili 10 amandmana, želeći da uđemo u dijalog sa predlagačima i da na kraju usaglasimo neki tekst za koji bismo mi glasali, jer je Pokret za promjene programski za punopravno članstvo Crne Gore u NATO-u.

Amandman 1 je prepisana odredba iz Ustava Crne Gore, doslovno prepisana odredba iz Ustava Crne Gore. To je amandman 1 protiv koga je DPS glasao na Odboru za zakonodavstvo. Glasao je zato što je to plagijat, čujete li. Zato što sam prepisao iz Ustava, to je plagijat. To je sramota, nemojte to da radite, pa nijesmo maloumni, nije ovdje niko malouman.

Drugi amandman je doslovno prepisan dio povelje osnivačke povelje NATO-a, protiv čega je DPS na Zakonodavnom odboru takođe unisono glasao, jer nijeste znali.

A treći amandman koji će obrazlagati kolega Medojević, ali drugi a amandman je činjenica /Prekid/ moj kolega Simović, polemišući samnom pokazao kao predlagač neznanje koliko mi imamo amandmana uopšte, govori o sedam, osam amandmana. Dakle, on ne samo da nije pročitao naše amandmane, ne samo da ga ne interesuje sadržaj amandmana, njega ne interesuje ni koliko smo mi amandmana predali. Prema tome, poštovane kolegice i kolege, to što ste uradili je beskrajno licemjerno. Ne može se na neistinama i licemjerju realizovati strateški cilj Crne Gore, a to je punopravno članstvo Crne Gore u NATO-u.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Medojeviću, izvolite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Imam broj 3 i amandman broj 4.

Mi u Pokretu za promjene odnos prema NATO-u doživljavamo kao odnos prema vrijednostima zapadne civilizacije. Čini mi se da je i predsjednik Parlamenta to potvrdio. Osnovna vrijednost NATO-a i zapadne civilizacije su slobode, individualna ljudska prava, sloboda i fer i demokratski izbori. Znači, mi ovdje u Crnoj Gori, to sam rekao na plenarnoj raspravi, imamo ozbiljan problem - nikad nijesmo promijenili vlast. Dakle, mnogi od vas su bili članovi organa Komunističke partije. Šef ANB-a je zakletvu položio

Titu i partiji 1985. godine. Ovo je amandman broj 3, gospodine Stanišiću, amandman koji se tiče reformi bezbjednosnog sektora, a koje su direktno povezane sa dobijanjem pozivnice. Činjenica, da današnji broj biltena udbe, koji uređuje kontraverzni savjetnik mnogih premijera koji su loše prošli u životu, napada Američku ambasadu brutalno govoreći da Demokratski front ima ljude u Američkoj ambasadi koji ih podržavaju govori o sadržaju poruke Bajdena Đukanoviću. To najbolje govori koliko ste blizu pozivnice. To što ste dva dana uzastopno poslije toga u biltenu udbe koji uređuje kontraverzni savjetnik mnogih premijera koji su jako loše prošli u politici i u životu. To vam govori kakav je sadržaj Bajdenove poruke Đukanoviću. Nema ništa od pozivnice dok se ne uhapsu mnogi čelnici Demokratske partije socijalista i organizovanog kriminala u Crnoj Gori.

Dakle, ovo uzmite kao još jednu moju pogrešnu procjenu, amandman broj 3, koji govori o tome da treba sprovesti reforme bezbjednosnog sektora na način kako se to sprovodi, ne ovih dana, ne ovih dana da inspektor u civilu obilaze blok 5 i 6, razgovaraju sa vođama navijača da ne dolaze na proteste, pa to je bilo davno vrijeme 1948. godine, ljudi. Pa skinite crne šinjele, skinite udbaške mantile 2015. godina je. Hoćete u NATO, a služba vam radi po terenu da ljudi ne iskažu iskažu proteste protiv izborne krađe.

Dakle, nemojte da pričate o stvarima koje nijesu jedne s drugima povezane. Ne možete s udbom u NATO. Udbu vodi penzioner, koji je vraćen zato što je zaslužio to prisluškivanjem opozicije, oponenata režima i stranih ambasada. I vi hoćete pozivnicu u NATO? Plastični eksploziv se koristi za obračune klanova unutar Demokratske partije socijalista. I vi hoćete u NATO? Ministar policije tvrdi da mu policija namješta afere zajedno sa organizovanim kriminalom i medijima. I vi hoćete u NATO? Prema tome, dok se ne naprave ključni demokratski iskoraci, a to je u amandmanu tri, služba državne bezbjednosti, Agencija za nacionalnu bezbjednost treba da se rasformira, da se otvore saradnički dosijeji, po liniji operativnog rada, da vidimo ko je u opoziciji saradnik službe državne bezbjednosti, ko je u Crnoj Gori saradnik Službe državne bezbjednosti. Ko špijunira po liniji operativnog rada unutrašnji neprijatelj. Da se otvore dosijeji. Pa da mi je brat rođeni, nema bez toga demokratije, kolege. To je naš amandman. Da se otvore dosijeji, da se sprovede lustracija. Kako ćete reći ljudima, specialistima, za tranziciju, koji prate ovo u Vašingtonu, u Briselu, da ste napravili reforme službe tako što vam komunistički kadar vodi službu 2015. godine?

Izvinjavam se preći ću na drugi amandman. Vjerujte, nema u Crnoj Gori evroatlantskih integracija bez demokratije. Koji je to državni interes preći od demokratije? Pokret za promjene vam jednostavno kaže, ako hoćete u društvo civilizovanih zapadnih država, 'ajmo da napravimo ključne rezove koje nijesmo napravili. Znači, diskontinuitet sa totalitarnim režimom, fer i slobodni izbori, lustracija u službama bezbjednosti, otvaranje tajnih dosijea, obračun sa ljudima, koji se u literaturi zovu neprijatelji demokratije.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Izvinjavam se, završiću vrlo brzo.

Znači, čekaju nas izbori sljedeće godine. Jesmo li vam pošteno ponudili prelaznu Vladu? Jesmo li pošteno rekli u ovakvim uslovima teške političke, ekonomske, socijalne, moralne krize gdje se članovi DPS-a i mafije obračunavaju plastičnim eksplozivom, mi vam nudimo prelaznu Vladu, pružamo ruku da riješimo pitanje stabilnosti u Crnoj Gori. Ako nećete, neće vam opozicija praviti probleme. Pa sami ćete se neđe međusobno razračunavati, sa plastičnog eksploziva preći će se na druge metode. I zato, poštovani kolege i poštovani građani, Demokratski front i Pokret za promjene, poštujući razlike, imamo ljude koji su protiv učlanjenja u NATO, imamo Pokret za promjene koji je za demokratske civilizacije i standarde. Ali ne možete pričati, kolegice, da ste za NATO, a da kradete izbore vi lično u Kolašinu ste učestvovali, Vi lično ste učestvovali. I vi hoćete u NATO a kradete izbore. Pa nemojte da pričate, to su priče za malu decu. Ne možete u NATO ako kradete izbore.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Medojeviću, možemo li se čuti?

Znači, kad je počelo, pitao sam, možemo vratiti stenogram - Koliko treba Vama, kolega Pavloviću. Rekao je tri minuta. A koliko treba kolegi Medojeviću - rekao je četiri minuta.

Molim vas, dobićete stenogram. I ja sam dao kolegi Pavloviću tri, Vama sam dao šest.

Molim. Imate, ali smo se dogovorili da ne bude svih 10 razbijeni. Ima druga stvar. Da obrazlažete amandmane, ovo nema veze sa amandmanima.

Evo čitam. Svjesni ogromnih problema Crna Gora ima potpuno nepovjerenje javnosti u izborni proces. To ste rekli. Ako ste na devetom, idemo na deveti.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče. Govorim u interesu države Crne Gore, ne govorim iz ugla partije, ali kada govorimo o izborima, kada govorimo o učlanjenju NATO-a, kada govorimo o vrijednostima, ovdje onda svi govorimo o državi. Možemo da se razlikujemo da li neke vrijednosti podržavamo ili ne, ali kad govorimo o vrijednostima, svi govorimo o državi Crnoj Gori iz svog ugla. Mi mislimo da su fer i demokratski izbori...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Imate tri minuta i završite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Da su fer i demokratski izbori temelj nezavisnosti, suverenosti i državnosti Crne Gore. Ako Crna Gora nema fer i slobodne izbore, oni koji kradu izbore, direktno urušavaju temelju države Crne Gore. I zato mi iz Pokreta za promjene, koji vam predlažemo, dajte ljudi, sramota je 2015. godine, jedina zemlja koja u izvještajima Evropske komisije ima problem sa izborima od kandidata je Crna Gora. Evo predsjednika bivšeg OEBS-a, pa neka vam kaže. Da u Izvještaju Evropske komisije uđe afera Snimak i da krade se na izborima, to je sramota za sve nas. Ako vama nije sramota, ako mislite da je to okej, to je vaš politički begraund. Ja se stidim u vaše ime, jer pripadam Crnoj Gori, borim se pola svoga života, sljedeće godine punim 50 godina, se borim za demokratiju, slobodu, nezavisnost, čast i obraz i dostojanstvo Crne Gore i

nijesam uspio. Priznajem. Sada pokušavamo da se izborimo za ono što su mnoge nacije koje su se izborile koje su sada članice NATO-a. Vjerujte, ovo kad pričamo ljudima u Poljskoj, Češkoj, Slovačkoj, Mađarskoj ne mogu da vjeruju da imamo problem sa fer izborima. Da glasaju stranci za vas, da pritiskate, da plaćate ljude, da služba radi za vas, pa to je sramota. I zbog toga, kolege, nećete dobiti pozivnicu za NATO. Prošle godine je trebalo premijer da podnese ostavku koji nas je ubjeđivao da ćemo dobiti poziv za NATO, ali pošto ovdje premijer nije Đukanović, nego su neke druge strukture premijeri i vlast u Crnoj Gori, oni mu nijesu dozvolili da podnesu ostavku. Sada će narod 27. doći da traži svoja prava i da se izborimo. Kada nećete vi u dogovoru, u dijalogu, onda će građani doći 27. da se izbere za svoja osnovna ljudska prava, a to je da niko ne krivotvori njihovu izbornu volju i da se slobodno izjašnjavaju o vlastima ove države. To je nezavisna Crna Gora. Nije nezavisna Crna Gora kriminalna država koja dobija pozivnicu, nego je nezavisna Crna Gora demokratska država koja drži do svog dostojanstva i digniteta.

Hvala, izvinjavam se na prekoračenju.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Daću Vam riječ, koleginice Šćepanović. Da vam pomognem, dobićemo poziv u decembru, a zajedno ćemo valjda uraditi da dobijemo i što manje spornih izbora, jer je to interes svih nas zajedno. Možete, odgovorite.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Gospodine Krivokapiću, personalizujem ovu raspravu, ali dugo traje ova rasprava. Država pa demokratija, demokratija pa država. Ne kažem da vi nijeste imali argumenata, ja sam sam bio u dilemi da li prvo da napravimo državu, pa da razvijamo demokratiju, a onda sam sumnjao, pitanje ko pravi tu državu švercersko-kriminalni lobi kada pravi državu nije normalno da on pravi demokratiju. On bi radio protiv sebe, ne ne molim vas. Ja dobro promišljam političku situaciju, a nadam se i Vi, gospodine predsjedniče, napadi dva dana na Američku ambasadu u Crnoj Gori od režimskog glasila i što bi rekao predsjednik Parlamenta iz druge države, da ne kažem tuđe države, ali to je sad izgleda postala ista bratija, to najbolje pokazuje šta je Bajden poručio Đukanoviću i samo Đukanović zna šta mora da radi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Medojeviću, i ja sam dio tih tekstova, prema tome nemojte...

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

A vi, kolege iz DPS-a, gledajte ko je sljedeći. Vi razmišljajte ko je sljedeći. Opozicija nema čega da se plaši. Nas neće hapsiti. Gledajte koga će prvo Đukanović da uhapsi.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Kolega Medojeviću, ja sam dio tih tekstova u negativnom smislu naravno. Ja sam u tim novinama najslikaniji lik. Idemo dalje.

Kolega Pavloviću, ostalo je Vaših pet minuta i da završimo ovo.

Izvinite. Koleginica Šćepanović ima za krađu, optužbu po imenu i prezimenu. Izvinite.

Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Prvo, kolega Medojeviću, da više nikad ne upirete prstom u mene. Drugo, kolega Medojeviću, da nikada više pored imena mog kada ga pomenete ne pominjete riječ krađa, a još manje krađa izbora, jer sam ja u ovom Parlamentu više puta istakla da nikad neću da dozvolim poslije izbora lokalnih u Kolašinu da bilo ko iz Demokratskog fronta pomene izbornu krađu što se tiče mene i Kolašina. A vi znate zašto da ne pomenem opet zbog čega, jer će kolega Emilo Labudović reagovati.

I treće, kolega Medojeviću, Vi ste sami za sebe rekli i istakli više puta u medijima da je vaš posao da lajete. To ste večeras ovdje i dokazali. Vi ste to sami rekli za sebe, da je to vaš posao.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Koleginice Šćepanović,...

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Da, ja citiram njega. On je to rekao u medijima.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Molim vas, ja ću sa koleginicom raščistiti. Dobićete riječ, samo trenutak.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Ja sam samo citirala kolegu koji je to više puta istakao u medijima. Jesam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Koleginice, molim vas, sa mnom ćete ipak lakše da ...

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Samo još jedna rečenica.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Daću Vam riječ, samo me saslušajte. Kolega može za sebe da kaže da je lud i da je glup, ali mi mu to ne možemo reći. Znači, kolega može da kaže za sebe. To je njegovo pravo. Mi mu to ne možemo reći, tako da je u ovom slučaju kolega Medojević, moram da kažem nešto slično, nepristojnu riječ, ne možemo reći drugome, za sebe možemo reći. To je pravo.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Ja se u tom slučaju kolegi Medojeviću izvinjavam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam na tome.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Ja imam još jednu rečenicu.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Završite, koleginice.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ:

Želim da kažem kolegi Medojeviću da je uvijek u ovom Parlamentu pokazao da je nervozan kada su ključne neke odluke u pitanju. Očigledno sada pred proteste je nervozan, jer je svjestan činjenice da više nema biračkog tijela i da je ovo jedino što mu preostaje da bi opstao na političkoj sceni.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite, kolega Medojeviću.

NEBOJŠA MEDOJEVIĆ:

Da kažem zbog javnosti, ja kada sam rekao da kradete izbore, to piše u izvještaju Evropske komisije za prošlu godinu. I rekao sam da je mene sramota zbog toga što vi radite na izborima, kao Crnogorca i čovjeka koji se 25 godina bori da ova država bude suverena, nezavisna, ali demokratska i slobodna. Kako vi kradete izbore? Pokazali ste aferom Snimak, to je dokazano. Znači, ja sam to pomenuo reda radi. Ne mogu da vjerujem da Vi danas ovdje pokušavate da demantujete nešto što je već dokazano. Vi izbore kradete brutalno. To što ste citirali, citirali ste Vašeg predsjednika partije.

Ja sam rekao, poštovana koleginice, izvinjavam se, dozvolićete mi. Samo da demantujem. Ja sam rekao da kada mene napadaju kerberi ovoga režima fizički, gospođo, Vas nikad niko nije napao fizički, a mene i moju porodicu jeste. Zbog političkih stavova, ne zato što sam bilo kome lično uradio bilo šta, napadala me je mafija, napadali su me tajkuni. I to je odgovor vašeg predsjednika partije. Da je Nebojša Medojević rekao da je moj posao da lajem, moj posao je da pričam istinu ja sam to rekao. Moj posao koji radim 25 godina, a imam ovdje svjedoka, ne previše ali imam svjedoka, 25 godina pričam istinu u svoju štetu, ne za svoju korist. Zbog toga mogu da ostavim svojoj djeci časno ime i prezime i da budu ponosni ko im je bio otac. Da li će crnogorska javnost znati da cijeni ovo što sam ja uradio za demokratiju u Crnoj Gori, ne znam. Nijesam ja jedini, bilo je mnogo ljudi, to je sudbina reformista, javnost ona u kojoj radi ne cijeni to što pričate, više voli gazde, gospodare, šefove, prevarante, obmanitelje itd.

Dakle, vrlo važno da čujete, dakle ja sam rekao kada sam fizički napadnut, fizički pred svojom suprugom, kojoj je taj kriminalac koji je osuđen rekao u mom prisustvu najteže moguće uvrede, vodeći računa o dignitetu ovoga Parlamenta, javna ličnost da me jako dobro poznaju i poštuju godinama, da se sve snima, suzdržao se, jako dobro poštuju i u Beogradu, i u Zagrebu, i Sarajevu, i bilo gdje gdje sam ja dolazio, suzdržao se od reakcije i dobio od našeg Tužilaštva, od Tužilaštva koji od pravosuđa koji vodi Vesna Medenica, uslovnu kaznu za čovjeka koji napada predsjednika jedne partije Parlamentarca zbog izgovorene riječi u Parlamentu. E, to je Crna Gora. Mi kad

budemo na vlasti, bićete kao opozicija zaštićeni, nit' ćemo vas častiti na izborima, niti će ko smjeti da vas pipne kada budete govorili o eventualnim nepravilnostima i nezakonitostima koje radite.

Izvinite, gospodine predsjedniče. Vrlo važno, mi proteste organizujemo zato što želimo demokratiju u Crnoj Gori. Mi ne mrzimo Crnu Goru, mi nijesmo pljačkali Crnu Goru, mi nijesmo krali Crnu Goru, mi nijesmo brukali Crnu Goru. Mi smo ti koji tražimo da Crna Gora stane u red demokratskih civilizovanih država, da nikome ne prijete zbog izbora, da se ne zapošljavaju zbog glasa, da ne gube posao zbog glasa. Ne, izvinjavam se, ipak je koleginica dama i Vi ste dobro registrovali, ja sam se uvijek trudio u Parlamentu u odnosu prema damama da zadržim minimum džentlmenskog odnosa, ali Vi da kažete da sam ja rekao da lajem, to je rekao Milo Đukanović. To je rekao Milo Đukanović osuđeni kriminalac u Italiji 2004. godine.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Idemo dalje. Što budemo ovdje više pričali, manje ćemo biti na protestima. Kolega Pavloviću, imate četiri minuta da završite posao. Izvolite.

KOČA PAVLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedniče.

Vjerovatno na iznenađenje kolege Simovića, ja ću tražiti samo minut i ako mi dajete četiri. Ne treba mi više od minut, neću prekoračiti vrijeme. Dozvolite mi zato što sam ekonomičan u cilju povećanja efikasnosti rada ovog Parlamenta, da na početku kažem vizavi ovoga besemučnog sijanja optimizma vezano za prijem i dobijanje pozivnice, samo da podsjetim, sve nas ovdje, i da citiram pomenutog kolegu Simovića - Poštovane koleginice i kolege, poštovane građanke i građani Crne Gore, već viđeno. Isto je prošle godine bilo krajem godine ovako. E sada želim samo da pročitam. Dakle, neću obrazlagati sve amandmane, nego ću samo pročitati jedan amandman, poštovane građanke i građani Crne Gore.

Amandman 5 to je amandman protiv koga, kao i protiv svih amandmana unisono glasali članovi Odbora za zakonodavstvo iz DPS-a, a kolega Šabović je glasao za ovaj amandman.

On kaže, uvjereni da je ostvarenje strateških državnih prioriteta evropskih i evroatlantskih integracija uslov, znači, evropskih i evroatlantskih integracija uslov dugoročne stabilnosti Crne Gore, ostvarenja reformi na planu vladavine prava i unapređenje njenog demokratskog i ekonomskog ambijenta, na ovaj način iskazujemo punu posvećenost ostvarivanju postavljenih kriterijuma i dostizanju standarda čije je ispunjenje neophodno za učlanjenje Crne Gore u NATO-u. Kažite mi, gospodo iz DPS-a, zašto ste bili protiv ovoga? Šta je u ovom sadržaju ono čemu se vi protivite? Ja mislim da je upravo ovo pitanje primjereni kraj ove, po mom mišljenju, potpuno besmislene dvodnevne rasprave kojom ste htjeli da skrenete pažnju sa ovih problema koji su aktuelni u Crnoj Gori sa ovih bombi i sa protesta 27. septembra. Džabe vam je bilo. Baš mi se dopada ovo vaše vanredno zasijedanje.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Sačekaćemo neke kolege da bismo glasali pojedinosti. Ima kolega Abazović jedan amandman, stigao je u međuvremenu.

Izvolite, kolega Abazoviću.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, predsjedniče.

Moj amandman je kratak i prilično beningan, ali nadam se da će naići na podršku iz razloga što se tiče tri najbitnije stvari iz naše agende NATO-a, a to su: vladavina prava, reforma bezbjednosnih službi i snaženje nezavisnosti institucija. I ovđe leži suština, ja sam namjerno izbjegao povećanje javne podrške, mislim da su ovo tri stvari oko kojih će se svaki dobronamjerni građanin Crne Gore složiti i želim da iskoristim ovo vrijeme možda ne do kraja ali da kažem sljedeće. Svaka institucija, ako smo saglasni da je vladavina prava najveći problem koji tišti naše društvo, koji onemogućava da imamo slobodne institucije, da imamo slobodne izbore, da imamo slobodno izraženu volju građana, da nas čini nejednakima. Svaka institucija koja nam može malo pomoći na tom putu, a nijedna nam ne može riješiti sve probleme, zaista, po mom skromnom uvjerenju, trebalo bi da bude podržana, odnosno trebali bismo biti njeni članovi. Ako NATO insistira skromno, nedovoljno koliko bi bismo to željeli na vladavini prava, onda zaista treba iskoristiti tu mogućnost da i ta njihova podrška, pa bilo da je prenešena telefonskim razgovorom, diplomatskim putem ili u četiri oka, treba da bude iskorišćena. I ako je poremećaje koji su izazvani u Budvi, Tužilaštvo odradilo pod pritiskom zato što moramo da ispunjavamo NATO agendu, 'ajde da idemo da im damo vjetar u leđa, pa neka to urade u svakoj opštini, neka to urade u svakom ministarstvu. Neka svako odgovara za nešto ako je kršio zakon.

Dakle, ne idemo mi u NATO da bismo diktirali svjetski mir i mi nikada nećemo moći to da uradimo. Mi idemo zato što sami očigledno je, a u vremenu globalizacije ni mnogo značajnije zemlje ne mogu da završe određene zadatke i žele kakav-takav kišobran, koji je vrlo često i pokvaren, i probijen, vrlo često nije zakačen na sve krajeve, ali u svakom slučaju jeste kakva, takva zaštita pred izazovima društva i ja očekujem, pravo da vam kažem, podršku.

Ja ću rezoluciju podržati, ali ne bih volio da se ponašate kao što ste se ponašali sa kolegama Fronta koji su takođe predlagali vrlo konstruktivne stvari, pa im odbijali. Dajte, pročitajte ako mislite da treba da se integrišu, ... integrišaćemo. Ako ne, doživjeće sudbinu kao i mnogo puta do sada.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Abazoviću.

Predstavnik predlagača.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, ovaj amandman kolege Abazovića će biti prihvaćeni od strane predstavnika predlagača i on postaje sastavni dio teksta rezolucije. Slažući se do kraja sa idejom o čemu sam već razgovarao sa kolegom Abazovićem, da dopunimo član 4 gdje smo pozvali nadležne državne institucije i zakonodavne i sudske da poštujući ustavna načela podjele vlasti dodatno intenziviraju svoje aktivnosti u cilju kvalitetne i pune realizacije integracione agende. Vjerovali smo da je to dovoljno, da se

to podrazumijeva, ali je pojašnjenje sa ovim akcentom o kojima govori kolega Abazović u svom amandmanu, jačanje vladavine prava, snaženje reforme bezbjednosti službi i snaženje nezavisnosti institucija. I ne samo to. Predlagači su predložili i svoj amandman na član 8 ove rezolucije, pozivajući se upravo na sjevernoatlantski ugovor, na preambulu sjevernoatlantskog ugovora i na član 2 toga ugovora, gdje smo kazali da će Crna Gora kad postane članica NATO alijanse, nastaviti i imati obavezu da kao članica NATO saveza nastavi sa reformama usmjerenim na dostizanju i promociju vrijednosti Sjevernoatlantskog ugovora, kroz jačanje vladavine prava, promociju individualnih sloboda i prava, razvoj demokratije i izgradnju otvorenih institucija. Sa željom da crnogorskoj javnosti prezentiramo da je ovo proces, proces do dobijanja pozivnice, proces tokom pristupnih pregovora i proces nakon pristupanja Crne Gore NATO alijansi.

Prema tome, ovo je proces kroz koji prolazi Crna Gora, kao i prolaze sve ostale NATO članice. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Idemo redom amandmana manji ka većim, 10 minuta za završnu riječ. Sačekamo kolege koje su zamolile da budu prisutni kad se bude izjašnjavalo o amandmanima, a da ne izgubimo prenos između ostalog.

Kolega Almar Kalač prvi. Da se pripremi kolega Genci Nimanbegu, pa Darko Pajović, pa Danko Šarančić, pa Borislav Banović, pa Miodrag Lekić, pa Andrija Mandić, pa Tarzan Milošević i završnu riječ kolega Simović.

Izvolite.

ALMER KALAČ:

Put ka NATO-u vidimo kao integraciju Crne Gore sve do punopravnog članstva. Mislimo da ovaj proces treba biti komplementaran sa evropskim integracijama, što će reći da približavanje standardima Evropske unije treba značiti i usaglašavanje sa standardima NATO-a.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala Vam.

Kolege su se iscrpile u pojedinostima, pa ne slušaju kraj. Izvolite.

ALMER KALAČ:

Mogu li da nastavim?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Sačekajte samo da napuste salu.

Izvolite.

ALMER KALAČ:

NATO danas osigurava mir, granice i perspektivu, a vrijednosti na kojima počiva organizacija pokazale su se vrlo isplativim. Članstvom u NATO smanjuje se politički rizik poslovanja, država postaje atraktivnija za ulaganja domaćih i stranih subjekata, što direktno utiče na donošenje poslovnih odluka za otpočinjanje poslovnog ciklusa. U

psihološkom smislu, u poslovnom okruženju koje je sigurno, stabilno i izvjesno subjekti lakše donose odluke za ulazak u poslovni rizik. Ovo dovodi do poboljšanja investicione klime, rasta zaposlenosti, poboljšanja konkurentnosti, rasta izvoza, porasta unutrašnje potrošnje, što sve vodi ka rastu standarda građana.

Države članice NATO-a, ali i partneri preuzimaju na sebe izvjestan broj dalekosežnih političkih obaveza, kao što su: zaštita demokratskog karaktera društva, podržavanje očuvanja principa međunarodnog prava, ispunjavanje obaveza koje proističu iz povelje Ujedinjenih nacija, univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, Helsinškog završnog akta i međunarodnih sporazuma o razoružanju i kontroli naoružanja.

Takođe, država se obavezuje na suzdržavanje od prijetnji ili upotrebe sile protiv drugih država, poštovanje postojećih granica, te rješavanje sporova mirnim putem. Biti u društvu takvih zemalja i funkcionisati na domaćem međunarodnom planu na ovim principima treba da bude glavni razlog zašto Crna Gora treba da postane punopravna članica NATO-a. Kad zemlja postane članica, međusobno povjerenje se postiže kroz transparentnost vojnog planiranja i prilagođavanja vojnih snaga kolektivnoj odbrani. Podignuti su i neki drugi standardi za članstvo, kao što su: borba protiv korupcije i organizovanog kriminala, unapređenje pravosudnog sistema, unapređenje efikasnosti institucija, sposobnost učešća u NATO vođenim operacijama, transformacija oružanih snaga i slično. Ako se koristimo istorijskim analogijama, ubrzano proširenje NATO-a na postjugoslovenske zemlje značajano bi doprinijelo dugoročnoj stabilizaciji i širenju demokratije u ovom regionu.

Mnoga relevantna uporedna istraživanja neupitno pokazuju da su na duge staze zemlje sa ovakvim unutrašnjim političkim uređenjem, po pravilu, najstabilnije ne samo društveno, već i ekonomski, jer nezavisne institucije podjela vlasti, vladavina prava i zaštita ljudskih prava na duge staze daju najbolje okruženje za stabilan privredni rast. Na svim listama najrazvijenijih zemalja svijeta u vrhu su NATO članice ili njihove bliske saradnice iz ostatka svijeta.

Punopravnim članstvom u NATO-u, zemlja postaje sastavni dio mehanizma donošenja odluka. Treba naglasiti da se sve odluke donose koncenzusom, što znači bez saglasnosti jedne od članica odluka NATO-a neće moći biti donešena. Ovim mehanizmom je članicama garantovano da osiguraju svoju nezavisnost, te da se onemoguću nametanje tuđe volje ako se jedna država sa time ne slaže. Region Jugoistočne Evrope ili Balkana je područje koje je u nedavnoj prošlosti, kao i onoj daljoj, bilo veoma nestabilno i sa veoma tragičnim dešavanjima koje su proizvodile te nestabilnosti. Crna Gora je, na sreću, i pored svih tih izazova uspjela sačuvati tu unutrašnju koheziju i multietničku skladnost i stabilnost. Nažalost, narod kojem pripadam bez svoje krivice platio najveću cijenu krvavih razmjera na Balkanu. Pitanje da li bi se sve to dešavalo da je ovo područje bilo dio takvog globalnog sistema bezbjednosti. Ono o čemu trebamo misliti je budućnost, a u njoj nam je svima u interesu da živimo na mirnom i stabilnom području. Vjerujem da je put u NATO put u takvu budućnost. Brojne diskusije koje smo čuli u protekla dva dana, naročito one koje su dolazile iz redova opozicije, dodatno su potvrdile naš stav da treba podržati predloženu rezoluciju.

Danas smo čuli i stav da ovo nije trenutak za ulazak u NATO. Saglasan sa takvim stavom, jer smatram da je to trebalo učiniti ranije. Svako odlaganje nosi sa

sobom rizik ponavljanja onog dijela istorije kojom se niko ne može ponositi. Ono što je bilo karakteristično jeste i naglasak na pravoslavlje na Istoku. Sa druge strane, vjerovatno ostaje katoličanstvo na Zapadu. Smatram, da su ovakve podjele potencirane isključivo zbog nedostatka valjane argumentacije i da su klasično skretanje pažnje sa glavne teme. Radi javnosti, želim podsjetiti sljedeće. Sve tri monoteističke religije utemeljene su na veoma malom prostoru na Bliskom Istoku. Po tom osnovu nemamo pravo reći da je Bliski Istok rezervisan isključivo za islam kao jednu od religija, jer danas na tom prostoru živi većinski muslimansko stanovništvo. Sa druge strane, islam je u Evropi prisutan od 711. godine, tj. od dolaska Mavara na Pirinejsko ostrvo, a to je period od 1.300 godina. Stoga, nema pravo niko govoriti da je Evropa isključivo hrišćanska. Treće, sjedište Vaseljenske patrijaršije se nalazi u Instambulu u Turskoj, u kojoj je dominantan islam. Toliko o geografiji i podjelama kome pripada Istok, a kome Zapad. Politička zbivanja, kao i demografska kretanja su kroz stoljeća mijenjala odlike ovih prostora. I danas smo svjedoci demografskih kretanja, koja će dugoročno uticati na odlike prostora kako onog kojeg napuštaju, tako i onih na koji dolaze.

Podsjećam, u temeljima Evrope nalaze se i hrišćanstvo, i judaizam, i islam. I ti vrednosni sistemi nijesu nastali u Evropi, već na Bliskom Istoku. Evropa ih je saznala i usvajala. Do sada zemlje članice NATO-a nijesu vodile međusobne ratove. Istorijsko iskustvo nam nudi jake dokaze da članstvo u NATO i njegovo proširenje vodi ka istorijskom pomirenju, stabilnosti i demokratizaciji članica. Put u NATO ne doživljavamo kao put u podjele. U NATO su svi, ali svi oni koji žele napredak i žele stabilnost, ali prije svega sigurnost. Mi iz ovog ugla možda i ne vidimo sve benefite koje nam nudi NATO. Na to nam sugerišu i naši sunarodnici koji žive u Njemačkoj, Francuskoj, Turskoj i Sjedinjenim Državama kao vodećoj zemlji NATO-a šta znači jednaka šansa za sve. Njih je sa ovih prostora otjerala upravo politika crtanja velikodržavnih mapa. Možda će se u budućnosti, a u skladu sa zbivanjima koja ne možemo ignorisati, pojaviti neke bolje prilike za Crnu Goru. Tada u tim okolnostima neko će donijeti odluku za koju smatra da je najbolja. Od ponuđenih rješenja biramo ono za koje smatramo da je najbolje, i to ne najbolje samo za ovaj trenutak, već najbolje za budućnost Crne Gore i svih njenih građana. Danas je to ulazak Crne Gore u NATO savez. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Izvolite, kolega Nimanbegu. Da se pripremi kolega Pajović.

GENCI NIMANBEGU:

Hvala Vam, predsjedniče Parlamentu, mada uz malu primjedbu zašto na pojedine teme mijenjamo redosljed završnih riječi. Trebali smo imati završnu riječ isto kao što smo imali i uvodnu riječ ispred klubova. Mislim da se na taj način vrši mala diskriminacija.

Ispred Kluba Force, Albanske alternative, HGI i Liberalne partije Crne Gore, moram saopštiti sa zadovoljstvom stav da smo mi jedinstveni što se tiče glasanja na ovu temu, a ne kao pojedini poslanički klubovi koji smo imali kopernikanske preokrete u procjeni partije koje su bile čisto za NATO, a u diskusiji je ispalo da su izgubili dvije trećine usput negdje i da sami ne znaju strateški cilj ni svojih statuta, niti programa, a niti onog što žele predstaviti građana.

Ono što nas, posebno mene kao predstavnika Force, ali vjerovatno i sve članove našeg kluba, čini da smo jedinstveni u stavu da trebamo glasati za ovu rezoluciju, jeste da sama rezolucija sadrži sve neophodne elemente kojima se mi politički rukovodimo. To nije samo vladavina prava. To su: ljudska prava, manjinska prava, borba protiv korupcije, organizovanog kriminala. Znači, jednom riječju ono što se politički činioci Albanaca zalažu već dvije decenije, za jednu državu dostojnu građana. Treba istaći da je članstvo u NATO članstvo u društvo boljih od nas. Članstvo u društvo onih država koji su Evropa mira na ovom području. Osim Kanade i Sjedinjenih Američkih Država, sve su članice evropske zemlje i ni u jednoj se nije vodio rat od 1945. na ovamo. U onim državama koje nijesu bile članice NATO-a vođeni su ratovi.

Nedvosmisleno je debata u ovom domu protekla dva dana, imala i elemente pro i antizapadne politike. Koliko god se to htjelo skrivati, svim građanima mora biti jasno da su evropske integracije i atlantske integracije spojive, da su zajedničke i da se ne mogu odvojeno tretirati. Zaboga, kako može jedna država biti nedemokratska u NATO-u, demokratska u Evropi? Taj dualizam, rekao bih, taj populizam je odlika poslanika koji nijesu dobro procijenili situaciju, koji nijesu u odnosu na prioritete kojima se mi suočavamo razdvojili šta je šuma, šta je granje.

Ja bih želio na kraju uputiti poruku našim glasačima Albancima u Crnoj Gori. Vjerujem da je retorika koja je posebno danas u ovom domu izrečena od poslanika opozicije iz pojedinih partija, retorika opozicionara koji ne moraju biti najodgovorniji u svojim iskazima. To je retorika koja bi trebala sve da ocrni, pa čak i ono što je bijelo. Ali, ako zbilja tako misle, mi se kao zajednica moramo dobro zamisliti, ali kao predstavnici albanske zajednice mi već dvije decenije zastupamo isti stav i nadamo se da će uz naše političke ciljeve ipak se svrstati i one političke partije kojima trenutno nije to prioritet, a to iz razloga, što svako ima pravo na grešku. Ali greške koje bi ugrozile bezbjednost države, bezbjednost regiona su neoprostive. Zbog toga, NATO je taj kišobran koji po nama garantuje i bezbjednost regiona i bezbjednost države, na kraju, krajeva bezbjednost pojedinca. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

...Vi i Kolega Bulajić danas na Kolegijumu rekao, da ste vi bili primjer kako ljudi sa oprečnim stavovima mogu da vode pravu parlamentarnu raspravu na ugled ovog Parlamenta i da u krajnje oponentnim stavovima doprinesu ugled u Parlament. Neka vam to služi na čast.

Idemo dalje. Kolega Pajoviću, izvolite.

DARKO PAJOVIĆ:

Potpuno saglasan, predsjedniče, jer sam bio prisutan juče kad su kolege vodile taj dijalog i čini mi se da bi to trebao biti i primjer i svima nama ostalima u obraćanju. Današnja rasprava, rezolucija o NATO integracijama u suštini je ogolila ono što je istina. Istina je da veći dio ovog Parlamenta, značajna većina daje snažnu podršku državnom interesu Crne Gore, a to je put u NATO integracije. Ogolila je i suštinu da su ekonomski parametri u odnosu na nepristupanje NATO alijansi neutralnost daleko na strani ovog prvog. Podsjetiću, pet i po miliona eura košta Hrvatsku godišnja članarina u NATO alijansi, za razliku od milijarda, 2,3 milijarde Austriju, pet milijardi Švedsku. Želio bih da

ovo ostane kao argument, jer smo često raspravljali o ekonomskim benefitima i koliko nam košta naše članstvo. Ogolila je, takođe, i da podrška javnog mjenja neumoljivo raste. Apsolutno sam ubijeđen da na bazi snage argumenata ta podrška do samog dobijanja pozivnice će preći 50%. Ogolila je i ono što je bila suština ove rezolucije, a to jeste da je ovo i politički i državno, ako smijem to kazati, jer dolazim iz opozicione stranke, bio dobar politički potez. Potez u korist i za interes države Crne Gore i svih njenih građana. Državi Crnoj Gori je mjesto na zapadu, ne geografski, već u sistemu zapadnih civilizacija. Zapadni sistem vrijednosti, sistem vrijednosti koji načelno svi ovdje želimo. Ali se postavlja pitanje na koji to način neko želi put u Evropu, evropske standarde, a iste te zemlje ili skoro iste te zemlje upravo baštine i one standarde NATO alijanse. Dakle, apsolutno neprihvatljivo i kontradiktorno. Mi želimo demokratiju po uzoru na zapadne demokratije, želimo ekonomski razvoj po uzoru upravo na zemlje Zapadne Evrope. Želimo da budemo u društvu onih sa kojima smo bili mnogo puta tokom istorije. To su naši saveznici, to su naši prijatelji i to su ljudi i to su države koje nam na putu i NATO integracija i još značajnije evropskih integracija mogu itekako pomoći.

Diskusija današnja je takođe i ogolila ono što smo naslućivali, a neki drugi što su znali. Veliki problem za značajan ili manji dio, pardon, da je značajan nebi bio radostan, ali ovako me manje boli, manji dio ovog Parlamenta još uvijek ima problem sa teritorijalnim integritetom i suverenitetom države Crne Gore. Još uvijek smo posvećeni knjigama, još uvijek smo posvećeni krađama na referendumu, a traži se demokratski iskorak i traži se referendum, kao način odlučivanja.

Ponoviću, politički je licemjerno tražiti referendum, kao način izglasavanja za bilo šta dok ne priznate ono što je nepobitno, a nepobitno je da je država Crna Gora nezavisna država, međunarodno priznata država, na način što je većina njenih građana na referendumu 2006. godine glasala za njenu nezavisnost kao njenu budućnost. Žao mi je zbog toga, jer uvijek ću vjerovati, uvijek ću željeti da će jedan dio mojih kolega umjesto što se zamonašio u izborni....u poraženim političkim projektima koji su doživjeli debakl u prethodnih 25 godina moći pogledati dalje od sutra. To je za nas u Pozitivnoj Crnoj Gori suština bavljenja politikom - donositi teške odluke ali odluke u interesu građana i države Crne Gore. Ne u interesu povlađivanja određene grupacije ili broja ljudi koji će nam obezbijediti da ovdje sjedimo za platu od 1000, 1500 eura, kojima ćemo govoriti u hvalospjevu o svim našim izbornim porazima i od njih tražiti podršku ne bi li kako mi u ovom parlamentu nastavili kontinuitet dugotrajnog sjedenja u ove fotelje. To nije suština bavljenja politikom ako pitate Pozitivnu Crnu Goru.

Dakle, ja ih pozivam, još uvijek nije kasno, da mantije svojih izbornih poraza, da mantije svojih promašenih političkih projekata najzad odbace. Vrijeme je, duguju to građanima Crne Gore. Duguju to našoj djeci, duguju to budućim generacijama.

Što se pozitivne Crne Gore tiče, njima su oprošteni svi oni projekti koji su nama nanijeli zlo. Nanosili su nam jako veliko zlo. Ponoviću, odrastali smo u nenormalnim uslovima zahvaljujući vođenju nenormalnih politika. Nemojmo to da radimo budućim generacijama, nemojmo budućim generacijama da ostavljamo politiku koja je odgovorna za stotine hiljada ljudi koji se nikada više nijesu vratili kući, za milione raseljenih na prostoru bivše Jugoslavije. Koliko god to bilo teško prihvatiti, to je ono što je suština i to je ono što je istina.

Kada govorimo o opoziciji, pozvao sam tokom svog uvodnog izlaganja i opet ću pozvati da se razmisli osim državnih interesa i o partijskim interesima. NATO integracije više odgovaraju opoziciji nego vlastima. Borba protiv organizovanog kriminala, borba protiv korupcije, veća vladavina prava, dakle, sasvim sigurno neće biti manja ukoliko uđemo u NATO alijansu. Može biti samo veća. Ako je nekome 25 godina cilj rušenje režima, slamanje ne znam već čega, a nama je cilj demokratska smjena vlasti kroz institucije sistema, jer vjerujemo da je to demokratija, cijenim da bi itekako trebali podržati predloženu rezoluciju. Nema tog opravdanja ukoliko i dalje nastavljate da dajete političke poene onima koji su vaši politički protivnici.

Pozvao sam i pozvaću opet da se razmisli na što će ličiti izborna kampanja naredne godine. Niko ne spori demokratsko pravo svakome da odlučuje kako će glasati i koje će političke projekte podržati, ali podsjećam, u 25 godina političkih nokauta, tumanjanja po ringu, padanja, dizanja, mislim da bi trebalo biti dosta. Jer i nijesu oni sa ove moje lijeve strane toliko dobri koliko bi možda mi trebali da razmislimo kakav je naš politički put, politička vizija, ako hoćete i politički cilj. Govorim upravo o opozicionim strankama.

O onima koje su čak i lideri napustili ja neću trošiti riječi. Ja nemam tu vrstu političkog diskursa, niti imam tu vrstu političke kulture ili nekulture. Svako od nas ima pravo da se bavi politikom na svoj način. Ono što je naša vizija bavljenja politikom jeste interes države Crne Gore, interes građana i jedan civilizovan način ophođenja.

Kao završnu poruku, osim poziva da se dobro promisli šta su državni interesi, da se ne ukrivamo iza pojedinih partijskih, a ako hoćete i ličnih interesa, a vrlo sam ih jasno naveo, dakle, ja sam potpuno svjestan da snažno zalaganje Pozitivne Crne Gore, kao i nekih drugih stranaka apsolutno možda i obara naš procenat. Nije sporno, jer znamo da je ovo interes države Crne Gore.

Oni koji razmišljaju kako da nakon 25 godina sjednika u ovim foteljama, nastave svoj kontinuitet, kontinuitet izbornih poraza, mantije svojih promašenih političkih projekata, ponavljam zarad eventualno plate, eventualno službenog vozila, eventualno titule, to nije dobro za državu Crnu Goru. To nije dobro za političke promjene, to nije dobro za demokratsku smjenu vlasti. Zato poziv svima da još jednom dobro promisle, da izađu iz svojih političkih rovova, da skinu šinjele svojih političkih poraza i politički promašenih projekata, da dobro razmisle o politici koju su vodili u prethodnih 25 godina. Politika koja je mnoge porodice ovdje zavila u crno, politika koja je mnoge porodice natjerala da svoje bližnje traže u drugim zemljama sa koje god oni strane sjedjeli. Neko je to uvidio, a na moju veliku žalost neko nije uvidio ni nakon 25 godina.

Zato poziv da ako ništa drugo, razmislimo o obuducnoseti i svojih najbližih. Ako nećemo razmisliti o državi, razmislimo o budućnosti svojih najbližih. Da li su budućnost naših najbližih 90-te godine, podjele, vraćanje u prošlost, sirene, ili trebamo da učimo od naših očeva i dedova koji su znali oprostiti zločine i gledati dalje zarad budućnosti svoje djece. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Zahvaljujem.

Kolega Šarančić, neka se pripremi kolega Banović.

BORISLAV BANOVIĆ:

Hvala Vam, predsjedniče.

Poštovani građanke i građani, nažalost evo trošimo i drugi dan na razmatranje predloga ove rezolucije u čije pisanje, mora se priznati, nije uloženo bog zna mnogo truda, pa se na osnovu toga i mogu naslutiti njeni kratkotrajni čini mi se dometi i cilj koji bi ona trebalo da postigne.

Uglavnom, radi se o nekoliko uobičajenih dnevno-političkih fraza, koje se mogu čini mi se skinuti sa svakog sajta ili fejsbuk stranice, zatim pozivanje na Ustav, na istoriju, tradiciju, zaklinjanje u demokratiju, ljudska prava, investicije, itd.

Najiskrenije, za nas iz Socijalističke narodne partije pitanje pitanje donošenja jedne ovakve rezolucije, pa ni pitanje NATO integracija u cjelini nije ni blizu liste prioriteta i predstavlja klasično gubljenje vremena i trošenje novca i građana i energije svih nas ovdje koji sjedimo u Parlamentu u trenutku kada imamo mnogo važnijih i mnogo prećih stvari kojima bismo trebali da se bavimo.

Postavlja se pitanje potrebe, svrhe, značaja i donošenja jedog ovakvog par ekselans političkog dokumenta u trenutku kada nema poziva za članstvo i ne zna se da li će ga uopšte i biti. Radi se o upotrebi ovog dokumenta za dnevno-političke svrhe i sticanje uglavnom jeftinih političkih poena u predvečerje parlamentarnih izbora koji su već izvjesni u proljeće 2016. godine.

Jasno je, dakle, ovo bi trebalo da posluži kao svojevrsan paravan vladajućoj koaliciji koja očigledno i na ovaj način traži slamku spasa, a to građani veoma dobro prepoznaju. Ne može se, uvažena gospodo, rezolucijom skrenuti pažnja međunarodne i domaće javnosti ni sa slučaja Budva, niti sa neustavnog, nezakonitog, neprimjerenog ataka na hiljadugodišnja prava i istorijsko ustrojstvo svih kanonski priznatih crkava i vjerskih zajednica u Crnoj Gori bez izuzetka, niti sa teške ekonomsko socijalne situacije, ugroženosti slobode i bezbjednosti građana, slobode medija i mnogih drugih stvari sa kojima se suočavamo danas u Crnoj Gori.

Zbog čega vam je bila potrebna ova priča? Zar stvarno mislite da će rezolucija imati bilo kakvog uticaja na ministre NATO zemalja članica kada budu donosile ovu odluku? Ali ne. Mi ovdje treba izgleda da sami sebe ubjeđujemo u nešto i kako neko reče da se ovlašćujemo među sobom, da đaljemo nekakve poruke Briselu, Vašingtonu i ostalima. Oni bolje od nas znaju kakvi smo i koliko smo im potrebni.

U Socijalističkoj narodnoj partiji, za razliku od mnogih, znamo, a zna to i cijela Crna Gora, odnos prema ovom pitanju bio je isti i 1998. i 1999. godine, a isti je i danas. Socijalistička narodna partija je eksplicitno protiv ulaska Crne Gore u NATO ili Sjevernoatlantsku alijansu, ako hoćete. Mi to kažemo jasno i glasno i to je zapisano u svim našim programskim dokumentima. To smo uvijek govorili i u proteklih 18 godina, a to govorimo i danas. I kako god se ta odluka bude donosila, da li je ovdje u Parlamentu ili na referendumu, naš odnos će ostati nepromijenjen.

Osim toga, smatramo svakako da ovako važna odluka u ozbiljnoj i demokratskoj zemlji kakvoj, nažalost, samo još težimo, nikako ne bi smjela da se donosi u Parlamentu. Ovakva odluka pripada isključivo njegovom veličanstvu građaninu, kao izvornom nosiocu suvereniteta.

Da se vratim samom tekstu Rezolucije. Pozivate na Ustav za koji, uzgred rečeno, Socijalistička narodna partija nije glasala, na mir, na bezbjednost, na vladavinu prava, istorijska iskustva u regionu Zapadnog Balkana itd. Naročito su vam interesanta ova

istorijska iskustva kao argument. Ne mislite valjda da se pozivate na ona istorijska iskustva naših građana iz 1999. godine koja oni odlično znaju?

Recimo, tačka 3 Rezolucije - Punopravno članstvo u NATO je strateški interes države Crne Gore i cijelog društva. Naglašavam ovo "cijelog društva". Kako vi to, uvažena gospodo, znate da cijelo društvo ima interes? Kada ste vi to cijelo društvo pitali i zašto se bježi od svakog pominjanja pitanja referendumu i u ovom parlamentu i bilo gdje? Ako je to društvu interes, zašto to društvo ne izražava podršku 90-95%, nego jedva prolazi i ovih 30% podrške a protiv je onih 70%? Uz sve milione koje trošite na kampanju, ne prezajući čak ni od podvala i prevara pojedinih građana u toj kampanji, koji se zloupotrebljavaju za snimanje propagandnih spotova ne znajući u čemu učestvuju. Ova rezolucija ne navodi, ne daje, ne objašnjava razloge zbog kojih bi Crna Gora trebalo da postane punopravna članica NATO pakta, niti daje, čini mi se, bilo kakvu valjanu argumentaciju. Naprotiv, u stilu jednog sastava na zadatu temu, koji svaki srednjoškolac danas pomoću interneta može da napiše, ona nešto opisuje, poziva, podvlači, ukazuje itd.

U tački 4 se, recimo, pozivaju sve nadležne državne institucije, zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, da u okviru svojih nadležnosti poštujući ustavna načela podjele vlasti, dodatno intenziviraju svoje aktivnosti u cilju kvalitetne i pune realizacije integracione agende.

Ova skupština, pazite, poziva zakonodavnu vlast. Dakle, poziva samu sebe da nešto preduzme po pitanju NATO integracija. Ima li većeg parpadoksa od ovoga čime se mi bavimo ovih dana u Parlamentu? I tako redom, tačka po tačka, sve u istom stilu i, čini mi se, sve sa istim namjerama, a tek obrazloženje Rezolucije je posebna priča. Čak se kaže da kad je u pitanju Crna Gora alijansa čini presedan u sprovođenju politike otvorenih vrata. Zamislite da nam je dodijeljen i poseban status. Pa kako su nam, uvažena gospodo, otvorena vrata kad nas evo 10 godina primaju i nikako da nas prime? Nikako da dočekamo taj radosni dan za sve. Kako je tek onima što su im vrata zatvorena? Kada će oni ući u alijansu?

Kada je sve tako idealno, zašto zvaničnici NATO država pri svakom pominjanju Crne Gore i dalje pozivaju Vladu da nastavi reforme sektora odbrane, bezbjednosti, obezbijedi vladavinu prava, punu demokratiju itd. I neobjašnjiva je logika kojom se po svaku cijenu želi da brani neodbranljivo. Ekonomija se, čini mi se, pominjala kao snažan argument. Pa zar nemamo najveću razmjenu sa Srbijom, pogledajte statistiku, koja nije članica NATO pakta? Zar nije najveći broj turista iz Rusije i Srbije? Odakle su gospodo strane investicije? Gdje smo to našli kredit za najveću investiciju u kapitalu u istoriji Crne Gore za auto put? Jesmo li je našli u Americi, Kanadi, Australiji, Francuskoj, Njemačkoj, u Kini po najpovoljnijim uslovima. Ali, sve je to džaba. NATO ostaje prioritet, samo što to neprosvijetljeni građani još uvijek nijesu vidjeli. Treba ih prosvijetliti.

Šta je sa pričom oko drugog bloka Termoelektrane Pljevlja i strateškim partnerom A2A? Mart, pa jul, pa će biti u oktobru, pa ako ne bude ponovo ćemo organizovati sastanke. Što je Crna Gora bliža NATO paktu, gradnja Termoelektrane, čini mi se, sve je dalje. I eto vam samo jedan primjer investitor iz članice NATO pakta.

Kapital ide tamo gdje je interes. Ne kažu oni problem je što Crna Gora nije u NATO-u, već imaju probleme druge vrste, traže trećeg partnera itd.

Od 2011. godine pominjali su ovdje neki i NATO kod, 70 firmi u Crnoj Gori je dobilo taj kod. 76 proizvoda iz Crne Gore ima NATO kod. Kakvi su rezultati izvoza tih proizvoda u finansijskom iskazu, gospodo?

Šta mislite gdje su najveće investicije koka-kole danas? U Vijetnamu, rigidnoj komunističkoj zemlji sa kojom je Amerika ratovala do skoro i izgubila taj rat. Dakle, bezbjednosni aspekt. Ovdje su poslanici vladajućih partija gotovo ponosno govorili i ponosili sa činjenicom što naša vojska neće imati ni avione, ni brodove, ni tenkove, ni topove, sem pušaka, aršova i kišnih kabanica, ali će ipak biti strah i trepet u regionu, jer će biti najpametnija. Imamo koncept pametne odbrane, imamo bugarski softver, neko je i to pomenuo. Šta će nam oružje i tehnika? Imamo taj pasulj i gulaš, domaći proizvod koji rado jedu NATO oficiri pa ćemo i tu zaraditi valjda neke pare.

Prema tome, ja mislim da je integraciona agenda prioritet potreban isključivo vladajućoj eliti. To nije proces za sve građane, to je elitistički proces potreban onima na koji žele da dobiju na tom procesu još jedne izbore. Ogromna većina građana ne misli tako i neće imati nikakve koristi od NATO integracija. One će prilično da koštaju, NATO neće vraćati naše kredite i zaduženja, niti će naplatiti ogromna poreska potraživanja. Neće stvoriti ni uslove za investicije i nova radna mjesta ako to ne učinimo sami i zato vas pozivam da prestanete dalje da obmanjujete građane ovom rezolucijom i bilo kojom drugom u propagandne svrhe.

I samo na kraju, još jedanput da ponovim stav Socijalističke narodne partije i kluba Socijalističke narodne partije koji je jedini klub u ovom parlamentu koji ima jasan i decidan stav protiv NATO integracija i potpuno jedinstven stav i 1998. i danas. Ovu činjenicu moram da istaknem zbog nekih budućih procesa koji će se dešavati u Crnoj Gori.

Naravno, iz poznatog odnosa prema cjelokupnoj rezoluciji, mi ne možemo podržati ni amandmane kolega iz opozicije uvažavajući njihov trud. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Banoviću, izvolite, a neka se pripremi kolega Lekić.

BORISLAV BANOVIĆ:

Poštovane kolege, ovo je u suštini prva rasprava u Skupštini Crne Gore o NATO integracijama kao posebna rasprava. Mi nažalost nijesmo do sad razgovarali o ovoj temi kao posebnoj tački dnevnog reda i posvetili joj dovoljno vremena i ovakvog pristupa, nego je to do sad bilo uz neki drugi razgovor, uz neku drugu tačku dnevnog reda, uzgredno prepucavanje. To nije bilo dobro i mislim da je baš dobro, iako se evo ne slažemo oko povoda same rezolucije i ostalog, ali ja mislim da se trebamo složiti oko toga da je potrebno da o ovako važnim stvarima i oko kojih se razlikujemo razgovaramo na ovako važnom mjestu, kao što je Skupština Crne Gore.

U tom dijalogu, u toj razmjeni argumentacije i stavova političkih bilo je kvalitetnih argumenata i sa jedne i sa druge strane, i „za“ i „protiv“, a bilo je, bojim se ponekad i netačnih informacija, netačnih podataka, iskrivljavanja činjenica, 'ajde da ne prenaglasim mnogo, to se moglo čuti u nekoliko posljednjih diskusija, polemika. Na primjer kao to da je krivac NATO za stanje na Bliskom Istoku, a svi znamo da NATO tamo kao organizacija nije prisutan uopšte, ni u Iraku ni u ostalim zemljama. Pojedine članice NATO jesu na ovaj ili onaj način, ali NATO kao organizacija nije i koliko ja znam,

ispravite me, ali molim vas sa tačnim podacima, NATO je u Avganistanu, NATO je bio u Bosni i Hercegovini, NATO je bio na Kosovu, još uvijek na Kosovu, sve pod nekom vrstom mandata EU i Ujedinjenih nacija. Naravno, i ova NATO akcija u Indijskom okeanu i zalivu zaštita brodova od pirata. Sve drugo su individualne politike, individualni pristupi pojedinih NATO zemalja: Pa nemojte da brkamo te stvari da dezinformišemo se međusobno i crnogorsku javnost.

Ono što je bilo dobro i korisno iz ove naše rasprave, osim ove razmjene komunikacije jeste i to da ipak pred licem crnogorske javnosti vidimo ko, što i kako misli i koliko valjane argumente ima za to što misli i za to što predlaže. Dakle, dobili smo jednu sliku parlamenta i političkih aktera u Crnoj Gori mnogo jasniju nego što je bila do sad. Mislim da je to jako važno kada smo u nekom procesu od ovog značaja, da ipak bude što je moguće jasnije kako se i na koji način i ko od političkih aktera zalaže za nešto. Mislim da je to, na kraju krajeva, i fer prema ljudima koji nas glasaju i koji trebaju da se, između ostalog, i zbog ovoga opredjeljuju ko će ih reprezentovati u crnogorskoj skupštini ubuduće, kome će dati svoj glas.

Tu je politika Socijaldemokratske partije i pristup Socijaldemokratske partije jasan. Od 1990. godine crnogorske socijaldemokrate od svog nastanka smatraju da su i evropske integracije i integracije u NATO važan činilac obezbjeđivanja vitalnih interesa svih crnogorskih građana, crnogorskog društva i države već u kom je obliku bila. Tada smo bili republika, a danas smo samostalna država. U obje varijante smatramo da je to jako bilo značajno i zdušno od tada podržavamo procese i aktivnosti koje doprinose toj integraciji i pridruživanju u NATO savez.

Osnovni aragumenti su se čuli ovih dana, ali ja bih u ovoj završnoj diskusiji ponovio dva. Bilo ih je dosta, po meni su neki manje važni, neki više važni, ali ono što, na što stavljam akcenat je ono što smatram da jeste suština NATO saveza to je bezbjednost i odbrana i to je politička dimenzija NATO alijanse.

Dakle, razlog zbog kojeg Crna Gora treba da bude članica NATO leži, prije svega, u bezbjednosnim faktorima i elementima. Ako realno, ali baš realno, bez imalo emocija, bez imalo gledanja u neke druge stvari u prošlost ili na emotivan način u budućnost, ne znam kako već, sagledamo realno političko stanje danas u Evropi, na Mediteranu, globalno i ako pogledamo na kraju krajeva mapu danas Evrope, mapu Evrope ukrštenu na primjer sa dvije mape Evropske unije i NATO-a, ako pogledamo mapu Mediterana, vidjećemo koje prisustvo te političke zajednice evropskih država, pridružene ili pojačane u jednoj organizaciji sa Sjedinjenim Američkim Državama i Kanadom, kako se ta zajednica pozicionirala, gdje su njene granice. Rekao sam već i u nekoj polemici da se poklapaju istočne granice Evropske unije i NATO-a, na Mediteranu su te granice NATO-a i veće. One idu od istočnog dijela Mediterana, od početka turske obale pa tamo negdje do ... dakle kompletne mimo Crne Gore i crnogorske obale, do kompletne sjeverne obale Mediterana i završava se na zapadnoj strani sa Španijom i Portugalom, ako ga možemo smatrati mediteranskom zemljom. Dakle, sama ta mapa nam može, ako hoćemo realno, politički, geostrateški i politički da se gledamo, pokazuje mnogo što i na neki način nam sužava okvir za konačnu odluku.

S druge strane, ako pogledamo svoju poziciju zemlje na ovako trusnom regionu, male zemlje, najmanje zemlje na Balkanu, u ovom dijelu Evrope, sa skromnim resursima svih vrsta i demografskih, i ekonomskih i teritorijalnih, kako god hoćete, dakle kad te dvije stvari, te dvije činjenice naše realne pozicije u Evropi i u svijetu i Crne Gore

sagledamo, onda zaista moramo tražiti koji je to najbolji model gdje se ukrštaju na najbolji način ta realna politika i realna potreba zaštite crnogorskih nacionalnih interesa.

Kako tu bezbjednost obezbijediti, 'ajde da se malo poigram riječima. Ta bezbjednosna politika ne može biti dnevna. Ona se ne pravi od danas do sutra, ne pravi se od danas za sljedeću godinu, ne pravi se od danas za sljedećih 10 godina, bezbjednosne politike u ozbiljnim državama, u ozbiljnim pristupima su uvijek dugoročne. One su strateške. Tako da ne možemo danas ovamo, sutra onamo, preksutra na treću stranu i svaki dan nešto mijenjati i nešto tražiti drugo, nego moramo, ponavljam još jednom, dobro sagledati kakva su geostrateška dešavanja i procesi u svijetu i geopolitička i prema tome se i opredjeljivati.

Bilo je pitanja ko nam to prijeti, kakve su to opasnosti. Znači, 90-tih godina nikome nije palo na pamet kakve će sve opasnosti i odakle će doći opasnosti za naše građane, za naše narode i za naše republike, 'ajde da ih tako nazovem, pa su one stigle i sve su nas zatekle i nažalost, odnijele ogromne žrtve. Zato se promišlja malo dugoročnije i zato se bezbjednost pokušava graditi malo dugoročnije, stabilnije i opreznije, a ne nepromišljeno. Danas je sve u redu, a šta će biti za godinu dana i za pet i 10? Vidimo da su iznenađenja velika, da su krize mogu da izbiju i u zemljama gdje se i ne očekuju, ekonomske, pa se to kasnije pretvori u bezbjednosne i razne druge. Tako da na sve to treba biti spreman i na sve to treba imati odgovor.

Ne zaboravimo, NATO je najdugotrajniji, najbrojniji i najveći vojni savez u ljudskoj historiji. Po mojim saznanjima, ni jedan dosadašnji savez nije okupljao toliki broj zemalja i nije toliko dugo trajao. Dakle, uskoro će evo 70 godina, ako uzmemo formalni datum početka, ali u suštini ove zajednice i NATO savez i evropska zajednica su nastali odmah poslije II svjetskog rata, kao potreba zemalja koje su imale strašno iskustvo I i II svjetskog rata, strašne sukobe. To su te zapadno-evropske zemlje o kojima govorimo, nijesu ni one bili mnogo pametniji do kraja, do početka polovine 20 vijeka, nego su radile i još gore stvari nego što smo mi radili međusobno 90-tih godina. Ali, tada su se osvijestile, opametile i shvatile da moraju zajedničkom kolektivnom bezbjednošću da čuvaju sebe jedni od drugih, a onda sebe zajedno od nekih trećih. Mislim da to njihovo iskustvo i to znanje, a poslije ovih naših loših iskustava, treba da dopre do nas što prije i da shvatimo koji je to model kako i mi treba da se obezbijedimo.

Da li je sve u NATO-u izvanredno, u članicama zemljama NATO-a? Naravno da nije, ali to su zemlje koje imaju procese sazrijevanja demokratije i procesi još uvijek traju. Uzmimo samo neke primjere i zakone koji su važili u tim zemljama i situacije, pa su vremenom i one napredovale. Dakle, moramo shvatiti u toj reformskoj, evolutivnoj ravni, ne sa radikalizmima i sa revolucijama bilo koje vrste.

Drugi cilj koji ja prepoznajem kao najznačajniji i argument koji prepoznajem kao najznačajniji jeste taj politički. Dakle NATO nije samo bezbjednosni savez koji ima tu klauzulu odbrane svojih zemalja, već je on i politički savez i ja smatram da je od izuzetne važnosti za Crnu Goru da ima jakog političkog saveznika, moćnog političkog saveznika upravo zbog toga što smo ovakvi kakvi jesmo i koliki jesmo, toga ne treba da se stidimo. Naprotiv, ali treba realno da sagledavamo sebe i svoju situaciju i da imati takvog političkog saveznika u raznim mogućim situacijama, 'ajde neka bude i neka banalna, prije tri, četiri mjeseca otvaranje neke granične teritorije, vrlo je bitno da nam NATO kao cjelina, kao vojno-politički savez ili pojedine značajne članice iz NATO-a, kao svom savezniku, kao drugoj članici NATO-a pomognu u tim eventualnim političkim

sporovima. Ne govorim ovdje o bilo kakvim vojnim i drugim, nego političkim sporovima, na primjer oko Sutorine ili na primjer oko nekog drugog parčeta zemlje. Jer, kao što smo i danas čuli od jedne koleginice sa bogatim, ja vrlo cijenim to iskustvo i taj pristup životni, iskustvo ne mora biti poslaničko, koja je rekla da danas još uvijek, a protiv se NATO-u, na Balkanu sanjaju mnogi ili boluju, kako je već rekla, to sam zapisao, za drugim granicama.

Dakle, moramo biti svjesni te realnosti, te boli, pogrešne, ima još uvijek i da ponekad može naići na plodno tlo u negativnom smislu i prouzrokovati negativne posljedice kao što je prouzrokovalo 90-tih godina. Za takve situacije i slične, razne ekonomske krize, razne ako hoćete govorilo se ovdje i o elementarnim prirodnim nepogodama treba imati saveznika što je moguće jačeg i što je moguće boljeg, a ponavljam još jednom, NATO je savez koji okuplja danas neke od najznačajnijih zemalja svijeta.

Na kraju samo da kažem da je ova dilema takođe koja se tokom rasprave iznijela, što se mene tiče, a mislim i Socijaldemokratske partije, demokratija ili integracija ili demokratizacija pa i integracija, pogrešna dilema i mi mislimo da su to dva prateća procesa, da su to dva procesa koja podržavaju jedan drugi. Ukoliko nijesu prateći, da ćemo imati manje i slabije rezultate i u demokratizaciji društva ili u integraciji društva. Tako to da Crna Gora treba da ide demokratskim putem, treba da ide integrativnim putem i postići ćemo bolje rezultate ako se pomičemo u oba pravca.

Na kraju, svaki savez osim dobiti zbog kojih se ulazi u taj savez, nosi i određene rizike i donosi određene obaveze i mora se doprinosti nečim tom savezu.

Dakle, nekih sankcija će možda biti i nekih aktivnosti koje ne želimo, neke odluke nam se neće dopasti, smatraćemo ih pogrešnim, ali kad se izvagaju izvjesne i jasno sagledive koristi, s jedne strane, i mogući rizici, sa druge strane, našeg pridruživanja NATO-u onda tu dileme nema - Crna Gora treba da bude članica NATO-a. To je u interesu crnogorskih građana, to je u interesu crnogorske države. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Banoviću.

Riječ ima poslanik Lekić, a neka se pripremi poslanik Mandić.

MIODRAG LEKIĆ:

Poštovani predsjedniče,

Poznat je u javnosti stav DEMOS-a i četiri poslanika DEMOS-a će glasati protiv ove rezolucije. Mi smo taj stav i obrazložili. Pratio sam ovu raspravu koja je dovela do žestokih polarizacija. To reflektuje i veliku podijeljenost u crnogorskom društvu i to nije dobar znak. Mislili smo da smo iscrpili repertoar podjela. Negdje su one objektivne, češće su bile podsticajne, ali evo stiže jedna nova.

Ja naravno uvažavam temu i odmah da kažem da poštujem čitav taj spektar stavova i različitih, nadajući se da možemo kao demokratsko društvo doći do nekog načina koji neće biti već viđena varijanta propagande, pritisaka, neregularnosti. U tom smislu smo za jedan ishod ove teme, a to je referendum kao najobjektivniji, najdemokratski oblik rješavanja ovog pitanja.

Danas je bilo konfrontacija, pa i kakofonije u jednom periodu kad odzvanja pa se više ljudi ne čuju, mislim to nije dobar znak za Crnu Goru. Možda ću ja tome doprinijeti,

ne mislim da sam iznad tog mogućeg repertoara. Potegnuti su i mnogi istorijski argumenti. Ja bih samo jedan izvukao koji nije nešto spektakularan, ali mi je uzeo pažnju, a to je da Rusija nikad nije pomogla Crnu Goru. Nije moja tema iako znam nešto o tome i ne pokrećem tu temu kao centralnu, ali je vrlo karakteristična bila ta izjava. Ja bih znao da ispričam ovdje vjerujte jedan dirljiv momenat crnogorske istorije, kad je Njegoš u svom testamentu poručio što da se radi sa novcem koji je u Petrogradskoj banci. Traži, insistira, ko god bio vladika poslije njega da to se od kamate, odnosno dobiti, kako kaže, podijeli sirotinji crnogorskoj i brdskoj u nemaštini za prah, za hleb.

Napravio sam jedan ekskurzus, to je ljepša strana istorije, ali vraćam se na ovo da Rusija nikada nije pomogla. Prelazim na podatak, sad to nije davna istorija, veoma poznat političar u Rusiji, na onim paradama je blizu Putina, mislim da se zove Šojgu, izjavio da je 300 miliona uplaćeno za KAP.

Predsjednik Skupštine je ovdje izjavio, javno je izjavio da je 800 miliona ukradeno iz KAP-a. Izvinite, vladajuća koalicijo, što vas malo deranžiram...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Rekao sam poharano.

MIODRAG LEKIĆ:

Poharano, dobro. Izvinjavam se vladajućoj koaliciji što je deranžiram ovim podacima. Ako bi neko se javio da nam objasni stvarno znaju li se te sume, to bi bilo dobro. To bi javnost jako prihvatila, tako da uz ove zaletе istorijske možemo da spojimo istoriju i sadašnjost i da, ako tog podatka nema, mi smo pseudodržava, mi smo država sa neogovornom vlašću.

Ako nema niko od vas ovdje iz koalicije, niko iz Vlade, predsjednika, da kaže koji je tu bilans, a ne radi se o statističkom podatku, nego o rezultatu koji će plaćati naši potomci itd. Izvinite na deranžiranju, ja znam da ste više raspoloženi za ritualno egzaltirani čin da ulazimo u vojni savez, ali eto, skrećem malo temu a povezana je, možda, ko je rekao ovo da Rusija nikad nije pomogla, eto da se objasni ovaj detalj iz novije istorije.

Ja se slažem sa mnogima ovdje koji su istakli razloge zašto je ovo došlo na dnevni red. Znači, skretanje teme sa valjda vrhuncem haosa korupcionaškog, kriminalnog, sa istragama gdje se dio jedne partije naziva kriminalnom grupom, ja ovo ne kažem iz svoje formulacije, nego sam čitao tužioca koji to tako kvalifikuje. Imamo koalicionu vlast, da li ova tema treba da je učvrsti, da se zaboravi pitanje, takođe, ako neko ima bio bih mu zahvalan, je li ova vlada legitimna ili nije legitimna, jesu li tamo ministri legitimni ili nijesu legitimni.

I konačno, ova tema treba da nas uvede u 2016, izbornu godinu kad će biti glavna tema NATO. Imali smo godinu 2014. drama NATO, 2015. drama NATO, 2016. drama NATO. I to će biti centralna tema. Neće biti opet suočavanja s našom realnošću, nego će kroz tu crno-bijelu sliku opet se pojaviti ona ideološka rasprava, ona primitivna rasprava, ona podjela na četnike i partizane, samo što, evo dozvolite i meni ovu digresiju istorijsku, ovi novi partizani sada više vole Amerikance nego oni pravi partizani iz II svjetskog rata, koji su više voljeli Ruse, bar do 1945. ili do 1948. godine.

Vrijeme leti i nemam vremena za ova pitanja koja su se pokrenula oko dosta crno-bijelih interpretacija pitanja geostrateških, geopolitičkih, kulturoloških, ekonomskih, mnogo toga je rečeno.

Poslanik Bojanić je vrlo ubjedljivo govorio o izmišljenim podacima povodom ekonomije. Ja sam se uvjerio da ima tolikih simplifikacija geopolitičkih, da je sve na jednoj strani istina, prava strana istorije, na drugoj je pogrešna strana istorije. I ovi kulturološki, bilo je tu zaleta jesmo li zapad ili istok. Ali, vidjeli ste da je odmah dobilo to jednu kulturno centričnu dimenziju, pa su se etničke grupe izjašnjavale kako oni vide jesu li zapad ili istok. To je tema koju ja uvažavam, naravno mi moramo da odredimo civilizacijske koordinate gdje pripadamo, ali ne povodom NATO-a nego povodom nas samih ovdje, što ćemo mi sa nama ovdje, da li smo zapad ili istok. Ja nijesam pristalica one pretenciozne da smo most između zapada i istoka. Nijesam pristalica ni onog nihilizma da nijesmo ni tamo ni ovamo. Mislim stvarno da smo istok i zapad, ali mi moramo da pomirimo ovdje naše „istoke“ i „zapade“ da bismo imali osnove našeg realnog života. Inače, u međuvremenu ćemo biti ponavljam pseudo varijanta i neće nas spasiti nikakvi savezi ako budemo bježali od naše realnosti ovdje, definisanja i civilizacijskih koordinati i pravnih utemeljenja i ekonomskih principa itd.

Ja sam bio, moram reći, impresioniran kako je naučena lekcija, nemojte mi zamjeriti. Ja mislim da bi vam u Pentagonu odali priznanje kako je naučena lekcija o superiornosti NATO pakta. Ja u ovu temu ne ulazim. Moj stav je da je NATO i pitanje NATO 15-ta tema dok ne dobijete pozivnicu. Kad dobijete pozivnicu, ja ću da učestvujem vrlo aktivno u svemu tome, ali sada u ovoj fazi, takva apologetika i ... je novi kurs partije povodom ne znam čega usvojen i kreće se oko koncepta pametne odbrane. Vidite, to su dva pojma, hard i soft, politika i neko je rekao smart pametna, i to nije razrađeno. Vidim da je ovdje od delegata, odnosno poslanika do te mjere razrađeno da je to superiorno itd.

Imao bih puno rezervi, naravno prema mnogo tome što je rečeno i neću da ulazim, to nije tema s obzirom da mi pozivnicu još nijesmo ni dobili, ali uočavam ipak naglašavajući da poštujem čitav spektar različitih mišljenja, da, s jedne strane, postoji apologija NATO pakta, a, s druge strane, nema antinativskog raspoloženja koliko sam ja mogao uz sve razlike da ovdje uočim. Zašto? Zato što nieko ko je bio protiv ove rezolucije nije rekao da je protiv partnerstva za mir, a to je veliki stepen saradnje sa NATO-om. To omogućava vojne vježbe, bila je skoro u Baru, bili su brodovi, određena vježba, čak je i u Odesi bila prije 10 godina kada su još bili dobri odnosi između Rusije i NATO-a, pa se otišlo daleko sa velikim posljedicama između ostalog da se promijenila geografija Ukrajine, kao što se prethodno promijenila geografija Gruzije.

Da privedem kraju, predsjedniče, pošto me gledate, s pravom, da kažem da se mi zalažemo za konsenzus u materiji, pokušaj konsenzusa u materiji spoljne politike i odbrane. To sve demokratske zemlje rade. Pokušaj, u ovom slučaju pokušaja nema. Ovdje ima sada nabacivanje ove rezolucije vrlo neumjesno, vrlo suprotno crnogorskoj tradiciji. Mi busamo na vrata a niko nas ne zove. Inferiorno, čemu to? Pa mi bismo mogli, da se malo našalim, da organizujemo jednu rezoluciju da naša fudalska reprezentacija igra u finalnom dijelu evropskog prvenstva, ali treba se kvalifikuje. Ali mogli bi da organizujemo i rezoluciju, što da ne, da se naoružamo patriotizmom itd. Znači, nema pozivnice, mi još uvijek shvatamo međunarodne faktore koji su involvirani u ovoj priči ozbiljno. Oni kažu da nema rezultata u borbi protiv kriminala i korupcije,

odnosno na planu pravne države. I oni u u pravu. Mi ćemo pratiti to, pratićemo i njih. Ovo je prepotentna izjava koju dajem, ali ako i sa međunarodnog nivoa afera "Snimak" se zaboravi, ako se iz geopolitičkih razloga bude propustilo, ako se iz geopolitičkih razloga bude saradivalo sa partnerima koji su po raznim dosijeima kriminalne materije ovdje u Crnoj Gori, na međunarodnom planu i ovdje, i tu ćemo zauzeti neki stav, tako da DEMOS će biti vrlo autonoman. Predlažemo da povučete ovu rezoluciju, da je ona kontraproduktivna, da ona dijeli crnogorski narod nepotrebno. 'Ajde da stvorimo fundamente pravne države, zdrave ekonomije pa ćemo razgovarati o integracijama.

U svakom slučaju, mi ćemo glasati protiv i mislimo da sve ovo je, kažem još jednom, kontraproduktivno i da samo mogu ovom prepirkom ovdje koja je danas bila, juče budu zadovoljni oni koji su ovo organizovali. Oni su van Parlamenta, skrenuli su temu, ali eto, nadam se, ne za dugo pa ćemo se baviti ovim temama. Ako ne bude oko KAP-a teme koja vjerujte interesuje građane, takođe, pored NATO-a da nam kaže, koliko su Rusi uplatili, da li je 800 miliona bila pohara, bilo bi zanimljivo, pa ćemo se vratiti temi NATO-a.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Taj koji je bio investitor u KAP-u nikad nije mogao dobiti vizu da uđe u Ameriku. Kolega Mandiću, izvolite.

ANDRIJA MANDIĆ:

Dame i gospodo, poštovani građani,

Evo dva dana se vodi rasprava vezana oko Rezolucije koju je predložila parlamentarna većina. Demokratski front je iznio vrlo precizno stavove vezano za ovu temu. Moram da ponovim da u Demokratskom frontu njene članice ili njegove članice imaju veoma precizna programska određenja vezano za budućnost Crne Gore i njen odnos sa NATO savezom. Nova srpska demokratija, kao što znate, poštovani građani, je protivnik učlanjenja Crne Gore u NATO savez. Programski je tako zapisano, tako svi mislimo i znamo da misli i većina građana Crne Gore, Demokratska narodna partija - takođe, Radnička partija - takođe, Partija penzionera - takođe, Demokratska stranka jedinstva bivšeg saveznog premijera Zorana Žižića - takođe i uvažena profesorica Jelisava Kalezić, koja predstavlja nestranačke ličnosti članove Demokratskog fronta, i ona takođe.

Imamo i naše koalicione partnere, kolege iz Pokrega za promjene koji su programski za NATO savez, ali su oni poštteni ortaci i u ovom poslu i oni ne žele na prevaran način glasajući u Parlamentu i ne utvrđujući volju građana Crne Gore da se realizuje taj njihov programski princip, nego su predložili jedan set amandmana od čijeg će glasanja, odnosno od vašeg odnosa prema tim amandmanima zavisiti njihova konačna odluka.

Dakle, što se tiče Demokratskog fronta, imamo veoma precizan odnos, imamo i politički sporazum da se na referendumu utvrđuje da li Crna Gora treba da bude članica NATO-a ili ne treba. Ako dođemo uopšte u tu poziciju da se utvrđuje jedno takvo stanje.

Ja u odnosu na predlagače rezolucije i u odnosu strukture koje stoje iza ove rezolucije prepoznajem najmanje dvije grupe.

Prva grupa ona za nas opasnija, štetnija za sve građane Crne Gore je grupa koja želi da produži svoju tridesetogodišnju vladavinu i oni se od slučaja do slučaja mijenjaju. Počeli su kao komunisti, govorio je o tome nešto više gospodin Milutin Đukanović. Danas kao NATO agitatori i NATO sljedbenici pokušavaju da Crnoj Gori a posebno međunarodnoj zajednici i onim moćnim centrima koji i upravljaju sa njima od 1997. godine da se preporuče da nastave još bar jedno 10 godina koristeći ovu veliku temu da produže ovu tridesetogodišnju vladavinu.

Druga grupa, prepoznajem ljude koji su iskreno vjerovali u projekat nezavisne Crne Gore i koji misle da će sa ovom odlukom i praveći partnerstvo sa prvom grupom da zaštite državni projekat za koji su se zalagali. Dakle, jasno razdvajam te dvije grupe u predlagača rezolucije i želim da ih prepoznaju i građani Crne Gore. Mi smo kao Demokratski front shvatajući opasnost koja proističe od strane ove prve grupe, da će iskoristiti ovu veliku temu kako bi nastavila da vlada onako kako je vladala i do sada, a da će ovu temu prvenstveno iskoristiti kako bi omogućili sebi novu izbornu krađu na izborima koji dolaze za pola godine, najkasnije za godinu dana, odlučili da poštujući i građane Crne Gore, ali i poštujući nas kao opozicione predstavnike, da se suprostavimo prvoj grupi predlagača rezolucije, tako što ćemo 27. septembra doći ovdje ispred Skupštine Crne Gore, ostvariti dijalog sa vama i snagom, odlučnošću, upornošću i istrajnošću dovesti do određenih promjena koje će spriječiti nove manipulacije i izborne krađe od strane jednog dijela predlagača ove rezolucije.

Dakle, ne želim da govorim, ponavljam, i da vas držim u istoj grupi ljudi a da ne napravim ovu jasnu razliku onih koji krađu izbore i onih koji ne krađu izbore.

Dakle, poštovani građani, nikada, ama baš nikada, evo učestvovao sam i u protestima i 1998. godine i u protestima koji su se kasnije organizovali, nikada nijesmo bili bolje organizovani i nikada vi nijeste bili odlučniji nego što ste odlučni da 27. septembra sa nama privedemo kraju jedan važan istorijski posao koji su uradile sve druge države postkomunističke. Jedino gdje nije vlast mijenjana od 1945. godine to je nažalost ovdje u Crnoj Gori. A i Crna Gora i njeni građani imaju pravo na slobodu kao što imaju i drugi narodi u Evropi, kao što imaju i drugi narodi u državama koje su nekada pripadale Varšavskom paktu, u državama koje su smatrale da ta odluka da pripadaju Varšavskom paktu nije bila slobodna odluka, da je to bila odluka i pritisak jedne velike sile nekadašnjeg Sovjetskog Saveza i koji su se 1989. i 1990. godine oslobodili navodno, ne navodno, nego su se oslobodili u potpunosti i ovog navodnog pritiska iz Moskve, ali su se oslobodili i izvođača, izvršioca takvih odluka u vlastitim državama. Tako je došlo do promjena u Poljskoj, u Češkoj, u Slovačkoj, Mađarskoj, dakle došlo do promjena u svim onim zemljama koje su tada tražile neke nove puteve. Jedino nije došlo do promjena u Crnoj Gori i to je ključni problem Crne Gore. Problem Crne Gore, kako mi vidimo iz Demokratskog fronta, nije da li će ona biti sada pozvana, neće li biti pozvana, da li će imati ovu rezoluciju ili će imati neku deklaraciju. Problem Crne Gore je što Crna Gora nije uspjela od uvođenja ili obnavljanja višepartijskog sistema da organizuje nijedne poštene i slobodne izbore. Kada bismo samo pogledali one trke koje nastaju sa kupovanjem ličnih karata, ili kada bi ovaj gospodin iz Nikšića koji vrijeđa predsjednika i ministra unutrašnjih poslova progovorio koliko ličnih karata je kod njega bilo u bunkerima, to bi bilo veoma zanimljivo i to bi nam pomoglo da potkrijepimo dokumentaciju koja je saopštena u aferi "Snimak".

Ja sam siguran da ćemo nakon protesta 27. septembra i nakon odlučnosti i naše spremnosti da predvodimo narod do konačnih promjena u Crnoj Gori biti u poziciji da zajednički nakon toga, kroz prelaznu Vladu, dođemo do prvih fer i poštenih izbora. Ako se na takvim izborima građani Crne Gore opredijele da vi budete vlast, mi ćemo da vam čestitamo, da vas uvažimo i da vas podržimo u projektima koji su projekti građana Crne Gore. Ali, da znate i to želimo javno da vam saopštimo da je sa dosadašnjim načinom vladanja koji traje 30 godina što se tiče Demokratskog fronta, a siguran sam pošto sam prethodnih dana obilazio Crnu Goru i što se tiče građana Crne Gore, završeno. Držite me za riječ, spreman sam evo ovdje i pred crnogorskom javnošću, ali i pred vama kolegama poslanicima da saopštim ovako krupnu stvar želeći da vas pozovem da ako još postoji spremnosti i ako mislite da možete da smognete snage i da onim strukturama među vama ili izvan ovog Parlamenta koji žele da na podjelama i dalje uz pomoć izborne krađe vladaju, ako imate snage da ispunite ono što je jednog trenutka prije šest mjeseci postavila opozicija kad je sva stajala iza predloga prelazne vlade. Ja vam večeras želim tu inicijativu, nekada inicijativu čitave opozicije, da vam ponovim. Takođe, da vam saopštim da ćemo uskoro imati i neke nove predloge vezano i za napuštanje Parlamenta od strane opozicije, vezano za odluku oko izlaska na izbore, da nećemo ići na one izbore koje organizuju oni koji krađu izbore i da ćemo se za slobodu koja nam priliči kako nama tako i vama izboriti. Mi se ne borimo samo za nas, borimo se i za vas. Ne trebaju nam više one bijedne scene gdje se prikazuju da ne pominjem imena, ali kolegice iz našeg Parlamenta koje učestvuju direktno u izbornim krađama na biračkim mjestima. Ne treba ni ono što se danas čulo u ovom Parlamentu, jedan inferiorni odnos i divljenje zbog toga što smo prihvatili kompleks niže vrijednosti, pa smo čak ušli u ... teorije da je određene ideološke projekte provodila neka zapadna nacija, ne bi uspjeli, ali kako smo mi Sloveni to radili da mi nemamo pojma ni o čemu.

Dakle, niti sam pristalica da je neko bolji od nas, niti da smo mi najgori, mi imamo naša pravila, imamo naš način života, zaslužujemo svi da budemo jednaki i zaslužujemo svi da budemo slobodni i zato ćemo da pokušamo zajedno sa narodom Crne Gore bez ikakve nervoze ali sa potpunim uvjerenjem 27. septembra da osvojimo ono što su osvojili svi drugi građani Evrope i svi slobodni narodi koji danas žive u Evropi. Hvala vam.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Mandiću.

Izvolite.

TARZAN MILOŠEVIĆ:

Poštovani predsjedniče, poštovane kolege, uvaženi građani,

Svoju završnu riječ u ime poslaničkog Kluba Demokratske partije socijalista usmjerio sam u dva pravca. Prvi je politički, a drugi je rezolucija o podršci integracijama o NATO.

Osnovna teza koja se čula da je cilj rezolucije prebrojavanje koje “za”, a ko je “protiv”, kada je članstvo u NATO pitanje odavno smo prebrojani. Jedini cilj usvajanja rezolucije je slanje jasne poruke domaćoj i međunarodnoj zajednici da je Crna Gora apsolutno spremna za članstvo u NATO i posebno nas raduju posljednje poruke i ohrabrenja koja stižu sa najvažnijih adresa da je taj poziv već izvjestan. Većina zahtjeva

koji se tiču standarda koji traženi od nas su ispunjeni, čak i oni čija primjena ne postoji ni u jednoj zemlji razvijene demokratije. Ali, dio opozicije ispostavlja nove i nove zahtjeve koliko god oni besmisleni bili samo da bi sada imali opravdanje za još jedan izborni poraz koji predstoji. Različiti su interesi građana i elite. Na koju se elitu misli? Ako se misli na političku, onda su svi poslanici dio te elite kao predstavnici naroda u Skupštini, odnosno dio zakonodavne vlasti, pa mogu i sami da saopšte koji su to njihovi interesi. Bezbroj puta je od strane Demokratske partije socijalista ponovljeno koji su sve benifiti članstva za građane, a to je ono što će im država samim tim i takozvana elita ako se misli na političku obezbijediti time što će državu uvesti u NATO savez. Dakle, interesi su zajednički.

Teza da moramo prihvatiti NATO jer NATO posjeduje dokaze protiv lidera vlasti, valjda bi to bio dovoljno jak argument za opoziciju da glasa za Rezoluciju i kasnije za samo članstvo u savezu koje bi moglo da doprinese smjeni vlasti. Da li to za opoziciju znači da je NATO kvalitetan partner Crnoj Gori? Zašto onda sprovode antikampanju i organizuju proteste da pokušaju da spriječe to članstvo? Poziv za NATO učvršćuje nedemokratsku vlast, kontradiktorno sa prethodnom tvrdnjom: ili NATO ima dokaze protiv lidera vlasti, ili želi da je učvrsti. Ne može oboje. To opozicija treba da raščisti između sebe, radi li NATO za crnogorsku vlast ili protiv nje, pa tek onda da zauzme stavove prema samom članstvu. Narod nezadovoljan i dolazi na proteste. Ne organizuju se protesti, poštovani građani, zbog nezadovoljnog naroda, već da bi jedan dio opozicije poslednji put pokušao da ostvari svoje već viđene namjere prema državi Crnoj Gori i njenim institucijama, odnosno da bi posljednjim trzajima pokušali da prikažu Crnu Goru kao nestabilnu državu bez funkcionalnih institucija i tako pokušali da odlože dobijanje pozivnice za NATO. Jedini način da takva politika opstane je taj da ako već ne mogu da nas vrata nekoliko decenija unazad, onda makar zaustave integracione procese i zadrže postojeće stanje.

Poštovani građani, ono što bih posebno istakao, čuli smo od predstavnika Vlade i Parlamenta da Crna Gora predano radi na uspostavljanju međunarodnih standarda bilo da je riječ o NATO-u ili Evropskoj uniji prvenstveno zbog kvaliteta života crnogorskih građana pa tek onda zbog članstva u međunarodnim organizacijama. Imajući u vidu da je Demokratska partija socijalista bila vodeća društvena snaga u realizaciji svih strateških projekata od historijskog značaja za obnovu države Crne Gore, za njen demokratski razvoj i bolji i sigurniji život njenih građana sasvim je realno da u ostvarenju ovog zadatka Demokratska partija socijalista ima posebno mjesto i ulogu. Prioritet DPS-a je dostizanje svih standarda visokorazvijenih demokratskih zemalja, posebno onih standarda koji se odnose na ekonomski aspekt života. Integracije su najbrži i najkvalitetniji put da premostimo ne samo Crna Gora, nego i ostale države regiona višedecenijsko zaostajanje koje je karakteristično za prostor Balkana.

Dakle, ne zalažemo se za integracije samo radi integracija, već zbog svih benefita koje građanima donosi ispunjavanje tih standarda. Logično je zaključiti da se dostizanje tih standarda ubrzava kroz integracione procese, ali da se neće zaustaviti ni po dobijanju poziva za NATO. Naš optimizam u pogledu integracija treba i dalje podsticati upravo iz razloga što smisao integracionog procesa nijesu samo benefiti u članstvo, već i šansa za unapređenje ekonomskog, socijalnog i opšteinstitucionalnog ambijenta. Smisao integracionih procesa jeste sprovesti kvalitetne reforme. Evropski i evroatlantski put nam je dostižan u onoj mjeri u kojoj ne pokušavamo zaobići kriterijume

i pravila koje pred nas postavljaju integracione structure, već ih integrisati u pravni institucionalni sistem i doprinijeti stvaranju ekonomski, stabilne i razvijene Crne Gore.

Uloga Parlamenta i političkih partija veoma je značajna u integracionim procesima, jer smo upravo mi adrese kojima se obraćaju kako bi dobili pojašnjenje i preciznije informacije. Ako govorimo o NATO integracijama moram istaći da u Parlamentu imamo blizu 2/3 poslanika koji se, bilo kroz program partije koju predstavljaju, bilo kroz lični angažman, zalažu za punopravno članstvo u NATO. Siguran sam da bez obzira na različite komentare će podrška naroda vrlo brzo biti na tom nivou.

Takođe, članstvo u NATO je tačka spajanja i slaganja raznih političkih subjekata iz vlasti i opozicije, pa sam siguran da zajedno možemo mnogo više da uradimo i na planu dostizanja standarda i na planu podizanja podrške javnosti. Analizom podrške javnog mjenja evroatlantskom putu Crne Gore uviđamo dvije važne stvari. Prva je da veliki broj građana nema informaciju ili nije u stanju da procijeni spoljne bezbjednosne izazove, a druga je da odnos sa NATO-m i uloga tog saveza u prošlosti i dalje čine ključnu liniju podjele u javnosti kada je riječ o bezbjednosnim pitanjima. Mislim da imamo štetne implikacije emocionalnog pristupa izraženog kroz iracionalni animozitet prema ulasku u NATO, a i nažalost i nedovoljnu informisanost građana o direktnim i indirektnim benefitima samog ulaska.

Zadatak Parlamenta i političkih partija ostaje da i nakon tog poziva i učlanjenja predano rade na svim zadacima kako bi Crna Gora bila uvažena i ugledan član NATO saveza. Vjerujem da u ovom domu postoji visok stepen odgovornosti kada je riječ o članstvu u međunarodnim organizacijama, uključujući i NATO koji nas obavezuje da nijednim svojim političkim potezom ne dovedemo u pitanje ugled države i njen dalji demokratski i ekonomski razvoj. Učešćem u sistemu kolektivne bezbjednosti kakav je NATO usvajaju se zajedničke vrijednosti i standardi koji se pozitivno reflektuju na sve segmente društva, iz čega proizilazi ukupni prosperitet svih zemalja regiona. Naravno, demokratizacija društva i uvođenje bezbjednosnih standarda predstavlja jedinstvenu mogućnost za uspostavljanje trajnog mira i sigurnosti. Danas nijedna zemlja nije u mogućnosti da se samostalno nosi sa nametnutim prijetnjama. Imajući u vidu da su članice NATO istovremeno najrazvijenije i najmoćnije države u svijetu sa pozitivnim iskustvom funkcionisanja tokom 65 godina, realno se nameće zaključak da je to najbolji bezbjednosni okvir za države kakva je Crna Gora. NATO je okvir gdje mi možemo zajedničkim snagama i kroz zajedničke kontribucije kako bi svima bilo jeftinije obezbijediti ono što nam je neophodno da bismo bili bezbjedniji. Svakako, politička stabilnost je osnovni preduslov za ubrzan ekonomski razvoj. Da bi se vratila investicija u energetici i realnom sektoru, potrebno je 20 do 25 godina. U turizmu taj rok je 10 do 15 godina. Uvažene kolege, nema ozbiljnih investicija bez dugoročne političke stabilnosti. To članstvo u NATO nudi.

Jedan od ključnih argumenata za članstvo u NATO je da će ta integracija promijeniti biznis ambijent u Crnoj Gori u pozitivnom smjeru. O tome govore primjeri posljednjih članica NATO-a, kao što je Rumunija čiji zvaničnici kažu da ta zemlja godišnje od pristupanja NATO alijansi privlači pet milijardi eura investicija. U ovom trenutku u Crnoj Gori se biznismeni i kompanije pripremaju za nove standarde koji će biti potrebni ukoliko u decembru stigne pozivnica i članstvom u NATO se otvori šansa za tržište koje pokriva NATO u iznosu oko 700 milijardi dolara. Temeljna funkcija

saveza je odbrana stanovništva i teritorija država članica, odnosno očuvanje njihove slobode i sigurnosti kroz optimalno korištenje političkih i vojnih sredstava.

Druga ključna odrednica koja osigurava suverenitet država članica je da se sve odluke u savezu donose konsenzusom. Jedna napomena, članstvo u NATO pruža mogućnost zemljama članicama da vode čak jednu vrstu političke neutralnosti. Mogu da se u određenom trenutku opredijele da ni na koji način ne učestvuju u oružanim sukobima. Imali smo primjer Grčke. Grci nijesu učestvovali u bombardovanju Srbije, ni u Avganistanu, a Grčka koristi poziciju da NATO i neće da radi stvari koje ne mora jer na to je niko ne može primorati. Kada treba da štite svoje nacionalne interese, to radi kao što je recimo sprječavanje ulaska Makedonije u NATO. Ne sumnjam da će Crna Gora znati da iskoristi te prednosti.

Kratak osvrt na ono što se čulo ova dva dana u Parlamentu. Nesporno je, to su vidjeli i čuli građani i predstavnici međunarodne zajednice, da niko ne sumnja da će Crna Gora do kraja godine dobiti poziv za NATO. Ta činjenica svakako raduje. Ostaje nedoumica način na koji će Crna Gora prihvatiti poziv, da li je to u Parlamentu ili na referendumu. S obzirom da je evidentno da 49 poslanika ovoga saziva smatra da je racionalnije, pragmatičnije odluku donijeti u Parlamentu vrlo kvalifikovana većina od 3/5 poslanika što sigurno daje legitimitet svakoj donešenoj odluci. S obzirom da će o tome najvjerovatnije odlučivati slijedeći saziv Parlamenta, kao Demokratska partija socijalista iznijeli smo svoj stav, a poštovaćemo ono što bude odluka Parlamenta. Siguran sam da je rasprava pomogla da se otklone i one dileme koje su postojale kod jednog broja građana zašto je dobro za Crnu Goru i sve njene građane biti u društvu najsnažnijih i najmoćnijih država u svijetu. Siguran sam da će Crna Gora biti 29. članica NATO saveza. Hvala na pažnji.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Miloševiću.

Kolega Simović, izvolite. Završna riječ.

MILUTIN SIMOVIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, /Prekid/ da na kraju rasprave o ovoj značajnoj temi u ime predlagača dam prilog u formi završne riječi. Siguran sam da svi zajedno dijelimo utisak da tokom ova prethodna dva dana, dakle juče i danas je osnovni utisak utisak demokratske atmosfere upravo onakve atmosfere kakva pripada, kakva dolikuje ovome domu, crnogorskom Parlamentu, kakva dolikuje u raspravi povodom ove važne teme, teme koju je u naslovu i u svom sadržaju imala Rezolucija o podršci integracije Crne Gore u NATO.

Rasprava, kao i mnogo puta do sada u ovome domu kada smo donosili važne odluke, odluke koje su upućivale i usmjeravale Crnu Goru da ide naprijed i ranije kao i danas. I u završnoj riječi podsjetiću na one odluke koje su doprinosile da Crna Gora sačuva građanski mir, da Crna Gora sačuva multietnički i multinacionalni sklad.

Podsjetiću i na one odluke koje su doprinijele da Crna Gora bude primjer solidarnosti i to izuzetan primjer solidarnosti. Podsjećam na ta vremena upravo u trenutku kada se cijela Evropa suočava sa tim izazovom, izazovom izbjegličke krize. Podsjetiću na ta vremena kada je Crna Gora otvorila svoja vrata, kada su ovdje utočište i svoj dom našle 120 hiljada izbjeglica iz regiona. Podsjetiću da je to bilo preko 20%

ukupne populacije u Crnoj Gori. To je nešto što uvijek moramo pomenuti, i uvijek s ponosom podsjećati na te činjenice, i uvijek kazati - to je zajednička legitimacija svih građana u Crnoj Gori i svih predstavnika koji su i tada i danas donosili važne odluke o Crnoj Gori. To je legitimacija i tadašnje i sadašnje državne politike u Crnoj Gori. Donosili smo mudre, odvažne odluke i kada smo obnavljali državnost Crne Gore.

Podsjetimo se, na zahtjevnom referendumu, demokratskoj atmosferi, na referendumu u odnosu na koji su dali priznanje i najbolje vrednosne sudove svi naši međunarodni partneri. Davali smo svoj doprinos i u ovom domu kada je Crna Gora uspostavljala, svi zajedno, dobrosusjedske odnose u regionu i kada smo pravili integracione iskorake.

U dijelu integracionih iskoraka i integracija imali smo i imamo različite poglede i u ovome domu. Podsjetiću i danas i to često govorimo da, na ponos Crne Gore i kao dobru preporuku Crnoj Gori, u ovome domu imamo puni konsezus kada je u pitanju agenda evropskih integracija. Imali smo i imamo i dalje različit odnos prema drugoj integraciji, evroatlantskoj integraciji. Prema interesu i potrebi Crne Gore i interesu svih građana u Crnoj Gori da Crna Gora postane punopravni član NATO alijanse.

Bilo je različitih stavova tokom ove rasprave. Bilo je onih koji nijesu uočavali, nijesu htjeli da priznaju da saopšte stav, davali su konstataciju o nekompatibilnosti evropskih integracija i NATO integracija.

Duh ove rezolucije, poruka ove rezolucije i stav većine, ubjedljive većine u ovom domu jeste da su to dva kompatibilna procesa - evropske integracije i NATO integracije, temeljeći taj stav na činjenici da Evropska unija i NATO dijele i štite iste vrijednosti i iste principe. Podsjetiću ih: princip vladavine prava, razvoj demokratije, poštovanje i promocija ljudskih prava u najširem smislu, civilna kontrola odbrambenog sektora i obavještajnih službi, tržišna ekonomija.

Dozvolite da ukažem na još jedan, čini mi se, važan momenat u pripremi i predlaganju ove rezolucije. Ova rezolucija, upravo kako joj i pripada, kako pripada ovoj temi, kako pripada interesu svih građana Crne Gore, nije rezolucija ni jedne pojedinačno partije, to nije rezolucija ni jednog pojedinačno poslaničkog kluba. Ova je rezolucija predlog poslaničkih klubova i iz vlasti i iz opozicije. Zahtjev za ovo vanredno zasijedanje potpisali su poslanici i poslanice i iz vlasti i iz opozicije. I ovdje, tokom ova dva dana, izgubila se ona tradicionalna linija između vlasti i opozicije. Izgubila se iz razloga što smo imali za temu opšti interes građana Crne Gore.

Ja pokušavam u svojoj završnoj riječi, zbilja da ne izazivam komentare. I vjerujte da imam iskrenu namjeru u tome. Tokom ova dva dana smo razgovarali i pokušali da temu NATO integracija smjestimo i u vremenski okvir. Imali smo i tu različiti pristup, potrebu i različite interese u odnosu na davanje svog političkog suda u odnosu na ovu temu.

Predlagači ove rezolucije i oni koji će podržati ovu rezoluciju smatrali su da ovu temu treba smjestiti ne u bližu ni u dalju prošlost, nego je treba smjestiti u ovovremeni okvir. Treba je smjestiti i kad se razgovaralo dosta smo potrošili vremena u odnosu na ideju neutralnosti i ovu ideju integracija u NATO. Podsjećam, i tu ideju treba smjestiti jednako i u geografski okvir, i istorijski, i u ekonomski. Jer, Crna Gora nije ni Švajcarska, ni Švedska, ni Finska. Crna Gora je na Balkanu, prepoznatom regionu kojem su često nedostajali i gdje smo svi zajedno imali deficit u odnosu na ono što je stabilnost. I zbog toga smo smatrali da u taj kontekst treba smjestiti ovu temu.

Takođe smo smatrali da temu NATO integracija treba smjestiti u kontekst savremenih bezbjednosnih izazova. O tome je bilo dosta priloga u odnosu na tu temu i vjerujem da se uspjelo u približavanju objašnjenja šta su to savremeni bezbjednosni izazovi. Da to nije tradicionalni odnos prema prijetnjama kakve su bile u bližoj i u daljoj prošlosti, da su glavni izazovi pred kojima se nalazi i Crna Gora, i region, i ukupna međunarodna zajednica. To je organizovani kriminal, to je korupcija, to je terorizam, to je vjerski i nacionalni ekstremizam, to je sajber kriminal. I na tu temu smo imali dosta rasprave i ja mislim da su se čuli argumenti i sa jedne i sa druge strane, a neka o njima procijene građani Crne Gore.

Bilo je argumentacije i sa jedne i sa druge strane oko načina donošenja odluka u okviru NATO-a. Duh ove rezolucije i stav onih koji su predložili ovu rezoluciju i koji će podržati ovu rezoluciju jeste da je privilegija biti za stolom gdje se donose odluke i uticati na donošenje važnih odluka, pri tome ne gubeći ni jedan element nacionalnog suvereniteta.

Svakako, nezaobilazni ekonomski aspekt. Ja mislim da je to tema koja je, takođe, usudio bih se kazati tokom ove rasprave ponijela najviše vremena. I s pravom. To je tema koja treba pored bezbjednosti da interesuje građane Crne Gore.

Predlagači ove rezolucije i duh ove rezolucije i smisao ove integracije je da je Crnoj Gori ekonomski mnogo racionalnije da postane dio kolektivnog sistema odbrane, a da finansijske i ostale resurse iskoristi za svoje ostale i svoje nužne potrebe: za razvoj zdravstva, prosvjete, svih ostalih javnih usluga, za izgradnju infrastrukture i mnogo čega još.

Članstvo u NATO pruža najbolje garancije svim investitorima koji su nam potrebni. Potrebni su razvoju Crne Gore, potrebni su za otvaranje novih radnih mjesta. Složićemo se da će investitor radije otići u sigurnu, bezbjednu zemlju. Uostalom to i praksa pokazuje, da kapital i sa Istoka i sa Zapada dominantno završava na prostorima zemalja članica NATO-a.

Uvažene kolegice i kolege, završiću sa članom 4 ove rezolucije u kojoj smo pozvali institucije, ponavljam, i iz zakonodavne, i iz sudske izvršne vlasti da čuvajući ustavni princip podjele vlasti, da u narednom periodu, u narednim danima i mjesecima intenziviraju svoje aktivnosti u cilju kvalitetne i pune realizacije integracione agende, uz dodatak i prihvatanje amandmana kolege Abazovića, insistirajući, između ostalog, na aspekt vladavine prava.

Odnos prema ovoj rezoluciji čime praktično ovaj dom donosi svoj odnos prema ovoj temi, prema NATO integraciji, biće važna poruka i domaćoj i međunarodnoj javnosti. To će biti poruka koja će značiti da u ovom domu, gdje sjede predstavnici naroda koji glasaju u ime naroda, stanuje ubjedljiva podrška NATO integraciji. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Simoviću.

U proceduru su ostali samo amandmani Pokreta za promjene.

Ima 10 amandmana, idemo u glasanje. Čuli smo obrazloženje.

Amandman 1 Pokreta za promjene.

Za, protiv, uzdržani? Izvolite.

Hvala vam. Glasao je 51 poslanik - sedam za, 41 protiv, tri uzdržana. Konstatujem da amandman nije dobio potrebnu većinu.

Amandman 2 Pokreta za promjene.

Hvala vam. Glasalo je 45 poslanika - šest za, 38 protiv, jedan uzdržan. Amandman nije dobio potrebnu većinu.

Amandman 3 Pokreta za promjene.

Hvala vam. Glasalo je 49 poslanika - šest za, 41 protiv, dva uzdržana. Amandman nije dobio potrebnu većinu.

Amandman 4. Izvolite.

Hvala vam. Glasalo je 49 poslanika - pet za, 43 protiv, jedan uzdržan. Konstatujem da amandman 4 nije dobio potrebnu većinu.

Amandman 5 kolega iz Pokreta za promjene. Izvolite.

Hvala vam. Glasao je 51 poslanik - pet za, 45 protiv, jedan uzdržan. Amandman 5 nije dobio potrebnu većinu.

Amandman 6 Pokreta za promjene. Izvolite.

Hvala vam. Glasalo je 48 poslanika - šest za, 42 protiv, nije bilo uzdržanih. Amandman nije dobio potrebnu većinu.

Amandman 7. Izvolite.

Hvala vam. Glasala su 52 poslanika - sedam za, 45 protiv, nije bilo uzdržanih. Amandman 7 nije dobio potrebnu većinu.

Amandman 8 Pokreta za promjene. Izvolite.

Hvala vam. Glasalo je 50 poslanika - šest za, 43 protiv, jedan uzdržani. Amandman 8 nije dobio potrebnu većinu.

Amandman 9 kolega iz Pokreta za promjene. Izvolite.

Hvala vam. Glasala su 52 poslanika - sedam za, 43 protiv, dva uzdržana. Amandman nije dobio potrebnu većinu.

Amandman 10, završni amandman, Pokreta za promjene - Medojević, Radulović, Bošnjak, Vasiljević. Izvolite.

Hvala vam. Glasala su 52 poslanika - šest za, 44 protiv, dva uzdržana. Amandman nije dobio potrebnu većinu.

Poslije dva dana preko 60 poslanika je govorilo, ako se ne varam, 68 poslanika u raspravi koja je bila sveobuhvatna, ali ovakve odluke nikad nijesu jednoznačne iako nose naslov istorijske. Imaju i dobrih i loših momenata, ali bitno je što preteže.

Ponavljam, ove odluke iako su velike nikad nijesu jednoznačne, imaju i dobrih i slabih momenata. Pretežu jedni ili drugi, tako da stavljam na glasanje Predlog rezolucije.

Za, protiv, uzdržani?

Hvala vam. Glasalo je 79 poslanika - 50 za, 26 protiv, tri uzdržana. Konstatujem da je Rezolucija usvojena.

Hvala vam.

Ovim je četvrto vanredno zasijedanje u 2015. godini završeno.